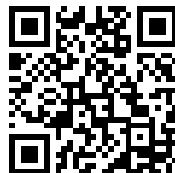

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

SEP 1 1984

Anecdota Oxoniensia

Ἰθῖῶ: ἡῖῶ:

OR

THE ETHIOPIC VERSION OF THE HEBREW BOOK OF JUBILEES

OTHERWISE KNOWN AMONG THE GREEKS AS

Ἡ Ἀεπιθ Γενεσις

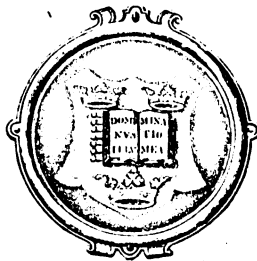
EDITED FROM FOUR MANUSCRIPTS

And critically revised through a continuous comparison of the Massoretic and Samaritan Texts, and the Greek, Syriac, Vulgate and Ethiopic Versions of the Pentateuch, and further emended and restored in accordance with the Hebrew, Syriac, Greek and Latin Fragments of this Book, which are here published in full

BY

R. H. CHARLES, M.A.

TRINITY COLLEGE, DUBLIN, AND EXETER COLLEGE, OXFORD

Oxford

AT THE CLARENDON PRESS

1895

2

London
HENRY FROWDE
OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE
AMEN CORNER, E.C.

New York
MACMILLAN & CO., 66, FIFTH AVENUE

ED 41

C 47

155552

TO

S. R. DRIVER, D.D.

D. S. MARGOLIOUTH, M.A.

AND

AD. NEUBAUER, M.A.

BS

C-038363

1830

N7

E75

1895

PREFACE

A new text of the Book of Jubilees has long been needed—a text based on the two great MSS. in the British Museum and the Bibliothèque Nationale, Paris, and occasionally supplemented by the two MSS. upon which Dillmann's Edition is founded. For the latter text, students in the past were rightly grateful, and yet grateful with limitations; for unhappily that great scholar contented himself in the main with reproducing the one or the other of his MSS., however frequent or obvious their corruptions, and did not in a single instance attempt to grapple with these by means of the abundant materials for criticism collected by Fabricius and Fürst, or the still more abundant aids to criticism that lay ready to hand in the Hebrew and Samaritan texts, and the various Versions of Genesis and Exodus. Thus his text teems with corruptions that would have yielded to even a cursory study of the critical problem before him. In two later publications, it is true, Dillmann sought in some degree to atone for the inadequacy of his former work.

But since the publication of Dillmann's text, these materials have, through happy discoveries, been largely increased, and of these the present editor has tried to avail himself fully. For a list of these the reader should consult the Introduction, pp. xiv-xvi.

In the continuous comparison of the Ethiopic Version of Jubilees with the Hebrew and Samaritan texts and the various Versions of the Pentateuch, the editor has gradually come to recognise the immense value of the Book of Jubilees as a witness to the Hebrew text that was

current in Palestine in the century immediately preceding the Christian era. For the Hebrew author of this book had before him a text that in scores of passages is at variance with the Massoretic, and in many passages is unquestionably earlier and purer. Of these various facts, account has been duly taken in the notes, and the results have been briefly summarised in the Introduction. An exhaustive treatment of this and other questions connected with the Book of Jubilees will be given in my Commentary on this book, which, I hope, will appear next year.

In conclusion, my best thanks are due to M. Delisle, Administrateur général of the Bibliothèque Nationale in Paris, for the ready courtesy with which he lent its splendid MS. to the Bodleian Library for my use.

R. H. CHARLES.

OXFORD:

November 10, 1894.

CONTENTS

INTRODUCTION:—

	PAGE
<p>I. The Book of Jubilees; its value: originally written in Hebrew: so Jerome and the Syriac Fragment testify, and the entire idiom and critical restoration of the text presuppose. This conclusion confirmed by transliterations and fragments of original text. . . .</p>	ix-x
<p>II. The Versions. Greek—only preserved in fragments. Syriac. Ethiopic—accurate and trustworthy, yet in some passages corrected from the Ethiopic Version of Genesis. Latin—published by Ceriani, and edited later with much learning by Rönisch—has suffered much through careless transcription and correction from LXX and Vulgate</p>	x-xii
<p>III. The Ethiopic MSS. A—the Paris MS. preserves an ancient type of text, but corrected frequently from the Ethiopic Version. B—the British Museum MS. preserves the most ancient text, and is freed from corrections from without. C—the Tübingen MS. very corrupt, nearly allied to B as D is to A. D—belonging to M. d'Abbadie—is like C, remarkable for its additions and omissions. Text founded on A B, or A, or B, and only occasionally on C D, or C, or D.</p>	xii-xiv
<p>IV. Further materials for the criticism and emendation of the text. Hebrew; Syriac; Greek; Latin; Ethiopic</p>	xiv-xvi
<p>V. The resultant Ethiopic text. In the process of criticism, corruptions owing to the Ethiopic Version as well as those native to the text successively removed, and the independent position of the original vindicated in relation to the Texts and Versions of Genesis</p>	xvi-xvii
<p>VI. Dillmann's Ethiopic text and its later revisions. Text of 1859 based on late and corrupt MSS.: all external critical materials ignored in its formation: resultant text arbitrary and subjective. Great advance towards a better text made in his Latin rendering of 1874, but corruptions still apparent on every page. A further stage reached in 1883: his aim being then, however,</p>	

	PAGE
not to purify his text, but to prove its independence in relation to the Mass. and LXX	xvii-xx
VII. The affinities of the text of the Book of Jubilees. This text agrees in turn with the Mass., LXX, Syr., Vulg., Onk., Arab., against all the rest, but never so with Sam. Hence the theory of Samaritan authorship untenable. The affinities of the text with two or more of these authorities classified. Our text confirms Mass. and Sam. in ii (a) and (β), but its evidence in (γ) and (δ) forms an irresistible indictment against the Mass.	xx-xxii
VIII. The value of the Book of Jubilees in the criticism of the Massoretic text. This latter text, only one of the phases through which the Hebrew text passed, in some instances preserves readings hardly older than the fourth century A.D. List of passages where the later and corrupt readings of the Massoretic are corrected by means of Jubilees and other ancient authorities	xxiii-xxv
IX. Orthography of the text, and contributions to the Ethiopic Grammar and Lexicon. A B preserve ancient forms that are normalised, and ancient words that are either omitted or replaced by later ones in CD: the former reproduced in this edition. Criticisms on Dillmann's Grammar, and additions to be made to his Lexicon .	xxv-xxvii
ABBREVIATIONS	xxviii
THE ETHIOPIC TEXT, based on A B C D, and critically revised and restored by means of the Hebrew Texts and the Versions of the Pentateuch, and the Hebrew, Syriac, Greek, and Latin Fragments, the two latter of which are published in full in their appropriate places.	1-177
APPENDIX I. THE HEBREW BOOK OF NOAH	179
II. THE MIDRASH WAJJISSAU	180-182
III. THE SYRIAC FRAGMENT	183
ADDENDA ET CORRIGENDA	184

INTRODUCTION.

I. THE BOOK OF JUBILEES; ITS VALUE AND ORIGINAL LANGUAGE.

The Book of Jubilees, which is really a haggadic commentary on Genesis, is important as being the chief and practically sole monument of legalistic Pharisaism, belonging to the century immediately preceding the Christian era. As we have the other side of Pharisaism—its apocalyptic and mystical side—represented in the Book of Enoch, so here we have its natural complement in the hard and inexorable legalism under whose yoke, according to the author, creation was subject from the beginning, and must be subject for evermore.

So sprung and conditioned, this book was naturally written in the sacred language of Palestine. Of this we have direct testimony in Jerome, *Ep. lxxviii. ad Fabiolam, mansione 18*, where he discusses a Hebrew word for which he could cite no authority save that of this book. The entire cast and idiom of the book confirms the statement of Jerome. We have further testimony to the same effect in the title of the Syriac fragment (printed in Appendix III), in which the present book is designated 'The Hebrew Book called Jubilees.' It is, furthermore, impossible to deal with the textual corruptions unless on this presupposition. In the case of many of these it is only necessary to retranslate them into Hebrew in order to discover the original misconception or misreading of the Greek translator. Thus **1068**: in xl.iii. 11 is absolutely unmeaning. If, however, we retranslate it by **לֵן** or **לֵן לְמוֹל**, and this in turn by **לֵן**, the origin of the mistake is evident. **לֵן** here, as in Gen. xlv. 18, = **δέομαι**, pray; for the passage in Jubilees is almost a verbal reproduction of Gen. xlv. 18. See also vi. 5; xv. 26; xviii. 2; xxxi. 29; xxxix. 14; xlvii. 9.

Some interesting transliterations of Hebrew words, moreover, still survive in the text. Thus in iv. 4 we find **לֵן**: Dillmann not perceiving that this was a corrupt transliteration of **לֵן** naturally failed to find any meaning

in it (*Lex. Aeth.* col. 674); but as the passage is a reproduction of Gen. iv. 14, the real origin and sense of אֱלֹהִים are no longer open to doubt. For other instances see xxxiii. 1; xl. 7.

Finally, fragments of the Hebrew original have come down to us embedded in the Midrashim, which I have printed in Appendices I and II. In these at times an entire sentence survives, preserving not only the words, but actually their original order, as we can infer from the evidence of the Versions. These Midrashim have naturally been helpful in the criticism and restoration of the text (cf. x. 1; xxxviii. 2), as well as confirmatory of emendations already made on the strength of other evidence (cf. xxxviii. 10).

II. THE VERSIONS.

There were at least three, and there were probably four Versions of this book. These were—

- i. The Greek.
- ii. The Syriac.
- iii. The Ethiopic.
- iv. The Latin.

The earliest Version was the Greek, and from it are derived the Ethiopic and Latin Versions.

i. Of the Greek only some fragments have come down to us in Epiphanius, in the Catena of Nicephorus, in the Scholia in Lagarde's Greek MS. ϵ of Genesis, and in such annalists as Syncellus, Cedrenus, and Glycas. All such fragments have been cited in full when in any way helpful to the criticism of the text. See pp. 5, 7, 9, 36, &c.

ii. The fragment printed in Appendix III points most probably to a Syriac Version as its source. That this Version was made directly from the Hebrew original would be not an unreasonable inference from the title of the fragment, 'the Names of the Wives of the Patriarchs according to the Hebrew Book called Jubilees.' The fact that we find the Greek word $\sigma\alpha\delta\delta\iota\omicron\nu$ transliterated סאדדיו , does not make against this conclusion. Many Greek words had already gained an entrance into Hebrew nearly two centuries before the composition of Jubilees, and the word in question was probably early naturalised in Syriac as it is a familiar word in that literature.

iii. The Ethiopic Version, which alone preserves the original in its entirety, or almost in its entirety, is made directly from the Greek Version. This was to be expected on other grounds, as well as to be inferred from

the fact that many corruptions of the Ethiopic text are explicable only from the confusion of like Greek words by the Ethiopic translator, or from his misapprehending the meaning of the Greek word before him, or finally from an already existing corruption in the Greek Version. Cf. xiv. 12; xxiv. 3; xxxi. 18, 29; xxxii. 4, 26, 27; xxxiii. 20; xxxviii. 12; xlvi. 5.

From an exhaustive comparison of the best attainable text of the Ethiopic Version with all existing materials, it becomes clear that this Version is most accurate and trustworthy. It is indeed as a rule servilely literal. It has, of course, suffered from the corruptions naturally incident to transmission through MSS., but it is singularly free from the glosses and corrections of unscrupulous scribes, though the temptation must have been great to bring it into accord with the Ethiopic Version of Genesis. Only in the following instances did the temptation prove too great, and changes were introduced into the text in subservience to that Version: see notes on iii. 6; iv. 28; vii. 8 (add to note *in loc.* 'and Eth.Vers.' after 'except LXX'); xiv. 14 (see Addenda); xv. 12; xvii. 12; xxiv. 1 (see Addenda), 10 (see Addenda), 18 (see Addenda), 19; xxvi. 25, 31 (see Addenda); xxviii. 29 (see Addenda).

iv. The Latin Version, of which about one-fourth has been preserved, was first published by Ceriani in his *Monumenta sacra et profana*, Mediol. 1861, Tom. i. Fasc. 1, pp. 15-62. It was next edited with great learning by Rönisch in 1874, *Das Buch der Jubiläen unter Beifügung des revidirten Textes der . . . lateinischen Fragmente*. With enormous industry Rönisch accumulated materials from every quarter, and though he made but little critical use of these himself, he has undoubtedly lightened the labours of subsequent scholars. His Latin text is disfigured with many corruptions, which I have been at pains to remove so far as possible; and his work, however learned, is strangely wanting in reasonable order and method. It has no perspective; things, good, bad, and indifferent are thrust with equal emphasis on the attention of the weary and indignant student. He has, nevertheless, done much to merit our gratitude, and we may with safety accept his conclusions that this Version was made in Egypt or its neighbourhood by a Palestinian Jew, about the middle of the fifth century (pp. 459-460). When, however, he proceeds to maintain the superiority of the Latin to the Ethiopic Version, he labours under a misapprehension from which a more thorough knowledge of the relations of this Version to the LXX and Vulgate of Genesis would have saved him. For this Version has been corrected in conformity with the LXX in

xvii. 5; xix. 3; xxiv. 20; xxxii. 32; xlvi. 14: with the Vulgate in xviii. 15; xxiv. 20; xxix. 13; xlii. 11; xlvi. 13; xlvii. 7 (twice), 8; xlix. 9 (twice): with some text which is also the source of the Ethiopic Version of Genesis in the two following passages, xix. 14 (cf. Eth. Vers. Gen. xxv. 27); xxxix. 13 (cf. Eth. Vers. Gen. xxxix. 23). Besides labouring under numerous corruptions, this Version is often defective, and its frequent omissions through homeoteleuton are quite in keeping with the carelessness of its transcribers. It must be conceded in Dr. Rönisch's favour, that his criticism of the respective merits of the Ethiopic and Latin Versions is not so reprehensible when we reflect that for three-fourths of the former Version he had no better authority than a German translation of one corrupt MS. Despite its many defects, however, the Latin Version is of incalculable worth in the criticism and restoration of the Ethiopic Version, for its corruptions seldom coincide with those of that Version. For its value in this respect we must refer to Section IV. iv. on the *Materials for Criticism*.

We have given a critically revised text of these fragments on the pages facing their Ethiopic parallels.

III. THE ETHIOPIC MSS.

These manuscripts are four in number, designated in the following pages as A B C D, and belong respectively to the National Library in Paris, the British Museum, the University Library at Tübingen, and to M. d'Abbadie.

A. The official description of this beautiful MS. in the Catalogue of the Bibliothèque Nationale is as follows: 'Vélin. 110 feuillets. 285 millimètres sur 210. Écriture sur deux colonnes, du xve siècle. 23 à 25 lignes par page.' Some of the folios have got transposed: le folio 19 doit être placé à la suite du folio 25; le folio 33 à la place du folio 40; et le folio 40 à la place du folio 33. Its official number in the Catalogue is Eth. 51.

This MS. preserves an ancient type of the text, which in a corrected and more corrupt form appears in D. It constantly combines with B against the later readings, interpolations, and omissions in C D. Unfortunately, however, its scribe toiled hard to bring it into harmony with the Ethiopic Version of Genesis. Thus in the following passages the readings of the Eth. Vers. of Genesis have replaced the original text against B C D:

iii. 4, 6, 7, 19, 29; iv. 4, 8; v. 3; vi. 9; xiv. 4, 18; xviii. 6, 10, 15 (where for אֱלֹהִים A reads אֱלֹהִים with Eth. Vers. Gen. xxii. 16); xlii. 18.

The orthography of A is of an ancient type as compared with the normalised texts of C D. But to this subject we shall return later.

B. This valuable MS., belonging to the British Museum, is written on vellum about 8½ inches by 7¼. It contains 190 folios: each page has two columns of 23 or 24 lines. It belongs to the earlier part of the sixteenth century. Its official number in the British Museum Catalogue is Orient. 485.

This MS. is the most valuable of the four. As a rule it agrees with A against C D; C is more nearly related to it than D. Frequently it preserves the true reading against A C D, as for instance in xxxii. 12 and xxxiv. 11, where B gives words which are ἀπὸ λεγόμενα, A simply omits and C D attempt to replace them by commonplace terms. It is almost wholly free from corrections from without. I can only find two instances of this nature: in xv. 15, where it is corrected from the Eth. Vers. Gen. xvii. 15, and xxxiii. 20, where it seems to be influenced either by Rev. v. 10 or 1 Pet. ii. 9. The entire Version, however, was corrected from the Eth. Vers. in certain passages at an early date. See Section II. iii.

C. This MS., which is preserved in the University Library of Tübingen, is, according to Dillmann's description, 'chartaceus, formae quartae, lxxx foliorum, cura Rev. J. L. Krapff ab ejus amanuensi in Abyssinia neglegentius transscriptus.' It is more nearly allied to B than A, but is separated in point of worth from both by a tremendous interval. Where its readings are of real or possible value they are cited in the notes; in a few cases they have been followed in the text against A B.

D. This MS., belonging to M. d'Abbadie, is, according to Dillmann, 'membranaceus, formae quartae maximae clxiii foliorum, paginis in ternas columnas divisus, una manu eleganter exaratus . . . Hoc novissimo saeculo vix antiquior esse videtur.' As regards its value he continues: 'ingenti et vitiorum et mendorum numero laborat, et Tubingensi vix melius censendum est.' In this verdict we heartily concur, save that we must correct it by adding that D preserves an inferior type of text to C. In two or three instances D is followed against A B, and in a larger number C D against A B.

C and D labour under all the ills incident to MSS. Their omissions and additions are to be found on every page; they are emended from the Eth. Vers. of Genesis; their corrections are not unfrequently quite alien to the text: occasionally their additions result in conflate readings. Ancient

linguistic forms are replaced by later ; and the text is, so to speak, modernised and normalised.

I have arrived at these conclusions on C D after an exhaustive comparison of their readings with the Greek, Latin, and other fragmentary Versions of Jubilees ; and as a result of this study, I have decided on recording their variants only occasionally. My knowledge of C and D is due to Dillmann's edition.

The text that follows is based on A B, A, or B, unless in occasional instances where C D, C, or D may be preferable. In all cases the readings of A and B are given either in the text or in the notes. Those of C D are always cited when they are of any value, and often when they are merely curious. To obviate possible misunderstanding, my method is as follows: when C is cited D is also cited, and vice versa. If a variant is given in a note followed by A, the reader is to understand that B is followed in the text. As a rule, account is not taken of C D ; but should the variant in the note be followed by C, it would mean that A B D support the text, or by D that A B C support the text, or by C D that A B do so.

IV. FURTHER MATERIALS FOR THE CRITICISM AND EMENDATION OF THE TEXT.

The result of the comparison of the Ethiopic Version with the above materials has been frequently to confirm the genuineness of the text, where an editor would have been inclined to attribute its apparently erratic and isolated readings to corruption pure and simple, or else to the blunders or corrections of scribes or translators. But the more closely the text is studied, the more irresistibly the conviction dawns upon us that the original text of Jubilees possessed an independent value of its own, agreeing at times with the Mass. against the Sam., at times with the Sam. in conjunction with the LXX or other Versions against the Mass., frequently with the LXX, occasionally with the Syriac, Vulgate, and even Targum of Onkelos respectively against all else. But for a full discussion of its affinities we must refer to Section VII.

By means of the following materials I have been able frequently to see the true text underlying superficial and deep-seated corruptions. Of these, some are peculiar to the Ethiopic text, or to the Ethiopic translator ; some are native to the Greek Version from which the Ethiopic was translated, or are owing to misconceptions of the Greek translator. At the end of the

enumeration of each class of materials I have added a number of the emendations made on the strength of their evidence.

i. *Hebrew*. In Hebrew we have the following materials for the criticism and restoration of the text: the Mass. and Sam. texts of the Pentateuch; the Samaritan Version; the Targum of Onkelos; the Midrashim printed in Appendices I, II; a list of Hebrew names drawn from Jubilees in Algazi's *Hebrew Chronicle*.

By means of the received Massoretic text we have been enabled to emend corruptions in our text in the following passages: i. 3; iv. 28; vii. 9, 10, 18, 19; xiii. 5; xiv. 17; xv. 10; xix. 5; xxiii. 7; xxviii. 20, 27; xxxi. 2; xliii. 11; xlv. 21; xlvi. 9. By means of the Midrashim in x. 1; xxxviii. 2, 10. Algazi's *Chronicle* is quoted for critical purposes on pp. 18, 37, &c. The Targum of Onkelos is valuable in confirming readings of the text where it varies decidedly from the main authorities in conformity with this Targum; cf. xiii. 20, 25; xv. 17.

The following passages have been emended from the Massoretic text: ii. 21 from Deut. vii. 6; xx. 6 from Jer. xxix. 18; xxi. 8, 11 from Lev. ii. 10 and ii. 13 respectively; xxiii. 28 from Is. lxx. 20.

ii. *Syriac*. In Syriac we have the Syriac Version of the Pentateuch and the Syriac fragment printed in Appendix III. As regards the latter, we must refer the reader to this Appendix. In the following passages the text is substantiated by the Syriac Version in its divergence from the Mass., Sam., LXX, Vulg., and Onk.: xii. 15; xvi. 31; xxii. 13 (+ Arab.), 30 (+ Eth. Vers. Gen.); xxiv. 4, 9 (+ Eth. Vers. Gen.); xliii. 21; xlv. 13; xlvii. 7.

iii. *Greek*. In Greek we have the LXX Pentateuch; the fragments of the Greek Version preserved in Epiphanius (printed on pp. 5, 7, 9); in the *Catena* of Nicephorus (on p. 36); in Syncellus, Cedrenus, Glycas; in the *Scholia* of the LXX MS. Lagarde *r*; the *Test. xii Patriarchs*.

By means of the LXX I have emended xiv. 12; xxiv. 3; by means of the fragments in Epiphanius, ii. 2 (four times), 7, 11; in *Catena* of Nicephorus, x. 21 (three times); by Syncellus, x. 1; by Cedrenus, xi. 2; by *Schol. Lagarde r*, viii. 5; by *Test. xii Patriarchs*, xli. 12.

This list gives a wholly inadequate idea of the value of the Greek materials, for these are of constant service in the determination and interpretation of the text.

iv. *Latin*. In Latin we have the Vulgate; the extensive Latin fragments which we have discussed above, II. iv; Jerome's *Ep. ad Fab.*; *Quaest. Hebr. in Gen.*

By means of the Latin fragments we have emended the text in the following passages: xlii. 15, 18; xv. 22, 24; xvi. 6, 16, 18, 23; xix. 5, 10, 11, 13; xx. 6, 9, 10, 13; xxii. 3, 14, 18; xxlii. 8, 10, 11, 14, 15, 21; xxiv. 19, 20, 26, 29, 31; xxvi. 10, 13, 21, 22; xxix. 11, 13, 20; xxx. 11, 15; xxxii. 4, 29; xxxiii. 3; xxxviii. 1; xxxix. 12; xli. 12, 14, 15; xlii. 4; xlv. 10, 12; xlvi. 13; xlviii. 1; xlix. 13.

v. *Ethiopic*. In Ethiopic we have the Ethiopic Version of Genesis and the Ethiopic text of Enoch. By means of the latter we have emended the text in vii. 24, and been enabled in other passages to single out the true reading when the MS. evidence was of a conflicting nature. The former is of value chiefly in determining the degree in which the Version as a whole and the different MSS. have preserved themselves from its influence. This question is discussed in Sections II. iii. and III.

V. THE RESULTANT ETHIOPIC TEXT.

The text represented in the following pages is based mainly on A B, or on A or B, and on the latter more than the former, but in a few isolated passages on C D, or on C or D. The respective merits and defects of these MSS. have been determined by an exhaustive comparison of each with the rest, as well as with the various critical materials enumerated in Section IV. In the process of criticism we have succeeded in discovering and eliminating the various instances in which they have been prejudicially influenced by the Ethiopic Version of Genesis. In the case of B, we have found that this influence has hardly been at work at all as compared with A C D. By the further application of the critical process we have been able to eliminate those instances in which all the MSS. have been tampered with, owing to the influence of the Ethiopic Version of Genesis (Section II. iii). Having thus discounted this source of corruption, and having further been able, as we became more thoroughly saturated with the idioms and modes of thought in the work and its kindred literature, to remove successively a large proportion of the corruptions native to the Ethiopic Version, we arrived at a stage where a fresh comparison of the text thus attained with the various critical materials already mentioned, at once issued in the most fruitful results, both as regards the primitive text of our Version and the relations of its Hebrew original to the Mass. and Sam. texts, the LXX, Syriac and Vulgate Versions, and the Targum of Onkelos.

In this fresh application of criticism to our materials we advanced steadily upwards through the centuries towards the primitive text of the Ethiopic Version, removing successively on our way the main part of the corruptions that in our earlier progress had defied solution, till at last in the ultimate stages of this process we could pass confidently beyond the limits of the Ethiopic, Latin, and Greek Versions, and determine with tolerable certainty the position occupied by the Hebrew original of Jubilees in relation to the best Texts and Versions of Genesis. See Sections VII and VIII.

VI. DILLMANN'S ETHIOPIC TEXT AND ITS LATER REVISIONS.

ግድብ፡ ክብሩ፡ *sive Liber Jubilaeorum. Aethiopice ad duorum librorum manuscriptorum fidem primum edidit Dr. A. Dillmann, 1859.* To Dillmann belongs the honour of first editing the text from two MSS., i.e. C D, of which we have given the leading characteristics above. It will be obvious to the reader that it would be impossible to attain to any satisfactory result in a work based on such materials. So far, therefore, many shortcomings in his text are not only excusable but inevitable. But when we proceed from the question of materials to method, we cannot but regard him as most reprehensible. He acted emphatically therein as a scholar in a hurry. Dealing with a text which was explicitly and unmistakably a commentary on Genesis, he has not—save in a single solitary instance—adduced the evidence of the Mass. or Sam. texts, or of the LXX, Syr., or Vulgate Versions in order to remove the blemishes that deface every page of the MSS. on which he worked. Furthermore, the Book of Jubilees, as every student of Fabricius should have known, did not leave itself without many witnesses among the Fathers and Byzantine writers (cf. Fabric. *Cod. Pseudepigr. Vet. Test.* i. 849–864, ii. 120 sq.), and yet not a single fragment of these has been laid under contribution for the criticism of the text. In fact, of all the long list of critical authorities enumerated in Section IV, only one, and that in a single instance (i.e. LXX Gen. xv. 2 on p. 55 of his text), is used for critical or other purposes. Of these authorities the Latin and Syriac fragments were still of course unknown, but there were sufficient materials available for the construction of a text that would have commanded the respect of later critics.

In the absence, therefore, of any objective critical standard, it is not strange that this text should constantly appear arbitrary and subjective; nor will it provoke surprise that the editor rejects the better reading almost

as frequently as he follows it, and likewise edits, without remark, unintelligible passages where a reference to the text of Genesis would at once have explained the corruption. See xliii. 11 as compared with Gen. xlv. 8.

Possibly through inadvertence, Dillmann has left many ungrammatical passages untouched, as on pp. 33, 53, 60 (twice), 64, 65 (twice), 73, 76, 118, 134, 153, 154. The list of corrigenda might with advantage have easily been enlarged; but I do not press these defects in execution, as accuracy is a thing so difficult to attain. It is the wrongness of his method that constitutes 'the head and front of his offending.'

But in later years Dillmann sought to atone for the inadequacy of his Ethiopic text, and in 1874 he contributed to Rönisch's edition of the Latin fragments a Latin rendering of the Ethiopic text corresponding to these fragments. It is worthy of note that this Latin rendering of Dillmann was not made from the Ethiopic text of 1859, but in reality from a revised form of this text, the revision being in the main carried out on the lines suggested by the fragments of the Latin Version. It is not incumbent upon us here to deal with this contribution to the criticism of the text further than to refer to a Review in the *Jewish Quarterly*, July 1893, pp. 703-708, where the present editor criticised the contribution in question, and showed from a detailed examination 'that every page we examine of the revised Ethiopic text, presupposed by Dillmann's Latin translation, contains many corrupt readings where the demonstrably true reading is preserved by A B, or A, or B in agreement with the Latin Version; and that, in not a few cases, his revised text is disfigured by corruptions that admit of easy and at times demonstrably certain emendation.'

Once again Dillmann dealt with the criticism of the Ethiopic text in an Article entitled 'Beiträge aus dem Buch der Jubiläen zur Kritik des Pentateuch-Textes,' in the *Sitzungsberichte der königlich Preussischen Akademie der Wissenschaften zu Berlin*, 1883, pp. 323-340.

In this Article, which I purposely refrained from perusing till my entire text was in print, he cites some readings from the Ethiopic MS. B, of which he had procured a collation, and justly recognises its superiority within the limited field in which he uses it. For the first time in his study of Jubilees he proceeds here beyond the limits of the text itself in search of critical materials. First of all, he quotes a number of parallel passages from Jubilees, the Massoretic text, and the LXX, in order to show by the agreement of the first with the second and its disagreement with the third, that the author of the book had the Hebrew text

and not the LXX before him. In the next place he rightly remarks that many of the passages, where Jubilees diverges from the Massoretic text and agrees with the LXX, may no doubt be consciously due to the Greek translator, who could not help at times rendering the text in the familiar language of the LXX; that others may be ascribed to the influence of the LXX, though in following it the translator did so unconsciously; and that others again may be attributed to the traditional exegesis of the time from the trammels of which the author could not easily disengage himself. But Dillmann had a grossly exaggerated view of the number of readings peculiar to the LXX and Jubilees; for many of these had been introduced into the Ethiopic texts of Jubilees from the Ethiopic Version, and many that he thought peculiar to the LXX and Jubilees are supported by other authorities, and others again are due to the corruptness of his MSS. C and D.

Dillmann next deals with those cases where Jubilees presupposes a text diverging from the Massoretic. In this connection he collates the Samaritan text and frequently the LXX, and makes some emendations in which I am glad to find a confirmation of my own judgment. But after all he merely touches on the fringe of the subject. Of multitudes of instances where our text shows special affinities with the various texts and Versions of the Pentateuch, or conversely where it exhibits strong lines of divergence from them, no account at all is taken, and even in the cases considered the critical treatment is inadequate. Thus he never cites for critical purposes the Syriac Version with which the Jubilees' text stands frequently in the closest relation, hardly ever the Vulgate, and never the Targum of Onkelos, though some of the apparent idiosyncrasies of our text are unintelligible apart from them.

To sum up. In this Article Dillmann's treatment of the independent value of the Ethiopic text is good as far as it goes, but very inadequate, while as regards the text itself no real advance is made by means of B towards recovering a purer tradition. Thus the text is left pretty much as it stands in his edition of 1859. Such a neglect of evidence must naturally have its nemesis, and so we find Dillmann tracing textual affinities and divergencies in relation to the texts and Versions of the Pentateuch where none such exist, save in the corrupt MSS. on which his text is based. In the rest of the Article he discusses in a masterly way the chronological questions arising out of the Book of Jubilees. With these I hope to deal in my Commentary later.

Thus, though to Dillmann belongs the credit of first calling attention to the importance of our text in the criticism of the Massoretic Pentateuch, we cannot help observing how inadequately he has supported this contention—in the first place by failing to discover the cases that make most strongly in his favour, and in the next by failing to substantiate such instances as he does advance by the collation of other authorities. In Section VIII I have tried to marshal the evidence with such a fulness and thoroughness as to beget the hope that I may escape the scope of such strictures.

VII. THE AFFINITIES OF THE TEXT OF THE BOOK OF JUBILEES.

We shall now summarise with sufficient fulness, though not exhaustively, the affinities of the Jubilees' text with the texts and Versions of the Pentateuch. Each of these texts and Versions, while agreeing in the main with the rest, exhibits from time to time a reading peculiar to itself and wanting in attestation from without. To these idiosyncrasies of the Pentateuch Texts and Versions we have paid particular attention, with a view to determining the affinities of the Jubilees' text, and the result has been most fruitful both in other respects as well as in settling an old controversy. For as a result of this continuous comparison, we find that our text agrees in turn with the Massoretic, LXX, Syriac, Vulgate, with Onkelos, and even once with the Arabic against all the rest, but never, strange to say, with the Samaritan save in the case of a single doubtful reading—and even here the balance of evidence is decidedly against the Samaritan affinity. See additional note on p. 184, beginning, 'On p. 97 add &c.' This fact in itself makes the theory of Samaritan authorship henceforth untenable, and thus closes another chapter of criticism.

In the rest of this Section no account will be taken of the many instances in which the text of Jubilees pursues a path peculiar to itself. We shall here confine ourselves to classifying its affinities, or points in common, with the main authorities on the Pentateuch. For details, the notes and Addenda must be consulted.

i. First, as to its agreement with individual authorities in opposition to the rest:

(a) It agrees with the Massoretic against the Sam., LXX, Syr., Vulg., Ps.-Jon. in iii. 7—Gen. ii. 24 (see Addenda).

(β) It agrees with the LXX against the Mass., Sam., Syr., Vulg. in v. 1—Gen. vi. 2; viii. 1—Gen. xi. 13; xiii. 1—Gen. xii. 6; xiv. 2, 12—Gen. xv. 2, 11; xvii. 6, 10—Gen. xxi. 12, 15; xxvi. 25—Gen. xxvii. 30; xxviii. 11—Gen. xxix. 32; xxix. 4—Gen. xxxi. 20; xlvi. 14—Exod. i. 11.

(γ) It agrees with the Syriac Version against the Mass., Sam., LXX, Vulg. in xii. 15—Gen. xi. 31; xvi. 31—Lev. xxiii. 40; xxii. 13—Gen. xlix. 26; xxiv. 4—Gen. xxv. 32; xxiv. 9—Gen. xxvi. 2; xliii. 21—Gen. xlv. 21; xlvi. 7—Exod. ii. 7; xlix. 9—Num. ix. 13.

(δ) It agrees with the Vulgate against the Mass., Sam., LXX, Syr. in vii. 9—Gen. ix. 23; xiv. 1—Gen. xv. 1; xiv. 22—Gen. xvi. 2; xxiv. 3—Gen. xxv. 30; xxiv. 19—Gen. xxvi. 19; xxvi. 33—Gen. xxvi. 3.

(ε) It agrees with Targum of Onkelos against the Mass., Sam., LXX, Syr., Vulg. in xiii. 20—Gen. xiii. 16; xiii. 25—Gen. xiv. 14; xv. 17—Gen. xvii. 17.

(ζ) It agrees with the Arabic against the Mass., Sam., LXX, Syr., Vulg., Onk. in xxvii. 8—Gen. xxvii. 46.

ii. We shall next give its affinities with two or more of the above authorities in opposition to the rest:

(a) Its agreement with the Mass. and Sam.:

It agrees with the Mass. and Sam. against the LXX, Syr., Vulg. in iii. 3—Gen. ii. 20; iv. 8—Gen. iv. 25; vi. 7—Gen. ix. 4; xxvii. 22—Gen. xxviii. 13.

(β) Its agreement with Mass., Sam., Syr. or with these + Vulg. or + Vulg. and Onk.:

It agrees with the Mass., Sam., and Syr. against the LXX and Vulg. in iii. 25—Gen. iii. 17; v. 5—Gen. vi. 8; vi. 8—Gen. ix. 6; xviii. 11—Gen. xxii. 12; xxvi. 27, 29—Gen. xxvii. 32, 34; xxvii. 21—Gen. xxviii. 13.

It agrees with the Mass., Sam., Syr., Vulg. against the LXX in v. 27—Gen. vii. 24; xii. 15—Gen. xi. 31; xiv. 4, 5, 7, 12—Gen. xv. 4, 5, 7, 15; xv. 3—Gen. xvii. 1.

It agrees with the Mass., Sam., Syr., Vulg., and Onk. against the LXX in xxvi. 23—Gen. xxvii. 29 (twice).

It agrees with the Mass., Sam., Syr., Aq., Symm., Vulg., and Onk. against the LXX in xiii. 10—Gen. xii. 9.

(γ) Its agreement with the Sam. and LXX or with these + Syr. or + Syr. and Vulg. or + Vulg.:

It agrees with the Sam. and LXX against the Mass., Syr., Vulg. in xiv. 18—Gen. xv. 20; xv. 14—Gen. xvii. 14; xvii. 1, 7—Gen. xxi. 8, 13; xxvii. 11—Gen. xxviii. 4.

It agrees with the Sam., LXX, and Syr. against the Mass., Vulg., and Onk. in ii. 16—Gen. ii. 2.

It agrees with the Sam., LXX, Syr., and Vulg. against the Mass. and Onk. in xv. 16—Gen. xvii. 16; xv. 19—Gen. xvii. 19.

It agrees with the Sam., LXX, Syr., and Vulg. against Mass., Onk., and Ps.-Jon. in xii. 23—Gen. xii. 3; xvii. 7—Gen. xxi. 13; xxviii. 8—Gen. xxix. 27; xliii. 12—Gen. xlv. 31.

It agrees with the Sam., Syr., Ps.-Jon., Graec.-Ven. against the Mass., Vulg., and Itala in xviii. 12—Gen. xxii. 13. Onk. combines both readings.

It agrees with the Sam., LXX, and Vulg. against the Mass. and Syr. in xiv. 13—Gen. xv. 13.

(δ) Its agreement with Sam., Syr., Ps.-Jon.:

It agrees with the Sam., LXX, Syr., Vulg., Onk., and Arab. against Mass. in xliii. 12—Gen. xlv. 31; xlv. 17—Gen. xlvi. 13.

(ε) Its agreement with Sam. Vers., Syr., and Vulg.:

It agrees with Syr., Vulg., Sam. Vers., and possibly Sam. against Mass. and LXX in xviii. 13—Gen. xxii. 14.

(ζ) Its agreement with LXX and Syr. or with these + Vulg.:

It agrees with the LXX and Syr. against Mass., Sam., and Vulg. in iii. 24—Gen. iii. 16; xiv. 2—Gen. xv. 2; xxvi. 30—Gen. xxvii. 35; xli. 9—Gen. xxxviii. 14.

It agrees with the LXX, Syr., and Vulg. against the Mass. and Sam. in v. 8—vi. 3; xii. 23—Gen. xii. 2; xiv. 4—Gen. xv. 5; xxiv. 3—Gen. xxv. 31; xxvii. 22—Gen. xxviii. 13; xliii. 12—Gen. xlv. 30.

(η) Its agreement with LXX and Vulg. or with these + Onk.:

It agrees with the LXX and Vulg. against Mass., Sam., and Syr. in iv. 12—Gen. iv. 26; v. 32—Gen. viii. 19; xv. 24—Gen. xvii. 27; xvii. 4—Gen. xxi. 9; xxvii. 8—Gen. xxvii. 46; xxvii. 11—Gen. xxviii. 4; xxviii. 1—Gen. xxix. 1; xli. 14—Gen. xxxviii. 20.

It agrees with LXX, Vulg., and Onk. against Mass., Sam., Syr. in xv. 14—Gen. xvii. 14.

As for the passages in i, that in i (α), where the Mass. and Jub. agree in omitting the *ol d'vo* of the LXX, is probably right, though the latter is supported by the Sam., Syr., Vulg. Many of the readings in i (β) are due to the Greek translator, who would at times give unconsciously renderings from the familiar text of the LXX; others would spring from the traditional exegesis of the time, and this source would go far to account for those in i (γ) and (ε).

VIII. THE VALUE OF THE BOOK OF JUBILEES IN THE CRITICISM OF THE MASSORETIC TEXT OF THE PENTATEUCH.

From a study of the preceding Section it will be clear that both before and after the Christian era the Hebrew text did not possess any hard and fast tradition. It will further be obvious that the Massoretic form of this text, which has so long been generally assumed as conservative of the most ancient tradition and as therefore final, is after all only one of the many phases through which the text passed in the process of over 1,000 years, i.e. 400 B.C. till 600 A.D. or thereabouts.

As we pursue the examination of the materials just mentioned we shall see grounds for regarding the Massoretic text as the result partly of conscious recension and partly of unconscious change extending over many centuries. How this process affected the text in the centuries immediately preceding and subsequent to the Christian era, we have some means of determining in the Hebrew-Samaritan text which, however much it may have been tampered with on religious or polemical grounds, still preserves in many cases the older reading even as it preserves the older form of alphabet. Next we have the LXX Pentateuch, to which we may assign the date 200 B.C.; next the Book of Jubilees just before the Christian era; the Syriac Pentateuch before 100 A. D. (so Rendel Harris on good grounds); the Vulgate of the fourth century; the Targums of Onkelos and Ps.-Jon. in their present form 300-600 A.D.

We have above remarked that the evidence of Section VII shows that the Massoretic text is only one of the phases through which the Hebrew text has passed; and if we consider afresh the materials of evidence in that Section in connection with their dates, we shall discover that in some respects it is one of the latest phases of the Hebrew Pentateuch that has been stereotyped by Jewish scholars in the Massoretic text. This conclusion will tally perfectly with the tradition that all existing Massoretic MSS. are derived in the main from one archetype, i.e. the Hebrew Codex left behind him by Ben Asher, who lived in the tenth century, and whose family had lived at Tiberias in the eighth.

Before passing to our main object in this Section we might point out that some of the readings enumerated in ii (γ) in the last Section can hardly go back to an earlier date than the fourth century A.D.

We shall now proceed to give a list of readings in the Massoretic text

which should be corrected into accord with the readings attested by such great authorities as the Sam., LXX, Jub., Syr., Vulg.:

- In viii. 19 for **קָל־הַחַיָּה וְקָל־הַעוֹף עַל־הָרְקִשׁ** we should read **קָל־הַחַיָּה וְקָל־הַעוֹף** with the Sam., Sam. Vers., Jub., Vulg. (*omnia animalia jumenta et reptilia quae replant super terram*), and Arabic. The LXX and Syr. confirm our emendation (see note 29, p. 21). Hence Onk. only supports the Massoretic. The restoration is confirmed by Gen. i. 26, where the very combination **הָרְקִשׁ הָרְקִשׁ** is actually found.
- In xi. 8 after **הָעִיר** add **וְהַסְּנָבִיל** with Sam., LXX, and Jub. (x. 24) against Mass. and Vulg.
- In xi. 31 **וַיֵּצֵא אֹתָם** we have a reading that should be emended in **וַיֵּצֵא אֹתָם** with Jub. (xii. 15) and Syr., or into **וַיֵּצֵא אֹתָם** with the Sam., LXX, and Vulg. Only Onk. supports the Massoretic.
- In xii. 3 for **וַיִּשְׁתַּחֲוֶיךָ** read **וַיִּשְׁתַּחֲוֶיךָ** with Sam., LXX, Jub. (xii. 23), Syr., Vulg. The reading of the Mass. is the first movement in the change of plurals into singulars, which is completed in Onk. and Ps.-Jon., where both the participles are in the singular.
- In xv. 21 after **וְאֶת־הַקְּנָעִי** add **וְאֶת־הַחַי** with the Sam., LXX, and Jub. (xiv. 18) against Mass., Syr., and Vulg.
- In xvii. 14 after **עָרְלָתוֹ** add **בְּיוֹם הַשְּׂמִינִי** with Sam., LXX, and Jub. (xv. 14) against Mass., Syr., and Vulg.
- In xvii. 16 for **וַיִּבְרַכְתִּיו** read **וַיִּבְרַכְתִּיו** with Sam., LXX, Jub. (xv. 16), Syr., and Vulg. Only Onk. supports the Mass. For **וְהַיְהִיתָ** of Mass., Sam., and Onk. read **וְהָיָה** with LXX, Jub. (xv. 6), Syr., and Vulg. For **קִשְׁטָהּ** of Mass., Sam., and Onk. read **קִשְׁט** with LXX, Jub., Syr., Vulg.
- In xvii. 19 add **ו** before **לְיָרְעוּ** with Sam., LXX, Jub. (xv. 19), Syr., Vulg., and Arab. Only Onk. supports the Mass.
- In xxi. 8 after **אֶת־יָרְעָתָם** add **בְּנֵי** with Sam., LXX, and Jub. (xvii. 1) against Mass., Syr., Vulg., Onk.
- In xxi. 13 after **הָאָזָה** add **הַאֵת** with Sam., LXX, and Jub. (xvii. 6) against Mass., Syr., Vulg., and Onk.
- In xxi. 13 after **לְגֹי** add **נְדוּל** with Sam., LXX, Jub. (xvii. 6), Syr., Vulg., Arab. Only such late authorities as Mass., Onk., and Ps.-Jon. omit on religious and polemical grounds, the last giving quite a different turn in expression of national hatred, **עַם לֹסֻטִים** 'nation of robbers.'
- In xxii. 13 for **אֶת־ר** read **אֶת־ר** with Sam., LXX, Jub. (xviii. 12), Syr., Ps.-Jon., Graec.-Ven. against Mass. and Vulg. Onk. combines both readings.
- In xxii. 16 after **אֶת־יְהוֹדָדְךָ** add **מִסְּפָי** with Sam., LXX (**ἐμ' ἐμ'**), Jub. (xviii. 15), Syr., Vulg. (*propter me*). Only the Targums support the Massoretic.

- In xxv. 8 for $\text{וַיִּשְׁבַּע יְהוָה}$ read $\text{וַיִּשְׁבַּע יְהוָה}$, as in Gen. xxxv. 29, with Sam., LXX, Jub. (xxiii. 8, cf. xxi. 1; xxii. 7), Syr., Vulg., Arab. Onk. supports the Massoretic.
- In xxvi. 18 for $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה$ of Mass. and Onk. read $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ with Sam., LXX, Jub. (xxiv. 18), Vulg. Syr. combines both readings.
- In xxvii. 27 after $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ add אֶתְּךָ with Sam., LXX, Jub. (xxvi. 22 Lat.), Syr. Vet. (*teste Diodoro*), Vulg. Onk. supports Mass. in omitting.
- In xxviii. 4 after $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ add אֶתְּךָ with Sam., LXX, Jub. (= אֶתְּךָ xxvii. 11). Mass., Syr., and Vulg. omit.
- In xxix. 27 for $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ of Mass. and Onk. read $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ with Sam., LXX, Jub. (xxviii. 8), Syr., Vulg., and Arab.
- In xli. 56 for $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ read $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ with Jub. (xlii. 3), LXX $\tau\omicron\upsilon\varsigma \sigma\iota\tau\omicron\beta\omicron\lambda\omicron\upsilon\sigma\alpha\varsigma$. Syr. and Vulg. support $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$, while וַיִּזְכֹּר is actually found in the Sam., which reads $\text{אֲשֶׁר בָּרַח בָּרַח}$.
- In xliv. 31 after $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ add אֶתְּךָ with Sam., LXX, Jub. (xliii. 12), Syr., Vulg., Arab. Mass. and Onk. stand here alone.
- In xlv. 28 after $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ add לִי with LXX, Jub. (xliii. 24), Syr., Vulg., and Onk. against Mass. and Sam.
- In xlv. 13 for $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ read $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ with Sam., LXX, Jub. (xlv. 17), Syr., Vulg., Onk. 1 Chron. vii. 1 confirms this emendation.
- In xlv. 13 for $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ of Mass., Vulg., and Onk. read $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ with Sam., LXX, and Jub. (xlv. 17). 1 Chron. vii. 1 confirms this emendation.
- In xlv. 24 for $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ read $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ with Sam., Jub. (xlv. 30), and 1 Chron. vii. 13. The Syr. وَاللَّهُمَّ and LXX $\Sigma\lambda\lambda\eta\mu$ point in this direction.
- In xlv. 28 for $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ read $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ with Sam., LXX, Syr., or $\text{וַיִּזְכֹּר יְהוָה}$ with Jub. (xlv. 9) and Onk.

IX. ORTHOGRAPHY OF THE TEXT AND CONTRIBUTIONS TO THE ETHIOPIC GRAMMAR AND LEXICON.

In the following text I have reproduced as closely as possible, save in the case of manifest errors, the orthography of A B. As a rule there is a wide latitude in this respect; and of this, these MSS. fully avail themselves. In the case of the variants in the notes, on the other hand, I have given the readings of the MSS., however vicious they may be in orthography or grammar, in order to convey to the reader as true a conception as possible of the state of their text.

Much of the value of these MSS. lies in their preservation of ancient forms and words which have either omitted or normalised in such later MSS. as C D.

Thus they read ራርር as a rule instead of ራሱር and ሶር instead of ሱር . These forms are acknowledged in Dillmann's Lexicon, but the MSS. attest other ancient forms which have no recognition either in his Grammar or Lexicon. Thus more often than otherwise they write ኢ , and not እ , as the preformative in the 1st plural of the causative conjugation, and I have edited accordingly. Praetorius in his most valuable little Grammar does notice this other possible form (pp. 17, 51), but there is no hint of it in Dillmann's Grammar or Lexicon. Another form of inflection not acknowledged by Dillmann and given in brackets by Praetorius is found in ለዘዘኪ in A (xxxv. 2) for the usual ለዘዘኪ which I have edited.

Again, in xliii. 2, 10 I have edited with B ሰረቅሎ ; for the usual ሰረቅሎ ; and with A B ወእኦሶ for the usual ወእኦሶ in xli. 2. Like unusual forms are given in B xxv. 4; xxx. 4 (see notes). In addition to a few noted by Dillmann in the Pentateuch I have remarked two further cases in Bachmann's Ethiopic Edition of Mal. i. 10, 13.

Again, as regards the analysis of the conjugations of the verb, Dillmann's scheme is quite inadequate, and fails to take account of many forms of conjugation which I have edited in deference to A B, and for the justification of which I must refer the student to Praetorius' masterly work, which is as exhaustive in this respect as could be desired.

Dillmann's Grammar and Lexicon are based mainly on late and normalised MSS. In the case of the Lexicon—a work which, under the circumstances, is beyond all praise—this will not on the whole affect the advanced student, as he will be able to discount such shortcomings, but in the case of the Grammar it is a distinct evil.

Dillmann's statement (*Grammatik*, p. 363) in reference to the construct case—man kann darum kein anderes Wort zwischen die beiden im st. c.—Verhältnis stehenden einschleichen—is not true if taken without qualification; for as a matter of fact demonstrative pronouns, the pronominal adjective ከሱ and numerals may intervene between the construct case and its dependent noun. Thus in the last instance the construct case may be separated from its dependent noun by half a dozen of numerals written in full. In his Chrestomathy xv-xvi Dillmann adduces two instances found in liturgical literature as exceptions to his rule, but they are not of the nature of the above.

Finally, among other additions and corrections that should be made in Dillmann's Lexicon we add the following :—

On col. 88 add ስርዒት = *hostia, victima*, Jub. xxi. 7.

On col. 312 expunge identification of ራዛት with *oryza* in the case of Jub. xxxvii. 23, where ራዛት = a white bird. ራዛት was never a transliteration of *oryza*. See Amharic Lexicons of Isenberg and Halévi in loc.

On col. 424 add ቀጥርት = *frigidus*, Jub. viii. 29.

On col. 590 under ገረረት = *collegit fructus*, which Dln. gives as an unused root, add Jub. xxxii. 12, where it is found in the infinitive.

On col. 936 under ወረረት which Dln. gives as an unused root, add Jub. ix. 3.

On col. 989 under ማዕተት in the sense of *brachiale*, for which Dln. can cite no authority but Ludolf's Lex., add Jub. xl. 7.

On col. 1050 under ዘለት add ii. 2 አዘለደዎት = *vendiderunt eum*, Jub. xxxiv. 11. Cf. Tigre Vocabulary under ዘለት. This causative conjugation is not given in Dillmann's Lexicon.

On col. 1398 under ታለት to which Dillmann can assign no meaning, add ታለት = *διδρανος, διδλευκος*, Jub. xxviii. 28, 29.

ABBREVIATIONS.

Algazi's Chron.—I owe the facts cited from this work to Mr. Schechter's notice in the *Jewish Quarterly*, July 1890.

Aq. = Aquila's Greek Version.

Arab. = Arabic Version.

Cedrenus = Cedrenus' *Σύνοψις Ἱστοριῶν*, Ed. Bekker, 1838-39.

Dln. = Dillmann.

em. = emended.

Eth. = Ethiopic Version of Jubilees.

Eth. Vers. = Ethiopic Version of Pentateuch.

Graec.-Ven. = Versio Veneta.

hmt. = homeoteleuton.

Jerome's Ep. ad Fab. = Epistula ad Fabiolam. Quæst. Hebr. = Quæstiones Hebraicae in libro Geneseos.

Jub. = Jubilees.

Lat. = Latin Version of Jubilees.

LXX = Swete's Edition of the Septuagint.

Mass. = The Massoretic text.

Midrash Wajjissau.—See Appendix II.

om. = omit, omits, or omitted.

Onk. = Targum of Onkelos.

Ps.-Jon. = Targum of Pseudo-Jonathan.

Sam. = Hebrew text in Samaritan characters.

Sam. Vers. = Samaritan Version.

Schol. Lagarde *r* = Scholion in MS. *r* in Lagarde's *Genesis Graece*.

Symm. = Symmachus' Greek Version.

Syncellus = Syncellus' *Χρονογραφία*, Ed. Dindorf, 1829.

Syr. = Peshitta Version, Edited by Lee.

Syr. Frag. = Syriac Fragment printed in Appendix III.

trans. = transpose, transposed.

Vulg. = Vulgate.

መጽሐፈ፡ ገፋሌ፡

ዝኾነ፡ ነገረ፡ ኩፋሌ፡ *መዋዕላት፡ ሕገ፡ ወለስመዕ፡ ለጉብረ፡ ገመጋጉ፡ ለተሰብዖተሙ፡
 ለኢዮቤሳስቲሆሙ፡ ውስተ፡ ኩሉ፡ ገመጋጉ፡ ገሰም፡ በከመ፡ ተናገር፡ እገዚአብሔር፡ ለመሴ፡
 በደብረ፡ ሲና፡ አመ፡ ዐርገ፡ ይገግእ፡ ጽላተ፡ ዘኹሕ፡ ወካተ፡ እዛዛ፡ በዖሉ፡ እገዚአብሔር፡
 በከመ፡ ይወሰ፡ ዕረገ፡ ውስተ፡ ርእሱ፡ ደብር።

ወኩ፡ በቀዳሚ፡ ገመጋጉ፡ በፀአተሙ፡ ለደቂቅ፡ እስራኤል፡ እም፡ ጉባጽ፡ በወርጉ፡ ግልሱ፡ ጸ
 እመ፡ ዐሁፋ፡ ወሰዱሱ፡ ለውእቱ፡ ወርጎ፡ ተናገር፡ እገዚአብሔር፡ ለመሴ፡ እነዝ፡ ደብል፡
 ዕረገ፡ ገቤ፡ ውስተ፡ ደብር፡ ወእሁብኩ፡ ክልሉተ፡ ጽላተ፡ እብገ፡ ዘሕገ፡ ወዘተ፡ እዛዛ፡
 ዘመጠ፡ ጸሐፍኩ፡ ታሰብዖሙ፡ ወዐርገ፡ ሙሴ፡ ውስተ፡ ደብር፡ እገዚአብሔር፡ ወገደረ፡ ስብሐተ፡
 እገዚአብሔር፡ ውስተ፡ ደብር፡ ሲና፡ ወጸሰሱ፡ ደመና፡ ሰዲሱ፡ ዕለተ፡ ወጸውዖ፡ ለመሴ፡
 በተዕለተ፡ ሰብዕተ፡ እማእከሱ፡ ደመና፡ ወርእዩ፡ ስብሐተ፡ እገዚአብሔር፡ ከመ፡ እሳት፡
 ዘዩ፡ ደደዩ፡ ውስተ፡ ርእሱ፡ ደብር፡ ወሀሱ፡ ሙሴ፡ ውስተ፡ ደብር፡ አርባ፡ ዕለተ፡ ወአርባ፡ ሌሊተ፡
 ወአመር፡ እገዚአብሔር፡ ዘጠቀዳሚ፡ ወዘኢ፡ ደመጽእ፡ ነገረ፡ ኩፋሌ፡ ኩሉ፡ *መዋዕላት፡
 ሕገ፡ ወለስመዕ፡ ወደቤ፡ አገብር፡ ልባኩ፡ ውስተ፡ ኩሉ፡ ነገር፡ ዘእኩ፡ እነገረኩ፡ በዘነቱ፡ 5

B prefaces with ደተባረኩ፡ እገዚአብሔር፡ እምላኩ፡ በኩሉ፡ መገኒሱ፡ ወሰኩሉ፡ ዘም፡፡
 1 መዋዕላ፡ ለሕገ፡ A፡ መዋዕላት፡ ለሕገ፡ C. 2 ለተሰብዖተሙ፡ B. 3 ለኢዮል
 ውሳኔሆሙ፡ B. 4 B C omit፡ እገዚአብሔር፡ D. 5 C D add እብገ፡
 6 B omits. 7 ደዐርገ፡ B. 8 ወተናገር፡ C D. 9 እገዚአብሔር፡ A. 10 ዕረገ፡ B.
 11 C adds ዝኾነ፡ According to Exod. xxiv. 12, we should add ወሀሱ፡ ዝኾነ፡ after ደብር፡
 ወእሁብኩ፡ C D. 12 ጸ A. 13 ዘእብገ፡ A. 14 A omits. 15 A adds ስኩ፡
 16 ወናገር፡ B. 17 ወገደረ፡ A. 18 እገዚአብሔር፡ A (and so very frequently; occasion-
 ally so in B). 19 ደብር፡ ዘሲና፡ A. 20 C D add እገዚአብሔር፡ but Exod. xxiv. 16
 supports A B. 21 ዕለተ፡ A B. 22 Emended with Exod. xxiv. 16 ግሎግ and LXX
 ፤ ስጠሶ from ለማእከሱ፡ of MSS. 23 Emended with Exod. xxiv. 17 ግሎግ፡ cf. Jub.
 xxxvi. 9. LXX and Vulg. render wrongly by φλέγον, ardens. 24 ጸ A. 25 ለ B.
 26 ነገር፡ A B C. 27 ኩሉ፡ A. 28 መዋዕላት፡ ወሰኩሉ፡ B፡ መዋዕላ፡ ሕገ፡ C፡ መዋዕላት፡
 ወሰኩሉ፡ D. 29 ወ C. 30 ስኩ፡ B፡ A omits. Is ልባኩ፡ a conjecture of C D?

ደብር፤ ወጽዕኛ፤ ውስጥ መጽሐፍ፤ ከመ፡ ደርደባ፤ ትውልደሙ፤ ከመ፡ ሊገደገም፤ ስለገጥ
 ጥ፡ ለትውልደሙ፤ በደብር፤ ሲፍ፤ ወይከውን፤ ከመዝ፤ ለመ፡ ደመጸላ፤ ዙሪ፤ ከገር፤
 ፋሳሌሆሙ፤ ወይእምሩ፤። ጥ፡ ከመ፡ ደደቆ፤ እምነሆሙ፤ በዙሪ፤ ፍትሖሙ፤ ወበሰጡ፤ ምገርሙ፤
 ፤ ወደእምሩ፤ ከመ፡ ህልው፤ ከነዝ፤። ምስሌሆሙ፤ ወእንገ፤፤ ጸሐፍ፤ ለዝ፤። ዙሪ፤ ከዎሳ፤።
 ዘእ፤ እደዕታ፤። ጥ፡ እስመ፤። ለእምር፤ ምረተሙ፤ ወከሳራሙ፤ ደሱ፤። ዘእንበለ፤ ላብሎሙ፤
 ውስጥ፤ ምድር፤ እንጥ፤ መሐልኩ፤ ለእባዌሆሙ፤። ለእብርገም፤ ወላደስሐቆ፤ ወላደዕቆብ፤ እንዘ፤
 ለብላ፤ ለዘርእክሙ፤ እሁብ፤። ምድር፤ እንጥ፤ ትውሐዝ፤ ሐላብ፤ ወመገራ፤ ወደባል፤ ወደጸገባ፤።
 8 ወይትመገጠ፤ ገብ፤ ። እምሳክ፤ ክር፤ ገብ፤። ለሰ፤ ሊደድገገም፤ እምነሱ፤ ምንጻቤሆሙ፤
 9 ወጥስማዕ፤። ፡፡ ዛጥ፤ ስምዕ፤ ለስምዕ፤ ሱመ፤። ለስመ፤ ደረስዕ፤ ዙሪ፤ ትእዛዝዩ፤ ዙሪ፤። ዘእ፤
 ለእዝዝሙ፤። ወቆጠውሩ፤ ድጎራ፤ ለሐዛብ፤ ወድጎራ፤ ርዙሶሙ፤ ወድጎራ፤ ገግርሙ፤ ወይትቆዩ፤
 ለእማልክጊሆሙ፤ ወይከውገም፤ ማዕቆ፤። ወለ። ምንጻቤ፤ ወላዳዕር፤ ወሰመምገርጥ፤።
 10 ወይትሐገሱ፤ ብዙጋን፤፤ ወይትእንዘ፤ ወይወድቆ፤ ውስጥ፤ እደ፤ ፀር፤። ለስመ፤ ገደጥ፤ ምርዕጥ፤
 ወጥእዛዝዩ፤። ወበገላጥ፤። ከጻገዩ፤ ወሰንበጋጥ፤ ወቆድላጥ፤ ዘቆደስኩ፤ ለጥ፤ በማእከሩሙ፤
 ወደብተራ፤ ወመቆደስ፤ ዘቆደስኩ፤። ለጥ፤ በማእከሩ፤ ምድር፤ ከመ፤ እሚም፤ ስምዩ፤ ሳዕሌህ፤
 11 ወጥደጎር፤። ወይገብሩ፤። ሱመ፤። ፡፡ ፍጥሐጋጥ፤ ወእመ፤። ወገል፤። ወጥደሰገዱ፤። ዘዘ፤።
 ዘእሆሙ፤ ለስሐት፤ ወይዘብሐት፤ ውሱዶሙ፤ ለእጋንገጥ፤ ወበሰጡ፤ ገብሩ፤። ስሐትጥ፤ ልቦሙ፤
 12 ወለጊሉ፤ ገቤሆሙ፤ ሰማዕጥ፤ ከመ፤ ለስምዕ፤። ሱመ፤ ወእ፤ ደሰምዕ፤። ወሰማዕጥ፤፤ ደቆትሱ፤
 ወላለሰ፡ሂ፤። ጥ፡ ምሁ፤ ሐገ፤። ደላድድም፤ ወጥሱ፤። ደፀርዕ፤ ወጥደልኤ፤። ለገብሩ፤ እኩደ፤
 13 ሰቆራሙ፤ ለዕደገጥ፤። ወጥጥብኤ፤። ገጻዩ፤ እምነሆሙ፤ ወእጻጥም፤ ውስጥ፤ እደ፤። ለሐዛብ፤
 ሰፃፃ፤ ወሰጎብል፤ ወሰጥባል፤። ወጥጥብሱሙ፤። ለማእከሩ፤። ምድር፤ ወእዘርም፤ ማእከሩ፤
 14 ለሐዛብ፤። ወደረስዕ፤ ዙሪ፤። ሐገ፤። ወዙሱ፤ ትእዛዝዩ፤ ወዙሱ፤ ፍትሐ፤፤። ወይስሐቆ፤ ሠርቆ፤
 15 ወሰንበጥ፤ ወበገላ፤ ወጥደሰ፤። ወጥምርጥ፤። ወእምዝ፤ ደትመገጠ፤ ገቤ፤። ለማእከሩ፤

፤ ጸሐፍ፤ B. ፤ ለደጎደገም፤ A D; ገደገም፤ C. ፤ A trans. after ዘገብሩ፤ and
 puts in acc. ፤ Emended from ለስሐት፤ B C D; ለስሐትሙ፤ A. D adds ወላለጎደጎ፤
 ምርዕጥ፤ A. ፤ ክ፤ B. ፤ ጥ A omits. ፤ ወእምሩ፤ B. ፤ ጽድቅ፤ A; ደቆ፤ እ፤ C D.
 ፤ ክንዝ፤ A. ፤ ለጥ፤ A. ፤ ዘዎል፤ B. ፤ እደደጎዝ፤ B. ፤ A adds እ፤። ፤ A trans.
 ፤ B C omit. ፤ D adds ዛጥ፤ ፤ ለማልክጥ፤ ክር፤ C D. ፤ ጋስምዕ፤ A; ጥስማዕ፤
 C D. D adds ሳዕሌሆሙ፤ ፤ B D omit. ፤ C D omit. ፤ እእዝዝክ፤ A.
 ፤ ማዕቆ፤ B. ፤ ወዐቢደ፤ A; ሰ C D. ፤ ፀርሙ፤ A. ፤ ትእዛዝጥ፤ B.
 ፤ ወሰሉጥ፤ A; ወበገላጥ፤ C. ፤ A adds ለስምዩ፤ ፤ ጥጎር፤ B. ፤ ወገብሩ፤ A B.
 ፤ ፍትሐጋጥ፤ ወእመ፤ A. ፤ ሰገዱ፤ A B. ፤ ዘዘ፤ A. ፤ ለስምዕ፤ C D.
 ፤ ስምዩ፤ A. ፤ B C add ደቆትልም፤ ወ. ፤ ዙሪ፤ A. ፤ ደፃጥጠ፤ B.
 ፤ ለጎብላ፤ A. ፤ ለሐሰሱሙ፤ C D. ፤ እምዝ፤ A. ፤ B puts in nom. ፤ ምርጥ፤ B.

እስካሁን በዙፍ፡ ልሮሙ ወበዙፍ፡ ነፍሱሙ ወበዙፍ፡ ገደሱሙ ወ*እስጋብሎሙ፡¹ እሚእስ፡
 ዙፍ፡ እስካሁን ወ'የገሥሡ፡² ከሙ እትፊከሮሙ፡ ወ'ሰብ፡ ገሥሡ፡ በዙፍ፡ ልሮሙ ወበዙፍ፡
 ነፍሱሙ፡ እነ፡ እኩሥት፡ ሱሙ ብዙ፡ ሰላሙ በ'ጽደቅ፡ ወ*አፈልሎሙ፡³ ተከሰ፡ ርገዕ፡⁴
 በዙፍ፡ ልብ፡ ወበዙፍ፡ ነፍሱ፡ ወደከውኑ፡ ለበርከት፡ ወእኩ፡ ለመርገም፡ ወደከውኑ፡⁵
 ርእሰ፡ ወእኩ፡ ዘበሰ፡ ወእስኪጸ፡ መቅደስ፡ ማእከሱሙ ወ*አገደር፡⁶ ምስሌሆሙ፡ ወእከው
 ምሙ እምላክ፡⁷ ወእውገቼ፡ ደክውኑ፡ ሕዝብ፡⁸ ዘበእማ፡ ወዘበጽደቅ፡ ወእ*የገደ፡⁹
 ገሙ፡ ወእደትናከርሙ፡ እስሙ፡ እነ፡ እገዚአብሔር፡ እምላክሙ፡ ወወደቀ፡ ሙሴ፡ በገጸ፡¹⁰
 ወጸሰ፡ ወደቤ፡ እገዚአ፡ እምላክ፡¹¹ እትገደገ፡ ሕዝቡ፡ ወርስተኩ፡ ለሐዌር፡ በስሐተተ፡
 ልሮሙ ወእትመጥምሙ፡ ወስተ፡ እደ፡ ፀርሙ፡¹² እስካሁን፡ ከሙ፡ እደኩገሥሙ፡ ወ*ከሙ፡
 እደገብርምሙ፡¹³ ከሙ፡ ደገጥኡ፡¹⁴ ሰክ፡ ደገብሎ፡¹⁵ እገዚአ፡ ምስረኅ፡ ገሰሰ፡ ሕዝቡ፡¹⁶
 ወፍጥር፡ ሱሙ፡ መገፈሰ፡ ርገዕ፡ ወእ*ደኩገሥሙ፡¹⁷ መገፈሰ፡ በልሖር፡ ለስትጥደገተሙ፡
 ቅድሚኑ፡ ወለአዕቅጸተሙ፡ እምዙሱ፡ ፍፍተ፡¹⁸ ጽደቅ፡ ከሙ፡ ደትሐገሱ፡¹⁹ እምቅድሙ፡ ገጸኩ፡
 ወእውገቼ፡ ሕዝቡ፡²⁰ ወርስተኩ፡ ዘባላህኩ፡ በገደልኩ፡ ፀቢደ፡ እምእደ፡ ገብጽ፡ ፍጥር፡²¹ ሱሙ፡²²
 ልብ፡ ገጸኩ፡ ወመገፈሰ፡ ቅድሱ፡ ወእ*ደትዕቅጹ፡²³ በገጠለተሙ፡ እምደእኩ፡ ወእስኩ፡ ሰላሎም፡
 ወደቤሱ፡ እገዚአብሔር፡ ለሙሴ፡ እነ፡ አእምር፡²⁴ ተጥሥለተሙ፡ ወሐሲናሆሙ፡ ወደቡሰ፡²⁵
 ከላሆሙ ወእ*ደሰም፡²⁶ እስኩ፡ ሰብ፡ ደእም፡²⁷ ገጠለተሙ፡ ወ*ገጣውኡ፡²⁸ አበዊሆሙ፡
 ወእምድገሲ፡ ዝገቼ፡ ደትመጠ፡ ገቤ፡ በዙፍ፡ ርገዕ፡ ወበዙፍ፡ ልብ፡²⁹ ወበዙፍ፡ ነፍሱ፡³⁰
 ወ*እውቂ፡³¹ ቀልፈተ፡ ልሮሙ፡ ወቀልፈተ፡ ልብ፡ ዘርእሙ፡ ወእፈጥር፡ ሱሙ፡ መገፈሰ፡ ቅድሱ፡
 ወ*እገጽሎሙ፡³² ከሙ፡ እደትመጠ፡ እምድገሪ፡ እምደእ፡ ፀሰተ፡ እስኩ፡ ሰላሎም፡ ወትተሱ፡³³
 ነፍሱሙ፡ ገቤ፡ ወ'ሰክሱ፡³⁴ ትእዛዝ፡ ወ*ደገብሱ፡³⁵ ሱሙ፡ ትእዛዝ፡ ወእከውፍሙ፡ እብ፡³⁶
 ወእውገቼ፡³⁷ ደከውኑ፡ ውሱደ፡ ወደሰሙዩ፡³⁸ ከሱሙ፡ ውሱደ፡ እምላክ፡ ሕደው፡ ወ*ደእም፡³⁹
 ዙፍ፡ መልእክ፡ ወዙፍ፡ መገፈሰ፡ ወደእምርምሙ፡ ከሙ፡ እውገቼ፡ ውሱደ፡ ወእኩ፡ አቡሆሙ፡

¹ እስጋብሎሙ፡ B. ² A omits. ³ የገሥሡ፡ B. ⁴ እትፊከሮሙ፡ B. ⁵ B C D omit. ⁶ ወ B D. ⁷ ሰ A D. ⁸ አፈልሎሙ፡ B. ⁹ A D omit. ¹⁰ እገደር፡ B. A adds ማእከሱሙ፡ ¹¹ እምላክሙ፡ C D. ¹² ሕዝቡ፡ A. ¹³ ደገደገሙ፡ B. ¹⁴ እምላክ፡ A፡ ወእምላክ፡ D. ¹⁵ B D omit. ¹⁶ እደገብርምሙ፡ B. ¹⁷ እደገጥኡ፡ A. ¹⁸ ወደትሐገሱ፡ A፡ ደትሐገሱ፡ B. ¹⁹ A reads እገዚአብሔር፡ and trans. before ደትሐገሱ፡ ²⁰ ደክፍሙ፡ A. ²¹ ፍፍተ፡ A. ²² ደትገገሱ፡ B. ²³ ሕዝቡ፡ A B. ²⁴ ወፍጥር፡ A D. ²⁵ ደትገገሱ፡ B. ²⁶ አእምር፡ C D. ²⁷ ሰም፡ A. ²⁸ Cf. Neh. ix. 2 ገሥገሥ. ²⁹ ገጠለተ፡ A. ³⁰ B omits. ³¹ እውቂ፡ B. ³² እገጽሎሙ፡ B. ³³ Emended from በዙፍ፡ ³⁴ ደገብሱ፡ A D, apparently a conjecture. ³⁵ A rare construction used for the sake of emphasis, cf. Dln. Lcx. col. 24, or possibly a corruption of ሰላሎም፡ ³⁶ ትእዛዝ፡ B. ³⁷ እምላክ፡ A. ³⁸ ወእውገቼ፡ A. ³⁹ ወደሰምዩ፡ B.

26 በርተዕ፣ ወበጽድቅ፣ ውላፈቅሮሙ።¹ *ወእኔ፣ እጽሐፍ፣ ለካ፣ ዙሉ፣ ዘገገ፣ ለገሬ፣ ዘእኔ፣ ለደድባ።²
 በዘገገ፣ ደብር፣ ዘቀዳሚ፣ ወዘደጋፊ፣ ዘይመጽእ፣ ሀሱ፣ በዘሱ፣ ዘፋሌ፣ መዋዕል፣ ዘበስገ፣
 ወዘበሰምዕ፣ ወሰሱ-ሰባህም፣ ለእጽፍሌዎን፣ እስከ፣ ሰባህም፣ እስከ፣ ሱ፣ እወርድ፣ ወአጎድር፣
 ምስሌህም፣ በዘሱ፣ ጎሰም፣ ጎሰም።

27 ወደሌሱ፣ ለመልእክ፣ ገጽ፣ ጸሐፍ፣ ለመሱ፣ እምቀዳሚ፣ ፍጥረት፣ እስከ፣ ስመ፣ ይትሐደ፣³

28 መቅደስ፣ በማእከሉም፣ ሰባሰም፣ ጎሰማት። ወያስተርጌ፣ እገዚአብሔር፣ ሰዐይ፣ ዙሉ፣
 ወደእምር፣⁴ ዙሉ፣ ከመ፣⁵ እኔ፣⁶ እምላክ፣ እስራኤል፣ ወፋሱ፣ ለዘሱም።⁷ ደቂቅ፣ ያዕቆብ፣⁸
 ወገጉም፣ በደብረ፣ ጸጉን፣ ሰባሰም፣ ጎሰም፣ ወትከውን፣ ጸጉን፣ ወእየረሳሌም፣ ቅድስት።⁹

29 ወነሥሐ፣ መልእክ፣ ገጽ፣ ዘየሐውር።¹⁰ ቅድመ፣ ትዕይንተም።¹¹ ለእስራኤል፣ ጸላት፣ ዘኩፋሌ፣
 ጎመታት፣ እምስመ፣ ፍጥረት።¹² ሐገ።¹³ ወለ።¹⁴ ስምዕ፣ ለሱ-ሰባህም፣ ለእጽፍሌዎን።¹⁵ በቤ፣
 ጎመት፣ በዘሱ፣ ጉልቆሙ።¹⁶ ለእጽፍሌዎን።¹⁷ በበጎመት፣ እምዕለት፣ ፍጥረት።¹⁸ እስከ።¹⁹ ስመ፣
 ይትጋደስ።²⁰ ሰማዮት።²¹ ወምድር።²² ወዙሉ፣ ፍጥረተም፣ ስከመ፣ ጎይላጥህም፣ ለሰማይ።²³
 ወበከመ፣ ዙሉ፣ ፍጥረት፣ ምድር፣ እስከ፣ ስመ፣ ይትፈጠር፣ መቅደስ፣ እገዚአብሔር፣ በእየረሳሌም፣
 በደብረ፣ ጸጉን፣ ወዙሉ፣ ብርሃናት፣ ይትጋደሱ።²⁴ ሰፈውስ፣ ወሰሰላም፣ ወሰበረካት፣ ለዘሱም፣
 ጎዶቶ፣ እስራኤል፣ ወከመ፣ ይኩን።²⁵ ከማሁ፣ እምደላጅ፣ ዕለት፣ ወእስከ፣ ዙሉ፣ መዋዕል፣ ምድር።

x ወ*ደቤ።²⁶ መልእክ፣ ገጽ፣ ለመሱ፣ በቃሌ፣ እገዚአብሔር፣ እንዘ፣ ደብል፣ ጸሐፍ፣ ዙሉ፣ ለገሬ፣
 ፍጥረት፣ ከመ፣ በሰደስ፣ ዕለት፣ ፈጸመ፣ እገዚአብሔር፣ እምላክ፣ ዙሉ፣ ገብር፣ ወዙሉ፣ ዘፈጠረ።²⁷
 ወእስገበት፣ በ።²⁸ ዕለት፣ ወቀደሳ፣ ለዙሉ፣ ጎሰማት፣ ወእንበረሳ፣ ትእምርት፣ ለዙሉ።²⁹
 2 ገብሩ።³⁰ እስመ፣ በዕለት፣ ቀዳሚት፣ ፈጠረ፣ ሰማዮት፣ እሱ፣ *መለዕልት፣ ወምድር፣³¹ ወማዮት፣
 ወዙሉ፣³² መንፈሱ።³³ ዘይትሰለክ፣ ቅድሚህ፣ መላእክት።³⁴ *ገጽ፣ ወመላእክት፣³⁵ ቅዳሱ፣³⁶ ወ*መ
 ላእክት፣ መንፈሱ፣³⁷ እስትገፋሱ፣³⁸ ወመላእክት፣³⁹ መንፈሱ፣⁴⁰ ደመናት፣ ወ*ለጽልመት፣ ወሰሐመዳ።⁴¹
 ወሰበረድ፣ ወሰ*እስሐትድ፣⁴² ወመላእክት፣ ቃላት፣⁴³ ወ*ነጉድጓዳት፣⁴⁴ ወ*መሰርቅት፣ ወመላእክት፣⁴⁵
 መናፍሰት፣⁴⁶ ሰቀር፣ ወሰመርቅ፣ ወ*ሰክረምት፣⁴⁷ ወሰመጸው፣ ወሰማእረር፣⁴⁸ *ወሰሐጋይ፣ ወሰዙሉ፣
 መናፍሰት፣ ተገባሩ፣⁴⁹ ዘበሰማዮት፣ ወዘበምድር፣ ወቀላዮት።⁵⁰ (ዘመትሐት፣ ምድር፣ ወ)ማዕምቅ፣

¹ ላፈቅሮሙ C; D omits. ² ወእኔ፣ ጸሐፍ፣ B C. ³ ለደድባክ B. ⁴ ወ A; ወዘበ C D. ⁵ ዘእጽፍሌዎን B. ⁶ A omits. ⁷ ይትጋደስ B. ⁸ ወደእምር፣ A. ⁹ A D omits. ¹⁰ ዙሉ፣ A B C. ¹¹ ስሱ፣ ለዘሱ፣ A. ¹² እስራኤል፣ A. ¹³ ገድር፣ A. ¹⁴ ትጎይህም፣ B. ¹⁵ ተፈጠረ፣ A; ፍጥረት፣ C. ¹⁶ ሐገገ A. Text is here very uncertain. ¹⁷ ወ C. ¹⁸ ለሱ-ሰባህ፣ D. ¹⁹ ለእጽፍሌዎን፣ B; ወሰእጽፍሌዎን፣ C D. ²⁰ ጉልቆሙ፣ A. ²¹ ወእጽፍሌዎን፣ B. ²² B omits. ²³ A B add ሐዳስ፣ C D transpose it before ፍጥረት፣ I have omitted ሐዳስ፣ as a corruption, possibly of እስከ፣ ²⁴ Though A B C D omit, I have here added እስከ፣ according to the correction of a scribe in D. ²⁵ ይትሐደስ፣ A; ይትሐደስ፣ C D. ²⁶ A puts in acc. ²⁷ ይትሐደስ፣ A; ይትሐደስ፣ C D. ²⁸ ይኩኑ፣ A. ²⁹ ደብሉ፣ A.

EPIPHANIUS.

Περὶ Μέτρων καὶ Σταθμῶν. Chap. xxii, Dindorf's edition, vol. iv, pp. 27-28, whose text is here emended with the aid of MS. Marcianus (the variants of which are given by Dindorf, vol. iv, praef. xv-xvi) and the Ethiopic text.

Τῇ μὲν γὰρ¹ πρώτη ἡμέρᾳ ἐποίησε² τοὺς οὐρανοὺς τοὺς ἀνωτέρους³ (καὶ) τὴν γῆν II. 2
(καὶ) τὰ ὕδατα. [ἔξ ὧν ἐστὶ χιὼν καὶ¹ κρύσταλλος καὶ χάλαρα καὶ παγετοὶ καὶ δρόσος⁴] τὰ πνεύματα τὰ λειτουργοῦντα ἐνώπιον αὐτοῦ, (ἀτινά ἐστι τὰδε⁵) *ἄγγελοι πρὸ προσώπου, καὶ ἄγγελοι τῆς δόξης, καὶ⁶ ἄγγελοι πνευμάτων πνεύτων, (καὶ) ἄγγελοι νεφελῶν καὶ γνόφων⁶ (καὶ) χιόνος καὶ¹ χαλάξης καὶ πάγου, (καὶ) ἄγγελοι φωνῶν¹ (καὶ) βροντῶν καὶ⁷ ἀστραπῶν, (καὶ) *ἄγγελοι ψύχους καὶ καύματος⁸ (καὶ) χειμῶνος καὶ⁷ φθινοπώρου καὶ⁷ ἔαρος καὶ θέρους, καὶ πάντων τῶν πνευμάτων τῶν κτισμάτων αὐτοῦ τῶν ἐν οὐρανοῖς καὶ⁹ ἐν τῇ γῇ⁹, (καὶ) *τὰς ἀβύσσους¹⁰, (τὴν τε

¹ MS. Marc. omits. ² MS. Marc. adds ὁ θεός. ³ Dindorf's text τοὺς ἀνωτέρους οὐρανοῦς. ⁴ MS. Marc. δρόσοι. ⁵ MS. Marc. omits. For ἄγγελοι τῆς δόξης, Ethiopic gives σοφλῆτῖ: φῆβῖ: = ἄγγελοι τῆς ἀγιωσύνης. The same Ethiopic phrase recurs in xv. 27, where the Latin equivalent is given as archangeli benedictionis. ⁶ MS. Marc. γνόφου. ⁷ Dindorf omits. ⁸ Dindorf ψύχους, καύματος. ⁹ MS. Marc. ἐπὶ γῆς. ¹⁰ MS. Marc. τὰς τε ἐν ἀβύσσοις.

¹¹ Δ.Π.Ε.: A. ¹² Ο.Α.Τ.: A B. ¹³ A adds Σ.Ε.Σ.: Ο.Η.Τ.: ¹⁴ Σ.Θ.Θ.Α.Τ.: Σ.Ε.Σ.: A D, but Epiph. de Mensuris et Ponderibus, chap. xxii, supports B C. ¹⁵ A B put in nom. ¹⁶ B C D prefix ω, but Epiph. ἄγγελοι supports A. ¹⁷ B omits through homeoteleuton. ¹⁸ τῆς δόξης, Epiph. ¹⁹ A omits. ²⁰ B C D add Α.Α.Τ.: ωσοφλῆτῖ: σοφλῆτῖ: but Epiph. omits with A. ²¹ For σοφλῆτῖ: λῆτῖ: Epiph. gives πνευμάτων πνεύτων. ²² A adds Η.Α.Τ.: Η.Ε.Τ.: ω. ²³ Epiph. omits, but cf. Enoch lx. 16-21, especially last verse. ²⁴ Added with Epiph. καὶ γνόφου. ²⁵ Emended with Epiph. χιόνος from Ο.Η.Τ.: A B; C D omit. χιόνος was possibly corrupted into πινος. ²⁶ Α.Α.Τ.: Α. Β. ²⁷ Emended with Epiph. φωνῶν from Φ.Α.Τ.: ²⁸ Ι.Τ.Ε.Σ.: A D. ²⁹ Ο.Α. Β. ³⁰ ωσοφλῆτῖ: Β. ³¹ σοφλῆτῖ: B; Epiph. omits. ³² Epiph. trans. ³³ Ο.Η.Τ.: σοφλῆτῖ: Ο.Η.Τ.: Ι.Σ.Τ.: Ο.Α.Α.Σ.: Τ.Τ.Α.Α.: A very corrupt; Epiph. agrees exactly with B our text. ³⁴ Emended with Greek from Ο.Η.Η.Τ.: Φ.Α.Τ.: where, as the order of the words is wholly lost in this context, Η.Τ.: may be a corruption of Α.Α.Τ.: or Η.Τ.: may be an attempt to compensate for the omission of the two abysses which originally followed in the text.

ወጽአመት፤ *ወምሰት (ወሌሊት)፤ ወብርሃን፤ ወገህ፤ ወጽባሕ፤ *ዘለስተጸለው በእእምር፤ ልዑ፤
 3 ወአገሪ፤ ርሕ፤ ምግባር፤ ወባርከናህ፤ ወሰባሕ፤ ቅደም፤ ስለት፤ ክሱ፤ ምግባር፤ እስመ፤
 4 ሰብዕት፤ ገብር፤ ፀባይት፤ ገብር፤ በቀዳሚት፤ ፀላት፤ ወ*በሰላት፤ ሳይጋ፤ ገብር፤ ምጽናገት
 ማእከሉ፤ ማይ፤ ወ*ተከፍሎ፤ ማያት፤፣ በይእት፤ ፀላት፤ መገረቆም፤ ፀርጉ፤ ሳሰ፤ ወመገረቆም
 ወረዳ፤ መትሕት፤ ምጽናገት፤ ማእከሉ፤ ጸባ፤ ገዳ፤ ለ*ክሱ፤ ምድር፤ ወ*ዘነት ባሕቲት፤
 5 ገብር፤ ገብር፤፣ በሳይጋ ፀላት፤ ወ*በማልስት፤ ፀላት፤፣ [ገብር፤ በከመ፤] *ደቡ፤ ለማያት፤፣
 ይላፊ፤፣ እምቅድመ፤ ገዳ፤ ለክሱ፤ ምድር፤ ውስት፤ መካነ፤ እሕዳ፤ ወያስተርሕ፤ ነብስ፤
 6 ወገብ፤፣ ከማህ፤ ማያት፤፣ በከመ፤ ይቤሱም፤ ወተገሳህ፤ እምደቡ፤ *ገዳ፤ ለ*ምድር፤ ውስት፤
 7 መካነ፤ እሕዳ፤ አፍሱ፤ እምጽናገት፤፣ ወ*እስተርሕ፤፣ ነብስ፤ ወበይእት፤ ፀላት፤ ፈጠረ፤ ሳት፤
 ክሱ፤፣ አብርርት፤ በቡ፤ ምግባሊም፤፣፣ ወክሱም፤ እፍላገ፤፣ ወ*ምግባሊም፤፣ ለማያት፤
 ውስት፤ እድባር፤፣ ወውስት፤ ክሱ፤ ምድር፤ ወክሱም፤ ምዕቃላት፤፣ ወ*ክሱ፤፣ ጠላ፤ ምድር፤
 ወዘርሕ፤፣ ዘይዘርሕ፤፣ ወክሱ፤ ዘይባቀሉ፤፣ ወፀፀው፤፣ *እሊ፤ ይረርፍ፤፣ ወ*አማት፤፣ ወገድ፤
 እይም፤ በእይም፤፣ ለ*ተደሳ፤ ወሰክሱ፤፣ ... አርባዕት፤፣ ዘነት፤ ፀባይት፤ ትውልድ፤፣ ገብር፤
 8 እገዚአብሔር፤፣ በ*ፀላት፤፣ ማልስት፤፣ ወበ*ፀላት፤፣ ራብዕት፤ ገብር፤ ፀሐይ፤ ወወርገ፤ ወከዋክብት
 ወእነባር፤ ውስት፤ ምጽናገት፤ ሰማይ፤ ከመ፤ ደብርህ፤ ጸባ፤፣ ክሱ፤፣ ምድር፤ ወሌክ-ነፍ፤፣
 9 መገል፤፣ ወሌሊት፤፣ ወሰረሊጥ፤ ማፀካሰ፤ ብርሃን፤ ወጽአመት፤፣ ወመሀቡ፤ እገዚአብሔር፤፣
 ፀሐይ፤፣ ለትእምርት፤ ፀባይ፤፣ ጸባ፤፣ ምድር፤ ለመዋፀል፤ ወሰሰንበታት፤ ወሰ*አውራጎ፤፣
 ወሰበግላት፤ ወሰግመታት፤ ወሰሰንበታት፤ ግመታት፤፣ ወሰ*እያጭልውላት፤፣ ወሰክሱ፤ ጊዜ፤
 10 ሰግመታት፤ ወይረሊጥ፤ ማእከሉ፤ ብርሃን፤ ወማእከሉ፤ ጽአመት፤ ወሰ*ጠዕፍ፤፣ *ከመ፤ ይጥዕይ፤፣
 ክሱ፤፣ ዘይሠርፀ፤ ወይላህቅ፤ ጸባ፤ ምድር፤ ሠላስት፤ ዘነት፤ ዘመድ፤፣ ገብር፤ በፀላት፤ ራብዕት፤፣
 11 ወበፀላት፤ ኃምስት፤ ፈጠረ፤ እናብርት፤ ፀባይት፤ ማእከሉ፤ ቀላዶት፤ ማያት፤ እስመ፤ ዘነት፤ ተገብረ፤
 ቀዳሚ፤ በሊደግህ፤፣ ዘሥጋ፤፣ ግግት፤ ወክሱ፤፣ ዘ*ይት፤ ወስ፤፣ ውስት፤ ማያት፤ ወክሱ፤፣ ዘይሰርር፤
 12 እፀጥፈ፤፣ ወክሱ፤፣ ዘመዶም፤፣ ወሠረቅ፤ ፀሐይ፤ ሳሰሊም፤ ለ*ጥጻና፤፣ ወሳሰ፤ ክሱ፤፣
 ዘሀሱ፤ ውስት፤ ምድር፤ ክሱ፤፣ ዘ*ይሠርፀ፤፣ እምድር፤፣ ወክሱ፤፣ ፀፀው፤፣ ዘይፈፈ፤፣ ወ*ክሱ፤፣

1 ወጽአመት፤ ፀመቅ፤ ጥቅ፤ A; ወጽአመት፤ B C D. I have emended and restored the text from A, and Greek *την τε ὑποκίρην της γῆς και του χῆου, (και) το σῆματος*, as above.
 2 ወብርሃን፤ ወገህ፤ ወጽባሕ፤ ወምሰት፤ A. So B C D, but omitting ወጽባሕ፤ MSS. confused and unintelligible save through Greek, which I have followed in emending and restoring text. For ጽባሕ፤ we should read ፀላት፤ with Greek. 3 Epiph. omits.
 4 ምግባር፤ A. 5 ፀላት፤ A B. 6 A omits. 7 ተፈልጠ፤ ማይ፤ A. 8 So Epiph. *ἐμπίσῃ*; C D omit. 9 So Epiph.; A D omit. 10 C D give the passive construction against A B and Epiph. 11 በፀላት፤ ማልስት፤ A. 12 Interpolated. 13 That ገብር፤ በከመ፤ are interpolated is clear from በከመ፤ ይቤሱም፤ ver. 6. Otherwise ለ is here either a sign of the jussive contrary to rule, or it marks the object of ገብር፤ 14 ነገልፊ፤ A.

ὑποκάτω τῆς *γῆς καὶ) τοῦ χάους¹, (καὶ) τὸ σκότος², *ἐσπέραν καὶ νύκτα³, (καὶ) τὸ φῶς, *ἡμέραν τε καὶ ὄρθρον⁴. . . . ταῦτα τὰ ἑπτα μέγιστα ἔργα ἐποίησεν 3
(ὁ Θεός) ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ.

ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τὸ στερεώμα τὸ ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων, *καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ 4
(δι)μερισθῆ τὰ ὕδατα, τὸ ἤμισυ αὐτῶν ἀνέβη ἐπάνω τοῦ στερεώματος (καὶ τὸ ἤμισυ κατέβη ὑποκάτω τοῦ στερεώματος τοῦ) ἐμμέσῳ ἐπὶ προσώπῳ⁵ πάσης τῆς γῆς. τοῦτο μόνον *τὸ ἔργον⁶ ἐποίησεν (ὁ Θεός) ἐν τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ. (τῇ) τρίτῃ 5
δὲ ἡμέρᾳ . . . τὰς θαλάσσας, . . . τὸὺς ποταμοὺς, τὰς πηγὰς . . . , καὶ λίμνας, . . . 7
τὰ σπέρματα τοῦ σπόρου, καὶ τὰ βλαστήματα, (καὶ) τὰ ξύλα τὰ κάρπιμά (τε καὶ ἄκαρπα) καὶ⁸ τοὺς δρυμοὺς . . . *καὶ πάντα τὰ φυτὰ κατὰ γένος⁹. Ταῦτα τὰ τέσσαρα ἔργα τὰ μέγιστα ἐποίησεν ὁ Θεός ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ.

Τῇ δὲ⁷ τετάρτῃ τὸν ἥλιον (καὶ) τὴν σελήνην (καὶ) τοὺς ἀστέρας . . . 8
. . . ταῦτα τὰ τρία ἔργα⁸ τὰ μέγала ἐποίησε (ὁ Θεός) ἐν τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ. 10
Τῇ δὲ⁷ πέμπτῃ τὰ κῆτη τὰ μέγала, . . . τοὺς ἰχθύας καὶ τὰ ἄλλα ἔρπετα *τὰ ἐν 11

¹ MS. Marc. ἀβύσσου τῶν ὑδάτων τῶν τε ἐπάνω τῆς γῆς, ἐξ οὗ ἵπερ σκότος ἐστί. καὶ τό.
² MS. Marc. adds τό. ³ Emended from ἐσπέρα καὶ νύξ. ⁴ Emended from ἡμέρας τε καὶ ὄρθρον, Dindorf's text; ἡμέρα καὶ ὄρθρον, MS. Marc. ⁵ καὶ τὴν διαμερίσιν τῶν ἐπάνω τοῦ στερεώματος ὑδάτων καὶ τῶν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος ἐπὶ προσώπον, Dindorf's text, very corrupt. This verse is quoted in Catena Niceph. i. col. 22 from Severus, ἰκούφισε τὸ ἤμισυ τοῦ ὕδατος ἄνω καὶ κατέβησε τὸ ἤμισυ κάτω. ⁶ Dindorf omits.
⁷ MS. Marc. omits. ⁸ MS. Marc. adds σὺν ταῖς νεφέλαις.

¹¹ ⲟⲩⲛⲁⲓ A C D. ¹² Ⲡⲟⲩⲩⲧⲓ: A. ¹³ 7R: A. ¹⁴ ⲕⲏⲧⲕⲏⲧ: B. ¹⁵ A omits; ⲕⲏⲧⲧⲓ: C. ¹⁶ 7Ⲡⲏⲩⲩⲩⲩ: A, preceded by an erasure; 7ⲟⲩⲛⲁⲓⲩⲩⲩⲩ: C; 7ⲟⲩⲛⲁⲓⲩⲩⲩⲩ: D. ¹⁷ A B put in nom. ¹⁸ 7ⲟⲩⲛⲁⲓⲩⲩⲩⲩ: A D; 7ⲟⲩⲛⲁⲓⲩⲩⲩⲩ: C. ¹⁹ 7ⲟⲩⲩⲩ: B. ²⁰ B puts in nom. ²¹ A puts in nom. ²² B adds Ⲡⲏⲕⲕⲏ: ⲟⲩⲏⲧⲏ: Ⲡⲏ: 7ⲟⲩⲩⲩ: C adds Ⲡⲏⲏⲕⲕⲏⲏ: ²³ Emended with Epiph. τὰ βλαστήματα from ⲏⲩⲩⲧⲏⲟⲓ: ²⁴ A B put in nom. ²⁵ ⲏⲩⲩⲩⲩ: A. ²⁶ ⲕⲟⲩⲧⲏ: A; ⲕⲟⲩⲧⲏ: B. ²⁷ C omits; ⲕⲟⲩⲧⲏ: D. ²⁸ ⲟⲩⲏ B D. ²⁹ ⲟⲩⲏⲧⲏ: A. Add ⲕⲏⲧⲕⲏⲧ: Ⲡⲏⲏⲩⲩⲩⲩⲩ with Greek. ³⁰ D omits. ³¹ ⲟⲩⲕⲟⲓⲧⲏ: B. ³² A omits. ³³ ⲟⲩⲏⲧⲏ: B. ³⁴ ⲟⲩⲏⲧⲏ: B. ³⁵ D omits. ³⁶ B puts in acc. ³⁷ A D omit. ³⁸ ⲧⲕⲟⲩⲩⲩⲩⲩ: ⲟⲩⲏⲧⲏ: A. ³⁹ ⲕⲟⲩⲩⲩⲩⲩ: B. ⁴⁰ C D omit. ⁴¹ ⲕⲟⲩⲩⲩⲩⲩⲩ: A. ⁴² ⲧⲕⲟⲩⲩⲩ: A; ⲧⲕⲟⲩⲩⲩ: C; ⲕⲟⲩⲩⲩⲩ: D. Text corrupt. ⁴³ ⲟⲩⲏⲩⲩⲩⲩ: A D; ⲏⲩⲩⲩⲩ: B. ⁴⁴ A puts in acc. ⁴⁵ B omits. ⁴⁶ Ⲡⲕⲕⲩⲩ: B. ⁴⁷ 7ⲟⲩⲧⲏ: which MSS. transpose after ⲟⲩⲏⲧⲏ: 7ⲟⲩⲩⲩⲩⲩ: and give in nom. I have restored here with Greek. For ⲏⲩⲩⲩⲩⲩⲩ: MSS. read ⲏⲩⲩⲩⲩⲩⲩ: A omits ⲟ before ⲏⲩⲩⲩⲩⲩⲩ: B. ⁴⁸ ⲕⲟⲩⲩⲩⲩ: A. ⁴⁹ ⲕⲟⲩⲩⲩⲩⲩ: ⲟⲩⲏⲧⲏ: 7ⲟⲩⲩⲩⲩⲩ: A. ⁵⁰ ⲟⲩⲟⲩ: B; A adds ⲟⲩⲏⲧⲏ:

13 ከሥጋ ዘንጉ ሠላሳጉ ዘመዲ፣ ገብረ ለመ፣ ዕለት፣ ኃምስጉ። ወጠ፣ ዕለት፣ ላደስጉ ገብረ፤
 14 ዘኩጉ ለደቲጉ ምድር፣ ወዘኩጉ ለገበሳ፣ ወዘኩጉ ዘይተሐወሰ፣ ዲቤ ምድር። ወእምድ፣ ላርዝ፣
 ዘሉጉ ገብረ፣ ሰለክ፣ ሰለክ፣ ወብላሊጉ፣ ገብረመ፣ ወ፣ እስሱ፣ ሳዕሊ፣ ዘሉጉ፣ ዘዲቤ ምድር፣
 ወዘ፣ ወስጉ፣ ሰብሐርጉ፣ ወዲቤ፣ ዘሉጉ፣ ዘይሰርር፣ ወዲቤ፣ ለደቲ፣ ወ፣ ዲቤ፣ ለገበሳ፣ ወዲቤ፣
 ዘሉጉ፣ ዘይተገወሰ። ዲቤ ምድር፣ ላዕሳሳ፣ ዘሉጉ ምድር፣ ወዲቤ፣ ዘሉጉ፣ እስሱ።
 15 ወእርባዕጉ፣ ዘንጉ ዘመዲ ገብረ፣ ሰለት፣ ላደስጉ። ላዕሳሳ፣ ዘሉጉ፣ ዕሥራ፣ ወክልሊ፣ ዘመዲ።
 16 ወዲጸመ፣ ዘሉጉ ገብረ፣ ሰለት፣ ላደስጉ። ዘሉጉ፣ ዘበሰማደጉ፣ ወዘበሰማደር፣ ወውስጉ፣
 17 ለብህርጉ፣ ወውስጉ፣ ቀላደጉ፣ ወውስጉ፣ ላርሃጉ፣ ወውስጉ፣ ጸለመጉ፣ ወውስጉ፣ ዘሉጉ፣ ወ፣ ወሀሰክ፣
 ትእምርጉ፣ ዕለ፣ ዕለት፣ ለገበጎጉ። ከመ፣ ገኩጉ፣ ለገክ፣ ገንብር፣ ሰዶሳ፣ ዕለት፣ ገብረ፤
 18 ወ፣ ሩስብጉ። ለመ፣ ዕለት፣ ላብዕጉ፣ ለምዘሉ፣ ገብረ። ወዘኩጉ፣ መላእክት፣ ገጸ፣ ወዘኩጉ፣
 መላእክት፣ ቀዳሱ። ላዕሳሳ፣ ዘመዲ፣ ዕበይጉ፣ ዘንጉ፣ ደባሌ፣ ሩስብጉ፣ ምስሌሁ፣ ሰሰማይ፣
 19 ወበሰማደር፣ ወደባሌ፣ ሩህ፣ እኩ፣ ለደላጉ፣ ለጉ፣ ሐዘብ፣ ለምዘሉ፣ ለሐዘብ፣ ወ፣ ደሰብጉ፣
 ለምዘሉ፣ ወ፣ ለቀድሱ፣ ለጉ፣ ለሐዘብ፣ ወ፣ ለባርዕ፣ ሰከመ፣ ቀደስኩ፣ ሰለት፣
 ለገበጎጉ፣ ወ፣ ለቀድሱ፣ ለጉ፣ ወከመዝ፣ ለባርዕ፣ ወደከውኑ፣ ሐዘብ፣ ወእኩ፣ ለከውኖ፣
 20 ለምላክ፣ ወገረዶኩ፣ ለዘር፣ ደዕቆብ፣ በዘሉ፣ ለምዘርሊኩ፣ ወደሐርዕ፣ ለጉ፣ ወዲቤ፣
 በዘሉ፣ ወቀደስኩ፣ ለጉ፣ ለገበጎጉ፣ ለምዘሉ፣ ለገበጎጉ፣ ለእምር፣ ከመ፣ ደሰብጉ፣
 21 ባጉ፣ ለምዘሉ፣ ገብረ። ወገብረ፣ ሱ፣ ትእምርጉ፣ ከማህ፣ በዘደሰብጉ፣ ለምዘሉ፣ ምስሌ፣
 ሰ፣ ዕለት፣ ላብዕጉ፣ ለበላዕ፣ ወ፣ ለትይ፣ ወሰርኩ፣ ዘፈጠ፣ ዘሉጉ፣ በከመ፣ ለርኩ፣ ወ፣ ቀደሱ፣
 22 ሱ፣ ሐዘብ፣ ዘደጠ፣ ለምዘሉ፣ ለሐዘብ፣ ወከመ፣ ደሰብጉ፣ ገብረ፣ ምስሌ፣ ወገብረ፣
 23 ፈቃዳጉ፣ ደዕቆጉ፣ መዘ፣ ሠናይ፣ ዘ፣ ደትግኩ፣ ቀድሞሁ፣ ዘሉ፣ መዋዕላ፣ ዕሥራ፣ ወክልሊ፣
 ለርእስጉ፣ ሰለክ፣ ለምዘሉ፣ ለእስክ፣ ደዕቆብ፣ ወ፣ ዕሥራ፣ ወክልሊ፣ ዘመዲ፣ ገብረ፣
 ተገብረ፣ ለእስክ፣ ዕለት፣ ላብዕጉ፣ ዘንጉ፣ ሱ፣ ወቀድሱ፣ ወውእቲ፣ ሱ፣ ወቀድሱ፣
 24 ወዘንጉ፣ ምስሌ፣ ዘንጉ፣ ክ፣ ለቀዳሱ፣ ወሰርኩ፣ ወተውሀብ፣ ለዘንጉ፣ ከመ፣ ደኩ፣ ዘሉጉ፣
 መዋዕላ፣ ሱ፣ ወቀድሱ፣ ዘስምዕ፣ ወሕጉ፣ ቀዳሚ፣ በከመ፣ ተቀደሱ፣ ወ፣ ተባረኩ፣
 25 ሰ፣ ዕለት፣ ላብዕጉ፣ ፈጠረ፣ ሰማይ፣ ወምድር፣ ወዘኩ፣ ለፈጠረ፣ በሰዶሳ፣ ዕለት፣ ወ፣ ወሀብ፣
 ለገብረ፣ ሰለክ፣ ዕለት፣ ላብዕጉ፣ ቀድስጉ፣ ለዘሉ፣ ምግባር፣ በእገዝ፣ ለዘዘ፣ በእገደጎ፣
 26 ዘሉ፣ ዘይገብረ፣ ባጉ፣ ዘሉ፣ ገብረ፣ ደመጎ፣ ወዘሊ፣ ደደሰሱ፣ ሞጉ፣ ለደመጎ፣ ወእገጉ፣
 ለዘዘ፣ ለደቂቁ፣ ለበራሌላ፣ ወደዕቆብ፣ ዕለት፣ ዘንጉ፣ ከመ፣ ደቀድስ፣ ወከመ፣ ለይገብረ፣
 27 ባጉ፣ ዘሉ፣ ገብረ፣ ወከመ፣ ለደርደብ፣ ለእስክ፣ ቀድስጉ፣ ደላጉ፣ ለምዘሉ፣ መዋዕላ፣ ወ፣ ዘሉ፣
 ዘይገምድ፣ ሞጉ ለ፣ ደመጎ፣ ወዘኩ፣ ዘይገብረ፣ ባጉ፣ ዘሉ፣ ገብረ፣ ሞጉ ለ፣ ደመጎ፣ ለገበጎጉ፣
 ከመ፣ ደዕቆብ፣ ደቂቁ፣ ለበራሌላ፣ ላዕሳሳ፣ ዕለት፣ በጎውልደሙ፣ ወሊደሠረው፣ ለምድር፣
 28 ለእስክ፣ ዕለት፣ ቀድስጉ፣ ደላጉ፣ ወዕለት፣ ሱርክጎ፣ ደላጉ፣ ወዘኩ፣ ሰለክ፣ ለገዕቆብ፣ ወደሰብጉ፣

፣ ዘሉ፣ ገብረ፣ ሠላሳጉ ገብረ፣ ወዘንጉ ዘመዲ ለ. ፣ ዕለት ለ B. ፣ ዕለት ለ A.

τοῖς ὄσασι, (καὶ) τὰ πέντα, τὰ πτερωτά¹... .. ταῦτα τὰ τρία ἔργα (τὰ μέγαρα) ¹²
 ἐποίησεν (ὁ Θεός) ἐν τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ. τῇ δὲ¹ ἑκτῇ ἡμέρᾳ τὰ θηρία... τὰ κτήνη ¹³
 (καὶ) τὰ ἔρπετα τῆς γῆς. (καὶ μετὰ ταῦτα ἐποίησε) τὸν ἄνθρωπον... ταῦτα τὰ ¹⁴
 τέσσαρα μεγάλα ἔργα ἐποίησεν (ὁ Θεός) ἐν τῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ. Καὶ ἐγένετο πάντα ¹⁵
 *εἴκοσι δύο γένη ἐν ταῖς ἑξ ἡμέραις². Καὶ συνετέλεσεν³ πάντα *τὰ ἔργα αὐτοῦ⁴ ¹⁶
 ἐν τῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ, ὅσα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ *ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς⁵, (καὶ) ἐν ταῖς
 θαλάσσαις καὶ ἐν ταῖς ἀβύσσοις, (καὶ) ἐν τῷ φωτὶ καὶ ἐν τῷ σκότει καὶ ἐν πᾶσι...
 [Καὶ ἐδήλωσε δι' ἀγγέλου τῷ Μωυσεῖ ὅτι] καὶ εἴκοσι δύο *κεφάλαια ἀπὸ Ἀδάμ ἄχρι: ²³
 τοῦ Ἰακώβ⁶. ... καὶ ἐκλέξομαι ἔμαυφ̄ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ... .. λαὸν ^{20, 21}
 περιούσιον ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν⁷.

¹ MS. Marc. omits. ² τὰ ἐν ταῖς ἑξ ἡμέραις παρὰ τοῦ Θεοῦ ποιηθέντα ἔργα κβ, Dindorf.
³ Dindorf adds ὁ Θεός. ⁴ Dindorf omits. ⁵ ἐν τῇ γῇ, Dindorf. ⁶ ἴσονται κεφαλαὶ μέγιστοι
 τοῦ Ἰακώβ καὶ Ἰσραὴλ ἐπικληθέντες, MS. Marc. ⁷ Text of verses 20, 21, 23 abbreviated
 and transposed. Even the Ethiopic text is defective. Cf. Syncellus, Chronographia
 i. p. 5, ὁμοῦ τὰ πάντα ἔργα εἴκοσι δύο ἰσάριθμα τοῖς εἴκοσι δύο Ἑβραϊκοῖς γράμμασι καὶ τοῖς Ἑβραϊ-
 καῖς βίβλοις καὶ τοῖς ἀπὸ Ἀδάμ ἕως Ἰακώβ εἴκοσι δύο γενναρχίαις, ὡς ἐν λεπτῷ φέρεται Γενέσει.

⁴ B adds ἁθῆ; C ἁθῆ; ⁵ ἁθῆ; ἁ B. ⁶ A puts in acc. ⁷ εἰ; ἁθῆ; A. ⁸ B omits. ⁹ C D add ἁθῆ; ¹⁰ C D omit. ¹¹ εἰ; ἁθῆ; B.
¹² A omits. ¹³ ἁθῆ; B. ¹⁴ ἁθῆ; ἁθῆ; A; ἁθῆ; B. ¹⁵ A omits
 through homeoteleuton. Here LXX τῇ ἑκτῇ, Syr. and Jubilees agree against Heb. of
 Gen. ii. 2 ἡ ἑκτῇ ¹⁶ A puts in nom. ¹⁷ εἰ; ἁθῆ; ἁθῆ; A. ¹⁸ A puts
 in acc. ¹⁹ εἰ; ἁθῆ; A; εἰ; ἁθῆ; B. ²⁰ A omits. ²¹ εἰ; ἁθῆ; B. ²² ἁθῆ;
 ἁθῆ; A. ²³ εἰ; ἁθῆ; ἁθῆ; A. ²⁴ ἁθῆ; A. ²⁵ A omits;
 ἁθῆ; B C. ²⁶ A omits; ἁθῆ; B. ²⁷ εἰ; ἁθῆ; A. ²⁸ ἁθῆ; B.
²⁹ B C D omit. ³⁰ ἁθῆ; B C D. ³¹ εἰ; ἁθῆ; A D. ³² ἁθῆ; A;
 ἁθῆ; B. ³³ εἰ; ἁθῆ; A C. ³⁴ ἁθῆ; B. ³⁵ For H C ἁ; A B read ἁθῆ;
 ἁθῆ; ἁθῆ; ἁθῆ; is corrupt, possibly from ἁθῆ; H C ἁ; So Greek. ³⁶ ἁθῆ; B.
 A adds ἁθῆ; ³⁷ B puts in nom. ³⁸ ἁθῆ; A B. ³⁹ ἁθῆ; A. ⁴⁰ B omits;
 A adds ἁθῆ; ⁴¹ ἁθῆ; B. ⁴² εἰ; ἁθῆ; B. ⁴³ Emended with Deut. vii. 6 ἁθῆ; ἁθῆ;
 from H C ἁθῆ; Perhaps H C ἁθῆ; stood originally. ⁴⁴ ἁθῆ; A. ⁴⁵ εἰ; ἁθῆ; B.
⁴⁶ ἁθῆ; ἁθῆ; A B D. Text corrupt and defective, especially ver. 22. See citation from
 Syncellus above. ⁴⁷ εἰ; ἁθῆ; A. ⁴⁸ ἁθῆ; ἁθῆ; A. ⁴⁹ ἁθῆ; B. ⁵⁰ ἁθῆ; ἁθῆ; A.
⁵¹ εἰ; ἁθῆ; A. ⁵² εἰ; ἁθῆ; B C D. ⁵³ A puts in nom. ⁵⁴ εἰ; ἁθῆ; C D. ⁵⁵ ἁθῆ; A;
 ἁθῆ; C D. C D add ἁθῆ; ἁθῆ; ⁵⁶ H C ἁθῆ; ἁθῆ; ἁθῆ; B. ⁵⁷ H C ἁθῆ; ἁθῆ; B. ⁵⁸ ἁθῆ; ἁθῆ; A.
⁵⁹ ἁθῆ; B. ⁶⁰ ἁθῆ; ἁθῆ; ἁθῆ; B; ἁθῆ; ἁθῆ; C D. ⁶¹ ἁθῆ; A. ⁶² ἁθῆ; ἁθῆ; B.
⁶³ ἁθῆ; A B. ⁶⁴ A omits; ἁθῆ; C D. ⁶⁵ ἁθῆ; B; C D read ἁθῆ; and trans.
 before ἁθῆ; ⁶⁶ ἁθῆ; B. ⁶⁷ B C D omit. ⁶⁸ B omits. ⁶⁹ A puts in acc.
⁷⁰ B adds ἁθῆ; ἁθῆ; ⁷¹ ἁθῆ; ἁθῆ; A. ⁷² ἁθῆ; A. ⁷³ εἰ; ἁθῆ; B.

29 ባቴ፡ እምክሱ፡ ገብ፡ ቅዱስ፡ ወቡተክ፡ ደካውን፡ በክሱ፡ መኖላ፡ ከማ፡፡ እደደዕ፡ ወገገር፡ ለደቂቅ፡ እስራኤል፡ ዘነገ፡ ለዛቴ፡ ፀላት፡ ወያሰንብቱ፡ ባቴ፡ ወ፡ከመ፡፡ እደጎደገግ፡ ለስሕተት፡ ልቦመ፡ ከመ፡ እደኩን፡ ለገብ፡ ገብር፡ ባቴ፡ ዘእደከውን፡ *ዘያስተርእ፡ ለገብር፡ ባቴ፡ ፈቃደመ፡፡ ወከመ፡ እ፡ያስተዳል። ባቴ፡ ክሱ፡ ዘይተባላዕ፡ ወዘይስተይ፡ ወሰቆደሐ፡ ማይ፡ ወሰለብሉ፡ ወሰለውፀሉ፡ ባቴ፡ ክሱ፡ ዘይደወር፡ በእናቅዲሆመ፡ ዘእያስተዳሰው፡፡ ሱመ፡ እመንቱ፡፡ በሰደብ፡

30 ፀላትን ገብር ውስት መጋደፊሆመ። *ወእደብሉ ወእደውፀሉ፡ እምቤት፡ ቤት በዛቴ ፀላትን እስመ፡ ቅርስት፡ ይእት፡ *ወቡርክትን ይእት፡፡ እምክሱ፡ ፀላት፡፡ እያቤል፡፡ ዘእያቤልውሳት።፡ በዛቴ፡ ለሰንበት፡ በሰማያት፡ ዘእንበላ፡ ይትእመር፡ ለክሱ፡ ዘሥጋ፡ ለእሰንብት፡ ባቴ፡ በ፡ደቡ፡

31 ምድር።፡ ወ፡በረከ።፡ ፈጣሪ፡ ክሱ፡ ወእቆደሰ፡ ክሱ፡ *ሕዝቡ፡ ወእሕዛቡ፡ ለእሰንብት ባቴ ዘእንበላ፡ እስራኤል፡ ባሕተቲ።፡ ሱቱ።፡ ለባሕተቲ፡ ወሀቡ።፡ ደብላዕ።፡ ወ፡ይስተይ፡፡ ወሰለሰንብት፡

32 *ባቴ፡ በ፡ደቡ፡ ምድር።፡ ወበረከ፡ ፈጣሪ፡ ክሱ፡ ዘፈጠረ፡ *ዛት ፀላት።፡ ለበረከት፡ ወሰቆደሳት፡

33 ወሰበብሐትን እምክሱ፡ መኖላ።፡ ዝንቱ፡ ሕገ፡ ወስምዕ፡ ተውሀቡ፡ ለደቂቅ፡ እስራኤል፡ ሕገ።፡ ዘሰገሰም፡ ለ*ትውልደሙ።፡

2 ወበሰደብ፡ መኖላ።፡ ዘሰንበት፡ ካልእት።፡ እምዳእ፡ በቃሉ፡ እገዛለብሐር፡ ገብ፡ እዳም፡ ክሱ።፡ እረዌት ወ፡ክሱ።፡ እንስሳ፡ ወ፡ክሱ፡ እዕጥፈ።፡ ወ፡ክሱ።፡ ዘይትገወስ።፡ ውስት ምድር፡ ወ፡ክሱ።፡ ዘይትገወስ።፡ ውስት ማይ።፡ በቡ፡ ዘመዶመ፡ ወበቡ፡ እምሳሎመ፡ ወእረዌት።፡ በቆዳሚት፡ ፀላት፡ ወእንስሳ፡ በሳይጉ፡ ፀላት።፡ ወ፡እዕጥፈ።፡ በ፡ፀላት።፡ ሃልሸት ወ፡ክሱ።፡ ዘይትሐወስ።፡ ደቡ።፡ ምድር፡ በ፡ፀላት።፡ ራብዕት ወ፡ዘይትሐወስ።፡ ውስት።፡ ማይ፡ በ፡ፀላት።፡ ኃምስት።፡ ወሰመኖመ፡ እዳም፡ ለክሱመ፡ ፡በቡ፡ እስማጥሮሆመ።፡ ወበከመ፡

3 ዳውዖመ፡ ከማሀ፡ ከ፡ ስምመ።፡ ወሰንምስ፡ እሳ፡ መኖላ፡ ሀሱ።፡ እዳም፡ እን፡ ደራኤ ዝን፡ ክሱ፡ ተባዕት፡ ወእንስት፡ በክሱ፡ ዘመድ፡ ዘሰምድር፡ ወ፡ውእቲቡ፡ ሀሱ።፡ ባሕተቲ፡

4 ወእልሱ፡ ዘ፡ረከቡ።፡ ሱቱ።፡ ዘይረድኡ።፡ ዘከማሀ።፡ ወይቤላ፡ እገዛለብሐር፡ ለከ።፡ ለከ፡

1 A B omitt. 2 B omitts. 3 In ዘያስተርእ፡ I have omitted እ after ዘ. For this clause which D omitts, C gives ፈቃደመ፡ ወክሱ፡ A. ያስተዳለ። B. 4 ባቴ A. 5 A omitts. 6 A trans. 7 A puts in nom. 8 እያቤልት፡ C; D omitts. 9 ዘእያቤልት፡ A. 10 በረከ፡ A, and so frequently. 11 ባሕተቲመ፡ A; ባሕተት B. 12 እሱ A. 13 ወሀቡ C; ወሀቡ D. 14 ደብላዕ፡ B; ከመ፡ ደብላዕ፡ C D. 15 ይስተይ B. 16 B puts in nom. 17 ውሱዶመ፡ A. 18 ፀላት፡ A. 19 ዘካልእ፡ B. 20 A puts in nom. 21 ዘይትገወስ፡ B. 22 ማያት፡ A. 23 A puts in acc. 24 ፀላት፡ B. A trans. after ሃልሸት 25 A B put in nom. 26 ውስት፡ A. 27 ፀላት፡ B. 28 ደቡ B. 29 ወዳውዶመ፡ A. 30 ሀሰው፡ B. 31 A omitts. 32 ደረከቡ፡ B. Here text agrees with Gen. ii. 20 ነገሥ more closely than LXX *εὐρώπη*, Syr. and Vulg. 33 A omitts; ሲዳ፡ D. 34 A trans. before ዘረከቡ፡ 35 C D omit; A adds እገዛለ፡ before ለከ፡

ሠዳዲ፡ የሆሉ፡ ብሉሲ፡ ባሕቲቱ፡ ግንባር፡ ሱቱ፡ መርድሉ፡ ዘከማሁ። ወወደ፡ እገዛአቡር፡ ፤
 እምሳክ፡ክ፡ ህድመተ፡ ባዕሌሁ፡ ወኖመ፡ ወነሥክ፡ ለብሉሲት፡ እማእከሲ፡ አዕጽም፡ ሀጽመ፡
 አሐዲ ወደላት፡ ገቡ፡ ፍጥረጋ፡ ለብሉሲት፡ እማእከሲ፡ አዕጽም፡ ወሐነጻ፡ ሥጋ፡ ህጥጥ፡
 ወሐነጻ፡ ብሉሲት፡

ወአገቅሆ፡ ለአጻም፡ እምገም፡ ወቅሆ፡ ተገሥክ፡ ለፊላት፡ ሳድስት፡ ወ፡ከባጽ፡ ግንቤ፡ ። 6
 ወእለመሬ፡ ወደቤላ፡ ዝገቱ፡ ይእከ፡ ። *ዐጽም፡ እምዐጽም፡ ። ወሥጋ፡ እምሥጋ፤ ። ዛገ፡
 ትሰመይ፡ ብሉሲት፡ ። እስመ፡ እምብሉሲ፡ ተገሥክት፡ ። ይላገ፡ ። ባእነተዝ፡ *ይኩኑ፡ ብሉሲ፡ 7
 ወብሉሲት፡ አሐዲ፡ ወባእነተዝ፡ ። ይኩን፡ *ብሉሲ፡ ዘ፡ ። ግንደግ፡ *አባሁ፡ ወእግ፡ ። ወደጻመር፡
 ምስሰ፡ ብሉሲቱ፡ ወ፡ ይከወኑ፡ ። ። ሥጋ፡ አሐዲ፡ ። ለባብዕት፡ ቆጻሚት፡ ተፈጥረ፡ አጻም፡ ወገቡ፡ 8
 ብሉሲቱ፡ ። ወሳብዕት፡ ። ክልሉ፡ ። አርአዮ፡ ኪዳን፡ ሱቱ፡ ወባእነተዝ፡ ዝገቱ፡ ተወህቦ፡ *ትእዛዝ፡
 ለዐቂብ፡ ። ሰቡዕ፡ ። መዋዕላ፡ ሰተሳዕት፡ ወሰክነስት፡ ክልሉ፡ ሰቡዕ፡ ። መዋዕላ፡ ። ወስተ፡ ርዝላ፡ ።

ወእምድ፡ ገረ፡ ተፈጻመ፡ ለአጻም፡ ። አርብ፡ ። መዋዕላ፡ ። ስምድር፡ ። ገቡ፡ ተፈጥረ፡ ። አባእኖህ፡ 9
 ወስተ፡ ። ገዝተ፡ አይም፡ ። ከመ፡ ይትቆይ፡ ። ወይዕቆባ፡ ወ፡ ብሉሲቲ፡ ። አብሉ፡ ። ለሰማዲ፡ ።
 መዋዕላ፡ ወ፡ እምድ፡ ገዝቱ፡ ሶአት፡ ። ወስተ፡ ገዝተ፡ አይም፡ ። ወ፡ ብሉሲት፡ ዝገቱ፡ ተጽሕፈ፡ 10
 ትእዛዝ፡ ። ወስተ፡ ጽገተ፡ ሰማይ፡ ሰእነተ፡ ትወልድ፡ ለእመ፡ ። ተሰዕት፡ ወሰደት፡ ሰቡዕ፡ መዋዕላ፡ ።
 ትገባር፡ ። ወስተ፡ ርዝላ፡ ። ሰከመ፡ ሰቡዕ፡ ። መዋዕላ፡ ቆጻሚት፡ ። ወሸመዋዕላ፡ ወሰሰሰ፡
 ዕሰት፡ ። ትገባር፡ ። ወስተ፡ ደመ፡ ገጽ፡ ። ወዘተ፡ ቆጻሲ፡ ኢትገስስ፡ ወወስተ፡ መቆይ፡ ኢትባእ፡

1 A adds ከመ፡ 2 ባባሕቲቱ፡ ብሉሲ፡ A. 3 ገንባርኩ፡ ሱቱ፡ ባጻ፡ ወመርድሉ፡
 ዘደረድኡ፡ A. Difference due to Eth. Vers. Gen. ii. 18. 4 A omits. 5 Gen.
 ii. 21 (LXX) ἵσταται, Mass. ἵστη. 6 ማእከሲ፡ A B. 7 ህጥጥ፡ B. 8 A C add
 አጻም፡ ። ዕሰት፡ A B. 9 መጽሐ፡ A D; እምጽሐ፡ C. 10 ግንቤ፡ A D. 11 ጻጽም፡
 እምጻጽም፡ B. A adds ይላገ፡ 12 ዘሥጋ፡ B. 13 This should be ብሉሲት፡ as in
 Gen. ii. 23. Same corruption is found in Eth. Vers. Gen. ii. 23. 14 እም፡ B.
 15 ወፊላት፡ A; this points to influence of Eth. Vers. Gen. ii. 23, where against ἵστη and
 ἰσῆφῶ (LXX) it gives ወጽላት፡ C supports B; D combines A B. 16 A B C omit.
 17 B omits through homeoteleuton. For ይኩኑ፡ A reads ይኩን፡ 18 A C omit.
 19 አባሁ፡ ወእግ፡ A. 20 ይኩን፡ B. A adds ክልሉም፡ under influence of Eth. Vers. of
 Gen. ii. 24. So LXX, Syr., and Vulg. 21 A trans. 22 ብሉሲት፡ A. 23 ወሰብዕት፡ B.
 24 B C omit; ክልላት፡ D. 25 A trans. 26 B puts in nom. For መዋዕላ፡ A reads ዕሰት፡
 27 A puts in nom. 28 ርዝላ፡ A. 29 A trans. before እምድ፡ and reads እም for ሰ.
 30 ግ A. 31 መዋዕላ፡ B. 32 እነተ፡ ተፈጥረ፡ A. 33 አይም፡ ገዝተ፡ A. 34 ይትቆይ፡ D;
 C omits. 35 ብሉሲቱ፡ A; ለብሉሲቱ፡ C D. 36 አባእኖህ፡ A C D. 37 ፊ A.
 38 B omits. 39 B trans. after አይም፡ 40 አይም፡ B. 41 A C omit. 42 ወእመ፡ A;
 43 ትገባር፡ B. 44 ርዝላ፡ A C. 45 ሰቡዕ፡ C D. 46 ቆጻሚት፡ A; መዋዕላ፡ B;
 መዋዕላ፡ ቆጻሚ፡ C D. 47 ወግሳ፡ መዋዕላ፡ ወሰሰሰ፡ መዋዕላ፡ B. 48 ገጽ፡ A B.

ወጠቀሰ፡ ወገብ፡ ሱቱ፡ ጥርሐ፡ ወካይ፡ ገፍረተ፡ ወረገጥ፡ እገዛለብሐር፡ ሰእር፡ ምድር፡ 23
 ወተምዕታ፡ ሰዓለም፡ ወሰለእሲጥ፡ ሆ፡ ተምዕታ፡ እስመ፡ ስምዕታ፡ ቃሰ፡ እር፡ ምድር፡ ወበልዕት፡
 ወደባ፡ እብዝጥ፡ እበዝጥ፡ ሰ፡ ነዝኸኤ ወሰ፡ ሳዕር፡ ከ፡ በሐዘን፡ ሰ፡ ወሱደ፡ ወገብ፡ ምትኪ፡ 24
 ምግባእኪ፡ ወውእቱ፡ ይካዝኪ፡ ወሰእዳምሂ፡ ደቡሶ፡ እስመ፡ ሰማዕታ፡ ቃሰ፡ ብእሲጥ፡ ከ፡ 25
 ወበሳዕታ፡ እምውእቱ፡ ዕዕ፡ ዘእዝኸከ፡ ከመ፡ እትብሳዕ፡ እምነህ፡ ርገም፡ ትኩ፡ ምድር፡
 በእገጥኸ፡ እስዋ፡ ወአምረ፡ ደብቁልከ፡ ወብሳዕ፡ ተብዕተከ፡ በሐረ፡ ገጽ፡ እስከ፡ ስመ፡
 ትገብእ፡ ወስተ፡ ምድር፡ እገት፡ እምነህ፡ ተንግእከ፡ እስመ፡ ምድር፡ እገት፡ ወውስተ፡
 ምድር፡ ትገብእ፡ ወገብ፡ ሱመ፡ እልባሰ፡ ዘምዕብ፡ ወእልባሰመ፡ ወረገም፡ እምገት፡ 26
 አደም፡ ወበደእቲ፡ ዕለት፡ እገት፡ ወፀኢ፡ እምገት፡ አዳም፡ ዕጣ፡ ሰመዕታ፡ ሠናደ፡ ዕጣ፡ 27
 ስኒ፡ ወ፡ ቀንእት፡ ወማ፡ ለብ፡ ወ፡ ሰንበሲ፡ በጽባሕ፡ ምስሰ፡ ትንግእ፡ ፀሐይ፡ እምዕለት፡
 ከደ፡ ገፍረተ፡ ወበደእቲ፡ ዕለት፡ ተፈጽመ፡ እፈ፡ ከሱ፡ አራቂት፡ ወዘእገብሰ፡ ወዘአዕጥፍ፡ 28
 ወዘደገብሱ፡ ወዘደታሐወስ፡ እምነብሱ፡ እስመ፡ ከሱመ፡ ደትናገሩ፡ ዝገ፡ ምስሰ፡ ዝገ፡
 ከንፈረ፡ አሐደ፡ ወልሳ፡ አሐደ፡ ወ፡ ፈሰ፡ እምገት፡ አደም፡ ሰከሱ፡ ዘሥጋ፡ ዘሀሱ፡ 29
 ወስተ፡ ገት፡ አደም፡ ወተዘርወ፡ ከሱ፡ ዘሥጋ፡ በብ፡ ዘመደመ፡ ወበብ፡ ፍጥረተመ፡ ወስተ፡
 መካ፡ ዘተፈጥረ፡ ሱመ፡ ወሰእዳም፡ ባሕቲቱ፡ ሀሀር፡ ይካደ፡ ገፍረተ፡ እምከሱ፡ አራቂት፡ 30
 ወእገብሱ፡ ሰእት፡ ዝገ፡ ተእዘዘ፡ ወስተ፡ ጽላት፡ ሰማይ፡ ሳዕሰ፡ ከሱመ፡ እሰ፡ ደእምሩ፡ 31
 ፍትሐ፡ ሕገ፡ ይካደ፡ ገፍረተመ፡ ወእደትከሠቱ፡ ከመ፡ እሕዛብ፡ ደትከሠቱ፡ ወእመ፡ 32
 ሠርቆ፡ ወር፡ ራብዕ፡ ወፀኢ፡ አዳም፡ ወበእሲቱ፡ እምገት፡ አደም፡ ወገደሩ፡ ወስተ፡ ምድር፡

1 A omits. 2 ጥራሕ፡ C D. 3 ሂ፡ B. 4 ተምዕታ፡ ሳዕሌሃ፡ A. 5 A B omits.
 6 ወበ A ፣ ወ B. 7 ወበሐዘን፡ A. 8 ምግባእኪ፡ A C D. 9 እምውስተ፡ B ፣
 እምውስተ፡ ውእቱ፡ C D—a conflate reading. 10 B adds ውእቱ፡ 11 በተገባርከ፡ D,
 owing to Eth. Vers. of Gen. iii. 17, which agrees with LXX ἐν τοῖς ἔργοις σου.
 Thus A B C agree with Mass. ገንጋሂጋ, Sam., and Syr. LXX implies ገንጋሂ, which it
 took apparently for ገንጋሂጋ, and so Vulg. 12 እስዋ፡ C D. 13 Here to be taken
 transitively. Cf. Gen. iii. 18 ἵνα ἁναጥλεῖ. 14 በሃፈ፡ A B. 15 መሬት፡ A.
 16 Here በጥጥጥ ግን Gen. iii. 19 is taken as in LXX ἰὲ ἕ. 17 We should expect መሬት፡
 here, but LXX has ግን alike for በጥጥጥ and ጥጥ. 18 A has መሬት፡ twice in this verse
 against B C D, owing to Eth. Vers. of Gen. iii. 19. 19 A trans. before ወስተ፡ 20 ገት፡
 አደም፡ A D ፣ ገት፡ አደም፡ አዳም፡ C—a conflate reading of B and A. 21 ቀንእት፡ A.
 22 ለብ፡ A. 23 ሰንበሲ፡ B ፣ ሰንበልት፡ C D. 24 እም፡ B. 25 ወዘከሱ፡ A.
 26 ከናፍር፡ A. 27 A puts in nom. 28 ረገም፡ ወአውፀኢ፡ A—a conflate reading.
 Here again the influence of Eth. Vers. of Gen. iii. 23 ወአውፀኢ፡ seems evident.
 29 ገት፡ B. 30 ከሱ፡ B ፣ ከሱ፡ C D. 31 ገት፡ B ፣ A omits. 32 ፍጥረት፡ B.
 33 በእገተከ፡ B. 34 እዘከ፡ A C. 35 ጽላት፡ B C. 36 ወደትከሠቱ፡ A. 37 B omits.

22, 24 አልፎ ወስነ ምድረ ፍጥረት። ወሰመ፣ እጃም ስመ፣ ባለሲካ ሐዋ። ወ'እኩ፣
 25 ምስሌ ወልደ እስከ ቀዳሚ እፍሌሌው፣ ወእምድገረ ዝገቱ ለእመራ፣ ወውለቱሰ፣
 ይገጠራ ለምድር በስመ፣ ተምህረ፣ በ'ገዢ፣ አደም።
 2 ወበግለሰብ ሰባ፣ በካል፣ እፍሌሌው፣ ወሰደት ሰ'ጻፍ፣ ወበራብዕ፣ ወሰደት ለእባል፣
 3 ወበኃምስ፣ ወሰደታ ለጻፍ፣ ወሰቱ፣ ወበ'ቀዳሚሁ፣ ለእፍሌሌው፣ ግለሰብ፣ ቀጥሎ፣ ጻፍ፣
 ለእባል፣ ለስመ፣ ተወካረ። " ቀ'ርባ፣ ለእባል። " ወ"ሰጻግለሰ። " ለ'ተወካረ። " መሥጥዕት። "
 3 ወቀጥሎ፣ " በገጃም፣ ወ'ደርገ፣ " ደመ፣ እምድር፣ ወስጥ ሰማይ፣ ለእነ፣ ደሰኑ፣ " በእነ፣
 4 ዝ'ቀጥሎ፣ " ወ'ዘሰይ፣ " እግዚአብሔር፣ ሰ'ጻፍ፣ " በእነ፣ አባል፣ በእነ፣ ዘቀጥሎ፣ " ወገብረ፣
 5 ሱቱ፣ ኦግ፣ " ደብ ምድር፣ " በእነ፣ ደመ፣ ለኃሁ፣ ወረገጥ፣ በደብ ምድር። " ወ"በእነ፣ ዝገቱ፣
 ተጽሕፈ፣ ወስጥ ጽላጥ ሰማይ፣ ርጉም፣ " ዘይዘብጥ፣ ካል፣ በ'እኩይ፣ " ወ'ደብሱ፣ " ዘተመ፣
 ለሰ፣ ርክ፣ " ወሰም፣ " ደኩ፣ ወሰብረ፣ ዘርእይ፣ ወእገረ፣ ደኩ፣ " ርጉም፣ " ከሆሁ።
 6 ወበእነ፣ ገዢ። " ገሕ፣ " ፍጥረዕ፣ መደእ፣ " ቀድመ፣ ለእግዚአብሔር፣ እምሳካ፣ ዘሱ፣ " ገጠአት። "
 7 ዘይከውነ ወስጥ ሰማይ፣ ወምድር፣ ወዘብረኅ፣ ወ'ዘበ'ጽልመት፣ ወዘበክሱ። " ወሀለጠ፣
 እጃም፣ ወብሰሊቱ፣ ለእነ፣ ይህሀጠ፣ በእነ፣ አባል፣ እርባዕ፣ ሱባ፣ ገመት፣ ወበራብዕ፣ ገመት፣
 'ዘሱባ፣ ኃምስ። " ተረሥሐ፣ ወእመራ፣ እጃም፣ " ጻገመ፣ ለብሰሊቱ፣ ወወሰደት፣ ሱቱ፣ ወልደ፣
 ወሰመ፣ ስጥ፣ ሱት፣ ለስመ፣ ደባ፣ ለእምክ፣ ሰ፣ ለእግዚአብሔር፣ ዘርእይ፣ ወስጥ፣ ምድር፣ ካል፣

' ስመደ፣ B. ' ሌጥ፣ B. LXX (Gen. iii. 20) has here Ζωή, and in iv. 1 Ἔδω.
 Vulg. has here *Hova*. ' ዛ፣ A. ' እፍሌሌው፣ B. ' በውስጥ፣ A. ' ዝገ፣ B.
 ' እፍሌሌው፣ B. ' ቃደል፣ A. ' ወሰደት፣ ሌጥ፣ A. ' ቀዳሚሁ፣ B. ' ተወካ፣ B D.
 " እምሳካ፣ ቀ'ርባ፣ B; እምሳካ፣ ቀ'ርባ፣ C D. " B omits. " እምሳካ
 ቃጥሎ፣ B C D. " B D omit. If መሥጥዕት belongs to the text, it agrees with the
 twofold translation of ህጻን, which LXX gives in Gen. iv. 4, 5 ἄρσ and θυσία. Eth.
 Vers., like the Vulg., rightly gives the same rendering both times መሥጥዕት and
munera. " A adds ለእኩ፣ " ደርገ፣ B. " ዘይከውነ፣ A; ደብሱ፣ B; ደብሱ
 C D, but A is clearly right. Cf. Enoch xxii. 5, 6, where it says of Abel's voice ደብሱ
 እስከ ሰማይ ወይከውነ " ተቀጥሎ፣ B. " ተዘሰይ፣ A. " A omits; C D omit
 the second በእነ፣ " Explicable only as a corrupt transliteration of ህጻን Gen. iv. 14.
 " ርዕይ፣ ወደገገ፣ A. This reading is borrowed exactly from Eth. Vers. of Gen. iv. 12,
 as the scribe did not understand ኦግ፣ ርዕይ፣ ወደገገ፣ is a rendering of *στίνων και*
τρίμων (LXX). " A adds ዘሱ፣ " እኩይ፣ A. " ደባሱ፣ B. " ለርእይ፣ B;
 D omits. " B C omit; ሰም፣ D. " A omits. " A puts in nom.
 " CD add ሰማይ፣ " A trans.; መደእ፣ ፍጥረዕ፣ C D. " ወክሱ፣ A. " ወገ፣
 ዘበክሱ፣ A. " B omits.

ወጠቀሰ፡ ወገብ፡ ሱቅ፡ ጥርሕ፡ ወከደ፡ ገፍረተ፡ ወረገጥ፡ እገዛለብሱር፡ በእርፍ፡ ምድር፡ 23
 ወተምዕዳ፡ ለገሰም፡ ወለብሊሲት፡ ሆ፡ ተምዕዳ፡ እስመ፡ ስምዕን፡ ቃሉ፡ እርፍ፡ ምድር፡ ወበልዑት፡
 ወይባላ፡ ስብዝግ፡ ለበዝ፡ ሰ፡ ገዝገዝ፡ ወሰ፡ ሳዕር፡ ኪ፡ በሐዘን፡ ሰፊ፡ ወሱድ፡ ወገብ፡ ምንኪ፡ 24
 ምንባሊኪ፡ ወውለቱ፡ ይገዝኪ፡ ወለእዳምሂ፡ ደቡሱ፡ እስመ፡ ስምዕን፡ ቃሉ፡ ብሊሲት፡ ከ፡ 25
 ወበሳዕኩ፡ እምውለቱ፡ ዕዕ፡ ዘለዘዘኩኩ፡ ከመ፡ ኢትብሳዕ፡ እምህ፡ ርገም፡ ትኩ፡ ምድር፡
 በእገጥክ፡ እስዋ፡ ወአግዘባ፡ ደብቂልኪ፡ ወብሳዕ፡ ብብደተ፡ በሐረ፡ ገጽ፡ እስከ፡ ስመ፡
 ትገብእ፡ ወስተ፡ ምድር፡ እገት፡ እምህ፡ ተገግእኪ፡ እስመ፡ ምድር፡ እገት፡ ወውስተ፡
 ምድር፡ ትገብእ፡ ወገብ፡ ሱመ፡ አልባሰ፡ ዘምዕስ፡ ወአልባሰመ፡ ወሊፍመ፡ እምገተ፡ 26
 ኦዶም፡ ወበይለቲ፡ ዕለት፡ እገት፡ ወፅኦ፡ እምገተ፡ እዳም፡ ዕጣ፡ ለመዐዛ፡ ሠናይ፡ ዕጣ፡ 27
 ስኒ፡ ወ፡ ቀንኣት፡ ወማ፡ ልብ፡ ወ፡ ሰገበሰ፡ በዳባሐ፡ ምስሰ፡ ትገግእ፡ ፀሐይ፡ እምዕለት፡
 ከደ፡ ገፍረተ፡ ወበይለቲ፡ ዕለት፡ ተፈጽመ፡ አፈ፡ ዙሱ፡ አራዊት፡ ወዘእገበሳ፡ ወዘአዕጥፍ፡ 28
 ወዘያገሰሱ፡ ወዘ፡ ይትሐወስ፡ እምብሉብ፡ እስመ፡ ዙሱመ፡ ይትናገሩ፡ ዝገፍ፡ ምስሰ፡ ዝገፍ፡
 ከነፈረ፡ አሐይ፡ ወልሳ፡ አሐይ፡ ወ፡ ፈሰ፡ እምገተ፡ ኦዶም፡ ለዙሱ፡ ዘሥጋ፡ ዘህሱ፡ 29
 ወስተ፡ ገተ፡ ኦዶም፡ ወተዘርወ፡ ዙሱ፡ ዘሥጋ፡ በበ፡ ዘመዶመ፡ ወበበ፡ ፍጥረተመ፡ ወስተ፡
 መብት፡ ዘተፈጥረ፡ ሱመ፡ ወለእዳም፡ ባሐትቱ፡ ወሀቦ፡ ይከድ፡ ገፍረተ፡ እምኩሱ፡ አራዊት፡ 30
 ወእገበሰ፡ ሰለገተ፡ ዝገፍ፡ ተአዘዘ፡ ወስተ፡ ጽላት፡ ስማይ፡ ሳዕሰ፡ ዙሱመ፡ እሰ፡ ይእምሩ፡ 31
 ፍትሐ፡ ሕገ፡ ይከድ፡ ገፍረተመ፡ ወሊይትኩሠቱ፡ ከመ፡ አሐዛብ፡ ይትኩሠቱ፡ ወእመ፡ 32
 ሠርቆ፡ ወርጎ፡ ራብዕ፡ ወፅኦ፡ እዳም፡ ወብሊሲቱ፡ እምገተ፡ ኦዶም፡ ወገደሩ፡ ወስተ፡ ምድር፡

1 A omits. 2 ጥራሕ፡ C D. 3 ሂ፡ B. 4 ተምዕዕ፡ ሳዕሌሃ፡ A. 5 A B omit.
 6 ወበ A፡ ወ B. 7 ወበሐዘን፡ A. 8 ምንባሊኪ፡ A C D. 9 እምውስተ፡ B፡
 እምውስተ፡ ወለቱ፡ C D—a conflate reading. 10 B adds ወለቱ፡ 11 በተገባርኩ፡ D,
 owing to Eth. Vers. of Gen. iii. 17, which agrees with LXX ἐν τοῖς ἵγρῳσι σου.
 Thus A B C agree with Mass. ገገጋሂጋ, Sam., and Syr. LXX implies ገገጋሂጋ, which it
 took apparently for ገገጋሂጋ, and so Vulg. 12 አስዋ፡ C D. 13 Here to be taken
 transitively. Cf. Gen. iii. 18 ጥግግግ ልግግግ. 14 በሃፈ፡ A B. 15 መሬት፡ A.
 16 Here በጥግግ ጥግግ Gen. iii. 19 is taken as in LXX ἰῆ ἕ. 17 We should expect መሬት፡
 here, but LXX has ግግ alike for ጥግግግ and ጥግግ. 18 A has መሬት፡ twice in this verse
 against B C D, owing to Eth. Vers. of Gen. iii. 19. 19 A trans. before ወስተ፡ 20 ገተ፡
 ኦዶም፡ A D፡ ገተ፡ ኦዶም፡ እዳም፡ C—a conflate reading of B and A. 21 ቀንኣት፡ A.
 22 ልብ፡ A. 23 ሰገበሰ፡ B፡ ሰገበሰ፡ C D. 24 እም፡ B. 25 ወዘኩሱ፡ A.
 26 ከናፍር፡ A. 27 A puts in nom. 28 ፈሰመ፡ ወአውፀለመ፡ A—a conflate reading.
 Here again the influence of Eth. Vers. of Gen. iii. 23 ወአውፀለ፡ seems evident.
 29 ገተ፡ B. 30 ዙሱ፡ B፡ ዙሱ፡ C D. 31 ገተ፡ B፡ A omits. 32 ፍጥረት፡ B.
 33 በእገተኩ፡ B. 34 አዘዘ፡ A C. 35 ጽላት፡ B C. 36 ወይትኩሠቱ፡ A. 37 B omits.

22.24 አልቆ፡ ውስጥ ምድረ፡ ፍጥረትም። ወ*ሰመ፣፡ እዳም፡ ስም፡ ባለሊዥ ሐዋ። ወ*ለኩ፡
 25 ምሰሌ፡ ወልደ፡ እስከ፡ ቀዳሚ፡ እገራሌው፡ ወእምድገረ፡ ዝገቱ፡ እስመራ፡ ወውለተሰ፡
 ይተገባራ፡ ለምድር፡ በከመ፡ ተምሀረ፡ በ*ገዝ፡ አደም።
 2 ወበግልበ፡ ሱባ፡ በካላ፡ እገራሌው፡ ወሰደት፡ ለ*ፃጥ፡ ወበራብዕ፡ ወሰደት፡ ለሌቤል፡
 3 ወበኃምስ፡ ወሰደኃ፡ ለእግ፡ ወሰቱ። ወበ*ቀዳሚሁ፡፡ ለእገራሌው፡ ግልበ፡ ቀጥሶ፡ ፃጥ፡
 ለሌቤል፡ እስመ፡ ተወከረ። *ቀርባ፡ ለሌቤል። ወ*ሰፃግል።፡ ለ*ተወከረ። መሥዋዕት።፡
 3 ወቀጥሶ።፡ በገዳም፡ ወ*ደርገ።፡ ደመ፡ እምድር፡ ውስጥ፡ ሰማይ፡ እገዝ፡ ይሰኩ። በእገት፡
 4 ዝ*ቀጥሶ።፡ ወ*ዘሰይ።፡ እገዝሉብሐር፡ ለ*ፃጥ።፡ *በእገት፡ አሌል፡ በእገት፡ ዘቀጥሶ።፡ ወገብረ፡
 5 ሱቱ፡ ኑገ።፡ ደበ፡ ምድር፡ *በእገት፡ ደመ፡ እኑሁ፡ ወረገጥ፡ በደቡ፡ ምድር።፡ ወ*ባለገት፡ ዝገቱ፡
 ተጽሐፈ፡ ውስጥ፡ ጽባት፡ ሰማይ፡ ርጉም።፡ ዘይዘብጥ፡ ካል፡ በ*እኩይ።፡ ወ*ደብሱ።፡ ዘኩመ፡
 እሰ፡ ርዳ።፡ ወሰምዑ።፡ ይኩ፡ ወሰብል፡ ዘርእ፣ ወእገረ፡ ይኩ።፡ ርገመ።፡ ከግሁ።
 6 ወበእገትዝ።፡ ገሕክ፡ ፍገድዕ፡ መደእከ።፡ ቅድመ፡ እገዝሉብሐር፡ እምሳከ፡ ዘኩ።፡ ገጠለት።፡
 7 ዘደካው፡ ውስጥ፡ ሰማይ፡ ወምድር፡ ወዘብብርግ፡ ወ*ዘበጽልመት፡ ወዘበዘሱ።፡ ወሀለጠ፡
 እዳም፡ ወብሊሲቱ፡ እገዝ፡ ይሳህጠ፡ በእገት፡ አሌል፡ እርባዕት፡ ሱባ፡ ገመት፡ ወበራብዕ፡ ገመት፡
 *ዘሱባ፡ ኃምስ።፡ ተረሥሐ፡ ወእስመራ፡ እዳም።፡ ጻገመ፡ ለብሊሲቱ፡ ወወሰደት፡ ሱቱ፡ ወልደ፡
 ወስመጥ፡ ስጥ፡ ሱት፡ እስመ፡ ይሌ፡ እገሥእ፡ ሰከ፡ እገዝሉብሐር፡ ዘርእ፡ ውስጥ፡ ምድር፡ ካል፡

፡ ሰመደ፡ B. ፡ ሌዋ፡ B. LXX (Gen. iii. 20) has here Ζωή, and in iv. 1 Ἔδω. Vulg. has here *Hova*. ፡ ነ፡ A. ፡ ሌገራሌው፡ B. ፡ በውስጥ፡ A. ፡ ገዝ፡ B. ፡ ሌገራሌው፡ B. ፡ ቃደል፡ A. ፡ ወሰደት፡ ሌዋ፡ A. ፡ ቀዳሚሁ፡ B. ፡ ተወከረ፡ B D. ፡ እምላደሁ፡ ቀርባ፡ B; እምላደሁ፡ ቀርባ፡ C D. ፡ B omits. ፡ እምላደ፡ ፃጥሰ፡ B C D. ፡ B D omit. If መሥዋዕት፡ belongs to the text, it agrees with the twofold translation of ህጻን, which LXX gives in Gen. iv. 4, ὄρῶ and θῶσια. Eth. Vers., like the Vulg., rightly gives the same rendering both times መሥዋዕት፡ and *munera*. ፡ A adds ለእኑሁ፡ ፡ ደደርሐ፡ B. ፡ ዘይሰኩ፡ A; ደብሱ፡ B; ደባኩ፡ C D, but A is clearly right. Cf. Enoch xxii. ፡ 6, where it says of Abel's voice ደባጽሐ፡ እስከ፡ ሰማይ፡ ወይሰኩ፡ ፡ ተቀጥሎ፡ B. ፡ ተዘላ፡ A. ፡ A omits; C D omit the second በእገት ፡ ፡ Explicable only as a corrupt transliteration of ህጻን Gen. iv. 14. ፡ ርዕደ፡ ወደገገ፡ A. This reading is borrowed exactly from Eth. Vers. of Gen. iv. 12, as the scribe did not understand ኑገ፡ ርዕደ፡ ወደገገ፡ is a rendering of *στῆσαν και ἤρσαν* (LXX). ፡ A adds ዘሱ፡ ፡ እኩይ፡ A. ፡ ደብሱ፡ B. ፡ እርእ፡ B; D omits. ፡ B C omit; ሰምዑ፡ D. ፡ A omits. ፡ A puts in nom. ፡ C D add ሰሚዐ፡ ፡ A trans.; መደእከ፡ ፍገድዕ፡ C D. ፡ ወዘሱ፡ A. ፡ ወጻይ፡ ዘበዘሱ፡ A. ፡ B omits.

ከመ፣ ደርኩሱ ምስሌ፣ አጥልዲ ሰብሊ፣ ወ*እስም፣ ሄኖክ፣ ገዕሳ፣ ዙሉሙ፣ ወተንሥ፣ አማላክሳ፣ 23
 ደቂቅ፣ እገሳ፣ እመሕያው፣ ወወሰድኖህ፣ ውስተ፣ ገነተ፣ ኤያም፣ ሰ'ባይ፣ ወሰኩባር፣ ወኖህ፣
 ወላቱ፣ ሰህ፣ ደጽሐፍ፣ ደይ፣ ወዘካ፣ ገሳም፣ ወዙሉ፣ እኩሮሙ፣ ሰደቂቅ፣ እገሳ፣ እመሕያው፣ 24
 ወበእንጉሊህ፣ ለምጽአ፣ ማ፣ አይሳ፣ ደባ፣ ዙሉ፣ ምድረ፣ ኤያም፣ እስመ፣ ህ፣ ተውህባ፣ *ወላቱ፣ 24
 ሰተእምርት፣ ወከመ፣ 25 ደስም፣ ገዕሳ፣ ዙሉ፣ ደቂቅ፣ ሰብሊ፣ 11 ከመ፣ ደንገር፣ ዙሉ፣ ገብረ፣ ትውልድ፣
 እስከ፣ አመ፣ 11 ፀሰተ፣ ደይን፣ ወውላቱ፣ ፀጠ፣ ፀጠ፣ ሴተ፣ 25 መቅደስ፣ ዘይሰጠው፣ ቅድመ፣ እገዚ 25
 አብሐር፣ *በደብረ፣ ቀተር፣ 11 እስመ፣ እርባዕቱ፣ መካን፣ 25 በደባ፣ ምድር፣ በእገዚአብሐር፣ ገነተ፣ 26
 ኤያም፣ ወደብረ፣ ጽባሕ፣ ወዘደብር፣ ዘህሰውከ፣ 15 እነተ፣ ውስተቱ፣ ፍም፣ 17 ደብረ፣ ሴ፣ ወደብረ፣
 ጽፍ፣ ደትቂደስ፣ በፍጥረት፣ ሐጽስ፣ ለቅዳሴ፣ ምድር፣ *በእንተዝ፣ ትትቂደስ፣ ምድር፣ 12 እምነሱ፣
 *እሰሳ፣ ወእምርኩሳ፣ 11 *በትውልድ፣ ገሳም፣ 11 ወበ*እፍጮልው፣ 20 ዘውላቱ፣ ገምር፣ ወራብዕ፣ 27
 ነሥእ፣ 11 ማቱሳሳ፣ ብለሲተ፣ እድኖን፣ 22 ወሰተ፣ እዝ፣ አልፎ፣ ወሰተ፣ እነተ፣ እሱህ፣ [ብለሲተ፣ ሱቱ] 22
 በሱሳ፣ ሃልስ፣ በገመተ፣ አሐዱ፣ 21 ዘውላቱ፣ ሱሳኤ፣ 22 ወወሰድ፣ ወልድ፣ ወ*ጸውዕ፣ 22 ስጥ፣ ሳንጌን፣
 ወበ*ገምር፣ ወጋምስ፣ 27 እፍጮልው፣ 20 በሱሳ፣ ሃልስ፣ ነሥእ፣ ሱቱ፣ 22 ሳንጌን፣ ብለሲተ፣ ወሰማ፣ 27 28
 *ሴቴኖስ፣ ወሰተ፣ በራኪኤል፣ ወሰተ፣ እነተ፣ እሱህ፣ 22 [ሱቱ፣ ብለሲተ፣] 22 ወበዝ፣ ሱሳ፣ ወሰደት፣
 ሱቱ፣ ወልድ፣ ወ*ጸውዕ፣ 22 ስጥ፣ ፍሳ፣ እዝ፣ ደብል፣ ዝ፣ 22 ደናዝዚ፣ 22 *እምሐዝ፣ ወ፣ እምነሱ፣
 ገብር፣ ፍ፣ 22 ወእም፣ ድር፣ ሂ፣ 22 እነተ፣ ረገመ፣ 22 እገዚአብሐር፣ 22 ወበፍ፣ ጻጾህ፣ ሰገምር፣ ወጋሰዕ፣ 29

1 ምድር፣ A C D; but Enoch ix. 8 አጥልዲ፣ ሰብሊ፣ supports text. Cf. also Enoch x. 11.
 2 እስም፣ ኤኖክ፣ B. 3 ገነተ፣ B. 4 በ ለ. 5 ወ ለ. 6 ለ trans. 7 ለ adds
 ወረድ፣ ወ. 8 B adds እምነሱ፣ ውስተ፣ ለ. 9 ከመ፣ ለ. 10 እገሳ፣ እመሕያው፣
 C D. 11 A omits. 12 B omits; ምሴተ፣ C D. 13 በደብር፣ ለ. 14 መካኖን፣ ለ.
 15 ዘህሰኩ፣ ለ. 16 B trans. after ሴ፣ 17 እሰሳ፣ ወእምርኩሳ፣ ለ; ርኩሳ፣ ወእምእሰሳ፣ B.
 18 ምድር፣ በትውልድሙ፣ ሰገም፣ ለ. 19 እፍጮልው፣ ለ. 20 ወነሥእ፣ ለ. B C D
 add እፍጮልው፣ before ነሥእ፣ 21 For እድኖን፣ ለ reads እድኖን፣ For እዝ፣ ለ
 reads እዝራኤል፣ Cf. Schol. Lagarde r on Gen. v. 25 ገነተ ማታህሳሳ ስገሳ ማታህሳሳ ስገሳ
 παρὰδὲφου αὐτοῦ; see p. 15, note 32. 22 Seems an interpolation. A omits ብለሲተ፣
 23 ጽ. 24 Emended by Dln. from ገመተ፣ 25 ጸውዕ፣ B. 26 ጋምስ፣ ወገምር፣ B.
 27 B omits. 28 For ሴ፣ B reads ሴቴኖስ፣ For በራ፣ ለ reads በራኪኤል፣ Cf. Schol.
 Lagarde r on Gen. v. 28 ገነተ ለጸጠ፣ ሴቴኖስ ማታህሳሳ ስገሳ ማታህሳሳ ስገሳ
 p. 15, note 32. 29 Seems a corrupt addition. 30 Emended with Gen. v. 29
 from H. 31 = ሃጋክ፣ instead of Mass. Gen. v. 29 ሃጋክ፣ LXX διαναπαύσει ἡμᾶς
 implies ሃጋክ፣ ለ reads ናዝዚ፣ እገዚአብሐር፣ ወ. 32 A C D omit, but Gen. v. 29
 ገነተ፣ supports text. 33 For ፍ we should expect ፈ. Similarly in ሐዝን፣ and
 likewise ፈ for ፈ in ደናዝዚ፣ as in Mass., Syr., LXX, and Vulg. of Gen. v. 29. Yet
 Eth. Vers. agrees with text. 34 ወሰ ለ. Gen. v. 29, Mass., Sam., Syr., and Vulg.
 omit ወ, but LXX and Eth. Vers. agree with text. 35 ረገማ፣ B.

ይተባል፣ በባይናይሽን፣ ወወጣ፣ ለሀቀ፣ ጸብ፣ ምድር፣ ወዘተ፣ ሕሊና፣ ስለምር፣ ለዘተሙ፣
 ለገሥ፣ ለመሕደው፣ ከመዝ፣ ለኩይ፣ *ኩሉ፣ መኖሰ።¹ ወርእይ፣ ለገዝሉብሔር፣ ለምድር፣ 3
 ወኖህ፣ ማሰት፣ ወ*አማሰት፣² *ኩሉ፣ ዘሥጋ፣ ሥርገጥ፣³ ወ*አእኩ፣ ኩሉ፣ ቅድመ፣ አዕይንጥሁ፣⁴
 ኩሉ፣ ዘሀሉ፣ ወስተ፣ ምድር። ወይዬ፣ ለደመስሶ፣⁵ ለሰብሊ፣ ወሰኩሉ፣ ዘሥጋ፣ በመልዕልተ፣⁶ 4
 ምድር፣ ዘፈጠርኩ።⁷ ወኖ፣ ባሕጥቲ፣ ረከበ።⁸ ጥገብ፣ በቅድመ፣ አዕይንጥሁ፣ ለገዝሉብሔር።⁹ 5
 ወእቤ፣ መላእክጥሁ፣ ለሰ፣ ፈሰ።¹⁰ ወስተ፣ ምድር፣ ተም፣ ፈደፋይ፣ ደሠርም።¹¹ ለምክሉ፣ 6
 ሥልጣናው፣ ወይደሰ፣ ከመ፣ ገእስርመ፣ ወስተ፣ *መገምቅጥ፣ ለምድር፣ ወኖህ፣ ለመገጥ፣
 ለሰ፣ ለመገጥ፣ ወ*ብስተጥ።¹² ወደቤ፣ ወሱረ፣ ወፀኡ፣ ቃል፣ ለምቅድመ፣ ገጸ፣ ከመ፣ 7
 ደምሐጸመ፣ በሰይ፣ ወደስስሮመ፣ ለምጎሕተ፣ በማይ።¹³ ወይዬ፣ ለ*ይብር፣¹⁴ መገገሰኩ፣ 8
 *ደብ ሰብሊ።¹⁵ ለገሥ፣ ለስመ፣ ለመገጥ፣¹⁶ ሥጋ።¹⁷ ወይኩ፣ መኖሰህም፣ ምእት፣ ወዕሥራ።¹⁸
 ገመተ። ወፈሰ፣ ሰይ፣¹⁹ ማእከሮመ፣ ከመ፣ *ይቅጥል፣ ጸጸሊ።²⁰ ወመጠ፣ ደቅጥሉ፣ *ዝገጥ፣ 9
 ዝገጥ፣ ለስኩ። ወደቅ፣ ኩሎ፣ ወስተ፣ ሰይ፣ ወተደምሰብ፣ ለም፣ ምድር።²¹ ወአባዊህም። 10
 ደይጸፋ፣ ወ*ለምድፋረከ።²² ተእስፋ፣ ወስተ፣ መገምቅጥ፣ ለምድር፣ ለስኩ፣ ለገሥ።²³ ለስኩ፣
 ዕለተ፣ ደይገ፣ ዐባይ፣ ሰከይ፣ ዝክ።²⁴ ደብ፣ ኩሎ፣ ለሰ፣ ለማሰ፣ ፍናዊህም፣ ወ*ምገብሪህም።²⁵
 ቅድመ፣ ለገዝሉብሔር። ወደምሰብ፣ ኩሉ።²⁶ ለመካኖመ፣ ወእተርፈ፣ አኩዳ፣ ለምገህም።²⁷ 11
 ዘእኩክ፣ በኩሉ፣ ለኩሎ።²⁸ ወገብረ፣ ሰኩሉ፣ ገብሩ፣ ፍጥረተ፣ ሐዳስ፣ ወዲድቅ።²⁹ ከመ፣ 12

¹ Should be a rendering of פל Gen. vi. 5, but translators often omitted or mis- translated this word. LXX renders ἐπιμελῶς. ² መኖሰህም፣ A. ³ A omits. ⁴ አማሰ፣ A, so Eth. Vers. Gen. vi. 12; አማሰ፣ C D. ⁵ ኩሉ፣ B. ⁶ ሥርዐተ፣ A; ሥርዐተ፣ C D. ⁷ አብዛኑ፣ ለከ፣ A; ለከ፣ ኩሉ፣ B; ለእኩ፣ ኩሎ፣ C D. ⁸ A adds ለገዝሉብሔር፣ ⁹ ኩሉ፣ D. ¹⁰ ደደመስሶ፣ B C, but Gen. vi. 7 supports A D. ¹¹ ዘመልዕልተ፣ B. We should expect ለምሳሌ፣ cf. Gen. vi. 7 ለም. ¹² Emended with Gen. vi. 7, from ፈጠረ፣ A B; ተፈጥረ፣ C D. ¹³ ዝረከበ፣ A. ¹⁴ So D and Gen. vi. 8, Mass., Sam., Syr.; ለገዝሉብሔር፣ ወስቅድመ፣ አዕይንጥሁ፣ A; አዕይንጥሁ፣ B C. LXX incor- rectly Κυριου του Θεου, ¹⁵ A omits. ¹⁶ ወእኩ፣ ደእስርም፣ A. ¹⁷ መገምቅጥ፣ B. ¹⁸ ባስተወያኩ፣ D. ¹⁹ ምድር፣ A. ²⁰ So LXX καταμῆθη, Syr., Itala, Onk., Vulg., Arabic of Gen. vi. 3 implying ገገጥ or ገገጥ instead of Mass. ገገጥ, Symm. ὁ ἠμῶς. ²¹ ደሠርም፣ ለሰብሊ፣ A. Text agrees with Gen. vi. 3, against LXX ἐν τοῖς ἀνομήτοις τοῖς αἰῶσι. ²² ዘሥጋ፣ ወደም፣ ለመገጥ፣ A. ²³ ገወጸ፣ A. ²⁴ ሰይ፣ A D. ²⁵ ደቅጥሉ፣ አኩዳ፣ አኩዳ፣ በደም፣ B. ²⁶ ለነኩ፣ ዝገጥ፣ ወ A; ዝገጥ፣ ለስኩ፣ B; ዝገጥ፣ ለዝገጥ፣ ለስኩ፣ D. ²⁷ ለምድር፣ A. ²⁸ A trans. after ተእስፋ፣ ²⁹ B omits. ³⁰ A adds ዐባይ፣ ደብ፣ ኩሉ፣ ለሰ፣ ደብ፣ ሰይ፣ ደብ፣ ምድር፣ ወ. ³¹ ምክርመ፣ A; ምክርመ፣ D. ³² ለምቅድመ፣ A. ³³ A adds ለምድር፣ ወ. ³⁴ ተርፈ፣ ለምገህም፣ ወእኩዳ፣ A. ³⁵ A adds ወገብረ፣ ለኩሉ፣ ለኩሎ። ³⁶ ገብረ፣ ሐዳስ፣ ወጸድቅ፣ A.

ለእኩባህ በዙፍ ፍጥረትም እስከ ለገሰም ወ'ደጽደቅ' ዙፍ ላይ ተገምዱ ዙፍ
 13 መጥሰህ። ወዘኑ ዙፍም፣ ተሠር። ወጥጽሐፈ ውስጥ ጽዮን ሰማይ ወ'እለሱ' ፀጠባ
 ወዙፍም እሱ ተወደዱ፣ እምፍጥፍ፣ ለእነጥ' ተሠር። ስም ከሙ ደሱ፣ ሳጥ
 14 ወ'ሰ'ሎ። ለሱ፣ ሳጥ፣ ተጽሐፈ ዘኑ በዙፍ ፍጥረት ወሰኑ፣ ተገምዱ። ወእለሱ
 ምንጥ። ዘበሰማይ፣ ወዘሰምደር፣ ወ'ዘ'ውስጥ ሳርግ፣ ወ'ዘ'ውስጥ ጸሐፍ፣ ወ'ሰ'ሊላ
 ወውስጥ ፋላይ፣ ወውስጥ መጽላም፣ ወዙፍ ዘኑም ምሥራቅ ወጽሐፍ። ወፋጽ።
 15 በእነጥ ዙፍ ለወላይ በከመ። ፀበቁ፣ ወሰንሉን፣ ሰከመ፣ ገሰሱ ወሰሱ አሐዳ በከመ።
 16 ፍጥፍ ይካፍ። ወእኩ፣ ወእጥ ዘይሥላ፣ ገጽ፣ ወእኩ፣ ወእጥ ዘይሥላ፣ ሕልድ
 ሎ። ደቡ፣ ደገበር፣ ዘኑ፣ ለሰጸ። ሎ። ወሀቡ፣ ዙፍ፣ ወውስጥ ምደር ለይሥላ፣ ሕልድ
 17 ወእገጽ። ወእደጥጫው እምእደሁ። ለከመ፣ መኩን፣ ጽድቅ። ወደሱ፣ ደቂቅ፣ ለከራሐፈ፣
 ተጽሐፈ፣ ወተሠር። ሎ። ጥመደጥ፣ ገቤሁ፣ በጽድቅ፣ ጥገግ። ስጥ፣ ለሰላም፣ ወ'ደሰ።
 18 ዙፍ፣ ገጠሐተመ። ተጽሐፈ፣ ወተሠር፣ ደጥመሐር፣ በዙፍ፣ ለሱ፣ ጥመደጥ፣ እም፣ ዙፍ፣
 19 ጊግጥ፣ ምዕረ፣ ሰ'ሊ፣ ገመት። ወ'ደሰ። ዙፍ፣ ለሱ፣ ለግሰ፣ ፍጥፍ፣ ወምከርመ፣
 'እምቆድመ፣ ለደ፣ ለ'ተሥላ። ገጽ፣ ዘእገበሱ፣ ሰጥ፣ ሰሐጥ፣ ለከመ፣ ተሥላ። ስጥ፣
 ገጽ። በእነጥ ወሱ፣ ለሱ፣ ለደግፍ፣ ለማ፣ ለደ፣ በእነጥሉ። ለከመ፣ ዲድቅ።
 ደሐጥ፣ ልሱ፣ በዙፍ፣ ፍጥፍ። በከመ፣ ለዙፍ፣ በእነጥሉ። ወእ፣ ተወደ። ለም፣ ዙፍ፣
 20 ዘሥራቅ፣ ስጥ። ወደቡ፣ ለገዢሐብራር፣ ደረመስሰ፣ ዙፍ። ዘ'ደሰ። ገብ፣ ለምሰብላ
 'እስከ፣ እነሱ፣ ለከመ። ለራዊ፣ ወእስከ፣ ለወፍ፣ ሰማይ፣ ወእስከ፣ ዘይጥሐወስ፣ ውስጥ
 21 ምደር። ወእዘኩ፣ ሰጥ፣ ደገበር፣ ስጥ፣ ጥጥ፣ ከመ፣ ደደግ፣ ለም፣ ማ፣ ለደ፣
 22 ወገብረ፣ ጥ፣ ጥጥ፣ በዙፍ፣ በከመ፣ እዘኩ፣ በ'ወሥራ፣ ወከርስ፣ ለጥ፣ ለጥ፣ ገመት።
 23 ስጥ፣ ሰጥ። ሰጥ፣ ሰጥ፣ ሰጥ፣ ወሶላ፣ በሳድስ፣ ስጥ፣ በካልላ፣ ወር፣ ሰሠርቅ፣ ሰካልላ

1 ደጽደቅ፣ A B. 2 ለገምዱ ዙፍ፣ መጥሰህ፣ ወዘኑ፣ በከመ፣ A. 3 ተሠር፣ B.
 4 መለሱ፣ A. 5 A omits. 6 ደጥጫው፣ B. 7 እምፍጥፍ፣ A B C.
 8 በእነጥ፣ A፣ በእነጥ ገዥ፣ B፣ በእነጥገ፣ D. Text of this line very doubtful. 9 A B
 omit. 10 ውስጥ፣ A. 11 ጽሑፍ፣ ምሥራቅ፣ B. 12 በእነጥ፣ B. 13 A adds ፀበቁ፣ ወ.
 14 ይካፍ፣ B. 15 A C omit. 16 ወሎ፣ A. 17 ለሐሐዳ፣ A፣ ለሐሐዳ፣
 ወሐሐዳ፣ B. 18 ገጽ፣ B፣ ገጽ፣ C D. 19 እምሁ፣ B. 20 A adds ስም፣
 ወገብረ፣ B. 21 ለ A. 22 እምቆድም፣ A. 23 ተሥላ፣ A B C. 24 ስም፣ A.
 25 እም፣ ማ፣ B. 26 በእነጥሉም፣ A D. 27 ዲድቅ፣ A C D. 28 ልሱ፣ በዙፍ፣
 ፍጥፍ፣ A D. 29 በእነጥሉም፣ D. 30 ተወደ፣ ስጥ፣ A፣ ተወደ፣ D.
 31 ስም፣ A. 32 ለደረመስሰ፣ ዙፍ፣ A. 33 ውስጥ፣ A. 34 ወእስከ፣ ወ A. Observe
 that ጥጥ፣ is expanded into እነሱ፣ and ለራዊ፣ 35 ለወፍ፣ B. 36 A B omit, but
 Gen. vi. 14 supports C D. 37 ደደግ፣ ለማ፣ A. 38 Emended from ካልላ፣ A፣
 ካልላ፣ B. 39 ለጥ፣ ለጥ፣ (ለጥ፣ ለጥ፣ ለ) ገመት፣ A B. 40 ብዙ፣ A.

ወርጎ፣ ለከፍ አመ፣ ፀሁፊ ወሰዱሱ ወግሱ፣ ወለቱ ወዘሱ ዘለላኢ፣ ሱቱ፣ ወሱ፣ ታሰት፣
 ወወጸዎ ለገዢሉብሐር፣ ለገነ፣ ለፍላህ፣ በፀሁፊ ወሰሱ ምሰት። ወእርገ፣ ለገዢሉብሐር፣ 24
 ስብፀት መገባሰሳላት፣ ሰማይ፣ ወአፈወ፣ ለገቅፀት፣ ቀላይ፣ ዐቢይ፣ ፡ ሰብሰቡ፣ አፈወ፣
 በ፡ ጉልቀ፣ ወአገዝ፣ መገባሰሳላት። 25 ደውርዱ ማ፣ ለምሰማይ፣ ያመጥሱ፣ ወያለ፣ 25
 ወአገቅፀት ቀላይ፣ ደርግ፣ ማ፣ ለከ፣ ሰብ፣ መልክ፣ ፡ ዘሱ፣ ያለም፣ ፡ ማ፣። ወልሀቀ፣ ማ፣ 26
 ደብ፣ ምድር፣ ፡ ፀሁር፣፣ ሕግምስት። ፡ በእመት፣ ፡ ተሰባሉ፣ ማ፣ ደብ፣ ዘሱ፣ ደብ፣ ፣ ፣ 26
 ደብ፣ ፣ ፡ ምድር፣ ሕግምስት። ፡ አውራጎ፣ ፡ ምእት፣ ሕግምሳ፣ ፡ ፀሰት፣፣ ወሶራት፣ ታሰት፣ ወአሰረፈት፣ 27
 ፡ ደብ፣ ርእስ፣ ሱባር፣ አሐዳ፣ ፡ ለምእደባረ፣ አራራት። ፡ ወበወርጎ፣ ራብ፣፣ ተፈጸመ፣ አገቅፀት፣ 29
 ቀላይ፣ ዐቢይ፣ ወመገባሰሳላት፣ ሰማይ፣ ፡ ተላላዝ፣ ወበሠርቀ፣ ፡ ወርጎ፣ ሰብ፣ ፡ ተርጎ፣ ዘሱ፣ ፡ 29
 አፈወ፣ መገምቅት፣ ምድር፣ ወ፣ አገዝ፣ ማ፣ ደረደ፣ ወስት፣ ቀላይ፣ ታስተ፣። ፡ ወበ፡ ሠርቀ፣ ፡ 30
 ወርጎ፣ ያሥር፣ አስተርአ፣ አርእስት፣ ፡ አደባር፣ ወበሠርቀ፣ ሰ፡ ወርጎ፣ ፡ ቀዳሚ፣ ፡ አስተርአ፣
 ምድር፣። ፡ ወጸድ፣ ማ፣ ፡ አመልዕልት፣ ምድር፣ በሱባይ፣ ሕምስ፣ በሰብ፣ ያመ፣ ሱቱ፣ 31
 ወአመ፣ ፡ ፀሁፊ፣ ወሰሱ፣ ፀሰት። ፡ በላልኢ፣ ወርጎ፣ ፣ የሰሰት፣ ምድር፣ ፡ ወአመ፣ ፡ ፀሥራ፣ ወሰሱ፣ ፡ 32
 ሱቱ፣ አርገ፣ ሰታሰት፣ ወፈገ፣ ፡ ለምወስተታ፣ አራቂ፣ ወአገሰሳ፣ ፡ ወአሰጥፈ፣ ወዘይገ፣ ወስ።

1 A omits. For ወርጎ፣ B reads ወርጎ፣ 2 B omits. 3 A omits. 4 ፍላህ፣ B. So
 also LXX Gen. vii. 16 ἕξ ἡμέρας ἀβροῦ and Vulg. *de foris* render ገሃጃ. 5 መገባሰሳላት፣ B.
 6 ማይ፣ A. 7 ወእርገ፣ A. 8 ሰብጎ፣ አፈወ፣ A. 9 ፍላቀ፣ A B. 10 መገባሰሳላት፣ B. 11 ዘሱ፣ ያለም፣ A. 12 ገወጃ ለ. 13 ደብ፣ ዘሱ፣ አደባር፣ ወአውገር፣
 ገጥጋት፣ ተሰባሉ፣ ማይ፣ A. I have followed B save that for ተሰባሉ፣ I have given ተሰባሉ፣
 14 So Gen. vii. 17 ገሃጃ. A reads ለም፣ C D ደብ፣ LXX *drd*. 15 ደቀውሙ፣ A.
 LXX incorrectly gives ἕν ἡμέρη for ገሃጃ፣ Gen. vii. 24. 16 Gen. vii. 24 omits. 17 ጃ ለ.
 18 ገወጃ ለ. 19 ወስት፣ አደባር፣ ወደብ፣ ርእስ፣ ሰአሐዳ፣ ደብ፣ ር፣ A. 20 ሰማይ፣ B.
 21 A trans. 22 ዘሱ፣ A. 23 አርገ፣ ለገዢሉብሐር፣ ዘሱ፣ አገቅፀት፣ መገምቅት፣ ምድር፣
 ምስሌ፣ ቀላይ፣ ታስተ፣ A, against B C D, which I have followed. 24 አርእስተሆመ፣
 ለ ለ. 25 አስተርአ፣ የሰብ፣ A. 26 ገወጃ ፀሰት፣ A. 27 ገወጃ ለ. With this date and
 the preceding Rönsch cf. LXX Zittav. Complut. ἐν τῷ δευτέρῳ μηνί ἐπτά καὶ δεκάτῃ ἡμέρῃ
 ἐξηράνη ἡ γῆ καὶ ἐβόμην καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἀνέψξε τὴν κιβωτόν. Gen. viii. 14 Mass., LXX,
 and Vulg. give 'In the second month on the seven and twentieth day of the month
 was the earth dry.' 28 A adds ሱቱ፣ 29 A B C omit, but it is possibly original; cf.
 LXX Gen. viii. 19 πάντα τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πᾶν πετεινὸν καὶ πᾶν ἔρπενδον αἰνοῦμενον;
 Syr. ܥܘܢܝ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ. Hence Mass. text is corrupt,
 and for ܥܘܢܝ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ we should read with A B C ܥܘܢܝ ܕܥܘ ܕܥܘ ܕܥܘ
 ܥܘܢܝ ܕܥܘܢܝ ܕܥܘܢܝ. D, Syr., and LXX add ܥܘܢܝ ܕܥܘܢܝ after ܥܘܢܝ. In MSS. D E of LXX
 text is harmonized with Mass. Sam. (= omnes bestiae et omnia volatilia et omnia reptilia
 repentia) supports our correction of Mass. So likewise do the Vulgate and Arabic.

2 ወ'አመ: ሠርቆ: ሰወርጎ: ግለሰ: ወፅላ: ለም: ኃሶት: ወሰነዳ: ምሥዋዕ: ወ-ስት *ወ-እቶ: ጎ-ደብር: ሰ-አስተስረገ: ጸብ: ምድር: ወገሥክ: *መሐስክ: ጠሌ: ሠለስተስረገ: በደመ: ሰለገት: ክሱ: ለበላ: ምድር: ለስመ: ተደምሰሰ: ክሱ: ዘሀላ: ወ-ስቲታ: ዘእንበላ: ለሰ: ሀሰጤ: ወ-ስት: 3 ኃሶት: ምስሰ: ዋጎ: ሠሰረገ: ምላሳ: ጸብ: ምሥዋዕ: ወገሥክ: ሳህመ: ወሰሐክ: ወስገግ: ሰ-አጣሌ: ሰወደ: ወ'መገጠጤ: ሰ-እጉሰ: ርገብ: ሠሰረገ: ጸጉሳ: ወ-ስት: ምሥዋዕ: ሰ-ምሥ: ሳሰሌሆኑ: መሥዋዕት: ልወ-ሰ: በቶብዕ: ወገን: ወደ: ሠደገ: ሳሰላ: ክሱ: ስኑክ: 4 ሠሰረገ: መዐዘ: ሠናገ: ዘ'ደሠምር: ቆደመ: ለገዘሉብር: ሰወላጸ: ለገዘሉብር: መዐዘ: ሠናገ: ሠተካደ: ምስሌሆ: ክሱ: ክመ: ለደኑክ: ማገ: ለደጎ: ዘደማስገ: ምድር: ክሱ: መዋዕላ: ምድር: ዘርእ: ሰማረር: ለደትተገ: ደክ: ሰመርቆ: ሰሐጋደ: ሠክረምት: ሰመጻለት: ሠሌሊት: ለደወልጠ: ሥርዐተመ: ወላደትገ: ሰላጸም: ሠለገተመ: ለሀቆ: ሠተባዘኑ: ሰወ-ስት: ምድር: ሰወብኑ: ሳሰሌጎ: ሰወኑክ: ለበረክት: ሳሰሌጎገ: ፍርህትክመ: ሰረጎደ: ክመ: ለህብ: ጸብ: ክሱ: ዘወ-ስት: ምድር: 6 ወዘወ-ስት: ሳስር: ወፍሀ: ወሀብኩክመ: ክሱ: ለራዊት: ሠተሱ: ዘደሰርር: ሠተሱ: ዘደትሐወሰ: ወ-ስት ምድር: ወ-ስት: ማደት: ጻዋት: ሰወ-ስት: ሰሰሊት: ክመ: ሐምሌ: 7 ግዕር: ወሀብኩክመ: ክሱ: ጎብለዐ: ሰወሰኑ: ሥጋ: ዘምስላ: ሰገሌሳ: ምስላ: ደም: ለጎብለዐ: ለስመ: ገፍሱ: ክሱ: ዘሥጋ: ወ-ስት: ደም: ወ-እቶ: ክመ: ለደትገሠሥ: ደምክመ: ወ-ስት: ገፍሳትክመ: ለም: ወ-ስት: ለደ: ክሱ: ሰብላ: ለም: ለደ: ክሱ: ለገሥሥ: ሰደመ: ሰብላ: ዘ'ደከዐ: ደመ: ሰብላ: በሰብላ: ደመ: ደትከዐ: ለስመ: በ'መልከዐ:

1 C D omit. 2 ፀሐፊ: A. From present text LXX Zittav. Complut. has drawn ἰν μῆ τοῦ μηροῦ τοῦ τρίτου (Rönsch). 3 ዝንቶ ምድር: A. 4 ለስተርእጎ A C D. 5 A trans. 6 B omits. 7 ኃሶቶ: A. 8 A trans. before ወ-ስት: 9 ደመ: ምሥዋዕ: A. 10 ጠሌ: A. 11 መገጠጤ: A. 12 ለገሰ: ርገብ: A. 13 ጸብ: B. 14 ምድር: ወደሠውዕ: መሥዋዕት: A. 15 ደሠውጥ: A B; ደሰውጥ: C. 16 ደመ: A; ደመ: ወወደ: C. 17 Emended from ደሠምር: 18 A omits. 19 ሠናደ: A. 20 A B put in acc. 21 ሠላደትተገ: A; ለደትገ: D. 22 A B omit. 23 ደትገገ: B; ደትገገ: C; ደትገገ: D. 24 D omits. 25 ሠለዘኩ: A; Gen. ix. 1 ሠላጎ. 26 This implies ሠገገ, possibly a corruption of ሠገገ, the text implied by καὶ κατακρυψάσασθαι of LXX Gen. ix. 7 (so also Ver. Sam.) or of ሠገገ implied by Vulg. et ingredimini (so Arabic). At any rate Mass. and Sam. ሠገገ are wrong. 27 Emended from ማለክሰ: 28 ርዕደ: A. 29 A adds ለገስላ: C D ለገስላ: ሠተሱ: against Gen. ix. 2. 30 ክሱ: A. 31 በክመ: ሐምሌ: ምድር: ግዕር: A. 32 Gen. ix. 3 omits. 33 Text agrees closely with Gen. ix. 4 ሠገ ሠገገ, against LXX ἰν αἵματι ψυχῆς. 34 ሰገሌሳ: A. 35 በወ-ስት: A. This is a misleading rendering of ጎ in ሠገገገ; hence we should read ሰገገገክመ: 36 ሠላም: A. 37 ደመ: A. 38 Gen. ix. 5 omits. 39 Gen. ix. 5 ሠገገ ሠገገ: LXX less close to Mass. ἰν χυμῶν ἀνθρώπου ἀδελφού. 40 ደትገሠሥ: A; ለገሥሥ: B. 41 ደትከዐ: A. 42 LXX Gen. ix. 6 ἀπὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ through confusing ሠገገ and ሠገገ; text agrees with Mass.

እገዚአብሔር፤ ገብር፤ ሰለጻም። ወእነተመኝ፤ ለሀቅ፤ ወግብዝኝ፤ ጸብ፤ ምድር። መመሐሉ፤ 9, 10
 ጥፋ፤ ወግደቅ፤ ከመ፤ እደብላዕ፤ ክሱ፤ ደመ፤ ዘበ፤ ክሱ፤ ምጋ፤ ወተካዩ፤ ኪዳ፤ ቅድመ፤
 እገዚአብሔር፤ እምሳኪ፤ ለጎሳም፤ በክሱ፤ ትውልድ፤ ምድር፤ በዝንቹ፤ ወርፋ፤። በእነ፤ ዝንቹ፤ 11
 ተናገርኪ፤ ትትካዩ፤ ኪዳ፤ እነ፤ ምስላ፤ ደቂቀ፤ እስራኤል፤ በዝ፤ ወርፋ፤ በጸብ፤ ደብር፤ ምስላ፤
 ማሕላ፤ 10 ወ፤ ትነዝ፤ 11 ሳዕሌሆመ፤ ደመ፤ በእነ፤ ክሱ፤ ሀገር፤ ኪዳ፤ ዘ፤ ትካዩ፤ 12 እገዚአብሔር፤
 ምስሌሆመ፤ 13 ለክሱ፤ መዋዕል፤ ወ፤ ጽሕፍት፤ 14 ዛ፤ ስምዕ፤ ሳዕሌከመ፤ ከመ፤ ተዕቀብ፤ 12
 ክሱ፤ መዋዕል፤ ከመ፤ እትብላዕ፤ በክሱ፤ መዋዕል፤ ክሱ፤ ደመ፤ አረቂት፤ ወእዕፍ፤ ወእነስላ፤
 በክሱ፤ 13 መዋዕል፤ ምድር፤ ወሰብእ፤ ዘ፤ ብላዕ፤ ደመ፤ አርፍ፤ 17 ወዘእነስላ፤ ወዘእዕፍ፤ በክሱ፤
 መዋዕል፤ ምድር፤ ደሰር፤ 18 ወ-እ፤ ወዘርኤ፤ እምድር፤ ወእነ፤ አዝዝመ፤ ለደቂቀ፤ እስራኤል፤ 13
 እደብላዕ፤ ክሱ፤ ደመ፤ ከመ፤ 19 ሆሱ፤ ስም፤ ወዘርኤመ፤ ቅድመ፤ እገዚአብሔር፤ እምሳኪ፤
 ክሱ፤ መዋዕል፤ ወእል፤ ሰዝ፤ ሕገ፤ ዕቅመ፤ መዋዕል፤ እስመ፤ ሰጎሳም፤ ወ-እ፤ ደዕቀብ፤ 14
 ሰት-ወልደመ፤ 20 ከመ፤ ደኩ፤ 21 እነዝ፤ ደትመሀለሱ፤ በእነ፤ ገሰክመ፤ በደም፤ 22 በቅድመ፤ ምሥዋዕ፤
 በክሱ፤ ዕለት፤ ወ፤ ሰጎት፤ 23 ስፃ፤ ወ፤ ሰርክ፤ 24 ደስተሰርቶ፤ በእነ፤ ገሰክ፤ 25 ወ፤ ገር፤ 26 ቅድመ፤
 እገዚአብሔር፤ ከመ፤ ደዕቀብ፤ ወእ፤ ደሠረገ፤ 27 ወወሀብ፤ ሰፍ፤ ወለ፤ ደቂቀ፤ 28 ትእምርት፤ 25
 ከመ፤ እ፤ ደኩ፤ 29 ጻገመ፤ እደ፤ 30 ጸብ፤ ምድር፤ ቀስት፤ ወሀብ፤ 31 ውስት፤ ደመ፤ ሰትእምርት፤ 26
 ኪዳ፤ 32 ዘ፤ ሰጎሳም፤ ከመ፤ እደኩ፤ እነዝ፤ ማ፤ እደ፤ ጸብ፤ ምድር፤ ለእማስ፤ ክሱ፤ መዋዕል፤ 31
 ምድር፤ በእነዝ፤ ትወርዕ፤ ወ፤ ተጽሕፈ፤ ውስት፤ ጽላት፤ ሰማይ፤ ከመ፤ ደኩ፤ ገበርት፤ በጎል፤ 17
 ዘ፤ ሰብ፤ 33 በዝ፤ ወርፋ፤ ምዕረ፤ ሰጎመት፤ ሰሐደስ፤ ኪዳ፤ በ፤ ክሱ፤ ጎም፤ ወ፤ ጎመት፤ ወ፤ ካት፤ 18
 ክሱ፤ ፋዲ፤ በጎል፤ 34 እነዝ፤ ትትገበር፤ ሰሰማይ፤ እምዕለት፤ ፍጥረት፤ እስኪ፤ መዋዕል፤ ጥፋ፤
 ዕሥራ፤ ወስደስት፤ እ፤ ጸብ፤ ወሰብ፤ ጎመት፤ ኃምስት፤ 41 ወዕቀብ፤ ጥፋ፤ ወ፤ ደቂቀ፤ በሰጎት፤
 እ፤ ጸብ፤ ወሰብ፤ ጎመት፤ 42 አሕት፤ 43 እስኪ፤ እመ፤ ዕለት፤ ጥፍ፤ 44 ሰፍ፤ ወ፤ እምዕለት፤

1 ተሳክኝ፤ ወምእለፍ፤ ሰ A. Here A has drawn ምእለፍ፤ ሰ from Eth. Vers. of Gen. ix. 7, and agrees with LXX καὶ πληρώσατε τὴν γῆν against Mass. 2 ደቂ፤ A. 3 ክሱ፤ A; B omits. 4 ዘባ፤ A. 5 ዘምጋ፤ B. 6 B adds እገዚእ፤ 7 ዘለ A. 8 A omits. 9 ምድር፤ A. 10 ማኅላ፤ B. 11 ትበዝ፤ B. 12 ደትካዩ፤ B D. 13 A trans. 14 ጽሕፈት፤ A. 15 A B omit. 16 ክሱ፤ B. 17 ደብላዕ፤ ደመ፤ ሰብእ፤ ወአረቂት፤ A. 18 ደሠር፤ B. 19 ክሱ፤ ደም፤ A. 20 ሰት-ወልድ፤ B. 21 B omits. 22 በእነ፤ ገሰክመ፤ ለደም፤ በእነ፤ ገሰክመ፤ ለደም፤ A. 23 Em. from ሰጎት፤ ወ B; በዕለት፤ A; ዕለት፤ C D. We ought perhaps to read በጎል፤ 24 ሰርክ፤ A. 25 በእነ፤ ገሰክመ፤ B C; በእነ፤ ገሰክመ፤ D. 26 A trans. after እገዚአብሔር፤ 27 ደሰጠ፤ A. 28 ደቂ፤ A. 29 ትድምርት፤ A. 30 ደካው፤ A. 31 በክሱ፤ መዋዕል፤ እደ፤ በ A; እደ፤ ጻገመ፤ B. 32 ወሀብ፤ A. 33 ኪዳ፤ A. 34 A adds ጸብ፤ 35 ሰብ፤ B. 36 በዝ A. 37 ሰ A. 38 ወክሱ፤ A. 39 ደእት፤ በጎል፤ A. 40 ጸወጂ እ፤ ጸብ፤ A. 41 ጸ A. 42 ደቂቀ፤ ጸ እ፤ ጸብ፤ A. 43 ጎመት፤ A; ጎመት፤ B. 44 A illegible.

ጥቹ ለጥፋሌ፣ ለማሰብ፣ ውሉዳ፣ ለስክ፣ ለመፍ፣ መጥዕላ፣ ለብርጋግ፣ *ወይበልዑ፣ ደመ፣
 19 ወ*ለብርጋግ፣ ለስቲቲ፣ ፀቀቤ፣ ወ፣ ደብሳቅ፣ ወ፣ ደዕቀብ፣ ወ፣ ውሉዳ፣ ፀቀብ፣ ለስክ፣ መጥዕላ፣
 ወበመጥዕላ፣ ረስ፣ ውሉዳ፣ ለስራሌል፣ ለስክ፣ ለመ፣ ገደስክም፣ ለገበዝ፣ ደብር።
 20 ወአገገ፣ ለዝዞመ፣ ለ*ደቂቅ፣ ለስራሌል፣ ደዕቀብ፣ ለዛ፣ ለገል፣ ለዘላ፣ ገዝም፣
 21 ለገእዛዝ፣ ለመ፣ ፀሰገ፣ ለስቲ፣ ለገመ፣ ለዝ፣ ለወር፣ ደገባ፣ ለገላ፣ ለገ፣ ለስመ፣ ለገላ፣
 ለብደ፣ *ደላ፣ ወገላ፣ *ቀዳሚ፣ ፍሬ፣ ደላ፣ ክልሌ፣ ፀዳ፣ *ደላ፣ ወስክልሌ፣
 22 ዘመደ፣ ለዛ፣ ለገላ፣ ለከመ፣ ገጽ፣ ወ*ቀሩጽ፣ ለእገጽ፣ ገብ፣ ለስመ፣ ጸሐፍ፣
 ውስጥ፣ መጽሐፈ፣ ሕገ፣ ዘ፣ *ቀዳሚ፣ ውስጥ፣ ዘጸሐፍ፣ ለክ፣ ገገብ፣ ለበገብ፣ ለበገብ፣ ፀሰገ፣ ለስቲ፣
 ለገመ፣ ወቀርባ፣ ለገርኩ፣ ከመ፣ ደኩ፣ ገኩ፣ ወደገባ፣ ደቂቅ፣ ለስራሌል፣ ውስጥ፣
 23 ገዝም፣ ለዝ፣ ወር፣ ፀሰገ፣ ለስቲ፣ ለሰ*ሐሳ፣ ገመ፣ *ወበሠርቅ፣ ወር፣ ቀዳሚ፣
 ወበሠርቅ፣ ወር፣ ራብ፣ ወበሠርቅ፣ ወር፣ ሳብ፣ ወበሠርቅ፣ ወር፣ ገሥር፣ ፀሰገ፣ ገዝ፣
 ለማገ፣ ወበሰገ፣ ገዝ፣ ለማገ፣ ውስጥ፣ ለርባ፣ መክፈል፣ ገመ፣ ገመ፣ ገመ፣ ለማገ፣
 24 ወ*ሥሩጽ፣ ለ*ስም፣ ለ*ገሥ፣ ለ*ገሥ፣ ለ*ገሥ፣ ለ*ገሥ፣ ለ*ገሥ፣ ለ*ገሥ፣ ለ*ገሥ፣ ለ*ገሥ፣ ለ*ገሥ፣
 25 ለስክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣ ለክ፣
 26 ወሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣ ለሰ፣
 ለፈ፣ መገም፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣
 27 መገም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣
 28 ለስተር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣ ለር፣
 29 ለሰገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣
 ጽገ፣ ለማ፣ ገሥ፣ ወሠ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣ ለገ፣
 ዛ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣ ገዝ፣

1 A C D omit. 2 A adds እክ። 3 A adds ወደቂቅ፣ 4 A omits.
 5 ለስቲ፣ A D. 6 B omits. 7 ደቂቅኩ A. 8 ገደስክም፣ A. 9 ውሉዳ፣ B.
 10 ወደዕቀብ፣ A B. 11 A omits. 12 Emended from ገመ፣ A; ለገመ፣ B C D. See
 note 21 below. 13 ለዝ፣ B. 14 ወቀዳሚ፣ ፍሬ፣ A. 15 ፀሰገ፣ B. 16 ዘመ፣ A.
 17 ለገሥ፣ ከመ፣ A. 18 ቀር፣ A. 19 ለ B. 20 D omits. 21 ለ C D. 22 ለስቲ፣ A.
 23 ለ መክፈል፣ B. 24 ጽሐፍ፣ A. 25 ሥሩጽ፣ A. 26 ስም፣ A B C.
 27 ገመ፣ C. 28 ወሠርቅ፣ B. 29 ለስክ፣ ለመ፣ B; ለስመ፣ C D. 30 ገዝ፣ ለክ፣
 ለክ፣ A. 31 ራብ፣ ለ. 32 መገም፣ A. 33 A C omit. 34 A B omit, but
 wrongly, for text requires some such words. Cf. Enoch lxxxix. 7, 8, መገም፣
 ክልሌ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣ ገፈ፣
 ለፈ፣ ወመገም፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣ ለቀላ፣
 35 A B omit. 36 ወለ B. 37 H A. 38 A trans. 39 ለገ፣ ለገ፣ A.
 40 ለስቲ፣ B D; ለስቲ፣ C.

እስከ ራቦት፤ ወይከውና ዙሉክ መዋዕል፤ ዘተገእዛት ^{ግም}፤ ወከሌ፡፡ ^{ግንባ}፡፡ 30
 መዋዕል፡፡ ወ፡ዙሉክ፡፡ ግመት ፍጹም፡፡ ከመዘ፡፡ ተቋር፡፡ ወተሠርዕ፡፡ ወሰት፡፡ ጽላት፡፡ 31
 ሰማይ፡፡ ወአልዕ፡፡ ተዐደ፡፡ አሐት ገመት፡፡ ወገመ፡፡ እምግም፡፡ ወአገገ፡፡ አዝዞሙ፡፡ ሲደቂቅ፡፡ 32
 እስራኤል፡፡ ደዕቆቡ፡፡ ገመታት ሰዘ፡፡ ጉልቅ፡፡ ሠሰስት፡፡ ምእት ወስላ፡፡ ወረቡዕ፡፡ መዋዕል፡፡
 ወ፡፡ ደከውን፡፡ ፍጹም፡፡ ገመት፡፡ ወእ፡፡ ደማስን፡፡ ጊዜሁ፡፡ እመዋዕሊሁ፡፡ ወ፡፡ እምበገላተሁ፡፡
 እስመ፡፡ ዙሉ፡፡ ደባጽሕ፡፡ ስመ፡፡ ስምም፡፡ ወእ፡፡ የነልፋ፡፡ ዕለት፡፡ ወእ፡፡ ደማስን፡፡ በዓለ፡፡
 ወሰለመ፡፡ ተዐደ፡፡ ወእ፡፡ ገብርም፡፡ ሰዘመ፡፡ ጉእዛዙ፡፡ ሱቲ፡፡ አላገ፡፡ ግዙሱሙ፡፡ ደማስን፡፡ 33
 ጊዜ፡፡ ተሰማ፡፡ ወገመታት፡፡ ሄ፡፡ ደትሐወሱ፡፡ እም፡፡ ወስተዝ፡፡ [ወጊዜ፡፡ ደማስን፡፡ ወገመታት፡፡
 ደትሐወሱ፡፡ ወ፡፡ ደትዐደ፡፡ ሥርዕተሙ፡፡ ወዙሉሙ፡፡ ወሱደ፡፡ እስራኤል፡፡ ደረስዕ፡፡ ወእ፡፡ ደረከዕ፡፡ 34
 ፍጽግ፡፡ ገመታት፡፡ ወ፡፡ ደረስዕ፡፡ ሠርቆ፡፡ ወጊዜ፡፡ ወሰንበት፡፡ ወ፡፡ ዙሉ፡፡ ሥርዕተ፡፡ ዘገመታት፡፡ ደገገ፡፡ 35
 እስመ፡፡ አእምር፡፡ አ፡፡ ወ፡፡ እም፡፡ ደእዜ፡፡ አ፡፡ አየደዕዘ፡፡ ወእኮ፡፡ እም፡፡ ልቡ፡፡ እስመ፡፡ መጽሐፍ፡፡ 35
 ጽሑፍ፡፡ ሰቅድሚይ፡፡ ወተሠርዕ፡፡ ወሰት፡፡ ጽላት፡፡ ሰማይ፡፡ ኩፋሌ፡፡ ሁ፡፡ ሲመዋዕል፡፡ ከመ፡፡ እደረከዕ፡፡
 በገላት፡፡ ከጽ፡፡ ወየሐውሩ፡፡ በበገላት፡፡ አሕዛብ፡፡ ደ፡፡ ስሕተተሙ፡፡ ወደ፡፡ እደእምርተሙ፡፡
 ወይከውን፡፡ እሴ፡፡ ደስተሐይዶ፡፡ ወርገ፡፡ በሐይዶ፡፡ እስመ፡፡ ታማስን፡፡ ደእኮ፡፡ ጊዜ፡፡ 36
 ወ፡፡ ተቋር፡፡ እም፡፡ ገመታት፡፡ ለ፡፡ ገመት፡፡ ሀሁር፡፡ ዕለት፡፡ በእገገ፡፡ ደመጽእ፡፡ ገመታት፡፡ ሱመ፡፡ 37
 እዝ፡፡ ደማስን፡፡ ወደገብሩ፡፡ ዕለት፡፡ ስምዕ፡፡ ምንገት፡፡ ወዕለት፡፡ ርአስት፡፡ በዓለ፡፡ ወ፡፡ ዙሉ፡፡
 ደደምሩ፡፡ መዋዕል፡፡ ቅጽላት፡፡ ርከላት፡፡ ወዕለት፡፡ ርአስት፡፡ ሰዕለት፡፡ ቅጽላት፡፡ እስመ፡፡
 ደስሐቲ፡፡ አውራጅ፡፡ ወ፡፡ ሰንበት፡፡ ወበገላት፡፡ ወ፡፡ እዮቤል፡፡ በእገገ፡፡ አ፡፡ እእዝዘከ፡፡ ወእምዕ፡፡ 38

¹ A A. ² ሄግ A. ³ ሰንበት፡ መዋዕል፡ A. ⁴ ዙሉ፡ B; ዙሉሙ፡ C D.
⁵ ገመት፡ ፍጹም፡ A B. Text most uncertain. ⁶ ተሠርዕ፡ ወተጽሕፈ፡ A; ተሐረደ፡
 ወተሠርዕ፡ D. ⁷ Emended from ወዕመ፡ ወገመት፡ B; አመ፡ ወገመት፡ C; ወገም፡ D;
 A omits. ⁸ ወደዕቆቡ፡ A. ⁹ So B, but that it reads ሠ፡ ም፡ in nom.; የየወጃወዘ A.
¹⁰ B omits. ¹¹ ደከውን A. ¹² A trans. ¹³ ደማስን፡ C; ደማስን፡ D. ¹⁴ A omits.
¹⁵ ደዕርፈ፡ A; ደግርፋ፡ B; ደዕርፈ፡ D. I have followed C though it seems an emendation.
¹⁶ ተእዘዙ ሱመ፡ A. ¹⁷ አላገ፡ A. ¹⁸ ፈ A. ¹⁹ ደትሐወሱ A; ደትጋወሱ፡ B.
²⁰ ዘእም፡ A; ዘእም፡ B. Perhaps we should take ደትሐወሱ፡ from ግሠ and reading
 ዘእም-ወስተዝ፡ with A, render 'will be in part confused.' Cf. Prov. xxix. 11, where
 ዘእም-ወስተዙ፡ = *κατά μέρος*. ²¹ D omits. ²² A D omit. ²³ ደረስዕ፡ A.
²⁴ ዙሉ፡ B. ²⁵ ወደገገ፡ A. ²⁶ እደየደዕዘ፡ B. ²⁷ ዘእም፡ B. ²⁸ C D add ከመዘ፡
²⁹ A adds ዘተጽሕፈ፡ ³⁰ ከጽ፡ C D. ³¹ D omits. ³² B C add ወርገ፡
³³ ትማስን፡ A B. ³⁴ ጊዜ፡ B. ³⁵ ተቋር፡ A. ³⁶ ገመታት፡ A. ³⁷ ሱቲ፡
 ስምዕ፡ A. ³⁸ ዙሉ፡ B D. ³⁹ ደደመር፡ A; ደደምር፡ B C. ⁴⁰ መዋዕል፡ B.
⁴¹ ቅጽላት፡ A. ⁴² ርከላ፡ A; ርከላ፡ B. ⁴³ ዕለት፡ A; ወዕለት፡ B. ⁴⁴ ሰዕለት፡ A;
 ሰዕለት፡ C; ዕለት፡ D. ⁴⁵ ቅጽላት፡ A C; ቅጽላት፡ D. ⁴⁶ ሰንበት፡ A. ⁴⁷ እዮቤል፡ A.

ናጎ፤ እም ወይኒ፤ ወእለመረ፤ ዘሱን ዘገብረ፤ ባዕሌህ፤ ወልዱ ዘይገለሰ፤ ወረገጥ፤ በወልዱ፤
 ወይወ፤ ርጉም፤ ክናለን፤ * ቅጹን ገብረ፤ ይኩን፤ ለእገደህ፤። ወባረኩ፤ ሰሌም፤ ወይወ፤¹¹
 ይተባረኩ፤ እገዚአብሔር፤ እምሳኩ፤ ሰሌም፤ ወይኩን፤ ክናለን፤ ገብር፤። ይበፍሑ፤ * እገዚአብሔር፤¹²
 ሰይፈት፤ ወይጎዳር፤ እገዚአብሔር፤ ወስተ፤ ማጎደረ፤ ሴም፤ ወይኩን፤ ክናለን፤ ገብር፤።⁷
 ወእለመረ፤ ካም፤ ከመ፤ ረገጥ፤ እዑህ፤ በወልዱ፤ ዘይገለሰ፤ * ወሕሰመ፤ ኮ፤ ሱፕ፤ እስመ፤ ረገጥ፤¹³
 በወልዱ፤ * ወተረጎሙ፤ እምእዑህ፤ ውእቶ፤ ወውሱዱ፤ ምስሌህ፤ ዘሱ፤ * ወመስጠራም፤¹¹
 ወ*ፉድ፤¹² ወከናለን፤። ወ*ሐደ፤¹³ ሱፕ፤¹⁴ ሀገረ፤ ወጸው፤ ስማ፤¹⁵ በስመ፤ ብእሲፕ፤ ኢእገተማሉኩ፤¹⁶¹⁴
 ወርእኩ፤ እይፈት፤¹⁷ ወቀንኩ፤ ለእጎህ፤ ወሐደ፤ ሱፕ፤¹⁸ ውእቶህ፤ ሀገረ፤ ወ*ሰመ፤ ስማ፤¹⁹ በስመ፤¹⁵
 ብእሲፕ፤ ለጻጻ፤ ሰሌስ፤²⁰ ወሴምስ፤ ሰሌስ፤ ምስሌስ፤ እዑህ፤ ናጎ፤ ወሐደ፤ ሀገረ፤ በእይ፤ እዑህ፤ ገብ፤¹⁶
 ደብር፤ ወጸው፤ ስማ፤ ውእቶህ፤ በስመ፤ ብእሲፕ፤ ሴደታይላባብ፤²¹ ወህህ፤ ለሀገር፤ ለጎቶ፤¹⁷
 *ሠላስ፤ ቅጥብ፤ ሱባር፤²² ደብር፤ ሴደታይላባብ፤²³ ቅድመ፤ ገጽ፤ ደብር፤ በጽባሕህ፤ ወ*ነልተ
 ማሉኩ፤²⁴ ገጽ፤ ስጋ፤²⁵ አደተነሱስ፤²⁶ መገገሰ፤ ባሕር፤። ወ*እሱ፤ ውሱድ፤ ሴም፤ ለጎም፤ ወሕሱር፤¹⁸
 ወሕርተኩስድ፤ ዘገቶ፤ ተወልድ፤²⁷ ክልኤ፤ ጎም፤ እምድጎረ፤²⁸ አይጎ፤²⁹ *ወሱድ፤ ወሕራም፤³⁰ ውሱድ፤¹⁹
 እይፈት፤³¹ ጎረር፤³² ወ*ማገገ፤³³ ወማዳይ፤³⁴ ወ*አዩአዩ፤ ተበል፤³⁵ ወ*ምስካ፤³⁶ ወ*ቴራስ፤³⁷

¹ Emended with Gen. ix. 24 ህ¹⁰ from እምገጥመ፤ * This implies ገጋ፤ ገጋ፤ so
 LXX Gen. ix. 25 πῶς οἰκίτης and Onk. ገጋ፤ ገጋ፤. Mass. reads ስገጋ፤ ገጋ፤. * CD omit.
 ፤ ወያሕ፤ A C D, but Gen. ix. 27 supports B. * A adds ምድር፤ * Gen. ix. 27
 omits. ፤ ገብርመ፤ A. * A omits. * A omits; B omits ኮ፤ C omits በወልዱ፤
² Gen. x. 6 ὅθω χούε. ፤ ምስጠራም፤ A; ምስጥራም፤ C D; Gen. x. 6 ὅገጋ፤ Μεσῶν.
³ Gen. x. 6 ὅθω φῶδ. ፤ ሐደ፤ A. ፤ A adds ውእቶህ፤ ስጥ፤ B. ፤ ኢእገተ፤
 ግን፤ C D; cf. Eutyclus of Alex., Annales, p. 35, Nahlat; Syr. Frag. ወመመልህ፤
 A omits ኢእገተማሉኩ፤... ሰመ፤ ስማ፤ በስመ፤ ብእሲፕ፤ through homeoteleuton. ፤ ደፈት፤
 A C D. ፤ A C D omit. ፤ ጸውዑ፤ B. ፤ አደተነሱስ፤ A; እይፈትነሱኩ፤ C;
 እጻጻ፤ D; Syr. Frag. ኤኤህ፤. ፤ ሴደታይላ፤ ባብ፤ B; ሴደታይላባብ፤ C;
 ስደታይላባብ፤ D; Syr. Frag. መሄዳህ፤. ፤ ሠላስ፤ ቅጥብ፤ ሱባር፤ A. ፤ ደብር፤ A B.
⁴ ሴደታይላባብ፤ C; ሴደታይላባብ፤ C; ሴደታይላባብ፤ D. ፤ ናጎ ለል፤ ተማሉኩ፤ A;
 ናሉልተማሉኩ፤ D. ፤ ስጋ፤ B. ፤ ወአዳጋነሱስ፤ C D. ፤ Emended with Gen.
 xi. 10 (cf. x. 1) from ትውልድ፤ ፤ I have transposed እምድጎረ፤ after ጎም፤ from
 before ክልኤ፤ with Gen. xi. 10. ፤ ዘአይጎ፤ A B C D. ፤ Emended with
 Gen. x. 22 from አራም፤ ወልድ፤ B; አራም፤ ወሰይ፤ C; A D read defectively አራም፤
⁵ ደፈረ፤ A; እይፈት፤ B C; ደፈት፤ D. ፤ ላጎረጎ፤ A; ወጎረጎ፤ B C D.
⁶ ማገገ፤ A B; ማገገ፤ C D. ፤ MSS, add ጎ. ፤ Emended with Gen. x. 2
 from አፕሊዮታይላ፤ A; አዩአዩተቤህ፤ B; አዩአዩ፤ ተቤልህ፤ C D. Before ተቤል፤ LXX add
 Ἐλωσ፤ against Mass. and text. ፤ B C D omit. ፤ ስምስካ፤ A; ምስካ፤ B D;
 ምስካ፤ C; LXX Μωσῶχ. ፤ ቴራስ፤ A; ቴራስ፤ B; ቴራስ፤ C; ወቴራውሳ፤ D; LXX
 Θείρας.

10 እሱ ውሉዲ ናካ፣ ወ'ሰፊሥረ ወሰግጣ፣ ለቶልወተ፣ ለካካ፣ ናካ የአክዝ፣ ሥርዐት
 ወጥላዝዝ፣ ሰውሉዲ ውሉዲ፣ ወክሱ፣ ዘቦአምር፣ ናትሱ፣ ወእስምዕ፣ ገሰሱ ውሉዲ፣
 ከመ፣ ደገባረ፣ ጸደቀ፣ ወከደ፣ ኃፍረት ሥጋሥ ወከመ፣ ደባርከም፣ ለዘፈጠርመ፣
 ወቦክብ፣ ለሰ፣ ወእመ፣ ወቦፍቅ፣። ለሐዲ፣ ለሐዲ፣ ለዲ።። ወደቀላ፣ ሰፍሶመ፣። ለምዝመት፣
 11 ወርዘሱ ወእምዘሱ፣ ፀመ።። ለእመ፣ ለእነ፣ ማክ፣ ሠሰሰ፣። ኮካ ለይ፣ ገሰሱ። ሥድር
 ለእመ፣ ለእነ፣ ከመት፣ ዘዘመ፣ ትጉሃ፣። ለምትላዝዝ፣ ዘዘመ፣ ሰድገረ፣ ለጥልይ
 ሰብላ።። ወዘሥላ፣ ሱመ፣ ለእስት፣ ለምዘሱ፣ ለሰ፣ ገረዩ ወ።።። ሠቅደመ፣ ርዘሱ።
 12 ወወሰዳ፣ ውሉዲ ናፈዲም።። ወክሱመ፣ ለይትማሰሱ፣ ወደበል፣ ለሐዲ፣ ለሐዲ፣ ካል።።
 ወቀተሱ ደርባሐ።። ሰናፈል፣ ወናፈል፣ ቀተሱ ለ።።። ሠልዳ፣። ለ።።። ለእገሱ ለመሐደው፣
 13 ወሰብላ፣ ለዲ።። ወክሱ፣ ጥሰደ፣። ደገባር፣። ፀመ፣፣ ወከመ፣ ደከፀው፣። ደመ፣ ሰዘ፣።
 14 ወመልእኮ ሥድር፣ ፀመ፣። ወእምድገረ፣ ለእሰሱ፣ ሱመ፣ ለ።።። ሠራዊት፣ ወእፀፍ፣ ወ።።።
 ዘይትሐወሰ።። ወዘቦገሰሱ፣። ዲ፣ ሥድር፣ ወትከፀው፣ ደም፣ ሰዘ፣። ሥድር፣። ወክሱ።።
 15 ሐሊሱ፣ ወፈቃዲ፣ ለሰብላ፣ ደገሱ።። ከነ፣ ወ።።። ከነ፣ ሰዘ፣። ወጥፀላ፣። ወ።።።
 ለገዚላብሐር፣ ከሱ፣። ለም፣። ገዲ፣ ሥድር፣ ለእነ፣ ለከ፣። ሥጋገርመ፣ ወበእነ፣ ደም፣
 16 ዘከፀው፣ ማለከሱ፣። ሥድር፣ ለምሰሰ፣ ከሱ።። ወገረፍ፣ ለ፣ ወእነ፣ ደቂቅ፣ ወ።።።
 ዘላ፣ ምስሌክ ውስት ኃሶት፣ ወሆሁ፣ ለ፣ ለፈሊ፣ ቅደጻ፣። ሥጋገሰከመ፣ ከመ፣ ዘለክከመ፣፣
 ዘተሐው፣። ለ።።። ለእመ፣ ለ።።። ወ።።። ወ።።። ወ።።። ለሐዲ፣
 ለሐዲ፣። ለም፣ ለዲ፣ ወትትቃገኑ፣ ዘነ፣ ምስላ፣ ዘነ፣ ወከመ፣ ለ፣።።። ገረ፣።።
 17 ለውሉዲ፣ ለሐዲ፣። ምስላ፣ ለ፣።። ለእመ፣ ለፈሊ፣ ለ፣ ወሆሁ፣ ለገነ፣ ለእስት፣ ለ፣።።

1 B omits. 2 ጸደቀ A. 3 ለጥሰሱ፣ A. 4 ወክነ፣ A; ለሐዲ፣ B.
 5 A adds ሰውሉዲ 6 ትላዝዝ፣ B. 7 A C D trans. before ሥርዐት፣ 8 A reads
 ክሱ and trans. after ዘቦአምር፣ ወክሱ፣ B; ክሱ፣ C D. 9 ወናትሱ፣ A C D.
 10 ደፈቅ፣ A. 11 ለዲመ፣ A. 12 ሰፍሶ፣ B. 13 እሱ፣ ሠሰሰ፣ A. 14 ዲ፣ A.
 15 ትጉሃክ ሰማይ፣ A; 16 A omits. 17 A B omit. 18 ሰፈድ፣ A. 19 ካል፣ A.
 20 ደርባሐ፣ A C. 21 ለ.ላ.ጥ፣ B. 22 ተሠፍ፣ B. 23 ደገባር፣ A. 24 ደከፀው፣ B.
 25 በካ፣ A; ገዲ፣ B C; but D is right, cf. Enoch ix. 1 በካ፣ ደመ፣ ዘይትከፀው፣
 26 Emended with Enoch vii. 5 የሐብሱ... ዲ፣ ለፈዊት፣ from እሱ፣ ከሱመ፣ C D. For
 ክሱ፣ A reads ክሱ፣ and B ወክሱ፣። B C D omit. 27 ዘይትከፀው፣ so
 Enoch vii. 5 = ሰጥጥ፣ it may however stand for ሰጥጥ and ዘቦገሰሱ፣ for ሰጥጥ.
 28 = ሰጥጥ፣ probably; see Enoch vii. 5. 29 ደከሱ፣ A. 30 እከ፣ A.
 31 ደምሰሰ፣ B. 32 MSS. add ገ. 33 ለምዘሱ፣ B. 34 A D omit; ለከሱ፣ C.
 35 ዲ፣ A. 36 A D omit. 37 ክሱ፣ A. 38 ቅደጻ፣ B C D. 39 ለተሐው፣ B;
 ለነ፣ ዘተሐው፣ C D. 40 በክሱ፣ B. 41 ተፈለ፣ ጸ፣ ጸ A. 42 ለጥፀላ፣ C D.
 43 ውሉዲ፣ ጸ A.

ሳባሌከመ፡¹ *ወሳባ፡ ውሉድከመ፡² ወይእኩይ፡ *እፈርሀ፡ ለከ፡ በእገጥሊከመ፡ ከመ፡ እምድገረ፡
 ጥገጥ፡ ተከፀ።³ ፊመ፡ ሱባ፡ ወስጥ፡ ምድር፡ ወተደመሰሱ፡ እገጥመኝ፡ እምገጸ፡ ምድር፡⁴
 እስመ፡ ዙሉ፡ ዘይከፀ፡ ፊመ፡ ሱባ፡ ወዙሉ፡ *ዘይበለፀ፡ ፊመ፡ ዘዙሉ፡ ዘሥጋ፡ ደይመሰሰ፡ 28
 ዙሉመ፡ እምድር፡⁵ ወእይተርፍ፡ ዙሉ፡ ሱባ፡ ዘይበለፀ፡ ፊመ፡ ወዘይከፀ፡ ፊመ፡ ሱባ፡ 29
 ደባ፡ ምድር፡ ወእይተርፍ፡ ሱባ፡ ዘርእ፡ ወይጋፅ፡⁶ በጋሕጥ፡ ሰማይ፡ ሕይወ፡ እስመ፡ ወስጥ፡
 ሲላ፡ የሰው፡ ወውስጥ፡ *መካ፡ ዘ⁷ ደይ፡ ደወርዶ፡⁸ ወ*ውስጥ፡ ጽልመጥ፡⁹ *ማፀምቅ፡
 የአጥ፡ ዙሉመ፡¹⁰ በጥ፡ ጸጥ፡ *ዙሉ፡ ደም፡¹¹ እይስተርእ፡ እምዙሉ፡ ደም፡ ሳባሌከመ፡ 30
 ዘውለ፡ በዙሉ፡ መጥፀል፡ ዘጠባሕከመ፡ ዙሉ፡ እርፍ፡¹² ወእገስሳ፡ ወዘይሰርር፡ ደባ፡ ምድር፡
 ወገባ፡ ምጽዋጥ፡ ሳባ፡ የፍስከመ፡ በደፊጥ፡ ዘ*ይገስፀው፡¹³ ደባ፡ ገጸ፡ ምድር፡ ወእገጥ፡ 31
 ከመ፡¹⁴ ዘይበለፀ፡ ምስሌ፡ ደም፡ ወአጽገፀ፡ ከመ፡ አይብለፀ፡ ፊመ፡ በቅድሚከመ፡ ድፍ፡
 ፊመ፡ እስመ፡ ከመ፡ ተአዘዘ፡ እስምፀ፡ ሰከመኝ፡¹⁵ ወሰውሉድከመ፡¹⁶ ምስሌ፡ ዙሉ፡
 ዘሥጋ፡ ወ*እ፡*ጋብለፀ፡¹⁷ ሰፍን፡ ምስሌ፡ ሥጋ፡ ከመ፡ አይኩ፡¹⁸ ዘ*ይገጥሥ፡¹⁹ *ይምከመ፡ 32
 እየፍስከመ፡²⁰ እምእይ፡²¹ ዙሉ፡ ዘሥጋ፡ ዘይከፀ፡ ደባ፡ ምድር፡ እስመ፡ ምድር፡ እገጽ፡²²
 ዙሉ፡ ደም፡ ዘ*ተከፀ፡ *ሳባሌ፡ እስመ፡ በደመ፡ ዘከፀ፡²³ ትጽ፡ ምድር፡ እገጽ፡²⁴
 ትዝም፡²⁵ ወ*ይእኩ፡²⁶ ውሉድ፡²⁷ ስምፀ፡ ገባ፡ ፍትሕ፡ ፍትሕ፡ ከመ፡ ትተሰ፡²⁸ 34
 በጽድቅ፡ ወስጥ፡ ገጸ፡ ዙሉ፡ ምድር፡ ወይትሌፀል፡ ከብርከመ፡ በቅድመ፡ እምሰኩ፡²⁹ ዘአይገ፡³⁰
 እም፡ ማ፡ አይገ፡³¹ ወፍሀ፡ እገጥ፡ ተከው፡ ወ*ተሰከ፡ ሰከመ፡³² ስህጉ፡ ወትተሰ፡ 35
 ወስተገ፡ ዙሉ፡³³ ተከሰ፡³⁴ ዘደባ፡ ምድር፡ ወዙሉ፡ ፀፀ፡³⁵ ዘይፈፈ፡³⁶ ሠሰገ፡³⁷ ግመጥ፡ ይከው፡ 36
 ፍሬህ፡ ዘእ*ይተቀምም፡³⁸ እምዙሉ፡ ዘይትሰሳ፡³⁹ ወበግመጥ፡ ራብ፡⁴⁰ ደትቂሰም፡⁴¹ ፍሬህ፡
 *ወያዕርገ፡ ቀዳሚ፡ ፍሬ፡⁴² ዘይሠጠው፡ ቅድመ፡ እገዚአብሔር፡ ልዑል፡ *ዘፈጠረ፡ ሰማይ፡⁴³

¹ A trans. ² ውሉድ፡ A D. ³ እፈርሀ፡ ለከ፡ እፈርሀኩ፡ አፈራፈረ፡ A.
⁴ እገጥ፡ A. ⁵ ደባ፡ A. ⁶ ገጸ፡ B፡ ገጸ፡ C D. ⁷ A omits. ⁸ B C D omit.
⁹ ዘርእ፡ A B. ¹⁰ ደጋፊ፡ A. ¹¹ መካ፡ A C D. ¹² ደወርዶ፡ A. ¹³ A C D
 omit. ¹⁴ ጽልመጥ፡ B. ¹⁵ መግምቅ፡ ወየአጥ፡ ዙሉ፡ A. ¹⁶ ወዙሉ፡ ደም፡ A.
¹⁷ ደገከው፡ A፡ ደገከው፡ በደፊጥ፡ B. ¹⁸ A B C omit. ¹⁹ ሳባሌከመ፡ A.
²⁰ A B omit. ²¹ ተብለፀ፡ B፡ ተብለፀ፡ C D. ²² A omits፡ አይኩ፡ C D.
²³ እ. A. ²⁴ ደገጥሥ፡ A፡ ደገጥሥ፡ B፡ ደገጥሥ፡ C. ²⁵ እምከመ፡ ደመከመ፡
 እምየፍስከመ፡ A. ²⁶ እም፡ A፡ እምደ፡ B. ²⁷ እምከ፡ B C D. ²⁸ A omits.
 For በደመ፡ ዘከፀ፡ C reads በደመ፡ ዘከፀ፡ and D በደም፡ ዘተከፀ፡ ²⁹ ዙሉ፡ A.
³⁰ ትዝምደ፡ A፡ ትዝምደ፡ ምድር፡ C D. ³¹ B omits. ³² ገ፡ B. ³³ ደቂቅ፡ A.
³⁴ ርገ፡ A D. ³⁵ Emended by Dln. from ትተሰ፡ ³⁶ እምሰኩ፡ A. ³⁷ ፡ A.
³⁸ ተጋገጸ፡ B. ³⁹ ዙሉ፡ A. ⁴⁰ ፀፀ፡ A. ⁴¹ ፩. A. ⁴² ደትቂሰም፡ A.
⁴³ ሰበሊጥ፡ B. ⁴⁴ ራብ፡ A. ⁴⁵ ደትቂሰ፡ B C፡ ደትቀምም፡ D. ⁴⁶ A omits፡
 ወያዕርገ፡ ቀዳሚ፡ ፍሬ፡ C D. ⁴⁷ ፈጠረ፡ ሰማይ፡ B.

ወ'ምድረ፤ ወዘተ፤ ከመ፤ ያዕርገ፤ በጥሱል፤ ቀዳሜ፤ ወይ፤ ወቅብኢ ቀዳሜ፤ ፍሬ፤ ወስጥ፤
 'ምሥዋዕ፤ ለገዝአብሔር፤ ዘይትወከፍ፤ ወዘተር፤ ይብሉ፤ ባላካ፤ ሴጥ፤ ለገዝአብሔር፤
 37 በቅድመ፤ ምሥዋዕ፤ ዘይትወከፍ፤ ወበ'ገመት፤ ኃምስ፤ ገበ፤ ገደገጥ፤ ከመ፤ ጋሕድግ፤
 38 ለገትመ፤ በጽድቅ፤ ወበርጎዕ፤ ወጥደርቅ፤ ወደረጎዕ፤ ዘሱ፤ ተከልከመ፤ ለስመ፤ ከመዝ፤
 ለዘዘ፤ ሃና፤ ለሱህ፤ ለሌሱከመ፤ ለማፍላላ፤ ወልዲ፤ ወማፍላላ፤ ለላሚከ፤ ወልዲ፤ ወላሚከ፤
 39 ለዘዘ፤ ዘሱ፤ ዘ'አዘዝ፤ ለበዌህ፤ ወአላ፤ ለአዘዘከመ፤ ወሱደት፤ ለስመ፤ ለዘዘ፤ ሃና፤
 ለወልዲ፤ 'በቀዳሚ፤ ለፍቤልወላት፤ ለገዝ፤ ሕያው፤ ወላቸ፤ ወስጥ፤ ተዝምዲ፤ ላብዕ፤
 ለዘዘ፤ ወለስምዕ፤ ለ'ወልዲ፤ ወሰውሱደ፤ ወሱደ፤ ለስዘ፤ ለመ፤ ዕለት፤ ፍጥ፤
 ፳ ወበ'ዕሥራ፤ ወተስዕ፤ ለፍቤልወ፤ በሱባ፤ ቀዳሚ፤ በቀዳሚህ፤ ሥእ፤ ሱቸ፤ ለርፋከስደ፤
 ብለሲት፤ ወስማ፤ ራሱእደ፤ ወለት፤ ሱባ፤ ወለት፤ ሌላም፤ [ሱቸ፤ ብለሲት፤] ወወላደት፤ ሱቸ፤
 ወልዲ፤ በ'ገመት፤ ግልስ፤ በሱባ፤ ዝገቸ፤ ወጸውዕ፤ ስጥ፤ ቃደናም፤ ወልህቀ፤ ወልዲ፤
 3 ወመሀር፤ ለሱህ፤ መጽሐፈ፤ ወሱደ፤ ይላሥሥ፤ ሱቸ፤ መካ፤ ገበ፤ ይላገዝ፤ ሱቸ፤ ሀገር፤ ወረከበ፤
 መጽሐፈ፤ ዘቆረጸ፤ ቀደምት፤ ወስጥ፤ ኩዩከ፤ ወለገበበ፤ ዘ'ወስተጋ፤ ወ'አዕለም፤ ወ'ደስዕ፤
 ለምወስተጋ፤ ከመ፤ ሀሱ፤ ወስተጋ፤ ትምህርት፤ ትገሃ፤ በዘ፤ ይራስቸ፤ ሰገሱ፤ 'ፀሓይ፤
 4 ወወርጎ፤ ወከዋኩባት፤ ወስጥ፤ ዘሱ፤ ተኣምር፤ ሰማይ፤ ወ'ጸሐፋ፤ ወለገገር፤ በለገገሉ፤
 5 ለስመ፤ ይፈርህ፤ ለፍጎ፤ ሀገር፤ በለገገሉ፤ ከመ፤ ሊይትመዕዕ፤ ሳዕሌህ፤ በለገገሉ፤ ወአመ፤ ፳
 ለፍቤልወ፤ በሱባ፤ ኣልእ፤ በ'ቀዳሚ፤ ገመቸ፤ ሥእ፤ ሱቸ፤ ብለሲት፤ ወስማ፤ 'ሚልካ፤ ወለገገ፤
 ለመጻደ፤ ወልዲ፤ ደፈት፤ ወበገመት፤ ራብዕ፤ ሱቸ፤ ወሳደ፤ ወልዲ፤ ወጸውዕ፤ ስጥ፤ ላላ፤
 6 ለስመ፤ ይህ፤ 'ተፈገግ፤ ተፈገውኩ፤ ወበገመት፤ ራብዕ፤ ተወልደ፤ ወልህቀ፤ ሳላ፤ ወሥሥእ፤

1 ምድር፤ A B. 2 A adds ዘውስተቸ፤ 3 ቀዳሚ፤ A C D. 4 ወቀዳሜ፤ B፤
 ቀዳሚ፤ C D. 5 ምሥዋዕ፤ H A. 6 A omits. 7 ኃምስ፤ ገመት፤ A. If the
 context refers to the same subject as Deut. xv. 1, 9, then we should expect ላብዕ፤
 instead of ኃምስ፤ 8 ትሕድገ፤ B፤ ትላድግ፤ C D. 9 A D omit. 10 ከመህ፤
 ለዘዘ፤ A. 11 ለፍጎ፤ A፤ ፍጎ፤ D. 12 B omits. 13 ለዘዘ፤ A. 14 ፍጎ፤ A D፤
 ሃና፤ B. 15 በቀዳሚ፤ ለፍቤልወስጥ፤ A. 16 ትዝምዲ፤ A D. 17 ላብዕ፤ A፤
 ሰብላ፤ D. 18 A adds ሳዕሌህመ፤ 19 ወሱደ፤ A. 20 ጸወዘ፤ A. 21 ለፍቤልወ፤ A.
 22 ለርፋከስደ፤ B. 23 ራሱእደ፤ B፤ Syr. Frag. ܩܥܘ ܠܥ ܐܘܐ. 24 ወሱተ፤ ሰገኑ፤ B.
 25 Seems a corrupt addition. 26 B trans. 27 Not found in Sam., Mass., Syr., Vulg.
 of Gen. xi. 13, but LXX and Luke iii. 36 agree with text. 28 ወልዲ፤ A. 29 ወስተቸ፤ A.
 30 Emended from አዕለጥ፤ 31 Cf. Cedrenus i. 27 *ἐν αἰσίοις ἐξημέραν*; A om. ለም።
 32 ትምህርት፤ H B C. 33 Em. from ሊይራእ፤ A፤ ደራእ፤ B C D. 34 ስርገላ፤ C.
 35 ፀሓ፤ ወወርጎ፤ ወከዋኩባት፤ A D. 36 ወውስጥ፤ B D. 37 ጸሐ፤ A C D. 38 ግልስ፤
 A B፤ ግልስጥ፤ D. 39 ማልካ፤ A. 40 Em. from ለበዳይ፤ B፤ ለብድድ፤ B፤ with Schol.
 Lagarde r on Gen. x. 24 *ገሃጥ ባህላጥ ሁላጥ ሁላጥ*; Syr. Frag. ܠܥ ܐܘܐ
 ܘܥܐ. 41 ወልዲ፤ A፤ ወሳደት፤ C D. 42 ስማ፤ A. 43 A trans. 44 ወሳደ፤ ወሳደ፤ A.

ሱቱ ብእሲቲ ወስጥ፤ ስሙክ ወሰተ፤ ክሌይ፤ እገዓ እሱሁ፤ [ሱቱ ብእሲቲ፤] በቀዳሚ፤
 ወበሠላሳ፤ እጥሌው፤ በሱባ፤ ኃምስ፤ በቀዳሚ፤ ገመቱ፤ ወ'ወሰደቲ ሱቱ ወልይ፤ በኃምስ፤ 7
 ገመቱ ወጸው፤ ስጥ፤ እርሱ፤ ወገሥክ፤ ሱቱ ብእሲቲ ወስጥ፤ አዙራይ፤ ወሰተ፤ ነብርድ፤
 በ'ሠላሳ፤ ወክልእቱ፤ ስሙክ፤ እጥሌው፤ በሱባ፤ ላብዕ፤ በ'ሣልስ፤ ገመቱ፤ ወሰላደስ፤ ገመቱ፤ 8
 ወሰደቲ፤ ሱቱ፤ ወልይ፤ ወጸው፤ ስጥ፤ ፋሌክ፤ እስመ፤ በ'መጥዕል፤ ዘተወልይ፤ አገነ፤ ደቂቅ፤
 ጥ፤ ይትካረሱ፤ ሱሙ፤ ምድረ፤ በእገተዝ፤ ጸው፤ ስጥ፤ ፋሌክ፤ ወተካረሱ፤ በእኩይ፤ 9
 በበይደጥመ፤ ወገርጭ፤ በጥ፤ ወክ፤ በቀዳሚሁ፤ ሠላሳ፤ ወሠሰሰቱ፤ እጥሌው፤ 10
 ወክሊልጥ፤ ለምድር፤ ሠሰሰቱ፤ መክሊልተ፤ ለሴም፤ ወሰኳም፤ ወሰደረ፤ ሰበ፤ ርስቱ፤ በቀዳሚ፤
 ገመቱ፤ በእኩይ፤ ሱባ፤ እገዝ፤ ይተር፤ እኩይ፤ እምነ፤ እሰ፤ ተፈጋው፤ ጎቤሆሙ፤ 11
 ወ'ጸው፤ ደቂቅ፤ ወቀርሱ፤ ጎቤሆ፤ እሙገቱ፤ ወደቂቀሙ፤ ወ'ካረሰ፤ ምድረ፤ በዐጥ፤ 11
 ዘይእገዝ፤ ሠሰሰጥሙ፤ ወ-ሱ፤ ወሰፍሑ፤ እደረሆሙ፤ ወገሥክ፤ መጽሐፈ፤ እምነ፤ 12
 ጥ፤ እሱሆሙ፤ ወወጽኦ፤ በመጽሐፍ፤ ዕጻህ፤ ለሴም፤ ማእከሰ፤ ምድር፤ ዘይእገዝ፤ 12
 ሰርስቱ፤ ወሰውሱ፤ ለትውልድ፤ ዘሰገሰም፤ እማእከሰ፤ ደብረ፤ ራ፤ እሙሳ፤ ማይ፤
 እምረለገ፤ ጤና፤ ወሰኩው፤ መክሊልጥ፤ መገገሰ፤ ዐረብ፤ እገተ፤ ማእከሰ፤ ሰዝ፤ ፈለገ፤
 ወ'የሰውር፤ እስከ፤ ሰበ፤ ይቀርብ፤ ጎቤ፤ ማየ፤ ቀላደተ፤ እምነጎቤ፤ ደወፅእ፤ ዝገቱ፤
 ፈለገ፤ ወደከዕ፤ ማደገሁ፤ ወ-ስተ፤ ባሕረ፤ ማእተ፤ ወ'የሰውር፤ ዝገቱ፤ ፈለገ፤
 ወ-ስተ፤ ባሕር፤ ዐቢይ፤ ወከሱ፤ ዘመገገሰ፤ ደቡብ፤ ለደረ፤ ወከሱ፤ ዘመገገሰ፤ ገጽ፤ ሱጽ፤
 ለሴም፤ ወ'የሰውር፤ እስከ፤ ሰበ፤ ይቀርብ፤ ካራሱ፤ ዝውለቱ፤ ወ-ስተ፤ ከፅዕ፤ ልገ፤ እገተ፤ 13
 ትገጽር፤ መገገሰ፤ ስጺ፤ ወሰኩውር፤ መክሊልጥ፤ እገተ፤ መገገሰ፤ ባሕር፤ ዐቢይ፤ ወሰኩውር፤ 14
 ርቸዕ፤ እስከ፤ ይቀርብ፤ መገገሰ፤ ዐረቢሃ፤ ለልገ፤ እገተ፤ ትገጽር፤ መገገሰ፤ ሱጽ፤ እስመ፤

1 Cf. Schol. Lagarde r on Gen. x. 24 ἡννη σαλα μωαχα θιγατηρ χειδαμ παραβληφον αυτου; Syr. Frag. 617; ሊ። ገጠ። 2 Seems a corrupt addition. 3 Emended by Din. from በገመቱ፤ ስ A. 4 እጥሌው፤ A. 5 A omits. 6 ለሱር፤ B. 7 Cf. Schol. Lagarde r on Gen. x. 24 ἡννη ἠβιρ ἄουρα θιγατηρ κῆθρῶδ; Syr. Frag. 1361/1012 ሊ። ስ A. 8 ሠላሳ፤ ገመቱ፤ ገመቱ፤ B. 9 ገመቱ፤ B. 10 መጥዕል፤ A. 11 A reads ትካረሱ፤ and trans. before ደቂቅ፤ ወበእገተዝ፤ A C D. 12 በእኩይ፤ B. 13 ስጺ A. 14 F A. 15 ገመቱ፤ A. 16 ዘጸ A. 17 ጸ A. 18 ተፈጋ፤ A B. 19 ኃቤሆሙ፤ A B. 20 B omits. 21 ቀረሰ፤ B. 22 ወ-ሱ፤ A. 23 ከረሱ፤ B D. 24 ሠሰሰጥሙ፤ B. 25 ሐጸክ፤ B; ጎፅ፤ C. 26 A trans. 27 መጽሐፈ፤ ዕጥ፤ A; በመጽሐፈ፤ ዕጥ፤ C; መጽሐፈ፤ ዕጥ፤ D. 28 ወእማእከሰ፤ A. 29 ደብር፤ B. 30 ራ፤ A D. 31 A adds መገገሰ፤ 32 Emended from የሰውተ፤ 33 እስመ፤ B. 34 Emended from ይቀርብ፤ 35 ወ-እደ፤ B. 36 B C add እምነ፤ ወ (B omits) ደወፅእ፤ ዝገቱ፤ ፈለገ፤ ማደተ፤ እስከ፤ ባሕር፤ A. 37 ማእተ፤ C D. 38 የሰውተ፤ A. 39 ወ-እቱ፤ A. 40 እስከ፤ B. 41 ካራ፤ A. 42 ትገጽር፤ B. 43 ይቀርብ፤ A.

15 ዛሬ ባሕር ስማ፣ ልሳኔ ባሕር ገብጽ። ወተገምጽ፣ ለምህጻኑ መገንባ፣ ስግግር፣ መገንባ፣
 እፋን፣ ለባሕር፣ ፀባይ፣ ወስተ ክፍረ፣ ማደተ፣ ወተሐውር፣ መገንባ፣ ፀረብ፣ ፀፍራ፣
 ወተሐውር፣ ለስኩ ተቀርብ፣ ንብ፣ ማገ፣ ጊዮን፣ ፈለገ፣ ወመገንባ፣ ስግግር፣ ሰማ፣ ጊዮን፣
 16 መገንባ፣ ደንጋዥ ሰኩ፣ ፈለገ። ወተሐውር፣ መገንባ፣ ጽባሕ፣ ለስኩ፣ ሰባ፣ ተቀርብ፣ ንብ፣ ግዛ፣
 ዘ፣ ሌዶም፣ መገንባ፣ ስግግር፣ ለሰማ፣ ወእም፣ ጽባሕ፣ ለስኩ፣ ምድረ፣ ሌዶም፣ ወተሐውር፣ ጽባሕ፣
 ወይተማገጥ፣ ወስተ፣ ጽባሕ፣ ወይመጽእ፣ ለስኩ፣ ይቀርብ፣ መገንባ፣ ጽባሕ፣ ስደብር፣ ዘስመ፣
 17 ራፋ፣ ወይወርድ፣ መገንባ፣ ጽገ፣ ለሰማ፣ ለሰማ፣ ለሰማ፣ ለሰማ፣ ለሰማ፣ ለሰማ፣ ለሰማ፣ ለሰማ፣ ለሰማ፣
 18 ለሰማ፣ ወሰውሱ፣ ለእጅዛ፣ ለሰማ፣ ለተውልድ፣ ለስኩ፣ ለሰማ፣ ወተሐውር፣ ጽገ፣
 ለስመ፣ ወፀእ፣ ዘንገ፣ መክሊት፣ ለሰማ፣ ወሰውሱ፣ ወተዘከር፣ ስኩ፣ ዘዘባ፣ ለእፋ፣
 ለተገቢ፣ ለስመ፣ ደብ፣ ይተባረክ፣ ለገዢብሐር፣ ለምሳከ፣ ለሰማ፣ ወይፋድር፣
 19 ለገዢብሐር፣ ወስተ፣ መፋድሪ፣ ለሰማ፣ ወእለመረ፣ ከመ፣ ገዛ፣ ሌዶም፣ ቅድስት፣
 ቅድሳ፣ ወማፋድር፣ ለእጅዛብሐር፣ ወእ፣ ወደብር፣ ሲና፣ ማእከላ፣ ገዳም፣ ወደብር፣
 ጽገ፣ ማእከላ፣ ሕንብር፣ ለምድር፣ ሠላስተሆመ፣ ዘንገ፣ ማእከላ፣ ዘንገ፣ ለቅድስት፣
 20 ተፈጥሮ፣ ወባረካ፣ ለምሳከ፣ ለማልካ፣ ዘወደብ ወስተ፣ እፋ፣ ንባብ፣ ለገዢብሐር፣
 21 ወእገዢብሐር፣ ለስኩ፣ ለሰማ፣ ወእለመረ፣ ከመ፣ መክሊት፣ ለሕንብር፣ ለእፋ፣ ለእፋ፣
 ለሰማ፣ ወሰውሱ፣ ለተውልድ፣ ዘሰላም፣ ስኩ፣ ምድረ፣ ሌዶም፣ ወእፋ፣ ምድረ፣
 ባሕር፣ ሌርጎራ፣ ወእፋ፣ ምድረ፣ ጽባሕ፣ ወሀንደካ፣ ወበእርጎራ፣ ወእደባህ፣ ወእፋ፣ ምድረ፣
 ባሕር፣ ወእፋ፣ ምድረ፣ ለባዮስ፣ ወደሰደተ፣ ክፍተር፣ ወተሐውር፣ ደብር፣ ሰር፣ ወእማና፣
 ወደብር፣ ለሰር፣ ዘደቡብ፣ ወተሐውር፣ ምድረ፣ ሌዶም፣ ለሰር፣ ወባቤል፣ ወሰብ፣ ወማዕዳይ፣
 ወተሐውር፣ ለደብር፣ ለራራ፣ ወተሐውር፣ ማዕዳይ፣ ባሕር፣ ዘማዕዳይ፣ ደብር፣ ለሰር፣ ዘመገንባ፣
 22 ደቡብ፣ ምድር፣ ለርካት፣ ወስፋት፣ ወእፋ፣ ዘተሐውር፣ ጥቅ፣ ሠናይ፣ ወሰካም፣

1 A omits. 2 ወባይ፣ A; ፀባይ፣ B. So B also in vers. 12, 14. 3 ክፍረ፣ A.
 4 ፀረብ፣ C D. 5 ወራፋ፣ A; ገራፋ፣ C; ገራፋ፣ D. 6 የሐውር፣ A. 7 ማገ፣ A.
 8 ጊዮን፣ B C D. 9 ስግግር፣ A. 10 ገዛ፣ B. 11 ጽባሕ፣ ለስኩ፣ ምድር፣ H A.
 12 ጽባሕ፣ B. 13 ራፋ፣ A. 14 ጽገ፣ A. 15 C D add ማገ፣ 16 ወ B.
 17 ወሰ C D. 18 መክሊት፣ B. 19 ስግግር፣ B. 20 ቃሉ፣ A D. 21 ተገቢ፣ B.
 22 ለምሳከ B. 23 ገዛ፣ B. 24 ይለኩ፣ A, which it trans. before ለእግ፣ ወስተ፣ B;
 D trans. after ወደብር፣ ለገዳም፣ B. 25 ቅድስት፣ A; ቅድስት፣ B. 26 A adds
 ለእገዢብሐር፣ 27 A D omit. For ወእገዢብሐር፣ ለስኩ፣ C reads ወእስኩ፣ ለገዢ፣
 28 ሰር፣ A B; መክሊት፣ ለርካት፣ D. 29 ወልዳ፣ ለስኩ፣ ለሰማ፣ B. 30 ወእፋ፣ A.
 31 ባሕር፣ A. 32 ባሕር፣ C; ለሰር፣ D. 33 ክፍተር፣ A B C, but ማእከላ፣ see Jer. xlvii. 4,
 supports D. 34 ስኩ፣ B. 35 ባር፣ A; ሰር፣ C; ሰር፣ D. 36 መዕዳይ፣ B.
 37 ስኩ፣ B. 38 ባሕር፣ A. 39 ወእፋ፣ A. 40 B omits. 41 A adds ሀሰ፣
 42 ሠናይ፣ B.

ወፅኢ፡ መከፈላቸው፤ ዘጸገግ፡ መገንባ፤ ማዕደቱ፡ ጊዮን፡ መገንባ፤ ስሜን፡ በሮማ፤ ገነት፡ ሠራዊት፡
 መገንባ፤ ስሜን፡ ሠራዊት፡ ዙጥ፡ አድባረ፡ እሳት፡ ሠራዊት፡ መገንባ፤ ፀረብ፡ ማገንባ፤ ባሕር፡
 አጠል፡ ሠራዊት፡ ፀረብ፡ እስከ፡ ይቀርብ፡ ገብ፡ ማገንባ፤ ማክኩ፡ እገት፡ ይላት፡ ዘ፡ዙጥ፡
 ይወርድ፡ ወስተታ፡ ዘ፡አ፡ ይተሰጥ፡ ወይመጽእ፡ ወስተ፡ ደቡብ፡ ወስተ፡ ጽንፈ፡ ጋደር፡ 23
 ወይመጽእ፡ ወስተ፡ ክንፈረ፡ ማ፤ ባሕር፡ ወስተ፡ ማደት፡ ባሕር፡ ፀቢይ፡ እስከ፡ ሶብ፡ ይቀርብ፡
 ፈለገ፡ ጊዮን፡ ወሰራዊት፡ ጊዮን፡ ፈለገ፡ እስከ፡ ሶብ፡ ይቀርብ፡ በሮማ፤ ገነት፡ አይደም፡ 24
 ማደር፡ እገት፡ 25 ወፅኢት፡ ለካም፡ በመክፈላት፡ ዘይእገዝ፡ ለገሰም፡ ሱቱ፡ ወለውሱዳ፡
 ለትዝምደም፡ እስከ፡ ለገሰም፡ ወለይፈት፡ ወፅኢ፡ መክፈላት፡ ግልሱ፡ ማዕደት፡ ጤና፡ ፈለገ፡ 25
 መገንባ፤ ደቡብ፡ በሙላ፡ ማደቲህ፡ 26 ሠራዊት፡ መገንባ፤ ጽባሕ፡ 27 ደቡብ፡ ዙጥ፡ ደቡብ፡
 ገን፡ ወሰጥ፡ ዘ፡ጽባሕ፡ 28 ሠራዊት፡ መገንባ፤ ደቡብ፡ ሰላደቡብ፡ ሠራዊት፡ 29 መገንባ፤
 አድባረ፡ 30 ቁል፡ መገንባ፤ ደቡብ፡ 31 መመገንባ፤ ባሕር፡ 32 ማክቆ፡ ወይመጽእ፡ መገንባ፤ ጽባሕ፡
 ለጋደር፡ እስከ፡ 33 መገንባ፤ እይ፡ ማ፤ ባሕር፡ ሠራዊት፡ እስከ፡ ሶብ፡ ይቀርብ፡ መገንባ፤ ፀረብ፡ 34
 ፍራግ፡ 35 ወይገብላ፡ መገንባ፤ አፈራግ፡ 36 ሠራዊት፡ መገንባ፤ ጽባሕ፡ መገንባ፤ ማ፤ ባሕር፡
 ማእከል፡ 37 ሠራዊት፡ መገንባ፤ እይ፡ ጤና፡ ፈለገ፡ መገንባ፤ ጽባሕ፡ ደቡብ፡ እስከ፡ ሶብ፡ 38
 ይቀርብ፡ እስከ፡ ጽንፈ፡ ማደቲህ፡ መገንባ፤ ደቡብ፡ ራፋ፡ ወሰጥ፡ ወሰጥ፡ ሰላደቡብ፡ 39 ዛ፡ ማደር፡
 እገት፡ ወፅኢት፡ ሰ፡ ይፈት፡ ወሰጥ፡ ሰ፡ መክፈላት፡ 40 ርስቱ፡ ዘይእገዝ፡ ሱቱ፡ ወሰጥ፡ ወሰጥ፡
 ለትዝምደም፡ እስከ፡ ለገሰም፡ ደሰደት፡ ፀቢይት፡ 41 ገምስቱ፡ ወሰጥ፡ ፀቢይ፡ 42 በደቡብ፡
 ወባሕር፡ ቀፋር፡ 43 ይላት፡ ወሰጥ፡ ካም፡ ማ፤ ማ፤ ይላት፡ 44 ማደር፡ ሱም፡ አመርቆ፡ 30
 ወአይደክ፡ እስመ፡ ተስሕት፡ ይላት፡ በቀር፡ 45 ወበምወቅ፡

ወከፈላ፡ ካም፡ ማእከል፡ ወሱዳ፡ ወወፅኢ፡ ፋዳሚ፡ መክፈላት፡ ለዙሱ፡ 46 መገንባ፤ ጽባሕ፡ ዘ
 ወፀረቡህ፡ ሰ፡ ማደቲህ፡ ወፀረቡህ፡ 47 ሱቱ፡ ለፋድ፡ ወፀረቡህ፡ ሱቱ፡ ለከፍላ፡ ወመገንባ፤
 ፡ ፀረቡህ፡ በባሕር፡ 48 ወሱም፡ ከፈላ፡ ወእቱ፡ ማእከል፡ ወሱዳ፡ ወወፅኢ፡ መክፈላት፡ 49
 ፋዳሚ፡ ለሌላም፡ ወለውሱዳ፡ መገንባ፤ ጽባሕ፡ ለ፡ ጤገሱ፡ 50 ፈለገ፡ እስከ፡ ሶብ፡ ይቀርብ፡

1 መክፈላት፡ B. 2 A omits. 3 ዙጥ፡ A. 4 ባሕር፡ ማክኩ፡ A. 5 ዙጥ፡ A.
 6 C omits. 7 ወሰጥ፡ A. 8 ገደር፡ B. 9 ማዕደት፡ C; D omits. 10 ደም፡
 አይደም፡ ገነት፡ B. 11 መክፈላት፡ A. 12 ማደቲህም፡ B C D. 13 ጽባሕ፡ B C D.
 14 A C D omit. 15 ጽባሕም፡ A. 16 መመገንባ፤ ደቡብ፡ ሰላደቡብ፡ ወ B.
 17 ደብረ፡ A D. 18 ደቡብ፡ A. 19 ባሕር፡ A. 20 ጽባሕም፡ A. 21 እስመ፡ A.
 22 ፀረብ፡ A D. 23 ፍራ፡ B; ፋራ፡ C D. 24 ማእከል፡ አፈራግ፡ A. 25 ማደ፡ A.
 26 ማእከል፡ A. 27 የሰውዳ፡ B. 28 ደፈራ፡ A. 29 መክፈላት፡ ወ A. 30 ለገሰም፡ A.
 31 ደሰደት፡ ፀቢይት፡ A. 32 ፀቢይ፡ A. 33 ቁል፡ C D. 34 B omits.
 35 በመርቆ፡ A. 36 ከፈላ፡ ለ A. 37 ፋዳሚ፡ መክፈላት፡ ለዙሱ፡ A. 38 C D
 omit. 39 ፀረብ፡ ባሕር፡ B; ፀረብ፡ ባሕር፡ C D. 40 ሂ፡ A. 41 መክፈላት፡ A.
 42 ጤገሱ፡ A.

መገሰጠ፤ ጽባሕ፤ ዙሳ፤ ምድረ፤ ህንደካ፤ ወበ፡ኢርትራ፤ በአደህ፤ መገደጥ፤ ደገ፤ ወዘሱ
 እድባር፤ ዘ፡ምብራ፤ ወ፡እህ፤ ወዘሱ፤ ምድረ፤ ሱባ፤ ወዘሱ፤ ዘበአደ፤ ፊርናካ፤ እስከ፤ ባሕር፤
 3 ኢርትራ፤ ወእስከ፤ ጤና፤ ፈሰገ። ወሰሱር፤ ህ፤ ወፀአ፤ መክፈልት። ካልእ፤ ዙሳ፤ ምድረ፤
 እሱር፤ ወ፡ሀዳ፤ ወሲናክር። ወእስከ። ቅሩብ፤ ህንደካ። ወ፡ኖርግ። ወወደረ፤ ፈሰገ።¹⁷
 4 ወሰከርፋከስድ፤ ወፀአ፤ መክፈልት። ማለስ፤ ዙሳ፤ ምድረ፤ ዘደወሰ፤ ከሰደግ። መገሰጠ፤ ጽባሕ፤
 በአውፍራጤስ፤ ዘቅሩብ፤ በባሕር፤ ኢርትራ፤ ወዘሱ፤ ማደጥ፤ ገዳም፤ እስከ፤ ቅሩብ፤ ወስተ፤ ልባህ
 ባሕር፤ እነተ፤ ትገዳር፤ መገሰጠ፤ ገብዳ፤ ዙሳ፤ ምድረ፤ ለባናስ፤ ወሰኪር። ወ፡እማና። እስከ፤
 5 ቅሩብ። እውፍራጤስ። ወሰከርም፤ ወፀአ፤ መክፈልት። ራብዕ፤ ዙሳ፤ ምድረ፤ ማኒስጳምያ፤
 ማእከሉ፤ ጤገዕ። ወ፡ኦፍራጤስ። መገሰጠ። ደቡብ። ከሰዳዊያ። እስከ፤ ቅሩብ፤ ደብረ፤
 6 እሱር፤ ወምድረ፤ አራራ፤ ወሰሱድ፤ ወፀአ፤ መክፈልት። ኃምስ፤ ደብረ። እሱር፤ ወዘሱ፤
 7 ዘበአደ፤ እስከ፤ ደቀርብ፤ ባሕር፤ ዐቢድ። ወደቀርብ፤ መገሰጠ፤ ጽባሕ፤ እሱር። እ፡ህ። ወደፈፈት።
 8 ወ፡አፕሂ። ከረሰ፤ ምድረ፤ ለርስቱ፤ ማእከሉ፤ ውሱድ። ወወፀአ፤ መክፈልት። ቀዳሚ፤ ለፖጌር።
 መገሰጠ፤ ጽባሕ፤ እምገዳ፤ ደቡብ፤ እስከ፤ ጤና፤ ፈሰገ። ወበደቡብ፤ ለማገገ፤ ወፀአ፤ ዙሳ፤
 9 ወ፡ሳፕደፕሁ። ለደቡብ፤ እስከ፤ ደቀርብ፤ መገሰጠ፤ ባሕር፤ ማእከት። ወሰማዳይ፤ ወፀአ፤
 መክፈልት። ከመ፤ የእገክ፤ እምዐረብ፤ በክልሊህመ፤ አገደህ፤ እስከ፤ ደሰደት፤ ወእስከ፤ ጽባህ።
 10 በደሰደት። ወሰ፡ኢፕላፕ። ወፀአ፤ መክፈልት። ራብዕ፤ ዙሳ፤ ደስት። ወደሰደት፤ ዘመገሰጠ፤
 11 እድ፤ ሱድ። ወሰተቤልሂ፤ ወፀአ፤ መክፈልት። ኃምስ፤ ማእከሉ፤ ልባ፤ እነተ፤ ተቀርብ፤ መገሰጠ።
 እድ፤ መክፈልት፤ ሱድ፤ እስከ፤ ልባ፤ ካልእት፤ ወስተ፤ ማዕደት። ልባ፤ ካልእት፤ ወስተ።
 12 ልባ። ማለስት። ወሰምስክ፤ ወፀአ፤ መክፈልት። ሳድስ። ዙሳ። ማዕደት፤ ልባ፤ ዘማለስት፤
 13 እስከ፤ ደቀርብ፤ ጽባሕሁ። ለጋዳር። ወሰተራስ፤ ወፀአ፤ መክፈልት። ሳብዕ፤ አርባዕቱ።

1 እስከ፤ B. 2 ጽባሕ፤ C D. 3 እንደክ፤ B. 4 ተራ፤ A; ኢርትራ B.
 5 መዘባረ፤ A; C omits. 6 ላገም፤ A. 7 ፊርናካ፤ C; ፍርናካ፤ D. 8 ኢርትራ B;
 ኢርትራ C D. 9 A omits. 10 መክፈልት፤ A. 11 ዙሳ፤ A B. 12 ዘዩ፤ A.
 13 ሲናድር፤ A. 14 ወስኩ፤ A; ወሰኩ፤ B. 15 እንደክ፤ B. 16 ደዐር፤ A.
 17 Emended from ወደፈፈት፤ ፈሰገ፤ A B D; C gives a bad conjecture ወስተ፤ ፈሰገ፤
 18 ምድረ፤ B. 19 ከሰደግ፤ B. 20 A D omit; ወሳኪር፤ C. 21 ኖግና፤ A.
 22 ንብ፤ ደቀርብ፤ A. 23 ኢፕፍራጤስ፤ A. 24 ዙሳ፤ A. 25 ማኒስጳምያ፤ ጤገዕ፤ A.
 26 እውፍራጤስ፤ B. 27 መገሰጠ፤ A. 28 ደቡብ፤ A C D. 29 ከሰዳዊያ፤ B;
 ሰከሰዳዊያ፤ C D. 30 በደብረ፤ A. 31 ባሕር፤ ዐቢድ፤ A. 32 አርባ፤ B.
 33 ኢፕፈፈት፤ B. 34 ሴጌር፤ A. 35 ውግጥፕደፕሁ፤ B. 36 ማለት፤ B.
 37 መክፈልት፤ B. 38 ኢፕላፕ፤ A. 39 ዙሳ፤ A B. 40 ደሰተ፤ A; ደሰደት፤ D.
 41 ሰመገሰጠ፤ B. 42 መማዕደት፤ ሰ A. 43 ወውስተ፤ B. 44 ልባ፤ A. 45 ሳድስት፤ A.
 46 ወዘሱ፤ B C D. 47 ጽባሕሁ፤ A.

ደሴዮት፣ ዐባይት፣ በማእከሉ ሳከር፣ አሰ፣ ደቀርባ፣ ሰ፡መክፈላት፣ ካም፣ ወ፡ደሴዮት፣
 ዘኩማቸ፣ ለውሱይ አርፋከሲይ፣ ወፅእ፣ በዐፋ፣ ርስት፣ ሱቸ፣ ወከመዝ፣ ከፈሱ፣ ውሱይ፣ 14
 ፍፋ፣ ለደቂቅ፣ በቅድመ፣ ፍፋ፣ አሱሆሙ፣ ወ፣ እምሐሱሆሙ፣ ለዙሱሙ፣ በመርገም፣ ረገ፣
 ለዙሱ፣ በዐ፣ አሱዱ፣ አሱዱ፣። ዘፈቀደ፣ የእገዝ፣ መክፈላት፣ ዘአወፅእ፣ በዐፋ፣። 15
 ዙሱሙ፣ ለይኩን፣ ወሰ፣ ይኩን፣ ሱሙ፣ ወ፣ ሰውሱዶሙ፣ እስከ፣ ሰፋሊም፣ በትዝምዶሙ፣ እስከ፣ አመ፣ 12
 ዐሰት፣ ደይን፣ በ፣ ዘ፣ ይንገ፣ ሆሙ፣ እገዚአብሔር፣ እምሳኪ፣ በሰይፍ፣ ወበእሳት፣ በእነት፣ ኩሱ፣
 እኪይ፣። ዘ፣ ርዝ፣። ዘገገ፣ ሆሙ፣ ዘመልእቶ፣ ለምድር፣ እሰሳ፣ ወርዘሰ፣ ወዘመተ፣ ወገጢአት፣

ወበሱባ፣ ሃልስ፣ ዘ፣ እ፣ ለ፣ ሌ፣ ሌ፣ ወ፣። ዘገ፣ እገዝ፣ እጋገነት፣ ርኩሳን፣ *ደባብድም፣ ወደስሕ ጸ
 ትምሙ፣ ወደሕጉልም፣ ወደደቅቅ፣ ለውሱይ ፍፋ። 11 12 ወመጽኢ *ውሱይ ፍፋ፣ ጎሰ፣ ፍፋ፣ ፣
 አሱሆሙ፣ ወገገርም፣ በእነት፣ እጋገነት፣ እሰ፣ ደስሕቸ፣ ወደጸልሱ፣ ወደቀትሱ፣ ውሱይ-ውሱዱ፣፣
 ወጸለ፣። ቅድመ፣ እገዚአብሔር፣ እምሳኪ፣ ወይ፣ እምሳኪ፣ መናፍሩት፣ ዘውስተ፣ ኩሱ፣ ዘህጋ፣ 3
 ዘገበርክ፣ ምስሌ፣። ምሕረት፣ ወአድገነኪ፣ ወውሱዶ፣ እም፣ ማ፣። አይ፣ ወእ፣ ገበርኪ።
 ከመ፣ እ፣ ላለቅ፣። በ፣ ከመ፣ ገበርክ፣። ለውሱይ፣ ሐጉል፣ እስመ፣ ዐባይ፣ ሃህልከ፣። ሳዕቤ፣
 ወ፣ ፀብተ፣ ምሕረት፣። ሳዕባ፣ ፍሰይ፣ ይተሰዕል፣። ሃህልከ፣። ሳዕባ፣ ውሱድ፣። ወአደመብሱ፣
 መናፍሩት፣ እኩደገ፣ ሳዕባሆመ፣ ከመ፣ እደማስገም፣ እም፣ ምድር፣። ወእነት፣ ባርኪ። 4
 ኪደ፣ ውሱድ፣። ጎልህቅ፣ ወገብዛ፣። ወጎምልእ፣። ለምድር፣። ወእነት፣ ታእምር፣ ዘከመ፣ 5
 ፣ ጎብ፣ ትገሃኪ፣። አበዊሆሙ፣ ሰለሱ፣ መንፈስ፣። በመጥዕል፣ ወዘኪ፣ መናፍሩት፣ እሰ፣ ሀሰ፣
 በሕይወት፣። ዕፅዎሙ፣ ወእገዝሙ፣ ውስተ፣ መካ፣ ደይን፣ ወአደማስ፣ ውስተ፣። ውሱድ፣።
 ገብርክ፣ እምሳኪ፣ እስመ፣ ጸጋገ፣ እመገቸ፣ ወለአማስ፣ ተፈጥሩ፣። ወአደመብሱ፣ በመንፈሱ፣ 6
 ሕይወት፣። እስመ፣ እነት፣ ባሕረገክ፣። ታእምር፣ ዘኪሆሙ፣። ወአደተበውሱ፣ ሳዕባ፣ ውሱድ
 ዲድቃ፣። እምደእዜ፣ ወእስከ፣ ሰፋሊም፣። ወይ፣ ሌላ፣ እገዚአብሔር፣። እምሳኪ፣ ከመ፣ ጎሰር፣ 7

1 ደሴዮት፣ አርባዕቸ፣ A. 2 እስከ፣ A. 3 ደቀርባ፣ A; ደቀርባ፣ D; C omits.
 4 መክፈላት፣ A. 5 ደሴዮት፣ A. 6 ሱሙ፣ A. 7 A trans. 8 እምሐሱ፣ B C D.
 9 A omits. 10 ጸ A. 11 በዐላ፣ A D. 12 ከመዝ፣ ወ A. 13 B omits.
 14 እኪይ፣ A. 15 ርዝ፣ A. 16 እ፣ ሌ፣ ሌ፣ ወ፣። Em. with Book of Noah (Jellinek's
 Bet ha-Midrash iii. p. 155) תושבתי תושבתינו תושבתינו תושבתינו תושבתינו
 תושבתינו תושבתינו from B ደስሕትም፣ ለደቂቅ፣ ውሱድ፣ (ለውሱድ፣ ደቂቅ፣ A; C D omit ደቂቅ)
 ፍፋ፣ ወደባብድም፣ ወደሕጉልም፣ (ደጎልም፣ A). From Book of Noah (L. c.) and
 Syncellus i. 49 ἐπὶ ἀνάγνωσιν τοῦ ἐπιόου Νῶε we see that ደቂቅ፣ is corrupt, and that we should
 read ደደቂቅ፣። ውሱድ፣ C D. 17 A adds ፍፋ፣ 18 B omit. 19 የ፣ እማ፣ B.
 20 ረሰይኪ፣ A; ገበርክ፣ B. 21 እ፣ ላለቅ፣ B. 22 B omits. 23 ረሰይኪ፣ A. 24 ሃህልከ፣ A.
 25 አዕባይከ፣ ምሕረገክ፣ A. 26 ይተሰዕል፣ A B. 27 ውሱድ፣ ውሱድክ፣ B D; ውሱድክ፣ C.
 28 ባርክ፣ A. 29 ትብዛሕ፣ ወጎልሃቅ፣ B. 30 ጎምልእ፣ A B. 31 ደጎብ፣ ትገሃ፣ A.
 32 መናፍሩት፣ A; ትገሃኪ፣ መንፈስ፣ B. 33 በሕይወት፣ A. 34 D omits. 35 መካ፣ A;
 ውሱድ፣ ውሱድ B. 36 ባሕረገክ፣ A. 37 ጸድቅ፣ A. 38 B C D omit.

8 ኩሱ ወመጽሐ መለሐኩ መናፍስትን መስተጻግ ወደቤ እገቢሊ፣ ፈጣሪ፣ አተርፍ፣ እምነህህግ ቅድጽኩ ወይሰምዕ፣ ቃልኩ ወይገብሩ፣ ኩሱ ዘእቡሱህ፣ እስመ፣ እም፣ አተርፍ፣ ሌትን እምወስተተህ፣ ለይክል፣ ገቢር፣ ስልጣክ፣ ፈጽዮና ውስተ፣ ውሉይ፣ ሰብሊ፣ እስመ፣ ለመገብ፣ ወእተሙ፣ ለእማሰና፣ ወሰእስሐት፣ ቅድመ፣ ዘነዘ፣ እስመ፣ ፀቢይ፣ አክላሙ፣ ሰውሉይ፣
 9 ሰብሊ፣ ወደቤ፣ ይትረፋ፣ ቅድሚህ፣ ግስራተሙ፣ ወተስገት፣ መክፈተ፣ ደውርድ፣ ውስተ፣
 10 መካ፣ ደይን፣። ወሰእሐዳ፣ እምነ፣ ደቤ፣ ከመ፣ ንምህር፣ ሰና፣ ኩሱ፣ ፈውሱሙ፣ እስመ፣
 11 ደእምር፣ ከመ፣ አኮ፣ ሰርትዕ፣ ዘገሐው፣ ወአኮ፣ በ፣ጽድቅ፣ ዘይትገላሰ፣። ወገብር፣ በከመ፣
 12 ኩሱ፣ ያሱ፣ ኩሱ፣ እኩደ፣ እሲ፣ ደጻው፣ አሰር፣። ውስተ፣ መካ፣ ደይን፣ ወ፣ግምሬተሙ፣።
 13 አተርፍ፣ ከመ፣ ይትኩነ፣። ቅድመ፣ ሰይጣን፣ ደቤ፣ ምድር፣። ወፈውሱ፣ ደሮሃሙ፣ ኩሱ፣
 14 ገርናህ፣ ሰና፣ ምስሊ፣ አስሐተተሙ፣። ከመ፣ ደፈውሱ፣። በፀፀ፣። ምድር፣። ወጻኸፈ፣ ና፣
 15 ኩሱ፣ ዘ፣ከመ፣። መሀርናህ፣ በመጽሐፍ፣ በክሱ፣ ጎዝምዶ፣ ፈውሳት፣። ወተዐጾላ፣ መናፍስት፣
 16 እኩደን፣ እምድጎፈህሆሙ፣ ሰውሉይ፣ ና፣። ወመሀቤ፣ ኩሱ፣ ዘጻኸፈ፣። ለሰም፣ ወልደ፣ ዘይልህቅ፣
 17 እስመ፣ ኪሆ፣ ደፈቅር፣ ፈድፋድ፣ እምክሱ፣ ውሉዱ፣። ወ፣ኖመ፣ ና፣። ምስሊ፣ አበሃህ፣
 18 ወተቀብር፣ *ወስተ፣ ሱባር፣። ደብር፣ በምድር፣ አራራት፣። ዘየ፣ ወሃጻመተ፣ ፈጻመ፣ በሐይወቱ፣
 19 *ገወዘ፣። *አጽቤል፣ ሱባ፣። ወክለ፣ ሱባ፣። ዘአፈድፈድ፣ ሐቶ፣። *ዳቢ፣ ምድር፣። ለኒሃክ፣ ጎጋ፣ ጠጋ፣። ሰሰምዕ፣ ሰትገዝምዶ፣ ግለም፣ ከመ፣ ደገገር፣ ኩሱ ገብረ ሰ፣ጎውልዳ፣
 20 ጎውልዳ፣ ሰ፣ፀሰትን ደይን፣ ወበ፣ሰላሳ ወሰሰስቱ፣። ለጽቤል፣። በጻመት፣ እኩዳ፣። በዝካልሊ ሱባ፣
 21 ነገሥቱ፣ ሱባ፣። ፋቤክ ብለሊት፣ እጎት፣ ስማ፣ ሱም፣፣ ወሰተ ሲናእር፣። ወወሰደት ሱቱ ወልደ፣
 በጻመት፣ ራብዕ፣ ዘሱባ፣ ዝገቱ፣። ወጻው፣ ስም፣ ራጎው፣። እስመ፣ ደቤ፣ ናህ፣ ውሉይ ሰብሊ፣
 22 ኩሱ፣ እኩደን፣ በ፣ምክራ፣። ፀግ፣ ከመ፣ ደስገፀ፣ ሱም፣ ሀገር፣ ወማጎፈድ፣ ውስተ፣ ምድር፣
 23 ሲናእር፣። እስመ፣ ፈለሱ፣ እምድር፣። አራራት፣ መገገሱ፣ ቶሎ፣ ውስተ፣ ሰናእር፣። እስመ፣
 24 በ፣መሞላህ፣ ሐነጽ፣ ለሀገር፣ ወ፣ሰ፣ማጎፈድ፣ እነዘ፣ ደብሱ፣ ገ፣ ገፀርገ፣ ቦቱ፣ ውስተ፣
 25 ሰማይ፣። ወአጎክ፣ ደሐንጾ፣ ወበሱባ፣ ራብዕ፣ ገገራሱ፣። በእሳት፣ ወከኖመ፣ ገገልሊ ከመ፣
 26 እጎን፣ ወፀሱር፣ በዘይመርጉ ሱቱ እስፋሊጠሳ፣። ዘይፀእ፣ እም፣ ባሕር፣ ወእም፣ እጎቅዕ፣።
 27 ማደት፣ በምድር፣ ሲናእር፣። ወሐነጽ፣ አርብ፣፣ ጻመት፣ ወሠሰስቱ፣ ጻመት፣ ሀላጣ፣ የሐንጽ፣
 28 ገገልሊ፣ ጽፍሐ፣። ዘወላ፣። ውስተ፣ ወማለስት፣። አሐት፣ ኑኑ፣። ሐምሳ፣ ምእት፣ ወእርብዕ፣
 29 ምእት፣ ወሰላሳ፣ ወሰሰስቱ፣። በእመት፣ ፀርገ፣ ኑኑ፣ ፣ ወክልሌ፣ ስዝር፣። ወ፣ገወዘ፣ ምዕራፍ፣።

This verse is found in the Calena of Nicephorus i. col. 175 as a comment on Gen. xi. 4. It supplies defects of and gives a better order than the Ethiopic. The Book of Jubilees is here called ካ ዉሐከን, i.e. of Moses—a designation found elsewhere.

X. 21 'H διαθήκη' ἐπὶ (επει MS.) μυ. ἐτη ἕμειναν οἰκοδομοῦντες, τὸ ἕψος εὐλυ. πήχεις, καὶ δὺς παλαιστοῖ (παλαιοῖ MS.). τὸ πλάτος ἐπὶ ὄγ'. πλὺθους. τῆς πλὺθου τὸ ἕψος, τρίτον μιᾶς πλὺθου. (τὸ ἕκταμα τοῦ ἐνὸς τοῖχου) σταδίαι ἕξ (καὶ τοῦ ἄλλου) (τὸ ἄλλο MS.) λ'.

ገቢሊ፣ A; ገቢሊ፣ C D. ተርፈ፣ A. ስልጣን፣ ሰብሊ፣ B. ፣ A trans.

ሰብላ፤ ወእምህ፤ ተዘርጩ፤ ወስተ፤ አህጉሪሆሙ፤ በቤ፤ ለላናገሆሙ፤ ወበቤ፤ ሕዘቢሆሙ፤
 26 ወረገ፤ እገዚአብሔር፤ ዘሱ፤ ዐቢ፤ ውስተ፤ ማገፈረ፤ ወግናጥ፤ ውስተ፤ ምድር፤ ወናህ፤
 27 ውእቶ፤ ማእከሰ፤ አሱር፤ ወባቢሆኑ፤ ውስተ፤ ምድር፤ ስናእር፤ ወጸው፤ ስጥ፤ ደቀተ፤። በሱሳ፤
 ራብዕ፤ በአሐዱ፤ ግመተ፤ በመቅደሙ፤ ዘአሁ፤ በግሳሳ፤ ወአርባዕቱ፤ እኖራልሁ፤። ተዘርጩ፤
 28 እምድር፤ ስናእር፤። ወሶራ፤ ካም፤ ወውሱዱ፤ ውስተ፤ ምድር፤ እነተ፤ እስክነ፤። ሎቶ፤ ዘረከቤ፤
 29 በመካፈልቶ፤ ውስተ፤ ምድር፤። ደቡብ፤ ወርእዩ፤ ከናእን፤ ምድር፤ ለባናስ፤ እስከ፤ መሐከ፤
 ገብጽ፤ ከመ፤ ሠናይ፤ ይእት፤። ጥቆ፤ ወአሶራ፤። ውስተ፤ ምድር፤ ርስቶ፤ መገገሰ፤ ዐረብ፤። ባሕር፤
 ወገደረ፤ ውስተ፤ ምድር፤ ለባናስ፤ እምጽባሕ፤ ወእምዐረብ፤ እምላይ፤ ኖርጻናስ፤። ውእም፤ እይ፤
 30 ባሕር፤ ወደቡሉ፤ ካም፤ እሱህ፤ ወግደስ፤። መመጽሬም፤ አገጥሁ፤። እስመ፤ ገደርከ፤ ውስተ፤
 ምድር፤ እነተ፤ ለካት፤ እገጥከ፤ ወሊወፀሐ፤ ለከ፤ በግዕዱ፤። ለገገር፤ ከመገ፤ ግደሰ፤ ለግደሰ፤
 ከመገ፤ ገርከ፤ እነተ፤ ወደቆቅክሂ፤ ገደቀ፤ ውስተ፤ ምድር፤ ወርግማ፤ በግህክ፤። ግደሰ፤
 31 በህክ፤። ገደርከመ፤ ወበግህክ፤። ደወደቀ፤ ደቆቅከ፤ ወግሱር፤። ለባሰም፤። ለግገደር፤
 32 ውስተ፤ ማገደረ፤ ሴም፤ ግደሰ፤። ለሴም፤ ወሰውሱዱ፤ ወፀሐ፤ በግዕዱ፤። ርጉም፤ እነተ፤
 ወርግመ፤ ጎከው፤። እምክሱመ፤ ውሱረ፤ ኖ፤ በመርገም፤ እነተ፤ ተሣራሕ፤። በግመሐብ፤።
 33 በቅድሚሁ፤ በመካከ፤ ቅዱስ፤ ወበቅድመ፤ ኖ፤ አቡ፤። ወእሰምም፤ ወገደረ፤ ምድር፤
 34 ለባናስ፤ እም፤ ለማጥ፤። እስከ፤ ምብጥጽ፤ ገብጽ፤ ወእቶ፤ ወውሱዱ፤ እስከ፤ ዛጉ፤ ዐሰት፤። ወበእነገክ፤
 35 ተሰምዮት፤ ይእት፤ ምድር፤። ከናእን፤። ወደፈትሱ፤ ወውሱዱ፤ ሶራ፤ መገገሰ፤ ባሕር፤ ወገደረ፤
 ውስተ፤ ምድር፤። መካፈልተመ፤ ወርእዩ፤ ማዳይ፤። ምድር፤። ባሕር፤ ወግደሰ፤። ለመተ፤ በቅድሚሁ፤
 ወ፤ አስተብቀ፤። እም፤ ገብ፤ ለገም፤ ወአሱር፤ ወአርፋክስድ፤ እም፤ ገብ፤ እገው፤ ብእሱቶ፤ ወገደረ፤
 36 ውስተ፤ ምድር፤ ማዳይ፤። ቅሩብ፤። ገብ፤ እገው፤ ብእሱቶ፤ እስከ፤ ዛጉ፤ ዐሰት፤። ወሰመ፤
 ምገብሪህ፤ ወምገባር፤ ውሱዱ፤ ማዳይ፤። በስመ፤ ማዳይ፤ አርሆመ፤።
 37 ወበግሳሳ፤ ወጋምስቶ፤። ለኖሪልው፤። በሱሳ፤ ግደሰ፤ በአሐዱ፤። ግመተ፤ ሎቶ፤። ሆክ፤ ሎቶ፤

1 B omits. 2 ግናጥ፤ B. 3 ስናእር፤ C D. 4 This disagrees with Gen. xi. 9
 ለግገ፤ LXX ὀγγυοῖς; Eth. Vers. ዝሩጎ፤ = διασπορά. 5 ወበ B. 6 ጸ A.
 7 Emended from በቅድመ፤ cf. xi. 2, where the words are confused in MSS. 8 H B.
 9 ሻወሻ A C D. 10 እኖራልሁ፤ A. 11 ስናእር፤ B. 12 ተእክነ፤ A; እጎ፤ C;
 ገዝአት፤ D. 13 ምድር፤ A. 14 ከናእን፤ A. 15 ይእት፤ ከመ፤ ሠናይት፤ B.
 16 A adds ውእቶ፤ 17 ዐረብ፤ B. 18 ለባናስ፤ B C.
 19 ወእገጥሁ፤ C; D omits. 20 ዐጻ፤ D. 21 ግክክ፤ B. 22 A D omit.
 23 ገሱር፤ C D. 24 ወሐ፤ A. 25 ወ B. 26 ዐጻሁ፤ A. 27 ሠራሕ፤ A; ተሠራሕ፤ C D.
 28 ማእከሰ፤ A. 29 ለሚት፤ A. 30 B adds ምድር፤ 31 C D omit. 32 መጻዩ፤ A.
 33 A omits. 34 አስተብቀ፤ O. A. 35 ሚድቂም፤ A. 36 ቅሩብ፤ A. 37 ሻወሻ A.
 38 ጸ A. 39 ግመተ፤ A.

ራገው፣ ብእሲተ፣ ወስማ፣ እራ፣ ወሰተ፣ ኦር፣ ወልዲ፣ ከሌዲ ወወሲድ፣ ሱቱ፣ ወልዲ፣
 ወጽወው፣ ስጥ፣ ሰርጎ፣ *ሰላብ፣ ጎመቱ፣ ሰዝ፣ ሱባ፣ ሰዝ፣ እጥጫው፣ ወግመ፣ ወሱዲ፣¹
 ጥ፣ ደጎታተሱ፣ ሰፊው፣ ወሰቅጥ፣ ኧኧ*እጎጥሁ፣² ወሰክ፣ ደሙ፣ ሰብእ፣ ዲ፣ ምድር፣
 ወሰበሰብ፣ ደም፣ ወሰከደ፣ አሀገር፣ ጽጎት፣ ወጥቅም፣ መግገፈሪ፣ ወሰ*አዕሰ፣³ ብእሲ፣
 ሳሰሱ፣ ሕዝብ፣ ወሰ*ሰፍመ፣⁴ መቅድመ፣⁵ መገገሥት፣⁶ ወሰ*ሐዊረ፣⁷ ሰብእ፣⁸ ሕዝብ፣ ቅድመ፣
 ሕዝብ፣ *ወእሕዛብ፣ ቅድመ፣ እሕዛብ፣⁹ ወሀገር፣ ቅድመ፣ ሀገር፣ ወጽድ፣¹⁰ ሰደአክ፣ ወሰአጥር፣
 ንጥ፣ ሐቅል፣ ወሰምሀር፣ ወሱቶም፣¹¹ ፀብእ፣ ወ*እጎተ፣ ደፍው፣ ሀገረ፣¹² ወሰ*ሠፍጣ፣¹³ ገብር፣
 ወአመት፣¹⁴ ወሰከደ፣ ኦር፣¹⁵ ወልዲ፣¹⁶ ከሌዲ፣¹⁷ ሀገረ፣¹⁸ አራሃ፣¹⁹ እጎተ፣ ከአደዎን፣²⁰ ወ*ሰመ፣ 3
 ስማ፣²¹ ሰበመ፣ ስሌሁ፣ ወ*ሰጎመ፣ እሱሁ፣ ወገብተ፣ ሱመ፣²² ስብክ፣ ወሰሰገዳ፣ ኧኧ*ሰጣዎን፣ 4
 ከገብተ፣ ሰርእሱ፣ ስብክ፣ ወመጣ፣ ደገብተ፣ ገል፣²³ ወምሰሰ፣ ርክሱ፣²⁴ መመኖናት፣²⁵ ጸዋገ፣²⁶
 ደረድኦ፣ ወ*ደስሐቱ፣ ከመ፣ ደገብተ፣ አባሳ፣²⁷ ወርክሱ፣²⁸ መመክን፣ መስጥ፣ ደኒደል፣ 5
 ሰ*ገብረ፣²⁹ ዝቱ፣ ክሱ፣ ወደፈኦ፣ *ሰዕዲ፣ መመኖናት፣³⁰ ሰእሰ፣ ተውሀብ፣³¹ ታሐተ፣ እደሁ፣³²
 ሰገብረ፣ ክሱ፣ ገገዲ፣ ወጎጠኦት፣ ወክሱ፣ አባሳ፣ ሰእማስ፣ ወሰአጎጎቱ፣ ወሰክ፣ ደም፣ ዲ፣³³
 ምድር፣³⁴ ሰ*እጎተ፣ ጽወ፣ ስማ፣ ሰሰርጎ፣ ሱቶክ፣³⁵ እስመ፣³⁶ ተመደጠ፣ ክሱ፣ ሰገብረ፣ 6
 ክሱ፣ ጎጠኦት፣ ወሰሰ፣³⁷ ወልሀቀ፣ ወጎደረ፣ ወስተ፣ ኦር፣ ዘ*ከሰጻዊያ፣³⁸ ቅሩ፣³⁹ ሰ፣ 7
 እመ፣ ብእሲቱ፣ ወክ፣ ደመልክ፣ ጣዎተ፣ ወጎሥክ፣ ሱቱ፣ ብእሲተ፣ እመ፣ *ሰሳ፣ ወሰደስቱ፣⁴⁰
 እጥጫው፣⁴¹ ሰሱባ፣ ጎምስ፣ ሰጎመተ፣⁴² ቀዳሚሁ፣ ሱቱ፣ ወስማ፣ ግልኤ፣⁴³ ወሰተ፣

¹ ራገው፣ A. ² አራ፣ A B. ³ ኦር፣ D: cf. Algazi's Chronicle ገገጥ ከገ ጥገጥ; also
 Schol. Lagarde r on Gen. xi. 20 ጎሣጎ ጥገጥ ላጥ ሕጎጥ ሕጎ ሕጎ ጥገጥ. Syr. Frag. 156/ 1፡፡. ⁴ ወሰተ፣ A; ወሰተ፣ ወልዲ፣ C—a conflate reading of A and B; ወሰተ፣
 እጎተ፣ D—a bad conjecture. ⁵ ጸወሰት፣ B. ⁶ ሰጥ፣ B C. ⁷ Em. by Dln. from
 ሰላብ፣ ሱባ፣ A; ሰላብ፣ ሱባ፣ B C; ሰላብ፣ ሱባ፣ D. ⁸ ወሰ B. ⁹ እጥጫው፣ A.
¹⁰ B omits. ¹¹ ደቂቅ፣ A. ¹² ወ A. ¹³ አጎሁ፣ A. ¹⁴ Em. from ተሰሰ፣ Cf.
 Cedrenus i. 47 ἐπὶ τούτου (Σηρὸν) οἱ ἄνθρωποι... ταῦτοι κατεστήσαντο... βασιλείαι.
¹⁵ ምድር፣ A; ምድር፣ C D. ¹⁶ ሰቅድመ፣ A; C trans. after መገገሥት ¹⁷ መገገሥት፣ B;
 D omits. ¹⁸ ፀቅረ፣ C. ¹⁹ ፀብእ፣ A. ²⁰ A omits. ²¹ ክሱ፣ C D. ²² ወሰሱቶም፣ A;
 ወሱም፣ B. ²³ እጎተ፣ ደፍው፣ ሀገር፣ ሰገር፣ B. ²⁴ ሠደጠ፣ C D. ²⁵ ሰገር፣ A;
 ወሰሰገዳ፣ B; ሰገር፣ ሰገር፣ ወሰገመተ፣ C. ²⁶ ጸድ፣ B; ፀድ፣ C; A omits. ²⁷ ከላዲ፣ A.
²⁸ A D omit. ²⁹ አራሃ፣ B C D. ³⁰ ከላዲያ፣ A. ³¹ ሰመደ፣ A. ³² አሐድ፣ B.
³³ ስብክ፣ B. ³⁴ ወርክሱ፣ B; ወርክሱ፣ C; ርክሱ፣ D. ³⁵ መመኖናት፣ B. ³⁶ ርክሱ፣ B C.
³⁷ አባሳ፣ B. ³⁸ B adds ወአባሳ፣ ³⁹ ገብረ፣ C. ⁴⁰ Em. from ሰደረ፣ መመኖናት፣
⁴¹ ተውሀብ፣ A. ⁴² እደሁ፣ C D. ⁴³ ሰደሰ፣ A. ⁴⁴ ወሰ A. ⁴⁵ ተጽወ፣
 ስመ፣ C D. ⁴⁶ ሰሱቶክ፣ B; ሰሱቶ፣ C D. ⁴⁷ ሱቶ፣ D; C omits. ⁴⁸ A adds
 ሰመጥሰ፣ ⁴⁹ B D omit. ⁵⁰ ከአደዎን፣ B. ⁵¹ ቅሩ፣ A. ⁵² ሕወጽ A.
⁵³ እጥጫው፣ A. ⁵⁴ ማልኤ፣ B.

ወወጸኡ ዙሉሙ ጎረቤት ከመጣ ይዕቀቡ፤ ዘርእሙ፤ እምገዳ፤ ቋንቋ ወወጸኡ ስብራም፤ ምስለ፤
 እሱ ወጸኡ ወጥሶ፤ ወልደ፤ ገደባም፤። ወደመና፤ ቋንቋ፤ መጽሐ፤ ከመጣ ደብለው፤ ዘርእ፤¹⁹
 ወጥሎም፤ ደረወጽ፤ በጎጃም፤ ዘእንበሱ፤ ይንበሩ፤ ውስጥ ምድር፤ ወደክልተ፤
 ጎረቤታም፤ ዘእንበሱ፤ ይንበሩ፤ ደቡብ ምድር፤ ሰበሰቡ፤ ዘርእ፤ ወደብሉ፤ ለጥራጥ፤ ጎረቤት፤ ውስጥ፤
 መካከ፤ ንብ፤ ወገላካም፤ ወይተመጡ፤። ወጥሎ፤ ሰደመና፤ ቋንቋ፤ ሱባ፤ ግደላ፤ ዕለት፤²⁰
 ወሊግሰር፤። እምጥሎ፤። ቋንቋ ውስጥ፤ ዙሉ፤ ገራውሀ፤ ንብ፤ ሀሉ፤ ስብራም፤። ሀሉ፤ ወሊግሎ፤።
 ወደራእይም፤ ዙሉሙ፤ እሱ፤። ምስሌሁ፤ ውስጥ፤ ዙሉ፤ ገራውሀ፤ እንዘ፤። ይከልሉ፤ ወጥሎ፤²¹
 ቋንቋ፤ ተመደጠ፤ ወወላይ፤ ስመ፤ በዙሉ፤ ምድር፤። ክገራም፤። ወመጽሐ፤ ንብሁ፤ በጎመት፤²²
 ክንቲ፤ ዙሉሙ፤ እሱ፤ ይዘርእ፤ ወሀሉ፤ የሰውር፤ ምስሌሁም፤ እስከ፤ እመ፤ የሰለፍ፤ ጊዜ፤ ዘርእ፤።
 ወዘርእ፤ ምድርም፤ ወእብሉ፤ በውላቁ፤ ጎመት፤ እኩሉ፤ እኩሉ፤። ወበለጭ፤። ወገጥ፤። ወጎጃም፤።
 እኩሉ፤ ዘሰባ፤። ኃምስ፤ መሀር፤ ስብራም፤። ሰእሱ፤ ይገብሩ፤ ገዩ፤ እሁም፤። ለጥብታ፤ ዕፅ፤።
 ወጎብሩ፤ ገዩ፤ በመለዕልት፤ ምድር፤ በአንጻር፤ ደጉር፤ ዕርፍ፤። ከመጣ፤ ይገብሩ፤። ጎረቤታ፤
 ዘርእ፤ ወደወርድ፤ እምውስጥ፤ ዘርእ፤። ውስጥ፤ ከተማ፤ ዕርፍ፤። ወይትገባለ፤ ውስጥ፤ ምድር፤
 ወእደደርሁ፤ እንዘ፤። እምገዳ፤። ቋንቋ፤።። ወጎብሩ፤ ከመጣ፤። ጎረቤት፤ ዙሉ፤ ደጉር፤ ዕርፍ፤።²⁴
 መለዕልት፤ ምድር፤ ወዘርእ፤ ወጥሎ፤። ጥሎ፤ ምድር፤። ዘከመ፤። እዘከመ፤ ስብራም፤
 ወእደደርሁ፤ እንዘ፤። እምጥሎ፤።።

ወካ፤ በሰባ፤ ሱባ፤ በጎረቤት፤ ጎመት፤ ሱባ፤ ይህ፤ ስብራም፤። ለጥራ፤ እሁ፤ ግደላ፤ ደብለ፤ ገጽ
 እባ፤ ወደቤ፤ ዩ፤ እ፤ ወልደ፤። ወደቤ፤ ምንት፤ ረድኦት፤ ወጥሎ፤ ሰ፤ እምጥሎ፤ ጣዖት፤።
 ዘእንት፤ ታመልካ፤ ወትሰገድ፤ ቅድጃሁም፤። እስመ፤ እለ፤ ጎረቤታም፤ ምንት፤ መገረብ፤³
 እስመ፤ ስገመት፤ እውን፤ ወስሎት፤ ለብ፤ እውን፤ እ። ታመልካም፤። እምልካ፤ እምገብ፤⁴
 ስማይ፤ ዘደወርድ፤ ዝናም፤ ወጠሰ፤ ጎረቤት፤ ምድር፤ ወይገብር፤ ዙሉ፤ በጎረቤት፤ ምድር፤። ወዙሉ፤
 ረጠረ፤። በቃሉ፤ ወዙሉ፤ ሕይወት፤ እምቅድመ፤ ገደ፤። በምንት፤ እንገመ፤ ታመልካ፤ እሱ፤⁵

¹ ዘርእ፤ B. ² B omits. ³ ሕጻናት፤ ወወላይ፤ ህወፀጎመት፤ ውላቁ፤ A. ⁴ A adds ምድር፤
⁵ ስብራም፤ B. ⁶ A omits. ⁷ ይገብሩ፤ A. ⁸ ጎረቤት፤ C; ጎረቤት፤ D.
⁹ B trans. before ሰደመና፤ ¹⁰ ጎረቤት፤ A; ይገብሩ፤ C D. ¹¹ ደመና፤ B. ¹² C D add ወላትርረ፤
¹³ አሕዳሂ፤ A. ¹⁴ A adds ሀሰጢ፤። ¹⁵ ወእንዘ፤ B. ¹⁶ ምድር፤ A. ¹⁷ ከልደም፤ B.
¹⁸ ዘርእ፤ ዘርእ፤ C; ዘርእ፤ ምድር፤ D. ¹⁹ A C omit. ²⁰ B adds በውላቁ፤
²¹ ስብራም፤ B. ²² ካት፤ ዕፅ፤ A; ካት፤ ዕፅ፤ B. ²³ ደጉር፤ ወዕርፍ፤ A; ደጉር፤ ዕርፍ፤ B;
²⁴ ደጉር፤ ዕርፍ፤ D. ²⁵ ደጉር፤ ዕርፍ፤ A B. ²⁶ ዘርእ፤ A. ²⁷ ዘርእ፤ ዕርፍ፤ B; ዘርእ፤ C.
²⁸ A adds ረድፋይ፤ ²⁹ ደጉር፤ ወዕርፍ፤ A; ደጉር፤ ዕርፍ፤ B. ³⁰ ጎረቤት፤ B.
³¹ ዙሉ፤ ምድር፤ B C; A omits; C D add ዙሉ፤ before ዘከመ፤
³² በከመ፤ A. ³³ ቋንቋ፤ B; ቋንቋ፤ C; ገዳ፤ ለዕጥፍ፤ D. ³⁴ ስብራም፤ B. ³⁵ ወምንት፤ A.
³⁶ ጣዖት፤ B. ³⁷ ወእ. B. ³⁸ ጎረቤት፤ A. ³⁹ ለ A.

አለሙን መገረሱ ሳላሆነ፤ ለሰሙ ገብረ ለደሙ ለመገኘት ወደሰ፡ መጋከፍትኩሙ፤
 ለገጥሙ ተጻውሮሙን ወለሉ፤ ለምሥራቅ ሰከሙ ረድኦት ዘለገሰሁ፤ ሐሳር፤ ዐቢይ፤
 6 ለሌሎች ለምሥራቅ፤ ለወሰኑ ልብ፤ ለሌሎች ለምሥራቅ፤ ለምሥራቅ፤ ለምሥራቅ፤ ለምሥራቅ፤
 ለሁሉ፤ ለሂገ፤ ለሂገ፤ ወላደ፤ ወግጥ፤ ለረሱ፤ ለሰከሙ፤ ለሰ፡ ረሰቱ፤ ለገሰሉ፤
 7 ቅድሚያ፤ ወለሙ፤ ለምሥራቅ፤ ጸደቀ፤ ይቀተሱ፤ ለሰሙ፤ ተሰወጡ፤ ለሰሙ፤ ገሰሁ፤
 8 ከሙ፤ ለምሥራቅ፤ ወደሰከሙ፤ ለምሥራቅ፤ ወላደ፤ ከሙ፤ ለደቀተሱ፤። ወገረ፤
 9 ዘገገ፤ ለገረ፤ ለከላኒ፤ ለከላኒ፤ ወተም፤። ሳላሁ፤ ወአርሙ፤ ወአርሙ፤ ለገሰሉ፤
 10 በሰሙ፤ ካለ፤ በሰሙ፤ ገመ፤። ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤
 11, 12 ሰጥ፤ ለጥ፤ ወገረ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤
 13, 14 ወተገሥ፤ በሌሊት፤ ወረቀ፤ ደድጎ፤ ለምሥራቅ፤ ለምሥራቅ፤ ለገ፤ ወሰረ፤ ለረ፤
 ከሙ፤ ደድጎ፤ ወገረ፤ ለገ፤ ለገ፤ ወውሰ፤ በሰሙ፤ ወግጥ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤
 15 ሰቅረ፤ ታራ፤ ለሁሉ፤ ወቀር፤ በሌሊት፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ወወላ፤ ታራ፤ ለም፤ ሌሊት፤
 ከከላኒ፤ ወላ፤ ወውሰ፤ ከሙ፤ ለም፤ ወሰ፤ ምድር፤ ለሰሙ፤ ወውሰ፤ ምድር፤
 ከገ፤ ወገረ፤ ወሰ፤ ምድር፤ ካራ፤ ወገረ፤ ለገ፤ ምስሰ፤ ታራ፤ ለሁሉ፤ ወሰ፤ ካራ፤
 16 ካለ፤ ሰሙ፤ ገመ፤። ወሰረ፤ ሰሙ፤ ሰሙ፤ ገመ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤ ለገ፤
 በሌሊት፤ በሠርቀ፤ ወር፤ ሰሙ፤ ከሞ፤ ለም፤ ለም፤ ለም፤ ለም፤ ለም፤ ለም፤ ለም፤
 ደርሶ፤ ም፤ ይከው፤። ገብረ፤ ገመ፤። በዝና፤ ወሰ፤ ወላ፤ ለከተ፤ ይቀር፤

ሰላላሆን፤ A. ለምሥራቅ፤ A. ገሰር፤ A. B omits.
 ለምሥራቅ፤ ለከተ፤ ልብ፤ ለም፤ A. A omits. ገደ፤ C D. Erased
 in A; ታራ፤ D. ወላደ፤ B C. ለም፤ A B omit. ለከ፤ C D. ለከተ፤ A D.
 ለደቀተሱ፤ A. ገመ፤ B. ለገሰሉ፤ A. ገመ፤ A. ከተ፤ A.
 ለሁሉ፤ A. B C D omit. መገ፤ B. C D omit. ሰ B. C D add
 ለገ፤ ለገ፤ B. ካለ፤ C; ዘሰሰ፤ D. Cedrenus, p. 48, supports A B;
 Syncellus, p. 185, slightly differs. ለደወ፤ A. ለገ፤ B. ሌሊት፤ A C;
 D omits. ወተገሥ፤ A. ለገ፤ B; A adds ወላደ ገር፤ ለገ፤ A.
 ሌሊት፤ B. ሌሊት፤ B. ለደደ፤ B. This supposes ሰገ፤ in Gen. xi. 31,
 and so nearly Syr. (ሰገ፤ ሰገ፤; LXX (ጳጳሳጳ), Sam., and Vulg. read ሰገ፤ ሰገ፤,
 while the Mass. gives the difficult reading ሰገ፤ ሰገ፤. ለም፤ with Mass. against
 LXX Gen. xi. 31 ሰገ፤ ሰገ፤. ምድር፤ A. ገመ፤ B. ታራ፤ ለገ፤ ለገ፤
 ወሰረ፤ C. ሰገ፤ ለም፤ ለም፤ ለም፤ ለም፤ A. A D omit. ገመ፤ A.

27 ፍጥረት፡፡ ወሥክ፡ መጻሕፍት፡ ላበደሁ፡ ወጽሐት፡ ለማገኘት፡ ፅብረደስጤ፡ ወደገጥን፡
 ወአንዝ፡ ይተመረጥ፡ ለምሳሌ፡ ወክ፡ እድድድ፡ ዙሉ፡ ዘይሰለፍ፡ ወተምህርት፡ ስድስት ወርጉ፡
 28 ዝርም፡፡ ወክ፡ በዓመት፡ ሳብዕ፡ ዘሱባ፡ ላይስ፡ ወተናገረ፡ ምስሉ፡ እሱህ፡ ወአደድድ፡
 ከመ፡ የሐውር፡ ወእት፡ ለምሳሌ፡ ለሐዊረ፡ ምድረ፡ ከኖሎ፡ ይርእዩ፡ ወይገባሊ፡ ንቤሁ፡
 29 ወይሴሉ፡ ኃራ፡ እሱህ፡ ሶር፡ በሰላም፡ ለምሳሌ፡ ጎላም፡ ይርተ፡ ፍፍት፡ ወለገዚአብሔር፡
 ምስሉክ፡ ወይተማገፃክ፡ ለምሳሌ፡ እኩይ፡ ወሆብ፡ ሳባሊክ፡ ግሀሊ፡ ወምሐረት፡ ወጥገሱ፡
 በቅድመ፡ ለሲ፡ ደራእዩክ፡ ወእጥ፡ ለክ፡ ሆሉ፡ ሰብሊ፡ ለአእክ፡ ደቤክ፡ ሶር፡
 30 በሰላም፡፡ ወላመ፡ ርእክ፡ ምድረ፡ አዳመ፡ ለእዕይንተክ፡ ለሐዳር፡ ወስተጋ፡ ነ፡ ምንዚኒ፡
 ንቤክ፡ ወንዚኒ፡ ለሱጥ፡ ምስሉክ፡ ወላደ፡ አራ፡ እኩክ፡ ለክ፡ ለወልድ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡
 31 ምስሉክ፡ ወፍኮር፡ ለኩክ፡ ጎራ፡ ንቤክ፡ ለክ፡ ጎገባሊ፡ በሰላም፡ ወሐውር፡ ዙሉ፡
 ጎራ፡ ምስሉክ፡

XX ወሶረ፡ አብራም፡ ለምሳሌ፡ ወሥክ፡ ሰራይ፡ ለእሲት፡ ወጥጥ፡ ወልድ፡ አራ፡ እኩህ፡
 ወስተ፡ ምድረ፡ ከኖሎ፡ ወመጽኦ፡ ወስተ፡ አሱር፡ ወአገሰሰው፡ ለክ፡ ለቂጥ፡ ወንደረ፡ ንብ፡
 ድርስ፡ ነ፡ ምድረ፡ ወርእከ፡ ወኖህ፡ ምድር፡ አዳም፡ ጥቅ፡ ለምሳሌ፡ አማት፡ ለክ፡ ንብ፡
 3, 4 ድርስ፡ ነ፡ ወይሴሉ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡
 5 በሆ፡ ምድር፡ ወእዕረገ፡ ደቤህ፡ ጽንሓሐ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡
 ለምሳሌ፡ ወስተ፡ ደብር፡ ምስሉ፡ ቤተ፡ ዘመንገሉ፡ ባሕር፡ ወአገ፡ ምንገሉ፡ ጽባሕ፡
 6 ወተክሰ፡ ደብተሪህ፡ ሆኖ፡ ምድረ፡ ወርእከ፡ ወኖህ፡ ምድር፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡
 ይሠር፡ ሳባሊ፡ አውደ፡ ወሰለሰ፡ ወርማ፡ ፀፀ፡ ባላ፡ ወድርስ፡ ወጠር፡ ለምሳሌ፡ ወፀፀ፡
 ዘይት፡ ወቅድርስ፡ ወቅደረሰ፡ ወሰለሰ፡ ወሰለሰ፡ ፀፀ፡ ገዳም፡ ወማይ፡ ደብ፡ አድባር፡
 7 ወባረኮ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡
 8 ወክ፡ በአሐድ፡ ጎመት፡ በሱባ፡ ሳብዕ፡ በሠርቅ፡ ወር፡ በዘ፡ ቅዳሚ፡ ሐዳ፡ ምሥጥ፡ በዘ፡
 9 ደብር፡ ወጸው፡ ለክ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡
 ምሥጥ፡ ጽንሓሐ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ከመ፡ የሀሉ፡ ምስሉህ፡ ወእጥ፡ ለክ፡ ምድር፡
 10 ሐይወቱ፡ ወእጥ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ወሶረ፡ ምንገሉ፡ ደብር፡ ወበጽኦ፡ ለክ፡ ከብር፡
 ወከብር፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ወሰረ፡ ሆኖ፡ ክልኦት፡ ወሶረ፡ ወስተ፡ ምድረ፡ ደብር፡
 11 ለክ፡ ቦክ፡ ሱጥ፡ ወክ፡ ጎባር፡ ደብ፡ ምድር፡ ወሶረ፡ አብራም፡ ወስተ፡ ገብጽ፡ በማለት፡ ጎመት፡
 ዘሱባ፡ ወንደረ፡ ወስተ፡ ገብጽ፡ ንምስተ፡ ጎመት፡ ዘእንበሉ፡ ትተሆይ፡ ብእሲ፡ ለምሳሌ፡
 12, 13 ወጠር፡ ዘገብጽ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡
 አመ፡ ሃዳ፡ ፈርግ፡ ሰራይ፡ ብእሲ፡ ለአብራም፡ ቀሠ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡ ለምሳሌ፡
 14 በመቅሠፍት፡ ፀባይ፡ በእንተ፡ ሰራ፡ ብእሲ፡ ለአብራም፡ ወአብራም፡ ክቡር፡ በጥፅ፡
 ጥቅ፡ በእግዕ፡ ወበአላህም፡ ወበአዕዳ፡ ወበአፍራስ፡ ወበአግማል፡ ወበአገብር፡

፡ ፍጥረት፡ A. C. ፡ እሱህ፡ ወጽሕፍት፡ በፅብረደስተ፡ A. ፡ ተመሃር፡ A;

... et inhabitavit illic annis duobus, et promovit inde in austrum usque XIII. 10 Bahalot, et facta est famis super terram. Et abiit Abram in Aegyptum 11 anno tertio septimanae¹ et inhabitavit in [terram] Aegypti quinque annis, priusquam raperetur uxor ipsius ab eo. Et Taneos [civitas]² Aegypti tunc 12 aedificata est annis septem post Cebron. Et factum est cum rapuisset 13 Farao Saram uxorem Abram, quaestionavit Dominus Faraonem et domum ejus quaestionibus magnis propter Saram uxorem Abram. Et tunc Abram 14 glorificatus³ divitilis valde [omnibus] ovibus et bubus et asinis et camelis

¹ MS. septimani. ² Eth. and Num. xiii. 22 omit. ³ MS. glorificavit.

ተግህርን: B. ⁴ A omits. ⁵ ዘሳድስ: A. ⁶ B omits. ⁷ አሁን: A.
⁸ A trans. before ከመ: ⁹ ምድር: A. ¹⁰ ወየሀብኩ: እገዚአብሔር: A. ¹¹ ጥገሥ: A.
¹² ይኩንኩ: A; ይኩንኩ: C D. ¹³ ውሱድ: A. ¹⁴ አዳም: A; አዳም: ሰርአድ: B;
አዳም: C D. ¹⁵ ሰ: A. ¹⁶ ንሴከ: B. ¹⁷ ሰወልድ: A. ¹⁸ ሰወልድ: A;
ወሰወልድ: B; ወልድ: C D. ¹⁹ እገዛኩ: ገድር: B. ²⁰ ምስሌፍ: A. ²¹ ሰራንገ: B;
ሰርዶገ: C; ሰራ: D. ²² ሱጥ: A C D. ²³ ሱር: ወአገሰራው: ውስጥ: ወቆሃገ: A.
²⁴ ነብድርሱ: ገዛ: A; ነብድርሱ: ገዛ: B; Gen. (Mass.) xii. 6 በገንጋ ገንጋ ገገ. Hence text agrees with LXX ἐπὶ τὴν ὄρην τὴν ὑψηλὴν and possibly read በገገ for ገንጋ, or else we must suppose a confusion of በገገጋ and ገንጋ and that *illustrem* in Vulg. *ad convallem illustrem* is thus to be explained. Syr. and Arab. imply በገገጋ. ²⁵ ምድር: A.
²⁶ አመት: B. ²⁷ ድርሱ: B. ²⁸ Gen. xii. 7 omits. ²⁹ ሰዛጥ: ምድር: A.
³⁰ ተገሥክ: A. ³¹ ደብረ: B C D. ³² Em. with Gen. xii. 8 from ሴቴል: ዘስመ: A;
B C D read ሴቴል: ³³ ጊመመ: A; Mass. xii. 8 ሃግ; LXX Ἄγγαί. ³⁴ A adds ህዩ:
³⁵ ህዩ: ርእሱ: ምድር: ስፍላጥ: ወንር: A. ³⁶ ድርሱ: A; ድርሱ: B. ³⁷ ጤራቢተስ: B.
³⁸ ቂድርሱ: B. ³⁹ Em. from ሲባኖስ: A; ሲባኖስ: C D; B omits. ⁴⁰ ከልደዊድ: B.
⁴¹ ደብር: A C D. ⁴² አከድ: ገመት: A. ⁴³ C D omit. ⁴⁴ ቆደመ: ገደ: A.
⁴⁵ ምሥዋዕ: A; ምሥዋ: B. ⁴⁶ ሰዘ: A. ⁴⁷ ጸውዖ: ሰስመ: B C D. ⁴⁸ ወደሱ: A.
⁴⁹ ጸንጎሐ: A. ⁵⁰ ደገድገ: A. ⁵¹ ሕደወት: A. ⁵² አገክ: B; ተገሥክ: C D.
⁵³ Agrees with Mass. xii. 9 በጋጋገ, Sam., Syr., Aq. (*sóronde*), Symm. (*eis sóron*), Vulg. against LXX ἐν τῇ ἐρήμῳ, Itala in desertum. ⁵⁴ B trans. ⁵⁵ C D omit; Lat. *et promovit inde*.
⁵⁶ Lat. omits. ⁵⁷ Lat. *terram Aegypti*. ⁵⁸ Num. xiii. 22 ሃገገ;
LXX ጥገገ. ⁵⁹ አማ: A. ⁶⁰ All MSS. read ሂዶ: except B, which is doubtful.
⁶¹ ሰራዶ: B. ⁶² B C D add ዘሱ: against A and Lat. ⁶³ ሰራዶ: A; ሰራዶ: B.
⁶⁴ ሰለሱት: A. ⁶⁵ Lat. *glorificavit* I have with Eth. emended into *glorificatus*.
⁶⁶ A transposes before በጥገገ: Lat. adds *omnibus*. ⁶⁷ Lat. trans.; A omits *et* before በአገማል: For አፍራስ: Mass. Gen. xii. 16 has ሰገንገገ and LXX ἡμίονοι.

ወለእግጥጥ ወበብተር ወበወርቅ ረድፋዲ ወሰሎጥጤ ወልዲ እህጥ ሰጥፊት፤
 18 ወለገብሌ ረርያክ ሴሃ፤ ብለሲት፤ ለብራም፤ ወለፍለሳ ለምድረ፤ ገብጽ፤ ወሶረ፤
 ወ-ስት፤ መካነ፤ ግብ፤ ገብሌ ደብተራህ፤ እነ፤ ቀደመ፤ ወ-ስት፤ መካነ፤ ምሥጥዕ፤
 እገ፤ ለምጽባሳ፤ ወቤቴሌ፤ ለምባሕር፤ ፡፡ *ወባርከ፤ ፡፡ ለእገዚአብሔር፤ ለምላኩ፤ ዘጌጦ፤
 16 ሰሰላም፤፡ ወኮነ፤ በዘአርባ፤፡ *ወአሐዳ፤ ለፍባሌያ፤ በገልብ፤፡ ግም፤፡ ዘሰራ፤ ቀፍጦ፤
 ገብሌ፤ ወ-ስት፤ ገ፤ መካነ፤ ወአዕርገ፤ በደቡብ፤፡ ጽገ፡፡ ሐ፡ ወጸው፡ በስመ፤ ለገዚአብሔር፤
 17 ወደቡ፤ ፡፡ እገት፤ ለምላኩ፤ ልዑል፤፡ ለምላኪ፤ ሰገሰመ፤፡ ገሰም፤፡ ወበራብዕ፤ ገመት፤
 ዘዘሰራ፤፡ ተፈለጠ፤ ሱጥ፤ ለምህ፤ ወገደረ፤ ሱጥ፤፡ ወ-ስት፤ ሰደም፤ *ወሰብአ፤ ሰደም፤፡
 18 ኃጥኣ፤ ጥቆ፤ *ወእእከፍ፤፡ በለቡ፤፡ እስመ፤ ተፈለጠ፤ ወልዲ እኅጥ ለምህ፤ እስመ፤
 19 አላቡ፤ ወ-ሱደ፤ በውእቱ፤ ገመት፤ ለመ፤ ተገመወ፤ ሱጥ፤ ወደቡ፤ ለገዚአብሔር፤ ሰላብራም፤
 ለምድረ፤ ተፈለጠ፤ ለምህ፤ ሱጥ፤ በራብዕ፤ ገመት፤ ዘዘሰራ፤፡ ለእሥላ፤ እዕደገኒ፤፡
 ለመካነ፤ *ወ-እደ፤ ሀሰውክ፤ ገብር፤፡ ህ፤ መገባ፤ ሰጌ፤፡ *ወሊባ፤፡ ወባሕር፤ ወጽባሕ፤፡
 20 እስመ፤ ዘላ፤ ምድር፤ *እገት፤ ገራሌ፤፡ ሰከ፤ ወሰዘርእከ፤ ለህብ፤ እስከ፤ ሰገሰም፤ ወእራሲ፤
 ዘርእከ፤ ከመ፤ ግዳ፤ ባሕር፤፡ ለመ፤ ደካል፤ ሰብእ፤ ጉልቆ፤፡ ግዳ፤ ምድር፤፡ ወዘርእከ፤
 21 ለ...ደገጉብቶ፤፡፡ ተገሥሏ፤ አገሰሱ፤ ወ-ስት፤ ምድር፤ ወ-ስት፤ ነጋ፤ ወርገባ፤ *ወርእ፤ ዘሱ፤፡
 22 እስመ፤ ሰዘርእከ፤፡ ለህብ፤ ወሶረ፤ ለብራም፤ ኩባር፤ ወገደረ፤ ህ፤፡ ወበከ፤ ገመት፤ መጽእከ
 ኮዶላገጥር፤፡ ገገህ፤ ሌላም፤ ወለማርፍል፤፡ ገገህ፤ ሲናከር፤፡ ወ*አፈላከ፤፡ ገገህ፤ ሰላሰር፤፡

፡፡ ወሱጥጤ A; ወሰሎጥጤ ለ B. ፡፡ ሰጥፊት፤ B; A omits. ፡፡ ሰራዲ፤ ሰራዲ፤ B.
 ፡፡ Lat. adds *viro suo*. ፡፡ ለም፤ ምድረ፤ A. ፡፡ ግብ፤ A. ፡፡ ዘ ለ. ፡፡ ገ፤ A.
 ፡፡ ለምጽባሳ፤ C D; A omits. ፡፡ Emended with Lat. *et Beel* from ዘቤቴል፤ A;
 ቤቴል፤ B C D. ፡፡ Emended with Lat. *a mare* from ወባሕር፤ B; ወሶረ፤ D;
 A C omits. ፡፡ ባርከ፤ B. ፡፡ ለፍባሌያ፤ በሰብዕ፤ A. ፡፡ ገመት፤ B. ፡፡ B omits.
 ፡፡ A omits. ፡፡ A C add ለገዚአብሔር፤ against B D and Lat. ፡፡ ሰገሰም፤ ወሰ፤ A.
 ፡፡ B omits through hmt. For ሰደም፤ C D read ሰደምስ፤ ፡፡ Emended from
 ወእከፍ፤ A; ወእከፍ፤ B; ወእእከፍ፤ D; C reads ወገዘ፤ a conjecture right as to sense.
 It is possible that we ought to read ወእከፍ፤ ወእእከፍ፤ Cf. Lat. *et iniqui in cordibus suis*,
 which, though corrupt and defective, points in this direction. ፡፡ በሌሰመ፤ D.
 ፡፡ MSS. add ወደቡ፤ against Lat. and Gen. xiii. 14. ፡፡ Gen. xiii. 14 adds ከገ፤.
 ፡፡ ዘህሎኩ፤ ገብር፤ A. ፡፡ ሊባ፤ A. ፡፡ B omits; Mass., Sam., and all versions
 of Gen. xiii. 14 trans. before ወባሕር፤ order of Lat. confused. ፡፡ ምድር፤ A over
 an erasure; cf. Gen. xiii. 16 ገገገ፤ ከገገ፤. Hence Lat. *harenam maris* and B C D on
 which the text is based may be wrong. ፡፡ ጉልቆት፤ ለ A; Lat. omits ለመ፤... ምድር፤
 ፡፡ ባሕር፤ D; C omits. ፡፡ C D and Gen. xiii. 16 omit, but Lat. and Onk. support
 A B. ፡፡ ደገጉብቶ፤ A B. ፡፡ ወአገሰሱ፤ B. ፡፡ I have added ምድር፤ ወ-ስት፤
 with Gen. xiii. 17 as the text ወ-ስት፤ ነጋ፤ presupposes them. ፡፡ Gen. xiii. 17 omits.

et equis et servis et ancillis argento et auro¹ valde; etenim et Loth filio fratris sui erant divitiæ. Et reddidit Farao Saram uxorem Abram² et 15 eiecit eum de terra Aegypti, et pervenit in locum ubi fixerat tabernaculum suum in primis, in locum altarii Agge ad orientis partem et Betel a mare, et benedixit Dominum Deum suum qui revocavit eum in pace. Et factum 16 est in quadragensimo et primo jubeleo, anno tertio *ebdomadae primæ³ reversus est in locum hunc et obtulit (super eo) olocaustomata et invocavit in nomine Domini (et dixit): 'Tu es Deus excelsus, Deus meus in saecula saeculorum.' Et in anno⁴ quarto septimanae⁵ hujus separatus Loth ab 17 ipso et inhabitavit Sodomis: et homines Sodomitæ erant valde et iniqui... in cordibus suis⁶, propter quod separatus est [Loth] filius fratris sui ab eo, 18 eo quod non erant illi filii. *In quarto autem anno septimanae hujus 19 jubelei ipsius, quo captivatus est Loth, dixit Deus ad Abram (postquam separatus est Loth ab ipso)⁷: Eleva oculos tuos de loco, ubi sedes, ad occasum et Africum et orientem et septentrionem. Quoniam omnem terram 20 quam⁸ tu vides, tibi et semini tuo dabo eam in saecula, et ponam semen tuum sicut harenam⁹ maris (si poterit homo enumerare harenam terrae), attamen¹⁰ semen tuum non enumerabitur. [Et tu]¹¹ exurgens perambula 21 (terram in longitudine et)¹² latitudine¹³ ejus et vide universa, quia semini tuo dabo eam. Et abiit Abram in Cebron et inhabitavit...

¹ MS. aro. ² MS. adds viro suo. ³ MS. ebdomadarum primi. ⁴ MS. no.
⁵ MS. septimanarum. ⁶ Defective and corrupt; see note 20 on Eth. text.
⁷ In MS. confused and defective as follows: captivatus est Loth ab ipso. In quarto autem anno septimani hujus jubelei ipsius dixit deus ad Abram ab ipso. ⁸ MS. quan. ⁹ MS. harena. ¹⁰ MS. etenim. ¹¹ Eth. and Gen. xiii. 17 omit.
¹² See note 33 on Eth. text. ¹³ MS. latitudinem.

¹⁴ Text here stands alone. Gen. Mass. xiii. 17 ¹⁵ and so Sam., Syr., Eth. Vers. and Vulg.; LXX σοι . . . και τῆ σπέρματι σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁶ ἡ.ε.λ.: 77C: A.

According to Del. in Baer's *Ausg. der stinf Megilloth*, 1886, p. v, written originally as a double word ¹⁷ $\text{קָרַבְתָּ לְיָרֵךְ}$. In Gen. xiv. 1 (Mass.) we find ¹⁸ $\text{קָרַבְתָּ לְיָרֵךְ}$; LXX *Χοδαλλογέμορ*.

¹⁹ אָמַרְפָּל : A; LXX Gen. xiv. 1 **Ἀμαρφάλ* supports punctuation of text rather than Mass. ²⁰ אָמַרְפָּל , a shortened form of Amarmuballit (Del. on Gen. xiv. 1). ²¹ א.ס.א. : A.

²² א.ס.א. : A; א.ס.א. : B. ²³ א.ס.א. : A. Eth. text agrees with Targ. Ps.-Jon. in identifying ²⁴ קָרַבְתָּ with ²⁵ קָרַבְתָּ . Is. xxxvii. 12; but in modern times it is identified with Larsam.

ዘእንበሲ፡ ዘደወፀኡ፡ ለምክርሥኩ፡ ወለቲ፡ ደወርሰኩ፡ ወአውፊ፡ ለፍላ፡ ወ፡ ደዕሱ፡ ፡ ያር፡ 4
 ወስተ ስማይ፡ ወ፡ ጉልቀ፡ ፡ ከጥቡብተ፡ ፡ ለመ፡ ጥክል፡ ጉልቀተመ፡ ፡ *ወጸረ፡ ስማ፡ ፡ ወርእ፡ 5
 ከጥቡብተ፡ ወደፊ፡ ሱ፡ ከመዝ፡ ደኩ፡ ፡ ዘርእከ፡ ፡ ወእም፡ ፡ ለእገዚአብሔር፡ ፡ ወተጉለቲ፡ ፡ ጽድቅ፡ 6
 ወደዕሱ፡ ለ፡ ለገዚአብሔር፡ ፡ ዘአውግለኩክ፡ ለም፡ ለር፡ ፡ ዘከለጻዊያን፡ ፡ ከመ፡ ለሁብክ፡ ፡ ምድረ፡ 7
 ክናዊያን፡ ፡ ለእገዝ፡ ለባለም፡ ፡ ወ፡ ሰከዊ፡ ፡ ሰከ፡ ለምግክ፡ ወሰዘርእከ፡ ለምድገራከ፡ ፡ ወደቤ፡ 8
 *እገዚሌ፡ ለገዚሌ፡ ፡ ስምገት፡ ለእምር፡ ፡ ከመ፡ ለወርሰ፡ ፡ ወደዕሱ፡ ፡ ነግላ፡ ለተ፡ ፡ ጣዕዋ፡ 9
 ዘሠለስቲ፡ ፡ ግመት፡ ፡ ወጠሌ፡ ፡ ዘሠለስቲ፡ ፡ ግመት፡ ፡ *ወበገዕ፡ ፡ ዘሠለስቲ፡ ፡ ግመት፡ ፡ ወ፡ መን
 ጤጤ፡ ፡ ወ፡ ርገብ፡ ፡ ወ፡ ሥሐ፡ ፡ ዘነተ፡ ፡ ከሱ፡ ፡ በ፡ መንፈቅ፡ ወርጎ፡ ወውለቲ፡ ደብሰር፡ ፡ ነብ፡ 10
 ድፈይ፡ ፡ ዘ፡ ማምፊ፡ ፡ ለነተ፡ ደለቲ፡ ቅጥብ፡ ፡ ከብርጎ፡ ፡ ወሐዘጸ፡ ምሥዋ፡ ፡ ህዩ፡ ወዘብሐ፡ 11
 ዘነተ፡ ከሱ፡ ወከወ፡ ደሞ፡ ወስተ፡ ምሥዋ፡ ፡ ወ፡ ፈቆ፡ ፡ ለማእከሌ፡ ፡ ወ፡ ለነበር፡ 12
 *እገጻራቲሆመ፡ ፡ በበገጸመ፡ ፡ ወለዕዋፈሰ፡ ሊ፡ ተፈ፡ ፡ ወደወርዶ፡ ለዕዋ፡ ፡ ጸብ፡ ክፍል፡ 13
 ወ፡ ደከለእመ፡ ፡ ለብረም፡ ወለ፡ ገንድገ፡ ለዕዋ፡ ደለክፍም፡ 14
 ደገጋ፡ ፡ ወደቀ፡ ፡ ሳባ፡ ለብረም፡ ወናሁ፡ *ገርማ፡ ፡ ዐቢይ፡ ጸለመት፡ ፡ ወደቀ፡ ፡ ሳባህ፡ ወተ
 ብህህ፡ ፡ ለእብረም፡ ለእምር፡ ለእምር፡ ከመ፡ ፈሳሌ፡ ደከውገ፡ ዘርእከ፡ ወስተ ምድረ፡ ፡ ክር፡

1 A adds through influence of Eth. Vers. ለምክር and thus gives a duplicate rendering of Hebrew text. 2 Agrees with Mass. xv. 4, Sam., Syr., Vulg. against LXX ἐκ σοῦ, which may imply ἡἄθ instead of ἡἄθῶ. 3 So LXX εἶπεν πρὸς αὐτόν, Syr., and Vulg. against Mass. and Sam. xv. 6, which omit ἵ after ἡἄθῶ. 4 ጥልቀ፡ A B; ጉልቅ፡ C; ርእ፡ D. 5 A B D add ስማይ; but Mass. and LXX support C. 6 A omits. 7 So Mass. xv. 6; LXX alone omits. 8 ደከውገ፡ B. 9 So Mass. xv. 6 against LXX τῶ Ἰεῶ. 10 So Mass. against LXX xv. 7 ὁ Θεός. 11 A repeats and LXX alone gives χῶρας; text agrees with Mass. 12 ክፍገ፡ C D; Mass., Sam. xv. 7, and all versions give 'this land.' 13 ሰከዊ፡ B; ሰከውገ፡ C D. 14 See note on ver. 2. 15 ሰከ፡ A D. 16 ግመት፡ B. 17 B omits. 18 A B omit. 19 A puts in nom. 20 Text omits ሱ after ሥሐ፡ against Gen. xv. 10. 21 ማምፊ፡ B. 22 ቅጥብ፡ A. 23 ፈቆገ፡ A C D. 24 ለነበርገ፡ A. 25 So LXX xv. 10 ἀνεπιπόσωπα ἀλλήλοις; but Mass. slightly different ἡἄθ ስጠገገ ἵጣገ፡ ሆጸጸ. 26 ተፈ፡ A. 27 Like ὄνομα of LXX an imperfect rendering of ὄνομα. 28 MSS. have here ስፍሐ፡ = *expansum*, what is spread out, whereas Mass. xv. 11 has ὀገገገገ; LXX τὰ σῶματα, τὰ δικοτομήματα αὐτῶν—a duplicate rendering. Hence Eth. translator confused τὰ τμηθέντα = that which is divided, with τὰ τὰβήτα = what is spread out, i. e. ስፍሐ፡ Hence for ስፍሐ፡ I have restored ክፍል፡=τὰ δικοτομήματα or τμηθέντα. 29 So Mass. xv. 11; LXX (followed by Itala) gives συνεκάθισεν αὐτοῖς by punctuating ὀገገገገ as ὀገገገ ὀገገገ. 30 ደለክፍገ፡ B. 31 So LXX ἕκστασις; Mass. ስጠገገገ. 32 A literal rendering of ἡἄθ ἡἄθῶ ἡἄθῶ; LXX φόβος σκοτεινός μέγας inaccurate. 33 So Sam. ሆጸገገ, LXX xv. 13 καὶ ἕρπῃθ, and Vulg. instead of ἡἄθῶ of Mass. and Syr. 34 ምድረ፡ A D.

እምድገራኪ ወተሰሱ፤ ዙጥ ርሰክመ፤ ወተሰሱ፤ ቀላሊተክመ፤ ወይከው፤ ተእምርጥ፤
 12 ሥርዐት፤ ዘሰገሰም ማእከሌ፤ ወማእከሌክመ፤ ወሰወልድ፤ ለመ፤ ሳምንት፤ ዕለት፤
 ተከሰብ፤ ዙጥ፤ ርሰ፤ በተዘምድክመ፤ ወልድ፤ ሴት፤ ወዘበወርቅ፤ ተገጥጥክመ፤ ለምዙሉ፤
 13 ውሉድ፤ ዙር፤ ዘለጥረደክመ፤ ፡፡ ዘሌክ፤ ለምዘርእክ፤፡፡ ፡፡ ክስቡት፤ ይተከሰቡ፤ ልድ፤ ሴት፤
 ወዘበወርቅ፤ ተገጥጥክ፤ ይተከሰቡ፤፡፡ ወይከው፤ ኪዳን፤ ውስት፤ ሥጋክመ፤ ለሥርዐት፤፡፡ ዘሰገሰም፤፡፡
 14 ወዘሌክ፤ ክሰቡ፤ ርሰ፤ ዘሊተከሰቡ፤ ሥጋ፤ ቀላሊቱ፤ ፡፡ ሰዕላት፤ ሳምንት፤፡፡ ተሣሪ፤፡፡ ይላቲ፤ ያፍሰ፤
 15 ለምዘመዳ፤ ለስመ፤፡፡ ኪዳን፤ ነሠት፤፡፡ ወይሴት፤ ለገዢሰብሔር፤ ለለብርሃም፤ ሶራ፤ ብሊሲት፤፡፡
 16 ለ፡፡ ተገዳቶ፤፡፡ ለንዝ፤ ስማ፤ ፡፡ ሶራ፤ ለስመ፤ ሳራ፤ ስማ፤፡፡ ወ፡፡ ለሰርካ፤ ወእሁባክ፤ ለምነ፤ ወልድ፤
 17 ወሰርካ፤፡፡ ወይከው፤ ሕዝቡ፤፡፡ ወነገሥት፤ ሕዝብ፤ ለምነሁ፤ ይከውኑ፤፡፡ ወወድቅ፤ ለብርሃም፤
 ሰገዱ፤ ወተፈሥሐ፤፡፡ ወይሴ፤ በላሱ፤፡፡ ለመ፤፡፡ ሰዘምለት፤፡፡ ገመቱ፤ ይተወሊድ፤ ወልድ፤፡፡
 18 ወሰራሪ፤ ለንዝ፤ ተስ፤ ገመት፤፡፡ ተወልድ፤፡፡ ወይሴት፤ ለብርሃም፤ ለእገዢሰብሔር፤ መፍትወ-
 19 ድክው፤ ይስማሃል፤ ቆሮጽክ፤፡፡ ወይሴ፤ ለገዢሰብሔር፤ ለሆ፤፡፡ ወሰራሪ፤፡፡ ተወልድ፤ ሰክ፤ ወልድ፤
 ወ፡፡ ገደጠ፡፡ ስም፤ ይስሐቅ፤ ወአቀውም፤ ኪዳን፤ ምስሌሁ፤ ኪዳን፤፡፡ ዘሰገሰም፤ ወ፡፡ ለዘርካ-
 20 ለምድገራሁ፤ ወበእንደ ይስማሃል፤ ሰማዕኩክ፤ ወናሁ፤ ለሰርካ፤ ወእሁባ፤ ወእሁባ፤ ጥቅ፤
 21 ወ፡፡ ገሣርጥ፤ ወከልኤት፤፡፡ መሳካካት፤፡፡ ይወልድ፤ ወእሁባ፤ ውስት፤ ሕዝቡ፤ በሲደ፤፡፡ ወኪዳን፤፡፡
 22 ለቆውም፤ ምስሌ፤ ይስሐቅ፤ ዘተወልድ፤ ሰክ፤ ሳራ፤ በዝ፤፡፡ መዋዕል፤ በገመት፤ ካል፤፡፡ ወረደመ፤፡፡
 23 ፡፡ ለንዝ፤ ይተናገር፤፡፡ ምስሌሁ፤ ወዐርጥ፤፡፡ ለገዢሰብሔር፤፡፡ ለመልዕልት፤ ለብርሃም፤፡፡ ወገብራ-
 ለብርሃም፤ በክመ፤ ይሴት፤ ለገዢሰብሔር፤ ወነሥክ፤ ይስማሃል፤፡፡ ወልድ፤ ወዙጥ፤፡፡ ልድ፤ ሴት፤
 24 ፡፡ ወዘረ፤ በወርቅ፤፡፡ ተሣየጠ፤ ዙጥ፤ ርሰ፤ ፡፡ ዘውስት፤ ሴት፤፡፡ ወከሰቡ፤ ሥጋ፤ ምክሳራመ፤፡፡ ፡፡ ወበጊዜ፤
 ዛጉ፤ ዕለት፤፡፡ ተከሰቡ፤ ለብርሃም፤ ወዙጥ፤፡፡ ሰብክ፤ ሴት፤፡፡ (ወልድ፤ ሴት፤፡፡) ወ፡፡ ዙጥ፤ ለሱ፤፡፡
 25 በወርቅ፤፡፡ ተሣየጠ፤ ለምውሉድ፤፡፡ ዙራን፤፡፡ ተከሰቡ፤፡፡ ምስሌሁ፤፡፡ ዘ፡፡ ሕጋ፤ ለዙጥ፤ ተወልድ፤
 ዘ፡፡ ሰገሰም፤ ወእልቡ፤ ክስቡት፤፡፡ መዋዕል፤ ወእልቡ፤ ተገድዶ፤ ሕሐት፤ ዕለት፤፡፡ ለምስማ፤ መዋዕል፤፡፡
 26 ለስመ፤ ሥርዐት፤ ዘሰገሰም፤ ውላቱ፤ ሥፋዕ፤፡፡ ወጽሑፍ፤ ውስት፤ ጽላት፤፡፡ ስማይ፤፡፡ ወዙጥ፤፡፡

1 ዙጥ፤ ርሰክመ፤ A. 2 B adds ዙጥ፤ 3 ወሥርዐት፤ A; ሥርዐት፤ B C D.
 4 ወልድ፤ A; ለተወልድ፤ B C; ለውሉድ፤ D. It would be better with Gen. xvii. 12 to
 emend and read ለወልድ፤ ስማንቱ፤ ዕለት፤ Eth. Vers. alone supports text. 5 B omits.
 6 H A. 7 D and Gen. xvii. 12 omit. 8 A omits, but Gen. xvii. 12 supports B
 (C) D. 9 Cf. LXX xvii. 13 περιτομή περιμνήσεται. 10 Gen. xvii. 13 omits.
 11 ወሥርዐት፤ A. 12 Mass., Syr., and Vulg. xvii. 14 omit, but Sam. and LXX support
 text. 13 ፡፡ ተሣረው፤ B. 14 Mass., Sam., and Syr. xvii. 14 omit, but LXX, Vulg.,
 Onk., and Arabic support text. 15 ብሊሲት፤ B. 16 ገደጠ፤ A; ተስመድ፤ B.
 B here agrees with Eth. Vers. in reading ተስመድ፤ and omitting ስማ፤ Mass., Sam.,
 Syr., and Vulg. support text, but LXX gives εληθήσεται. 17 B trans. before ሶራ፤
 18 A omits. 19 So LXX xvii. 16 εὐλογῶσθε αὐτόν, Syr. and Vulg., and so throughout
 xvii. 16 referring always to Isaac; but Mass. and Sam. make the entire verse refer

... illum et multiplicabo eum et adaugam eum valde, nam duodecim XV. 20 principes generabit¹, et ponam eum in gentem magnam. Et testamen- 21 tum meum statuam cum Isac, quem pariet tibi Sarra secundum tempus hoc in anno veniente. Et consummavit loquens cum ipso et ascendit 22 Deus ab Abraham. Et fecit Abraham, quemammodum dixit illi Deus, 23 et accepit Ismael filium suum et omnes dominatos suos et empticios, omnem² masculum in domo sua, (et) circumcidit carnem praeputii ipsorum *in illo tempore³. Et circumcidit se Abraham *in illa die⁴ et domesticos 24 suos *et dominatos suos⁴ et empticios etiam de filiis alienis *circumcidit omnis⁵. Haec lex in omnibus generationibus saeculi (et non est circum- 25 cislo temporis), et non est praeterire diem unum ex (octo) diebus, quia⁶ praeceptum est aeternum, mandatum et scriptum est in tabulis caeli. Et⁷ omnis natus cujuscumque non fuerit circumcisa caro praeputii ejus 26

¹ MS. generavit. ² MS. adds ergo. ³ This double phrase is due to a misunderstanding and mistranslation of ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης; see note 41 Eth. text. ⁴ I have trans. with Gen. xvii. 27 from before et domesticos; see note 43 Eth. text. ⁵ Eth. = circumcisi cum eo. ⁶ MS. quibus. ⁷ MS. ut.

to Sarah. ²⁰ A adds ὀνόμ; ²¹ So Onk. ʾᲚᲛ and Persian; Jer. Targ. 𐤍𐤒𐤍 against Mass. Gen. xvii. 17 𐤒𐤍𐤒𐤍, Sam., LXX, Syr., and Vulg. ²² B trans. before **ወደሌ**; ²³ ለከመ; B C. ²⁴ ለከ: ምለት; A. ²⁵ ወልደ; A. ²⁶ ንመጋ; B. ²⁷ ለወ; B. ²⁸ ሰራ; B. ²⁹ ትጻውዖ; A. ³⁰ A D omit, but Gen. xvii. 19 supports B (C). ³¹ Gen. Mass. xvii. 19 and Onk. omit, but Sam., LXX, Syr., Vulg., and Arabic support text. ³² መለከት; A B; LXX xvii. 20 ἰδὼν, but text agrees with Mass. ³³ ሰ; A. ³⁴ ሰከመከ; B. ³⁵ Emended with Lat. *consummavit* and Gen. xvii. 22 from ፈጸሞ; ³⁶ ተናገር; A. ³⁷ B adds ለከ; ይተናገር; ³⁸ ወልደ; ወከሱ; A. ³⁹ ወከሂ; በወርቆ; A C D; **ወበዘወርቆ**; B; Mass. xvii. 23 ἰᾶρጋ ἵᾶρጋ, and Sam., Syr., Onk. support text, but Lat. *empticios*, LXX τοὺς ἀργυρωμένους, and Vulg. omit suffix; Gen. xvii. 23 adds 'all' after **ወ**. ⁴⁰ ከሰሰፍ; A; መስከረም; C; ወከሰረም; D. ⁴¹ A literal rendering of ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης LXX xvii. 23 and 𐤍𐤒𐤍 𐤍𐤒𐤍 𐤍𐤒ጋ. ⁴² A B C and Lat. omit; Gen. xvii. 27 supports D. ⁴³ Restored with Lat. *et dominatos suos* and LXX xvii. 27 καὶ οἱ ὀκνογενεῖς; Mass., Sam., and Syr. omit 1 before 𐤍𐤒ጋ ገገጋ. ⁴⁴ ከሱ; H A. ⁴⁵ በወርቆ; B. ⁴⁶ ወከሱ; ወሱረ; A; ወእምወሱረ; B C; Lat. *de filiis* and Gen. xvii. 27 support D. ⁴⁷ ከሩረ; A D; ከሩን; B. ⁴⁸ Lat. gives act. construction; Gen. xvii. 27 omits. ⁴⁹ For ከሰሰፍ; ምስሌሁ; Lat. reads *circumcidit omnis*. ⁵⁰ ወከ; A C D, but Lat. supports B. ⁵¹ Lat. omits. ⁵² ከትረተ; A; is this for ቅትረተ; Lat. omits **ወአሎ**; ... መጥላል; ⁵³ Lat. *ex diebus*; A omits. ⁵⁴ A trans. before **ወለት**;

ዘተወልዲ፣ ከአተከሰ፣ ሥጋ፣ ነፍሱ፣ ለመ፣ ስሙን ዕለት፣ ለዝ፣ ለምውሉዲ፣ ሥርዐት፣
 ዘተካዲ፣ ለገዢብሔር፣ ለሐብርም፣ ለስመ፣ ለም፣ ወሉዲ፣ ሙስና፣ ወልዳ፣ ለዝ፣
 ትእምርት ሳባህ፣ ከመ፣ ይኩን፣ ለእገዢብሔር፣ ለስመ፣ ለላማስና ወለሐገጥ፣ ለም፣
 ሥድር፣ ወለተሠር፣ ለም፣ ሥድር፣ ለስመ፣ ከዳና፣ ለእገዢብሔር፣ ለምላክክ ነገ፣
 27 ለስመ፣ ዙሉ፣ መላእክት ገጽ፣ ወ'ክሉ፣" መላእክት ቆዳሴ፣ "ከመዝ፣ ፍጥረተመ፣
 ለምዕለት፣ ፍጥረተመ፣ ወለገዳርመ፣" ለመላእክት፣ ገጽ፣ ወመላእክት ቆዳሴ፣ ቀሪ፣ ለስሐራይ፣
 28 ከመ፣ ይኩኑ፣" ምስሌህ፣ ወምስሌ፣ መላእክትህ፣ ቆዳሳ፣"። ወእነተ፣ ለዝ፣ ለውሉዲ፣ ለስሐራይ፣
 ወደቀሱ፣ ትእምርተዝ፣ ከዳ፣" ለ'ትወልደሙ፣ ለምርዐት፣ ዘ'ላገላም፣ ወኢደሠረጌ፣ ለም፣
 29 ሥድር፣ ለስመ፣ ትእዛዝ፣ ትሠርዐ፣ ለከዳ፣" ከመ፣ ደቀቀ፣ ላገላም፣ ደባ፣ ዙሉ፣ ደቆቆ፣
 30 ለስሐራይ፣ ለስመ፣ ደስማላ፣ ወውሉዲ፣ ወእገደህ፣ ወገሳውሃ፣ ለደቆረ፣ ገቡ፣ ለገዢብሔር፣
 ወኢገደ፣ ለመ፣ ለስመ፣ ወሉዲ፣ ሐብርም፣ ለመ፣ ገ፣" ለስመ፣ ለእመርመ፣ ወስሐራይ፣
 31 ገደ፣ ይኩን፣ ሐዝብ፣" ወቆደሱ፣ ወእስትጋብሌ፣" ለምክሉ፣ ወሉዲ፣ ለብሌ፣ ለስመ፣ ላዙ፣
 ለሐዛብ፣ ወብዙ፣ ሐዝብ፣" ወክሉ፣" ለ፣ ወደባ፣ ዙሉ፣ ለሰሌ፣" መናፍቅት፣ ከመ፣
 32 ደስሐትም፣" ለምድላራህ፣" ወደባ፣ ለስሐራይ፣ ለ፣ ደሰሌ፣" ወሌማ፣ መልእክ፣
 ወ'መገደሱ፣ ለስመ፣ ወለ፣ ባሐተ፣ መኩንም፣ ወውሉ፣ የቀረ፣ ወይትገሠም፣
 ለምላይ፣ መላእክትህ፣ ወእም፣ ለደ፣ መናፍቅትህ፣ ወእምላይ፣ ዙሉ፣ ተእዛዝደህ፣" ከመ፣
 ደቀቀሱ፣" ወደባርከመ፣ ወይኩን፣ ለ፣ ወ'ውሉ፣" ይኩንም፣ ለመ፣ ለምደላክ፣ ወእስ፣
 33 ላገላም፣" ወይእኔ፣ አ፣ እኔን፣ ከመ፣ ላዛ፣ ሥርዐት፣ ይሐሰ፣ ወሉዲ፣ ለስሐራይ፣
 ወኢይከሰ፣" ወሉዲ፣ ለ'ከመ፣ ዙሉ፣" ሐገ፣ ለስመ፣ ለም፣ ከስበተመ፣ ይኩኑ፣
 መትርፋ፣ ወስ፣ ከስበተ፣ ወሉዲ፣ ወክሉ፣ ወሉዲ፣ ለሌላ፣" የገደ፣ ወሉዲ፣
 34 ዘእገሰሱ፣ ከስበተ፣ ለከመ፣ ተወልዱ፣ ወትኩን፣ መገት፣ ደባ፣ ወሉዲ፣ ለስሐራይ፣ ዐቢደ፣
 ለም፣ ለእገዢብሔር፣ ለስመ፣ ገደ፣ ከዳ፣ ወእም፣ ተገላ፣ ወወሐኩ፣ ወደረፋ፣ ለከመ፣
 ለደገብ፣" ሥርዐት፣ ለዝ፣ ሐገ፣" ለስመ፣ ገብ፣ ነፍሳተህመ፣ ከመ፣ ለሐዛብ፣ ለስሐ፣
 ወለተሠር፣ ለምድር፣ ወልዳ፣ ለዝ፣ ለመ፣ ገደ፣ ወስርዮት፣ ከመ፣ ደሰደ፣" ወይትሐደ፣
 ለምክሉ፣ ገጠላት፣ ለስሐት፣" ዛ፣ ዘላገላም።

IX ወስሠርቆ፣ ወር፣ ራብ፣ ለስተርእይህ፣" ለሐብርም፣ *ገብ፣ ደርሱ፣ ዘማም፣"።
 ወተናገር፣ ምስሌህ፣ ወገሐ፣'፣ ለደቆሪህ፣ ከመ፣ ይተሠባ፣ ወልዲ፣" ለምላራ፣ ለእሱ፣።
 2 ወስሐቆት፣ ሳራ፣ ለስመ፣ ለምዕት፣ ከመ፣ ተናገር፣" ዘገት፣ ቃላ፣ ምስሌ፣ ሐብርም፣ ወ'ዘለፍና፣"
 3 ወፈርህ፣ ወሐስወት፣ ከመ፣ ስሐቆት፣" ለእነ፣ ቃል፣ ወገና፣ ስጥ፣ ለወልዳ፣ ለከመ፣ ሥፈ፣
 4 ወጽሑፍ፣ ስመ፣ ወስ፣ ጽገት፣ ለማይ፣ ደስሐቆ፣" ወእመ፣ ገባእ፣ ገባ፣ በጊዜ፣ ስገት፣ ወይእ፣
 5 ፀገሰት፣ ወልዲ፣" ወስዝ፣ ወር፣ ገብ፣ ለእገዢብሔር፣ ዙላም፣ ለሰይም፣ ወ'ላገጥ፣

1 ተወልዲ፣ B. 2 ከ፣ ከሱብ፣ A. 3 Emended from እስከ፣ the error is primitive
 as we have *usque in* in the Lat.; error due to confusion of *by* and *ገ።* 4 Lat. omits.

*in die octava¹, non est de (filiis) testamenti² quod testatus est Deus ad Abraham, quia de filiis exterminationis³ est, et amplius non est super eum signum ut sit Deo, sed exterminii et perditionis a terra, quoniam testamentum Domini Dei nostri dissipavit. Quoniam omnes⁴ angeli⁵ vultuus et omnes archangeli benedictionis (talīs creatio eorum) a diebus creaturæ ipsorum, (et) coram angelorum vultuus⁶ et angelorum sanctificationis sanctificavit Istrahel, ut esset simul cum ipso et cum angelis sanctorum ipsius. Et tu demanda filiis Istrahel, ut custodiant *signum⁸ testamenti⁶ hujus in generationibus suis in testamentum æternum, et non exterminabuntur a terra. Quoniam decrevit in decreto testamenti⁷ ut custodiatur in æternum super omnes filios Istrahel. Quoniam Ismael³⁰ et filios ejus et fratres ejus et Esau non adplicavit⁷ ad se Deus et non elegit ex ipsis, quoniam et ipsi ex filiis sunt Abraham, sicut cognovit eos, sed in Istrahel elegit, ut sint ei in populum. Et sanctificavit eum³¹ et prae . . .

. . . universa opera ipsorum, quemammodum erant iniqui et pecca- XVI. 8

¹ Emended from usque in diem octavam; see note 3 Eth. text. ² MS. testamento. ³ MS. exterminationes. ⁴ MS. omnis. ⁵ MS. vultuum.
⁶ Emended with Ethiopic from testamentum signi. ⁷ MS. adplicabit.

⁸ B omits. ⁹ ተከፍ፡ A. ¹⁰ ወለተሐገሉ፡ A C D. ¹¹ A D and Lat. omit, perhaps through homeoteleuton. ¹² ከሆተ፡ B. ¹³ A trans. after ቆዳሴ፡ ¹⁴ ወገጸርመገ D wrongly. ¹⁵ ይኩኑ፡ A. ¹⁶ Lat. angelis sanctorum ipsius. ¹⁷ Lat. testamentum hujus signi, unlikely. ¹⁸ ወለ B C D, but Lat. supports A. ¹⁹ A omits.
²⁰ Lat. decrevit in decreto testamenti. For ለ A reads ለ before ኪዳን፡ ²¹ A trans. before ውሉዲ፡ ²² ሕዝባ፡ B. ²³ ቆደሴ፡ A. ²⁴ አስተጋብሶ፡ A B. ²⁵ ብዙን፡ ሕዝቡ፡ ወእሕዛብ፡ A. ²⁶ እስመ፡ ዙሉ፡ A; ወዙሉ፡ B. ²⁷ አሰገጣ፡ A; አሠሰጣ፡ B; አሠልጠ፡ D. ²⁸ ያስሕተሙ፡ B C D. ²⁹ ያሥሰጠ፡ B. ³⁰ ዙሉሙ፡ C D. B C D add ወዙሉ፡ ³¹ Emended from ትእዛዛቲህ፡ B C D; A omits. ³² ደቀቀ፡ B C.
³³ ውለቶ፡ A. ³⁴ ያከሰቡ፡ B. ³⁵ ቢሊላር፡ B; ፀሉላር፡ C D. ³⁶ ዘለሰ፡ B.
³⁷ ባባይ፡ B. ³⁸ አገብ፡ B. ³⁹ ሥርዐተሙ፡ A C D. ⁴⁰ ትእምርተ፡ A.
⁴¹ ለአስሰሉ፡ A D; ወለሰሰሉ፡ B. ⁴² ያስረደ፡ A D; ያስረዮ፡ B. ⁴³ ይተጋደጉ፡ B; ይተገደጉ፡ C. ⁴⁴ ዛ፣ ለሰሕተት፡ A; ለሰሕተት፡ B. ⁴⁵ አስተርሉ፡ ርህ፡ A.
⁴⁶ ዘመም፡ A. ⁴⁷ ዘርእ፡ B. ⁴⁸ B adds ምስሌህ፡ ⁴⁹ እፍራህና፡ A.
⁵⁰ አላላቀት፡ A. ⁵¹ ወደእ፣፤፤፡ A. ⁵² ወልዳ፡ A.

* ወሰላም፣ ወሰኩሳ፣ እድያም፣¹ የርጻናስ፣ ወአውዐ፣ ስለሳት፣ ወበተይ፣ ወአፕፍሎም፣²
 እስኪ፣ ዛ፣³ ፀላት፣ በከመ፣ ናህ፣ እድያዕኩኩ፣ ኩሉ፣ ምገባርመ፣ ከመ፣ ፀፕጋ፣ ወጋፕላ፣ ጥቆ፣
 6 ወይትራኩሉ፣ ወ፣ ይዘም፣⁴ ሰጋጋም፣ ወይገብ፣ ርዘሰ፣ በደባ፣ ምድር፣። ወከማህ፣ ይገብር፣
 እገዛሉብሔር፣ ዘነ፣ በመካናት * በፕላይ፣ ገብ፣⁵ በከመ፣ ርዘሰ፣ ሰሰይም፣ ከመ፣ ኩና፣⁶
 7 ሰሰይም፣⁷ ወሰሎ፣ ናድ፣ እስመ፣ ተዘከር፣ እገዛሉብሔር፣ ሰላብርሃም፣ ወአውዕ፣ እማእከሰ፣
 8 ገፍጋሌ። ወገብር፣ ወእቶይ፣ ወአፕላይሁይ፣ ንጢእት፣ ደቡ፣ ምድር፣ ዘእኩ፣ ደቡ፣ ምድር፣⁸
 9 እመዋዕላ፣ እጻም፣ እስኪ፣ እጻህ፣ እስመ፣ ሰከባ፣ ብእሲ፣ ምስላ፣ አፕላይሁ።⁹ ወናህ፣ ተእዘዘ፣
 ወ*ተቋርጸ፣¹⁰ ሳዕላ፣ ኩሉ፣¹¹ ዘርእ፣ * ወ-ስተ፣ ጽጎተ፣ ሰማይ፣¹² ከመ፣ ደእትተመ፣ ወከመ፣ ይሠርምመ፣
 ወከመ፣ ይገባር፣ * ዘነህም፣ በከመ፣¹³ ዘነ፣ ሰይም፣ ወከመ፣ እይትርፍ፣ ሎ፣¹⁴ ኩሉ፣ ዘርእ፣ ወ-ስተ፣¹⁵
 10 ምድር፣ ዘሰብእ፣ በዕለተ፣ ደይን፣ ወ፣ በዘገዥ፣ ወር፣፣ ገዕዘ፣ አብርሃም፣ እም፣ ኩብርን፣ ወሶራ፣
 11 ወንደራ፣ ማእከሰ፣ ቃደስ፣ ወሱር፣ ወ-ስተ፣ አድባራ፣¹⁶ ገራርን፣ ወበመገፈቀ፣ ወር፣፣ ኃምስ፣ ገዕዘ፣
 12 እምህየ፣ ወንደራ፣ ንባ፣ ፀዘቅ፣ መሐላ። ወበመገፈቀ፣ ወር፣፣ ሳይስ፣ ሐወጻ፣¹⁷ እገዛሉብሔር፣
 13 ሰሳራ፣ ወገብር፣ ሳ፣ በከመ፣ ይቤ። ወፀንሰት፣ ወወላደት፣ ወልደ፣ በወር፣፣ ማእስ፣ ወ፣ በመገፈቀ፣
 ወር፣፣ በመዋዕላ፣ ዘይቤሉ፣ እገዛሉብሔር፣¹⁸ ሰላብርሃም፣ በበሳ፣ ቀዳሜ፣¹⁹ ማእረር፣ ተወልደ፣
 14 ደስሐቅ፣ ወከሰባ፣ አብርሃም፣ ሰወልዱ፣²⁰ * እመ፣ ሳምንት፣²¹ ወ-እቶ፣ ቀዳሜ፣ ተከሰባ፣ በከመ፣
 15 * ኩዳ፣ እንት፣²² ተሠርዐት፣ ሳሳሎም፣ ወበጎመት፣ ሳይስ፣ ዘሱባ፣ ራብዕ፣ ወዳሌ፣ ንባ፣ አብርሃም፣
 ንባ፣ ፀዘቅ፣ መሐላ፣ ወእስተርአይናህ፣ በከመ፣ ንቤላ፣ ሰሳራ፣ ከመ፣ ንገባሊ፣²³ ንቤሃ፣ ወይእት፣²⁴
 16 ፀንሰት፣²⁵ ወልደ፣²⁶ ወተመየ፣ በወር፣፣ ሳብዕ፣ ወረኩብና፣ ሰሳራ፣ ፀንሰት፣²⁷ ቅድሜ፣ ወባ
 ረከና*ሁ፣²⁸ ወበኮውና*ሁ፣²⁹ * ኩሉ፣ ዘተእዘዘ፣³⁰ ሎ፣ ከመ፣ እድያውት፣ * እስኪ፣ ይወልደ፣ ንዳ፣³¹
 ስድስት፣ ወ-ሱደ፣ ወይራሌ፣³² ዘእንበሳ፣ ደመት፣ ወበይስሐቅ፣³³ ይጻዋ፣ ሎ፣³⁴ ስም፣ ወዘርእ።³⁵
 7 * ወኩሉ፣ ዘርእ፣ ወ-ሱዳ፣ እስኪ፣ ይከውኑ፣ ወምስላ፣ እስኪ፣ ይትገለቁ፣³⁶ ወእም፣ ወ-ሱደ፣³⁷

¹ በደወላ፣ ወበኩሳ፣ እድያሚሃ፣ ለ ለ. ² አፕፍሎም፣ ለ. ³ A omits.
⁴ ይዘመ፣ ለ. ⁵ በው-እደ፣ ይገብ፣ ለ. ⁶ Emended with Lat. *judicavit* from
 ዘነሃ፣ ለ B. ⁷ Lat. *illos*. ⁸ በደባ፣ ለ. ⁹ Lat. *tota terra*. ¹⁰ ወሎ፣ ለ B C,
 but Lat. supports D. ¹¹ ተቋርጸ፣ ለ; Lat. *scriptum*. ¹² B trans. before ሳዕላ፣
¹³ B omits. ¹⁴ A adds ኩሉ፣ ጽጎተ፣ ሰማይ፣ በኩሉ፣ ¹⁵ አድባራ፣ ለ; Lat. *finibus*;
 so Eth. may be rendered. ¹⁶ ሐወጻ፣ ለ. ¹⁷ A D omit, but Lat. supports B C.
¹⁸ So LXX xxi. a *κύριος*, but Lat. gives *Deus*; so also Mass. and Vulg. ¹⁹ ቀዳሜ፣
 B C D. ²⁰ ወላደ፣ ለ B. ²¹ በመዋዕላ፣ ስሙን፣ ለ D; መዋዕላ፣ ስሙን፣ B; after
 ስሙን፣ ለ adds በቃዳሜ፣ ²² A omits; B C and Lat. support text. ²³ ንባሊ፣ B.
²⁴ ፀንሰት፣ B. ²⁵ Lat. *filium suum*. ²⁶ ፀንሰት፣ ለ. ²⁷ Em. with Lat. from ሃ.
²⁸ ወኩሉ፣ ቀእዘዘ ለ. ²⁹ ንዳ፣ እስኪ፣ ይወልደ፣ ለ, but Lat. supports B. ³⁰ Lat. adds
cos omnes. ³¹ Lat. adds *multiplicabatur et*. ³² Lat. omits. ³³ ወዘርእ፣ ወኩሉ፣
 እስኪ፣ ይከውኑ፣ ወ-ሱዳ፣ ለ. ³⁴ ይትገለቁ፣ ለ. ³⁵ ወ-ሱዳ፣ C D; A omits.

tores valde et immundi, spurcitas exercentes in carnibus suis et facientes abominaciones super terram. Ita enim faciet Deus iudicium in locis, 6 ubicumque fecerint abominationis Sodomorum¹, *sicut iudicavit² illos. Et Loth liberavimus³ inde, propter quod memor fuit Deus Abrahæ, ut 7 liberaret⁴ eum de medio eversionis. Etenim fecit ipse et filiae⁵ ejus 8 iniquitatem super terram, qualis non est facta in [tota] terra a diebus Adam⁶ usque ipsum⁷, ut dormiret homo cum filiabus suis. Etenim ecce 9 demandatum est et scriptum⁸ in omne semen in tabulis caeli, ut auferantur et exterminentur tales⁹ et ut fiat iudicium ipsorum secundum iudicium Sodomorum¹, ut non derelinquatur *in ipsis¹⁰ omne semen hominis in terra in die iudicii. Et in mense hoc exivit Abraham 10 a Cebron et abiit et inhabitavit inter medium Cades et Sur in finibus Gerarorum¹¹. Et in medio mensis quinti transtulit se inde et habitavit secus puteum jurationis. Et in medio mensis sexti visitavit Deus¹² 11 Sarram et fecit illi sicut dixit. Et concepit et peperit filium in mense 13 tertio¹³ et in dimidio mensis, secundum tempus quod dixit Deus ad Abraham, in diem festum primitivorum natus est Isac. Et circumcidit 14 Abraham filium suum octavo die: hic primus circumciscus est secundum testamentum dispositum in saecula. Et in anno sexto septimanae¹⁴ 15 quartae¹⁶ adfuimus ad Abraham secus puteum jurationis et visi sumus illi, sicut dixeramus Sarrae quoniam reverti haberemus ad eam et ipsa¹⁶ conceptum haberet filium [suum]. Et reversi sumus in mense septimo et 16 invenimus Sarram conceptum habentem in conspectu nostro: et benediximus eum et indicavimus illi quaecumque decreta sunt ei (et) quomodo (non) esset moriturus quoad¹⁷ generaret adhuc sex filios, et videbit (eos omnes) priusquam moriatur; sed in Isac¹⁸ vocabitur nomen (ejus et semen). Et omne semen filiorum ejus gentes erunt et cum gentibus 17 deputabuntur, et ex filiis Isac unus erit in semen sanctum, qui cum

¹ MS. Sodomum. ² MS. sic iudicabit. ³ MS. liberabimus. ⁴ MS. eliberaret.
⁵ MS. filii. ⁶ MS. abraham. ⁷ Eth. = tempus ipsius. ⁸ Eth. = incisum.
⁹ MS. talia. ¹⁰ Eth. = ei. ¹¹ MS. gerarum. ¹² We should read Dominus, as in Eth. and Gen. xxi. 1.
¹³ MS. septimo. ¹⁴ MS. septimanarum.
¹⁵ MS. quartil. ¹⁶ MS. adds in. ¹⁷ Emended from et quod of MS. ¹⁸ MS. adds multiplicabitur et.

18 ደስቀኝ፤ አሐዲ ደከውን ለዘርእ ቅዱስ፤ ወ-ስት እስከሰውኝ፤ ለ*ደጎጎላቶ፤። እስመ፤ ለመክፈላት ለፀላ ደከውን፤ ወ-ስት ዘደመልክ፤ ለምላክ፤ ወረደ ዙሉ ዘርኡ ከመ፤ ደኩን ለእገዚአብሔር፤ *ሕዝብ፤ ጎርሲት፤ ለምሐሉ ሕዝብ፤ ወከመ፤ ደኩን፤ መገንጦት፤

19 ዘክህነት፤ ወሕዝብ፤ ቅዱስ፤ ወሶርክ፤ ፍጥክ፤ ወዘነውና፤ ለሳራ፤ ዙሉ ዘዘገርህ፤ ወተፈጦሱ፤

20 ክልሊም፤ ፍጥሳ፤ ፀሊ፤ ጥቁ፤ ወሐደ፤ በህ፤ ምጦ፤ ለእገዚአብሔር፤ ዘባሊሆ፤ ወሰዘ *ደስተፈጦሱ፤ በምድር፤ ፍልሰቱ፤ ወገብ፤ በባ፤ ፍጥሳ፤ በዝ፤ ወር፤ ሰቡ፤ መጥዕሲ፤

21 በቅሩብ፤ ምጦ፤ *ዘሐደ፤ ንብ፤ *ዐዘቅ፤ መሐላ፤። ወሐደ፤ ምጥላት፤ ሱቱ፤ ወሰለገብርጊህ፤

22 በዛ፤ በባል፤ ወ-እቱ፤ መቅደመ፤ ገብ፤ በባል፤ መጻላት፤። በዲብ፤ ምድር፤ ወበዝ፤ ሰቡ፤ መጥዕል፤ ህሱ፤ ደቀርብ፤ ዙሉ፤ ፀሰት፤ በብ፤ ፀሰት፤ ወ-ስት *ምጦ፤ ጽጎሳ፤። ለእገዚአብሔር፤ አላህም፤ ክልሉ፤ ወአብሔኩ፤። ክልሉ፤ ወአባገ፤ ሰብ፤ መሐሰክ፤ ጠሊ፤ አሐዲ፤ ለእት፤

23 ንጠላት፤ ከመ፤ ደስተስ፤ ቦቱ፤ ለእገጊህ፤ ወሰለት፤ ዘርኡ፤። ወ"ለመጦፀት መድንደት፤ አብሔኩ ሰብ፤ መሐሰክ፤ ሰብ፤ ወአባገ፤ ሰብ፤ ወደባት ሰብ፤ ወመጦፀትመኝ፤ ወጥጻሕተመኝ፤ ወሰሱ፤። ምሐሎ፤ የፀጉ፤። በዲብ፤ ምጦ፤ ጽጎሳ፤ *ላሩ ለእገዚአ

24 ብሔር፤። ለመዐዘ፤ ሠፍደ፤። ወ"በጽባሕ፤ ወሰርካኝ፤። የፀጉ፤ አፈወ፤። ስኒ፤ ወቀጎለት፤ ወማ፤ ለብን፤ ወፍርዶስ ወከርቤ ወሰገለል፤ ወክስት፤። ሰብ፤ ወጥጻሕ፤ ዘት፤ ዙሉ፤። ደቀርብ፤

25 ወጉክ፤ ፀሩ፤ ጥፀ፤። ደመረ፤ ንጸሐ፤። ወገብ፤ ዘት፤ በባል፤። ሰቡ፤ መጥዕሲ፤ እንዘ፤ ደጎጎላ፤ ወክሱ፤ ለ። ወክሱ፤ ነፍሱ፤ ወ-እቱ፤ ወክሱ፤ እሱ፤ ወ-ስት፤። ቤቱ፤ ወለሊቡ፤

26 መሃ፤ ነኪ፤ ምስሌህ፤። ወክሱ፤ ዘሉክ፤ ክሱ፤። ወባርክ፤ ሰፈጣሪህ፤ ዘፈጠር፤ በጎዝምዱ፤። እስመ፤። በ"ምጦርቱ፤። ፈጠር፤። እስመ፤ ለእመረ፤ ወጠፍቅ፤ ከመ፤ ደከውን፤ ጥሲ፤ ጽድቅ፤ ሰተውልድ፤ ዘሰገለም፤ ወእምህ፤ ዘርእ፤ ቅዱስ፤ ከመ፤ ደኩን፤። ከምህ፤ ለዘገብ፤

27 ዙሉ፤። ወባርክ፤። ወተፈጦሱ፤ *ወጸው፤ ስማ፤። ለዛ፤ በባል፤ በባል፤ ለእገዚአብሔር፤። ፍጥሳ፤

1 ላ A ; C D omit. 2 ደጎጎላቶ A. 3 ዘደመልክ፡ B. 4 ሕዝብ፡ ጎርሲት A ; መዝገብ፡ ጎርሲት C ; ሕዝብ፡ ርስት D. The readings of C D are clearly attempts at emendation. Lat. *populum sanctificatum* is corrupt, as this idea appears in next line. It is probable that the Greek was *λαός ούστας*, and the Heb. *הָעָם עֲשָׂה*; cf. Exod. xix. 5, Deut. vii. 6, xiv. 2, xxvi. 18. ጎርሲት is possibly a corruption of ጥፅት hence ሕዝብ፡ ጥፅት = *λαός ούστας* or *πρωτεύουσ*; see xix. 18, xxxviii. 20 below. ጎርሲት፡ if right would imply *הָעָם*; cf. Deut. xxvi. 19. 5 A adds *በምድር* against B C D and Lat. 6 Em. with Lat. *regnum sacerdotale* and Exod. xix. 6 *עֲשָׂה עֲשָׂה* from *ወክህነት* A B C D. 7 ዘዘገርህ፡ A D ; ዘዘርህ፡ B. 8 እስተፈጦሱ፡ A ; ደስተፈጦሱ፡ C D. 9 ፍጥረቱ፡ A D. 10 በባል፡ A ; Lat. omits. 11 Lat. omits. 12 B C omit, but Lat. supports A D. 13 ጽጎሳ፡ B. 14 ወሰሱ፡ A. 15 B omits. 16 Emended with Lat. *et universam* from *ሳሰ፡ ዙሉ*; 17 = *עֲשָׂה* in Lev. iii. 16. 18 A B C omit ለእግ, but Lev. iii. 16 supports text. 19 ወሰርክ፡ A. 20 An inadequate rendering of *עֲשָׂה עֲשָׂה* Lev. iv. 7; *θυμιάματος τῆς συνθέσεως* LXX; Lat. rightly *incensum compositionis*.

gentibus non computabitur, quoniam in sorte excelsi erit; quoniam in 18 possessionem¹ Dei cecidit omne semen ejus, esse Deo in populum sanctificatum² ex omnibus gentibus [ejus] et ut sit regnum sacerdotale et populus sanctus. Et abivimus³ viam nostram, et indicavimus Sarrae 19 quaecumque indicavimus ei, et gavisus sunt utrique gaudio magno. Et 20 aedificavit illic altarium Domino, qui liberavit eum, et *gratiae ejus⁴ in terram commorationis suae; et fecit diem festum laetitiae in mense hoc septem dies secus altarium (quod aedificaverat secus puteum jurationis). Et aedificavit tabernacula sibi et servis suis in die festo hoc: et hic 21 primus fecit diem festum tabernaculorum super terram. Et in (his) 22 diebus (septem) erat offerens per singulos dies super altare fructum Domino vitulos duos et arietes duos, (et) oves septem; (et) hircum caprarum unum pro peccatis, propitiari in ipso pro se et pro semine suo. Et in sacrificium salutare arietes septem, hedos septem, oves septem 23 et hircos septem, et sacrificia ipsorum et vinum ipsorum, et universam adipem eorum erat incidens super altari (electam Domino)⁵ ostiam in odorem suavitatis. Et mane et vespera⁶ erat incidens *incensum com- 24 positionis⁷, libanum et galbanum et stacten et nardum et myrram et spicam et costum, septem has species mundas erat incidens concisas et aequaliter mixtas. Et fecit diem festum hunc per septem dies. 25 aepulans in toto corde suo et in omni anima sua, ipse et universi domestici sui, et omnis alienus non erat cum ipsis et omnis (qui non) circumcisis. Et benedixit creatorem suum, qui creavit illum (in familia ipsius, 26 quia in beneplacito suo creavit eum): quia cognovit et scivit quia ex ipso erit plantatio veritatis in generationibus aeternis et ex ipso semen sanctum, ut sit secundum hunc⁸ qui creavit universa. Et benedixit 27 et gavisus et vocavit nomen [diei] festi hujus dies festos⁹ Domini¹⁰,

¹ MS. possessionem. ² Due to confusion of *obvias* and *δovας*; should be peculiarem; see note 4 on Eth. text. ³ MS. abivimus. ⁴ Corrupt; Eth. = gaudio afficiebat eum. ⁵ The lacuna in the MS. which I have filled up from the Eth. amounts to thirteen or fourteen letters. ⁶ MS. vesperam. ⁷ Eth. = odoramenta. ⁸ MS. hoc. ⁹ MS. festus. ¹⁰ Em. with Eth. from dies.

¹¹ ቅከጣ; A. ¹² ተርር; C D. ¹³ A omits. ¹⁴ Lat. cum ipsis. ¹⁵ ሰጥዘምቶሙ; A; Lat. omits. ¹⁶ ለ B. ¹⁷ ይኩኑ; A. ¹⁸ ወላረኩ; A. ¹⁹ ወጸደደ; ለሰሙ; A. ²⁰ Lat. dies—a corruption (?) of *Domini* or *Dei*.

28 ስጥወት፤ ለእምሳክ፤ ለዑል፤ ወበረከናሁ፤ ለገለም፤ ወለዘርሐ፤ ስእምድጎራሁ፤ በዙሉ፤
 ትሁልዳ፤ ምድር፤ ለስመ፤ ገብረ፤ ዘገተ፤ በገላ፤ በጊዜገ፤ በከመ፤ ስምዕ፤ ጽጥተ ሰማይ።
 29 በእገዝ፤ ተሠርዕ፤ ወስተ ጽጥተ ሰማይ፤ ገዕሳ፤ ለስራሌል፤ ከመ፤ *ይኩኑ፤ ገርርዩ፤። በገላ፤
 መጻላት፤ ሰቡ፤ መዋዕላ፤ በኗሥሓ፤ በወርጎ፤ ሳብዕ፤ ዘ'ይትወከፍ፤ በቅድመ፤ ለገዚሉብሐር፤
 30 ሕገ፤ ዘለገለም፤ በትውልደሙ፤ በዙሉ፤ *ገመት፤ ወገመት።። ወአልሳ፤ ለዝገቱ።። ወሰከ፤ መዋዕል፤
 ለስመ፤ በገላም፤ ወእቱ፤ ሥፈዕ፤ ገዕሳ፤ ለስራሌል፤ ከመ፤ ይገርርዩ፤ ወይገበ፤ ወስተ ምጽገል፤
 ወከመ፤ ያንብ፤ ለክላላት፤ ወስተ።። ርእሰሙ፤ ወከመ፤ ይገሥኡ፤ *ዐጽቶ፤ ቁጽል፤። ወኩሓ።።
 31 ለሙሐዝ።። ወገሥኡ፤ አብርሃም፤ *ልባ፤ ፀባርት፤። ወኖራ፤ *ዕፅ፤ ሠናዩ፤። ወበዙሉ፤ ይሰሉት፤
 ለምዕሰት፤። ሀሱ፤ ለዝ፤ የአውድ፤ ምሥዋዕ፤ በእፅዕቶ፤ *ስብ፤ [ለዕለት]፤። በጽባሕ፤ ያሉብሕ፤
 ወይገኘ ለእምሳክ፤ ዙሉ፤ ዘበኗሥሓ።።

XX ወበሐሐድ፤። ገመት፤ ዘሱባ፤ ኃምስ፤። ገደገ፤ ጥባ፤ ይስሓቶ፤ በዝገቱ፤ ለፕራሕሙ ወገብረ፤
 አብርሃም፤ ገዝኡ፤። ዐባይ፤ በወርጎ፤ ሃልስ፤ በዕለት፤ ገደገ፤ ፋብ፤ ወልዱ፤። ይስሐቶ፤። ወይስማሂል፤
 ወልድ፤። ለእጋር፤ ገብጻዊት፤ በቅድመ፤ ገጽ፤ ለአብርሃም፤ አሁሁ፤ በ፡መካኔ፤ ወተፈሥሐ፤ አብርሃም፤
 ወባርገ፤ ለእገዚሉብሐር፤ ለስመ፤ ርእ፤ ሱቱ፤። ወሱቶ፤ ወኢጥ፤። ዘእገባሰ፤ ወሱድ።።
 3 ወተዘከረ፤ ቃሱ፤ ዘተናገር፤። በዕለት፤ ተፈለገ፤ ሱጥ፤ ለምሁ፤ ወተፈሥሐ፤ ለስመ፤ ወሀቦ፤
 ለገዚሉብሐር፤ ዘርሱ፤ በደቡ፤ ምድር፤ ከመ፤ ይረሳ፤ ለምድር፤ ወባርገ፤ በ፡ዙሉ፤። አሁሁ፤ ለፈጣሪ፤
 4 ዙሉ፤። ወርእየተ፤ *ለይስማሂል፤ ገራ፤። ለዝ፤ ይትገይ፤። ወይዘና፤። ወለ፡አብርሃም፤ ለዝ፤
 ይትፈሃገከ፤ ኗሥሓ፤ ዐባይ፤ ወቀገለት፤ ለ፡ይስማሂል፤ ወትፀሱ፤ ለአብርሃም፤ ስድድ፤ ዛገ፤ ወሰተ፤
 5 ወወልዱ፤ ለስመ፤ ለይወርስ፤ ወልዱ፤ ሰዛ፤ ወሰት፤ ምስሉ፤ ወልድ፤ ይስሓቶ፤። ወማጎዝ፤
 *ወእቱ፤ ቃል፤። በቅድመ፤ *አዕይገተ አብርሃም፤። *በእገት፤ አሙቱ፤። ወበእገት፤ ወልዱ፤ ከመ፤

1 ስጥወት A. B. 2 A adds ለእምሳክ 3 Em. from ወዙሉ ዘርሱ A C D ; ወዙሉ ዘርሱ B. 4 Lat. *lotius terrae*. 5 ስምዕ፤ A B. 6 Lat. *sil*. 7 C omits. 8 ይትወከድ B. D. 9 ወሰተ-ወልድም፤ A. 10 መዋዕል፤ ወገመት፤ A. 11 B and Lat. omit. 12 ደቡ፤ B. 13 ቁጽሉ፤ ፀዕቶ፤ B; Lev. xxiii. 40 ከኃገሃግ ባገገ; LXX κλάδων ἐύλου δασύς. 14 ኩሐኑ B; ዙሉ፤ C; ወኩዙሐኑ D. Here LXX Lev. xxiii. 40 diverges from Mass. and our text, καὶ ἱνῆας καὶ ἕγνον κλάδους. 15 ለምሐዝ፤ A B; ለም፤ ፈለገ፤ D. 16 ለር፤ ፀባርት፤ A. Text implies ዕግዳግ ከፃፈ, and so Syr. and Arabic instead of Mass. and Sam. in Lev. xxiii. 40 ዕግዳግ ከፃፈ; LXX κάλλυμθρα φουίκων. Lat. *de decore palmarum* corrupt for *de corde palmarum*. 17 ፀፅ፤ ሠናዩ፤ A; ፀፅ፤ ሠናዩ፤ B. 18 ዕለት፤ ለምዕሰት፤ A. 19 በዕለት ሳብዕ፤ A; Lat. *septies*. Hence ለዕለት፤ is probably an interpolation. 20 A adds ለመዋዕል፤ ወ. 21 A omits. 22 ገእዝ፤ A. 23 So Sam. and LXX Gen. xxi. 8. Mass., Syr., Vulg., Onk. omit. 24 Em. from ወልድ፤ 25 ወኢጥ፤ B. 26 ዘተናገር፤ A. 27 B omits. 28 A trans. 29 Gen. Mass. xxi. 9 ምሃግ; LXX παίζουσα; Vulg. *ludentem*. 30 Lat. *cum Isaac*. Hence ወይዘና፤፤ is a corruption of ለይስሐቶ፤ Gen. xxi. 9 Mass. thus seems defective, as in LXX we have *μετὰ Ἴσαακ τοῦ*

Jucunditatis acceptabilis Deo excelso. Et benediximus eum in saecula¹ 28
et semen ejus *cum ipso² in omnes generationes [totius] terrae, quia
fecit diem festum hunc in tempore suo secundum testimonium tabu-
larum caeli. Propter quod decretum est in tabulis caeli super Istrahel ut 29
sit dies festus tabernaculorum septem dies³ in laetitia in mense septimo,
acceptabiles in conspectu Domini, legitimum sempiternum in generationi-
bus ipsorum per singulos annos. Et non erit finis temporum, quoniam 30
in sempiternum est praeceptum Istrahel, facere eum et sedere in taber-
naculis et ut ponant coronas super capita sua, accipere ramos densos⁴
et *salicem de torrente⁵. Et accepit Abraham de corde⁶ palmarum et 31
fructus ligni speciosi, et omnibus diebus erat circumiens altarium⁷ in ramis
septies mane, laudans et confitens Deo suo⁸ omnia in laetitia.

Et in anno primo *ebdomadae quintae⁹ ablactatus est Isac jubileo hoc, XVII.
et fecit Abraham convivium magnum, in¹⁰ mense tertio in die qua ablac-
tatus est filius ejus Isac. Et Ismael, filius Agar [ancillae] Aegyptiae, 2
loco erat in conspectu Abraham patris sui: et gavisus est Abraham
et benedixit Deum, quia vidit sibi filios et non est defunctus sine filiis.
Et memor fuit sermones quos locutus est ei in die qua segregavit se 3
Loth ab ipso, et gavisus est, quia dedit Deus illi semen super terram, ut
hereditet eam, et benedixit toto ore suo qui creavit universa. Et vidit 4
Sarrah Ismael ludentem *cum Isac¹¹ et Abraham gaudentem gaudio magno
et zelavit Ismael et dixit ad Abraham: Eice ancillam istam et filium ejus,
quia non hereditabit filius ancillae hujus cum filio meo Isac. Et pessimus 5
[visus]¹² est sermo in oculis Abraham propter ancillam et propter filium
ejus, ut eiciat illos ab se. Et dixit Deus ad Abraham . . . 6

¹ MS. saeculo.² Read post ipsum with Ethiopic.³ MS. adds toti.⁴ MS. denos.⁵ MS. calicem de torrentem.⁶ Em. with Eth. from decore; see note

16 Eth. text.

⁷ MS. adds meum.⁸ MS. adds secundum.⁹ MS. ebdomadarum

quinti.

¹⁰ MS. et in.¹¹ See note 30 Eth. text.¹² See note 33 Eth. text.

ἰσοῦ ἰαυτῆς; and in Vulg. *cum Isac filio suo*, for which there is no equivalent in Mass.

¹¹ B.¹² B.¹³ ቃሉ፡ B; Lat. *pessimus visus est sermo* exactly agrees with

LXX xxi. 11 *σκληρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα*. As Vulg. gives *dure accepit hoc* there is no connexion between it and the Lat. Vers.; hence either the Heb. text of Jubilees stood originally *וַיִּשְׂרַח*, and so likewise that of Gen. xxi. 11, or else the Lat. Vers. was corrupted through influence of LXX; Gen. xxi. 12 is in favour of the latter; Sam., Syr., Onk. support Mass. ¹⁴ Ἀὐτῶν ἰσοῦ ἰαυτῆς. ¹⁵ Gen. xxi. 11 omits.

6 ደስድያሙ እምነቡ። ወይሁ እገዛለብሁ። ለእብርሃም አይኩን፤ ሐዘን፤ ቅድመ
 አዕይንጌት፤ በእነተ ሐዘን፤ ወበእነተ ወሰተ፤ ኩ። ከተባሉህ ሳራ ስም፤ ነባባ፤ ወገባር፤
 7 እስመ፤ በደስሐቅ ደጻኖ፤ ሰኩ፤ ስም፤ ወዝርሕ፤ ወበእነተ ወልደሰ፤ ለሁ፤ ወሰተ፤
 8 ውስተ፤ ዐቢይ፤ ሐዘብ፤ እጋሰ፤ እስመ፤ እምዝርሕ፤ ውለቱ፤ ወገሰ፤ እብርሃም፤ በነገህ፤
 9 ወነሥኦ፤ ሐባውዝ፤ ወዝቀ፤ ማይ፤ ወእስከማ፤ ለአጋር፤ ወሰሐዳ፤ ወረዳ፤ ወተራረት፤ ወተንገጊ፤
 በገዳመ፤ ፀርሰ፤¹⁰ ወተፈጸመ፤ ማይ፤ እምዝቅ፤ ወጸምኦ፤ ሐዳ፤ ወሰሐ፤ ሐደረ፤ ወወደቀ፤
 10 ወነሥኦት፤ እመ፤ ወገደፈተ፤¹¹ ታተ፤¹² አሐ፤ አልደሰ፤¹³ ወተራረት፤ ወበሰረት፤ አገዳር፤ መጠ፤
 11 አሐ፤ ምንዳና፤ እስመ፤ ትቤ፤ አይርአይ፤ ሞተ፤ ለሐዳ፤¹⁴ ወገሰ፤ ወበሰረት፤ ወይሁ፤ ወይሁ፤
 መልእክ፤ እምላክ፤ አሐ፤ እምቅዳሳ፤¹⁵ ምነተ፤ ትበክዩ፤¹⁶ አገ፤ አጋር፤ ተንግሐክ፤¹⁷ ንሥላዮ፤
 ሰላዳ፤¹⁸ ወአገዝዮ፤ በእዲኩ እስመ፤ ስም፤ እገዛለብሁ፤ ቃሰኩ፤ ወርአዮ፤¹⁹ ለሐዳ፤
 12 ወከሠተ፤²⁰ አዕይንጌት፤ ወርአዮ፤ ዐዘቅተ፤ ማይ፤ ወተራረት፤ ወመልእክ፤ ዝቃ፤²¹ ማ፤ ወእስተየት፤
 13 ስላዳ፤²² ወተንሥኦት፤ ወተራረት፤ መንገሰ፤ ቢደው፤²³ ፍሩም፤ ወልሀቅ፤ ሐዳ፤ ወኩ፤ ሳፈ፤
 ወሀሰው፤ እገዛለብሁ፤ ምስሌህ፤ ወነሥኦት፤ ሱቱ፤ እመ፤ ብእሲት፤²⁴ እምአዋልደ፤ ገብጽ፤
 14 ወወለደት፤ ሱቱ፤ ወልደ፤²⁵ ወጸው፤ ስም፤ ፍቤዎት፤ እስመ፤ ትቤ፤ ቅሩብ፤ እገዛለብሁ፤ ሊት፤
 15 ሰብ፤ ጸጥዕክ፤ ወኩ፤ በሱሳ፤ ሳብ፤ በቀዳሚ፤ ገመት፤²⁶ በወርገ፤ ቀዳሚ፤ በዝ፤ እዮሌው፤²⁷
 እመ፤ ቡሥ፤ ወሰኩ፤ ሰዝ፤ ወርገ፤ ኩ፤ ቃላት፤²⁸ በሰማዶት፤ በእነተ እብርሃም፤ ከመ፤ ውለቅ፤
 መሃይም፤ በዘሱ፤ ዘደትናገር፤²⁹ ወደፈቅር፤ እገዛለብሁ፤ ወጠዘሱ፤ ምንዳቤ፤ ኩ፤ ምእመ፤
 16 ወመጽኦ፤ መኩን፤ መስተማ፤ ወይቤ፤ ቅድሚሁ፤³⁰ ለእምላክ፤ ርህ፤ እብርሃም፤ ደፈቅር፤ ለይሱላቅ፤
 ወልዳ፤ ወደስተአድኖ፤³¹ ከደህ፤ እምዘሱ፤ በሱ፤ ደዕርገ፤ ጽገሓሐ፤ ፍቤ፤ ምሥኖ፤ ወእነተ፤
 ትሬኦ፤ ለእመ፤ ደገብር፤ ዘንተ፤ ቃሰ፤ ወታእምር፤ ለእመ፤ መሃይም፤³² ውለቅ፤ በዘሱ፤ ከታሚክር፤
 17 ወእገዛለብሁ፤ ደእምር፤³³ ከመ፤ መሃይም፤ እብርሃም፤ በዘሱ፤ ምንዳቤህ፤³⁴ እስመ፤
 አመክር፤³⁵ ለምድሩ፤ ወጠባር፤ ወአመክር፤³⁶ በብዕሰ፤ ስገሥት፤ ወአመክር፤³⁷ ካዕቢ፤ በብእሲቱ፤

¹ ንዝ፤ A. ² So LXX Gen. xxi. 12; Mass., Sam., Vulg. add suffix of 2nd pers.
³ ኩሱ፤ A. ⁴ ደስመይ፤ A. ⁵ Gen. xxi. 12 omits. ⁶ So Sam. and LXX xxi. 13,
 but Mass. omits. ⁷ So Sam. Gen. xxi. 13, LXX, Syr., Vulg., Arabic; only late
 authorities omit, Mass., Onk., Ps.-Jon., the last giving ὄνομα ὑἰῶν ἰσραὴλ 'nation of robbers.'
⁸ ሐባውዝ፤ ወዝቀ፤ ማዮ፤ A. ⁹ A omits. ¹⁰ ሰርሳሌሐ፤ A; ፀርሳሌ፤ C D. ¹¹ ወሐዳራ
 ገደፈተ፤ B C D. ¹² ውስተ፤ A. ¹³ This implies *daías*; LXX Gen. xxi. 15 has *δαίης*;
 Mass. *ἁἰψ*. ¹⁴ So LXX xxi. 16 *μου*; Mass., Sam., Syr., and Vulg. omit. ¹⁵ Better
 omit *አሐዳ* with D and translate 'from the holy place'; cf. Gen. xxi. 17. ¹⁶ ትበክዲ፤ A.
¹⁷ ተንግሐክ፤ A; ተንግሐክ፤ B. ¹⁸ ሰላዳንዝ፤ A. ¹⁹ ወርአዮት፤ C D. ²⁰ Em. with Gen.
 xxi. 19 from ከሠተት፤ A B C D. ²¹ Suffix due probably to Eth. Vers. Gen. xxi. 19.
²² ቢደው፤ A. ²³ B omits. ²⁴ ገመት፤ B. ²⁵ እዮሌው፤ A. ²⁶ ቃሰ፤ A. ²⁷ ዘይገር፤ A D.
²⁸ እስመ፤ D; A omits. ²⁹ ወደስተአድኖ፤ A; ወደስተአድኖ፤ C D. ³⁰ ኩ፤ መሃይም፤ A.
³¹ አእመር፤ A; ደእምር፤ C D. ³² ምንዳቤ፤ ዘይቤሱ፤ B C D. ³³ አመክር፤ A B.

እመ: ትጎረድ፣ ወበክስሳት፣ ወእመከር፣፥ በይስጥሃል፣ ወበጎረጎር፣ እመቲ፣፥ እመ፣ ሊገመ።፥
ወበዘሱ፣ በዘእመከር፣ ተረክቡ፣ ምእመ፣ ወእተለገተሰት፣ ነፍሱ፣ ወእጉንደ፣ ገቢርት፣፥ እስመ፣፥ 18
ምእመ፣፥ ወእቲ፣፥ ወመፍቀሬ፣ እገዘለብሔር።፥

ወይቤት፣ እገዘለብሔር፣ ስብርገም፣፥ ስብርገም፣፥ ወይቤ፣ ዘ፣ እከ።፥ ወይቤ፣፥ ገሃእ።፥ ፲፰ ፣ 2
ወልደከ።፥ ፍቀርከ።፥ ዘተፈቅር፣ ይስሐቅ፣፥ ወሶር፣፥ ወሰት፣፥ ምድር።፥ ልዕልት።፥ ወእዕርገ፣፥
ወሰት፣፥ እሐዱ፣፥ እምእድባር፣፥ ዘእከ፣፥ እየደፀከ።፥ ወእሌሳ፣፥ በነገህ፣፥ ወደዐ፣፥ አድጎ፣፥ ወክልእት፣ 3
ደቂቅ።፥ ነሥኦ፣፥ ምስሌሁ፣፥ ወይስ-ሓቅ፣፥ ወልዱ፣፥ ወፀፀው፣፥ መምዋዕት፣፥ በፀረ፣፥ ወሶር፣፥ ወሰት፣፥
መካ፣፥ ሰሠሱስ፣፥ ፀሰት፣፥ ወርእኹ፣፥ መካ፣፥ እምርጉቶ፣፥ ወበጽሑ፣፥ እስከ።፥ ፀዘቅት፣፥ ማይ፣ 4
ወይቤ፣፥ ሰደቅ፣፥ ገበሩ፣፥ ዠ፣፥ ምስሊ፣፥ አድጎት፣፥ ወእከ፣፥ ወሐቅ፣፥ ነሐውር፣፥ ወበጊደከ፣፥ ገንብእ፣፥ ገቤከመ።፥
ወነሥኦ፣፥ ፀፀው፣፥ መምዋዕት፣፥ ወእስከም፣፥ ሰይስ-ሓቅ፣፥ ወልዱ፣፥ ወነሥኦ፣፥ በእደሁ፣፥ እሳት፣፥ ወመጥባተ፤ 5
ወሶር፣፥ ሰላሩ፣፥ ክልሌሆመ፣፥ እስከ፣፥ ወእቲ፣፥ መካ፣፥ ወይቤ፣ ይስ-ሓቅ፣፥ ሰለሁ፣፥ ለባ፣፥ ወይቤ።፥ 6
ዘ፣ እከ፣ ወልድቲ፣ ወይቤሱ፣፥ ርህ፣፥ ሰላሳት፣፥ ወመጥባሐት፣፥ ወፀፀው፣፥ ወእደቲ፣፥ በገፀ፣፥ ዘለጽጎ-ሓሐ።፥
ለባ።፥ ወይቤ፣፥ እገዘለብሔር፣፥ ደረጊ፣፥ ሱቲ፣፥ በገፀ፣፥ ለጽጎ-ሓሐ።፥ ወልድቲ፣፥ ወቆርባ፣፥ ገብ፣፥ ሰመካ፣፥ 7
ዘ፥ ደብረ፣፥ እገዘለብሔር።፥ ሰሠገጽ፣፥ ምምዋዕ፣፥ ወእገበረ፣፥ ፀፀው፣፥ ደብ፣፥ ምምዋዕ።፥ ወእሰረ፣፥ 8
ይስ-ሓቅ፣፥ ወልዱ፣፥ ወእገበር፣፥ ደብ፣፥ ፀፀው፣፥ ዘመልዕልት፣፥ ምምዋዕ፣፥ ወሰፍሩ፣፥ እደሁ፣፥ ደገሃእ፣፥
መጥባሐት፣፥ ከመ፣፥ ደዘብሱ፣፥ ሰይስ-ሓቅ፣፥ ወልዱ።፥ ወእከ፣፥ ቅምኩ፣፥ ቅደጥሁ፣፥ ወቅድመ፣፥ መኩ-ገ፣፥ 9
መስተማ፣፥ ወይቤ፣፥ እገዘለብሔር፣፥ በሱ፣፥ እደውርድ፣፥ እደሁ፣፥ ሰላሳ፣፥ ሐቅ፣፥ ወእደገበር፣፥

1 እገት: A; እገት: C D. 2 እመካር: A B. 3 ወ A. 4 ወሰት: A.
5 ዘእመከር: A. 6 ወእተለገተሰት: B. 7 B omits. 8 ስብርገም: A C. Our text (B C)
here agrees with LXX and Vulg. against Mass. xxii. 1. 9 ወይቤት: B C D; but
Gen. xxii. 2 supports A. 10 A adds ሰከ; 11 ወልድከ: A B. 12 ፍቀርከ: A.
Text agrees exactly with LXX xxii. 2 εὐν ἀγαπῶν, ὅν ἠγάπησας. This rendering
implies ገገግ instead of Mass., Sam., Syr., Vulg. ገገግ. 13 ደብር: B. 14 So
LXX xxii. 2 εὐν γῆν εὐν ὠψιῶν; Sam. በጸገገግ ገገግ; Mass. በገገግ ገገግ; Sam. Vers.=
Vulg. terram visionis; Syr. ܠܒܝܘܢܝܘܬܝܘܢ = ܝܪܘܫܐܝܡ. 15 B adds እምሆ፣፥
16 ደቅ: B. Text is closer to Mass. xxii. 3 ገገግ ገገግ than LXX δύο παῖδας or Vulg.
duos iuuenis. 17 ወልዱ: B. 18 ወሠፀረ: B. 19 A trans. before ወሰት፣፥
20 Exactly as in Mass. xxii. 4 ገገግ. 21 A adds ገብ. 22 ፀፀ: A. 23 B trans.
24 ወይቤሱ: A. 25 A omits. 26 ፀፀ: ወሰት: A. As this reading seems to be
confined to the Eth. Vers. of Gen. xxii. 7 and A, it would tend to prove the dependence
of the latter on the former. መጥባሐት፣፥ omitted in Gen. xxii. 7. 27 ለምምዋዕ: A.
28 ለመምዋዕት: A. 29 For ደብረ፣፥ read ደቤት፣፥ with Gen. xxii. 9. 30 መምዋዕት: B.
31 Gen. xxii. 10 omits. 32 መኩ-ገ፣፥ A B. 33 A adds እደፍጥት፣፥ ወእደላዕል፣፥
መጥባተ: ወ. 34 ሰላሌሁ: A.

10 ምንተህ፡ ገላሌህ ለሰሙ ለእመርኩ፡ ከሙ፡ ፈረሃ፡ ለገዢብሔር፡ ወላቸ፡፡ ወ*ጸጥሱ፡፡
 11 ለምሰማይ፡ ወሌሴሳ ለብርሃም፡ ለብርሃም፡ ወደገገ፡፡ ወይዬ፡ ዩ፡ እከ፡ ወሌሴሳ ለጥረ፡፡
 እደከ፡ ደሰ፡ ሕፃን፡ ወላጥገብር፡ ምንተህ፡ ደቡህ ለሰሙ፡ ይለኩ፡ ለእመርኩ፡፡ ከሙ፡ ፈረሃ፡፡
 12 ለገዢብሔር፡ ለንተ ወላ*ምሕከ፡፡ ወሊደከ፡ በዙረከ፡፡ ለምነከ፡፡ ወጥን፡፡ መኩን፡፡ መስጥ፡፡
 ወእንሥ፡ ለብርሃም፡ ለዕይንጥህ፡ ወርእከ፡ ወናህ፡ ለኮዱ፡፡ በሐዘከ፡ ለንጉከ፡ በዕፀው፡፡ በላቅርገጥህ፡፡
 13 ወ"ሶሪ ለብርሃም፡ ወገሥ፡ ለበሐዘከ፡ ወላዕረን፡ ለጽንሳሕ፡፡ ህገተ፡ ወሊደ፡፡ ወጸው፡፡
 ለብርሃም፡፡ ለውላቸ፡ መካን፡ *ለገዢብሔር፡ ርእከ፡፡ ከሙ፡ ይተባህል፡፡ ለገዢብሔር፡ ርእከ፡፡
 14 ወላቸ፡ ደብሪ፡ ጽጥን፡፡ ወጸው፡፡ ለገዢብሔር፡፡ ለሌብርሃም፡ በስሙ፡፡ ጸገም፡ ለምሰማይ፡፡
 15 በከሙ፡ ለስተረሰከ፡፡ ከሙ፡ ንጥናር፡ በሰሙ፡ ለገዢብሔር፡፡ ወይዬ፡ በ"ርእስከ፡ መሐልከ፡ ይዬ፡
 ለገዢብሔር፡ ለሰሙ፡ *ነበርከ፡ ከንተ ቃላ፡፡ *ወሊምሕከ፡ ወሊደከ፡ በዙረከ፡፡ ለምነከ፡፡
 ዘለፍቀርከ፡፡ ለሰሙ፡ ባርከ፡ ለባርከከ፡ ወላብዝ፡፡ ለባዝ፡፡ ዘርእከ፡ ከሙ፡ ከጥሐባ፡ ሰማይ፡፡
 16 ወከሙ፡ ጥ፡ ዘደገገ፡ ባሕር፡ ወ* ይወርሱ፡፡ ዘርእከ፡ ለህጉ፡ ፀርሙ፡፡ ወይተባህሉ፡፡ ለዘርእከ፡
 ዙሉሙ፡፡ ለሕዛብ፡ ምድር፡ ህገተ፡ ዘሰማዕከ፡ ቃላ፡ ዘለከ፡ ወላይዳዕከ፡ ለሁሉ፡ ከሙ፡ ምላሙ፡፡
 17 ለንተ፡ ሊተ፡ በዙሉ፡ ዘሌሴሰከ፡ ሶር፡ በሰላም፡፡ ወሶሪ፡ ለብርሃም፡ ንባ፡ ደቆ፡ *ወጥንሥ፡፡
 18 ወሶሪ፡፡ ፀርሳቤ፡ ንቡሪ፡ ወንደሪ፡ ለብርሃም፡ ንባ፡ ፀዘቅ፡፡ መሐላ፡፡ ወይገብር፡ ዛተ፡ በገላ፡
 በዙሉ፡ ንመጋት፡ ለሱሶ፡ ፀላተ፡ በፍሥሓ፡ ወሰመደ፡ በገላ፡ ለገዢብሔር፡ በከሙ፡ ለሱሶ፡ ፀላተ፡፡
 19 ለሱ፡ ሶሪ፡ ወተመደጠ፡ በሰላም፡፡ ወ*ከመዝ፡፡ ሥሩዕ፡ ወላቸ፡፡ ወጽኦል፡፡ ወስተ፡ ጽገተ፡
 ሰማይ፡ በእነተ፡ ለስራሌል፡ ወደባ፡ ዘርእከ፡ ለገብረ፡ ዛተ፡ በገላ፡ ለሱሶ፡ ፀላተ፡ በፍሥሓ፡ በገላ፡፡
 XIX ወበገመተ፡ ለሐዱ፡ ከሱሶሳ፡ ቀዳሚ፡ በዘ፡ ዳወጾ* ለጥራላዉ፡ ተመደጠ፡ ለብርሃም፡
 ፡ ወንደሪ፡ ለንዳሪ፡ ኩብር፡ ዛተ፡ ደላከ፡ ቀርዶጋርባቅ፡፡ ክልኦ፡ ሱባ፡ ንመተ፡፡ ወበገመተ፡

1 ወሊምንተህ ለ. 2 ለጸውዶ ለ; ጸውዶ ለገዢብሔር ለ D. 3 A omits with Eth. Vers. xii. 11. 4 Here and in ver. 9 to be taken as = manifestari of Lat., cf. ver. 16; hence different from Gen. xxii. 12 ለሃገ; text implies ለሃገ. 5 መኩን ለ. 6 Mass. xxii. 12 ሃገገ; LXX τοῦ διαγορηθῶ. 7 LXX xxii. 12 δι' ἐμέ; Vulg. propter me; text agrees with Mass. 8 መኩን ለ B. 9 So LXX xxii. 13; Sam., Syr., Ps.-Jon., Graec.-Ven. thus implying ገገ፤ Mass., with Itala, Vulg., Onk., reads ገገ። 10 Em. with Gen. xxii. 13 from ወይመዳሉ ለ B C D; LXX ἐν φουφῶ σαβῶκ—a duplicate rendering. 11 B omits. 12 Lat. omits, but Gen. xxii. 13 supports text. 13 ለ omits. 14 ርእከ፡ ለገዢብሔር ለ A. 15 Lat. rightly adds in monte; so Mass. and LXX; hence we should insert በደብር፡ 16 So Syr. اذ كان له وجه; Lat. Dominus videbit = ከጽገ፡ ከገገ፡ but passive in Mass. ከገገ፡ ገገ፡ ከጽገ፡ LXX ἐν τῷ ὄρει κύριος ὀφθη. 17 A trans. after ለሰሙ; Lat. omits, but Gen. xxii. 15 supports text. 18 ለሰሙ ለ. 19 Em. from ለስተርእከ፡ B; ለስተርእ፡ ለ; ለስተርእከ፡ C; ለስተርእይ፡ D; Lat. fuimus. 20 ንበርከ፡ ለንጉቹ፡ ቃል ለ A. 21 ወሊመኩን ለ ወሊደከ፡ ፍቀር፡ ከ ለ. 22 LXX δι' ἐμέ; Vulg. propter me. 23 A and Gen. xxii. 16 omit, but Lat. supports B C D. 24 ለስተባዝከ፡ ለ. 25 ደረሱ ለ. 26 ወሶሪ፡

... et conturbatus est et dixit: Ecce ego. Et dixi ad eum: Noli ^{10, 11} incere manum tuam super puerum et non facias ei quidquam, quod¹ nunc manifestavi quia times Deum [tuum] et non pepercisti filio tuo primogenito a me. Et confusus est princeps Mastima. Et elevans Abraham ¹² oculos suos vidit, et ecce aries unus tenebatur (Inter vepres)² cornibus suis et abiit Abraham et accepit arietem et obtulit eum (in holocaustum) pro [Isac] filio suo. Et vocavit Abraham nomen loci illius 'Dominus ¹³ vidit,' ut dicatur '(In monte) Dominus visus est,' hic est mons Sion. Et vocavit (Dominus) Abraham nomine suo secundo de caelo, quia ¹⁴ fulimus³ ut loquamur illi nomine Domini. Et dixit: Per me ipsum juravi, ¹⁵ dicit Dominus, propter quod fecisti sermonem latum et non pepercisti filio tuo *unigenito propter me⁴ quem dilexisti, quoniam benedicens benedicam te et multiplicans multiplicabo semen tuum (ut) stellas caeli et sicut harenam⁵ quae est circa litora maris, et hereditabit⁶ semen tuum civitates adversariorum ejus. Et benedicentur in semine tuo omnes gentes terrae, ¹⁶ propter quod obaudisti voci meae, et ego manifestavi omnibus quoniam fidelis es mihi in omnibus quae dixi tibi. Ambula⁷ in pace. Et abiit ¹⁷ Abraham ad pueros suos, et exurgentes abierunt in Bersabe, et habitavit⁸ Abraham secus puteum jurationis. Et faciebat diem festum⁹ per ¹⁸ singulos annos¹⁰ septem dies in laetitia, *et vocavit eum festum¹¹ Domini secundum septem dies quibus abiit et reversus est (in pace). Et (secun- ¹⁹ dum hoc) erat decretum et scriptum in tabulis caeli super Istrahel et super semen ejus, ut faciant diem festum septem diebus in laetitia gaudentes¹².

Et in anno (primo) *septimano primae¹³ secundo et quadragesimo XIX. jubileo convertit Abraham et inhabitavit¹⁴ contra faciem Chebron. haec est Carliath Arbce, duas¹⁵ septimanas¹⁶ annorum. Et in anno (primo)¹

¹ MS. quo. ² See note 10 Eth. text. ³ Seems corrupt; see note 19 Eth. text.

⁴ Due to Vulg. xxii. 16; we should have *primogenito a me*, as in ver. 10. ⁵ MS. harena. ⁶ MS. hereditavit. ⁷ MS. ambulare. ⁸ MS. habitabit. ⁹ MS. adds ter. ¹⁰ MS. adds nam et istos. ¹¹ MS. faciebat et vocavit eum in diem festum. ¹² See note 28 Eth. text. ¹³ MS. septimanarum primi. ¹⁴ MS. inhabitavit. ¹⁵ MS. duo. ¹⁶ MS. septimanarum.

ወጽኦል: A. ¹⁷ Lat. omits. ¹⁸ ስገላ: B; C D omit. As Lat. gives *gaudentes*, there is some primitive corruption. ¹⁹ ስ B. ²⁰ ስርብ: ወከለ፡፡፡ B.

²¹ ፊፊፊ፡፡፡ B—a faulty transliteration of ፊፊፊ ስገላ; LXX ἐν πῶλε Ἄρβίε.

ቀዳሚ ዘሱባ፡ ግልስ፡ ዘዘላገዕልዉ፡ ተፈጸመ፡ መጥዕሰ፡ *ሕይወት ሳራ፡ ወጥተነ በኩብርዝ፡
 3 ወሎረ፡ አብርሃም፡ ከመ፡ ይብኩድ፡ ወይቅብራ ወናጌከር፡ ለመ፡ ይተገን፡ መገፈሱ ወእ፡ ይተ
 4 አተላ፡ በቃሰ፡ እፋሁ፡ ወተርከቡ በዝ፡ ዕጉሰ፡ ወሊተህወኑ፡ ለስመ፡ በተዕገምተ መገፈሱ፡
 5 ተናገረ፡ ምስሰ፡ ወሱድ ኤፕ፡ ከመ፡ የሀብቱ መካከ ከመ፡ ይቅብር፡ በድኖ፡ ወስተዩ፡ ወእገዚ
 አብሐር፡ ወሀቡ፡ ጥገሰ፡ ሱቱ፡ በቅድመ፡ ዘሱመ፡ ለሰ፡ ይራእይዎ፡ ወስተብቀ፡ በወሀህት፡
 ለምገሰ፡ ወሱድ ኤፕ፡ ወመሀብቱ፡ ምድረ፡ በጎት፡ ዘካዕበት፡ ዘእገዳረ፡ መምብራም፡ *እገት፡
 6 ይላት፡ ኩብር፡ በ*አርባዕቱ፡ ምእት፡ ብሩር፡ ወእመገቱ፡ ይስተብቀ፡ ለዝ፡ ይብሱ፡
 ገሀብከ፡ በከ፡ ወእሥሌ፡ ለምእረዎመ፡ በከ፡ ለስመ፡ ወሀቡ፡ ሄሶ፡ ለመካ፡ ብሩረ፡ ፍጹመ፡
 7 ወሰገድ፡ ሱመ፡ ካዕቡ፡ ወእምዝ፡ ቀበረ፡ በድኖ፡ ወስተ፡ በጎት፡ ዘካዕበት፡ ወከ፡ ዘሱ፡ መጥዕሰ፡
 ሕይወት፡ ሰሳራ፡ ምእት፡ ወዕሥራ፡ ወሰብጎቱ፡ *እሱ፡ ክልሌ፡ ጸገዕልዉ፡ ወአርባዕቱ፡ ሱባ፡
 8 ወጎመት፡ አሐዱ፡ ዝገቱ፡ መጥዕሰ፡ ሕይወት፡ ሰሳራ፡ ዘመከራ፡ *ጎሥር፡ በዘተመከረ፡
 9 ቦቱ፡ አብርሃም፡ ወተርከቡ፡ ምእመ፡ ዕጉሠ፡ መገፈሱ፡ ወእይቡ፡ ቃሰ፡ ሰለዝ፡ *ገባብ፡
 ዘበምድር፡ ዘይቡ፡ ለገዚለብሐር፡ የሀባ፡ ኪያ፡ ሱቱ፡ ወለዘርሐ፡ ለምድጎራህ፡ ወመካ፡
 ለስተብቀ፡ በህከ ከመ፡ ይቅብር፡ በድኖ ለስመ፡ ተርከቡ፡ መገይም፡ ወተጽሐፈ፡ ዐርኩ
 10 ለገዚለብሐር፡ ወስተ፡ ጸላት፡ ሰማይ፡ ወበጎመት፡ ራብዕ፡ ሱቱ፡ ሥሐ፡ ለይስሐቅ፡ ወልዱ
 ብለሱ፡ ወስማ፡ ርብቃ፡ ወሰት፡ ባቲሌል፡ ወልዱ ርኮር፡ ለጎሣ፡ አብርሃም፡ ለጎት፡ ሳባ
 ወሠሰት፡ ሰባቲሌል፡ ወባቲሌል፡ ወልዱ ሚልካ፡ ዘብለሱ፡ ርኮር፡ ለጎሣ፡ አብርሃም፡
 11 ወአብርሃም፡ ሥሐ፡ ሱቱ፡ ብለሱ፡ ግልስት፡ ወስማ፡ ኬጦራ፡ ለም፡ አጥልድ፡ ልደ፡ ርቱ፡
 12 ለስመ፡ ጥተት፡ ለጋር፡ ለምቅድመ፡ ሳራ፡ ወወሰደት፡ ሱቱ፡ ወሱድ፡ ስድስት፡ ዝበርሃ፡
 ወ*ደክስጎ፡ መገዳይ፡ መገዳጎ፡ ወ*እገዘቦቅ፡ ወሶሂያ፡ በክልሌ፡ ሱባ፡ ጎመት፡
 13 ወበሱባ፡ ሳደስ፡ በክልሌ፡ ጎመቱ፡ ወሰደት፡ ርብቃ፡ ለይስሐቅ፡ ክልሌ፡ ይቅቅ፡ ይዕቅባ፡
 ወጎላው፡ ወይዕቅብሰ፡ ልሙጽ፡ ወራትዕ፡ ወጎላው፡ ወእቱ፡ ብለሱ፡ ድሩክ፡ ወ*ሐቃላዊ፡

1 ሕይወት ሰሳራ፡ A. 2 ይብኩድ፡ A B. 3 ይተክተል፡ A B; Lat. *pusillianimus*
 is here wrong, it implies *δυνατόψυχος*, the false rendering of LXX in Prov. xiv. 29 of
 ጥንጥጥ. 4 ኪያ፡ B. 5 በዕጉ፡ A. 6 መምብራም፡ A. 7 ዘይላት፡ B.
 8 Em. with Lat. *quadringentis* and Gen. xxiii. 16 from አርባ፡ A B. 9 ወእሱሂ፡ A.
 10 ገሀብከ፡ A. 11 ይሥሌመ፡ A. 12 ባዕጉ፡ A. 13 ክልሌ፡ A; ለሱ፡ ዘክልሌ፡ B.
 14 ጸገዕልዉ፡ A. 15 Em. from መጥዕል፡ A; B C D give መጥዕሰ፡ ጎመት፡ Mass. and
 Sam. Gen. xxiii. 1 require ጎመት፡ LXX and Vulg. omit clause. 16 ወዝ፡ መካራ፡ A.
 17 በከ፡ ተመክረ፡ ሱቱ፡ ጎሥር፡ ዘተመከረ፡ A; Lat. corrupt. 18 ገባብ፡ ዘምድር፡ A. 19 የገባ፡
 A B; የሀባ C D. 20 B C add ዕገሱ፡ 21 ራብዕ፡ B. 22 ለጎት፡ A. Em. with
 Lat. from ባቲሌል፡ ወልደሙ፡ ሰባቲሌላዊያ፡ A; ባቲሌል፡ ወሰደሙ፡ ሰባቲሌላዊያ፡ B.
 23 ሠለስት፡ A. 24 ወእምዝ፡ A. Em. with Lat. *filiabus* from ወሱድ፡ 25 ለመ፡
 A B D. 26 ዘገበደ፡ B. 27 ደክስጎ፡ A. 28 ለገዘቦቅ፡ A. 29 ስሂያ፡ A.
 30 ይቅ፡ A. Em. with Lat. *lenis* (? for *levis*) from ፍሁስ፡ A; ፍጹም፡ B C; ጎሱም፡ D

*septimane tertiae¹ jubilei hujus completi sunt dies vite Sarrae et mortua est in Chebron. Et adventit Abraham ut plangeret eam (et sepeliret eam):³ et temptavimus eum, si patiens esset spiritus ejus et non indignans² in verbis oris sui: et inventus est et in hoc patientissimus et non est conturbatus. Quoniam in longanimitate spiritus locutus est cum filiis⁴ Geth, ut dent illi locum, ubi sepelliat mortuum suum in eum. Et dedit⁵ Deus gratiam ei in conspectu omnium videntium eum, et depræcatus est in mansuetudine a filiis Geth, et dederunt ei agrum spelei duplicis⁶, quod est contra faciem Mambre, hæc est Chebron, quadringentis denariis. Et (hoc) postulerunt ab eo dicentes: Dabimus tibi gratis: et non⁷ accepit de manibus eorum gratis, quoniam dedit prætium loci, pecuniam completentem⁸, et adoravit eos bis et post hæc sepellivit mortuum suum in speleo duplici. Et facti sunt dies omnes vite Sarrae septem et viginti⁹ et centum anni, id est, duos jubileos septimanas quattuor et [minus] unum annum: hi sunt dies vite Sarrae. Hæc temptatio decima, in¹⁰ qua (tentatus est) *in ipsa Abraham et inventus est¹¹ fidelis * (et) longanimis¹² spiritu. Et (non) dixit sermonem pro sermone terræ, sicut dixit¹³ Deus¹⁴ dare illi eam et semini ejus post eum, et locum petiit¹⁵ * ab eis¹⁶, ut sepeliret mortuum suum: quoniam inventus est fidelis et scriptus¹⁷ est amicus Dei in tabulis caeli. Et in anno quarto ipsius accepit Abraham Isac filio suo¹⁸ mulierem—et nomen ejus Rebecca, filia Bathuel, filii Nachor fratris Abraham—sororem Labæ, filiam Bathuel, et Bathuel filius erat Malce, mulieris Nachor fratris Abraham. Et Abraham accepit sibi mulierem tertiam,¹⁹ et nomen ei Ceturra, de filiabus domesticorum suorum, eo quod mortua²⁰ esset Agar prius quam Sarra. Et peperit illi sex filios, Jebram et Jectam²¹ et Madan et Madiam et Sobec et Oe, in duabus²² septimanis²³ annorum. Et in sexta²⁴ septimana²⁵ anni ipsius secundi peperit Rebecca Isac duos²⁶

¹ MS. septimanarum hujus tertii. ² Em. with Eth. from pusillianimus; see note 3 Eth. text. ³ MS. duplicem. ⁴ MS. complens. ⁵ Em. with Eth. from inventus est et in ipsa abraham. ⁶ MS. et et longanimus. ⁷ MS. adds illi dare. ⁸ MS. petiit. ⁹ Eth. = ibi. ¹⁰ MS. scriptum. ¹¹ MS. murtua. ¹² MS. duos. ¹³ MS. septimanarum. ¹⁴ MS. sexto.

seems a correction from Eth. Vers. of Gen. xxv. 27. The epithet is borrowed from Gen. xxvii. 11 פֶּן־יָבֵן , or else we must read פֶּן־יָבֵן with B C, and assume two different renderings of פֶּן־יָבֵן to be conjoined here. The Lat. supports the former course.

¹⁵ So Gen. xxv. 27 פֶּן־יָבֵן . ¹⁶ ወጽኦ፡ ነፋሱ፡ A. ¹⁷ B D omit. ¹⁸ Not in Gen.

14 ወጸገር፤¹ ወቆቶብ፤ ገድር፤ ወስት፤ ምጽገሳት፤ ወአሀቆ፤ ወራዘት፤ ወተምሀር፤ ያቆቶብ፤ መጽሐፈ፤ ወገላውስ፤ እተምሀር፤ እስመ፤ *ሳለሲ፤ ሐምላ፤ ወ-እቲ፤ ወገጥ፤ ወተምሀር፤ ፀብሕ፤
 15, 16 *ወዘሱ፤ ገብሩ፤ ድፋኩ፤² ወቆቆር፤ *ያቆቶብ፤ ጸብርም፤³ ወይስሐቅ፤ ገላው፤* ሃ፤⁴ ወርእከ፤ ጸብርም፤ ገብር፤ ሳገላው፤ ወእስመራ፤ ከመ፤ ሰቆቶብ፤ ይጸጥ፤ ሱቲ፤ ስም፤ ወዘርእ፤ ወጸው፤ ሰርብ፤ ወእዘዘ፤ ሰእት፤ ያቆቶብ፤ *እስመ፤ እእመራ፤ ከመ፤ ጋራቅር፤ ሰቆቶብ፤⁵ ፈራፋይ፤
 17 እም፤⁶ ገላው፤ ወይሴገ፤ ወሰት፤ ፅቀሲ፤⁷ *ወልድ፤ ያቆቶብ፤⁸ እስመ፤ ወ-እቲ፤ ይከውን፤ ህገተ፤ ጸብ፤ ምድር፤ ወሰበረከት፤ ሰማእከሰ፤ ወ-ሱራ፤ ሰብሳ፤ ወሰዘሱ፤ ዘርእ፤⁹ ሴም፤
 18 ሰትምክሐት፤¹⁰ እስመ፤ እእምር፤¹¹ ከመ፤ ከቆህ፤ ያጎ፤¹² *እገብሉሐብር፤ ሱቲ፤¹³ ሰሐትብ፤
 19 ዘይቀውም፤¹⁴ እምዘሱመ፤ ሐሐትብ፤¹⁵ እሰ፤ ጸብ፤ ገጸ፤ ምድር፤¹⁶ ወቆህ፤ ይስጥ፤ ወልድ፤
 20 ያራቅር፤ ሳገላው፤ እም፤ ያቆቶብ፤ ወእከ፤ እራእከኪ፤ መቆቆት፤ ጽድቅ፤¹⁷ ያቆቶብ፤ ወስኪ፤ ገዳ፤ ሐንገ፤¹⁸ ሳሰሀ፤ *ወይኩ፤ ሐፀይትኪ፤ ሳሰሀ፤¹⁹ ሰፍቅር፤²⁰ እስመ፤ ወ-እቲ፤ ይከውን፤
 21 ሰበረከት፤ ጸብ፤ ምድር፤ እምይእከ፤ ወእስከ፤ ዘሱ፤ *ትውልድ፤ ምድር፤²¹ ይጽገን፤²² ሐይቂ፤ ወ-ትትፈግሕ፤²³ ልብኪ፤²⁴ ሰወልድኪ፤ ያቆቶብ፤ እስመ፤ ከቆህ፤ ሰፍቅርኪ፤²⁵ ፈራፋይ፤²⁶ እምዘሱመ፤
 23 ወ-ሱራ፤²⁷ እስከ፤ ሳገላው፤ ይትባረክ፤ ወዘርእ፤ *ይከውን፤ ዘይመልእ፤²⁸ ዘሱ፤ ምድር፤²⁹ እመ፤ ይከ፤ ሰብሳ፤ ጉልቅ፤ ጥፋ፤ ምድር፤³⁰ ይትጎላቀ፤³¹ ዘርእሂ፤ ወዘሱ፤³² ሰርከት፤ እሰ፤ ሳርኪ፤
 24 እገብሉሐብር፤ ኪዳ፤ ወዘርእ፤ ሰቆቶብ፤ ወሰዘርእ፤ ይኩን፤³³ ዘሱ፤ መጥባሰ፤ ወሰዘርእ፤ ይትባረክ፤³⁴ ስም፤ ወስመ፤ እስቂ፤³⁵ ሴም፤ ወፍጥ፤ ወሃፍኪ፤³⁶ መሰላልእ፤ *ወእፍሰ፤ ወሴት፤³⁷
 25 ወእጻም፤ ወእመንቲ፤ ይኩን፤ ሰሳርር፤ ሰማይ፤ *ወሰእጽገ፤ ምድር፤³⁸ ወሰገደሰ፤ ዘሱ፤
 26 ሰርሃር፤ ዘጸብ፤³⁹ መጽናት፤ ወጸው፤ ሰቆቶብ፤ ሰቅድመ፤ ሐፀይት፤ ሰርብ፤ እመ፤
 27 ወሰጥ፤ ወሰርኪ፤ ወይሴ፤⁴⁰ ያቆቶብ፤ ወልድ፤⁴¹ ፍቅር፤ ዘ-እፍቀረት፤⁴² ገፍሰ፤ ይባርኪ፤⁴³ እምሳኪ፤ እመልዕልት፤ ምጽናት፤ ወሰህበኪ፤ ዘሱን፤⁴⁴ ሰርከጋት፤ እሰ፤ ሳርኪ፤ ሰእጻም፤ ወሃፍኪ፤ ወፍጥ፤⁴⁵

¹ Combines Gen. xxv. 27 and xxvii. 11. ² ወቆቆብ፤ ለ. ³ B omits.
⁴ ወተምሀር ለ. ⁵ A trans. ⁶ ወዘሱ፤ ድፋኩ B. ⁷ ጸብርም፤ ያቆቶብ ለ.
⁸ A omits. ⁹ ይጸውፀ፤ B. ¹⁰ B omits through hmt. For እእመራ፤ C D read ርእከ፤ Lat. omits ስ' ከ'. ¹¹ ሰእት፤ B. ¹² Lat. adds *in nomine*. ¹³ ዘርእ፤ ለ.
¹⁴ ሰትምክሐት፤ B. ¹⁵ እእምር፤ ለ; ያእምር፤ B. ¹⁶ ያጎ፤ B. ¹⁷ B trans. ¹⁸ ቆዳሚ ለ.
¹⁹ ይቀውም፤ B, ዘይትግውም፤ C, ዘቆቆም፤ D are all alike corrupt, being hopeless attempts at rendering *περιούσιος*; for we have here a word for word reproduction of Deut. vii. 6. In all cases also Eth. Vers. of Bible mistranslates or omits this word. Cf. Exod. xix. 5; Deut. vii. 6, xiv. 2, xxvi. 18; (Ps. cxxxiv. 4 *eis periousiasmon atōf*). Hence we should read ዘጥፈት፤ in text for ዘይቀውም፤ Lat. *sanctum* (as in xvi. 18 *sanctificatum*) is corrupt. ²⁰ Restored from Lat. *populis* and Deut. vii. 6. ²¹ ጽድቅ፤ B.
²² Lat. *ul parcas*. ²³ ሰፍቅር፤ B. ²⁴ ትውልድ፤ ወሰገላም፤ B. ²⁵ ወይጽዕ፤ B.
²⁶ ይትፈግሕ፤ ለ; ትትፈግሕ፤ C D. ²⁷ ልብኪ፤ ለ B; C D omit. ²⁸ ሰፍቅርኪ፤ B.

filios, Esau et Jacob. Et erat Jacob levis¹ et rectus, et Esau erat durus et vir rusticanus et pilosus, et Jacob habitans in tabernaculis. * Et creverunt juvenes²; et didicit Jacob litteras et Esau non didicit, quoniam homo erat agrestis et venator³, sed didicit bellum, et universa opera ejus erant dura. Et diligebat Abraham Jacobum, et Isac diligebat Esau. 15 Et videbat Abraham opera Esau et sciebat quoniam in Jacob vocabitur 16 illi semen et nomen, et vocavit⁴ Rebeccam et mandavit (illi) pro Jacob, quoniam (cognovit quod) ipsa diligebat Jacob plusquam Esau. Et dixit 17 illi: filia, custodi [in nomine] filii mei Jacob, quoniam hic mihi erit praesentatio⁵ super terram et in benedictione super filios hominum et universi seminis Sem⁶ gloria. Quia scio quod hunc elegit Deus sibi in populum 18 sanctum⁷ ex omnibus (populis) qui sunt super faciem [totius] terrae. Et ecce Isac (filius meus) diligit Esau super Jacob, et ego video te diligentem in veritate Jacob. Adice adhuc amplius ut parcas illi, et sint 20 oculi tui super eum in dilectione, quoniam ipse erit nobis in benedictione super terram et ex hoc et usque in omni generatione terrae. Convalescant 21 ergo manus tuae et gaudeat cor tuum in filio tuo Jacob, quoniam ipsum dilexi super omnes filios meos; [propter quod] in aeternum benedicetur et semen ejus et erit complens omnem terram. Si poterit ergo homo 22 numerare harenam terrae, et numerabile erit semen ejus. Et universae 23 benedictiones, quas benedixit me Deus et semen meum, Jacob et semini ejus erunt omnibus diebus. Et in semine ejus benedicetur nomen meum 24 et nomen patrum meorum Sem, Noe, Enoch, *Malalel, Henos, Set⁸, Adam. Et ipsi erunt fundamenta ponentes caeli et confirmantes terram, ut agnoscantur⁹ universa luminaria firmamenti. Et vocavit Abraham 26

¹ MS. lenis; see note 33, p. 66, Eth. text. ² MS. et creverunt et jubenes facti sunt ambo. This MS. reading agrees with Eth. Vers. Gen. xxv. 27 ወለሀቁ፣ ወኮ፣ ወራዙ፣ against all other authorities save that it adds *ambo*. ³ MS. benator.
⁴ MS. vocabit. ⁵ So restored by Rönsch from . . . nitatio; Eth. = loco meo.
⁶ Em. with Eth. from mei. ⁷ Corrupt; see note 18 Eth. text. ⁸ MS. malalee henos et. ⁹ Should be emended into renoventur with Eth.; corruption may be due to confusion of ἀναγεωθῶσι and ἀναγεωθῶσι.

¹⁸ ደከው፣ ወደመልኡ፣ B. ¹⁹ ባሕር፣ A. ²⁰ ከማሁ፣ እደትናቁ፣ B. ²¹ ዙሉ፣ B.
²² A trans. before ለደዕቆብ፣ ²³ ደትባረኩ፣ A. ²⁴ እበውዩ፣ A. ²⁵ እናሰ፣ B.
²⁶ ሄኖሰ፣ ሴት፣ A. ²⁷ ለእጽንዖት፣ ለምድር፣ A. ²⁸ A adds ምድር፣ ወ.
²⁹ A trans. ³⁰ ኣቆቀረቁ፣ A. ³¹ ደባርኩ፣ A. ³² ለሰመ፣ ወኮሉ፣ B.

ወሴም፤ ወተሎ ዘመጠነ ተናገረ፤ ወተሎ ዘመጠነ ይህ የሀብ፤ ያጥገላ ሳዕሌኪ
 28 ወሳዕሌ ዘርእኪ እስኪ ሰገላም፤ በከመ፤ መጥዕላ፤ ሰማይ፤ ደቡ ምድር፤ ወሊደመብሱ፤
 ሳዕሌኪ ወሳዕሌ ዘርእኪ መናፍስተ መስጠጥ፤ ከመ፤ ደርገቶኪ፤ ለምድገሪ፤ ለገዢአብሔር፤
 29 ዘውላቶ ለምላከኪ፤ ለምደላይ፤ ወእስኪ ሰገላም፤ ወደኩንኪ፤ ለገዢአብሔር፤ ለምላኪ፤ ለቡ፤
 30 ወእት፤ ሂ፤ ወሊደ፤ በዙሪ፤ ወሰሐከኩ፤ ዙሉ፤ መጥዕሌ ሶር፤ ወሊደኹ ሰሰላም፤ ወወፀኡ፤
 31 ክልሌሆመ፤ ጎሩ፤ ለምገቤ፤ አብርሃም፤ ወላፍቀረተ፤ ርብ፤ ለደዕቀብ፤ በዙሉ፤ ልቡ፤
 ወበዙሉ፤ ጎፍሌ፤ ብዙጎ፤ ፈረጉደ፤ ለም፤ ገሳው፤ ወደስጎቅ፤ ደፈቅር፤ ሰገላው፤ ፈረጉደ፤ ለም፤
 ደዕቀብ።

8 ወበ፤ ለርብ፤ ወክልሌ፤ ለፍብል፤ ሰገመት፤ ቀዳሚ፤ ዘሱባ፤ ሳብዕ፤ ጸውዕ፤ አብርሃም፤
 ደስማኃልሃ፤ ወወሠርተ ወክልሌተ፤ ደቂቅ፤ ወደስጎቅሃ፤ ወ*ደቂቅ፤ ክልሌሆመ፤ ወስደስተ፤
 2 ደቂቅ፤ ኩጥራ፤ ወውሉደመ፤ ወአዘዘመ፤ ከመ፤ ደዕቀብ፤ ፍጥ፤ ለገዢአብሔር፤ ከመ፤
 ደገባሩ፤ ጽድቅ፤ ወደፈቅር፤ አሐዱ፤ አሐዱ፤ በጸ፤ ወከመ፤ ዶኩ፤ ከምሀ፤ በውስተ፤ ዙሉ፤
 ሰብላ፤ ከመ፤ ዶሶሩ፤ አሐዱ፤ አሐዱ፤ ሳዕሌሆመ፤ ለገቢረ፤ ፍትሕ፤ ወጸደቅ፤ በደቡ፤ ምድር፤
 3 ከመ፤ ዶከሰር፤ ወሱደመ፤ በኩዳ፤ ለጎት፤ ተክሪ፤ ምስሌሆመ፤ ወከመ፤ አደትዐደ፤
 *ሊገማ፤ ወሊዕጋመ፤ ለምዙሉ፤ ፍናው፤ ዘአዘዘ፤ ለገዢአብሔር፤ ወከመ፤ ጎት፤ ጎቀብ፤
 4 ለምዙሉ፤ ዘመት፤ ወርዘብ፤ ወከመ፤ ጎገደግ፤ ለማእከሌ፤ ዙሉ፤ ምዕተ፤ ወርዘብ፤ ወላመ፤
 ዘመወት፤ ለከመ፤ ዙላ፤ ብሊሲት፤ ወላመ፤ ወሰት፤ አውዕደጥ፤ በላላት፤ ወሊደዘምጥ፤
 ድገረ፤ ለዕደገገገ፤ ወለባገ፤ ወከመ፤ ለ*ደገሥኡ፤ ሱመ፤ ብሊሲት፤ ለም፤ ለጥላድ፤
 5 ከናእጎ፤ ለስመ፤ ደሣረው፤ ዘርእ፤ ከናእጎ፤ ለምድር፤ ወገርመ፤ ዙክሆመ፤ ለገደጎት፤
 *ወዙክሆመ፤ ሰሰደም፤ ዘከመ፤ ተኩሳ፤ በላጎት፤ ለከፍመ፤ ወሰላጎት፤ ዘመት፤ ወርዘብ፤ ወመስና፤
 6 በሰደፍገገ፤ ም፤ ሰዘመት፤ ጥፍ፤ ወእጎት፤ ለምዙሉ፤ ዘመት፤ ወርዘብ፤
 ወላምዙሉ፤ ግማ፤ ጎጠኦት፤ ከመ፤ ለተሀቡ፤ ስመ፤ ለመርገም፤ ወተሎ፤ ሕደወተከመ፤
 ሰተፋጽጥ፤ ወተሎ፤ ወሱደከመ፤ ለመስና፤ በሰደፍ፤ ወትከው፤ ርገማ፤ ከመ፤ ሰደም፤
 7 ወተሎ፤ ተረፍከመ፤ ከመ፤ ወሱደ፤ ገጥራ፤ አ፤ ለሰምዕ፤ ለከመ፤ ወሱደ፤ ለፍቅርም፤
 ሰላምሳኪ፤ ሰማይ፤ ወተጸመዱ፤ ዙሉ፤ ትእዛዙ፤ ወእትሶሩ፤ ድገረ፤ ጣዖተመ፤ ወድገረ፤
 8 ርዘሱመ፤ ወእማልከተ፤ ስብኮ፤ ለትገባሩ፤ ለከመ፤ ወገልፈጥ፤ ለስመ፤ ከጎቱ፤ ወላቶ፤
 ወሊምጎት፤ መገደሰ፤ አለሰመ፤ ለስመ፤ ግብረ፤ ለደው፤ ለመጎቱ፤ ወተሎመ፤ ለሰ፤ ደትግሰ፤
 9 ሰመ፤ ወሊሰምጎት፤ ተወክሰ፤ አጋምልክም፤ ወእትስገዱ፤ ሱመ፤ ለሳ፤ ለምልክ፤ ለምሳኪ፤
 ለዕሉ፤ ወስገዱ፤ ሱቱ፤ ወትረ፤ ወተሰፈ፤ ገጸ፤ ዘሊሆ፤ በዙሉ፤ ጊቤ፤ ወገባሩ፤ ርጎ፤ ወጸደቅ፤
 በቅድሚሁ፤ ከመ፤ ደርጎ፤ ርእስከመ፤ ወየሀብከመ፤ ምሕረተ፤ ወደውርድ፤ ለከመ፤ ዘናመ፤
 ጎሀ፤ ወሰርከ፤ ወደባርከ፤ ዙሉ፤ ተገባረከመ፤ ዘተገባርከመ፤ በደቡ፤ ምድር፤ ወደባርከ፤ ለከሰከ፤

1 A adds ለገዢአብሔር 2 A adds ከደሆ፤ 3 ደርሖቶኪ ለ. 4 A omits.
 5 አባ፤ ለ. ወአቡ ለ. 6 በዙር፤ ለ. 7 ምስሌሆ. ለ. 8 ልብ፤ ለ. 9 መገደሰ፤

... quomodojudicati sunt propter malitiam ipsorum, propter XX. 5 quod commiscebant¹ se cum fornicariis et immunditiam exercebant et (omnem) abominationem faciebant [et praecepta neglegebant]. Et (ideo) 6 (custodite vos ab omni fornicatione et immunditia et ab omni pollutione peccati), ne forte et vos detis nomen vestrum² in maledictionem et omnem vitam vestram in sibilationem et omnes filios vestros in exterminium *et in gladium³, et eritis maledicti sicut Sodoma, et omnia derelicta vestra sicut filii Gomorrae⁴. (Et ideo) ego testor super vos 7 filii, diligite Deum caeli et adherete omnibus mandatis ejus et nolite ire post [omnes] abominationes ipsorum et post [omnes] immunditias (ipsorum). Et deos conflabiles non facietis vobis et sculptilia, quia vana⁵ sunt et omnis⁶ spiritus non erit in eis, quoniam opera manuum sunt, et omnes, qui confidunt in ea in nihilo confidunt. (Et ideo) nolite servire illis et nolite adorare ea⁶. Servite autem Deo excelso et adorate eum 9 adorando et sustinendo⁷ vultum ejus in omni tempore et facite veritatem et justitiam in conspectu ejus, ut dirigat vos et det vobis misericordiam et deponat vobis pluvias⁸ matutinas et serotinas et benedicat omnia opera

¹ MS. commisscebant. ² Eth.= nostrum. ³ Eth.= gladii. ⁴ MS. gomorre.
⁵ MS. omnes. ⁶ MS. eam. ⁷ Here=expectando, sperando. ⁸ MS. plubias.

ወብዙኅ B. ¹⁰ ወ A. ¹¹ ከልእጉ፣ B. ¹² እጥፍሴው፣ A. ¹³ A trans.
¹⁴ ተለዛዙ፣ ለ A. ¹⁵ ያፈቅ፣ ሲያሙ፣ ዙሉ፣ እሐዱ፣ እሐዱ፣ A. ¹⁶ ዶኩ፣ A. ¹⁷ Em.
from ፀብለ፣ A B C D. ¹⁸ B C add ዲባ፣ ¹⁹ ምስሌሁ፣ ከሙ፣ A. ²⁰ የሙ፣
ወፀጋሙ፣ B. ²¹ ፍፍጭ፣ A. ²² እሳ፣ እዘዘ፣ A. ²³ እገላደግ፣ A. ²⁴ ማእከሉ፣ A.
²⁵ ርዘሱ፣ ወዘሙት፣ B. ²⁶ ወወሰደት፣ እውጋይዎ፣ A. ²⁷ ወእትዘምዎ፣ A.
²⁸ እዕይንቲዮሙ፣ ወልበሙ፣ Z፣ A. ²⁹ B omits. ³⁰ እምለዋልደ፣ A. ³¹ ከፍት፣ A.
³² ዶሜር፣ A. ³³ ወዘኑ፣ ሰይዎ፣ ከሙ፣ B. ³⁴ ወዘሙት፣ A. ³⁵ ታገቡ፣ A፣ ትሀር፣ B.
³⁶ ወዘኑ፣ A. MSS. give next word and ወ-ሉ-ጭሙ፣ in nom. ³⁷ Emended with
Lat. *sibilationem* from ትምክሳት፣ A፣ ትምክሳት፣ B፣ cf. Jer. xxix. 18 ከገላደግ... ከገላደግ,
Vulg. in *maledictionem*... et in *sibilum*. ³⁸ Lat. implies ወሰ. ³⁹ A adds ወገጥራ፣
⁴⁰ ወዘኑ፣ A B. ⁴¹ እውሉደ፣ A. ⁴² ለዘሉ፣ ትእዛዙ፣ A. ⁴³ ገልፎ፣ A. ⁴⁴ ከት፣ A.
⁴⁵ ወ A. ⁴⁶ ተወካሉ፣ A. ⁴⁷ ወበምንተኒ፣ ዙሉሙ፣ A፣ ወእበምንተኒ፣ ዙሉሙ፣ B.
I have omitted ዙሉሙ፣ with Lat. ⁴⁸ ጽድቅ፣ ወርትዐ፣ B. ⁴⁹ Emended with Lat.
dirigat vos from ዶፍተው፣ ሳላላክሙ፣ of MSS.; see xxi. 2, where *dirigerem* and እርትዐ፣
ሐዊሳ are parallel; Heb. was probably ግህ፣ see xxvi. 5 (note). ⁵⁰ A C add ወዘኑ፣
⁵¹ B omits through homeoteleuton.

ወግኑ ወደባርኩ ዘርሱ¹ ከርሥኩ ወዘርኩ ምድርኩ ወመራዕዩ ለእህምጥኩ ወመራዕዩ
 10 ለባገዳኩ፤ ወተኩወኑ² ለበርከት፤ ሰዳብ ምድር፤ ወደፈተጠኩም፤ ጽሑም፤ ለከዛብ፤ ምድር፤
 11 ወደባርኩ፤ ወሉድከም፤ ለበምጥ፤ ከመ፤ ይኩኑ ሰፍካ፤ በኸመ፤ ለከ፤ ወመሀቦ፤ ለይስማዳ፤
 ወለውሱዳ፤ ወለውሱዳ ከጠራ፤ ሀብት ወፈገም፤ ለምደብሳቅ፤ ወልዳ፤ *ወተሰጥ ወሀቦ፤
 12 ለይስሳቅ፤ ወልዳ፤³ ወሶራ፤ ይስማዳ፤ ወውሱዳ፤ ወውሱዳ ከጠራ፤ ወውሱዳም፤ ጎሱራ፤
 ወገደራ፤ ለምፋርም፤ ለስከ፤ ምብዋሕ፤ ባቢሱን፤ ውስት፤ ጽሑ፤ ምድር፤ ለት፤ ገጽ፤ ጽባሕ፤ ለገዳ፤
 13 ገዳም፤ ወተደመሩ፤ ለሱ፤ ምስሌ፤ ለሱ፤ ወተጸምደ፤ ስም፤ ጎረቤ፤ *ወለስማገላዊያ፤⁴
 ፳፮ ወበሳደብ፤ ጎመት፤ ዘሳብዕ፤ ሱባ፤ ዘዘንቱ፤ ለዮቤል፤ ጸውዕ፤ ጸብርም፤ ይስከቅን፤
 ወልዳ፤⁵ ወለዘዘ፤⁶ ለገዘ፤ ይባል፤ ለ፤ ረሳዕኩ፤ ወአደለምር፤ ዕለት፤ ሞት፤ ወጸገብኩ፤ መዋዕል፤⁷
 2 ወናህ፤ ለከ፤ ወልደ፤ ምእት፤ ወሰብን፤ ወጋምስቱ፤⁸ ጎመት፤ ወበዘሱ፤ መዋዕል፤ ሕደወት፤ ሀሰጥ፤
 ለገዘ፤ ለከከር፤ ለ*ለገዘሉብራር፤⁹ ወለገዘ፤ ጸገም፤ በዘሱ፤ ልብ፤ ከመ፤ ለገባር፤ ፈቃዳ፤¹⁰
 3 ወከመ፤ *አርተዕ፤ ሐዊረ፤¹¹ በዘሱ፤ ፍናዊህ፤ ጣዖት፤ ጸልአት፤ ነፍስ፤¹² ከመ፤ ለተዋቀብ፤¹³ ለገባረ፤¹⁴
 4 ፈቃዳ፤ ለዘፈጠረ፤ ለስመ፤ ለምሳከ፤ ሐደው፤ ወላቱ፤ ወቅዳሕ፤ ወላቱ፤ ወምለመን፤ ወደቅ፤
 ወላቱ፤ ለምዘሱ፤ ወአለቦ፤ በገቤህ፤ ነግረ፤ ገጽ፤ ወነግረ፤ ሕልደን፤ ለስመ፤ ለምሳከ፤ ጻደቅ፤
 ወላቱ፤ ወገባሬ፤ ዘከ፤ ወላቱ፤ ለምዘሱም፤¹⁵ ለሱ፤ ይተወደ፤ ተላዘዘ፤ ወለሌህ ይገኘ፤
 5 ካዳ፤ ወ*አገጥህ ወልደ፤¹⁶ ዕቀብ፤ ተላዘዘ፤ ወምርዕት፤ ወዘነህ፤ ወላተሶር፤ ደተገራም፤
 6 ለርኩሳ፤ *ወደተገራም፤ ለገልደ፤¹⁷ ወደተገራም፤ ለስብከ፤ ወላ*ተባለ፤¹⁸ ወለምጥጥ፤¹⁹
 7 ደመ፤ *ዘአር፤ ወዘለከሰ፤²⁰ ወዘምዘሱ፤ ዮፍ፤ ዘይሰርር፤ ውስት ስማይ፤ ወለሌመ፤ ገረደኩ
 ሕርደ፤²¹ ለጸገሳሕ፤ ሰላም፤ ዘይሰጠው፤²² ሕርደታ፤ ወደጥመ፤ ተከዕ፤ ውስት፤ ምምተዕ፤

¹ ተኩሱ ወዘርሱ ፍሬ፤ A; Lat. *fructum*. ² Emended with Lat. *eritis* from ተኩወኑ ³ A omits. ⁴ ደባርኩከ፤ A. ⁵ ወሉድከም፤ A B C D. ⁶ C D omit through homeoteleuton; Lat. defective. After ወተሰጥ (ወተሰጥ፤ A) we should expect ገዋግ cf. Gen. xxv. 6. ⁷ Emended with Lat. *adhaesit* from ተጸውዕ፤ ⁸ ጎረቤ፤ A B C D. ⁹ Add with Lat. *usque in diem hanc* ለስከ፤ ዛጉ፤ ዕለት፤ ¹⁰ ወልዳ፤ A. ¹¹ ወለዘዘ፤ A. ¹² Emended with Lat. *et* and Gen. xxv. 8 from ለስመ፤ A B C D. ¹³ The suffix is peculiar to this book and Eth. Vers. መዋዕሊ፤ and Syr., but Sam., I. XX, Syr., Vulg., Arab. support መዋዕል፤ against Mass. and Onk. xxv. 8, which omit it. Hence for ሃጋግ Gen. xxv. 8. we should read ዐግ፤ ሃጋግ, as in Gen. xxxv. 29. Jerome (Quaest. Hebr. p. 39) observes that Greek MSS. support *plenus dierum* against *plenus* of Mass. See below, xxii. 7, xxiii. 8. ¹⁴ ወጋምስ፤ A. ¹⁵ ለገዘሉብራር፤ A, and so frequently. ¹⁶ ለሶር፤ A. Text = ስጋጋ ግግግ; cf. Prov. xv. 21. ¹⁷ Add from Lat. *et servientes eis erant spernens, et dedit cor meum et spiritum*, probably lost through homeoteleuton. ¹⁸ ለተገቀብ፤ A B. ¹⁹ A adds ለዘ፤ ²⁰ ለዘሱ፤ A. ²¹ ለገገ፤ ለወልደ፤ A. ²² Lat. omits. ²³ ተባለ፤ B D.

vestra, quaecunque operatis¹ super terram, et benedicat panem tuum et aquam tuam et benedicat² fructum uteri tui et fructum terrae tuae et³ armenta bovum tuorum et greges⁴ ovium tuarum. Et eritis in benedictione super terra, et desiderabunt vos omnes gentes terrae et benedicent in nomine meo filios vestros, ut sint in benedictionem, quemadmodum (et) ego. Et dedit Ismael (et) filiis ejus et filiis Cetturae munera et⁵ emisit eos ab Isac filio suo (et dedit omnia Isac filio suo. Et abiit⁶ Ismael)⁶ et filii ejus et filii Cetturae et filii sui et inhabitaverunt a Faramon usque ad introitum Babyloniae in omni terra orientali super faciem deserti. Et conmixti sunt isti illis, et adhesit nomen ipsorum Arabiis,⁷ et Ismaelitae⁸ (usque in diem hanc).

Et in anno sexto *septimanae septimae⁷ jubelei hujus *vocavit XXI. Abraham⁸ Isac filium suum et demandavit illi dicens: 'Ego senui et nescio diem mortis meae et repletus sum diebus meis. Et ecce ego filius⁹ quinque¹ et septuaginta et centum annorum sum, in (omnibus) diebus vitae meae Deum¹⁰ in memoria habens (semper) et exquirens [eum] in omni virtute mea ut facerem (omnem) voluntatem ejus et ut dirigerem¹¹ (gressus) in omnibus viis ejus. (Et ideo) simulacra odovit anima mea, (et servientes eius eram spernens, et dedi cor meum et spiritum) ut custodiam et faciam voluntatem ejus qui me creavit. Quia Deus vivens est et sanctus et fidelis⁴ et justus ex omnibus; et¹² non est apud eum accipere personam, ut accipiat munera, quoniam Deus justus est et judicium ex(ercens) in omnibus qui transgrediuntur sermones ejus et qui contemnunt testimonium ejus. Et⁵ tu fili⁹ custodi praecepta ejus et mandata ejus et judicia ejus, et noli abire post abominationes (et post sculptiles) et post fusiles. Et nolite⁶ manducare omnem sanguinem *omnis carnis sive de his quae in terris sunt, sive quae volant¹³ in aere. Et si occidas ostiam fructuum pacis⁷ (acceptabilem), *occiditis eam¹⁴, sanguinem autem ejus effundetis super

¹ MS. operati. ² MS. benedictet. ³ MS. ut. ⁴ MS. egreges. ⁵ Lacuna filled up from Eth. ⁶ MS. Ismaelite. ⁷ MS. septimanarum septimi. ⁸ MS. vocabit habraham. ⁹ MS. filii. ¹⁰ MS. adds nostrum. ¹¹ See note 16 on Eth. text. ¹² MS. trans. this 'et' before ex. ¹³ Eth.=bestiae et pecudis et omnis avis quae volat; see note 25 on ver. 6 of Eth. text. ¹⁴ MS. occiditis eum.

¹⁵ A omits. ¹⁶ A trans.; Lat. *omnis carnis sive de his quae in terris sunt*; Lev. vii. 26 supports text rather than Lat.; B omits H before אֲנִי־אֵלֶיךָ: ¹⁷ ♂ B. ¹⁸ אֲנִי־אֵלֶיךָ: A B C D.

ወዘሱ፤ ስብሐ፤ ጽጌሐ፤ ጋዕርገ፤ ወስተ፤ ምሥቀ፤ ምስሌ፤ ስንጻሌ፤ ልውሐ፤ በቀሰ፤
 ምስሌ፤ ሞጻሕቸ፤ ጋዕርገ፤ ዘሱ፤ ጎሳራ፤ ጸባ፤ ምሥቀ፤ ጽጌሐ፤ ምዕዛ፤ ሠናይ፤ ቅድመ፤
 8 ለገዢብሐር፤ ወስብሐ፤ ምሥቀ፤ መደገደ፤ ጋብር፤ ጸባ፤ ለሳት፤ ዘደባ፤ ምሥቀ፤
 ወስብሐ፤ ዘደባ፤ ከርሥ፤ ወዘሱ፤ ስብሐ፤ ዘደባ፤ ገዩ፤ ወስተ፤ ወክሊ፤ ዘልቸ፤ ወዘሱ፤
 9 ስብሐ፤ ዘደባህሙ፤ ወዘደባ፤ መናቅ፤ ወክብራ፤ ምስሌ፤ ዘልቸ፤ ጎብላላ፤ ወጋዕርገ፤
 ዘንተ፤ ዘሱ፤ ለመዕዛ፤ ሠናይ፤ ዘደሠጠው፤ ቅድመ፤ ለገዢብሐር፤ ምስሌ፤ ምሥቀ፤
 10 ወምስሌ፤ ሞጻሕቸ፤ ለመዕዛ፤ ሠናይ፤ ጎብስተ፤ ጽጌሐ፤ ለገዢብሐር፤ ምሥቀ፤ ብላ፤
 በደለት፤ ፀላት፤ ወበሳይታ፤ ወአደፀርብ፤ ገሰሌህ፤ ፀሓይ፤ ዘአመ፤ ሳይታ፤ እስኪ፤ ለባ፤ ይተ
 በላ፤ *ወአደተርፍ፤ ለዐሳት፤ ሃለስተ፤ እስመ፤ አደሠጠ፤ እስመ፤ እኩ፤ ጎፋ፤ ወአደተ
 ላ፤ ለን፤ ወዘሱ፤ ለሰፊ፤ ደበለፀ፤ ጎጠለተ፤ ስሙ፤ ይገሥቱ፤ እስመ፤ ከመዝ፤ ረከብኩ፤
 ጸሐፊ፤ ወስተ፤ መጽሐፊ፤ እበደዩ፤ ቀደምተ፤ ወውስተ፤ ስገር፤ ለፍካ፤ ወውስተ፤ ስገር፤ ፍጎ፤
 11 ወውስተ፤ ዘሱ፤ ምሥቀ፤ ትኩ፤ ትደይ፤ ፍ፤ ወአደጻራ፤ ፍ፤ ወአደጻ፤ ወስተ፤ ዘሱ፤
 12 ምሥቀ፤ ትኩ፤ ቅድመ፤ ለገዢብሐር፤ ወተጎቀብ፤ በፀወ፤ ምሥቀ፤ ከመ፤ አጋብሏ፤
 ፀወ፤ ምሥቀ፤ ጸባ፤ ዘንተ፤ ከመ፤ ቂጳርሶ፤ ወደፍራ፤ ወሰጋይ፤ ወስተርባሶ፤
 ወደጸጌ፤ ወቂድር፤ ወሰራፊ፤ ወጋና፤ ወፀ፤ ዘይተ፤ ምርስ፤ ወደፍ፤ ወቆጻ፤
 13 [ዘስመ፤] አርሳተ፤ ወሴስም፤ ወአምለሱ፤ ፀወ፤ አገብር፤ መተሕተ፤ ጽጌሐ፤ ጸባ፤
 ምሥቀ፤ ምኩራ፤ ራላፍሙ፤ ወአጋብር፤ ዘሱ፤ ፀ። ገቀ፤ ወፈዩ፤ ፀወ፤ ጸገ፤ ወጸሐ፤
 ዘአለባ፤ ምንተ፤ ነውር፤ ፍጻመ፤ ወገደስተ፤ ተከላ፤ ወአጋብር፤ ፀ። ብሰ፤ እስመ፤ ወፀ፤
 14 መዕዛህ፤ እስመ፤ አለባ፤ እንከ፤ መዕዛ፤ ገሰሌህ፤ ከመ፤ ቆጻጭ፤ ዘእገበላ፤ ለሱ፤ ፀወ፤
 አለባ፤ ዘጋብር፤ ሳፀይ፤ እስመ፤ መዕዛህ፤ ፍሱ፤ ገደር፤ ፍ፤ መዕዛህ፤ ወስተ፤ ሰማይ፤
 15, 16 ፀቀ፤ ዛጎላዛዛ፤ ወገበራ፤ ወልደዩ፤ ከመ፤ ጋርተ፤ በዘሱ፤ ገብር፤ ወበዘሱ፤ ጊቤ፤ ኩን
 ገጸሐ፤ በሥጋ፤ ወተሐፀብ፤ ሰማይ፤ ዘእገበላ፤ ጎሐር፤ ለፀርገ፤ ወስተ፤ ምሥቀ፤ ወጎሐ፤
 እደክ፤ ወአገረክ፤ ዘእገበላ፤ ጎቅራብ፤ ወስተ፤ ምሥቀ፤ ወሰላ፤ ለጸምክ፤ አፀርገ፤ ገላላ፤
 17 ወተሐፀብ፤ እደዩ፤ ወእገራ፤ ወአደስተርአ፤ በደሴኩሙ፤ ዘሱ፤ ምሥቀ፤ ወስተ፤ አለባሴኩሙ፤
 18 ተዕቀብ፤ ወልደዩ፤ በደም፤ ተዕቀብ፤ ጥቀ፤ ደፍፍ፤ ወስተ፤ ምድር፤ ወአተብል፤ እንከ፤
 19 *ደመ፤ እስመ፤ ናቅ፤ ደለት፤ ወአተብላ፤ ምንተ፤ ደመ፤ ወአተገሃላ፤ ሕልዩ፤ ጸባ፤
 ዘደትከፀው፤ ደገጥኡ፤ ሰምድር፤ ወምድር፤ እትክል፤ ደሱ፤ እምደመ፤ ሰብላ፤ ዘእገበላ፤
 20 *በደመ፤ ዘከፀ፤ ወአተገሃላ፤ ሕልዩ፤ ወአምጋ፤ በደመ፤ ሰብላ፤ ደመ፤ በደም፤ ከመ፤

1 B omits. 2 ምሥሐ፤ A; ስብሐ፤ ጽጌሐ፤ C D; B omits. 3 ምዳሌ፤ A. MSS.
 add ምሥቀ፤ which I have omitted with Lat. 4 መጽዕዕ፤ A. 5 A omits.
 6 Lat. ea. 7 ምሥቀ፤ A B C D. 8 ጽጌሐ፤ B. 9 ምዕዛ፤ ሠናይ፤ A. 10 Em.
 with Lat. from በከመ፤ 11 ምሥቀ፤ ለመደገደ፤ A. 12 Em. with Lat. from ስብሐ.

altarium, et omnem adipem¹ olocausti super altarium cum similagine confecta² in oleo cum vino ipsius offeres omnia ea³ super altarium fructuum; odor suavitatis est in conspectu Dei. Et adipem⁴ sacrificii salutaris offeres super ignem super altare et adipem quae est super ventrem, et omnem adipem quae est super interanca, et duos renes et omnem adipem quae est super illos et quae est super femus, et jecur [quod est super pulmonem] cum renibus separa. Et sic offers universa⁹ in odorem suavitatis, acceptabile in conspectu Domini, cum sacrificiis ipsorum et cum vino ejus in odorem suavitatis panem fructuum Domino. Et carnem (ejus) manducabitis in illa die et in crastina⁶, et non occidet...¹⁰

¹ Emended with Eth. from sanguinem. ² MS. et confectum. ³ Eth.=unā.
⁴ MS. ad ipsum. ⁵ MS. crastino.

¹¹ ኩሉ፡ ስብ፡ ለ. ¹² ዘልዳ፡ ለ. ¹³ Em. with Lat. *jecur...separa* and Lev. iii. 10 ከገንገ፡ from ኩሉድ፡ ምስሉ፡ ዘልዳ፡ (ዘሉዳ፡ B) ጥብሉሉ፡ ለ B. ¹⁴ Lat. *sic*. ¹⁵ ደቅረብ፡ B.
¹⁶ ወ ለ. ¹⁷ Em. from ደጎባህል፡ ለ B; ጎብሳ፡ C D. ¹⁸ B trans. ¹⁹ A trans.
²⁰ መጽሐፍት፡ ለ. ²¹ ምሥጥጎጊኩ፡ ለ; ምሥጎጊኩ፡ B. ²² ዴ፡ ለ B. Cf. Lev. ii. 13; Ezek. xliii. 24. ²³ ጸራ፡ ለ; Lev. ii. 13 ከገንገ፡ ለ. ²⁴ Em. with Lev. ii. 13 ከገንገ፡ ከገንገ፡ from ከዳ፡ ዴ፡ ለ B C D. ²⁵ ምሥጥጎጊኩ፡ ለ; ምሥጥጎጊኩ፡ B. ²⁶ ተጎቅብ፡ ለ; ጎቅብ፡ C D. ²⁷ ጸብ፡ መሥጥፊት፡ ለ; B D trans. ²⁸ ዘንገ፡ ለ B D. We should probably omit **አ**. before ጎብሉ፡ and then follow A B D in the following words: 'Be careful to offer on the altar the following woods.' ²⁹ ቁጳርሶ፡ B. ³⁰ ጳፋራ፡ ለ. ³¹ ሶጊ፡ ለ = ገደ፡ ለ. ³² ለጣ. ሲሶ፡ ለ; ስጠርሲሶ፡ B = ὀστράκιον. ³³ ጸጤ፡ ለ B. ³⁴ = βράβυ, ስገገ. ³⁵ ጎናቅ፡ C D. Possibly a corrupt transliteration of ገናቅ = φοινጃ or a corruption of ልጊቅ፡ = φοίνጃ. ³⁶ ምርሶ፡ ለ = ሡጦጣ. ³⁷ ድፍክ፡ B = δάφνη. ³⁸ ቀዳር፡ B. A corrupt transliteration of κίτριον, or possibly of κερατῖα. ³⁹ Corrupt. ⁴⁰ Seems corrupt for ለርካ፡ a transliteration of ἀρκευθος. With this list of fourteen trees, cf. Geoponica xi. ἡ δένδρα ἀειθαλῆ ἴσται... ἰδ'· φοινጃ, κίτριον, ὀστράκιον, δάφνη, Ἰαία, κυπρίσσιος, κερατῖα, πίτυς, πρίνος, πύξος, ሡጦጣ, κίδρος, ἱτῖα καὶ ἀρκευθος. I have found ten to be common to the two lists. Enoch, chap. iii, speaks of fourteen evergreen trees. ⁴¹ ርእ፡ ለ B. ⁴² Emended from ወጽገ፡ B, ወጽገ፡ C, ወጽገጸ፡ D; A omits. ⁴³ ለ. ደወፊ፡ ለ. ⁴⁴ ወፊ፡ መግዛህ፡ ወአለ፡ ለ. ⁴⁵ ፀ፡ ለ. ⁴⁶ ፀቅብ፡ B. ⁴⁷ ጎርጎ፡ ለ. ⁴⁸ ጎፀብ፡ B. ⁴⁹ ለገሪክ፡ ለ. ⁵⁰ መሥጥፊት፡ B. ⁵¹ ኩሉ፡ ለ. ⁵² ወሊ. C D; B omits. ⁵³ ወድፍፍ፡ ወስተ፡ ለ; ድፍፍ፡ ምድራ፡ B; text follows C. ⁵⁴ ጎብሎ፡ ለ B. ⁵⁵ ለንከ፡ D. ⁵⁶ A adds ምዝገ፡ ለ. ⁵⁷ ስብሎ፡ ለ. ⁵⁸ ደጎጥጸ፡ ለ. ⁵⁹ ለመደ. ⁶⁰ Emended after Dillmann from ወደመ፡ ለ. ⁶¹ ስደም፡ ዘከወ፡ ለ. ⁶² ከመ፡ ለ.

ኅመጠው፤ ቅድመ፤ እግዚአብሔር፤ እምላክ፤ ልዑል፤ ወደከውን ፀቃፊሁ፤ ስህጻድ፤ ወከመ፤
 11 ትገንቀብ፤ እምክሱ፤ እኩይ፤ ወከመ፤ ደድገኝ፤ እምክሱ፤ ጥጉ፤። እረጌ፤ እክ ወልደኛ፤ ዙጥ፤
 7ብረ፤ እገሴ እመሕደው፤ ከመ፤ ነጠላት፤ ወእክይ፤ ወክሱ፤ ገብርመ፤ ርዘት፤ ወምና፤ ወገማ፤
 12 ወእለሱ፤ ጽድቅ፤ ምስሌሆመ፤። *ተዐቀብ፤ እጎጥራ፤ ውስጥ፤ ፍጥመ፤ ወሰክደይ፤ አበርመ፤
 ወጎረጎረጎረ፤ ስሕተ፤ ሰጥ፤ ቅድመ፤ እምላክ፤ ልዑል፤ ወገብእ፤ ገጽ፤ እምነ፤ ወደገብእክ፤
 13 ሐገል፤ ስም፤ ወዘርእክ፤ እምክሱ፤ ምድር፤። ተገገሥ፤ እምክሱ፤ ምገብሪሆመ፤ ወእምክሱ፤
 ርዘሰመ፤ ወገንቀብ፤ ፀቃፊ፤ ዘእምላክ፤ ልዑል፤ ወገብር፤ ፈቃደሁ፤ ወጋርጥ፤ በዘሱ፤
 14 ወደብርክክ፤ በዘሱ፤ ምገባሪክ፤ ወደሥእ፤ እምነ፤ ተክሌ፤ ጽድቅ፤ በዘሱ፤ ምድር፤ *በዘሱ፤
 ትውልደ፤ ምድር፤። ወእደተረመም፤ *ስም፤ ወስምክ፤። በመተሕት ስማይ፤ በዘሱ፤
 15 መዋዕል፤ ሱር፤ ወልደኛ፤ በሰላም፤ ደጽገዕክ፤ *እምላክ፤ ልዑል፤ እምላኪ፤ ወእምላኪክ፤
 ሰገቢ፤ ፈቃደሁ፤ ወ።ደብርክ፤ ክሱ፤ *ዘርእክ፤ ወ።ተረፈ፤ ዘርእክ፤ ለትውልድ፤ ዘሰላም፤
 16 በዘሱ፤ በረከት፤። ዳድቅ፤። ከመ፤ ትኩን፤ በረከት፤። በዘሱ፤ ምድር፤ ወመፀእ፤ እምገብሁ፤
 እገዘ፤ ደትፈግሕ።

ጸጸ መካ፤ በሱባ፤ ቀዳሚ፤ በዘ፤ እርባ፤ ወእርባዕ፤ እገባልዉ፤። በካልእ፤ ገመት፤። ወእ፣
 ገመት፤። በዘጥ፤ እብርሃም፤ መጽእ፤ ደስሐቅ፤ ወደስማኒል፤ እምዐዘቅ፤ መሐላ፤ ከመ፤
 2 ደገባ፤ በገላ፤ ሱባደደት፤። ዛጥ፤። በገላ፤። ዘቀዳሚ፤ ማእረር፤ ንባ፤ እብርሃም፤ እሱሆመ፤
 3 ወተፊሥሐ፤ እብርሃም፤ እስመ፤ ክልእሆመ፤ ደቂቁ፤ መጽእ፤። እስመ፤ ብዙ፤ ጥፊ፤ ለደስሓቅ፤
 4 በቤርሳቤ፤ ወደሐውር፤ ደስሓቅ፤ ወ*ደጥሐ፤ ጥፊት፤። ወደገብእ፤ ንባ፤ እሱሆ፤። ወ።በዘ፤ መዋዕል፤
 መጽእ፤ ደስማኒል፤ ደርእይ፤ እባህ፤ ወመጽእ፤ ክልእሆመ፤። ኅቡር፤ ወጠብሐ፤ ደስሓቅ፤
 5 መሥዋዕት፤ ለጽጎሓክ፤ ወአዕረገ፤ ጸባ፤ *ምሥዋዕ፤ እሱሆ፤። ዘገብረ፤ በኩብርክ፤ ወምዕ፤
 መድኃኒት፤። ወገብረ፤ ገዘዐ፤ ፍሥሓ፤። በቅድመ፤ ደስማኒል፤ እኑህ፤ ወገብረት፤ ርብቃ፤ *ዳፍን፤
 ሐዳሱ፤። እምስርፍይ፤። ንዳስ፤ ወመሀበት፤ ለደዕቅብ፤ ወልዳ፤ ከመ፤ ደብእ፤ ለእብርሃም፤ እሱሆ፤
 እምፋዳሚ፤። ፍሬ፤ ምድር፤ ከመ፤ ደብላዕ፤ ወደብርክ፤ ፈጣሪ፤ ዙሉ፤ እገብላ፤ ደመት፤።
 6 ወደስሓቅ፤ ወእ፣፤። ፈገወ፤ በእይ፤ ደዕቅብ፤ ዘደህ፤ መሥዋዕት፤ ዘመድኒት፤። ለእብርሃም፤
 7 *ደብላዕ፤ ወደስተደሂ፤። ወበልዕ፤ ወሰን፤ ወ።ባረክ፤ ለእምላክ፤ ልዑል፤ ዘፈጠረ፤ ሰማ፤
 ወምድር፤ ዘገብረ፤ ዙሉ፤ ስብሐ፤ ምድር፤ ወመሀበመ፤ ለውሱድ፤ ሰብእ፤ ደብልዕ፤ ወደስተ፤
 8 ወ*ደብርክ፤። ፈጣሪሆመ፤ ወደእኔ፤ እትጋይ፤ ሰክ፤። እምላኪ፤ እኔ፤። እስመ፤ እርእይኪ፤።
 ዛጥ፤ ዕለት፤ ናህ፤ እኔ፤ ወልደ፤ *ገደወጽ፤ ከረምት፤ ለሂቅ፤። ወ*ፍጹመ፤። መዋዕል፤። ወክሱን፤
 9 መዋዕል፤ ከኖሌ፤ ሰላመ፤። ሰደፈ፤ ጸላእ፤ እጥእ፤። በ።ዙሉ፤ ዘመሀበኪ፤ ወሰውሱድ፤ ዙሉ፤
 መዋዕል፤ ሕይወት፤ እስክ፤ ዛጥ፤ ዕለት፤። ትኩን፤ እምላኪ፤ ግህልክ፤ ወሰላምክ፤ ገዕዕ፤ ገብርክ፤።
 ወላዕላ፤ ዘርእ፤ ውሱዳ፤። ከመ፤ ደኩንክ፤ ሕዝብ፤ ኅሩዩ፤ ወርስት፤ እምክሱ፤ እስከዛ፤። ምድር፤

1 Emended from ወደሠጠው፤ B. እደሠጠው፤ A; ወደሰጠወክመ፤ C; ደሠጠው፤ D.

(Nam) erant multae divitiae Isac in Bersabee, et erat Isac abiens et con- XXII. 2
siderans adhuc quae possidebat, et reversus est ad patrem suum. (Et) in 3
tempore hoc advenit Ismael, videre patrem suum, et convenerunt utrique
simul, et immolavit Isac hostiam fructuum et optulit super altarium patris
sui, quod fecit in Cebron. Et fecit sacrificium salutare et fecit convivium 4
laetitiae in conspectu Ismael fratris sui; et fecit Rebecca collyridam
novam de frumento novo, et dedit eam Jacob filio suo, ut inferret Abrahae
patri suo de primos fructus terrae, ut manducaret et benediceret creatorem
omnium, priusquam moreretur. Et Isac et transmisit per manus Jacob 5
optima sacrificiorum salutarium (ipsius et vinum patri suo) Abraham ut
manducet et bibat. Et manducavit et bibit [Abraham] et benedixit 6
Dominum excelsum, qui creavit caelum et terram, qui fecit universa
pinguedinis terrae et dedit ea filiis hominum, ut manducet et bibant
et benedicant creatorem ipsorum. 'Et nunc confiteor ego, Deus meus, 7
quoniam ostendisti mihi diem hunc: <et> ecce ego sum filius quinque
et septuaginta et centum annorum, senior et plenus dierum, et omnes
dies mei fuerunt mihi pacis. <Et> gladius inimici¹ non (do)minatus est 8
mei in omnibus² quibus dedisti mihi et³ in filios [istos] meos omnibus
diebus vitae meae usque in hunc diem. (Sit)⁴ nunc misericordia tua et 9
pax tua super puerum istum, Domine, et super semen (filiorum) ejus, ut
sint tibi in populum acceptabilem et hereditas ex omnibus populis⁵ terrae
ex hoc nunc et usque in omnibus diebus generationum terrae in universa

¹ MS. inimih. ² MS. adds diebus. ³ MS. hos. ⁴ Lacuna of three letters filled up from Eth. ⁵ Emended with Eth. from filiis.

⁶ A D omit. ⁷ ማላቢ: C D. ⁸ ጥቶ: A. ⁹ A omits. ¹⁰ ርኩሳ: A.
¹¹ ወሊ. A. ¹² ከዩዳ: B. ¹³ ደሴር: ዘርእክ: A. ¹⁴ A omits through homeoteleuton.
¹⁵ ስምክ: ወስምዩ: A. ¹⁶ B omits. ¹⁷ ዘርእ: B; A D omit. ¹⁸ በረከት: A.
¹⁹ ጽድቅ: A; ጸድቅ: B; ዘጽድቅ: C D. ²⁰ በረከት: A. ²¹ ለጥላላው: A. ²² ጎመቶ: A.
²³ ሰላጌ: B; ሰላላት: C; ሰላጎት: D. ²⁴ ዛፒ: A B. ²⁵ በጎል: B. ²⁶ ደጥኒ: ጥፊቶ: A.
²⁷ Lat. omits. ²⁸ Em. with Lat. *utrique* from ዘኩሳ: which A trans. after ጎሱሪ
²⁹ ምሥጥዕ: ዘለሱሀ: A. ³⁰ ምሥጥዕት: C; ምሥጥዕት: ምድንጌት: D. ³¹ ወፍሥካ: A.
³² ዳፍንጎ: A. ³³ ለምስርና: A. ³⁴ ቅድመ: A. ³⁵ Lat. adds *ipsius et vinum patri suo*. I have added A before next word. ³⁶ ደስተይ: ወደብላዕ: B. ³⁷ በረከት: B C.
³⁸ ለርእኒ: A. ³⁹ ምእት: ወሰብጎ: ወጎምስ: B. ⁴⁰ ለሂቆ: B. ⁴¹ ፍጹም: A. ⁴² See note on xxi. 1. ⁴³ ወበ B C. ⁴⁴ Lat. *puerum istum*. ⁴⁵ Lat. *ejus*. ⁴⁶ Lat. *filiis*.

10 ለምደላኩ ወለስኩ ክሱ መኖሪ ስትወልድ ምድር ለኩህ ገላማትኩ ወጸወቶ፣
 ለሶቶብ ወይቤ፣ ወልድኩ ሶቶብ፣ ይባርኩ ለምላኩ፣ ክሱ ወደገደልኩ ለገቢ፣ ጽድቅ፣
 ወፊቃ፣ ሰቅድመ፣ ዘሌኑ ወይገረይ፣ ብኩ፣ ወጠዘርእኩ፣ ከመ፣ ትኩጎ፣ ሕዝብ፣ ዘለርሱ፣
 11 በከመ፣ ረቃ፣ ሰኩሱ መኖሪ ስትወልድ ወልድኩ ሶቶብ፣ ቅረብ፣ ወሰፀመ፣። ወፋርብ፣
 ወሰፀ፣ ወይቤ፣ ቡ፣ ኩ፣ ወልድኩ ሶቶብ፣ ወክሱም፣ ወሱ፣ ለእገዚአብሔር፣ ለፀል፣ ሰኩሱ
 ገላማት፣ የሀብ፣ ለእገዚአብሔር፣ ዘርእ፣ ጽድቅ፣ ወእምወሱደኩ ይቀድስ፣ ለማለስኩ፣ ክላ፣
 12 ምድር፣ ይገባቶ፣ ለኩ ለሕዛብ፣ ወይስገዳ፣ ሰቅድመ፣ ዘርእኩ ክሱም፣ ለሕዛብ፣ ኩ፣ ገደላ፣
 ሰቅድመ፣ ሰብላ ወ፣ ለእገዚአብሔር፣ ጥግግ፣ ወሱ፣ ዘርእ፣ ሰጥ፣ ደደደታ፣ ፍጥክ።
 13 ወ፣ ፍጥኩ፣ ወሱደኩ ለከባ፣ ሕዝብ፣ ቅዱስ፣ የሀብ፣ ለምላኩ፣ ለፀል፣ ክሱ፣ ሰርኩ፣ ለርኩጋጉ
 ለሰ፣ ለርኩ፣ ወለሰ፣ ለርኩ፣ ለኖ፣ ወላዳም፣ ሶርፋ፣። ፣ ጸብ፣ ደማ፣ ቅዳሌ፣። ዘርእኩ ሰኩሱ፣
 14 ጥወልድ፣ ጥወልድ፣ ወለስኩ ለገላም፣ ወደገደልኩ ለምላኩ፣ ፋርብ፣ ወርኩ፣። ከመ፣
 ፋርብ፣ ክሱ፣ ለሰባኩ፣ ወ፣ ለሰባኩም፣ ገደኩ፣። ወ፣ ደገደልኩ፣። ወይባርኩ፣ ወጥረስ፣ ክላ፣
 15 ምድር፣ ወ፣ የሐድስ፣። ክፍ፣ ምስሌኩ፣ ከመ፣ ትኩ፣ ሕዝብ፣ ለርሱ፣። ለ፣ ክሱ፣ ገላማት፣
 ወወለ፣ ይኩ፣ ለኩ፣ ወ፣ ለዘርእኩ፣ ለምላኩ፣። ዘሰህልወ፣ ወዘሰጽድቅ፣ በኩሱ፣ መኖሪ፣
 16 ምድር፣ ወለ፣ ጥ፣። ወልድኩ ሶቶብ፣ ተዘከር፣ ቃል፣ ወቆብ፣ ጥላካ፣። ጥርገም፣
 ለሱከ፣ ተፈለጥ፣ ለምላኩ፣ ወለ፣ ጥ፣። ምስሌህም፣ ወለ፣ ገብር፣ በከመ፣ ምግባሪም፣
 ወለ፣ ጥ፣። ቤ፣ ለሰመ፣ ገብርም፣ ርኩ፣። ወክሱ፣ ፍጥክም፣ ገማ፣። ወምና፣ ወሰቅራር፣።
 17 መ፣ ሞቶተመ፣ ለክሱ፣ ይዘብሱ፣ ወለ፣ ጥ፣። ይስገዳ፣ ወሰወስተ፣ መቃብረት፣ ይበል፣
 18 ወክሱ፣ ገብርም፣ ክ፣ ወባኩ፣ ወለ፣ ለሰመ፣ ለ፣። ለሐል፣። ወለ፣ ጥ፣። ለደገጥም፣
 ዘይራሌ፣ ም፣። ገብርም፣ ወለ፣ ለሰመ፣ ይስገዳ፣ ለእገዚአብሔር፣ ለፀል፣ ለ፣። ለምላኩ፣
 19 ወለ፣ ለእገዚአብሔር፣ ለ፣። ለእገዚአብሔር፣ ለ፣። ለሰመ፣ ለ፣። ወለ፣ ጥ፣። ወልድኩ
 ሶቶብ፣ ለምላኩ፣ ፋርብ፣ ይርዳኩ፣ ወእምላኩ፣። ለማይ፣። ይባርኩ፣። ወደገደልኩ፣ ለም፣።

1 I. lat. adds *Abraham filium suum.* 2 ወይቤቱ ለ C D. 3 A B omit.
 4 ለርሱት B; I. lat. omits. 5 ቀርቦ ለ. 6 ገላም ለ. 7 B omits. 8 ክሱ ለ B.
 9 I. lat. *exerce* = ጥመብል። 10 ፍጥኩ ለ B. 11 ፍጥ፣ B. 12 ክሱ ለ A.
 13 ሶርፍ፣ B. 14 Thus Jub. and Syr. imply ግ። ግግግግ Gen. xlix. 26 instead of
 Mass. (Sam., LXX, Vulg.) ግግ ግግግግ. 15 Em. with Lat. *inquinamento et injustitia*
 from ርኩሱት ርኩሱት of MSS. 16 Em. with Lat. *propitius sit injustitiis tuis et* from
 ታትስ፣ ለምላኩ፣ ለሰባ፣ of MSS. 17 ገደኩ፣ B C D. 18 ደገደልኩ ለ; ደገደልኩ ለ B.
 19 ጥረስ፣ ለ B. 20 Lat. *hereditatis.* 21 ለ A B. 22 ለምላኩ ለኩ፣ ወለዘርእኩ ለ A.
 23 A omits. 24 ጥላካ፣ H A. 25 ርኩሱ ለ B. 26 ገማ፣ B C; ገማ፣ D.
 27 ለ፣ B. 28 A adds ለእገዚአብሔር፣ 29 ክ፣ ለ A. 30 ም፣ ለ A B C.
 31 መባረኩ ለ; መባረኩ ለ C; መባረኩ ለ D. 32 Restored from Lat. *illis.* 33 ለ፣ ለ A.
 34 ይቆብኩ፣ ወይርዳኩ፣ ለምላኩ ለ. 35 Lat. *Adae.*

saecula.' Et vocavit [Abraham filium suum et] Jacob et dixit: 'Nate 10 Jacob, benedicat te Deus omnium et confortabit te, facere veritatem et voluntatem suam in conspectu ejus, et eligere in te et in semine tuo, esse illi populum¹ [et] in voluntatem ejus in omnibus diebus. Et tu, nate Jacob, adproxima te ad me et osculare me.' Et adproximans Jacob 11 osculatus est eum, et dixit: 'Benedictus filius meus Jacob et omnes filii ejus Deo excelso in omnibus (saeculis). Deus det tibi semen veritatis et de filiis tuis sanctificet² in medio totius terrae: servient tibi gentes, et adorabunt in conspectu seminis³ tui omnes populi. Efficere fortis in 12 conspectu hominum et potestatem exerce in omne semen Set⁴. Tunc justificabuntur viae tuae et viae filiorum tuorum, ut sint in populum sanctum. Det tibi Deus excelsus omnes benedictiones, quas benedixit 13 me et benedixit Noe et Adam, (ut)⁴ requiescant in verticem sanctificationis seminis tui in omni generatione et generatione usque in saeculum. Et mundabit te ab omni inquinamento et injustitia, ut propitius sit 14 omnibus injustitiis tuis et neglegentiae tuae, et confortabit te et benedicet te, et hereditabis omnem terram. Et renovabit⁵ testamentum ejus 15 cum ipso, ut sis illi in plebem hereditatis (suae) in omnia saecula, et ipse erit tibi et semini tuo in Deum in veritate et justitia omnibus diebus terrae. Et tu, nate Jacob, memento sermonum meorum et custodi praec- 16 cepta patris tui Abraham: separare a gentibus et noli manducare cum ipsis nec facias⁶ secundum operas eorum et non sis illis in sodalem: quoniam opera ipsorum pollutio, et omnis via ipsorum immunditia et abominatio et spurcitia. Sacrificant enim (sacrificia sua)⁷ mortuis et 17 daemonia adorant et super tumulos manducant, et universa opera ipsorum vana et nullius momenti. Et non est illis cor ut recogitent, et oculi 18 eorum non videntes qualia sunt opera ipsorum et quomodo ipsi errent dicentes ligno: "Tu es Deus meus," et lapidi: "Tu es Dominus meus et tu liberator (meus)," et non est (illis) cor. Et tu, nate Jacob, Deus 19 excelsus adjuvabit⁸ te et Deus Adae⁹ confortabit¹⁰ te et separabit te ab (omnibus) abominationibus ipsorum et ab om . . .'

¹ Eth. adds hereditatis ejus. ² Em. with Eth. from sanctificabis. ³ Em. with Eth. from nominis. ⁴ MS. et. ⁵ MS. renovavis. ⁶ MS. facies. ⁷ Lacuna filled up from Eth. ⁸ MS. adjuvabit. ⁹ Corrupt; Eth. = caeli. ¹⁰ Eth. = benedicat.

20 ርዳሎም፡ ወእምዳሉ፡ በሐተተሙ፡፡ ጥቀሱ፡ ወልደ፡ ደቀብ፡ ከሙ፡ እጉንግሊ፡ ብሊሲ፡
 21 እም፡ ዙሉ፡ ዘርሱ፡ ጸጥሎ፡ ካና፡፡ እስሙ፡ ዙሉ፡ ዘርሱ፡ ለምራዩ፡ እምደር፡፡ እስሙ፡ በእባላ
 ካም፡ በሐተ፡ ካና፡፡ ወዙሉ፡ ዘርሱ፡ ደመሰሰ፡ እምደር፡ ወዙሉ፡ ጥፋ፡ ወዘደደ፡፡ እሌላ፡
 22 እም፡ ሰላ፡ ሰላ፡ ደደ፡፡ ወሰዙሉም፡ እሳ፡ ደመሰሰ፡ ጣፎ፡፡ ወሰ፡ ጸጥሎ፡፡ እሌላም፡፡
 ምንገሱ፡ ጥብ፡ በምደር፡ ሐደፎ፡፡ እስሙ፡ ወሰተ፡ ሲእላ፡ ደወርዶ፡ ወውሰተ፡ መካ፡ ደደ፡፡
 የሐው፡ ወ፡ እሌላም፡፡ ምንገሱ፡፡ ዝክር፡ በደቡ፡ ምደር፡ በካም፡ ጥንጥ፡ ወሰደ፡፡ ሰደም፡፡
 23 እምደር፡ ከምሁ፡ ይገነጥሙ፡ ዙሉም፡ እሳ፡ ደመሰሰ፡ ጣፎ፡፡ እትፍራህ፡ ወልደ፡ ደቀብ፡
 ወእትደገፍ፡ ወልደ፡ አብርሃም፡ እምሳከ፡ ለፀላ፡ ደቀብ፡፡ እም፡ መስፍ፡፡ ወእምዳሉ፡
 24 ፍፍ፡ በሐተ፡ ወእፍ፡ ደባልሐክ፡፡ ዘገ፡ ሌ፡ ሐገ፡ ሌ፡ ሌ፡፡ ከሙ፡ አገብር፡ ስም፡ ባዕሌህ
 በደቡ ምደር፡ ተውሀበ፡ ለከ፡ ወለዘርሱ፡ ለሳሌም፡ ወተሰመደ፡ ሌ፡ አብርሃም፡ ተውሀበ፡
 ለከ፡ ወለዘርሱ፡ ለሳሌም፡ እስሙ፡ አገ፡ ጥንጥ፡ ሌ፡፡ ወጋቀውም፡ ስም፡ ቅድመ፡ እምሳከ፡
 25 እስከ፡ ለሳሌም፡ ዘርሱ፡ ወስም፡ ይቀውም፡ ወሰተ፡ ዙሉ፡ ትውልደ፡ ምደር፡፡ ወእጥቆ፡
 26 እገ፡፡ ይህም፡ ወ፡ ደባርኩ፡፡ ወሰከሱ፡ ከእሌሆም፡ ጎረ፡፡ ወሰተ፡ ፀረ፡፡ አሐ፡፡ ወኖም፡
 ደቀብ፡ ወሰተ፡ ሐፍ፡ አብርሃም፡ እሳ፡ እሱህ፡ ወሰፍ፡ ስብ፡፡ ወተፈሥሐ፡ ምሕረፍ፡ ወልደ፡
 27 ባዕሌህ፡፡ ወ፡ ሰርኩ፡፡ በዙሉ፡ ለሱ፡ ወደሌ፡ እምሳከ፡ ለፀላ፡ እምሳከ፡ ዙሉ፡ ወልጣሬ፡ ዙሉ፡
 ዘ፡ እውፀኔ፡፡ እም፡ አር፡ ከከለፍደ፡፡ ከሙ፡ የሀቤ፡ ዛ፡ ምደር፡ እረሳ፡፡ ለሳሌም፡ ወከመ፡
 28 እፎም፡፡ ዘርሱ፡ ቅድሱ፡ ከሙ፡ ይተባረኩ፡ ለፀላ፡ ለሳሌም፡፡ ወሰርኩ፡ ለሰቀብ፡ ወደሌ፡፡ ወልደ፡
 ዘበዙሉ፡ ለ-ሱ፡፡ ወዘበምሕረት፡፡ [በእሳ፡፡] ይተፈግሐ፡፡ ሱ፡፡ ወደኩ፡ ማህልከ፡ ወምሕረትኩ፡
 29 ያፍ፡ ባዕሌህ፡ ወሳሌ፡ ዘርሱ፡ ዙሉ፡ መጥፀሱ፡፡ ወእትፋደ፡፡ ወእትፋደ፡፡ እምደላኔ፡
 ወእስከ፡ መጥፀሱ፡ ዘለሳሌም፡ ወደኩ፡ አዕይነ፡፡ ከሁ፡ ባዕሌህ፡ ወሳሌ፡ ዘርሱ፡ ከሙ፡
 30 ትዕቀር፡፡ ወከመ፡ ትባርኩ፡ ወከመ፡ ትቀድሱ፡፡ አገ፡ ለሐዘብ፡ ዘለርስ፡፡ ወ፡ ባርኩ፡፡ በዙሉ
 በረከታ፡፡ እምደላኔ፡ ወእስከ፡ ዙሉ፡፡ መጥፀሱ፡ ዘለሳሌም፡ ወ፡ ሐደስ፡፡ ኪፍክ፡፡ ወማህላኩ
 ምስሌህ፡ ወ፡ ምስሌ፡ ዘርሱ፡ በዙሉ፡፡ ፈቃድኩ፡ በዙሉ፡፡ ትውልደ፡ ምደር፡፡
 ፳፫ ወእገብር፡ ከእሌሆ፡፡ እዳብ፡፡ ደቀብ፡፡ ዳብ፡ አዕይነ፡፡ ወሰርኩ፡ ለእምሳከ፡ እማ
 ልክ፡፡ ወከደ፡ ገጽ፡፡ ወ፡ ሰፍሐ፡፡ እገህ፡ ወኖም፡ ገጥሙ፡ ዘለሳሌም፡ ወተጋብኩ፡ ጎቤ፡

1 ወደግብኩ፡ እምስሐተተሙ፡ ወእምርዕሱም፡ A. 2 A adds እገ፡ ሌ. 3 B omits.
 4 እምደሆም፡ C D. 5 ጸጥሎ፡ A B. 6 እሌላ፡ B. 7 A omits. 8 ወእምንገሱ፡ A.
 9 ሰደም፡ A; B omits. 10 እውስ፡ A. 11 ይህም፡ ወእገኩ፡ B. 12 ስብ፡
 ስዕመተ፡ A. 13 በርኩ፡ A; በርኩ፡ B. 14 እውላኔ፡ B C. 15 ከከለፍደ፡ B.
 16 አዕር፡ A; እረሳ፡ B. 17 A adds ስም፡ 18 A B C omit. 19 ወዘበዙሉ፡ A.
 20 Corrupt. 21 እትፈግሐ፡ C D. 22 የ B. 23 ደቀብም፡ B C. 24 ትባርኩ፡ A.
 25 በረከታ፡ A D. 26 ዙሉ፡ A. 27 ላደስ፡ B. 28 ምስሌህ፡ ወምሕረትኩ፡ A.
 29 አዳብ፡ ለደቀብ፡ A. 30 ገጽ፡ B. 31 Mass. Gen. xlix. 33 ገፍ፡፡ LXX ጳጳሳ፡
 Vulg. collegit; only Syr. and Eth. Vers. of Gen. support text.

ለባሁኑ ወበክ፡ ዘሱ፡ ሀሱ፡ ያዕቆብ፡ ይስኩብ፡ ውስጥ ሕፃን ወአያለመረ፤ ከመ፡ ጥጥ፡ ፡
 ለ-ብርሃም፡ ለሱ፡ ለባሁ፡ ወቅህ፡ ያዕቆብ፡ ለምገዮም፡ ወናህ፡ ቁረ፡ ለ-ብርሃም፡ ከመ፡ በረድ፡ 3
 ወይቤ፡ *ሌሳ፡ ለሱ፡ ወአለላ፡ ዘበብ፡ ወአለመረ፤ ከመ፡ ጥጥ፡ ወገንሥእ፡ ለምስሕብ፡ ወርጸ፡ 4
 ወገገራ ለርብ፡ ለመ፡ ወሶረገ፡ ርብ፡ ነብ፡ ይስሓቅ፡ ሌሊ፡ ወገገረገ፡ ወሶሩ፡ ነብ፡
 ወያዕቆብ፡ *ሆስባሆም፡ ወማተት፡ ውስጥ ለደህ፡ ወሐዊርመ፡ ርኩብ፡ ለአ-ብርሃም፡
 ለክክ፡ ይስኩብ፡ በድኖ፡ ወወደቀ፡ ይስሓቅ፡ ውስጥ ገጸ፡ ለባሁ፡ ወበክ፡ ወለዐጥ፡ ወቃል፡ 5, 6
 ተሰምዖ፡ በቤ፡ ለ-ብርሃም፡ ወገንሥእ፡ ይስማህ፡ ወልዱ፡ ወሶሩ፡ ነብ፡ ለ-ብርሃም፡ ለባሁ፡
 ወበክ፡ *ለአ-ብርሃም፡ ለባሁ፡ ወ-ላቱ፡ ወ-ክሱ፡ ሌጥ ለ-ብርሃም፡ ወ-በክ፡ ብካ፡ ዐቢ፡
 ወቀዕር፡ ውስጥ በጎጥ ነዕባት፡ ፋሩ፡ ሳራ፡ ብለሲቱ፡ ውሱጽ፡ ይስሓቅ፡ ወይስማህ፡ 7
 ወበክይ፡ ለርብ፡ መዋዕላ፡ ዘሱም፡ ሰብሐ፡ ቤቱ፡ ወይስሓቅ፡ ወይስማህ፡ ወክሱ፡ ውሱደም፡
 ወ-ክሱም፡ ውሱደ፡ ከሱራ፡ በመካኖም፡ ወተረጸመ፡ መዋዕላ፡ ብካ፡ ለ-ብርሃም፡ ወ-ሆ 8
 ለስጥ፡ ለዮሴ፡ ሐይ፡ ወአርባዕት፡ ሱባ፡ ንመጥ፡ *ምእት፡ ወሰብ፡ ወንጋምስ፡
 ንመጥ፡ ወረጸመ፡ መዋዕላ፡ ሕይወቱ፡ ለሂቅ፡ ወፍጸመ፡ መዋዕላ፡ ለስመ፡ መዋዕላ፡ ቀረም፡ 9
 ለማገቱ፡ ለሕይወተመ፡ *ዐሠርቱ፡ ወተስፋ፡ ለዮሴ፡ ውሳት፡ ወለምድ፡ ለይ፡ ለክክ፡
 ይገት፡ ለም፡ *ዐሠርቱ፡ ወተስፋ፡ ለዮሴ፡ ውሳት፡ ወላረሲ፡ ፍጥ፡ ወለላ፡ ጸጸ፡ መዋዕላ፡

... quinto et *septuagensimo et centesimo¹ anno (et) complevit dies XXIII. 8
 vitae suae, senior et plenus dierum. Propter quod dies antiquorum erant 9
 [vitae]² * usque ad³ * nonodecimum jubileum⁴, (et) post diluvium⁵ coeperunt
 (dies) minui jubileorum horum⁶ et senescere celerius et minui dies vitae
 ipsorum a facie *tribulationum multarum⁷ et malignari in viis suis, excepto

¹ MS. centesimo et septuagensimo; cf. xxii. 7. ² Seems a gloss though found also in Eth. ³ MS. ipsius et. ⁴ MS. nonodecimo jubileo. ⁵ MS. dilubium. ⁶ We should read nonodecimorum with Eth. ⁷ MS. tribulationis multorum.

¹ Gen. xxv. 8 ሆሆጎዳ; so LXX and Vulg.; phrase in text found first in Judges ii. 10. ² ሀሰ፡ B. ³ ወይስኩብ፡ B. ⁴ ለሱ፡ ለሱ፡ A. ⁵ B omits. ⁶ ወላረሲ፡ A; ወበክ፡ ወላረሲ፡ C. ⁷ ለ-ብርሃም፡ ለባሁ፡ B. ⁸ B trans. after ለ-ብርሃም፡ * A omits. ⁹ በጎጥ፡ ነዕባት፡ A; በእት፡ ዘካዕባት፡ C D. ¹⁰ ወ-ላቱ፡ B. ¹¹ ወክሱ፡ B. ¹² Em. with Gen. 1. 4 ስጥጋ ሆ፡ from ሳሕ፡ ብካ፡ B; ሳሕ፡ ወብካይ፡ D; A C read ብካ፡ ¹³ F A. ¹⁴ ለዮሴ፡ A. ¹⁵ ለርባዕቱ፡ A. ¹⁶ ንመጥ፡ B. ¹⁷ ያወደደ፡ A. ¹⁸ Emended with Lat. from ለሀቅ፡ A; ወለሀቅ፡ B C D. ¹⁹ መዋዕላ፡ B C; መዋዕላ፡ D. See note on xxi. 1 above. ²⁰ ያወደ ለዮሴ፡ A.

10 ሕይወተሙ ለምንግስ ሕማም ጠኩ፣ ወበእኩ፣ ፍፍጭም ዘእንበሉ ጽብርም። ለከመ
 ለብርምም ፍጺም፣ በዘሱ ምግብ፣ ምስሌ፣ ለግዚአብሔር፣ ወ'እንዝ፣ ይመምር፣ በጽድቅ፣
 ዙሉ መቆሰ፣ ሕይወቱ ወፍህ፣ ለረዳም፣ ለርባዕ፣ ለፍቃዕ ለፍቃዕ ለፍቃዕ፣ ለፍቃዕ ለፍቃዕ፣ ለፍቃዕ ለፍቃዕ፣
 11 ርሲሳ ቅርም፣ ገላ፣ ለከይ፣ ወጸገሳ፣ መቆሰህ።። ወዘሱ፣ ትውልድ፣ ዘይተገገገ፣ ለምይእኪ፣
 ወእስከ፣ ዕለት፣ ደይን፣ ዐባይ፣ ደረሰ፣ ፍጡ፣ ዘእንበሉ፣ ደረድም፣ ከሌሌ፣ ለፍቃዕ፣ ወተከውን፣
 12 ለንዝ፣ ጥገደገመ፣ ለእምርተሙ፣ ለመገረሰሙ፣ [ወተሰተ፣ ዙሉ ለእምርተሙ]።። ወበውለቱ፣
 መቆሰ፣ ለመ፣ ሕይወ፣ ሰለሌ፣ ለፍቃዕ፣ ለፍቃዕ፣ ለፍቃዕ፣ ለፍቃዕ፣ ለፍቃዕ፣ ለፍቃዕ፣ ለፍቃዕ፣
 ጸብዘን፣ ሕይወ፣ ወመብዘተ፣ መቆሰህ፣ ሕማም፣ ወበረሕ፣ ወምገዳ፣ ወክሊሶ፣ ሰለሙ።።
 13 ለከመ፣ መቆህፍት፣ ጸብ፣ መቆህፍት፣ ወጽልጎ፣ ጸብ፣ ጽልጎ።። ወምገዳ፣ ጸብ፣ ምገዳ፣
 ወስምዕ፣ ለኩይ፣ ጸብ፣ ስምዕ፣ ለኩይ፣ ወደ፣ ጸብ፣ ደ፣ ወዘሱ፣ ዘከማሁ፣ ዘኪ፣
 ለኩይ፣ ዘገ፣ ምስሌ፣ ዘገ፣ ደ፣ ወገፍትእት፣ ወእስከት፣ ወበረረ፣ ወሰመዳ፣ ወበርባው፣
 ወ'ሰከሕካሕ፣ ወ'ሰጻዝዝ፣ ወበባር፣ ወጥ፣ ወመጥባሕ፣ ወገፍ፣ ወዘሱ፣ መቆህፍት፣
 14 ወሕማም።። ወዘሱ፣ ዘገ፣ ደመጸላ፣ በትውልድ፣ ለኩት፣ ለንት፣ ትሌብ፣ ለምድር፣ ርዝ።።
 15 ወዘመት፣ ወግማ፣ ወሰቆረር፣ ግብርም።። ለግ፣ ደብሱ፣ ለቆደም፣ መቆሰህም፣
 ጠኩ፣ ለከ፣ ፀህርቱ፣ ምእት፣ ግመት፣ ወሆይ፣ ወፍህ፣ መቆሰ፣ ሕይወት፣ ለመ፣ ለብዘን፣
 ሰለሌ፣ ሕይወ፣ ሰለሌ፣ ግመት፣ ወለመ፣ ገደሌ፣ ሰለሌ፣ ግመት፣ ወለሱ፣ ለኩይ፣ ወለሌ፣
 16 ምንዝ፣ ሰለሙ፣ በመቆሰ፣ ትውልድ፣ ደላ፣ ለኩት፣ ወበደላ፣ ትውልድ፣ ደከው፣ ደቆ፣
 ለንዝ፣ ደዘል፣ ለከመም፣ ወሰዕተሂም፣ በእነት፣ ግጠላት፣ ወበእነት፣ ፀመ፣ ወበእነት፣
 ገብ፣ ለተም፣ ወበእነት፣ ለኩይ፣ ዐበይት፣ ዘእመገቱ፣ ደገብ፣ ወበእነት፣ ገደገተሙ ሥርዐት፣
 ዘተካደ፣ ለግዚአብሔር፣ ማእከሉም፣ ወማእከሉም፣ ስመ፣ ደቆብ፣ ወይገብ፣ ዙሉ ትእዛዛ።።

¹ Emended with Lat. *et senescere celerius et minui dies vilae ipsorum* from ወሰእገጽጽ፣ ለምእግራውሳ፣ ወሰረሰ፣ ፍጡ፣ ወሰተጸገዕ፣ መቆሰህም፣ A B. Here ወሰእ" and ወሰረ" were accidentally transposed. Then ለምእግ" seems to be repeated from preceding clause, ተጸገዕ፣ from ver. 10, in order to give sense. ² A omits. ³ ዘበጽድቅ፣ በዘሱ፣ ግብ፣ A፣ ዘበጽድቅ፣ B፣ ወበጽድቅ፣ C፣ በዘጽድቅ፣ D. ⁴ ዘላግራውሳ፣ A. ⁵ መቆሰህም፣ B፣ see note on xxi. 1. ⁶ ላግራውሳ፣ A. ⁷ B omits. ⁸ Em. with Lat. *ab ipsis spiritibus* (MSS. *spiritus*) from ለምርሳፍም፣ A፣ ለምርሳም፣ B. ⁹ A gloss፣ Lat. omits. ¹⁰ ለሰ፣ ሕይወ፣ A. ¹¹ ላግራውሳ፣ A. ¹² ሕማም፣ B. ¹³ ሰለሙ፣ B. ¹⁴ ጽልጎ፣ ጸብ፣ ጽልጎ፣ D. ¹⁵ ስምዕ፣ B. ¹⁶ B trans. after ለኩይ፣ ¹⁷ A adds ለኩይ፣ ምስሌ፣ ለኩይ፣ ¹⁸ Emended with Lat. *clades* from ግብጥጥ፣ A C D፣ ግብጥጥ፣ B. ¹⁹ ሰከሕካሕ፣ A. ²⁰ ሰጻዝዝ፣ A. ²¹ Lat. *planctus*. ²² ትሌብ፣ B C—wrong, cf. Lat. *iniquitatem facit*. ²³ Em. with Lat. from ምድር፣ በርዝ፣ of A B. ²⁴ I have prefixed *ω* with Lat. to ዘመት፣ B C፣ A reads በዘመት፣ D ዘመተሙ ²⁵ ወበግማ፣ A B. ²⁶ ወበሰቆረር፣ B C D. ²⁷ ወላግ፣ A. ²⁸ ደብሱ፣ B.

Abraham¹. Quia Abraham erat perfectus in omnibus operibus suis cum 10
Deo et beneplacens in veritate omnibus diebus vite sue: et ecce non
conplevit quattuor jubeleos in vita sua, quousque senulit a facie malignorum
et satlatus est diebus suis. Et (omnes) generationes, quae surrexerint² 11
ex hoc et usque in diem iudicii magni³, senescunt cito, priusquam con-
pleant duos jubeleos, et erunt transeuntes ab ipsis spiritibus⁴ intellectus
ipsorum. Et in diebus illis, si vixerit homo jubeleum⁵ et dimidium 12
annorum, dicent de ipso: 'Abundavit vita sua, et plurimum dierum
ipsius (dolor et maero)⁶r et angustiae et non est pax: propter quod vulnus 13
super vulnus et dolor super dolorem et tribulatio super tribulationem et
auditus malus super auditum malum et infirmitas super infirmitatem,
et universa iudicia ejus(modi)⁶ maligna, secundum hoc illud⁷, correctio⁸ et
clades et nives et pruinae et glacies et febris et frigora et praefocatio⁹
et famis et mors et gladius et captivitas et universa¹⁰ plaga (et) planctus.
Et omnia haec supervenient super generationem quae est iniqua, quae 14
iniquitatem facit in terra, et immunditia et fornicationes et pollutiones (et)
abominations opera¹¹ ipsorum.' Tunc dicent: 'Antiquorum¹² dies multi 15
usque ad mille annos et [dies] boni: nam¹³ ecce dies vite nostrae, si
multum vixerit homo, anni¹⁴ septuaginta, et si valide¹⁵, octoginta et isti
maligni, et non est omnis pax in diebus generationis illius pessimae¹⁶.
Et in ipsa generatione erit ut pueri arguant patres suos et seniores suos 16
propter iniquitatem et injustitias et propter sermonem oris ipsorum et
propter malitias magnas, quas ipsi faciunt (et) propter quod derelinquunt
testamentum, quod testatus est Deus inter manum sui et ipsorum, custo-
dire et facere universa mandata ejus et praecepta ejus et omnia legitima

¹ MS. abram. ² MS. surrexerunt. ³ MS. adds sed. ⁴ MS. spiritus;
see note 8 on Eth. text. ⁵ MS. jubeleos. ⁶ Lacuna filled up from Eth. ⁷ MS.
ipsud. ⁸ MS. cum corruptione; Eth. = infirmitas—too weak and general; correctio
here = epilepsy. ⁹ MS. provocatio. ¹⁰ MS. universae. ¹¹ MS. operum.
¹² MS. antiqui. ¹³ Read sed or et. ¹⁴ MS. annis. ¹⁵ MS. valde.
¹⁶ MS. pessimi.

¹⁷ Ἰϛ Α. ¹⁸ ἄλλοσ; Α. ¹⁹ ἠξω; Β. ²⁰ ἔγσση; Α. ²¹ ἠλλ; Α. C.
²² ἔγσση; Α. ²³ Emended with Lat. from ἡτ; of MSS. ²⁴ ἔχῆσ; Β. C.
²⁵ ὠσῃλῆη; Α. Β. ²⁶ ἱλῆη; Α.

17 ወጦርዐት ወተሉ ሕገ ወለሎ፣ ገጥሳ ግማክ ወፀጋመ፣ ለሰመ፣ ስጥመ፣ ለአክፋ
 ወተሉ፣ ለፍ፣ ይጥናገር፣ ለሰላ፣ ወተሉ፣ ገብርመ፣ ርኩስ፣ ወሰፋፋር፣ ወተሉ፣ ፍፍተመ፣
 18 ግማክ ወርከሰ፣ ወመሰና፣ ፍህ፣ ምድር፣ ጥጥራጥ፣ ስለነ፣ ስጥ፣ ምግባርመ፣ ወለል፣
 ስርጸ፣ ወይ፣ ወለሎ፣ ቅብዕ፣ ለሰመ፣ ስጥ፣ ግሕድ፣ ምግባሪሆመ፣ ወተሉመ፣ ይጥራጥ፣
 ግብራ፣ ለራዊት፣ ወላገሰላ፣ ወሰዕፍ፣ ወተሉ፣ ግግ፣ ሰሐር፣ ለምቅድመ፣ ውጥድ፣ ሰብሊ፣
 19 ወይጥላለሱ፣ ለሱ፣ ምስላ፣ ለሱ፣ ወራዘተ፣ ምስላ፣ ለቃና፣ ወላቃና፣ ምስላ፣ ወራዘተ፣ ሳይ፣
 ምስላ፣ ሰዕል፣ ጥራት፣ ምስላ፣ ፀቢይ፣ ወምስኪን፣ ምስላ፣ መኮንን፣ ስለነ፣ ሕገ፣ ወበለነ፣
 ኪጻ፣ ለሰመ፣ ረስዐ፣ ጥላዛዘ፣ ወኪጻ፣ ወበግሳ፣ ወወር፣ ወሰንበ፣ ወጥፍፍ፣ ወተሉ፣
 20 ዘነ፣ ወይቆመ፣ ሰቀሰት፣ ወበለስይፍት፣ ወበቀትል፣ ከመ፣ ይሚጥም፣ ወስተ፣ ፍፍት፣
 21 ወሊይትመ፣ ለስኪ፣ ይጥሰው፣ ይም፣ ብዙ፣ ደብ፣ ምድር፣ ለሱ፣ ስለሱ፣ ወለሱ፣ ድጎ፣
 በፍፍት፣ ጽድቅ፣ ለይትመ፣ ለም፣ ለክፍ፣ ለሰመ፣ ስጥመ፣ ለጥፀገልት፣ ወውስተ፣
 ብዕል፣ ይጥም፣ ከመ፣ ይግላ፣ ለሐዳ፣ ስጥ፣ ዘቢዳ፣ ወሰመ፣ ፀቢይ፣ ይሰም፣ ወአካ
 በህልው፣ ወአካ፣ በጽድቅ፣ ወቆራስተ፣ ቅዱሳን፣ ይረዙሱ፣ ሰርከሰመ፣ ወበመሰና፣ ግማክሆመ፣
 22 ወይከውን፣ መቆሞ፣ ፀቢይ፣ ደብ፣ ግብር፣ ይላ፣ ጥውልድ፣ ለም፣ ስጥ፣ ለገቢላብሐር፣
 23 ወይሁሰመ፣ ለመጥሳሕት፣ ወሰዘነ፣ ወሰዊጥ፣ ወሰህድር፣ ወሰብለዐት፣ ወደገቅሁ፣ ግዕ፣
 ሆመ፣ ኃጥላሆመ፣ ለሕዝብ፣ ለሰ፣ ለሰመ፣ ግዕሌሆመ፣ ምሕርት፣ ወግህላ፣ ወሰገጻ፣ መኑሂ፣
 ለያደል፣ ለለላሂ፣ ወለ፣ ለውራሃ፣ ወለ፣ ለመኑሂ፣ ለሰመ፣ ለኩ፣ ወገያ፣ ከመ፣ ይላክ፣
 ለም፣ ውጥድ፣ ሰብሊ፣ ወይገብ፣ ውስተ፣ ለስራኦል፣ ህክ፣ ወደብ፣ ይቆብ፣ ለሰላ፣ ወይገን
 24 ዐው፣ ይም፣ ብዙ፣ ደብ፣ ምድር፣ ወለሎ፣ ዘይስተጋብሊ፣ ወለሎ፣ ዘይቆብ፣ ሰ፣ ውለት፣
 መጥዕል፣ ይጸርሱ፣ ወይጸውፀ፣ ወይጸልፍ፣ ከመ፣ ይራገኑ፣ ለም፣ ለይ፣ ኃጥላ፣ ለሕዝብ፣ ወለሎ፣
 25 ዘይድጎ፣ ወይጸዕዳ፣ ለርሕስተ፣ ይቆቅ፣ ሰቢበት፣ ወያስተርሊ፣ ሕግ፣ ወልድ፣ ወሰሰ፣
 26 ሱባ፣ ለሂ፣ ከመ፣ ዘምለት፣ ግመ፣ ወይጥራጥ፣ ቆመተመ፣ በም፣ ስጥ፣ ወበግዕር፣ ወበው
 ለት፣ መጥዕል፣ ይላጎ፣ ይቆቅ፣ ይጥገህ፣ ሕገ፣ ወሰገግህ፣ ጥጥ፣ ለጥፍ፣ ወሰግመ፣
 27 ውስተ፣ ፍፍት፣ ጽድቅ፣ ወይላጎ፣ መጥዕል፣ ይብዙ፣ ወይልህ፣ ሰውለት፣ ውጥድ፣
 ሰብሊ፣ ጥውልድ፣ ለም፣ ጥውልድ፣ ወዕለት፣ ለም፣ ሰለት፣ ለስኪ፣ ሰብ፣ ይቆቅ፣ መጥዕሌሆመ፣
 28 በግህር፣ ምለት፣ ግመ፣ ወሰብዙ፣ ግመ፣ ለም፣ ሰለት፣ መጥዕል፣ ወለሎ፣ ለሂ፣ ወላ
 29 ለር፣ ዘ፣ ይጸገብ፣ መጥዕሌሆመ፣ ለሰመ፣ ስጥመ፣ ሕግና፣ ወይቆቅ፣ ይከው፣ ወም፣ ስጥ፣

1 ወለሎመ፣ A. 2 B trans. 'f' and 'θ'. 3 ለስኪ፣ A B C. 4 Lat. *odium*.
 5 Lat. gives *semen et vinum*. 6 ወ A. 7 ክሕድ፣ በምግባርመ፣ A. 8 Lat. omits.
 9 Lat. gives a *malitia*. 10 ወጥራጥ፣ A. 11 B omits. 12 ለጥፍፍ፣ A B;
 ለጥፍፍ፣ C D. 13 Added with Lat. *in arcu et*. 14 ፍፍተመ፣ A. 15 B omits.
 16 Lat. adds *non abibunt*. 17 ስጥ፣ ለሐዳ፣ ለሐዳ፣ ዘላጎህ፣ ወዘቢዳ፣ A. 18 Emended
 with Lat. *nominabunt* from ይሰመ፣ of MSS. 19 ወ A. 20 ወቆራስተ፣ ቅዱሳ፣ B.

ejus, *ut non sit¹ qui praetereat ex dextra sive sinistra. Propter quod² 17
 universi malignati sunt, et omne os loquitur maligna, et omnes operationes
 eorum immunditia et odium³, et universae viae eorum pollution(es) et
 abominatio et exterminium. Et ecce terra (p)erit propter omnia opera⁴ 18
 ipsorum, et non est semen *et vinum⁵ et oleum, propter quod universa
 m(align)ata sunt opera ipsorum, et universa⁶ (pe)reunt (una) bestiae et
 animalia et aves et omnes pisces maris *a malitia⁵ filiorum hominum.
 Et litigabunt isti cum illis, *nempe juvenes⁶ cum senioribus et seniores 19
 cum junioribus, pauper cum divite, infimus cum magno et egenus cum
 eo qui potestatem exercet, in lege pro testamento⁷, quoniam obliti sunt
 praeceptum et testamentum et diem festum et mensem et sabbatum
 et jubelcum et omnia judicia. Et stabunt in arcu et in gladiis et in 20
 bello, ut convertant eos in viam, et non convertentur, usquequo effun-
 datur sanguis multus in terra, isti in illis. Et qui servati sunt, in via 21
 veritatis⁸ a malitia sua non convertentur: quoniam universi ad fraudem
 et ad divitias se extollent, ut accipiant singuli universa quae sunt proximi
 sui, et nomen magnum nominabunt non in veritate et non in justitia, et
 sanctificationem sanctam polluent in abominationibus pravitatis⁹ et im-
 munditiis. Et erit ira magna super opera generationis illius a Domino, 22
 et dabit illos¹⁰ (in) gladium et iudicium (et) in captivitatem et in dircep-
 tionem et in devorationem. Et *expergisci faciet¹¹ super eos peccatores 23
 gentium quibus non . . .

¹ MS. et non est. ² Eth. = abominatio. ³ Eth. = vini. ⁴ MS. universi.
⁵ Eth. = prae. ⁶ MS. nam jubenes. ⁷ MS. testamentom. ⁸ MS. adds non
 abibunt. ⁹ MS. veritatis. ¹⁰ MS. illis. ¹¹ Emended from obdormire faciet.
 Error due probably to loss of *ἔξ* in *ἔξίπνωσι*.

¹² ለርዘስ፡ መስፍ፡ ገማይሆመ፡ B; Lat. trans. and omits suffixes. ¹³ መቅሠር፡ A B.
¹⁴ ለሀዳድ፡ A. ¹⁵ ወያይሥእ፡ A. ¹⁶ ወለ B. ¹⁷ ወይትዓው፡ A; ወይትዓው፡ B.
¹⁸ ወአ B. ¹⁹ ወለስተ፡ A. ²⁰ ምእተ፡ A. ²¹ A omits. ²² ይትጋሠሠ፡ A B.
²³ ወለጋሚሠ፡ A B. ²⁴ ትእዛዙ፡ ወለጋሚሠ፡ A. ²⁵ ወይእኅዙ፡ B. ²⁶ A trans.
 after ይብዘጋ፡ ²⁷ ይብዛ፡ A; ይብዘ፡ B. ²⁸ Emended from በወለተ፡ ወሱደ፡ A;
 ወውሱደ፡ B. ²⁹ ተወልደ፡ እምወሱደ፡ A. ³⁰ እመቀዕል፡ B; A adds ወእመቀዕል፡
³¹ እምዙ፡ በዙ፡ A. ³² ልሂቆ፡ B. ³³ Restored from Is. lxx. 20. ³⁴ መቀዕል፡ B.
³⁵ A gives nom.

መጥሰሆሙ ሰሰሆን ወሰናሥ፣ ደፈጽሙ ወሰሐይሠ ወእለሱ ማሂ፣ ሰይጣክ ወእለሱ
 ማሂ፣ ለኩነ ዘሮማሽነ፣ ለሰሙ ድሉን፣ መጥሰሆሙ፣ መጥሰ፣ በርከት ወፊውሰ ይከውና፤
 20 ወእጥን፣ ደፈውሰ ለገዚለብሔር፣ ለገብርጥህ፣ ወይትነሥኡ ወይረእኩ ሰላሙ፣ ዐቢክ ወይሰድጽ፣
 21 ደይረእኩ በፀርሙ ድሉ፣ ዘዚህሆሙ ወድሉ፣ መርገጥሙ፤ ወደዐርፍ፣ ለፀምጥሆሆሙ
 ውስት ምድር፣ ወመገፈሶሙ ደበዘ፣ ጥፍሥሐት ወይእሥ፣ ከሙ ሀሱ ለገዚለብሔር፣
 32 ገባረ፣ ዘዚህ ወይገብር፣ ማህሳ ለእምላት ወለእለፍ፣ ለድሉሙ፣ ለሰ፣ ደፈቆሮ፤ ወእገቲህ
 ሙሴ፣ ደሐፍ፣ ዘገት ያላት ለሰሙ ከመዝ፤ ፡፡ ጽሑፍ፣ ውላት፣ ወደዐርገ፣ ውስት ፡፡ ጽላት
 ስማይ፣ ለሰም፣ ሰተውልር፣ ዘሰገሰም፤

33 ወኮ እምፍጥረት ሞት ለብርሃም፣ ባርኮ ለገዚለብሔር ለይስጥክ ወልዱ ወተንሥኡ
 እምክብር፣ ወሎረ ወገደረ፣ ገብ፤ ፡፡ ዐዘቅት ራእይ፣ በገመት፣ ለሐዱ፣ ዘማልክ ሰላካ፣ ዘዘ
 ፣ እፍጴሌሠ፣ ሰብዓት፤ ፡፡ ገመት፤ ወበገመት፣ ለሐዱ፣፤ ፡፡ ዘሰባካ ራብ፣ ለገዘ፣ ዐባር፣ ውስት፤
 3 ምድር፣ ዘእገባሱ፤ ፡፡ ቀዳማይ፣ ዐባር፣ ዘኮከ፣ በመጥሰ፣ ለብርሃም፤ ወአብሰሰ፣ ደዕቅብ፣ ተብሰሰ፣
 ብርሰነ፣ ወመጽኡ፣ ገሳው እምክቅላ፤ ፡፡ ርኑብ፤ ፡፡ ወይሴት ለደዕቅብ፣ ለኑሁ፤ ፡፡ ሀቤ፤ ፡፡ እምክ፣
 ተብሰሰ፣ ዘሥርፍይ፤ ፡፡ ወይሴ፣ ፡፡ ደዕቅብ፣ ለገብላ፤ ፡፡ ለ፣ ለሀያኒክ ዘቆይሙ፤ ፡፡ ልደት፣
 4 ወክ፣ ለሀብክ፣ ተብሰት ወእምክሂ፣ ተብሰሰ፣ ብርሰነ፤ ፡፡ ወይሴ፣ ገሳው፣ በል፡፡ ለ፣ ለመውት፣
 5 ለምገት ለ፣ ፡፡ ዘቆይሙ፤ ፡፡ ተወልዶ፣ ወይሴት ለደዕቅብ፣ ወሀብክክ፤ ፡፡ ወ፣ ደይ፤ ፡፡ ደዕቅብ፣
 6 መሐል፣ ለ፣ ፣ ፣ ወመሐሰ፣ ሎ፣፤ ወሀሀብ፣ ደዕቅብ፣ ለ፣ ለኑሁ፤ ፡፡ ገሳው፣ ፡፡ ተብሰት፣ ወተብሰሰ፣
 ወበል፣ ለሰከ፣ ደጸገብ፣ ወመዘ፣ ገሳው፣ ፡፡ ቆይሙ፣ ተወልዶ፤ ፡፡ በእገተዝ፣ ተሰመ፣ ስመ፤ ፡፡
 [ገሳው]፤ ፡፡ ለደም፣ በእገት፣ ተብሰሰ፣ ስርፍይ፤ ፡፡ ዘሀሀብ፣ ደዕቅብ፤ ፡፡ በ፡፡ ቆይሙ፣ ልደት፤

1 Emended from መኑሂ፣ of MSS. ፡፡ መኑሂ፣ A. ፡፡ ዘሮማሽነ፣ A. ፡፡ መጥሰ፣ A. ፡፡ መጥሰሆሙ፣ A.
 ፡፡ B om. ፡፡ ጽላት፣ A; ጽላት፣ B. ፡፡ ድሉ፣ A. ፡፡ A adds ከፀብ፣ ፡፡ ወሰክሉሙ፣ B.
 ፡፡ ከሙ፣ A. ፡፡ ስም፣ ጽላት ስማይ፣ B. ፡፡ ውስት፣ A. ፡፡ ፤ A. ፡፡ ፤ A.
 ፡፡ A adds ውላት፣ ፡፡ Mass., Sam., Syr. Gen. xxv. 29 add ማን against our text, LXX,
 and Vulg. ፡፡ ርኑብ፣ points to *ענוב*, and this in turn to *עץ*. *עץ* is so rendered in
 LXX Deut. xxv. 18, Judg. viii. 5, Is. v. 27, &c., but here LXX gives *ἰδαίμων*.
 ፡፡ ለኑሁ፣ A; Gen. xxv. 30 omits. ፡፡ So Vulg. Gen. xxv. 30 *da mih*, but Mass. *ገፍገፍ*,
 LXX *γῆσον με*. ፡፡ ዘሥርፍይ፣ = *עפרוד*, a corruption of *עפרוד*; so LXX and Mass.,
 Sam., Syr. Gen. xxv. 30. ፡፡ Mass., Sam., Onk. xxv. 31 omit, but LXX *ገፍገፍ* ፡፡ ክሙ፣ Syr.
 ፡፡ ፡፡, and Vulg. support. ፡፡ A rendering of *ἰσῶδον* (so LXX) = Mass. *ገፍገፍ*.
 ፡፡ ዘቆይሙ፣ A. ፡፡ B D omit; ዘሥርፍይ፣ C. ፡፡ Syr. Gen. xxv. 30 *עפוד*; Mass.,
 Sam., LXX, Vulg. omit. ፡፡ ቆይሙ፣ A. ፡፡ ደይሴት፣ B. ፡፡ Gen. xxv. 34 omits.
 ፡፡ A omits. ፡፡ ወእለፍ፣ ቆይሙ፣ ልደት፣ A. ፡፡ B trans. after [ገሳው]; C D omit.
 ፡፡ A gloss. ፡፡ This implies same original text as in Gen. xxv. 30, see note 20; but Gen.
 xxv. 34 would require ብርሰነ፣ ፡፡ ወ A. ፡፡ ለደዕቅብ፣ A. ፡፡ ለ B C D; A omits.

ወለሀቶ፣ ደቀቱ ወላዕውጵ፣ ጥተኩት ለምዕባቱ፣ ወኩ ፀባር፣ ጳጳስ ምድር፣ መጽሐፍ: 7, 8
ደስቶቹ ደረድ፣ ገብሩ በዓለህ፣ ገመት ዘክ: ሰብህ፣ ወሎረ፣ ገብ: ገገው፣ ፍልስጥላም ገረርገ፣
ገብ: ለሰግራክ።

ወለስጥርዳገ፣ ለገዢብሔር፣ ወደቡጵ፣ ለጥረድ ገብጸ፣ ገብር ወስት ምድር፣ ለገገ፣ ለከ 9
እብሰክ ወፍልስ፣ ወስት ደላኑ ምድር ወላጸብ ምስሌክ ወላባርክ። ለከም: ለከ: 10
ወሰዘርሊክ ለሁብ ህገ ምድር ዘጣ ወላቀውም፣ መሐላግ፣፣ ዘመሐልክ ለሰብርሃም ለሱክ፣
ወላባዘ፣ ዘርሊክ ከመ፣ ከጥኩት፣ ሰማይ፣ ወለሁብ ሰዘርሊክ ዘጣ ህገ ምድር፣ ወይጥባርክ: 11
በዘርሊክ ድሱመ፣ ለከህባ፣ ምድር፣ ህገገገ ዘሰም፣ ለሱክ፣ ጳላ፣ ዘለገ፣፣ ወወቀብ፣ ፀጳብ፣
ወጥላህተ፣፣ ወስገገ፣ ወምር፣ ወከላገ፣ ወይላዜህ ስም፣ ጳላ፣ ወገድር ወስት
ህምድር፣ ወገደ፣ ገረርገ፣፣ ሰላስት፣ ሰብህ ገመት፣ ወለዘክ: ለሰግራክ። ለገገገ፣ 12, 13
*ወሰላገገ፣ ድሱ፣ ዘዘሊሁ፣፣ ለገዘ፣ ደብል፣ ድሱ፣ ሰብል፣፣ ዘይሰኬይ፣፣ *ወሰሰጥ፣ ዘዘሊሁ፣፣
ጥገ፣ ለይመ፣፣ ወለሀቶ፣ ደስቆቹ በፍልስጥላም፣፣ ወኩ ሱጥ፣፣ ጥገ፣፣ ብዙ፣፣ 14
እለህም፣፣ ወላባ፣፣ ወላገ፣፣ ወላገ፣፣ ወጥገ፣፣ ብዙ፣፣ ወዘርሊ፣፣ ሰምድር፣፣ 15
ፍልስጥላም፣፣ ወላገ፣፣ መላገ፣፣ ሰጥ፣፣ ወወቀብ፣ ደስቆቹ ረድድ፣ ወጥገ፣፣ ሰባሁ፣፣
ፍልስጥላም፣፣ ወኩ፣፣ ፀዘጥ፣፣ ዘከረ፣፣ ደቆ፣፣ ለብርሃም፣፣ በስደወጥ፣ ለብርሃም፣፣ ደፈገ፣፣ 16

... annorum. Et mandavit¹ Abimelech de illo (et de omnibus quae XXIV. 13
ejus), dicens: 'Omnis homo quicumque molestaverit eum aut aliquid ejus,
morte morietur.' Et crevit Isac in terra Filistin, et facta est illi substantia 14
magna, boves et oves et² cameli et asini et ministerium magnum. Et 15
seminavit in terra Filistin et collegit centuplum, et magnus factus est
Isac valde, et zelaverunt eum Filistin. Et omnes puteos, quos foderunt 16

¹ MS. mandabit. ² MS. reads before boves.

¹ B omits. ² ፀባር፣ A. ³ So Syr. Gen. xxvi. 2 and Eth. Vers.; Mass.,
Sam., LXX, Vulg. omit. ⁴ C D omit; LXX and Vulg. Gen. xxvi. 2 support text;
Mass., Sam., Syr. omit. ⁵ So LXX Gen. xxvi. 3, but Mass., Sam., Syr., and Vulg.
omit. ⁶ ድሱ፣ B. ⁷ ጳላ፣ A. ⁸ ወጥላዘክ፣፣ A B. ⁹ ገረርገ፣፣ A. ¹⁰ ፈ A.
¹¹ ለሰግራክ፣ B. ¹² Lat. omits. ¹³ A omits. ¹⁴ A adds ለምሰብሊ፣፣ ¹⁵ Gen.
xxvi. 11 ስም፣፣
¹⁶ ፈሊሲጢያ ስም፣፣ B. ¹⁷ A adds ድሱ፣፣ ¹⁸ A gives acc.
¹⁹ Lat. *ministerium*; Heb. ሰገገገ. Hence ጥገ፣፣ is loose. ²⁰ ወዘርሊ፣፣ A B.
²¹ ፈሊሲጢያ፣፣ B. ²² Here ስም፣፣ seems to have been rendered *θησαυρίζω* as in
Prov. xxi. 21, which would explain ለብር፣፣ and Lat. *collegit*. ²³ ፈሊሲጢያ፣፣ B.
²⁴ ፀዘጥ፣፣ A. ²⁵ ደቆ፣፣ B.

- 17 ፍልስጥሥ፡፡ ለምድሃሪ ጥጥ፡ ለብርሃም፡ ወመለሎ፡ መሬት፡ ወይዘት፡ ለሁጊሱ፡ ለይስላቅ፡ ሶር፡ ለምግብ፡ ለሰው፡ ለባይከ፡ ለፈጥራ፡ ለምድሃ፡ ወሶራ፡ ይስላቅ፡ በ፡አስራ፡
- 18 ኅመት፡ ዘሰላሳ፡ ላሰባ፡ ለምህ፡ ወፈለሰ፡ ወስት፡ ቁላት፡ ገራርገ፡፡ ወ፡ተመጥመጥ፡ ከረፍ፡ ዐዘቃት፡ ዘማያት፡ ዘከረፍ፡ ይቀ፡ ለብርሃም፡ ለሱህ፡ ወደረገም፡ ፍልስጥሥ፡ ለምድሃሪ፡ ጥጥ፡ ለብርሃም፡ ለሱህ፡፡ ወፀው፡፡ ለስማጥሆም፡ በከመ፡ ለመጥመ፡፡ ለብርሃም፡ ለሱህ፡፡
- 19 ወከረፍ፡ ይቀ፡፡ ይስላቅ፡ ዐዘቃት፡፡ በፍጥጋ፡፡ ወረከሱ፡ ማፍ፡ ሕያው፡፡ ወተጋለከ፡ ናሱ፡፡ ገራርገ፡ ምስላ፡ ናሱ፡ ይስላቅ፡ ለገዘ፡ ይብሱ፡ ዘዘለክ፡ ማይ፡፡ ወጸውያ፡፡ ይስላቅ፡ ስጥ፡
- 20 ሰውላፍ፡ ዐዘቃት፡ ፀፀብ፡፡ ለሰው፡ ተገፀብ፡ ምስላ፡፡ ወከረፍ፡ ዐዘቃት፡፡ ካለ፡ ወተባለሱ፡ በላገጥሁህ፡ ወጸው፡ ስጥ፡ ያለላ፡፡ ወላገሥኡ፡፡ ለምህ፡፡ ወከረፍ፡ ዐዘቃት፡ ካለ፡፡ ወላጥጋዐዙ፡፡ በላገጥሁሱ፡ ወጸው፡ ስጥ፡ ስፍሕ፡፡ ወይዘ፡ ይስላቅ፡ ይለክ፡፡ ለስፍሕ፡ ለ፡ ለገዘለብሔር፡ ወ፡ላህቅ፡፡ ደብ፡ ምድር፡፡
- 21 ወዐርገ፡ ለምህ፡ ወስት፡ ዐዘቃት፡ መሐላ፡ በቀዳሚ፡ ኅመት፡ ዘሰላሳ፡ ቀዳሚ፡ በራብዕ፡
- 22 ወአርብ፡ ለጥጋልው፡፡ ወአስተርላፍ፡ ለገዘለብሔር፡ በይለት፡ ሌሊት፡ በሠርቀ፡ ፡ወርጥ፡ ቀዳሚ፡፡ ወይዘት፡ ለ፡ ወላጥ፡ ለምላክ፡ ለብርሃም፡ ለሱህ፡ ለትፍራህ፡፡ ለሰው፡ ለ፡ ምስላክ፡ ሀሱት፡ ወለባርከክ፡ ወሉብክ፡ ለበክ፡ ዘርለክ፡ ከመ፡ ጥፍ፡ ምድር፡ በላገጥ፡ ለብርሃም፡
- 23 ቀ፡ላየ፡፡ ወሐዳ፡ ፡ምሥጥ፡ በህ፡፡ ዘሐዳ፡ ለብርሃም፡ ለሱህ፡ ዘቀዳሚ፡፡ ወጸው፡ በሰመ፡
- 24 ለገዘለብሔር፡፡ ወም፡ መሥጥ፡ ለለምላክ፡ ለብርሃም፡ ለሱህ፡ ወከረፍ፡፡ ዐዘቃት፡፡ ወረከሱ፡፡
- 25 ማፍ፡ ሕያው፡፡ ወይቀ፡፡ ይስላቅ፡ ከረፍ፡ ዐዘቃት፡፡ ካለኡ፡ ወላረከሱ፡ ማፍ፡ ወሶራ፡ ወገር፡

1 ፈለሰ፡፡ ለም፡ B. 2 A omits. 3 ጸ A. 4 ኅይሪ፡ A. 5 ገራርገ፡ A.
 6 Mistaken rendering of Gen. xxvi. 18 ገፀገ፡፡ ጋዎ፡፡ Lat. *convententes* = text.
 7 ዐዘቃት C D. 8 Thus text, Sam., LXX, Vulg. read ገገ፡፡ instead of ገ፡፡ of Mass. and Onk. Gen. xxvi. 18. 9 ወደረገም፡ C D. 10 Mass. and Vulg. Gen. xxvi. 18 omit, but LXX supports text. 11 ጸውያ፡፡ A. 12 ለስማጥሆ፡ ዘሰመጥኡ A.
 13 ይቀ፡ B. 14 ኅዘቃት፡ B, which it trans. before ይቀ፡ Mass., Sam., LXX, Syr., and Vulg. Gen. xxvi. 19 and Lat. omit; Eth. Vers. inserts. Does this point to influence of Eth. Vers. on our text? 15 በፍጥጋ፡ A C D. 16 So Vulg. Gen. xxvi. 19; but Mass., Sam., LXX, Syr., and Eth. Vers. add ነቅ፡ (= ገ፡) before ማይ፡፡ ፡፡ Em. with Lat. and Gen. xxvi. 20 from ዘማያ፡፡ of MSS. 17 ወጸው፡፡ A. 18 So Lat. *difficultatem*; LXX gives *adula*; Mass. ገ፡፡ ፀፀብ፡ B. 19 Gen. xxvi. 20 ነ፡፡ ገ፡፡ ኅዘቃት፡ B. 20 Em. with Lat. *inimicitias* and Gen. xxvi. 21 from ያላብ፡፡ of MSS. 21 ወላገሥኡ ካለኡ፡ A; Lat. omits. 22 B and Lat. omit, but Gen. xxvi. 22 supports A C D. 23 Lat. *tertium*. 24 ወተጋለከ፡ A. 25 Emended with Lat. *capacitas* from ስተከ፡፡ of MSS. 26 Before ይለክ፡፡ add ለሰው፡፡ with Lat. *quoniam*, Mass., and LXX xxvi. 22. 27 Lat. *multiplicavit nos*; so also LXX, Syr., Vulg., Onk., and Eth. Vers. of Gen. xxvi. 22, but Mass. and Sam. support text; C reads ላህቅ፡፡ Lat. *multiplicavit* due to influence of

pueri Abraham in vita Abraham, obturaverunt¹ eos Filistin post mortem Abraham et impleverunt eos terra. Et dixit Abimelech ad Isaac: 'Discede¹⁷ a nobis, quoniam magnus factus es super nos valde;' et abiit Isaac *anno primo² septimane septimae³ inde [cum suis] (et peregrinatus est in vallibus Geraron). Et convertentes⁴ [inde] foderunt puteos aquarum,¹⁸ quos foderunt pueri patris sui Abraham et impleverunt illos Filistin post mortem Abraham patris sui, et vocavit eos nomina secundum nomina quae vocaverat eos pater ipsius. Et foderunt pueri Isaac in torrente et¹⁹ invenerunt (ibi⁵) aquam vivam, et litigaverunt pastores Gerarorum⁶ cum pastoribus Isaac dicentes: 'Nostra est aqua;' et vocavit Isaac nomen putei 'Difficultatem'⁷ propter quod difficiles fuerunt nobiscum. Et foderunt²⁰ puteum alterum et litigaverunt etiam⁸ pro ipso, et vocavit nomen ejus 'Inimicitias.' Et (surrexi inde et) foderunt puteum tertium⁹ et non litigaverunt pro eo, et vocavit nomen ejus 'Capacitas,' et dixit Isaac: '(Quoniam)¹⁰ nunc amplificavit nos Dominus [Deus] et *multiplicavit nos¹¹ super terram.' Et (adscendit inde ad puteum jurationis) in anno primo²¹ *septimane primae¹² (in quarto et quadragensimo jubeleo. Et)¹³ visus est²² Dominus ad illum in nocte ipsa in prima die mensis primi et dixit ei: 'Ego sum Deus Abraham patris tui; noli timere, quoniam tecum sum ego et benedicam te et multiplicabo semen tuum sicut harenam terrae propter Abraham puerum meum.' Et aedificavit (altarem ibi)¹⁴ quem²³ aedificavit pater ejus (prius), et invocavit in nomine Domini et mactavit hostias Deo Abraham patris sui. Et foderunt puteum et invenerunt²⁴ aquam vivam. Et foderunt [iterum] puteum alium pueri Isaac et non²⁵ invenerunt aquam et advenerunt et nuntiaverunt Isaac, eo quod non¹⁴

¹ MS. obduraverunt. ² MS. anni primi. ³ MS. septimi. ⁴ See note 6 on Eth. text. ⁵ So Gen. xxvi. 19 (Mass. and LXX), but Vulg., Eth. Vers., and Eth. omit. Text is doubtful, may be *in*. ⁶ MS. gerarum. ⁷ MS. difficultatem. ⁸ MS. adds et. ⁹ We should read alterum with Eth. and Gen. xxvi. 21. ¹⁰ See note 28 on Eth. text. ¹¹ As Eth. agrees with Mass. Gen. xxvi. 22, multiplicavit nos seems due to influence of LXX = ἡθξῆσεν ἡμᾶς. ¹² MS. septimanarum primi. ¹³ Loss of two and a half lines = about twenty letters. ¹⁴ See note on Eth. text.

LXX. ²⁰ A B trans. ²¹ ወሉት ፍረሁ; B. ²² ሆኑ ምሥጥዕ; B. ²³ A B trans. before ለክብር; ²⁴ ለገዢብራር; A. ²⁵ ከረኑ; A. ²⁶ ረከቡ; A.

ለይስሳቶ፡ ከመ፡ ለፈረሰት ማ፡ ወይ፡ ይስሳቶ፡ መሐልኑ በዛ፡ ፀሰት፡ በፍልስጥኤም፡
 26 ወ፡ነክ፡ ሴ፡ ከንቱ፡ ሸር፡፡ ወቆው፡ ስም፡ ለውላቱ፡ መካ፡ ፀዘቶት፡ መሐኑ፡ እስመ፡ በህ፡
 27 መሐሰ፡ ለአቡጊዳ፡ ወለአካዘት፡ ካልኦ፡ ሱቱ፡ ወበራኮል፡ *ፀቃቤ፡ ሰርጭ፡፡ ወእከመረ፡
 ይስሳቶ፡ በይላት፡ ፀሰት፡ ከመ፡ ገፋ፡፡ *መሐሰ፡ ሱመ፡ ለገሰር፡ ምስሌሆመ፡ ሰላመ፡፡
 28 ወረገጥመ፡ ይስሳቶ፡ በይላት፡ ፀሰት፡ በፍልስጥኤም፡ ወይ፡ ርጉም፡ ፍልስጥኤም፡ ሰዕሰት፡፡
 መፃ፡ ወቀ፡ጥ፡፡ እማእከሰ፡ ዙሱ፡ እሐዛብ፡ የሀር፡ እገዛሉብሐር፡ ለዝንጋ፡ ወሰመርገም፡
 29 ወሰመፃት፡ ወለቀ፡ጥ፡፡ በእደ፡ ኃጥላን፡ እሐዛብ፡፡ ወውስት፡ እደ፡ ክጢሊም፡፡ * ወዘአምሠጤ
 እምሰይ፡ ፀር፡ ወእም፡ ክጢሊም፡፡ ይሠርወም፡ *ሐዝብ፡ ዳድቶ፡፡ በዛ፡ እምጋሐት
 ሰማይ፡ እስመ፡ ፀረ፡ ወፀላእት፡፡ ይካውኑ፡ ለውሱደ፡፡ በትላሊም፡፡ በደብ፡ ምድር፡፡
 30 ወእልባ፡ ተገራጎ፡ ሱመ፡፡ ተረፈ፡ ወዘይደ፡፡ እመ፡ ፀሰት፡ መፃ፡ ዘነ፡፡ እስመ፡ ለሐጉል፡
 ወሰሥራጭ፡፡ ወለሰሰሱ፡ እምድር፡ ዙሱ፡፡ ዘርኦ፡ ፍልስጥኤም፡፡ ወእልባ፡ እነ፡ ለ፡ እሱ፡፡
 31 ከፍቶር፡፡ ምንተ፡፡ ስመ፡ ዘ፡ ተርፈ፡ ወዘርኦ፡ ሰላሰ፡፡ ምድር፡፡ እስመ፡ እመ፡ እስከ፡ ሰማይ፡
 ፀር፡ እምሀር፡ ይወርድ፡ ወወእደ፡ ሰፍጶ፡፡ ውስት ምድር፡፡ እምሀር፡ ይተመላሰ፡ ወእመ፡
 ተገብ፡ ማእከሰ፡ እሐዛብ፡ እምሀር፡፡ ይሣር፡፡ ወእመ፡ ወረደ፡ ውስት ሲል፡ * በሀር፡፡
 32 ይበዛ፡፡ ዘነህ፡ ወእልባ፡ ሱቱ፡ በሀር፡፡ ምንተ፡፡ ሰላመ፡፡ ወእመ፡ ሶረ፡ ውስት ጊጥ፡፡
 በእደ፡ ለሰ፡ ጥሥሥ፡፡ በሀር፡፡ በማእከሰ፡ ፍፍት፡ ይቆጥሩ፡፡ ወእልባ፡ እትር፡፡ ሱቱ፡ ስመ፡
 33 ወዘርኦ፡ ምስት ዙሱ፡ ምድር፡ እስመ፡ ውስት መርገም፡ ዘለገሰም፡ የሐውር፡፡ ወካመዝ፡
 ተጽሐፈ፡ * ወተቆረ፡ በእንገሰ፡፡ ውስት ጽገት፡ ሰማይ፡ ለገሰር፡፡ ሱቱ፡ ፀሰት፡ ዘነ፡ ከመ፡
 ይሠራው፡፡ እምድር፡፡
 34 ወበካል፡ ገመት፡ *ዘዝ፡ ሱባ፡ በዝ፡፡ እጥቤል፡ ጸውፀት፡ ርብ፡ ያዕቆብ፡ ወልዳ፡፡
 ወተናገረት፡ እነ፡ ተባል፡፡ ወልዳ፡ ለተንግሌ፡ ለነ፡ ብሊሲት፡ እም፡ እጥል፡ ከፍለ፡ ከመ፡
 ገሳው፡ እኑክ፡ ዘሥክ፡ ሱቱ፡ ክልሉ፡ * እንስት፡ እምእጥል፡፡ ከፍለ፡ * ወእምረር፡ ሰመ፡

1 A. implies ሄ and not ህ in Gen. (Mass., Sam., Syr.) xxvi. 32 ; LXX supports text ;
 Vulg. omits. 2 ለፊልሲጢኤም፡ B. 3 እስመ፡ A. 4 መካ፡ A. 5 ገዛታ፡ B.
 6 ወለአካ፡ ዘተ፡ A ; ወለአካ፡ ዛተ፡ B. 7 Restored from ፀቃብ፡ ሱ፡ A, ፀቃብ፡ ሱ፡ B, by
 means of Lat. *princeps exercitus ipsius*. 8 በገፍ፡ C D ; Lat. wanting. 9 መሐሰ፡
 ሱቱ፡ D. 10 ፋልስጢኤም፡ B. 11 ሰላሰ፡ B. 12 ሐዝብ፡ B. 13 ከጥኤም፡ A.
 14 Lat. omits through homeoteleuton. 15 እሐዛብ፡ ጽድቅ፡ A. 16 ጸላሊት፡ A.
 17 ለደቆቶ፡ A. 18 Emended with Lat. *in generationibus suis* from በመጥፀሊሆመ፡ ሰላመ፡ of
 MSS. 19 ሱቱ፡ B. 20 መፀት፡ ወዘነ፡ A. 21 ሠሥራጭ፡ B. 22 ዙሱ፡ A.
 23 ፊልሲጢኤም፡ B. 24 Emended with Lat. *illis* from ዙሱ፡ 25 ከፍቶር፡ B.
 26 ምንተ፡ A. 27 ወ A D. 28 በደብ፡ A. 29 Emended with Lat. *et ubi fugiens*
erit from ወእመ፡ ጸገ፡ of MSS. which is here inappropriate. For ሰፍጶ፡ possibly ጸክ፡
 would do. 30 Lat. omits wrongly. 31 እምሀር፡ A. 32 ይሣረው፡ B.

invenissent aquam, et dixit Isac: '(Propter quod) juravi in die ista Filistin, factus est nobis sermo hic.' Et vocavit nomen loci illius 'Puteus 26 jurationis; quoniam illic juravit Abimelech et Ocozia sodalis illius et Ficol princeps (exercitus) ipsius. Et cognovit Isac in die illa quoniam 27 (in injuria) juravit illis¹ facere cum ipsis² pacem. Et maledixit Isac in 28 die illa Filistin et dixit: 'Maledictus Filistin in die irae et indignationis a medio omnium gentium; det illum Deus in obprobrium et in maledictum et in indignatione irae³ in manum peccatoris populi et in manu Cettin. Et (qui effugerit e gladio adversarii et e Cettin) eradicet eum 29 populus justus in judicio de sub caelo; quoniam inimici et contrarii⁴ sunt filiis meis in generationibus suis super terram. Et non derelin- 30 quentur eis reliquiae et *salvus evadens⁵ in die irae iudicii, sed in perditionem et exterminium, ut auferatur a facie terrae totum semen Filistinorum, et non erit illis (Caphthor) omne nomen et semen relictum super terram. Et si ascendat usque ad caelum, inde deponetur; et ubi 31 fugiens erit (in terra), inde auferetur; et si occultaverit se in medio gentium, (inde) eradicabitur; et si descendat in infernum, ibi abundabit iudicium ejus et non erit ei illic omnis pax. Et si [vadens] abierit in 32 captivitatem in manu [omnium] quaerentium animam⁶ ejus, (et) in medio itinere⁷ interiet et non erit ipsi semen et nomen in omni terra quoniam in maledictum aeternum abibit.' Quia sic scriptum est et consig- 33 natum adversus illum in tabulis caeli, ut fiat illi in die iudicii ut eradicetur *a facie⁸ terrae.

Et in anno secundo septimanae⁹ hujus jubelei (hujus) vocavit¹⁰ Rebecca XXV. 1 filium suum Jacob et locuta est ad eum dicens: 'Nate, noli sumere tibi . . .'

¹ MS. ille. ² MS. ipso. ³ MS. ire. ⁴ MS. contrari. ⁵ MS. salus
sevadens. ⁶ MS. eum anima. ⁷ Emended with Eth. from inferni. ⁸ Eth. = c.
⁹ MS. septimanarum. ¹⁰ MS. vocabit.

²⁶ ለሀዲ፣ ደ-በዛ፣ A. ²⁷ ለሀዲ፣ A. ²⁸ A omits. ²⁹ ደ-ካሥ፣ A; ደ-ካሥ፣ B.
³⁰ B omits. ³¹ Lat. omits. ³² ደ-ካሥ፣ A. ³³ ለገሊ፣ A. ³⁴ ደሠር፣ A.
³⁵ ለሰ-ሀዲ፣ ለሀዲ፣ B. ³⁶ ለገሊ፣ ለሥዘር፣ B.

ፈሰሱ፣ በዙሉ ምግባርሙ ርኩስ፣ ጸሎት ስሉ ምግባርሙ ዝሙት፣ ማርያትን ወለልሳ
 2 ማሥግዥ ድድቅ፣ ምስሌህሙ ለሰሙ ለኩይ ወ-ለገዥ። ወለዘ ወልድና ለፈቅረከ፣ ጥቀ
 3 ፈርፋዲ ወልብኩ፣ ማሥግዥ፣ ደባርከከ፣ በዙሉ፣ ጊዜ፣ ፅዕሰት ወፀቃይ፣ ሲያልይ። ወደላዜህ
 ወልድና፣ ስማፀ፣ ቃል፣ ወገብ፣ ፈቃዳ፣ ለእምክ፣ ወእትግሃል፣ ሰከ፣ ብላሲት፣ እምላጥልይ
 ዝምድር፣ ዘእገባሲ፣ እምቡት ለቡ፣ ወዘእገባሲ፣ እምዘመድ፣ ለቡ፣ ገንጊ፣ ሰከ፣ ብላሲት
 ጸሎት፣ ሲት ለቡ፣ ወደባርከከ። ለምግብ፣ ልዑል፣ ወደከውኔ ውጵድኩ። ጥዕልይ ድድቅ፣
 4 ወዘርሕ፣ ፎኔሱ፣ ወእምክ፣ ጥፍገ፣ ደዕቅ፣ ምስሎ፣ ርብቃ፣ ለመ፣ ወደባላ፣ ናህ፣ ጸሎት
 እከ፣ ወልድ ተሰገት፣ ሱባ፣ ገመት፣ ማሥግዥ፣ ለነሰት፣ ለደእምር፣ ወእገሰሰኩ፣ ወእፈገርኩ፣
 5 ወእደቀሉረ፣ ለገግላ፣ ብላሲት እም፣ ላጥልይ ከናለ፣ ሲት፣ ለሰሙ፣ ለዘከር፣ ጸሎት ስነ
 ገገ፣ ለብርሃም፣ ለቡ፣ ለሰሙ፣ ለዘዘዘ፣ ከመ፣ ለደገግላ፣ ብላሲት፣ እምላወልድ፣ ከናለ፣
 6 ለሰሙ፣ እምዘርሕ፣ ሱት ለቡ፣ ለገግላ፣ ሲት ብላሲት፣ ወእምዘመድና፣ ስማፀኩ፣ እምቀደሙ፣
 ከመ፣ ጥዕል፣ ላጥልይ፣ ለባባ፣ ለኑኪ፣ ወሳፀሌህ፣ ለገባርከ፣ ልብ፣ ከመ፣ ለገግላ፣ እምገህ፣
 7 ብላሲት፣ ወእገት፣ ጥቀቀኩ፣ ስምገራይ፣ ከመ፣ ለገላብሰ፣ ወእደማሰ፣ በዙሉ፣ ፍፍው፣
 በዙሉ፣ ማዕቀብ፣ ሕይወት፣ ለሰሙ፣ በእገት፣ ምርፀት፣ ወዘመት፣ ለባዘት፣ ለብርሃም፣
 8 ለቡ፣ ለዘዘዘ፣ ለዘዘዘ፣ ስሉ፣ ለዘዘዘ፣ ዘገት፣ ፅሁፍ፣ ወክልሉት ገመት፣ ለኑ፣
 ደትገግላዜ ወደባዘት፣ ለገዘ፣ ደትፍገራይ ወደባዘ፣ ለኑ፣ ገግላ፣ ገግላ፣ ብላሲት ለሰት ለተገት፣
 9 ለእገስት፣ ክልሉት ወእዚ፣ ለደፈቅድ፣ ለገባር፣ ከመ፣ ገባር፣ ወልት፣ እምሐል፣ ለዘ ለም፣
 ቅርጸኒ፣ ስሉ፣ ማዕቀብ፣ ሕይወት፣ ከመ፣ ለደገግላ፣ ሲት ብላሲት፣ እምላጥልይ፣ ዘርሕ፣
 10 ከናለ፣ ወልደሐኒ፣ ገባር፣ በከመ፣ ገባር፣ ለኑከ፣ ለተፍርኒ፣ ለም፣ ተለመ፣ ከመ፣ ለገባር፣
 11 ፈቃድከ፣ ወበርጥ፣ ለሐውር፣ ወእደማሰ፣ ፍፍው፣ ለገላም፣ ወእምክ፣ ለገግላት፣ ገግ።

¹ So Gen. Mass. xxvi. 35 ገገ ገገግ ገገግግ; LXX renders *καὶ ἤσαν ἐπίουσοι*, taking it from ገገግ from ገገግ to rebel. Onk. combines both renderings. For ስምገራይ፣ B reads ለገፍሰ፣. ርኩስ፣ B. ላ ማይ፣ ምግዥ፣ B.
² ወልድና፣ C D. ስዕሰት፣ ወበፀቃይ፣ ሲያልይ፣ A. ጥዕልይ፣ A. ለቡ፣ A. B.
³ ዘዘመድ፣ A. ስምዘመድ፣ B. ደባርከ፣ B. ወደባዘት፣ ጥዕልድኩ፣ A. B.
⁴ ዘዘርሕ፣ A; ዘዘርሕከ፣ B C. ጸሎት፣ B trans. ጸሎት፣ ሱባ፣ A.
⁵ ለደፈቅድ፣ A; ወእገት፣ B. ስምዘመድ፣ B adds ስሉ፣ ዘርሕ፣ ስነ፣ ለምገገ፣ B.
⁶ ምግዥ፣ B. ለምግብ፣ ዘርሕ፣ B. ለዘዘዘ፣ ለገግላ፣ A. ወእምዘመድ፣
 ሱት፣ ለቡ፣ A. ስነ፣ ገፍቀኩ፣ ስነ፣ B. ለደባብሰ፣ A. ፍፍው፣ A D; ፍፍው፣ B.
⁷ ስሉ፣ A. ማዕቀብ፣ በሕይወት፣ A; ማዕቀብ፣ ሕይወት፣ B. B adds ስሉ፣
⁸ ለዘዘዘ፣ A B. ጸሎት፣ ስምዘመድ፣ A. B adds ለገዘ፣ A trans.
⁹ ገባር፣ B. ለኑ፣ C D; B omits. B adds ለም. ለምግብ፣ ጥዕልድ፣ B.
¹⁰ ወልደሐኒ፣ A; ወልደሐኒ፣ B. ለመ፣ B. ተለመ፣ B. ለገባር፣ A.
¹¹ ወበርጥ፣ B. ፍፍው፣ A. ማዕቀብ፣ ለደገግ፣ A.

ወስጥ ሰማይ ወሰፍሐት ለዓብዕ፡ ለደረሃ፡ ወከሠት፤ ለጥ፤ ወባረከት ለእምሳክ፤ ለዑል፤
 ዘረጠረ፤ ሰማይ ወምድር፤ ወወሀሰት ሱጥ፤ ለኩጥ፤ ወስባሎ፤ ወጥል፤ ይትባረክ፤ ለገዢለብር፤ 12
 እምሳክ፤ ወይትባረክ፤ በሙ ቅዱስ፤ ሰላሰሙ፤ ጎሊም፤ ዘወሀሀሀ ስዕል፤ ጎደብ፤ ጎደብ፤
 ወዘርክ፤ ቅዱስ፤ ለስሙ፤ ዘእክ፤ ወእጥ፤ ወሰክ፤ ይኩን፤ ዘርክ፤ ለስክ፤ ዘሱ፤ መዋዕል፤ ወሰንሱ፤
 ትወልድ፤ ለስክ፤ ሰላሰም፤ ባርክ፤ ለገዢ ለእንብር፤ ወስጥ፤ ለጥ፤ ለርክ፤ ጽድቅ፤ ከሙ፤ 13
 ለባርክ፤ ወውለት፤ ጊቤ፤ ሰሱ፤ ወረድ፤ መገረሰ፤ ጽድቅ፤ ወስጥ፤ ለጥ፤ ለገንረት፤ ወስጥ፤ 14
 ርእሰ፤ ደቀብ፤ ክልሊሆ፤ ለደረሃ፤ ወጥቤ፤ ቡጥክ፤ ለገጥ፤ ለገዢ፤ ጽድቅ፤ ወእምሳክሙ፤ 15
 ሰላሰማ፤ ወከደክሰ፤ ደባርክ፤ ለም፤ ዘሱ፤ ትወልድ፤ ሰብላ ስሀብ፤ ወልደ፤ ፍጥ፤ ጽድቅ፤
 ወሰዘርክ፤ ይኩሥት፤ ጽድቅ፤ ወደብዘጥ፤ ወሱድክ፤ በስደወት፤ ወደቀሙ፤ ስጥልቅ፤ 16
 ሰኩወራጎ፤ ጎመት፤ ወውሱደሙ፤ ደብዘጥ፤ ወደዕብዩ፤ ለም፤ ከጥክሰት፤ ሰማይ፤ ወእም፤ ጥ፤
 ባሕር፤ ደብዘጥ፤ ጥልቅሙ፤ ወሰሀሀሀ፤ ዛጥ፤ ምድር፤ ሥምርት፤ በከሙ፤ ሰባ፤ ስሀብ፤ 17
 ለሌብር፤ ወሰዘርክ፤ ለምድገሪህ፤ በዘሱ፤ መዋዕል፤ ወከጎዘም፤ ለጊዘ፤ ዘሰላሰም፤ ወእርክደ፤ 18
 ሰክ፤ ወልደ፤ ወሱድ፤ ቡጥክ፤ በስደወት፤ ወዘርክ፤ ቡጥክ፤ ወቅዱስ፤ ይኩን፤ ዘሱ፤ ዘርክ፤
 ወበከሙ፤ ለዕረረክ፤ መገረሰ፤ ለም፤ በስደወት፤ ሕምሳ፤ ለወላደት፤ ከሙ፤ ትባርክክ፤ 19
 ጥምሕረት፤ ወአጥሰጥ፤ ኪጥ፤ ደባርክ፤ ወእጥ፤ ወልሳጥ፤ ኪጥ፤ ደእጥ፤ ብዘጥ፤ ወሀሀቅ፤ 20
 ወትከፀው፤ ወስጥ፤ ምድር፤ ወዘርክ፤ ይኩን፤ ፍጥ፤ ወስጥ፤ ዘሱ፤ ጎሊም፤ በፍሥሓ፤ ሰማይ፤
 ወምድር፤ ወይትሐሠድ፤ ዘርክ፤ ወበዕሰት ሰላም፤ ዐሊድ፤ ይኩን፤ ሱጥ፤ ሰላም፤ ስምክ፤ 21
 ወዘርክ፤ ለስክ፤ ዘሱ፤ ጎሊማ፤ ይቆም፤ ወእምሳክ፤ ለዑል፤ ይኩን፤ ሱሙ፤ እምሳክ፤ ወእምሳክ፤
 ጽድቅ፤ ምስሌሆሙ፤ ደጎድር፤ ወሱሙ፤ ይትሐገ፤ መቆረሰ፤ ወስጥ፤ ዘሱ፤ ጎሊማ፤ ዘደባ 22
 ርክክ፤ ቡጥክ፤ ወዘሱ፤ ሥጋ፤ ለገጥ፤ ትረገመክ፤ በሐሰት፤ ትኩን፤ ርገም፤ ወሰዐመተ፤ 23
 ወጥቤ፤ ደፍቅርክ፤ ለገዢ፤ ጎሊም፤ በከሙ፤ ለባ፤ ለም፤ ወምሕረት፤ ይትገሠድ፤ ብክ፤
 ወደባርክ፤ ወእርመመት፤ ለምባርክ፤

ወበጎመት፤ ሰባ፤ ዘዘሰላግ፤ ጸውፀ፤ ደስሓቅ፤ ጎላው፤ ወልደ፤ ዘደላህቅ፤ ወደዐሱ፤ ጽኧ

1 ለእምሳክ፤ ሰማይ፤ B. 2 B omits. 3 ሰላሰም፤ A. 4 A trans. 5 A omits.
 6 H A. 7 በርክ፤ B. 8 ወእንብር፤ A B. 9 B omits. 10 መገረሰ፤ ቅዱስ፤ C.
 11 ወእንባረት፤ A. 12 A adds ወእንሥእት፤ ወጥቤ፤ ወኪጥ፤ A. 13 D omits.
 14 ይኩሥት፤ A. 15 ደብዘጥ፤ A. 16 ወሱድክ፤ A B. 17 ስጥልቅ፤ ሰ A B;
 ስጥልቅ፤ C D. 18 ጥልቅሙ፤ A B. 19 ስሀብ፤ B. 20 C D omit. 21 ለዕረረክ፤ A B.
 22 Unintelligible. 23 ትባረክ፤ A; ትባርክ፤ B. 24 ወደባርክ፤ ኪጥ፤ A. 25 ብዘጥ፤ A;
 ብዘጥ፤ B. 26 ወትከፀው፤ A. 27 ፍጥ፤ A. 28 ይትረገመክ፤ በዘርክ፤ A.
 29 ሰላም፤ B C D. 30 ስምክ፤ ይኩም፤ ወስጥ፤ ዘሱ፤ ጎሊማ፤ A. 31 B C D omit.
 32 A adds ወእጥ፤ 33 ዘደረገመክ፤ በሐሰት፤ ይኩን፤ ርገም፤ በዘሱ፤ A. 34 ደፍቅር፤ ብክ፤ B.
 35 ይትሐገድ፤ B. 36 A adds ለገክ፤ 37 ወበእጎመት፤ A. 38 A adds ሰባ፤

1 ወልደየ፣ እከ ረሳዕኩ ወናሁ፣ እዕይነት፣ ከፍላ፣ ለርእይ፣ ወአደአምር፣ ዕለት፣ ጥጥ። ወይለ
 ዜሌ ነገላ፣ ነገዮ፣ ነገዮ፣ ነገዮ፣ ምጥገኛክ፣ ወቀስተክ፣ ወባላ፣ ሐቅሴ፣ ወ፣ዕው፣ ለጥ፣ ወአገዝ፣ ለጥ፣
 ወልደየ፣ ወገበር፣ ለጥ፣ ሙብልዕ፣ ዘከመ፣ ፎረቅር፣ ነፍስየ፣ ወአምፀእ፣ ለጥ፣ ሎም፣ እብሳዕ፣
 3 ወተባርክ፣ ነፍስየ፣ ዘእገበሱ፣ እሙት። ወርብቃ፣ ትሰምዕ፣ እገዝ፣ ይገር፣ ለገላው፣ ይስጥ።
 4, 5 ወገሱ፣ ገላው፣ ገላው፣ ከመ፣ ፎረቅር፣ ወገአገዝ። ወደምጽእ፣ ለአቡሁ፣ ወደውዕት፣ ርብቃ፣
 ደቆቅብ። ወልደ፣ ወትጌሉ፣ ናሁ፣ ስማዕክዳ፣ ለይስጥ፣ አቡኩ፣ እገዝ፣ ይገጥር፣ ምስሉ፣ ገላው፣
 እጥኩ፣ እገዝ፣ ይብል፣ እስገር፣ ለጥ፣ ወገበር፣ ለጥ፣ ሙብልዕ፣ ወሐብላ፣ ለጥ፣ ወሐብሳዕ። ወእባርክ።
 6 ስቅድመ፣ እገዝሉብሔር፣ ዘ፣እገበሱ፣ እሙት። ወይለይሌክ። ስማዕ፣ ወልደየ፣ ቃልየ፣ ዘአከ፣
 እሉ፣ እገዝዘ፣ ሶር፣ ውስተ፣ መርገጥክ። ወነግላ፣ ለጥ፣ ክልሉ፣ ሙሳስላ፣ ጠሊ፣ ሠናደ፣
 ወእገበርመ፣ ሙብልዕ፣ ለአቡኩ፣ ዘከመ፣ ደረቅር፣ ወጥብላ፣ ለአቡኩ፣ ወይብሳዕ፣ ወፎባርክ፣
 7 ቅድመ፣ እገዝሉብሔር፣ ዘእገበሱ፣ ይመጥ፣ ወትኩን፣ ቡጥኩ፣ ወይቤላ፣ ደቆቅብ፣ ለርብቃ፣ እመ፣
 እጥ፣ ለይምስኩ፣ ለእገዝ፣ ዘሱ፣ ዘይብልዕ፣ ለቡጥ፣ ወደሠምር፣ ወ፣ሰብሎ፣ እፈርሀ፣ እከ ለምየ።
 8 ከመ፣ ለይብሎ፣ ቃልየ፣ ወሊ፣ ደፍቅድ፣ ይገምሠ። ወአገገ፣ ጥላም፣ ከመ፣ እከ ለመጽገ
 ወገላው፣ እጥ፣ ጸገር፣ ወእከውኑ። ቅድመ፣ ለዕይነትሁ፣ ከመ፣ ዘይስተሐክ፣ ወእገብር፣ ገብር፣
 9 ዘሊ፣ ለዘዘ፣ ወይትመገገ። ወአመጽእ፣ ሳዕሌ፣ መርገመ፣ ወአኩ፣ በረከተ። ወትጌሉ፣ ርብቃ፣
 10 እመ፣ ሳዕሌ፣ መርገምክ፣ ወልደየ፣ ዳእመ፣ ስማዕ፣ ቃልየ፣ ወሰምዕ፣ ደቆቅብ፣ ቃሉ፣ ርብቃ፣
 እመ፣ ወሶር፣ ወገሥክ፣ ክልሉ፣ ሙሳስላ፣ ጠሊ፣ ሠናደ፣ ወ፣ስቡሳ፣ ወአምጽእመ፣ ፣ዕቤ፣
 11 እመ፣ ወገብረተመ፣ እመ፣ (ሙብልዕ፣) ዘከመ፣ ደረቅር፣ ወገሥኦት፣ ርብቃ፣ እልባሰ፣ ወልደ፣
 ፣ገላው፣ ዘይለሀቅ፣ ዘይትፈተው፣ ዘሀሱ፣ ገቤ፣ ውስተ፣ ቤት፣ ወእልበሰት፣ ለይቆቅብ፣ ወልደ፣
 ዘይገእስ፣ ወአምስት፣ ሙሳስላ፣ ጠሊ፣ እገበረት፣ ዳቤ፣ እደሁ፣ ወውስተ፣ ዕርቃ፣ ከሳደ።
 12, 13 ወወሀበተ፣ ትብሰሱ፣ ወተብስተ፣ ዘገብረት፣ ውስተ፣ እደ፣ ደቆቅብ፣ ወልደ፣ ወሶላ፣ ደቆቅብ፣
 ፣ብ፣ አቡሁ፣ ወይቤ፣ እከ፣ ወልደኩ፣ ገበርኩ፣ በከመ፣ ትጌሰገ፣ ትገምላ፣ ወገበር፣ ወብሳዕ፣ እምዘ፣
 14 እስገርኩ፣ አቡ፣ ከመ፣ ትባርክ፣ ነፍስየ፣ ወይቤሉ፣ ይስጥ፣ ለወልደ፣ ምገተ፣ ከመዘ፣ አፍጠ
 15, 16 ነክ፣ ረከሱ፣ ወልደየ፣ ወይቤ፣ ደቆቅብ፣ ዘእርገዕ፣ እምላክክ፣ ቅድመ፣ ወይቤሉ፣
 ይስጥ፣ ቅረብ፣ ወአገስስክ፣ ወልደየ፣ እመ፣ አገተ፣ ወልደ፣ ገላው፣ ወእመ፣ እከሁ።
 17, 18 ወቅርብ፣ ደቆቅብ፣ ገብ፣ ይስጥ፣ አቡሁ፣ ወገሰሱ፣ ወይቤ፣ ቃል፣ ቃሉ፣ ደቆቅብ፣ ወእደው።

1 A adds እስመ፣ 2 So LXX Gen. xxvii. 1 τοῦ ὄραν, an imperfect rendering of
 Mass. ከጳገ። 3 ልዩዮ፣ C D. 4 ዕው፣ ለጥ፣ ወአገዝ፣ ለጥ፣ and ደምገር፣ ወአገዝ፣
 in ver. 4 presuppose something like *θηρεύσαν και ἐπιλάβου* and *θηρεύσαι και ἐπιλάβεσθαι*,
 loose renderings of *ገጥ፣ ጥ፣ ገጥ፣* and *ጥ፣ ጥ፣*, such as appear in Vulg. xxvii. 3 *cumque*
venatu aliquid apprehenderis and in xxvii. 33 *captam venationem*. In ver. 28 *ዘዕው፣*
ወአምገር፣ ለጥ፣ presupposes *ὁ θηρεύσας μοι θῆρμα*; so LXX xxvii. 33; Mass. ጥ፣ ጥ፣ ጥ፣.
 There is no ground for assuming a divergence between original text of Jubilees and
 Mass.; see ver. 13. 5 ከመ፣ H A. 6 እብላ፣ B. 7 ሙብልዕ፣ ወእብሳዕ፣ A.

'... consilii ejus, *et indignabitur¹ adversus me, et inducam [ego]² XXVI. super me maledictum et non benedictionem.' Et dixit illi Rebecca mater sua: 'In me maledictum tuum, nate: tantum obaudi vocem meam.' Et obaudivit Jacob vocem matris suae Rebecca et abiit et accepit duos hedos caprarum teneros et bonos et adtulit eos matri suae, et fecit illos mater ejus (cibos), sicut desiderabat. Et accepit Rebecca vestes Esau filii sui senioris³ optimas, quae erant cum ipsa in domo, et induit eas Jacob filium suum juniorem, et pelles hedorum circumdedit super branchia ejus [et humeros]⁴ et super nudas cervices ejus⁵. *Et dedit⁶ cibos *et panes⁷, quos fecit in manibus Jacob filii sui. Et introivit Jacob ad patrem suum et dixit: 'Ego sum filius tuus, feci quemammodum dixisti mihi: exurge et sede et manduca de venatione mea, pater, ut benedicat me anima tua.' Et dixit Isac ad filium suum: 'Quid est hoc quod accelerasti invenire, nate?' Et dixit Jacob: 'Quod direxit (Dominus) Deus tuus in conspectu meo.' Et dixit ad illum Isac: 16 'Adproxima mihi et palpabo te, nate, si tu es filius meus Esau (an non sis).' Et adproximavit Jacob ad Isac patrem suum, et palpavit eum et dixit: 'Vox quidem vox Jacob, manus autem manus Esau;' et non 18

¹ Repeated in MS.² Eth. and Gen. xxvii. 12 omit.³ MS. seniores.⁴ Eth. and Gen. xxvii. 16 omit.⁵ MS. ei.⁶ MS. obtendit.⁷ MS. trans.

after fecit.

⁸ ትሙት: B. ⁹ A adds ደብላ: ወ. ¹⁰ See note on ver. 2. ¹¹ ያዕቆብ: A.
¹² መብላዕ: A. ¹³ ወእባርከከ: A. ¹⁴ A omits. ¹⁵ ወይለክሌ: A. ¹⁶ A trans.
¹⁷ Gen. xxvii. 9 omits. ¹⁸ ሰከ: A. ¹⁹ ክልሌት: A B; ጸ C D. ²⁰ ሠናፍ: A;
²¹ ሠናፍን: B. ²² መብላዕት: A. ²³ ከሙ: H A. ²⁴ ከሙ: B. ²⁵ ወያሥጦር: A B.
²⁶ B omits. ²⁷ ደብላ: A. ²⁸ ወ C D. ²⁹ ደረቅድ: ደገሳሲ: A. ³⁰ ወአንት: B.
³¹ ትላምድ: B. ³² A trans. እኩውን: after ዘያስተሐከ: ³³ H A. ³⁴ ወይትመዕሳ: A.
³⁵ A adds ወእቶ ³⁶ ማሕሰክ: A. ³⁷ Restored with Lat. ³⁸ B trans.
³⁹ ቤት: B. ⁴⁰ Lat. omits against Eth. and Gen. xxvii. 16. For ወእምስት: A reads ወእምላሳ: ⁴¹ Lat. adds *et humeros*. ⁴² ተብላላ: ተብላት: B. ⁴³ አሴ: B.
⁴⁴ ዘአፍጠኸ: B. ⁴⁵ B trans. before ከሙን: ⁴⁶ ወይቤት: B. ⁴⁷ Em. with Lat. *direxit* from ዘረድላ: A, ዘእርከሳ: B C, ዘእርላፍ: D; see xxii. 9, note; Mass. Gen. xxvii. 20 ስገገ; LXX *παρέδωκε*. ⁴⁸ Before እም" add እግዚአብሔር: with Lat. and Gen. xxvii. 20. ⁴⁹ ወይቤ: A C D. ⁵⁰ ቅርሳ: A D. ⁵¹ B trans. ⁵² እትኸ: D; Lat. omits wrongly. ⁵³ ወቀርዕ: A. ⁵⁴ Erased in B. ⁵⁵ A adds እማንፍ:

እደው ገላው ወአያሌመር፤ እስመ ሚጠጉ፤ ወእቲ፤ እምሰማይ፤ ለእስከልር፤ መገረሱ
 ወአያሌመር፤ ደስሐቶ፤ እስመ፤ እደዌህ፤ ከመ፤ እደው ገላው (እጉሁ፤) ዳርር፤ ከመ፤ ደባርኩ፤
 19 ወደሌ፤ እጉሁ፤ ወልደኛ፤ ገላው ወደሌ፤ እከ ወልደኑ፤ ወደሌ፤ ለቶርባ፤ ሌጉ ወሉባሳ፤
 20 እምገ፤ እስገርኩ ወልደኛ ከመ፤ ትባርኩ፤ ማሰኛ፤ ወአቶርባ፤ ሌጉ፤ ወበለዐ፤ ወሉባሌ፤ ሌጉ፤
 21 ወደሌ፤ ወሰገኹ፤ ወደሌ፤ ደስሐቶ፤ እሱሁ፤ ትረባ፤ ወሰዐመ፤ ወልደኛ፤ ወቶርባ፤ ወሰዐጥ፤
 22 ወእደገው፤ ደና፤ መዐዘ፤ እለባሁሁ፤ ወባረኩ፤ ወደሌ፤ ናህ፤ ደና፤ ወልደኛ ከመ፤ ደና፤ ገዳም፤
 23 ምሉእ፤ ከባረኩ፤ እገባሉባሌርኩ፤ ወየሀብኩ፤ እገባሉባሌርኩ፤ [ወደብገኩ፤¹⁰] እምጠላ፤ ሰማይ፤
 ወእምጠላ፤ ምድር፤¹¹ *ወብዝ፤ ስርናይ፤¹² ወቆብ፤¹³ *ደብዝ፤ ለኩ፤¹⁴ ደትቆየ፤¹⁵ ለኩ፤
 24 እስከዛ፤ ወደስገዳ *ለኩ ሕዝብ፤¹⁶ ኩ፤ እገባሌ፤ ለእገባኩ፤ ወደስገዳ ለኩ፤ ወሉድ እምኩ፤
 *ወአሉ፤ በረከት፤¹⁷ ከባረኩ፤ እገባሉባሌርኩ፤ ወባረኩ፤ ለሉብርም፤ እሱ፤ ደኩና፤ ለኩ፤ ወለዘርእኩ፤
 25 እስኩ፤ ለገሰም፤ ከደረገመኩ፤ ርጉም፤ ወከደባርኩ፤ ሱጉኩ፤ ወኩ፤¹⁸ እምድገር፤ አገሰቶ፤ እገኩ፤
 ደባርኩ፤ ደስሐቶ፤ ለወልዳ፤¹⁹ ደቆቆብ፤ ወኩ፤ እምድገር፤ ወፀእ፤ ደቆቆብ፤ እምደስሐቶ፤ አሱሁ፤²⁰
 26 ተገብአ፤²¹ ወገላውሰ፤ እጉሁ፤²² በጽሑ፤ እምገገግ፤²³ ወገብር፤ ወእቲ፤ መብልዐ፤ ወሉባሌ፤
 ለአሱሁ፤ ወደሌ፤ ለአሱሁ፤ ደትገግእ፤²⁴ አሱ፤ ወደብሳ፤²⁵ እመምገርገኛ፤ ከመ፤ ትባርኩ፤ ማሰኛ፤
 27 ወደሌ፤ ደስሐቶ፤ አሱሁ፤ መጉ፤ እገጉ፤ ወደሌ፤ ሌጉ፤²⁶ እከ *በዘርኩ፤ ገላው፤²⁷ ወልደኑ፤ ገባርኩ፤
 28 በከመ፤ እዘዘኩ፤ ወተደመ፤ ደስሐቶ፤ ድማመ፤ ዐቢና፤ ጥቆ፤ ወደሌ፤ መጉ፤ ወእቲ፤ ዝገቲ፤
 *ዘዐወ፤ ወእምገር፤²⁸ *ወእምጽእ፤ ሌጉ፤²⁹ ወባሳሳኩ፤ እምክሉ፤ እገባሌ፤³⁰ ትምጻእ፤ ወባረከዎ፤
 29 ሱጉኩ፤ ደኩ፤ ወአሉ፤ ዘርኩ፤ እስኩ፤ ለገሰም፤³¹ ወኩ፤ ሰባ፤ ሰምዐ፤³² ገላው፤ ስገር፤ አሱሁ፤ ደስሐቶ፤
 30 ጸርገ፤³³ ለቃል፤ ዐቢደ፤ መመፈር፤ ጥቆ፤ ወደሌ፤ ለአሱሁ፤³⁴ ባርኩ፤ *ኪዩና፤ እባ፤³⁵ ወደሌ፤ ሌጉ፤³⁶
 መጽእ፤ እጉኩ፤ በሕብል፤ ወገሥእ፤ በረከታገኩ፤ ወደሌ፤ ደላዜ፤ *እእመርኩ፤ በዘ፤³⁷ ተሰም፤
 ስመ፤ ደቆቆብ፤ ለዐቆባ፤ ናህኩ፤ *ጸገመ፤ ቀዳመ፤³⁸ ልደገኛ፤ ገሥእ፤ ወደላዜ፤ ገሥእ፤ በረከት፤
 31 ወደሌ፤ ለደገረናኩ፤ *ሌጉ በረከት፤³⁹ እባ፤ ወእውሥእ፤ ደስሐቶ፤ *ወደሌ፤ ለገላው፤⁴⁰ ናህ፤
 እገባሌ፤ ሂምከዎ፤ ለኩ፤ ወአሉ፤ ለገባህ፤ ወሀብከዎ፤ ሌጉ፤ *እገባርገ፤ ደኩገም፤ ወሰ፤ *በዝገ፤⁴¹
 32 ስርናይ፤ ወወደገ፤ ወቆቆ፤⁴² እጽናዕከዎ፤ ወሰኩ፤ ምገጉ፤ እሌሲ፤⁴³ ደላዜ፤ ወልደኛ፤ ወደሌ፤
 ገላው፤ ለደስሐቶ፤ አሱሁ፤ አሕገኛ፤ ከመ፤⁴⁴ በረከት፤⁴⁵ እገገላከሰ፤ እለባ፤⁴⁶ ባርኩ፤ ኪዩና፤ እባ፤⁴⁷
 33 ወእገሥእ፤ ገላው፤ ቃሉ፤ ወሰከኛ፤ ወእውሥእ፤ ደስሐቶ፤⁴⁸ ወደሌ፤ ሌጉ፤⁴⁹ ናህ፤ እምጠላ፤ ምድር፤
 34 ደኩ፤ ገባረገኩ፤ ወእምጠላ፤ ሰማይ፤ እምሳሳሉ፤⁵⁰ ወሰመጥባገገኩ፤ ተሐቶ፤ ወለእጉኩ፤ ትትቆይ፤⁵¹
 ወደኩ፤ እመ፤ አባደኩ፤ ወእስሰልኩ፤ እርዑ፤ እምክሳደኩ፤ እምገ፤ ጉእብ፤ እባ፤ ሕጉ፤ ለጥ፤⁵²
 35 ወደሂር፤⁵³ ዘርእኩ፤ እመትሕት፤⁵⁴ ሰማይ፤ ወደትምጻእ፤ ገላው፤ ደቆቆብ፤⁵⁵ በእገገ፤ በረከት፤
 እገገ፤ ባርኩ፤ አሱሁ፤ ወደሌ፤ በልባ፤ ደላዜ፤ ደብጻክ፤⁵⁶ መጥዕላ፤ ገላ፤ አሱ፤ ወእቆትሉ፤⁵⁷
 ለደቆቆብ፤ እገገ፤

¹ Lat. *aversio* less good than text, which represents *μεταστροφή*, and that in turn *ἄπο* or *ἠπο*; cf. 1 Kings xii. 15. ² ለገልፍ፡ ለ፡ ³ A omits. ⁴ Added from

cognovit eum, quoniam aversio¹ erat de caelo transferre spiritum ejus: et non cognovit, quoniam erant manus ejus sicut manus Esau fratris sui pilosae². Et benedixit eum. Et dixit: 'Tu es filius meus Esau?' et 19 dixit [Jacob]: 'Ego filius tuus sum.' Et dixit [Isac]: 'Offers mihi et manducabo de venatione tua, nate, ut benedicat te anima mea.' Et 20 obtulit ei et manducavit et intulit illi vinum, et bibit. Et dixit ad eum 21 Isac pater ipsius: 'Adproxima te mihi et osculare me, nate.' Et adproximavit et osculatus est eum. Et odoratus est odorem vestimentorum 22 ejus et benedixit eum et dixit: 'Ecce odor filii mei sicut odor agri (pleni) quem benedixit Deus. Et det tibi . . .'

23

¹ See note 1 on Eth. text.

² MS. pilosa.

Lat. and Gen. xxvii. 23. ⁵ Gen. xxvii. 24 omits. ⁶ ወደቤተ: B. ⁷ Emended with Lat. *adproxima te mihi* and Gen. xxvii. 26 from ቅረብ: of MSS. ⁸ ወቀርዮ: A. ⁹ Restored from Lat. *pleni*; so Sam., LXX, and Vulg. Gen. xxvii. 27; Mass. omits. ¹⁰ An interpolation; A trans. thus ወደባዝነኝ: እግዚአብሔር: ወሮሀብኝ: ¹¹ በርከታ: ለምደር: A. ¹² ውበዙን: ስርናን: A. ¹³ From Gen. xxvii. 28 we should expect ወወደን: A reads ወቀብኝ: ¹⁴ Seems a needless addition. ¹⁵ ወደጎቅነኝ: B C D. ¹⁶ አስዛብ: A; LXX xxvii. 29 ἄρχοντες. ¹⁷ ለእጋዌኝ: B; LXX Gen. xxvii. 29 τὸ δόδελφόν σου. ¹⁸ ወደኩን: ለከ በርከት: A. ¹⁹ ወሐኩ: B. ²⁰ So LXX Gen. xxvii. 30 τὸν ὕδωρ αὐτοῦ; Mass. omits. ²¹ A gloss. ²² A D omit. ²³ እም: ፀዮ: B; እምገደው: C; እምናገደሁ: D. ²⁴ ተገምእ: B D. ²⁵ ውብላፀ: B D. ²⁶ Gen. xxvii. 32 omits. ²⁷ A trans.; LXX and Vulg. xxvii. 32 omit ከ in በዙርክ: but Mass., Sam., Syr. agree with text. ²⁸ See note on ver. 2. ²⁹ Trans. with Gen. xxvii. 33. ³⁰ ዘእንበሌ: A. ³¹ ለምግ: B. ³² ጸርጋ: B. ³³ B, LXX, and Vulg. omit, but Mass., Sam., Syr. xxvii. 34 support text. ³⁴ አባ: ለተጌ: A. ³⁵ Mass., Sam., Vulg. Gen. xxvii. 35 omit; LXX, Syr. support text. ³⁶ False text due to corruption of ἦ δὲ καίως into οἶδα ὥς (?). ³⁷ ጸገመ: ቀደመ: B. ³⁸ B trans. ³⁹ አቡን: B; Mass., Sam., Syr., Vulg. Gen. xxvii. 36 omit, but LXX supports text. ⁴⁰ A trans. ⁴¹ Gen. xxvii. 37 omits. ⁴² አረሴ: A. A B add ለክ: ⁴³ በርከት: A. ⁴⁴ አቡ: B. ⁴⁵ Mass., Sam., LXX, Syr. Gen. xxvii. 39 add ἵπῶς ὁ πατήρ αὐτοῦ, but Eth. Vers. and Vulg. omit as in text. ⁴⁶ ወደቤ: A. ⁴⁷ ተቀነደ: A. ⁴⁸ ደግረው: B. ⁴⁹ እምጋሕት: A. ⁵⁰ ጎሳው: B. ⁵¹ ደብጽክ: B C. ⁵² ወለቀተሱ: A.

፳፯ ወ፡፡፡፡ ሰርሳቃ፡ በሐላም፡ ፡፡፡፡ ሰገላው ወልዳ፡ ዘደላህቱ ወረደ፡፡ ርብዓ፡ ጳውወት፡
 1. ፡፡ ፊዕቀብ፡ ወልዳ፡ ዘደገለሱ ወትሌሱ፡፡ ርብ፡ ገላው ለጎኑ ይተቆፍ፡፡ ከመ፡ ይቅተላኑ፡፡ ወ፡፡
 ለዜጌ ወልደቱ፡ ስግዕ፡ ቃል፡ ወተገሥላ፡ ወጉዳይ፡ ፡፡ ገቢ፡ ሳባ፡ ለጎኑ ከራገ፡፡ ወገብር፡ ምስሌሁ፡
 ጎዳ፡ መጥሰሱ፡ ለስኩ፡ ይተመጥ፡፡ መፀት፡ ለጎኑ ወገኑ፡ ምፀት፡ ለምኑ፡፡ ወደረሰ፡፡ ዙሉ፡
 4 ዘመጠኑ፡ ረሰደኑ፡፡ ወረደው፡ ለቆብሰኑ፡፡ ለምህ፡፡ ወይሁ፡ ደዕቆብ፡ ለደረረህ፡፡ ለመ፡፡
 5 ፈቆይ ይቅተላሉ፡ ለቆተሉ፡፡ ወትሌሱ፡፡ ከመ፡ ለይምኑ፡፡ ለምኑልኦቱ፡ ውሱደቱ፡፡ በሐሰቲ፡፡
 6 ዕለቱ፡፡ ወይሁ፡ ደዕቆብ፡ ሰርሳቃ፡ ለመ፡ ርብ፡ ታላም፡ ከመ፡ ረሰክ፡ ለሱ፡ ወላይራሌ፡፡
 ለስመ፡ ከብዳ፡ ለዕይነቲህ፡ ወለመ፡ ገደግ፡ ለኩይ፡ ወላቱ፡ በቅድመ፡ ለዕይነቲህ፡ ለስመ፡
 ስገደ፡፡ ወሐሐውር፡ ለምኑከመ፡ ወይተመገ፡፡ ለሱ፡ ወደረገመ፡፡ ለክሐውር፡ ለመ፡ ፡፡ ረገመ፡
 7 ለጃ፡፡ ሳሐቱ፡ ሐሐውር፡፡ ወትሌሱ፡ ርብ፡ ለደዕቆብ፡ ለ፡ ለስመ፡ ወለገገር፡ ወደረገመ፡፡
 8 ወሰለት፡ ርብ፡ ወትሌሱ፡ ለይሱሳቅ፡ ገለገኑ፡ ሕይወተኛ፡ ለምኑልላሆ፡ ለጥልይ፡፡ ኑጉ፡ ለሱ፡
 ሥላ፡ ገላው ሱቱ፡፡ ለገስት፡ ወለመ፡ ሥላ፡፡ ደዕቆብ፡ ብሌሲት፡ ለምኑሰት፡ ለጥልይ፡ ምድር፡
 ለሱ፡ ከመ፡ ለሱ፡ ለምኑ፡ ለ፡ ለገኑ ሐሐቱ፡ ለስመ፡ ለኩዳት፡ ለምኑ፡ ለጥልይ፡፡ ከፍለገ፡፡
 9. 10 ወጸው፡ ይስሳቅ ደዕቆብ፡፡ ወባረኩ፡ ምገዳ፡፡ ወይሁ፡ ለጎኑ ለሱ፡፡ ብሌሲት፡
 ለምኑ፡፡ ለጥልይ፡ ከፍለገ፡ ተገሥላ ወሶር፡ ወስት፡ ማስጸመረ፡፡ ሌት፡ ለሰጥል፡ ለሱ፡
 11 ለላምኑ፡ ወገህላ፡ ለሱ፡ ብሌሲት፡ ለምህ፡፡ ለምኑጥልይ፡ ሳባ፡ ለጎኑ፡፡ ለላምኑ፡፡ ወላምኑ
 ሰዳይ፡፡ ደባርኩ፡ ምደላህቱ ወደብዘገኑ፡ ወኩ፡፡ መኩብሰ፡ ለሐዘብ፡ ወሀሀብ፡ በረከታ፡፡
 ለሌላ፡፡ ለብርሃም፡ ለሱ፡ ወሰዘርላኩ፡ ለምድገራኩ፡፡ ከመ፡ ተረሰ፡ ምድር፡ ፍለስትኩ፡ ማከላ፡
 12 ምድር፡፡ ለገት ወሀሱ፡፡ ለገዛለብሐር፡ ለ፡ ለብርሃም፡ ሶር፡ ወልደቱ በሰላም፡፡ ወረደ፡፡
 ይስሳቅ፡ ለደዕቆብ፡ ወሶር፡ መስጸመረ፡፡ ገቢ፡ ሳባ፡፡ ወልደ፡ በጥል፡ ሰርደቱ፡ ለጎኑ፡ ሰርሳቃ፡
 13 ለመ፡፡ ለደዕቆብ፡፡ ወኩ፡ ለምድገራ፡ ተገሥላ፡ ደዕቆብ፡ ሰሐዊር፡፡ መስጸመረ፡፡ ወሐዘኩ፡
 14 መገረሱ፡ ርብ፡ ደገራ፡ ወልዳ፡ ወትሌሱ፡፡ ወይሁ፡ ይስሳቅ፡ ሰርሳቃ፡ ለጎተ፡ ለጎብኩ፡፡
 15 በላገት፡ ደዕቆብ፡ ወልደቱ፡ ለስመ፡ በሰላም፡ ገሐውር፡ ወሰሰላም፡ ይተመጥ፡፡ ለምኑ፡ ለ፡
 16 የዕቅድ፡ ለምኑ፡ ለኩይ፡ ወይህ፡ ምስሌሁ፡ ለስመ፡ ለገደግ፡ ከሱ፡ መጥሰሁ፡፡ ለስመ፡፡
 ለምር፡፡ ከመ፡ ደህራግ፡፡ ፍፍረሁ፡፡ በኩሱ፡ ወላይ፡፡ ሶር፡ ለስኩ፡ ለመ፡፡ ይገብላ፡ በሰላም፡
 17 ገብ፡ ወገንላ፡ በሰላም፡፡ ለጎፍርሂ፡ በላገቲህ፡ ለጎተ፡ ለስመ፡ ፊት፡ በፍፍቱ፡፡ ወላቱ፡
 18 ወፍጹም፡ ወላቱ፡ ብሌሲ፡፡ ምጸላም፡፡ ወላቱ፡ ወላይተገደፍ፡ ለጎብኩ፡፡ ወይፍዘኩ፡
 ይስሳቅ፡ ሰርሳቃ፡ በላገት ደዕቆብ፡ ወልዳ፡ ወባረኩ፡፡
 19 ወወል፡ ደዕቆብ፡ ለምዕብቅት መሐላ፡ ከመ፡ ደሶር፡ ካራገ፡፡ በገመት፡ ቆዳሚ፡ ዘሰላሚ
 ካል፡፡ ስለርብ፡ ወለርባዕት፡፡ ለጥሌላው፡ ወሰጸኩ፡ ወስት፡ ሱ፡ ለገት ወስት ደብር፡፡ ለገት
 ደላት፡ ሌይል፡ በሠርቅ፡ ወርጎ፡ ዘቆዳሚ፡ ዘዘ፡፡ ሱ፡ ወሰጸኩ፡ ማክ፡ መሲ፡፡ ወተገላህ፡

1 Emended from ፡፡፡፡ A B ; C D read ፡፡፡፡ 2 A omits. 3 ፡፡፡፡ B C D.
 4 ጳውወት፡ ለደዕቆብ፡ ለ. 5 B omits. 6 A trans. after ቃል፡ 7 LXX Gen.

‘. . . et semini tuo post te, ut hereditate possideas terram peregrina- XXVII. 1
 tionis tue et omnem terram quam dedit Deus Abraham: vade nate in
 pace!’ Et emisit Isac Jacob, et abiit in Mesopotamiam ad Latan filium 12
 Bathuel Syri, fratrem Rebeccae matris Jacob. Et factum est quando 13
 abiit¹ in Mesopotamiam, contristratus est spiritus Rebeccae² post Jacob
 filium suum, et flevit. Et dixit Isac ad Rebeccam: ‘Soror, noli flere 14
 Jacob filium meum, quoniam in pace ibit et in pace rediet. [Et] Deus 15
 excelsus custodiet eum ab omni malo et erit cum ipso et non derelinquet
 eum omnibus diebus. Quoniam scio [ego] quod dirigentur [omnes] viac 16
 ejus in omnibus, in quibus iter faciet, quousque revertatur ad nos in pace,
 et videbimus eum cum pace. Noli (ergo) timere de illo, soror mea, 17
 quoniam in via recta est et erit perfectus vir (ct) verax et non derelin-
 quetur: noli flere!’ Et consolabatur Isac Rebeccam pro Jacob filio suo 18
 et benedixit eum. Et quadragesimo et quarto jubileo in anno (primo) 19
 *septimanae secundae³ exivit Jacob a putco jurationis ut iret in Charran,

¹ Eth.=surrexit ut abiret. ² MS. Rebecce. ³ MS. septimanarum secundo.

xxvii. 43 adds *els tñv Mesopotamian*. ⁹ ከራኝ: A. ¹⁰ LXX omits. ¹¹ እትቁሰኩ: C D. ¹² A adds እኝ: ¹³ A adds ርብዓ: ሲቶቶቶ: ¹⁴ We should expect እምከልእከመን with Gen. xxvii. 45. ¹⁵ ወእራሊ: A. ¹⁶ ወእመሰ: A. ¹⁷ A trans. after አሐውር: ¹⁸ ወእረኝነክ: A. ¹⁹ Mass. xxvii. 46 ከኃን ግዳን; LXX διὰ τὰς θυγατέρας τῶν υἱῶν = ከኃን ግዳን; Arab. supports text. ²⁰ B trans. before ገሰው: ²¹ B adds ስቶ: ²² Thus text agrees with Gen. Mass. xxvii. 46 against LXX ἄπο τῶν θυγατέρων τῆς γῆς ταύτης and Vulg. *de stirpe hujus terrae*; but agrees with them against Mass., Sam., Syr. in omitting ከግ-ከኃን. B reads እሰ: for እሰ: ²³ B adds ምድረ: ²⁴ B adds ወልድ: ²⁵ Gen. xxviii. 1 omits. ²⁶ ሚስጵመደ: B; Gen. xxviii. 2 adds ቦን; only D^m E of LXX, Eth. Vers., and text omit. ²⁷ B omits; A adds ብእሰ: ²⁸ እኝ: B. ²⁹ ሰማይ: B C. ³⁰ A B omit. ³¹ Sam., LXX, Eth. Vers. Gen. xxviii. 4 would require ለእክክ: but D^m E of LXX supports text; Mass., Syr., and Vulg. omit. ³² So LXX and Vulg. xxviii. 4 *però sí*, but Mass. ገገገ. ³³ Gen. xxviii. 4 omits. For ወክሳ: A reads ወክሰ: and B ክሳ: ³⁴ ወሀሰኩ: A. ³⁵ ወሰ: A. ³⁶ ሚስጵመደ: B. ³⁷ A adds ንሰ: ³⁸ ሰእመ: B. ³⁹ Lat. *abiit*. ⁴⁰ ሚስጵመደ: B. ⁴¹ እትብክድ: A B. ⁴² A adds ከመ: ⁴³ እኤይቶ: A D. ⁴⁴ Emended with Lat. *dirigentur* from ደሣርኝ: of MSS. ⁴⁵ B omits; Lat. reads *omnes viac*. ⁴⁶ ንሰ: A. ⁴⁷ ወ: A. ⁴⁸ በሀገም: ወእርትዕ: ፍፍሁ: A. ⁴⁹ ወብእሰ: B. ⁵⁰ እትብክድ: A. ⁵¹ ከራኝ: A. ⁵² ዘገገም: A. ⁵³ ማሳም: A. ⁵⁴ ማሳም: A. ⁵⁵ ማሳም: A. ⁵⁶ ማሳም: A. ⁵⁷ ማሳም: A. ⁵⁸ ማሳም: A. ⁵⁹ ማሳም: A. ⁶⁰ ማሳም: A. ⁶¹ ማሳም: A. ⁶² ማሳም: A. ⁶³ ማሳም: A. ⁶⁴ ማሳም: A. ⁶⁵ ማሳም: A. ⁶⁶ ማሳም: A. ⁶⁷ ማሳም: A. ⁶⁸ ማሳም: A. ⁶⁹ ማሳም: A. ⁷⁰ ማሳም: A. ⁷¹ ማሳም: A. ⁷² ማሳም: A. ⁷³ ማሳም: A. ⁷⁴ ማሳም: A. ⁷⁵ ማሳም: A. ⁷⁶ ማሳም: A. ⁷⁷ ማሳም: A. ⁷⁸ ማሳም: A. ⁷⁹ ማሳም: A. ⁸⁰ ማሳም: A. ⁸¹ ማሳም: A. ⁸² ማሳም: A. ⁸³ ማሳም: A. ⁸⁴ ማሳም: A. ⁸⁵ ማሳም: A. ⁸⁶ ማሳም: A. ⁸⁷ ማሳም: A. ⁸⁸ ማሳም: A. ⁸⁹ ማሳም: A. ⁹⁰ ማሳም: A. ⁹¹ ማሳም: A. ⁹² ማሳም: A. ⁹³ ማሳም: A. ⁹⁴ ማሳም: A. ⁹⁵ ማሳም: A. ⁹⁶ ማሳም: A. ⁹⁷ ማሳም: A. ⁹⁸ ማሳም: A. ⁹⁹ ማሳም: A. ¹⁰⁰ ማሳም: A.

*እምናፍት፣ እገት፣ ዐረቢ፣ ሰመገድ፣ በዛጉ፣ ሌሊት ወፍ፣ ሆ፣ እስ፣ ዐረቢ፣ ፀላይ።
 20 ወገሥ፣ እምእላከ ወ-እ፣ መካ፣ ወእገበረ፣ *ጋሐት ወ-እ፣ ፀፁ፣ ወ-እ፣ ባሐጉ፣
 21 ነሐውር፣ ወፍ፣ ወሐሰ፣ በይላ፣ ሌሊት ወ-ፍ፣ ሀ፣ መገር፣ ጥሐት፣ ወ-ት፣ ምድር፣
 ወርላ፣ ጥሐኛ፣ ወ-ት፣ ሰማይ፣ ወፍ፣ ሀ፣ መላእክት እገዚአብሔር፣ ጦር፣ ወይወር፣ ሳ፣
 22 ወ-ፍ፣ ሀ፣ እገዚአብሔር፣ ደቀ-ም፣ ወ-ት፣ ጋ፣ ወጥገረ፣ ምስላ፣ ደቀ-ቤ፣ ወይ፣ እ፣ ወ-እ፣
 እገዚአብሔር፣ እምላክ፣ አብርሃም፣ እባክ፣ ወእምላክ፣ ደስላቅ፣ ምድር፣ እገት፣ ደባ፣
 23 *እገት ጥውም፣ ለክ፣ እሁባ፣ ወሰዘርእክ፣ እምድገራክ። ወይክውን፣ ዘርእክ ከመ፣ ፍ፣
 ምድር፣ ወትበዝ፣ ወ-ት፣ ሰሐር፣ ወጽባሐ፣ ወሰግ፣ ወይብ፣ ወይትባረከ፣ ብክ፣ ከፍ፣
 24 *በሳውር፣ አሐዛብ፣ ወሰዘርእክ፣ ወዘ፣ እ፣ እሃሳ፣ ምስላ፣ ወሰቆብክ፣ በዘላ፣
 ወእደ፣ ሶርክ፣ ወእገብእክ፣ ወ-ት፣ ህ፣ ምድር፣ በሰላም፣ እስ፣ እ፣ ለፍገ፣ እስክ፣ ሰ፣
 25 እገብ፣ ከ፣ ዘእባሰ፣ ወቆሐ፣ ደቀ-ቤ፣ እምገፍ፣ ወይ፣ እ፣ ሴ፣ ሰእገዚ
 አብሔር፣ ዘመካ፣ ወእ፣ ለፍገ፣ ወፈርሀ፣ ወይ፣ ገ፣ ከ፣ መካ፣ ዘእክ፣
 26 ምገት፣ ዘእገበረ፣ ሴ፣ እገዚአብሔር፣ ወዛ፣ አገቆ፣ ሰማይ፣ ወገ፣ ደቀ-ቤ፣ በገሀ።
 ሥ፣ እብ፣ ዘእገበረ፣ ገ፣ ርእሰ፣ ወአቆ፣ ሐውል፣ ሰትእምርት፣ ወከወ፣ ቅብ፣
 ደብ፣ ርእሰ፣ ወሰመ፣ ስ፣ ሰውእ፣ መካ፣ ሴ፣ ወቆ፣ ስ፣ ሰውእ፣
 ብሔር።
 27 ወጸላ፣ ደቀ-ቤ፣ ደላ፣ ሰእገዚአብሔር፣ እገ፣ ደብ፣ ስ፣ ሀ፣ እገዚአብሔር፣ ምስላ፣
 ወዐቆቤ፣ በዛ፣ ፍ፣ እገት፣ ሳ፣ አሐውር፣ እ፣ ወመሀበ፣ ጎብት፣ እብላ፣ ወልብ፣ እልብ፣
 ወእትመገ፣ ሴ፣ አብ፣ በሰላም፣ ወይክ፣ እገዚአብሔር፣ *እምላክ፣ ወዘ፣ እብ፣
 ዘአቆም፣ ሐውል፣ ሰትእምርት፣ በክ፣ መካ፣ ደክ፣ ሴ፣ እገዚአብሔር፣ ወከ፣ ዘመሀ
 ብክ፣ እሥር፣ ለክ፣ እምላክ።

1 እምናፍት፣ B. 2 በይላ፣ A. 3 ወእገበረ፣ B. Add with Lat. *ad caput sibi*
 and Gen. xxviii. 11 ገብ፣ ርእሰ፣ 4 Gen. xxviii. 11 omits. 5 A omits.
 6 A adds መገር፣ ፀ. 7 LXX and Vulg. Gen. xxviii. 13 omit. 8 እምላክክ፣ A;
 B C omit wrongly. 9 LXX Gen. xxviii. 13 adds *μὴ φοβῶ*. 10 ምድር፣ A B.
 11 B trans. For ጥውም፣ which LXX, Syr., Vulg. xxviii. 13 support, Mass. and Sam.
 read *ጋ*. 12 Gen. xxviii. 13 omits. 13 አሐዛብ፣ በቤ፣ በሐውር፣ ስም፣ A;
 በሐውር፣ አሐዛብ፣ B. We should read በሳውር፣ ምድር፣ with Lat. *tribus terrae* and
 Gen. xxviii. 14. 14 ሰ A; ወ B. 15 Gen. xxviii. 15 omits. 16 Em. with Gen.
 xxviii. 16 from ፍ፣ of MSS. 17 Emended from ገ፣ ፍ፣ 18 A adds ወእ፣
 19 ገ፣ B. 20 ገሀ፣ B. 21 ደብ፣ B. 22 ወአቆ፣ A. 23 Gen. xxviii. 18
 omits. 24 ወሰመ፣ A. 25 ወቆ፣ ስ፣ ስ፣ ስ፣ ብሔር፣ B. 26 Gen.
 xxviii. 20 omits. 27 ወይክውክ፣ B. 28 እምላክ፣ ወዘ፣ A B. 29 በሳውል፣ A.
 30 እሥር፣ A; እሥር፣ B (over erasure).

et advenit in Lydiam, quae est in monte, haec est Bethel, in primo die mensis primi septimanae¹ hujus, et advenit in locum vespera et devertit a via ad occansum itineris in hac nocte (et) dormivit ibi, deciderat enim sol. Et accipiens de lapidibus loci illius supposuit (ad caput sibi) sub ²⁰ arbore, et ipse erat singularis iter faciens, et dormivit³. (Et) sibi som- ²¹ niavit in nocte illa, et ecce scala erecta erat super terram et caput ejus perveniebat in caelum, et ecce angeli Dei ascendebant et descendebant per ipsam : et (ecce) Dominus incumbebat in ea. Et locutus est cum Jacob ²² et dixit : ' Ego sum Dominus Deus Abraham patris tui et Deus Isaac, terram autem in qua tu obdormis³, ipsam tibi dabo et semini tuo post te. Et erit semen tuum sicut harena terrae et abundabit⁴ super mare ²³ et orientem et septentrionem et austrum, et benedicentur in te omnes tribus terrae et in semine tuo. Et ecce . . . ²⁴

¹ MS. septimanarum.
ordormis.

² Emended with Eth. from dormiis.
⁴ Eth. = multiplicaberis.

³ MS.

ወለገሥኦ፡ እገፊሁ፡ ወሶረ፡ ምድረ፡ ጽባሕ፡¹ ገባ፡ ባባ፡ *እገሃ፡ ለርብታ፡ ወሀሉ፡ ምስሌሁ፡ ጳጅ
ወተቀን፡ ሱቱ፡ ሀገን፡ ራሐል፡ ወሰቱ፡ ሱባ፡ አሐደ፡²

ወበገመት፡ ቀዳሚ፡ ዘ፡ ማልሰ፡ ሱባ፡ ይቤሱ፡ ሀባ፡ ብእሲት፡ ዘበእገጥጥ፡ ተቀይሱ፡ ሰኩ፡ ፊ
ሰብገት፡ ገመት፡ ወይቤሱ፡ ባባ፡ ለደዕቅብ፡ እነ፡ እሁባ፡ ብእሲት፡ ወገብረ፡ ባባ፡ ገዝኦ፡ ወገሥኦ፡ ፊ
ልዩ፡ ወሰተ፡ እገት፡ ትልህቅ፡ ወወሀባ፡ ለደዕቅብ፡ ብእሲት፡ *ወወሀባ፡ ዘለፋ፡ አመተ፡ ለእኩት፡⁷
*ወደዕቅብሰ፡ አደእመረ፡⁸ እስመ፡ አምሳ፡ *ደዕቅብ፡ ዘ፡ ራሐል፡ ይእጉ፡ ወባኦ፡ ገቤሃ፡ ወናሁ፡ ፋ
ይእጉ፡ ልዩ፡ ወተምቦ፡¹⁰ ደዕቅብ፡ ባሰሰ፡ ባባ፡ ወይቤሱ፡ ለምገት፡ *ገበርከ፡ ከመዝ፡¹¹ አኮ፡¹²
በእገት፡ ራሐል፡ ተቀይሱ፡ ሰኩ፡ ወኦኩ፡ በእገት፡ ልዩ፡ ለምገት፡¹³ ገፋዕኪ፡ ገሃእ፡ ወሰተ፡
ወአሐውር፡ እስመ፡ እኩ፡ ገበርከ፡ ባሰሰ፡ እስመ፡ ደረቅር፡ ደዕቅብ፡ ራሐልሃ፡ እም፡ ልዩ፡ ፊ
እስመ፡ አዕይንጉ፡ ለልዩ፡ ደኩም፡ ወባሕቱ፡ *ባሕይ፡ ራእዩ፡¹⁴ ጥቅ፡ ወራሐል፡¹⁵ ሠናይ፡
አዕይንጉ፡ ወሠናይ፡ ራእዩ፡ ወባሕይት፡ ጥቅ፡¹⁶ ወይቤሱ፡ ባባ፡ ለደዕቅብ፡ እኩ፡ ከመዝ፡ ፊ
በምድር፡ ውሂባ፡ እገት፡ ትገእስ፡ እምእገት፡ ትልህቅ፡¹⁷ ወኦኩ፡ ርቶ፡ ለገባረ፡ ዘገቱ፡ እስመ፡

¹ So LXX and Vulg. Gen. xxix. 1; but Mass., Sam., Syr. read ባገጥጥ ገገጥጥ.
² እገወ፡ ርብታ፡ B. ³ አሐዳ፡ A. ⁴ ሰ B. ⁵ ገ A. ⁶ ወወሀባ፡ ዘገፋ፡ B. A.
⁷ ባእኩት፡ A. ⁸ ወአደእመረ፡ ደዕቅብ፡ A. ⁹ A omits. ¹⁰ ወተምቦ፡ B. A.
¹¹ ከመዝ፡ ገበርከ፡ A. ¹² አኮሁ፡ B. ¹³ A adds ከመዝ፡ ¹⁴ ባሕይ፡ ራእዩ፡ B. A.
¹⁵ ወራሐልሃ፡ A; ወራከል፡ B. ¹⁶ B omits. ¹⁷ ተባረ፡ A. ¹⁸ ወኮ፡ A.

ከመዝ፡ ሥፋዕ፡ ወጽሑፍ፡ ውስተ፡ ጽግ፡ ሰማይ፡ ከመ፡ አልዓ፡ ዘፍሀ፡ ወሰተ፡ እነ፡ ትገለሰ፡
 እምእነ፡ ተላህቅ፡ ደቀድም፡ ውሂብ፡ ወእምድ፡ ገራሃ፡ እነ፡ ትገለሰ፡ ውሰሊሲ፡ ዘይገብር፡ ከመዝ፡
 አበሳ፡ ደርር፡ በእነ፡ ውስተ፡ ሰማይ፡ ወአልዓ፡ ዘይጸድቅ፡ ዘ'ይገብር፡ ዘነ፡ ለፍ፡ እስመ፡
 7 እኩይ፡ ዘኾ፡ ገብር፡ በ'ቅድመ፡ እገዚአብሔር፡ ወአነ፡ ለዝዝ፡ ለይቂቶ፡ እስራኤል፡ ወእይ
 ገብር፡ ዘነ፡ ቃሰ፡ 'አይገሥሱ፡ ወእፍሀቡ፡ እነ፡ ትገለሰ፡ ዘእነበሰ፡ 'ደቀድመ፡ እነ፡ ተላህቅ፡
 8 እስመ፡ እኩይ፡ ጥቁ፡ ወይቤ፡ ባባ፡ ለደዕቅብ፡ ደገልፍ፡' በሰዐ፡ መጥዕሰ፡ ገዝአ፡ ሰዛ፡
 ወ'እሁባ፡' ራሔልሃ፡ ከመ፡ ትጥቅይ፡ ሊተ፡ ካልእ፡ ገመተ፡ ሰብዐተ፡ ከመ፡ ጥርዐይ፡' እገገዕ፡
 9 በከመ፡ ገብር፡ በሰብሳ፡ ቀዳሚ፡ ወበመጥዕል፡ አመ፡ ገሰረ፡ ሰብዐ፡ ዕለተ፡' ዘገዝእ፡ ዘልደ፡
 ወሀባ፡' ባባ፡ ራሔልሃ፡' ለደዕቅብ፡ ከመ፡ ደጥቅይ፡ ሱቱ፡ ካልእ፡ ገመተ፡ ሰብዓተ፡ ወሀባ፡
 10 ሰራሔል፡' ባላገ፡ እገታ፡ ለከልፍ፡' ለአኪተ፡' ወጥቅዩ፡ ሰብዓተ፡ ገመተ፡ ጸገመ፡ በእነ፡
 11 ራሔል፡ እስመ፡ ልዩ፡ ተውሀበተ፡ በከ፡ ወክርገወ፡ እገዚአብሔር፡ ማገ፡' ልዩ፡ ወፀገሰት፡
 ወወሰደት፡ ለደዕቅብ፡' ወልደ፡ ወ'ጸውዑ፡' ስጥ፡ ርቤል፡ 'አመ፡ ዑሁቲ፡ ወረሱዑ፡' ለወርጎ፡
 12 ታስዕ፡ በቀዳሚ፡ ገመተ፡ ዘሱባሳ፡ ሃለሰ፡ ወማሕጸናሰ፡ ሰራሔል፡ ተጸርቆ፡ እስመ፡ ርእዩ፡
 13 እገዚአብሔር፡ ከመ፡ ትጸገላ፡ ልዩ፡' ወራሔልሰ፡ ትጥፈቀር፡' ወደገመ፡ ደዕቅብ፡ ወሶአ፡' ገብ
 ልዩ፡' ወፀገሰት፡' ወወሰደት፡ ለደዕቅብ፡ ወልደ፡ ካልእ፡ ወጸውዑ፡ ስጥ፡ ስምገ፡ አመ፡' ዑሁቲ፡
 14 ወአኩዳ፡' ዘወርጎ፡ ገሥር፡ ወበሃልሰ፡ ገመተ፡ ለዝ፡ ሱባሳ፡ ወደገመ፡ ደዕቅብ፡ ወሶአ፡' ገብ
 ልዩ፡' ወፀገሰት፡ ወወሰደት፡ ሱቱ፡ ወልደ፡ ሃለሰ፡ ወጸውዑ፡' ስጥ፡ ሰዩ፡ በሠርቅ፡ ወርጎ፡
 15 ቀዳማዊ፡' በሳደስ፡ ገመተ፡ ዘዝ፡ ሱባሳ፡ ወደገመ፡ ደዕቅብ፡' ወ'ሶአ፡ ገቤሃ፡ ወፀገሰት፡'
 ወወሰደት፡ ሱቱ፡' ወልደ፡ ራብዕ፡ ወጸውዑ፡' ስጥ፡ ይሁዳ፡ በዑሁቲ፡ ወገመሱ፡ ለወርጎ፡ ሃለሰ፡
 16 በቀዳሚ፡ ገመተ፡ ዘ'ሱባሳ፡ ራብዕ፡ ወበዝ፡ ዙሱ፡ ራሔል፡ ትጥቅ፡ በ'ልዩ፡' እስመ፡ 'ይአ፡
 ኢትወልድ፡' ወትፍሉ፡ ለደዕቅብ፡ ሀበዜ፡ ውሱድ፡' ወይቤ፡' ደዕቅብ፡ እህ፡ 'ከላእኩ፡ እምነኩ፡'
 17 ፍሬ፡ ከርሥዝ፡ እህ፡ ገደጉኪ፡' ወሶብ፡ ርእየት፡ ራሔል፡' ከመ፡ ወሰደት፡ ልዩ፡' ደቆ፡ አርበዐተ፡'
 ለደዕቅብ፡ ርቤል'ሃ፡' ወስምገን'ሃ፡' ወሌጭሃ፡ ወይሁዳ'ሃ፡' ወትፍሉ፡' ባእ፡ ገብ፡ 'ባላ፡
 18 አመትዩ፡' ወትፀገሰ፡' ወትወልድ፡' ሲተ፡ ወልደ፡ ('ወሀሀበተ፡ በላሃ፡ አመታ፡ ትኩድ፡ ብሊሲተ፡')
 'ወሶአ፡ ገቤሃ፡' ወፀገሰት፡ ወወሰደት፡ ሱቱ፡ ወልደ፡ ወጸውዑ፡' ስጥ፡ ጽገ፡ አመ፡ ተሱ፡ ለወርጎ፡
 19 ሳደስ፡ በ'ሳደስ፡ ገመተ፡ ዘሱባሳ፡ ሃለሰ፡ ወደገመ፡ ደዕቅብ፡ ካዕብ፡ ወሶአ፡ ገብ፡ ባላ፡ ወፀገሰት፡
 ወወሰደት፡ ወልደ፡ 'ጸገመ፡ ለደዕቅብ፡' ወጸውዑት፡ 'ራሔል፡ ስጥ፡' ገፍታሌም፡ በገመሱ፡
 20 ለወርጎ፡ ሳብዕ፡ በካልእ፡ ገም፡ ዘሱባሳ፡ ራብዕ፡ ወሶብ፡ ርእየት፡ ልዩ፡ ከመ፡ አቀመተ፡' ወአትወልድ፡
 ሥእት፡' ወሀሀበተ፡' ደአ፡ ሌል፡' ለአኪታ፡' ለደዕቅብ፡ ብሊሲተ፡ ወፀገሰት፡ ወወሰደት፡
 ወልደ፡ ወጸውዑት፡ ስጥ፡ ልዩ፡' ጋድ፡ አመ፡ ዑሁቲ፡ ወሰኩ፡ ለወርጎ፡ ሳም፡ በሃልሰ፡ ገመተ፡
 21 ዘሱባሳ፡ ራብዕ፡ ወደገመ፡ ሶአ፡' ገቤሃ፡ ወፀገሰት፡ ወወሰደት፡ ሱቱ፡ ወልደ፡ ካልእ፡ ወጸውዑት፡

1 B adds እስመ፡ እነ፡ ተላህቅ፡ 2 B adds ጽግ፡ 3 ወ A. 4 A omits.
 5 ደቀድመ፡ እነ፡ ትዐቢ A. For ደቅድመ፡ B reads ደቅድመ፡ 6 A adds ውእቶ፡

'... ventris tui aut dereliqui te?' Et quoniam vidit Rachel quia ^{16,17} peperit Lia Jacob quattuor filios, Rubem, Symeon, Levi, Judam¹, dixit Rachel ad Jacob²: 'Intra ad Ballam ancillam meam, et concipiet et pariet mihi filium. (Et dedit) (ei) Ballam ancillam suam in uxorem (et ¹⁸ intravit ad eam), et concepit et peperit filium et vocavit nomen ejus Dan (die) nono *mensis sexti anni sexti septimanae tertiae³. Et adjecit Jacob ¹⁹ et introivit ad Ballam, et concepit et peperit filium secundum Jacob, et vocavit Rachel nomen ejus Neptalim in quinto mensis⁴ septimi anni *secundi septimanae quartae⁵. Et videns Lia quoniam detenta est et ²⁰ non est pariens, (cepit) et dedit Zelfam⁶ ancillam suam Jacob in mulierem, et concepit et peperit filium, et vocavit Lia nomen ejus Gad⁷ in duodecimo mensis⁴ octavi anni *tertii septimanae quartae⁵. (Et adjecit ²¹ et) introivit ad eam, et peperit illi filium (secundum) et vocavit (Lia)

¹ MS. Judas.² Eth.=eum.³ MS. mense hujus sexti anni septimanarum.⁴ MS. mense.⁵ MS. secunda septimanarum quarta.⁶ MS. aliam.⁷ MS. adds et.⁸ MS. tertio die septimanarum quinti.

¹ Ἰακώβ: A. ² Ἰακώβ: A. ³ H A. ⁴ So Sam., LXX, Syr., Vulg., Arab. of Gen. xxix. 27 against Mass., Onk., Targ.-Jon. 𐤒𐤓𐤓𐤓. ⁵ Ἰακώβ: A. ⁶ Ἰακώβ: A. ⁷ ወወሀላ: A. ⁸ ራከል: B, so spelt generally in B. ⁹ A omits; B trans. after እገገ: ¹⁰ B omits. ¹¹ ሳከት: A. ¹² ማገፀና: A B. ¹³ So LXX Gen. xxix. 32, but Mass., Sam., Syr., Vulg. omit. ¹⁴ Gen. xxix. 32 would require ደውዐት: It is probable that ደውዐት: is right here, and in verses 13, 14, 15, 18. In 19, 20, 21, 22, 23, 24, this form is actually found. ¹⁵ ለወሀላ: A. ¹⁶ ለ: A. ¹⁷ በዊላ: A. ¹⁸ B adds ወልደ: ¹⁹ ወአመ: B. ²⁰ ወአሳት: A. ²¹ ወደው: B. ²² ቀዳሚ: B. ²³ ካዕበ: A B D. ²⁴ A B omit. ²⁵ ዘዘ A. ²⁶ A trans. ²⁷ ወልደ: A. ²⁸ ወደሀላ: B. ²⁹ ካሳከት: A. ³⁰ ል: A; ራከል: B. ³¹ Lat. *dixit Rachel ad Jacob*; LXX Gen. xxx. 3 εἶπεν δὲ Ῥαχὴλ εἰς Ἰακώβ; Heb. 𐤒𐤓𐤓𐤓. ³² ሳከት: ልከት: B. ³³ Differs from Gen. xxx. 3 𐤒𐤓𐤓-𐤒𐤓𐤓. ³⁴ ወትላደ: B. ³⁵ Added from Lat. and Gen. xxx. 4. ³⁶ Lat. omits; A B omit ገሀ: B. ³⁷ ወደውዐት: C. ³⁸ ወበ A. ³⁹ Emended from መከት: with 𐤒𐤓𐤓 in Gen. xxx. 9 and Lat. *detenta est*. ⁴⁰ Emended from ቀከት: of MSS. with Gen. xxx. 9; the *et* before *dedit* in Lat. implies this. After ቀከት: I have omitted ደላት: ሳከት: with C, Lat., and Gen. against A B D. ⁴¹ C omits. ⁴² ዘልና: B. ⁴³ ሳከት: B. ⁴⁴ ካዕበ: በዊላ: A.

ስጥን ልዩ አሰር፣ በሰዩቱ ለወርጥ፣ ከፊደሉ፣ በግምገማ፣ ኃምሴ፣ ከሰላሳ ራብዕ።
 22 ወርሱ፣ ደቀቅብ፣ ጎብ፣ ልዩ፣ ወግሰት፣ ወወለደት፣ ወልደ፣ ወጸውዐት፣ ስጥን ደላኩር፣ ፡ሰራብዐ፣
 23 ሰኃምሴ፣ ወርጥ፣ በግምገማ ራብዕ፣ ከሰላሳ፣ ራብዕ፣ ወወሀቡት ለሐዲት። ወርሱ፣ ደቀቅብ፣ ጎብ፣
 ጎቤጎ፣ ወግሰት፣ ወወለደት፣ ፡ክልሉ፣ ወልደ፣ ወወለት፣ ወጸውዐት፣ ስጥን ለወልደ፣ ከሰላሳ፣
 24 ወለወለት፣ ጳጳ፣ ስማ፣ በሳብዕ፣ ወርጥ፣ ከፊደሉ፣ ግምገማ፣ ከፊደሉ፣ ሰላሳ፣ ከራብዕ። ወግሰት፣
 25 ጎቤጎ፣ በሠርቅ፣ ወርጥ፣ ራብዕ፣ በሳብዕ፣ ግምገማ፣ በሰላሳ፣ ከጥ፣ ራብዕ። ወበመጥዕሉ፣ ፡ተወልደ፣
 ጎቤጎ፣ ደብ፣ ደቀቅብ፣ ለሳብ፣ ሀብ፣ አገሰት፣ ወውሉደ፣ ወአሰር፣ ጎብ፣ አሰላ፣ ደብጎጎ፣ ወአሰር፣
 ሲት ሴት፣ አስመ፣ ረጸምጥ፣ ግምገማ። ፡ከተቀባይ፣ ሰከ፣ ሀገጥ፣ ክልሉ፣ አጥ፣ ወአሰር፣
 26 ሴት፣ አሰላ፣ ወደሴት ሳብ፣ ለደቀቅብ፣ ጎብ፣ ጎቤጎ። ፡በዐስብከ፣ ወረዐይ፣ ሲት ካዕብ፣ መርጎት፣
 27 ፡ወግሰት፣ ዐስብከ። ፡ወተሳሰት፣ ፡በዐደና፣ ግምገማ፣ ከመ፣ ሀብ፣ ዐስብ፣ ፡ከሰላ ሰገ፣ ፡አመሰሰ፣
 28 ወአምላጣሊ። ፡ከዐ፣ ሐመደ፣ ፡ወጋሰ፣ ፡ወጸዐ፣ ፡ከተወልደ፣ ደብጎጎ፣ ዐስብ፣ ወደወልደ፣
 ፡ከሰላ፣ አሳብ፣ ፡ወጋሰ፣ ፡ወዐር፣ ተአምር፣ ከሰላ፣ ፡ወዐር፣ ሐመደ፣ ከሰላ፣ ፡ወደደግማ፣
 አሳብ፣ ደላ፣ ከበአርአያ፣ ወተሰ፣ ፡ከተአምር፣ ለደቀቅብ፣ ወከልላ፣ ተአምር፣ ለሳብ። ፡
 29 ወበዘገ፣ ፡ጥቆ፣ ለደቀቅብ፣ ፡ጥቆ፣ ወአጥረ፣ ፡አላህም፣ ወአሳብ፣ ፡ወአላገ፣ ወአገማላ፣
 30 ወደቆ፣ ፡ወአጥረ፣ ወቆጎ፣ ሳብ፣ ወውሉደ፣ ሳብ፣ ደቀቅብ፣ ወአስተጋብሰ፣ ሳብ፣ አሳብ፣
 ለምሁ፣ ወአስተሰ፣ ፡አላ፣ ፡
 31 ወከ፣ ለምሁ፣ ወለደት፣ ፡ራሐል፣ ጎቤጎ፣ ፡ወራራ፣ ሳብ፣ ደቀቅብ፣ አሳብ፣ ፡አስመ፣ ርሐቅ፣
 ፣ ሀላ፣ ለምሁ፣ ፡ምሐጥ፣ ሠላ፣ ዐሰት፣ ፡ወርሱ፣ ደቀቅብ፣ ከመ፣ ገሐውር፣ ሳብ፣ ደቀቅብ፣
 አሳብ፣ ወጸውዐ፣ ደቀቅብ፣ ፡ሰላ፣ ፡ወሰራሐል፣ ወተናገረ፣ ወሰት፣ ለሰ፣ ከመ፣ ደምጳ፣ ፡ምስ
 3 ለሁ፣ ፡ምድረ፣ ከፍላጎ፣ ፡አስመ፣ ፡ገር፣ ፡ከከመ፣ ርሐ፣ ፡ከላ፣ በሀላም፣ ፡ወተሰ፣ ከተናገረ፣ ሰ፣ ፡

1 B. 2 Lat. omits. 3 A. 4 B C add ለደቀቅብ፣ 5 ሰራብዕ፣
 ወሐምሴ፣ A. 6 Lat. ad Liam. 7 A trans.; ክልሉ፣ ወውሉደ፣ B. 8 ምስሉ፣ ወለት፣ A.
 9 ካሳሉ፣ A. 10 H B. 11 A. 12 A adds እገዚአብሔር፣ 13 ጎቤጎ፣
 ከተወልደ፣ B. 14 ሰላሳ፣ ግምገማ፣ A. 15 Lat. *expecta me.* 16 Lat. *et dabo tibi*
mercedem. 17 ተሰላ፣ C D. 18 B omits. 19 አምላ፣ A. 20 Emended
 with Gen. xxx. 32 *ጠገን* and LXX *φύλον* from ሐመደ፣ ከሰ፣ ሐመደ፣ ከሰ፣ B, ሐመደ፣
 ወከሰ፣ C, ሐመደ፣ ገሰ፣ D. 21 So A B C; D reads ወጋሰ፣ Dillmann (Lex. col. 1398)
 can assign no meaning to this word, but this is not impossible; the word ጋሰ፣ occurs
 twice, once in this verse which reproduces Gen. xxx. 32, and where it is a rendering
 of *δύσαντρον*, and once in the next verse which reproduces freely Gen. xxx. 39, and
 where it is a rendering of *δύδευα*. 22 B C; A omits. 23 ጸዐ፣ is due to
λεጠጠ LXX xxx. 32, which is a mistranslation of *ጠገን*. We should render therefore
 according to the Massoretic text. 24 ወደወልደ፣ B. 25 ከሰ፣ አሳብ፣ A; ከሰ፣

nomen ejus Aser in secundo mensis¹ (un)decimi² in quinto anno *septimanae quartae³. (Et) introivit (Jacob) ad Liam⁴, et concepit et peperit²² filium et vocavit nomen ejus Isachar⁵ in quarto mensis⁶ quinti anni *quarti septimanae quartae⁷, (et) dedit illum nutrici. Et introivit adhuc²³ Jacob ad illam⁸, et concepit et peperit duos, masculum et feminam, et vocavit nomen masculi Zabylon et nomen faeminae Dinam⁹ (in septimo¹⁰) mensis septimi anni sexti *septimanae quartae¹¹. (Et) misertus est Deus²⁴ Rachel et aperuit matricem ejus, et concepit et peperit filium et vocavit nomen ejus Joseph in primo die mensis quarti *anni sexti septimanae quartae¹² hujus. (Et) in tempore, quo natus est Joseph, dixit Jacob ad²⁵ Laban: 'Da mihi mulieres meas et filios meos, et abibo ad patrem meum Isaac et faciam mihi domum, quoniam conplevi¹³ annos, quibus servivi tibi pro duabus filiabus tuis, et ibo in domum patris mei.' Et dixit Laban²⁶ ad Jacob: 'Expecta me in mercede¹⁴ et pascere iterum oves meas, et *dabo tibi¹⁵ mercedem. Et placuerunt de mercede ut det illi . . .'²⁷

¹ MS. mense. ² MS. adds diel. ³ MS. septimanarum quarto. ⁴ MS. illam. ⁵ MS. Isacahar et. ⁶ MS. anno mense. ⁷ MS. die septimanarum quarto. ⁸ Emended from liam. ⁹ MS. adds et. ¹⁰ MS. septimi. ¹¹ MS. septimanarum quarti. ¹² MS. in sexto septimanarum quarto. ¹³ MS. conplebi. ¹⁴ Eth.=mane apud me in mercede tua. ¹⁵ Eth.=accipe.

ለገገ: B; Gen. xxx. 39, which is here partly reproduced, supports C D. ²² Em. with Gen. xxx. 39 *καὶ ποικίλα* from ወድሱ: ዘጎላምርጎ: ኩሳኩሳ: ዘሰ: ድሱ: A, ድሱ: ዘጎላምርጎ: ኩሳኩሳ: ዘሰ: ድሱ: B, ድሱ: ድሱ: ዘጎላምርጎ: ኩሳኩሳ: ዘሰ: ድሱ: C, ወድሱ: ዘሰ: ጎላምርጎ: ወኩሳኩሳ: D. ²³ Emended with LXX Gen. xxx. 39 *καὶ ὀρθοειδῆ ἄνθη* from ሐመዳ: ኩሶ: ወኩሳኩሳ: A, ወሐመዳ: ኩሶ: ዘኩሳኩሳ: B, ወሐመዳ: ገሶ: ኩሳኩሳ: C; D omits. Corresponding to *καὶ ὀρθοειδῆ ἄνθη*, Vulg. gives *et diverso colore respersa*; thus ሐዳግ the Mass. reading cannot be the original text. ²⁴ ዘሰ: D. ²⁵ Jerome (Quaest. Hebr. in loc.), who frequently quotes the Book of Jubilees, seems to have this verse in mind in the following words: *Si quid igitur ex albis et nigris, quae unius coloris sunt, varium natum erit, necum erit; si quid vero unius coloris, tuum.* ²⁶ ለገገ: ወለላህምጎ: A; Mass., Sam., Syr., Vulg. Gen. xxx. 43 omit ወለገገ: but LXX supports text. ²⁷ ወደቂቆ: B. ²⁸ ወያሕተጋይዳ: B. ²⁹ ሰ B. ³⁰ ልዩ: ደሰከርጎ: A D. ³¹ B trans. after ዕሰጎ: For ለምጎህ: A reads ለምጎህህ: ³² ለሊዩ: A. ³³ Over an erasure in B. ³⁴ B adds ሰሐለም:

ከመ፡ ይገባሉ፡ ቤተ፡ እርሁ፡ ወይቤላ፡ ነሐውር፡ ውስጥ፡ ዙፍን፡ ወ-እድ፡ ተሐውር፡
 4 ምስሌከ፡ ወባርከ፡ ደዕቅብ፡ እምላከ፡ *ይስሐቅ፡ እርሁ፡ ወእምላከ፡ እ-በርገም፡ *እብ፡ እርሁ፡
 ወተንሥኡ፡ ወጸዐ፡ እነስጥራ፡ ወውሉታ፡ ወዙ፡ ጥፊት፡ ነሥኡ፡ ወዐደው፡ ፈለገ፡ ወበጽሐ፡
 8 ምድረ፡ ገለአድ፡ ወገብላ፡ ደዕቅብ፡ ልብ፡ ሰባብ፡ ወእገር፡ ወበላብ፡ ነም፡ ዘሰብኢ፡
 ራብ፡ ተመደጠ፡ ደዕቅብ፡ ገለአድ፡ በቀጻሚ፡ ወርጎ፡ እመ፡ ፀሥራህ፡ ወአሚ፡ ወደገ፡
 ሳብ፡ ደጎራህ፡ ወረከብ፡ ለደዕቅብ፡ በደብረ፡ ገለአድ፡ በወርጎ፡ ግልበ፡ እመ፡ *ፀሥራ፡ ወሠሉቡ፡
 6 ወአገደን፡ እገዘለብሐር፡ ከመ፡ ደሐስም፡ ሳብ፡ ደዕቅብ፡ እስመ፡ እስተርአ፡ በሐልም፡
 7 ሲሉት፡ ወገር፡ ሳብ፡ ለደዕቅብ፡ ወእመ፡ *ፀሥራ፡ ወገመሱ፡ ለውለቱ፡ መጥዕል፡ ገብረ፡
 ደዕቅብ፡ ገዘአ፡ ሰባብ፡ ወበዙሉም፡ እሰ፡ መጽኡ፡ ምስሌህ፡ መመሐሰ፡ ደዕቅብ፡ ሰባብ፡ በዛጉ፡
 ዕለት፡ ወሰላ፡ ለደዕቅብ፡ ከመ፡ አይተዐደ፡ አሐዳ፡ ነብ፡ ካልኡ፡ በአኩይ፡ *በደብረ፡
 8 ገለአድ፡ ወገብረ፡ ህ፡ ፍሥሐት፡ ለስምዕ፡ በእነተዘ፡ ተጸውዐ፡ ስመ፡ ለውለቱ፡ መካን፡
 9 ፍሥሐት፡ ስምዕ፡ ከመዘ፡ ፍሥሐት፡ ወቀደመሰ፡ ይጸውዕም፡ ለምድረ፡ ገለአድ፡ ምድረ፡
 ራፋኦል፡ እስመ፡ ምድረ፡ ራፋኦም፡ ይእጉ፡ ወተወልዱ፡ ራፋኦም፡ ረዐዶት፡ እሰ፡ ፀሥር፡
 በእመት፡ ወተስዕ፡ በእመት፡ ወስም፡ በእመት፡ ወእስከ፡ ስብዕ፡ በእመት፡ ወ-እቱ፡
 10 ኑፍሙ፡ ወመጋድሪም፡ እም፡ ምድረ፡ ውሉድ፡ እጥ፡ እስከ፡ ደብረ፡ ኤርጥ፡ ወቤት፡
 11 መገምተሙ፡ ቆራናኦም፡ ወእስጠርስ፡ ወአድራሕ፡ ወሚሱር፡ ወቤም፡ ወእስጉሉም፡
 እገዘለብሐር፡ እምእከ፡ ምገባርመ፡ እስመ፡ ጸጥገ፡ ጥቀ፡ እመነቱ፡ *ወላገደ፡ እጥራጥ፡
 ህፍተህመ፡ *እኩ፡ ወጋጥኡ፡ ወአለቡ፡ ሐዘቡ፡ ጥም፡ ዘፈጸመ፡ ነጣውኢህመ፡ ዙፍን፡ ወአለቦመ፡
 12 *እነከ፡ ኑነ፡ ሐይወት፡ ውስጥ፡ ምድር፡ ወፈገ፡ ደዕቅብ፡ ሳባ፡ ወጥራ፡ ውስጥ፡ ሚስጸ
 13 ጠሚደ፡ ምድረ፡ ጽባሕ፡ ወደዕቅብኢ፡ ተመደጠ፡ ምድረ፡ ገለአድ፡ ወተዐደው፡ ኢያባካ፡
 በጋሰ፡ ወርጎ፡ እመ፡ ፀሥራ፡ ወአሚ፡ ወበዘ፡ ዕለት፡ በጽኡ፡ ነቤህ፡ ነሳው፡ እነህ፡ ወተካ፡
 14 ወጥራ፡ እምነቤህ፡ ምድረ፡ ሲሊር፡ ወደዕቅብሰ፡ ነደረ፡ በምጽላላት፡ ወበጻመት፡ ቀጻሚ፡
 ዘ፡ ጋምሕ፡ ሰብኢ፡ በዘ፡ *እጥቤላ፡ ዐደ፡ ጥርጥ፡ *ወነደረ፡ ማዕዶት፡ ጥርጥ፡
 ወደራ፡ ለሰገህ፡ *እምባሕር፡ ፈሐሐት፡ እስከ፡ ፀተሰ፡ ወእስከ፡ ይጋኡም፡ ወእስከ፡
 15 እመ፡ አቅራቤት፡ ወደፈኒ፡ ለሰባህ፡ ደስላቅ፡ እምዙ፡ ጥፊት፡ ልብ፡ ወሲሲት፡ ምጋ

1 ውስጥ፡ B. 2 ነብ፡ A. 3 A trans. 4 እርሁ፡ ሰ B. 5 ወነሥኡ፡ B.
 6 Gen. xxxi. 21 ግ, ፆpos. 7 ገለአድ፡ A. 8 So LXX Gen. xxxi. 20 ἔκρυψε and
 Onk. 'ፆ፡]፡ we should have expected ἔκρυψε = ጋ፡]፡ Mass., Sam., Syr. 9 LXX
 and Onk. Gen. xxxi. 20 omit. 10 ገለአድ፡ A. 11 ገፍ A. 12 ወ B.
 13 በሌሊት፡ A. 14 ሰባ፡ A; ሰባ፡ B. 15 ገፍ A. 16 Em. from ሐሐድ፡ ካልኡ፡ A, አሐዳ፡
 ከሐኡ፡ B, ከ እምካልኡ፡ C, ከ ካልኡ፡ D. 17 ወደብር፡ ሰገህኦ፡ A. 18 ይጸውዕም፡ A.
 19 ራፋኦል፡ B. 20 ራፋኦል፡ A. 21 ተወልዱ፡ A. 22 ራፋኦል፡ A. 23 ወጋሰ፡ A.
 24 ወስም፡ A; B omits. 25 B omits. 26 ወ B. 27 እስመ፡ B. 28 ተራጋኦም፡ A.

... (propter) quod vocatum est nomen loci illius 'Congeries testis' XXIX. secundum collem istum. Antea enim vocabatur terra Galaad *terra⁹ Rafain¹, quoniam terra Rafain est, et illic nati sunt Rafain, [id est] gigantes, decem cubitorum et novem et octo cubitorum², etiam et septem cubitorum erat altitudo ipsorum. Et erat habitatio ipsorum a terra¹⁰ filiorum Ammon usque in montem Hermon³, et domus regni ipsorum Carnain et Hastaroth⁴ et Draa *et Misor et Beon⁵. Et perdidit illos¹¹ Dominus de malitia studiorum, quoniam maligni erant valde, et habitare fecit pro illis Amorreo, malignos et peccatores sicut non est gens *hodie, qui⁶ compleverunt omnia peccata sua, et non est illis amplius longitudo vitae super terram. Et emisit Jacob Laban et abiit in¹² Mesopotamiam in terram orientis, et Jacob convertit se a(d) terram Galaad. Et in mense nono transivit Jaboc⁷ *die undecimo⁸ ipsius, et¹³ in (hoc) die advenit ad illum Esau frater⁹ suus et propitiatus (ei) et abiit ab ipso in terram Seir, et Jacob inhabitavit in tabernaculis. Et in anno¹⁴ primo jubelei hujus *septimanae quintae transivit¹⁰ Jordanen et inhabitavit trans Jordanen et erat pascens oves suas a mare salso usque (Bethasan et usque Dothaim et usque) arborem¹¹ Acrabin. Et tradidit¹⁵ patri suo Isaac ex omnibus substantiis suis, vestes et escas et carnes et

¹ MS. terrafain.² MS. cubitis.³ MS. heremoth.⁴ MS. mastoroth.⁵ MS. et . . . msum . . . et seo.⁶ MS. odio quia.⁷ MS. jacob.⁸ Emended

with Eth. from undecim filii.

⁹ MS. fraters.¹⁰ MS. septimanarum quinti

transibit.

¹¹ Emended with Eth. from aggruum.¹² ወላስጣርስ፡ A.¹³ ወአድራሕ፡ B.¹⁴ ወግሱር፡ A.¹⁵ ወሌዎ፡ D.¹⁶ በእኩ፡ A.¹⁷ Em. with Lat. *fecit habitare . . . Amorreo* from ወገደረ፡ አጥራዎ፡ A B.

from እኩደ፡ ወግጥላ፡ of MSS.

¹⁸ ኑጉ፡ እኩ፡ ንብርጉ፡ በደቡ፡ A.¹⁹ በሰግ፡ B.²⁰ A adds ምድረ፡ ²¹ አደብካ፡ A.²² Lat. *et undecim filii ipsius et in die* seems due to LXX or Vulg. Gen. xxxii. 23.²³ Em. with Lat. *propitiatus ei* from ጥንቅ፡of MSS. ²⁴ በ B. ²⁵ በ A.²⁶ ጥርጥን፡ B.²⁷ A omits through limit.²⁸ እምብራረ፡ ፍምሕት፡ A D; Lat. *a mare salso*.²⁹ Lat. omits. For ቤተሰብ፡³⁰ B reads ቤተ ሰብ፡ ³¹ አም፡ B C D; Lat. *aggruum*, where *gg* are uncertain in MS., should be emended into *arborem*; cf. Num. xxxiv. 4, Jos. xv. 3, where our text would imply በአጎ instead of Mass. በካሪ.³² አቆሲት፡ A.

16 ወስጥ፡ ወሐሲቤ፡ ወቶላክ፡ ወተብስጥ፡ ሐሊብ፡ ወእም፡ ተመርጥ፡ ፋሊ፡ *ወሰለሙሂ፡ ሰርባጥ፡
 ርብዕ፡ ሰገመጥ፡ *ማእከሲ፡ ወደብ፡ ሰለውረ፡ ወማእከሲ፡ ሐፊስ፡ ወሰ፡ ወሰ፡ ወማእከሲ፡
 17 ጸጻይ፡ ወዘናም፡ ወማእከሲ፡ ከረም፡ ወሐጋይ፡ ወስጥ፡ *ማገረዱ፡ ሰላብ፡ ሰርባጥ፡። እስመ፡
 ተመደብ፡ ደስሐቶ፡ እምዐዘቶ፡ መሐሳ፡ ወዐርገ፡ ወስጥ፡ ማገረዱ፡ *እሱህ፡ ሰርባጥ፡
 18 ወገደ፡ ህ፣ እምገሳው፡ ወልዱ፡። እስመ፡። በመዋዕሉ፡ ሶራ፡ ደዕቶ፡ መስጾምዶ፡ ገም፡
 ለርእሱ፡ ገሳው፡። ብእሲጥ፡ ማእሌት፡። ወሰጥ፡ ደስማይ፡ ወስጥጋብ፡ ዘሱ፡ መርገጥ፡ እሱህ፡
 ወ*እንስጥ፡ ወዐርገ፡ ወገደ፡ ወስጥ፡ *ደብረ፡ ሲር፡። ወገደ፡ ደስሐቶ፡ እሱህ፡። ወስጥ፡
 19 ዐዘቶ፡ መሐሳ፡። ብስጥ፡። ወዐርገ፡ ደስሐቶ፡ እምዐዘቶ፡ መሐሳ፡ ወገደ፡። ማገረዱ፡
 20 ሰርባጥ፡ እሱህ፡ ወስጥ፡ ደብረ፡ ኩባር፡። ወ*ህ፣። ዶራ፡ ደዕቶ፡ ዘሱ፡ ዘደረ፡ ሰለሱህ፡
 ወሰለሙ፡ እምገሳ፡ በሰ፡ ገሳ፡ ዘሱ፡ ተካሙ፡ ወደባርካም፡ ሰደዕቶ፡ በዘሱ፡ ለሶም፡ ወበዘሱ፡
 ደርሶም፡።
 21 ወበቀዳሚ፡ ገመጥ፡ ዘሰሱህ፡ ሰደስ፡ ዐርገ፡ ሰሌማ፡። *ዘመገሰ፡ ጽባሕህ፡ ሰለቆማ፡።
 22 በሰላም፡። በራብዕ፡ ወርገ፡። ወበህ፣ መስጥ፡ ሰደሰ፡ ወሰጥ፡ ደዕቶ፡ ወስጥ፡ ሱጥ፡ ሱካም፡።
 ወልደ፡ ለጥር፡ ለጥቂ፡ መኩን፡። ምድር፡ ወስከሰ፡ ምስሌህ፡ ወእርኩህ፡። ወደላጥ፡። ገስጥ፡።
 3 ወሰጥ፡ ገመጥ፡። ወስጥጋብ፡። እምገሳ፡ እሱህ፡ ተተመህ፡። *ሎ፣ ብእሲጥ፡። ወእም፡ገሳ፡
 ለገና፡ ወተምዕ፡። ደዕቶ፡ ወውሱ፡ በእገ፡ ዕደው፡ ሰቆማ፡ እስመ፡ እርኩስ፡ ሰደሰ፡ እተተመ፡።
 4 ወተና፡ ምስሌህ፡ በእኩይ፡ ወገብሰይም፡። *ወእስ፡ ምድር፡። ወሰጥ፡። ስምዶ፡ ወሱ፡
 ሰቆማ፡ ገሳ፡። ወገብ፡ ዘሱ፡ ሰሶም፡። ዕደው፡ ሰቆማ፡ ወቆጥ፡ ዘሱ፡ ብእሲ፡
 ዘርከሰ፡ ወስጥ፡ ወእደ፡ ገሳ፡። ወስጥ፡ ወእደ፡ ዘሱ፡ ቆጥ፡ በዐር፡። እስመ፡ ገመ፡።

1 A omits. 2 ተእምርጥ፡ A; Lat. trans. እምክ and ተመርጥ፡ 3 ወሰለሙ፡ A.
 4 ማእከላጥም፡ ወደብ፡ ሰለውረ፡። A. 5 B omits. 6 ሳይስ፡ A B. 7 ወ A.
 8 ማገረዱ፡ H A. 9 A trans. 10 ወእም፡ B. 11 A trans. before ሰርእሱ፡
 12 ማእከሌት፡ A. 13 ወስጥጋብ፡ A. 14 ደብረ፡ ሲር፡ A. 15 እሱህ፡ B.
 16 ማገሳ፡ B. 17 Lat. omits. 18 Emended from እምህ፣ with Lat. *illuc*.
 19 H H A. 20 ሰላም፡ B. 21 Here the writer of Jubilees has deliberately altered
 the text ዐጋሽ ገህ into ዐጋሽ ገገጋ on dogmatic grounds. 22 Observe that in ሰሌማ፡
 and በሰላም፡ our text combines two different renderings of ዐጋሽ in Gen. xxxiii. 18 and thus
 deviates from all the versions. 23 ሱካም፡ A. 24 A adds ህገር፡ ወ. 25 ወርኩ፡ A.
 26 ወደላጥ፡ A. 27 B adds ወሰጥ፡ 28 ዐሠር፡ ወከላ፡ B. 29 ወስጥጋብ፡ B.
 30 Lat. omits; A B add ሎ፣ ብእሲጥ፡ 31 C D trans. after እገገ፡ 32 ተምዕ፡ A.
 33 Cf. Test. Levi 7 ἑχθέρωσμεν. 34 Lat. *ei posuerunt in corde suo*. This seems
 better than our text, which we might emend into ወእንበርም፡ ለሶም፡ Both texts
 are probably corrupt. For ወእስ፡ D reads ወእጥ፡። Lat. *extermi-*
nare eos; B affixes ሃ to ሰቆማ፡ 35 Lat. omits. 36 ወእደ፡ B. 37 ወእደ፡ A;
 ወልደ. B. 38 Corrupt, possibly for ሰርባጥ፡ cf. Lat. *in iudicio*.

potum, lac, botyrum¹ et caseum et dactylos de *convalle. Et matri² suae 16
 Rebeccae per singulos annos quater, in medio temporum mensuum et
 in medio arationis³ usque ad messem autumnum et in medio autumnu plu-
 viarum⁴ et in medio pluviarum veris⁵ (in) barin hujus Abrahæ. Quoniam 17
 reversus est Isac a puteo jurationis et ascendit in barin patris sui
 Abraham et inhabitavit ibi *in terra sua et filii sui⁶. Propter quod in 18
 tempore, quo abiit Jacob in Mesopotamiam, accepit sibi Esau mulierem
 Maellet filiam Ismael et (ad se recepit) *uxores suas⁷ (et) universos
 greges patris sui et ascendens inhabitavit in monte Seir, et derelinquit⁸
 Isac patrem suum ad puteum jurationis (solitarium). Ascendit ergo Isac 19
 de puteo jurationis (et inhabitabat) in barin Abraham patris sui in monte
 Cebron. Illic erat Jacob transmittens quacumque transmittet⁹ patri 20
 suo sive matri suae per singula tempora, universa quae erant illis neces-
 saria in omni usu suo, et erant benedicentes Jacob in omni corde ipsorum
 et in tota anima sua.

Et in anno primo *septimanae sextae¹⁰ ascendit in Salem secundum XXX.
 orientem Sicimae¹¹ in pace quarto mense. Et illic rapuerunt Dinam 2
 filiam Jacob in dom(um) Sychem filii Emmor Euuei, principis terrae,
 et *polluit eam, quia dormivit cum ea¹², et ipsa adulescens erat filia
 duodecim annorum. Et petierat illam [postea] a patre suo et [omnibus] 3
 fratribus suis in mulierem. Et indignatus est Jacob et filii sui ad viros
 Sychemorum, quia polluerant Dinam sororem suam, et locuti sunt ad
 eos in simulationem et in dolo deriserunt eos [Symeon et Leui] *et
 posuerunt in corde suo¹³ Symeon et Leuii *exterminare eos¹⁴, et fecerunt 4
 iudicium in viros Sychemorum (et interfecerunt omnem virum) quem
 invenerunt in ea, et non relinquerunt in ea usque unum: universos (enim)
 occiderunt in iudicio¹⁵, propter quod polluerant Dinam sororem suam.

¹ MS. botyterum. ² MS. convallae et matris. ³ MS. area. ⁴ MS. pluvias.

⁵ MS. ejus. ⁶ Corrupt, read with Eth. absque Esau filio suo. ⁷ MS. uxor

ejus. ⁸ MS. derelliquid. ⁹ Emended with Eth. from erant. ¹⁰ MS. septi-

manarum sexti. ¹¹ sicimam. ¹² These words should be transposed and read

as in Eth. and Gen. xxxiv. 2 dormivit cum ea et polluit eam. ¹³ Eth. = et decepe-

runt eos et intraverunt; see note 34 on Eth. text. ¹⁴ Eth. = sagimam de improviso.

¹⁵ Eth. = cruciati; see note 39 on Eth. text.

5 ዲና፡ እጥሙ፡ ወከመ፡ እገነ፡ ለይተገበር፡ ለምዳላይ፡ ለእርዳሳ፡ ወሰጥ፡ ለስራሌል፡ ለስመ፡
 በሰማይ፡ ተሠር፡ ሳሌሆሙ፡ ዘካ፡ ከመ፡ ያጥፍላም፡ ለሰይፍ፡ ለዘሰሙ፡ ፀደው፡ ሰቆማ፡
 6 ለስመ፡ ገብ፡ ገፍረት፡ ወስጥ፡ ለስራሌል፡ ወመጠም፡ ለገዝለብሐር፡ ወስጥ፡ ለይ፡ ወሰራይ፡
 ያዕቆብ፡ ከመ፡ ያሠርውም፡ ለሰይፍ፡ ወከመ፡ ያገባ፡ ሳሌሆሙ፡ ዘካ፡ ወከመ፡ ለይኩን፡
 7 እገነ፡ ከመ፡ በውስጥ፡ ለስራሌል፡ ለእርዳሳ፡ ያገገል፡ ለስራላዊጥ፡ ወበላሲ፡ ለመሆ፡ ዘደቀደ፡
 በውስጥ፡ ለስራሌል፡ የሀብ፡ ወሰጥ፡ ወላሚ፡ እጥ፡ ለዘሰሙ፡ ብሊሲ፡ ዘለምዘርላ፡ ለሐዛብ፡ ጥጥ፡
 ሰይሙ፡ ወግለብ፡ ያውገር፡ ለስመ፡ ግብር፡ ገፍረት፡ በውስጥ፡ ለስራሌል፡ ወሰብሊሲጥ፡
 8 ያውፀይ፡ በእጥ፡ ለስመ፡ ለርድሰጥ፡ ስመ፡ ፀጥ፡ ለሰማ፡ ወትሠራው፡ ለምዳላይ፡ ወላይጥ
 ረከብ፡ ከማ፡ ወርኩስ፡ በውስጥ፡ ለስራሌል፡ ዘሰ፡ መጥዕላ፡ ትውልደ፡ ምድር፡ ለስመ፡ ቅዳሳ፡
 ለስራሌል፡ ለገዝለብሐር፡ ወዘሰ፡ ሰብሊ፡ ዘእርድሰ፡ ጥጥ፡ ለይሙጥ፡ በእብ፡¹ ያውገር፡
 9 ለስመ፡ ከመ፡ ትሠር፡ ወትጽሕፈ፡² በውስጥ፡ ጽጥ፡ ሰማ፡ ሰላጥ፡ ዘርድ፡ ለስራሌል፡
 10 ዘደረዘ፡³ ጥጥ፡ ለ⁴ ያውጥ፡ ወበእብ፡ ያትወገር፡⁵ ወላደ፡ ለዘ፡ ሕገ፡ ፀፍመ፡⁶ መጥዕል፡⁷
 ወላደ፡ ጥድገ፡ ወዘሰ፡⁸ ስርጥ፡ ዘእገበላ፡ ያሰማ፡ ያሠረው፡⁹ ብሊሲ፡ ዘእርድሰ፡ ወሰጥ፡
 በማላከሰ፡¹⁰ ዘሰ፡ ለስራሌል፡ ለስመ፡ ለምድስ፡¹¹ ዘርድ፡ ወሀሀ፡¹² ለጥሰ፡¹³ ወእብ፡ ለእርዳ
 11 ሰፍ፡¹⁴ ወእጥ፡ መሰ፡ ለዘዘመ፡ ሰይቆ፡ ለስራሌል፡ ወእስም፡ ሳሌሆሙ፡ ከመ፡ ለየሀብ፡
 ለም፡ ለጥልጭሙ፡ ለሐዛብ፡ ወከመ፡ ለይገሥ፡ ለውሰቶሙ፡¹⁵ ለምዳላይ፡ ለሐዛብ፡
 12 ለስመ፡ ምዳ፡ ወላፍ፡ በቆደመ፡ ለገዝለብሐር፡ ለእገዥ፡ ጸሐፍ፡ ለዘ፡ ወስጥ፡ ያሰ፡ ሕገ፡
 ዘሰ፡ ገብርመ፡ ለሰቆማ፡ ዘገባ፡ ሳሌል፡ ዲና፡ ወዘከመ፡ ተናገሩ፡ ደቆ፡¹⁶ ያዕቆብ፡ እገነ፡ ደብሩ፡
 13 ለገሀብ፡ ወሰጥ፡¹⁷ ለብሊሲ፡¹⁸ ዘር፡ ቀላረጥ፡ ለስመ፡ ጽላሰ፡ ወላፍ፡ ሰ፡¹⁹ ወጽላሰ፡²⁰
 ወላፍ፡ ለስራሌል፡ ለእብ፡ ያሀብ፡ ወበእብ፡ ይገሥ፡ ለምዳላይ፡ ለሐዛብ፡ ለስመ፡ ርከብ፡ ወላፍ፡
 14 ወምዳ፡ ወላፍ፡ ለስራሌል፡ ወላይጥ፡ ለስራሌል፡ ለም፡ ርከብ፡²¹ ዘር፡ ብሊሲ፡ ለም፡
 15 ለጥል፡ ለሐዛብ፡ ለውሰቶ፡ ለምዳላይ፡ ዘሀሀብ፡ ለብሊሲ፡ ዘለምዳሳ፡ ለሐዛብ፡²² ለስመ፡

¹ ያጥፍላም፡ A. ² B trans. after ሰቆማ፡ ³ ለዘሰሙ፡ B. ⁴ ገፍረት፡ B.
⁵ ያሰርውም፡ B. ⁶ Lat. *ex filiis*; should we read ለምድሰደ፡ ⁷ A omits.
⁸ B adds ገጠላት፡ ወ. ⁹ Lat. omits. ¹⁰ ወበእብ፡ B. ¹¹ Lat. trans. ትሠ፡
 and ተጽ፡; A omits ወትጽሕፈ፡ ¹² ዘደረዘ፡ A. ¹³ A omits. ¹⁴ ያውገር፡ A. D.
¹⁵ A trans. before ለዘ፡ ¹⁶ በመጥዕላ፡ A. ¹⁷ ላደ፡ A B; ዘሰ፡ C D.
¹⁸ ያሠረው፡ B. ¹⁹ በውስጥ፡ B. ²⁰ በውስጥ፡ A; Lat. *ab omni*, but cf. Lev. xviii. 21,
 xx. 2. ²¹ ወሀሀ፡ A. ²² Certainly a corruption owing to Lev. xviii. 21, xx. 2;
 read ዘከር፡ or an equivalent with Lat. *alienigenae*. ²³ Emended with Lat. *filiis suis*
 from ለሊሆሙ፡ A. B C D omit ለሊሆሙ፡ ²⁴ ጸሐፍ፡ A. ²⁵ ደቆ፡ ለ A.
²⁶ Gen. xxxiv. 14 ህዝቅ. ²⁷ ለሰብሊ፡ A B. ²⁸ A B omit through homeoteleuton;
 A omits ወጽላሰ፡ ወላፍ፡ ²⁹ A omits; B reads ለም፡ ³⁰ ርከብ፡ B. ³¹ Lat.
et si dabimus de filiabus nostris omnibus gentibus; A omits ዘሰ፡

(Et ita) non erit amplius ut polluantur filiae Istrahel, propter quod in s caelo sit iudicatum¹ super ipsos, ut pugnent² in gladio adversus Sychem (universum), propter quod fecerunt ignominiam in Istrahel. Et tradidit⁶ eos Dominus in manibus filiorum Jacob, ut eradicent eos in gladio et fiat in ipsis iudicium, et non amplius erit *in Istrahel³ ut polluitur virgo Istrahel. Et homo quicumque [est] ex <filiis> Istrahel [et] placuerit⁷ ei dare filiam suam aut sororem suam omni viro ex semine gentium, periet et lapidabitur lapidibus, propter quod fecerit ignominiam in Istrahel, et mulier conburetur igni, propter quod contaminaverit domum patris sui, (et) eradicabitur ex Istrahel. Et non erit fornicaria et abom-⁸ inatio in Istrahel omnibus diebus geseationis terrae, propter quod sanctus est Istrahel Domino, et omnis homo quicumque polluerit (eum) *moriatur in lapidibus⁴. Propter quod sic scriptum est et decretum est⁹ in tabulis caeli de omni semine Istrahel quoniam qui polluerit mortem morietur et lapidibus lapidabitur. Et non erit huic legi finis temporis¹⁰ et non erit illi remissio et omnis propitiatio: sed ut exterminetur homo quicumque polluerit filiam ipsius in medio omnis⁵ Istrahel, quoniam ab [omni] semine ejus dedit alienigenae⁶ et impie egit⁷ intaminare illud. Et tu Monses manda filiis Istrahel et testificare super eos, ut non dent¹¹ ex filiabus suis gentibus et ut non accipiant filiis suis de filiabus eorum, quoniam abominatio est coram Domino. Propter hoc scripsi tibi in¹² sermonibus legis omnes sermones operum⁸ Sychemorum quae fecerunt Dinac⁹, et quemadmodum locuti sunt filii Jacob dicentes: 'Non dabimus filiam nostram homini qui habet praecipitium; obprobrium enim est nobis. Et obprobrium Istrahel qui dant sive accipiunt a filiabus gentium, propter¹³ quod abominatio est et immunditia in <omni> Istrahel. Et non mun-¹⁴ dabitur Istrahel ab abominatione ista, si fuerit illi mulier de gentibus¹⁰, et *si dabimus¹¹ de filiabus nostris omnibus gentibus.' Quoniam plaga¹⁵

¹ MS. iudicium. ² Eth. better = delerent. ³ MS. in ... istrahel. ⁴ Eth. = mortem moriatur, lapident eum; this is correct, see ver. 9. ⁵ MS. hominis.
⁶ MS. alienigena; see note 22 on Eth. text. ⁷ MS. egerunt. ⁸ Eth. = omnia opera. ⁹ MS. dine. ¹⁰ Eth. = filius gentium. ¹¹ Emended from non mundabimus. Eth. = si dedit.

መቅደሱን ገብሎ መቅደሱን ወላቸው መርገም፣ ገብሎ መርገም፣ ወዘተ፣ ዘላኔ ማመቅ
 ሠርገውን መርገም፣ ደመዳሳ፣ ወለሎ፣ ገብሎ፣ ዘቃሌ፣ ወለሎ፣ ተወራ፣ አዕይንገሁ፣
 እምላሱ፣ አሰ፣ ደገብ፣ ርዘቱ፣ ወእምላሌ፣ ደረዘቱ፣ መቅደሱ፣ ለገንዘብ፣ ርዘቱ፣ ለእምላሌ፣
 ደገም፣ ስግ፣ ቅዱስ፣ ይገኝ፣ ስግ፣ ሕዝብ፣ ገብሎ፣ በእነገጥ፣ ዘሰ፣ ርዘቱ፣ ወገማን።¹⁶
 ወአለባ፣ ሆሊ፣ ገጽ፣ [ወአለባ፣ አድል፣ ሰገጽ፣] ወአለባ፣ ሆሊ፣ ለእምላሌ፣ ፍራ፣
 ወመሥዋዕት፣ ወጽገሳ፣ ወሰብሐ፣ ወገምዕዛ፣ መዐዛ፣ ሠናዶ፣ ከመ፣ ይገወከር፣ ወይኩን፣
 ስግ፣ ብሌ፣ ወብሌሲ፣ በውስጥ፣ አስራሌል፣ ዘደረዘቱ፣ መቅደሱ፣ በእነገጥ፣ አዘዘኩኩ፣
 እነዘ፣ አብል፣ አስምዕ፣ ዛጥ፣ ስምዕ፣ ገብሎ፣ አስራሌል፣ ርዘ፣ ዘከመ፣ ኮ፣ ሰሰዳግ፣ ወሰውሉዳ፣
 ዘከመ፣ ተውሀቡ፣ ወስጥ፣ አደ፣ ከአሌሆመ፣ ደቂቅ፣ ደቆብ፣ ወቀጥላም፣ በገር፣ ወኮተመ፣
 ጽደቅ፣ ወጥጽሐድመ፣ ለጽደቅ።
 ወጥጥር፣ ዘርዳ፣ ለዊ፣ ለከህጎ፣ ወለሌዋውያን፣ ከመ፣ ይገሰሉኩ፣ ቅድመ፣ ለገንዘብ፣ ርዘቱ፣
 ከመ፣ ገሐ፣ በዘሰ፣ መዋዕል፣ ወይጥረክ፣ ለዊ፣ ወውሉዳ፣ ለገሰም፣ አስመ፣ ቀንጽ፣ ከመ፣ ደገብ፣
 ጽደቅ፣ ወዘኔ፣ ወበቀ፣ ለእምላሌ፣ አሰ፣ ይገኝ፣ ገብሎ፣ አስራሌል፣ ወከመ፣ ደርገ፣
 ሉቲ፣ በስምዕ፣ ወስጥ፣ ጽገጥ፣ ሰማይ፣ በረከት፣ ወጽደቅ፣ ቅድመሁ፣ ለእምላሌ፣ ዘሰ፣
 ወገንዘብ፣ ገሐ፣ ጽደቅ፣ ዘገብ፣ ሰብሎ፣ በሐይወቱ፣ በዘሰ፣ ጊዜያጥ፣ ዘገመጥ፣ አስከ፣ ዐሠር፣
 ምላክ፣ ጥውል፣ ደርገ፣ ወመደመዳሳ፣ ሉቲ፣ ወሰጥውሉዳ፣ ለእምላሌ፣ ጥፋሌ፣ ወጥጽሐ፣ ርዘቱ፣
 ወደደቅ፣ ወስጥ፣ ጽገጥ፣ ሰማይ፣ ዘሰ፣ ዘገጥ፣ ስገ፣ ጸሐፍኩ፣ ለከ፣ ወአዘዘኩኩ፣ ከመ፣ ጥገር፣
 ለውሉዳ፣ አስራሌል፣ ከመ፣ አደገብ፣ አሰ፣ ወአይገዕደ፣ ሥርዐት፣ ወአይገኝ፣ ከዳ፣ እነገጥ፣
 ጥሠርዐት፣ ሉመ፣ ከመ፣ ደገብ፣ ወደጸሐ፣ አርዘት፣ ወእመሰ፣ ተወደ፣ ወገብ፣
 እምላሌ፣ ፍናዊ፣ ለርዘቱ፣ ደጸሐ፣ ወስጥ፣ ጽገጥ፣ ሰማይ፣ ጸገላት፣ ወመደመሰሱ፣
 እመጽሐ፣ ሐይወት፣ ወደጸሐ፣ ወስጥ፣ መጽሐ፣ አሰ፣ ይገሰገሱ፣ ወምሰሰ፣ አሰ፣

¹ Lat. *plagarum et maledictio maledictionum*; A omits. ² Lat. adds *super illum*.
³ ወላሎ፣ A. ⁴ ወላሎ፣ ዘተወራ፣ A. For ተወራ፣ አዕይንገሁ፣ Lat. reads *praeterierit et despexerit*.
⁵ እምላሌ፣ A. ⁶ ርዘቱ፣ B. ⁷ ወ B. ⁸ መቅደሱ፣ A B.
⁹ A omits. ¹⁰ ይገኝ፣ A; ይገኝ፣ B. ¹¹ Lat. omits. ¹² Emended with Lat. *abominationibus hujus* from *ወገማን*; ዛጥ፣ of MSS. ¹³ Lat. omits, bracketed as a gloss.
¹⁴ A trans. after እምላሌሁ፣ ¹⁵ Lat. omits; B omits ፍራ፣ ¹⁶ ወሰብሐ፣ B; Lat. omits.
¹⁷ ወጥጥር፣ B; ወጥጥር፣ A C D; Lat. *odorabitur odorem suavitatis*; hence Eth. rendering is bad. Better emended with Lat. into ወደደገ፣ The phrase is that of Gen. viii. 21 *ጥንቅቅ ጥንቅቅ ጥንቅቅ*. ¹⁸ ለዘሰ፣ A. ¹⁹ ወለእነገጥ፣ B.
²⁰ A omits; Lat. *et vide*. ²¹ ወሰውሉዳ፣ A. ²² A omits. ²³ Corrupt, possibly for ስሥርዐት፣ cf. Lat. *in iudicio*. ²⁴ ወጥጥር፣ A. ²⁵ A adds ሰ.
²⁶ ለቅድመ፣ A. ²⁷ A adds ሰሌቲ፣ ²⁸ A adds እመ፣ ²⁹ A trans. after ሰማይ፣
³⁰ ለርዘቱ፣ A. ³¹ H B. ³² ወሰጥውሉዳ፣ A; Lat. *semini ejus*. ³³ ርዘቱ

super plagam est et maledictum super maledictum et omnia judicia
 plagarum et maledictio [maledictionum] advenient super illum (si) faciet
 sermonem istum, et si *praeterierit et despexerit¹ facientes² abomina-
 tionis et (qui) polluunt³ sanctificationem Dei et qui polluunt nomen
 sanctum ejus judicabitur tota plebs simul de omnibus abominationibus
 (et contaminatione) hujus. Et non erit ut accipiat personam, et non¹⁶
 accipiet sacrificium et olocaustomata neque *odorabitur odorem⁴ suavi-
 tatis, suscipere ipsud: et erit in Istrahel omnis homo sive mulier polluens
 sanctificationes. Propter quod mandavi tibi dicens: 'Testare testificatione¹⁷
 ista in Istrahel [et] vide quid factum sit Sychimis et filiis ipsius, quomodo
 traditi sunt in manu duorum⁵ filiorum Jacob, et occiderunt illos in iudicio⁶,
 et computatum est illis in veritate et conscriptum est illis in justitia.⁷
 Et adscriptum est semen Leui (in) sacerdotium et Levitas, ut deserviant¹⁸
 in conspectu Domini, sicuti [et] nos, omnibus diebus, et benedicitur
 Leui et filii ejus in saecula, quoniam accumulatus est veritatem, ut faceret
 iudicium et defensionem ab omnibus qui *positi sunt⁷ super Istrahel.
 Et sic refertur illi in testimonium in tabulis caeli benedictio et justitia¹⁹
 in conspectu Dei omnium. Et *memoratur justitiam⁸ quam fecit⁹ homo²⁰
 in vita sua, in omnibus temporibus anni, usque ad mille annos¹⁰ refertur¹¹
 et venit illi et semini¹² ejus post eum, et scriptus est amicus (et) justus
 in tabulis caeli. Scripsi tibi omnes sermones istos et mandavi, ut adnun-²¹
 ties filiis Istrahel ut non faciant malignum et non praetereant praecepta,
 et non dissipent¹³ testamentum dispositum super ipsos, et facient ea, et
 adscribentur amici (Dei). Si autem transgressi fuerint [testamentum]²²
 et fecerint ex omnibus viis abominationem scripti¹⁴ in tabulis caeli inimici
 (Dei) erunt et delebuntur de libro vitae et scribentur in libro *perditionum

¹ Eth. = conniverit. ² MS. faciens. ³ MS. polluerit. ⁴ MS. odoravitur
 odore. ⁵ MS. hominum. ⁶ Eth. = cruciatus; see note 23 on Eth. text. ⁷ Eth. =
 exsurgunt. ⁸ MS. memorabitur justitia. ⁹ MS. faciet. ¹⁰ Eth. = generationes.
¹¹ MS. offeretur. ¹² Eth. = generatione. ¹³ MS. dissipabunt. ¹⁴ MS.
 quaecumque scripta sunt.

ወደፊት B. ¹⁵ Lat. adda *testamentum*. ¹⁶ ለይደሉት A; B omits ለዐርኩት...
 ወይደሉት through homeoteleuton. ¹⁷ ለሌላ A. ¹⁸ ለያደክ B. ¹⁹ Lat. *libro*
perditionum.

23 ይህሬጢ፡ እም-ወስት ምድር። ወበዕለት፣ ቀተሱ፡ ውሉዲ ደዕቅብ፡ ሰቂሞን፣ ዐርገ፣ ሱሙ፡ መጽሐፍ፣ ውስት ሰማይ፣ ከመ፣ ገብሩ፣ ጽድቅ፣ ወርጎ፣ ወበቀሱ፡ *ሳዕብ፣ ኃጥእ፣ ወተጽሕፊ፣
 24 ለበረከት። ወአውፀኡ ጻናን፣ እፋተሙ፣ እም፣ ቤት ሴኬም፣ ወዴጠ፣ ድሉ፣ ዘሀለወ፣ ውስት ሰቂሞን፣ አሰገገሆሙ፣ ወአላሀም፣ ወአእዲሂሆሙ፣ ወድሱ፣ መራዕዮሙ፣ *ወድሱ፣
 25 ንዮሞ፣ *ወአምጽኡ፣ ድሉ፣ ንብ፣ ደዕቅብ፣ አሱሆሙ። ወተናገረ፣ ምስሌሆሙ፣ በእነ፣ ዘቀተሱ፣
 26 ሀገረ፣ እስመ፣ ፈርሀ፣ እምእሱ፣ ደብሩ፣ ምድረ፣ እም፣ *ከነዌሮን፣ ወፈረዘዌሮን፣* ወኮ፣ ገርማ፣ እገዚሉባሕር፣ ውስት ድሉ፣፣ አሀገር፣ ዘአውጻ፣ ለሰቂሞን፣ ወ*እተገምኡ ለሰዲዲ፣ ውሉዲ፣ ደዕቅብ፣ እስመ፣ ደንጋዬ፣ ወድቅ፣ ሳዕሌሆሙ።

፳፮ ወበሠርቅ፣ ወርጎ፣ ሀገረ፣ ደዕቅብ፣ ለድሉ፣ ሰብሐ፣ ሴቲ፣ እገዛ፣ ደብሐ፣ ገጽሐ፣ ወወለጠ፣ ለላባሊክመ፣ ወተገረእከ ገዕርገ፣ ቤተሐ፣ በገብ፣ ጸለደኩ፣ ሱቲ፣ ጸሎ፣ እመ፣ ዕለት ገደደኩ፣ እም፣ገጽ፣ ገሳው፣ እጻ፣ ዘውለቲ፣ ምስሌ፣ ወሚጠ፣ ውስት ዛ፣ ምድር፣ በሰላም፣ ወእስሰር፣ ለማልከት፣ ከከር፣ እሱ፣ ማእከሊክመ። ወመጠውም፣ ለአማልከት፣ ከከር፣ *ወዘውስት፣ እዚሆሙ፣ ወዘውስት፣ ከሳውዲሆሙ፣ ወጣዮ፣ ዘሰረቀት፣ ራሐል፣ እም፣ገብ፣ ሳብ፣ *እጻ፣ ወሀሰት፣* ድሉ፣ ለደዕቅብ፣ ወአውፀዮ፣ ወፀተሞ፣ ወአማሰኛ፣ ወጎብእ፣* ጋሕት፣ ድርዮስ፣ ዘሀሉ፣ ውስት፣ *ምድረ፣ ሰቂሞን።።

3 ወዐርገ፣ እመ፣ ሠርቅ፣ ወርጎ፣ ሳብዕ። ውስት፣ ቤተሐ፣ ወሐነጽ፣ ምሥዋዕ፣ ውስት፣ መካከ፣ ንብ፣ ኖመ፣ ሀቲ፣ ወአቀመ። ሀቲ፣ ሐውልት፣ ወሰእከ፣ ንብ፣ እሱህ፣ ደስሓቅ፣ ከመ፣ ይምጻእ፣ ንቤህ፣
 4 ውስት፣ መሥዋዕቲ፣ ወጎብ፣ እመሂ፣ ርብቃ፣ ወደቤ፣ ደስሓቅ፣ ይምጻእ፣ ወልደቲ፣ ደዕቅብ፣
 5 ወእርአዮ፣ ዘእንበሰ፣ እመት። ወሶረ፣ ደዕቅብ፣ ንብ፣ አሱህ፣ ደስሓቅ፣ ወጎብ፣ እመ፣ ርብቃ፣ ውስት፣ *ቤቲ፣ ለአሱህ።። ለብርሃም፣ ወከልኢት፣ እም-ውሉዲ፣ ስሥኡ፣ ምስሌህ፣ ሌዊሃ፣ ወይሁጻሃ፣
 6 ወመጽኡ፣ ንብ፣ እሱህ፣ ደስሓቅ፣ ወጎብ፣ እመ፣ ርብቃ፣ ወፀፀእት፣ ርብቃ፣ እማጎፈድ፣ *ውስት፣ አንቀጽ፣ ማጎፈድ።። ከመ፣ ጎስዐሞ፣ ለደዕቅብ፣ ወትሕቀድ።። እስመ፣ ሐደው፣ መጎፈሱ፣ በጊዜ፣
 7 ስምዕት።። ናህ፣ ደዕቅብ፣* ወልደኪ፣ በጽሐ፣ ወበዐመተ።። *ወርእየተሙ፣ ለከልኢቲ፣ ውሉዲ።። ወአእመረተሙ፣ ወትፀሌኩ እሱሱ፣ ውሉድክኢ፣ ወልደቲ፣ ወሐቀፈተሙ፣ ወበዐመተሙ፣ ወሳረ ከተሰማ፣ እገዛ፣ ጎብሐ፣ ብከመ፣ ደከበር።። ዘርእ፣ ለብርሃም፣ ወእጎትሙ፣ ጎከውኢ ለበረከት፣
 8 በደብ ምድር።። ወሶሊ ደዕቅብ፣ ንብ፣ ደስሓቅ፣ እሱህ፣ ውስት፣ ጽርኡ፣ ንብ፣ ደሰከብ፣ ሀቲ፣ ወከልኢቲ፣ ደቂቅ።። ምስሌህ፣ ወእገዛ፣ እዲ፣ እሱህ፣ ወርዲ፣ ሰዐሞ፣ ወተሰቅብ፣ ደስሓቅ፣ ውስት፣
 9 *ከሳር፣ ደዕቅብ።። ወልዲ፣ ወበከቲ፣ ደብ፣ ከሳዲ።። ወጽላሌ፣ ንሰፊ፣ እምእዕደገት፣ ደስሓቅ፣ ወርእየ፣ ከሌሊሆሙ፣ ውሉዲ፣ ለደዕቅብ፣ ሲዊሃ፣ ወይሁጻሃ፣ ወደቤ፣ ውሉድከህ፣ እሱ፣ ወልደቲ፣
 10 እስመ፣ ደመስሐት።። ወነገር።። ከመ፣ በእማን፣ ውሉዲ፣ እመጎቲ፣ ወእማን፣ ርእኩ።። ከመ፣
 11 እማን፣* ውሉድቲ፣ እመጎቲ።። *ወቀርቡ፣ ንቤህ።። ወተመደጠ፣ ወበዐሞሙ፣ ወሐቀደሙ፣
 12 ለከልኢሆሙ።። ጎብረ።። ወመጎፈሱ፣ ጎንቤት፣ ወረዲ።። ውስት፣ አቶህ፣ *ወእገዛ፣ ሰሌዌ፣ በየማናዊ፣

፡ በዕለት B. ፡ Lat. in ipsi, et scripti sunt. ፡ እሱ፣ ሀላጢ፣ A. ፡ A B trans.

inter eos¹ qui eradicentur a terra. Et in die, qua percusserunt filii Jacob²³ Sycimam, ascendit illis scriptura in caelis, facientes veritatem et iudicium et vindictam *in ipsis, et scripti sunt³ in benedictione. Et ejecerunt²⁴ Dinam sororem suam de domo Sycem et captivaverunt universa quae erant in Sycimis, oves et boves ipsorum et asinos *et omnem armentam eorum⁵, et omnem substantiam eorum, et adtulerunt universa ad Jacob patrem suum. Et locutus est ad illos, quare exterminaverunt civitatem,²⁵ timuit enim ab his qui inhabitabant⁴ terram, a Cananeis et Ferezeis. Et factus est timor Domini super omnes civitates quae erant in circuitu²⁶ Sycimorum, et *non persecuti sunt post Jacob, ut nocerent eum⁶, quoniam timor cecidit super ipsos.

XXXI.

Et in prima die mensis nate, quoniam similes⁶ sunt tibi. 1, 9
 Et indicavit illi [dicens]: 'In veritate sunt filii mei'⁷ et verum vidisti¹⁰ <pater>, quoniam filii mei sunt.' Et proximaverunt illi, et conversus¹¹ osculatus eos et amplexus est utrosque simul. Et spiritus profetiae¹² advenit in os Isaac⁸, et tenuit Leui in manu dextera sua et Judam in

¹ Eth.=eorum qui perdentur et cum iis. For eradicentur MS. reads eradicantur.
² Eth. = contra peccatores, et scriptum est. ³ MS. reads et omnem terram eorum, and trans. after substantiam eorum. ⁴ MS. inhabitant. ⁵ See note 8 on Eth. text. ⁶ MS. similis. ⁷ Eth.=ipsius. ⁸ Eth.=ejus.

before ወከሱ መሬት. ¹ A omits. ² ከናዩራን ወረርሻዎን ለ. ³ ጸሐፊ ለ.
⁴ Lat. non persecuti . . . , ut nocerent eum; Vulg. Gen. xxxv. 9 non sunt ausi persequi. These seem to point to a text differing from the Mass. 1077 ስነ and LXX οὐ κωδεδωξεν. ⁵ Emended with Gen. xxxv. 4 ህዳን from ወምስውም፣ ለ, ወመስውም፣ B, ወመስጥ ም፣ C D. ⁶ Seems a transposition and corruption of ዘውስጥ ለደረሃው፣ ወዘውስጥ ለዘረሃው፣ so Gen. xxxv. 4. ⁷ Emended from ለሰፍ፣ ወመሰጥ፣ of MSS. ⁸ ወገሰ፣ B. ⁹ ምድር፣ ዘቆማ፣ ለ. ¹⁰ በሰሰ፣ B. ¹¹ ወለቆ፣ ለ. ¹² ሴ፣ ለሰ፣ ለ. ¹³ ገሰ፣ ለገቆ፣ ለ. ¹⁴ ወገንቆ፣ ለ D; ወገንቆ፣ B. ¹⁵ A adds ወደሰል፣ ¹⁶ ወርሳ፣ ከለረሃው፣ ወሰ፣ B. ¹⁷ ይከሰር፣ ለ; ይከሰር፣ B. ¹⁸ ደቆ፣ B. ¹⁹ ከሳ፣ ለደቆ፣ ለ. ²⁰ ከሳ፣ ወል፣ ለ. ²¹ Lat. et indicavit illi dicens. ²² ርሳ፣ ለ. ²³ Is this a corruption of ሰፍ፣ cf. Lat. pater. B gives ሰልማ፣ ²⁴ B omits. ²⁵ Emended with Lat. utrosque from ሰነጥ፣ ²⁶ A adds ሰሰህ፣

13 እደሁ፣ ወይሁ፣ ሰጠን፣ እደሁ፣ ወተመደጡ፣ ነብ፣ ሴቴ፣ ቀደመ፣ ወእነዝ፣ ደባርኩ፣
 መቅደሱ፣ ወደቡሉ፣ ደባርኩ፣ ለምሳክ፣ ዙሉ፣ ወላቱ፣ እገዚሉ፣ ዙሉ፣ ነሰማኑ፣ ኪደኩ፣
 14 ወውሉደኩ፣ በዙሉ፣ ነሰማኑ፣ ወየሀብኩ፣ እገዚሉ፣ ብሔር፣ ሰክ፣ ወሰርአኪኑ፣ ሰባዩ፣ ልባቴ፣ ለኩባዩ፣
 ወኪደኩ፣ ወዘርአኪኑ፣ ደቅርኩ፣ ነብሁ፣ እምነሱ፣ ዘሥጋ፣ ከመ፣ ደተሰአክ፣ ወስተ፣ መቅደሱ፣ ከመ፣
 መላእክተ፣ ገጽ፣ ወከመ፣ ቅደሳኒ፣ ከማሆመ፣ ደከውኑ፣ ዘርእመ፣ ሰውሉደኩ፣ ሰክብር፣ ወሰባቢ፣
 15 ወለቅዳሴ፣ ወደባብዮመ፣ ወስተ፣ ዙሉ፣ ነሰማኑ፣ ወመካነነ፣ ወመሳፍነ፣ ወመላእክተ፣
 ደከውኑ፣ ለዙሉ፣ ዘርእ፣ ወሉደ፣ ደዕቅብ፣ ቃሉ፣ ለ"እገዚሉ፣ ብሔር፣ በጽደቅ፣ ይገኙ፣ ወዙሉ፣
 ዙነሁ፣ በጽደቅ፣ ይኮነ፣ ወ"ይገኙ ፍጥ፣ ለደዕቅብ፣ ወሰርአ፣ ለእስራኤል፣ በርከቱ፣ ለእገዚ
 16 ሰብሐር፣ ደተሀብ፣ ወስተ፣ አፋሆመ፣ ከመ፣ ደባርኩ፣ ዙሉ፣ ዘርእ፣ ለፍቅር፣ ኪደኩ፣
 ጸውዕት፣ እምኑ፣ በመኑ፣ ሴጥ፣ ወበእማኑ፣ ጸውዕት፣ በመኑ፣ ልጾቱ፣ ለእገዚሉ፣ ብሔር፣ ጎኩኑ፣
 ወሱጋረ፣ ዙሉመ፣ ወሉደ፣ ደዕቅብ፣ ማእዳ፣ ሰክ፣ ጎኩኑ፣ ወእነ፣ ወውሉደኩ፣ ብልዕ፣ ወበዙሉ፣
 17 ጎውልደ፣ ጎኩኑ፣ ማዕደኩ፣ ምልእተ፣ ወአደሐ፣ ለክዳኑ፣ ለዙሉ፣ ነሰማኑ፣ ወዙሉመ፣
 ለሰ፣ ደጸልኩ፣ ቅደሚኩ፣ ደደቅ፣ ወዙሉመ፣ ዐርኩ፣ ደሠረጸ፣ ወደተሐገሉ፣ ወ"ዘደባርክኩ፣
 18 ቡሩኑ፣ ወዙሉ፣ ሕዝብ፣ ዘ"ደረገመኩ፣ ደኩኑ፣ ርጉመ፣ ወሰይሁጻጻ፣ ደቡሉ፣ የሀብኩ፣ እገዚሉ
 ብሔር፣ ነደሉ፣ ወጽገዐ፣ ከመ፣ ጎኩደመ፣ ለዙሉመ፣ ለሰ፣ ደጸልኩ፣ መኩኑ፣ ኩኑ፣ እነ፣
 ወእከዳ፣ እምኑ፣ ወሉደኩ፣ ሰውሉደ፣ ደዕቅብ፣ ስምኩ፣ ወስመ፣ ወሉደኩ፣ ደኩኑ፣ "ዘየሐውር፣
 ወዘደገሰሱ፣ ወስተ፣ ዙሉ፣ ምድር፣ ወአሀጉር፣ ለማ፣ ደረርሁ፣ አሕዛብ፣ እምቅደመ፣ ገጽኩ፣
 19 ወደተሀወኩ፣ ዙሉመ፣ አሕዛብ፣ ወዙሉ፣ ሕዝብ፣ ደተሀወኩ፣ ብኩ፣ ደኩኑ፣ ረደኦቹ፣ ለደዕ
 20 ቅብ፣ ወብኩ፣ ጎተረከብ፣ መድኅነ፣ እስራኤል፣ ወ"ሎ፣ ዐሰተ፣ ጎኩብር፣ ወስተ፣ መነበር፣
 ኩብር፣ ጽደቅኩ፣ ጎኩውኑ፣ ሰባይ፣ ሰላም፣ ለዙሉ፣ ዘርእ፣ ወሉደ፣ ለፍቅር፣ ዘደባርክኩ፣
 ቡሩኑ፣ ወዙሉመ፣ ለሰ፣ ደጸልኩ፣ ወይግቅዩኩ፣ ወእሰጻ፣ ደረገመኩ፣ ደሠረጸ፣ ወደተሐገሉ፣
 21 እምድር፣ ወደኩኑ፣ ርጉማኩ፣ ወተመደጡ፣ ሰዐጥ፣ ጻጎመ፣ ወሐቀር፣ ወተረሥሐ፣ ዐቢዩ፣ እስመ፣
 22 ርእዩ፣ ወሉደ፣ ለ"ደዕቅብ፣ ወልዳ፣ ዘበጽደቅ፣ ወወፀክ፣ እማእከሱ፣ እገሪሁ፣ ወወደቅ፣ ወስገር፣
 ሱቱ፣ ወበረከመ፣ ወእዕረ፣ ሀዩ፣ ቅሩብ፣ ደስሐቅ፣ አቡሁ፣ በደእ፣ ሌሊት፣ ወበለዐ፣ ወስተ፣
 23 በፍሥሓ፣ ወእኖመ፣ ክልሌሆመ፣ ወሉደ፣ ለደዕቅብ፣ አሐደ፣ በየማኑ፣ ወአከረ፣ በዐጋመ፣

1 ወእነዝ፡ እደሁ፡ ከየማኑ፡ ሰሌ፡ A. 2 በዐጋመ፡ A. 3 ቅደመ፡ B. 4 Lat. *et benedixit Leuii dicens.* 5 እገዚሉ፡ ብሔር፡ A; እገዚሉ፡ ዙሉ፡ B; እገዚሉ፡ ብሔር፡ እምሳክ፡ ዙሉ፡ D; *Deus cunctorum*, Lat.; C omits. 6 Lat. omits. 7 Emended from ሰባዩ፡ ዐባዩ፡ ለኩባዩ፡ A, ዐባዩ፡ ነባዩ፡ ለኩባዩ፡ B. Cf. Lat. *intelligentiam gloriae* (MS. *intellegere gloriae*) *ejus.* 8 Lat. omits. 9 ደቅም፡ B. 10 ደባብዮመ፡ A; የገባዮመ፡ B; Lat. *sanctificabil illos.* 11 Lat. omits; we should read *ጸሐፍኑ* as in Test. Levi 8 *ἀρχιερέας καὶ κρισταὶ καὶ γραμματεῖς.* 12 ቃሉ፡ A. 13 B omits. 14 Lat. *semiti ejus*, but cf. Eccclus. I. 20 *δοῦναι εὐλογίαν Κυρίου ἐν χερσίων αὐτοῦ.* 15 ደተሀብርኩ፡ ለፍቅር፡ A. 16 Lat. *ad decorem*; hence some corruption here. 17 ወአደጻጻ፡ A.

sinistra. Et conversus est ad Leui in primis et coepit benedicere cum 13
 in¹ primis, et [benedixit Leui] dicens²: 'Benedicat te Deus cunctorum
 [et] ipse Dominus saeculorum (te) et filios tuos in omnia saecula. Et 14
 det Dominus tibi et semini tuo magnam³ *intelligentiam gloriae⁴ ejus,
 et (te et) semen tuum adplicabit ad se ex omni carne, ut serviatis⁵ illi
 in sanctificationibus ipsius secundum angelos vultus et secundum sanctos,
 [et] secundum ipsos erit (et) semen filiorum tuorum in gloriam et magni-
 tudinem et sanctificationem, et sanctificabit⁶ illos in omnia saecula. Et 15
 principes et iudices (et duces) erunt omni semini Jacob: sermonis Dei
 in veritatem indicabunt et omnia iudicia ejus in iustitia examinant et
 indicabunt vias meas huic Jacob et semitas meas huic Istrael. Benedictio
 Dei dabitur *in os eorum⁷ ut benedicant omne semen dilecti⁸. Vocavit 16
 mater tua nomen tuum Leui, et in veritate vocavit nomen tuum: *ad
 decorem Dei⁹ eris et socius omnium filiorum Jacob: mensa sua¹⁰ tibi
 erit, et tu et filii tui manducabitis eam, et in omnia saecula mensa tua
 erit plena, et non deficiet esca tua in omnia saecula. Et omnes odientes 17
 te in conspectu tuo cadent et omnes inimici¹¹ tui exterminabuntur et
 perient: *et qui¹² benedixit te, erit benedictus, et si gens erit aliqua
 quae maledixerit te, maledicta erit.' Et Judae dixit: 'Dabit tibi Deus 18
 fortitudinem et virtutem, ut (tu) conculces omnes odientes te: princeps
 eris tu et unus filiorum tuorum (filiis Jacob: nomen tuum et nomen
 filiorum tuorum) erit abiens et optinens¹³ universam terram et regiones:
 tunc timebunt populi a facie tua et conturbabuntur universae gentes et

¹ MS. et. ² Eth.=dixit ei. ³ Em. with Eth. from magno. ⁴ MS. intel-
 legere gloriam. ⁵ Eth.=servient. ⁶ MS. sanctificavit. Eth.=magnificet.
⁷ Restored with Eth. from MS. semini ejus. ⁸ MS. dilectum. ⁹ Eth.=addictus Deo.
¹⁰ MS. tua. ¹¹ MS. inimi. ¹² MS. quia ut ille. ¹³ See note 23 on Eth. text.

¹⁴ ለከሳክ: A. ¹⁵ ደወደቁ: D. ¹⁶ ይህረወ: D. ¹⁷ A omits. ¹⁸ ዘይረገመኩ:
 ደኩኑ: ዘሱሙ: ርገማ: B. ¹⁹ ዘያገሰሱ: ወዘየሳውር: A. For ወዘያገሰሱ: Lat. gives
optinens, which may be due to a corruption of *περιερχόμενον* into *περιχόμενον* (Rönsch).
²⁰ ወእሚን: B. ²¹ ዘሱ: A. ²² ወዘሱሙ: A. ²³ ይገረኩ: A. ²⁴ ወእምዕለተ: A.
²⁵ ጽደቅኩ: ወክብር: ይካውኑ: A; ክብር: ጽደቅኩ: ጥብውኑ: D. ²⁶ ዐሲኑ: ሰላሙ: A.
²⁷ ወሱደ: ደዕቆብ: ወ A. ²⁸ B omits. ²⁹ ይህረወ: B. ³⁰ ወተመደጠ: A B.
³¹ ወሱደ: A. ³² ወሌዳ: A. ³³ አሐዳ: A. ³⁴ በደግዳ: B. ³⁵ በፀገሙ: B.

24 ወተገብቁ፡ ሱቱ ጽድቅ። ወነገር፡ ደቀብ፡ ዙሉ ለሰላሁ፡ ለሰላት፡ ዘክመ፡ ገብረ፡ ለገዢ
 ብሔር፡ ምስሌሁ፡ ግሀሴ፡ ዐቢዮ፡ ወዘክመ፡ ሠርሐ፡ ዙሉ ፍፍሪህ፡ ወተግገፍ፡ ለምዙሱ፡

25 እኩይ፡ ወባርከ፡ ደስሐቅ፡ ለምላክ፡ ለሱህ፡ ለብርሃም፡ ዘሊገደገ፡ ምሕረት፡ ወጽድቅ፡ ለምወሊዴ
 ገብሩ፡ ደስሐቅ።

26 ወበነገህ፡ ነገር፡ ደቀብ፡ ለሰላሁ፡ ደስሐቅ፡ ጸሎት፡ ዘጸላሴ፡ ለእገዢብሔር፡ ወረእይ፡ ዘርእየ፡
 ወክመ፡ ገደ፡ ምሥዋ፡ ወዙሉ፡ ድልው፡ ለመሥዋዕት፡ ለገብር፡ ቅድመ፡ ለገዢብሔር፡ በከመ፡

27 ጸላ፡ ወክመ፡ መጽእ፡ ደጽዐ፡ ጻብ፡ እድገ። ወይሱሉ፡ ደስሓቅ፡ ለደቀብ፡ ወልዳ፡ ለይክል፡
 መጻእ፡ ምስሌከ፡ እስመ፡ ለምላክ፡ ወእይክል፡ ተዐገም፡ በፍጥነት ሱር፡ ወልደ፡ በሰላም፡
 እስመ፡ ወልዳ፡ ገወጃወጃግመት፡ እነ፡ ጥም፡ ለይክል፡ እነከ፡ ነገረ፡ ጸዕ፡ ለእምክ፡ ወተሱር፡

28 ምስሌከ፡ ወእምር፡ ለክ ወልደ፡ ክመሰ። ለእነገረእየ፡ መጻእከ፡ ወዛገ፡ ዐለት፡ ተኩ፡ ሱርከት፡

29 እነ፡ ባረ፡ ርእከ፡ ሕያው፡ ወርእኩክ፡ እነ፡ ወልደ፡ ተሰራሕ፡ ወገብር፡ ጸሎት፡ እነ፡
 ጸላደክ፡ ወሊጋጉንዳ፡ ጸሎትከ፡ እስመ፡ ጥጥሥ፡ ጸሎት። ወይእኩ፡ ጉጉእ፡ ጥገብር።

30 ወይሥመር፡ ዘነብረ፡ ዙሉ ለዘጸላደክ። ጸሎት፡ ወይሱሉ፡ ለርብቃ፡ ሱር፡ ምስሌ፡ ደቀብ።
 ወልደኩ፡ ወሱረት፡ ርብቃ፡ ምስሌ፡ ደቀብ፡ ወልዳ፡ ወደቦረ። ምስሌህ፡ ወበጽሐ፡ ውስት፡

31 ቤተል። ወተዘክረ፡ ደቀብ። ጸሎት። እነ፡ ባርኩ። ለሱህ፡ ወክልኦት፡ ውሱዶ፡ ሌጃ።

32 ወይሁ፡ ግ፡ ወተሥህሐ፡ ወባርከ፡ ለእምላክ፡ እስሜህ፡ ለብርሃም፡ ወይስሓቅ። ወይሱ። ይእኩ፡
 ለእመርከ፡ ክመ፡ ብዩ፡ ተስፋ፡ ለሰላም፡ ወሰውሱድየሂ። ለቅድመ፡ ለምላክ፡ ዙሉ። ወክመክ፡
 ሥረዕ፡ በእነ፡ ክልሌሆመ፡ ወደቦርገ፡ ሱመ። ለስምዕ፡ ዘሰላም፡ ውስት፡ ጸላት፡ ሰማይ፡
 በከመ፡ ባርከመ፡ ደስሐቅ።

28 ወነገደ። ለይለት፡ ሌሊት፡ ውስት፡ ቤተል፡ ወሐሰመ፡ ሌይ፡ ክመ፡ ሕገም፡ ወረሰይ፡
 ሰላህ፡ ለምላክ። ለዑል፡ ስሊህ፡ ወውሱዶ። እስከ፡ ሰላም፡ ወቅሐ፡ ለምገፍመ፡ ወባርከ።
 ለእገዢብሔር። ወነሰ፡ ደቀብ፡ በነገህ፡ እመ፡ ሰሁሩ፡ ወረሱ፡ ለክ፡ ወር፡ ወዐሠረ፡
 ለምዙሱ፡ ዘመጽእ፡ ምስሌሁ፡ ለምስብእ፡ እስከ፡ እነሰላ፡ ለምወርቅ፡ እስከ፡ ዙሉ። ገዶ፡
 ወልብስ፡ ወዐሠረ፡ ለምዙሱ።

3 ወበውለት፡ መዋዕል፡ ፀነሰት፡ ደለት፡ ራሐል፡ ብደም፡ ወልዳ፡ ወተገብቁ፡ ለምህህ፡
 ደቀብ፡ ውሱዶ፡ ወዐርገ፡ ወወረደ። ሌይ። በመክረላት፡ ለገዢብሔር፡ ወእለበሰ፡ ለሱህ፡

4 ለልባስ። ክህነት፡ ወመልእ፡ ለደህ። ወእመ፡ ሰሁሩ፡ ወገመሱ። ለክ፡ ወር፡ ለብእ፡ ውስት፡
 ምሥዋ፡ ለስዋ፡ ለም፡ ለልህምት፡ ግሠርት፡ ወእርባዕት፡ ወእብሓኩ፡ ሰሥራ፡ ወስማኒ፡
 ወላባገዐ፡ ለርብቃ፡ ወተስገት። ወመሓስዕ፡ ሰብዕት። ወመሓስዕ፡ ጠሊ፡ ዕሥራ፡ ወእሐደ።

1 ወተገብቁ፡ A B; A omits ሱቱ; 2 ዐቢዮ፡ A. 3 ወክመ፡ A B. 4 ሐነ፡ A.
 5 ወይሱሉ፡ A. 6 ረሳብ፡ B. 7 ምላት፡ ወስላ፡ ወጋምስቱ፡ B. 8 ጥም፡ B.
 9 ወእምር፡ C D. 10 ክመ፡ A. 11 ጥጥሥ፡ ጸሎት፡ B. 12 C D add ጸሎትከ፡
 13 ጥገብር፡ A. 14 Lat. orasti orationem through misinterpreting ስፍራ ሕጻኑ, i. e. ገን ግን፡

omnes creans cuncta, cui *orasti orationem¹. Et dixit² Rebecca: 'Vade cum filio tuo.' Et ivit³ Rebecca cum filio suo Jacob³⁰ et Debborra [nutrix sua] cum ea, et advenerunt in Bethel. Et memor³¹ fuit benedictionis³, qua benedixit eum pater suus et duos filios ejus Leui et Judam, et gavisus est et benedixit Deum patrum suorum Abraham et Isac. (Et dixit): 'Nunc cognovi quoniam spes mihi est eterna et³² filiis meis in conspectu Dei omnipotentis⁴, et sic erat deputatum super duos, et *portio ipsorum⁵ in testimoniis saeculi in tabulis caeli, quemadmodum benedixit eos Isac.

Et dormierunt in nocte illa in Bethel, et somniavit Leui quasi XXXII. ordinatus sit in sacerdotem Dei excelsi (ipse et filii ipsius) usque in saecula et expergefactus a somno suo benedixit Deum. Et exurgens⁶ Jacob diluculo in quartadecima die mensis hujus decimavit universa quaecumque venerunt cum eo, ab homine usque ad (omnem) animam⁶ ab auro⁶ usque ad omne vas et vestimentum decimavit universa. Et³ in illo tempore Rachel in utero habente⁷ Benjamin filium suum, enumeravit Jacob ab ipso filios suos et ascendit, et cecidit Leui in sortem Dei, et induit eum pater suus vestimenta sacerdotalia et implevit manus ejus. Et⁸ in die quintodecima mensis hujus obtulit [in ipso]⁹ ad altare⁴ vitulos de bubus quattuordecim, et arietis viginti et octo, et oves quadraginta et novem, et hedos septem (et) hircos caprarum viginti et unum,

¹ See note 14 on Eth. text. ² MS. ibit. ³ Eth.=orationis. ⁴ Eth.=omnium.
⁵ Seems corrupt. Eth.=referunt iis. ⁶ MS. adds et. ⁷ MS. habentem.
⁸ MS. trans. after hujus. ⁹ May be right; cf. Test. Levi 9 ἀπεδέξατο πάντα δι' ἰμοῦ.

A gives ዘገብ፡ ጸሎት፡ ¹⁰ Lat. omits. ¹¹ Lat. adds *nutrix sua*. ¹² We should expect በረከት፡ as in Lat. ¹³ በረከ፡ A. ¹⁴ ሌዊ፡ A. ¹⁵ ወለው-ሉዊ፡ A. ¹⁶ Lat. *omnipotentis*; this implies በገሌ፡ ዘሉ፡ or በገደ፡ with change of preceding constr. state.
¹⁷ Lat. *portio ipsorum*. ¹⁸ A omits. ¹⁹ Lat. *dormierunt*. ²⁰ ለከሀነት፡ ለሌዊ፡ B. ²¹ ወበረከ፡ A. ²² ገወግ A. ²³ MSS. add ላዕሌሀ፡ which I have omitted with Lat. ²⁴ ለሌዊ፡ A. ²⁵ ለ-ሰሰ፡ A. ²⁶ ገወግ A. ²⁷ ለም-ሰተ፡ B.
²⁸ ገወግ A. ²⁹ ጸወጃ A. ³⁰ ጸ A; ተስፍቱ፡ B. ³¹ Emended with Lat. *septem* from ሰተ፡ B, ጸ A C D, corruption due possibly to confusion of ፍ and ረ (Rönsch).
³² ጸ A. ³³ Emended with Lat. *unum* from ጸ A, ተገቱ፡ B, corruption due possibly to confusion of ስጌታ and ጌታ (Rönsch).

5 ጽገሓኪ ውስጥ፡ ምሥጥዕ፡ ቀርባኝ፡ ሥሙረ፡ ለመዐዛ፡ ሠናዶ፡ ቅድመ፡ እምላክ።¹ ዝውለቲ፡
 6 መሰሉ፡ እምጸሎት፡ እንጥ፡ ጸለ፡ ክመ፡ የሀሥር፡ ምስሱ፡ መሥጥዕተሙ፡ ሞጥጸከተሙ። ወሰሱ፡
 ስለዎ፡ እሳት፡ የጥገ፡ ስጌ፡ ጸሌሁ፡ ለእሳት፡ መልዕልት፡ ወሰመሥጥዕት፡ መድገዚት፡ አስዋረ፡
 7 ክልሉት፡ ወሉሰሓኩ፡ አርባዕት፡ ወአባገዕ፡ አርባዕት፡ *ደሌላት፡ አርባዕት፡ ወአባገዕ፡ ዘዘ፡ ገመት፡
 ክልሉት፡ ወመሓስክ፡ ጠሊ፡ ክልሉት፡ ከመዝ፡ ደገብር፡ እንጥ፡ ጸብሐት፡ ሰባዕ፡ መጥዕሱ። ወሀሱ፡
 እንዘ፡ ደበልዕ፡ ወእቲ፡ ወተሰሙ፡ ወሉጹ፡ ወሰብኡ፡ በኖሥሓ፡ በህዩ፡ ሰባዕ፡ መጥዕሱ፡ *ወደባርኩ፡
 8 ወደአዙት።¹⁰ ለእገዚአብሔር፡ ለዘ፡ ባልሑ።¹¹ እምነሱ፡ ምንጻሌሁ፡ ወሰዘወሀሱ፡ ጸሎት። ወዐሥረ፡
 ዙሉ፡ እንስሳ።¹² ገጹሐ፡ ወገብረ።¹³ ጽገሓኪ፡ ወእንስሳ፡ ርኩስ፡ (ኢ) ወሀሱ።¹⁴ ለሌዊ፡ ወልዱ፡ ወገፍሳት፡
 9 ሰብሊ፡ ዙሉ፡ ወሀሱ። ወተከህ።¹⁵ ሌዊ፡ በሌተል፡ ቅድመ፡ ደዕቅብ፡ አሁሁ።¹⁶ እምሀሥርቲ፡ አገደህ፡
 ወሀሱ፡ ህዩ፡ ካህ፡ ወደዕቅብ፡ ወሀሱ።¹⁷ ጸሎት፡ ከመዝ፡ ዐሥረ፡ ጻገመ፡ ዐሥረት፡ ለእገዚአብሔር፡
 10 ወቀደሱ።¹⁸ ወኮፍ።¹⁹ ቅድሱ። ወጠእንገዝ፡ ሥሩዕ፡ ውስጥ፡ ጽሳት፡ ሰማይ፡ ሕገ፡ ለዐሥር፡ ግሥረት፡
 ካዕበ፡ ለበሊዎቲ፡ ቅድመ፡ እገዚአብሔር፡ በመካን፡ በገብ፡ ተገር፡ ደጎደር፡ በሙ፡ ባዕሊሁ፡ ግም፡
 11 እምግም፡ ወአለዕ፡ ለዘ፡ ሕገ፡ ዐቅመ፡ መጥዕል፡ ለገሊም። ውለቲ፡ ምርገት፡ ጽሑፍ።²⁰ ለገብርቲ፡
 ገመት።²¹ እምገመት፡ ለበሊዎቲ። ግሥረት።²² ጻገመ፡ ቅድመ።²³ እገዚአብሔር፡ በመካን፡ በገብ፡
 12 ተገር፡ ወአለዕ፡ ለአገር፡ እምህ።²⁴ እምዝ።²⁵ ገመት፡ ለገመት፡ ለዘይመጽእ። እስመ፡
 በግመጥሁ፡ ደትባሳዕ፡ ዘርእ፡ እስከ፡ አመ፡ መጥዕሱ፡ ሐፈረ።²⁶ ዘርእ፡ ገመት፡ ወወይን፡ እስከ፡ አመ፡
 13 መጥዕሱ፡ ወይን፡ ወግደት፡ እስከ፡ አመ፡ *መጥዕሱ፡ ጊዜሁ።²⁷ ወተሰ፡ ዘይተርፍ፡ እምህ፡
 14 ወዘይበለ፡ ይኩን፡ በሉብ፡ ለእሳት።²⁸ የዐይ፡ እስመ፡ ከ፡ ርኩስ። ወግማህ፡ ደበልዕም።²⁹ ጎራረ፡
 15 *በሌት፡ ቅድስ።³⁰ ወአደብልይም።³¹ ወተሰ፡ ግሥረት፡ ለህም፡ ወአባገዕ፡ ቅድስ፡ ለእገዚአብሔር፡
 ወሰካህናጥሁ፡ ይኩን፡ ዘይበልዕ፡ በቅድሚሁ፡ ገመት፡ እምገመት፡ እስመ፡ ከማሁ፡ ሥሩዕ፡
 ወቅሩ፡ በእንጥ፡ ግሥረት፡ ውስጥ፡ ጽሳት፡ ሰማይ።

16 *ወበሌሊት፡ ካለእት፡ አመ፡ ዕሥራ፡ ወሰዶ፡ መጥዕሱ፡ ዝወርጥ።³² መከረ፡ ደዕቅብ፡ ከመ፡
 ደጎንጽ፡ ውለት፡ መካከ፡ ወክመ፡ *ይጥቅም፡ ዐጸደ።³³ ወቀድሱ፡ ወክመ፡ ደገብር፡ ቅድሱ፡
 17 ዘለገሊም፡ ሎቲ፡ ወለውሎቲ።³⁴ እምደጎራህ። ወአስተርአፍ፡ እገዚአብሔር፡ በሌሊት፡ ወባረኩ፡
 18 ወይሌሱ፡ ለይጸዋዕ፡ በምክ፡ ደዕቅብ፡ ባሕቲ።³⁵ እስራኤል፡ ይስም፡ በመካ።³⁶ ወይሌሱ፡
 ካዕበ፡ እከ፡ ውለቲ፡ እገዚአብሔር።³⁷ ዘፈጠርኩ።³⁸ ሰማይ፡ ወምድረ፡ ወአሊህቅኩ፡ ወአበዝሐከኩ፡
 *ፈድፋድ፡ ጥቁ።³⁹ ወገሥት፡ እምነኩ፡ ይከውኑ።⁴⁰ ወይኳን፡ በዘለኩ።⁴¹ ወእደ፡ *ካይ፡ እስረ፡
 19 ውሎይ፡ ሰብኢ።⁴² ወእሁብ፡ ለዘርእኩ፡ ዙሳ፡ ምድረ።⁴³ ዘመተሕት።⁴⁴ ሰማይ፡ ወይኳን፡ ውስጥ፡
 ዙሉ፡ አከዛብ፡ በከመ፡ ፈቀዱ፡ ወእምድጎርዝ፡ ደስተጋብኡ።⁴⁵ ዙሳ።⁴⁶ ምድረ፡ ወደወርብ፡
 20 ለገሊም። ወፈጸመ፡ ተናገር፡ ምስሌሁ፡ ወዐርገ፡ እምጎሌሁ፡ ወይሬኢ፡ ደዕቅብ፡ እስከ፡ ሰባ፡
 21 ዐርገ። ውስጥ፡ ሰማይ። ወይሬኢ።⁴⁷ በረእኩ፡ ሌሊት፡ ወናሁ፡ መልእኩ።⁴⁸ ደወርድ፡ እምሰማይ፡

¹ Em. with Lat. *allarium fructuum* from ምሥጥዕ፡ ቀርባኝ፡ A, ምሥጥዕ፡ ወቀርባኝ፡ B.

haec olocaustomata in altarium fructuum, acceptabile in odorem suavitatis in conspectu Dei. Hoc erat munus ejus a voto, quo voverat decimare, 3 cum sacrificiis et cum vino ipsorum. Et quando consumpsit ignis (ea 6 incendebat) libanum super ignem desuper, et (in) sacrificium salutare vitulos duos, arietes quattuor, (oves quattuor, hircos quattuor,) agnos anniculos duos, hircos caprarum duos: [et] secundum¹ haec faciebat cottidie in septem diebus. (Et manducavit ipse et omnes filii sui et homines sui 7 in lactitia ibi septem diebus), et benedicebat et hymnum dicebat Deo, qui liberavit eum de omnibus tribulationibus ejus et quoniam reddidit votum suum. Et decimavit univer ubicunque *fecerint vestigium 8, 18 pedum suorum adversus filios hominum². Et dabo semini tuo universas 19 benedictiones³ quaecunque sunt sub caelo, [et dominabuntur] et potestatem exercebunt⁴ in omnibus gentibus secundum voluntatem suam et post haec optinebunt universam terram et hereditabunt eam in saecula. Et ut consummavit loquens cum eo, ascendit ab eo, et erat Jacob considerans usquequo ascendit [ab eo] in caelo. Et vidit in visione noctis, 21 et ecce angelus [Dei] descendebat de caelo, et septem tabulae [buxcae]

¹ Emended with Eth. from semel.
hominis. ² Eth. = terram. ³ MS. exercent.

⁴ Eth. = calcaverit vestigium filiorum

⁵ ልዕል፡ A. ⁶ ወለ B. ⁷ Lat. omits. ⁸ A omits ⁹ ጸ A; B omits ወ before preceding ለገፃ፡ ¹⁰ ጸ A. ¹¹ ወሀለወ፡ B. ¹² ሀዩ፡ A. ¹³ ወደባርኩ፡ ወያዘት፡ A. ¹⁴ በለሐ፡ B. ¹⁵ A adds ገዳ፡ ወ. ¹⁶ ወገብር፡ B. ¹⁷ ወሀለ፡ B. ¹⁸ ወነህ፡ A. ¹⁹ B trans. before ደዕቆብ፡ ²⁰ ወሀለ፡ C D. ²¹ ወቀደለ፡ A. ²² ወኮ፡ A. ²³ B omits. ²⁴ A trans. ²⁵ በገመት፡ A. ²⁶ ሰለሰ፡ A B. ²⁷ ወሥራ፡ A. ²⁸ በቅድመ፡ B. ²⁹ B trans. after ሰገመት፡ ³⁰ ጸ፡ A. ³¹ Emended from ሐፊር፡ B; A omits; C gives ቀዳሚ፡ D ገሰ፡ ³² ወለ B. ³³ ጊዜ፡ መጥዕሊ፡ B. ³⁴ ወበእለት፡ A. ³⁵ ደበልዕ፡ A. ³⁶ ወእ.ባልዕ፡ B. ³⁷ ወበውለቱ፡ መጥዕላ፡ ለመ፡ ወኮ፡ መጥዕላ፡ ዘወር፡ A. ³⁸ ደጥቆ፡ ወዕ፡ A. ³⁹ ወለወልዱ፡ A; after ወለውሉዱ፡ B adds ለከከ፡ ሰገሰም፡ ⁴⁰ ባሕት፡ A; ባሕት፡ ለ፡ B C; ባሕት፡ D. ⁴¹ ደሰምዩ፡ ስምከ፡ B; ደሰመደ፡ ስምከ፡ C D. ⁴² C adds ለምላከከ፡ ⁴³ ዘፈጠ፡ A. ⁴⁴ B trans. ⁴⁵ ይከው፡ A. ⁴⁶ በደሉ፡ A. ⁴⁷ Lat. fecerint vestigium pedum suorum adversus filios hominum, seems corrupt. ⁴⁸ Lat. benedictiones, may be right. ⁴⁹ ለምጋሕት፡ A. ⁵⁰ ዘሉ፡ A. ⁵¹ Lat. adds ab eo. ⁵² ወርእዩ፡ B. ⁵³ Lat. adds Dei.

ወሰብ፡ ሰሌዳ፡ ወሰት ለደህ፡ ወሀብ፡ ለደቀብ፡ ወእገበገ፡ ወእሌመሬ፡¹ *ክሱ፡ ዘጽሑፍ፡
 22 ወሰትተ፡ ዘደከውን፡ ሱቶ፡ ወሰውሉዳ፡ በክሱ፡ ኅሰማት፡ ወለርላ፡ ክሱ፡ ዘጽሑፍ፡ ወሰት
 ሰሌዳ፡ ወደቤሱ፡ ለትሕንጽ፡ ዘገት፡ መካ፡ ወሊትገበር፡ መቐደስ፡ ዘላሰላም፡ ወሊት፡ፋደር፡
 ዝዩ፡ ለስመ፡ *ኣካ፡ ዝመካገ፡ ሶር፡ ሴት፡ ለብርሃም፡ ለዕኩ፡ ወፋደር፡ ኅብ፡ ደስሓቕ፡ ለዕኩ፡
 23 ለስከ፡ ለመ፡ ዕለት፡ ፍቶ፡ ለሌዕኩ፡ ለስመ፡ በገብጽ፡ ትመውት፡ በሰላም፡ ወበካ፡ ምደር፡
 24 ትትቀበር፡ በኩብር፡ ወሰት፡ መቃብረ፡ ለበዌከ፡² ምስሰ፡³ ለብርሃም፡ ወደስሓቕ፡ ለትፍራህ፡
 ለስመ፡⁴ በከመ፡ ርሊክ፡ ወእገበብከ፡ *ከማህ፡ ደከውን፡ ክሱ፡ ወእነተሂ፡ ጸሐፍ፡ ክሱ፡ ዘከመ፡
 25 ርሊክ፡ ወእገበብከ፡⁵ ወደቤ፡ ደቀብ፡ ለገዚሊ፡ ለፎ፡ ለክከር፡ ዘ፡ ለእገበብከ፡ ወርሊክ፡ ክሱ፡
 26 *ወደቤሱ፡ ለክ፡ ለክከርከ፡ ክሱ፡⁶ ወዐርገ፡ ለምገቤህ፡ ወቆህ፡ ለምገፍመ፡ ወተዘከረ፡ ክሱ፡
 27 ዘእገበ፡ ወዘርሊክ፡ ወጸሐፈ፡⁷ ክሱ፡ ነገረ፡ ዘእገበ፡ ወዘርሊክ፡ ወገብረ፡ በህዩ፡ ኅዳ፡⁸ *ዕለት፡
 ለሐት፡ ወ፡⁹ ሰቲ፡ በከመ፡ ክሱ፡ ዘይሠውዕ፡¹⁰ *በመዋዕላ፡ ቀዳሚያት፡¹¹ ወጸውዕ፡ ስማ፡
 28 ተውሳከ፡¹² ለስመ፡ ተወሰከት፡¹³ ደላ፡ ዕለት፡ ወሰቀዳሚያት፡ ጸውዖን፡ በኅላ፡ ወከመከ፡¹⁴
 ደስተርሊ፡ ወላቶ፡ ከመ፡ ተኩን፡ ወጸሐፍ፡ ወሰት፡ ጸላት፡ ሰማይ፡ በእነተዝ፡¹⁵ ተከሥተ፡ ሱቶ፡
 29 ከመ፡ ደገበረ፡¹⁶ ወከመ፡ ደወስካ፡ ጸብ፡ ሰብ፡ መዋዕላ፡ በኅላ፡ ኪያን፡ ወተጸውዕ፡ ስማ፡
 ተውሳከ፡¹⁷ ለስመ፡ ለነት፡ *ዐርገ፡ ደላ፡ በዕላት፡¹⁸ መዋዕላ፡ በኅላ፡ በከመ፡ ጉልቁ፡¹⁹ መዋዕላ፡
 30 ዘገመገ፡ ወበሰሊሊት፡ ለመ፡ ዕሥራ፡ *ወሠሉሱ፡ ሰዝወር፡²⁰ ፍጥት፡ ጸብ፡ *ኅዳ፡ ለግርባቃ፡
 ወቀበር፡²¹ መትሐት፡ ሀገር፡ ታሕት፡ ባላን፡ ዘሊሰገ፡ ወጸውዕ፡²² ስማ፡ *ሰውላቶ፡ መካን፡²³
 31 *ሊሰገ፡ ጸብ፡²⁴ *ወፊገ፡ በላገ፡ በላገ፡ ላከ፡ ጸብ፡²⁵ ወሶራት፡ ርብቃ፡ *ወገብላት፡ ወሰት፡
 ቤታ፡ ኅብ፡ ለሱህ፡ ደስሓቕ፡ ወሊገ፡ ደቀብ፡ በእደሃ፡²⁶ ለብሓኩ፡ *ወላሰገ፡ ወደቤላት፡²⁷ ከመ፡

¹ Emended with Lat. *et cognovit* from ወእገበገ፡ of B C D; A omits. ² ክሱ፡
 ዘጸሐፈ፡ A. ³ A omits. ⁴ Lat. *in hunc locum*. ⁵ ለኩከ፡ መካንከ፡ A. ⁶ Lat.
 adds *sed* before ሶር፡ ⁷ ሴት፡ B. ⁸ B adds ህዩ፡ ⁹ Lat. adds *et* before ወሰት፡
¹⁰ Lat. adds *poneris*. ¹¹ B omits. ¹² B adds ደከውንከ፡ ¹³ B omits
 through homeoteleuton; A omits ክሱ፡ after ደከውን፡ For ወእነተሂ፡ . . . ወእገበብከ፡
 Lat. reads *quae scripta sunt omnia*, which is corrupt, as Jacob's question shows.
¹⁴ ዘከመ፡ A. ¹⁵ B omits through homeoteleuton. ¹⁶ Lat. *et celavit*, corruption
 due to Lat. translator reading *ἔγραψε* as *ἔκρυψε* (Rönsch). ¹⁷ Lat. omits wrongly.
¹⁸ በኅላ፡ ለሐ፡ A. ¹⁹ ዘይሠውዕ፡ A; ዘይሠዋዕ፡ B. ²⁰ በመዋዕላ፡ ቀዳሚ፡ A.
²¹ ተስከ፡ B; Heb. word is *תָּרַח* Num. xxix. 35; Lat. *retentatio* seems corrupt and due
 to confusion of *ἐπιῶχσις* and *ἐπιθεσις* (Rönsch). ²² Lat. *retentus est ibi* is corrupt,
 see verses 28, 29 (Lat.) ²³ A adds ደርገ፡ ወላቶ፡ ወ. ²⁴ Em. with Lat. *propter*
quod from ወሰላንተ፡ ዘ ለ, በእነተዝ፡ B. ²⁵ Lat. *facere ipsam diem*. ²⁶ Em. with
 Lat. *addita est in dies* from ደርገ፡ ደላ፡ በስምዕ፡ (በስምዕ፡ D) A B D, ደርገ፡
 በሰላም፡ C. ²⁷ ጉልቁ፡ A B. ²⁸ ወሰኑ፡ A. ²⁹ ኅዳ፡ B. ³⁰ ወቀብታ፡ A D.
³¹ ወጸውዖት፡ B. ³² A omits; B C read ሰውላቶ፡ ሊሰገ፡ see note 11 on Lat. text. Gen.

in manu ejus, et dedit illas Jacob, et legit et cognovit quae scripta sunt in eis [et] quae erunt super ipsum et filios ejus in omnia saecula. Et monstravit illi quaecumque erant scripta in tabulis¹ et dixit illi: ² 'Non aedificabis hunc locum et non facias eum in sanctificationem aeternam, et *noli habitare² in hunc locum, quia³ (non) erit locus iste. [Sed] vade in *locum barin⁴ Abraham patris tui et inhabita ad Isac patrem tuum usque ad diem mortis patris tui. Quoniam in Aegyptum ⁵ morieris in pace et in terra hac sepellieris in gloria [et] in monumento patrum tuorum [poneris] cum Abraham et Isac. Noli timere: quoniam ⁶ quemadmodum vidisti et legisti, sic erunt universa *quae scripta sunt omnia⁶. Et dixit Jacob: 'Domine, quomodo memor ero universa quae ⁷ legi et vidi?' Et dixit illi: 'Ego commemorabo te universa.' Et ascendit ⁸ ab eo et expergefactus a somno suo memor fuit omnium quaecumque legit et vidit, et celavit⁸ universos sermones quoscumque legit et vidit. Et fecit ibi (adhuc) diem unam et sacrificavit in ea, quanta erat sacrificans ⁹ in diebus prioribus, et vocavit nomen ejus retentatio⁷, quoniam retentus⁸ est [ibi] una die, et priores dies vocavit dies festos. Et sic manifestum ¹⁰ erat ut fieret⁹, et erat scriptum in tabulis caeli, propter quod revelatum est illi facere *ipsam diem¹⁰ et adicere super septem dies festos. Et ¹¹ vocatum est nomen ejus retentatio⁷, propter quod addita est in dies dierum festorum secundum numerum dierum anni. Et vigesimo (tertio) ¹² die mensis hujus in nocte tertia mortua est Deborra nutrix Rebeccae; et sepellierunt eam inferius civitate sub glande in torrentem, et vocaverunt nomen loci¹¹ illius 'Torrens Debborrae' (et quercum 'Quercum luctus Deborrae'). Et abiit *Rebecca et reversa¹² est in barin ad patrem suum ¹³ Isac, et misit Jacob in manu ejus arietes et oves et hircos, facere patri

¹ MS. adds bulis buxeis.² MS. nolo habitari.³ MS. adds hic.⁴ Eth. =

domum.

⁵ Lat. corrupt and defective; Eth. = et tu quidem scribe omnia, quemadmodum vidisti et legisti.⁶ Corrupt; Eth. right = scripsit; see note 16 on Eth. text.⁷ Eth. = adjectamentum; see note 21 on Eth. text.⁸ See note 22 on Eth. text.⁹ MS. fierent.¹⁰ Eth. = cam.¹¹ So D and Vulg. Gen. xxxv. 8.¹² MS. Jacob et reversus.

xxxv. 8 omits ἄω-λῆ; ... ὠνάστῃ; and ἔροε;

¹³ ἄλῃ; ἡἔροε; A.¹⁴ ὠνάστῃ; A.¹⁵ A B trans., but Lat. supports C D.

2 ጎጥበር፡ ለአሱሁ፡ መብል፡ ዘክመ፡ ይፈቅድ።¹ ወሶረ፡ ለምድፋሪሃ፡ ለእመሃ ለስከ፡ ቀርብ፡
 33 ምድረ፡ ከብሪታጎ፡ ወገደ፡ ህየ። ወወሰደት፡ ራሐል፡ በሌሊት፡ ወልደ፡ ወጸው፡ ስጥ፡
 ወልደ፡ ስማም፡ ለስመ፡ ፀጸበት፡ ሰባ፡ ትወልዶ፡ ወአሱሁሰ፡ ጸው፡ ስጥ፡ ብገደም፡ ለመ፡
 *ሀሁፋ፡ ወአሚፋ፡ ሰወርገ፡ ሳም፡ በግመት፡ *አሐዱ፡ ዘሰላሳ፡ ሳደስ፡ ዘዘገገ፡ ለጥሌል፡።²
 34 ወግጥት፡ በህየ፡ ራሐል፡ ወትቀበረት፡ ውስት፡ ምድረ፡ ሌፍራጎ፡ ለጎት፡ ይእኑ፡ ሌት፡ ልሑም፡
 ወገጸ፡ ደቀብ፡ ውስት፡ መቃብረ፡ ራሐል፡ ሐውልት፡ ውስት፡ ፍፍት፡ ሳባ፡ መቃብሪ፡።
 28 ወሶረ፡ ደቀብ፡ ወገደ፡ መገገሰ፡ ደቡብ፡ መገደሳደራሌ፡።³ ወሶረ፡ ጎብ፡ ለሱሁ፡
 2 ደስጎቅ፡ ውእቱ፡ ወልዶ፡ ብእሲቱ፡ ለመ፡ ሠርቆ፡ ሰወርገ፡ ጎምር። ወርእ፡። ርቤ፡። ሳሳገ፡።⁴
 3 ለእኪት፡ ራሐል፡ ፀቅብት፡ ለሱሁ፡ ለገዝ፡ ጎጥሐፀብ፡ በማዶ፡ በገሱል፡ ወምእፍቀራ፡ ወግጥቤ፡
 በሌሊት፡ ያል፡ ሌት፡ ሳሳገ፡። [ሌሊት] ወረከባ፡። ለገዝ፡ ትገውም፡። ውስት፡ ፀራጎ፡ ሳሐቲጎ፡።⁵
 4 ውስት፡ ሌት፡። ወስከበ፡ ምስሌሃ፡ ወቅህት፡። ወርእፍት፡። ወፍህ፡ ርቤ፡። ደስከብ፡ ምስሌሃ፡
 ውስት፡ ምስካብ፡ ወከሠት፡ ከጎፋ፡። ወአገዘት፡ ወአውየወት፡ ወአእመረት፡ ከመ፡ ርቤል፡ ውእቱ፡።
 5, 6 *ወተገፍረት፡ ለምሁ፡። ወገደገት፡ ለደሃ፡ ለምሳባሌህ፡ ወገ፡። ወተሳሌኩ፡ በእጎት፡ ዘገር፡
 7 ደፈፋደ፡ ወእገረት፡ ወእለመጎሂ፡ ሰብእ፡። ወሰባ፡ መጽጸ፡ ደቀብ፡ *ወጎሠግ፡ ትሌሱ፡።
 ሌኩገዝ፡ ገጽሐት፡ ሰከ፡ ለስመ፡ ተገመገዝ፡ ለምሁ፡ ለስመ፡ አርኩሳ፡ ርቤል፡ ወስከበ፡ ምስሌ፡
 ሌሊት፡ ወእገሰ፡ ለውም፡ ወእደለመርኩ፡ ለስከ፡ ሰባ፡ ከሠት፡ ክፍፍ፡ ወስከበ፡ ምስሌ፡።
 8 ወተም፡ ደቀብ፡ ጥቆ፡ ሳባ፡ ርቤል፡ ለስመ፡ ሰከበ፡ ምስሌ፡ ሳሳገ፡ ለስመ፡ ከሠት፡ ክደተ፡። ለሱሁ፡።
 9 ወለቀረባ፡። ለገዝ፡ ደቀብ፡ ለስመ፡ አርኩሳ፡ ርቤል፡ ወዘሱ፡ ሰብእ፡ ዘደከሥት፡። ክደተ፡።
 10 ለሱሁ፡። ለኩዶ፡ ዘገር፡። ጥቆ፡ ለስመ፡ ምጎ፡ ውእቱ፡ በቅድመ፡ ለገዝሌብሐር፡። በእጎት፡።

¹ ደፈቅር፡ B. ² Lat. omits ; we should read ከብሪታጎ፡ ምድር፡ cf. Gen. xxxv. 16
 ገግጸግገገጋጃ, of the first part of which "h" is a transliteration. ከብታረጎ፡ A ; cf. LXX
 xxxv. 16 ἠρίκα ἤγγισεν χαβραθὰ εἰς γῆν ἰθθειν 'Eφραῖθα. Old Lat. Vers. (in Jerome's Quaest.
 Hebr.) *dum appropinquaret Chabrata.* ³ Lat. adds *illa.* ⁴ ስመ፡ ወልዶ፡ A ; Lat.
 omits ስጥ . . . ጸው፡ through hmt. ⁵ ፀፀበጎ፡ A. ⁶ ብገደም፡ B. ⁷ ሀሁፋ፡
 ወለእሚፋ፡ A ; ገደገ B ; Lat. *decimo die.* ⁸ ጸዘ A. ⁹ ለጥሌል፡። B. ¹⁰ Lat.
tunc, but Gen. xxxv. 19 supports text. ¹¹ Gen. xxxv. 19 ገገገጋጃ ; I.XX ἰν τῆ ὀδῶ.
¹² Implies ገገጋ, Gen. xxxv. 21 ἡν ἤጸጋገጋጃ. ¹³ So A. A compression of መገደሰ፡ ፀደራ፡
 ሌፍራጎ፡ cf. Test. Ruben ḡ, where same scene is recounted ἰν Γαδὶν πλῆσιον 'Eφραῖθα,
 and Lat. *Magdale (der) Efratam.* First two elements of the word are a transliteration
 of ገገግጋገጋጃ Gen. xxxv. 21. B reads መገዳሰደራ፡ C መገደ፡ ሰደራ፡ ሌፍ፡ D ማገደራራሌፍ፡
¹⁴ ወርእ፡። A B. ¹⁵ ርቤል፡ A. ¹⁶ ሳሳገ፡ B. ¹⁷ ለእኪት፡ A ; ለእኪት፡ B.
¹⁸ ራከል፡ B, and so generally. ¹⁹ A B omit. ²⁰ Em. with Lat. *introivit nocte occulte*
ad Ballan from ተገሰሌ፡ በሌሊት፡ ወሰክ፡ ሌት፡ ሳሳገ፡። ²¹ ወርከብ፡ A. ²² ትሰኩ፡ A B C,
 but Lat. *dormientem* supports text. ²³ MSS. add ወጎሠግ, which I have omitted
 with Lat. ²⁴ ወቅሐ፡ A B, but Lat. *et expergefacta est* supports text. ²⁵ Lat.

suo cibos secundum voluntatem ejus. Et abiit post matrem suam, 32
 quousque advenit in Cabrata¹ et remansit ibi. Et peperit Rachel in 33
 nocte [illa] puerum et vocavit (nomen ejus filium doloris mei, quia
 doloribus laboravit quum eum pareret, pater autem ejus vocavit) nomen
 ejus Benjamin in (un)decimo die mensis octavi primo anno *septimanae
 sextae² *jubelei hujus³. Tunc mortua est illic Rachel et sepulta est in 34
 terra Eufrata, haec est Bethlem, et aedificavit Jacob super sepulcrum
 Rachel titulum secus⁴ (viam) sepulcri ejus.

Et abiit Jacob et requievit ad austrum *Magdale (der) Efratam⁵, et XXXIII.
 abiit ad patrem suum Isac ipse et uxor sua Lia in prima die mensis
 decimi. Et vidit Ruben Ballam ancillam Rachel, concubinam patris
 sui, lavantem⁶ se in aqua in loco occulto et dilexit eam. Et introivit 3
 nocte occulte⁷ ad (domum) Ballan et invenit eam dormientem in lectulum
 suum solam in tabernaculo suo. Et dormivit cum ea, et expergefata est, 4
 et ecce erat Ruben cum ipsa super lectum, et levans sagum tenuit illum
 et vociferata est et cognovit quoniam Ruben est. Et *confusa est ab 5
 eo⁸ et dimisit illa manus sua(s) ab illo, et fugit. Et lugebat pro hoc 6
 valde et omni homini (non) indicavit [quemadmodum veniret]. Et cum 7
 venit Jacob, *indicavit illi et dixit ad Jacob⁹: 'Non sum tibi munda,
 quoniam polluta sum abs te, quoniam polluit me Ruben et dormivit
 mecum nocte, et ego eram obdormiens et nescivi, quousque decooperuit
 coopertorium meum et dormivit mecum.' Et iratus est Jacob adversus 8
 Ruben valde, quoniam dormivit cum Balla (quoniam revelavit tegumen-
 tum patris sui). Et non cognovit . . . 9

¹ MS. dabrata. ² MS. septimanarum sexti. ³ MS. et jubeleo hujus, which it
 trans. before in decimo. ⁴ MS. ejus. ⁵ See note 14 on Eth. text. ⁶ MS.
 labantem. ⁷ MS. occultae. ⁸ MS. confusus est ab ea. ⁹ Eth. = et quaesivit
 eam dixit ei.

omits. ¹⁰ Ἰακώβ; A; cf. Deut. xxiii. 1. ¹¹ Lat. et confusus est ab ea. ¹² Ἰακώβ; B.
¹³ Lat. omits negative in this clause, and adds quemadmodum veniret. ¹⁴ Lat.
 indicavit illi et dixit ad Jacob. ¹⁵ Ἰακώβ; A. ¹⁶ Ἰακώβ; A B, but T est. Ruben γ'
 μηδὲ ἀψάμενος αὐτῆς supports C D; Lat. non cognovit is a free rendering. ¹⁷ Ἰακώβ; B.
¹⁸ MSS. add Ἰακώβ; which I have omitted as corrupt. ¹⁹ Ἰακώβ; C D.
²⁰ Ἰακώβ; B.

'ጽሑፍ ወ'ሥፋ፣ ወስጥ ጽገጥ ስማይ፣ ከመ፣ ለይስኩ፣ ብሌሌ ምስሌ፣ ብሌሌጥ ለሁ፣
 ወከመ፣ ለይካሥጥ ከይተጥ ለሁ፣ ለስመ፣ ርኩስ፣ ወ-እ፣ ጥጥ ለ'ይመጥ፣ ጎሱ፣ ብሌሌ
 ዘይስኩ፣ ምስሌ፣ ብሌሌጥ ለሁ፣ ወብሌሌጥ፣ ለስመ፣ ርኩስ፣ ገሱ፣ ወስጥ ምድር።
 11, 12 ወሊይኩጥ፣ ርኩስ፣ ቅድመ፣ ለምግክ፣ በውስጥ ሕዝብ፣ ዘገረ፣ ሎ፣ ለምልክ።፣ ወግዕድ፣
 ጽሑፍ፣ ጸገመ፣ ርገመ፣ ለ'ይኩጥ፣ ዘይስኩ፣ ምስሌ፣ ብሌሌጥ ለሁ፣ ለስመ፣ ከሠጥ ገፍረጥ፣
 13 ለሁ፣ ወይሴጥ፣ 'ከሉመ፣ ቅዱሳህ፣ ለእግዚአብሔር፣ ለይኩ፣ ለይኩ፣፣ ወእገጥ፣ መሴ፣
 ለዝዘመ፣ በውሱይ፣ ለስራሌ፣ ወይዕቀ፣ ዘገጥ፣ ቃሌ፣ ለስመ፣ ዘዜ፣ ጥጥ ወ-እ፣ ወርኩ፣
 ወ-እ፣ ወአለ፣ ስር፣ ለስተስር፣፣ ለእጥ፣ ብሌሌ፣ ዘገብ፣ ዘገጥ፣ ለገሌም፣፣ ዘእገብ፣
 ለእምጥ፣፣ ወሰቀጥ፣፣ ወሰግር፣፣፣ ለእብ፣ ወሰሥር፣፣፣ ለማእከላ፣ ሕዝብ፣ ለምግክ።፣
 14 ለስመ፣ ለይከው፣ ሐይወ፣፣ ለሐጥ፣ ዕለጥ፣ ወስጥ፣፣ ምድር፣ ዙሱ፣ ለብሌ፣፣ ዘይገብር፣
 15 በውስጥ፣ ለስራሌ፣ ለስመ፣ ምጥ፣፣ ወርኩ፣፣ ወ-እ፣፣ ወሊይሴ፣ ለርሴ፣፣ 'ኩ፣ ሐዳው፣፣
 ወስር፣፣፣ ለም፣ ሰከ፣ ምስሌ፣ ዕቅብ፣፣ ለሁ፣ ወይለጥ፣ ለዝ፣፣ ጣ፣፣ ምጥ፣፣ ወእገክ፣
 16 ምጥ፣ ሐይወ፣ ደዕቀ፣ ለሁ፣፣ ለስመ፣ ለተሥጥ፣ ሥርዕ፣፣ ወክ፣፣ ወሕጥ፣ ለስክ፣ ለም፣
 ፍጹም፣፣ ለከሱ፣ ለስመ፣ በመቀዕሊ፣፣ ከመ፣ ሕገ፣፣ ጊዜ፣፣ ምመቀዕሊ፣፣ ወሕጥ፣ ዘላገሊም፣
 17 ለጥውልድ፣ ዘላገሊም፣፣ ወአለ፣ ለዝ፣ ሕገ፣ ጥድል፣፣ መቀዕሊ፣ ወሊ፣ ምግጥ፣፣ ስር፣፣ ሎ፣
 ዘእገብ፣ ከመ፣ ደሠጊ፣፣ ከሌሊም፣ በማእከላ፣ ሕዝብ፣ በዕለ፣፣ ለጥ፣ ጣ፣፣ ገብር፣፣
 18 ደቅጥልም፣፣ ወእገ፣፣ መሴ፣ ጸሐፍ፣ ለእስራሌ፣ ወይዕቀብ፣ ወሊይገብ፣ በከመ፣ ዘገ፣፣
 19 ለይ፣ ለገ፣ ገደ፣ ወሊይ፣ ለገ፣ ሕል፣፣ ወገገር፣፣ ዘገ፣፣ ሥርዕ፣፣ ሎ፣ ምጥ፣ ደስም፣
 ወይጥ፣፣ ወይጥ፣፣ ለም፣ ለም፣፣ ወሊይ፣ ሕገ፣፣ ወሊይ፣ ለም፣ ለም፣ ለስመ፣
 ርኩስ፣ ወሰቅራር፣ ወክሊ፣፣፣ ወገግ፣፣ ከሉመ፣፣ ለሱ፣ ደገብር፣ በም፣ ለም፣ ለም፣ ለም፣
 20 ወአለ፣ 'ገጠሊጥ፣ ዐባ፣፣ ለም፣ ለም፣፣ ዘይሆ፣፣ ጸብ፣፣ ም፣ ለስመ፣ ሕዝብ፣ ቅዱስ፣
 ለስራሌ፣ ለእግዚአብሔር፣ ለም፣ ለም፣፣ ወሕዝብ፣ ርኩስ፣፣ ወ-እ፣፣ ወሕዝብ፣ ክህጥ፣፣ ወ-እ፣፣
 ወ'ሕዝብ፣ መገጥ፣፣ ወ-እ፣፣ ወጥ፣፣ ወ-እ፣፣ ወክ፣ ዘይስተርሊ፣፣ ዘከመ፣፣፣ ርኩስ፣
 21 በማእከላ፣ ሕዝብ፣ ቅዱስ፣፣ ወሰግሊስ፣ ገመጥ፣ ዘዝ'ሱላ፣ ሲስ፣ ህሉ፣ ለዝ፣ ገሰውር፣ ደዕቀ፣፣
 22 ወከሱ፣ ወሱ፣፣ ወገደ፣ ሴ፣ ለብርገም፣ ቅሩ፣ ደስጥ፣ ለሁ፣ ምርብ፣ ለመ፣፣፣ ወዝጥ፣
 ወ-እ፣፣ ለስማጥመ፣ በውሱይ፣ ደዕቀ፣፣ በከ፣፣ ርሴ፣ ወስም፣፣ ወሴ፣፣ ም፣ ደሁ፣፣
 ወ'ደሳከር፣ ወ'ዘብሱ፣፣ ወሱ፣ ለል፣ ወውሱ፣ ለራሕል፣ ገሴ፣ ወብገገም፣ ወውሱ፣ ላገ፣
 ጸገ፣ ወገ፣ ለም፣፣ ወውሱ፣ ዘገ፣፣ ጋይ፣ ወእሱር፣፣ ወጸ፣ ወሰጥ፣ ለ፣ ለሕጥ፣፣ ወሰጥ፣
 23 ደዕቀ፣፣ ወሐገር፣፣ ሰገ፣ ለይስኩ፣ ወሰርብ፣ ወሰ፣ ርሊይም፣ ለሕጥ፣ ለደዕቀ፣፣

1 A omits. 2 ርኩስ፣ ለ. 3 B omits. 4 ርኩስ፣ ለ. We should expect ርኩስ፣ in the next line. 5 ለመምልክ፣ ለ; ለምልክ፣ ለ; text of C followed. 6 ክህጥ፣ ለ. 7 ቅዱሳ፣ ከሉመ፣ ለ. 8 ለይቅ፣ ለ. 9 ለስተርሊ፣ ለ C D.

... (perso)nam accipere et munera. Et indica illis sermones testamenti 18, 19 hujus, ut audiant et attendant ab ipsis ut non pereant, et non eradicabuntur de terra, propter quod immunditia et abominatio et odium¹ et pollutio omnes² qui faciunt ea super terra in conspectu Dei nostri. Et (non) est³ peccatum majus³ (quam fornicatio quam fornicantur) super terram, quoniam populus sanctus est Istrahel Domino Deo suo et plebs sortis est et populus sacerdotalis est et regalis et sanctificationis⁴, et non est (quod videatur talis) immunditia in medio populi sancti. Et in anno tertio *septimane hujus⁵ sextae⁵ erat iens Jacob et omnes filii sui, et inhabitaverunt in barin Abraham juxta Isac patrem suum et Rebeccam matrem suam. Haec sunt²² autem nomina filiorum Jacob: primogenitus Ruben, Symeon, Leui, Judas, Isachar, Zabylon, filii Liae. Et filii Rachel Joseph et Benjamin. Et filii Ballae Dan et Neptalim. Et filii Zelfae Gad et Aser: et Dina filia Liae, singularis filia Jacob. Et advenientes hii adoraverunt Isac²³ et Rebeccam. Et videntes eos benedixerunt Jacob et omnes filios ejus. Et gavisus est Isac valde, quoniam vidit filios Jacob filii sui junioris, et benedixit eos.

¹ Eth. = labes; cf. xxiii. 17. ² MS. omni. ³ MS. magnum. ⁴ See note 45 on Eth. text. ⁵ MS. septimanarum hujus sexti.

¹⁸ ለኩባ C. ¹⁹ ለመተመን C; ለላዮተቶ D. ²⁰ Em. from ወለተወገርቶ of MSS.
²¹ ወለተወገርቶ B C. ²² ሐዩወ B. ²³ ጸቡ B. ²⁴ ምክን B. ²⁵ ኮኖ ላይወ A.
²⁶ ወስርቶ A B D. ²⁷ ሰለሲት A; B in later hand and D add ሰለሲት ²⁸ ለነት A.
²⁹ ሰቶ B. ³⁰ ሞቶ A. For ምክን in next line B reads ሞክን ³¹ ፍጸመ B.
³² ሕን A. ³³ Em. from ስ. ³⁴ መዋዕሉ B C D. ³⁵ ተወዳሉ B. ³⁶ ወ A.
³⁷ ሰዕሉት A B. ³⁸ ወዲይስኩቶ A B. ³⁹ ለምሳክ A. ⁴⁰ ከነት ምርት A; Lat. sermones hujus testamenti. ⁴¹ Lat. omits. ⁴² ለምሳክ B. ⁴³ So B; usual form is ነቅሊት; A gives ወነክሊት; C ወነክሊት; D ወነክላት; ⁴⁴ ወነክላት A.
⁴⁵ ከዮሴ፡ ንጢላት A. ⁴⁶ ለምሳክት B C; Lat. omits. ⁴⁷ ዘይዘመ A D; ዘይዘገጠ C. ⁴⁸ ሰደቡ A. ⁴⁹ ለምሳክ B; the suffix is possibly due to Rev. v. 10, 'unto our God a kingdom of priests.' ለምሳክ C D, which they trans. after ርከት; ⁵⁰ ርከት B. ⁵¹ C D omit. ⁵² መንገሥት ክህነት B—this reading is possibly due to 1 Pet. ii. 9; መንገሥት C D. ⁵³ A omits; Lat. et sanctificationis is corrupt, as this idea is already expressed; corruption probably due to confusion of οἰσῖας and δῆσῖας; cf. xvi. 18, xix. 18, above. ⁵⁴ H A B. ⁵⁵ B trans. ⁵⁶ A B omit. ⁵⁷ ከሰሉት B. ⁵⁸ ወገርቶ ለም B. ⁵⁹ ዘሌፋት B. ⁶⁰ ወለሰ C B.

ወሰኩሉ፡ ወሉዲ፡ ወተረጎሙ፡ ይበሉት፡ ፈረፋ፡ እስሙ፡ ርእሱ፡ ወሉዲ፡ ያዕቆብ፡ ወልዲ፡
ዘይገለሱ፡ ወባረኩሙ።

፳፱ ወበላረብ፡ ንጥፍ፡ ሰዝ፡ ሱባህ እምዝገቱ፡ ዘኸረብን፡ ወረባዕቱ፡ እፍጫው፡ ለገም፡ ያዕቆብ፡
 ሰውሉዲ፡ ደርዕቱ፡ እባገገህም፡ ወእገብርቲህም፡ ምስሌህም፡ ውስተ፡ ደኢት ሰፔጥን፡
 1 ወተጋብሉ፡ ሳዕሌህም፡ ሰብገቲህም፡ ነገሥት፡ እጥሬዎን፡ ከመ፡ ይቅጥሉም፡ ተገብሎም፡
 2 ኃሕት፡ እም፡ ወኸመ፡ ደማህርኩ፡ እንስሳህም፡ ወያዕቆብ፡ ወሌዊ፡ ወይሁዳ፡ ወጥሌ፡
 3 ሀላ። ውስተ፡ ሴት፡ ንብ፡ ይስጥቅ፡ እሱህም፡ እስሙ፡ ጥንዘ፡ ምንፈሱ፡ ወሰለኡ፡ ነጻገት፡
 4 ወብገም፡ ወእፍ፡ ዘይገለሱ፡ ወ"በእነገዝ፡ ነበረ።" ንብ፡ እሱህ። ምወጽኦ፡ ነገሥት ኃፋ።
 5 ወነገሥት፡ እሬብ፡ ወነገሥት፡ ሰራጋን። ወነገሥት፡ ሴሱ፡ ወነገሥት ጋእስ። ወነገሥ፡ ሴተርዝ
 6 ወነገሥ፡ መእኪሳኪር። ወዘሱም፡ እሱ፡ ይተብሩ፡ ውስተኸ። ሰብር፡ እሱ፡ ይተብሩ፡ ውስተ
 7 እም። ምድረ፡ ከፍንገ። ወዘነውዎ፡ ሰያዕቆብ፡ እንዘ፡ ይብሱ። ከመ፡ ናህ፡ ነገሥት፡ እጥሬዎን
 8 ዐገንጥመ፡ ሰውሉዲኩ፡ ወመራዕፍሙ። ጥማህ፡ ወተገሥኦ፡ እም፡ ሴቱ፡ ወእፍ፡
 9 ወሰሰቲህም፡ ወሉዲ። ወዘሱም፡ ደቀ፡ እሱህ፡ ወደቀ፡ ወሶረ። ሳዕሌህም። ሰ፡ ሰስብ፡
 10 ምእት። ዕድ፡ እሱ፡ ይጸውፋ፡ እስይፍት። ወቀተሱም። ሰውስተ፡ ደኢት፡ ዘሰፔጥን። ወደገዝ።
 11 እሱ፡ ጉዩ፡ ወቀተሱም። በአፈ፡ ሰይፍ፡ ወቀተሱም። ሰአሬብ፡ ወሰኃ፡ ወሰሰራጋን።
 12 ወሰሰሱ። ወሰለማኒሳኪር። ወሰጋጋእስ። ወእስተጋብኦ፡ መራዕይሁ። ወዐብ፡ ሳዕሌህም።
 13 ወሠርዕ፡ ፀባሕት፡ ሳዕሌህም፡ ከመ፡ የሀብጥ፡ ደባሕት፡ ንምስተ፡ ፍሬ፡ ምድርመ፡ ወሐደ፡
 14 ርጭለ፡ ወተምናጋራስ። ወተመደጠ፡ በሰላም፡ ወንብሩ፡ ምስሌህም፡ ሰላመ፡ ወኮን፡
 15 እገብርቲ፡ እስከ፡ እመ፡ ዕለት፡ ወረዳ፡ ወእፍ፡ ወውሉዲ፡ ውስተ። ግብጽ። ወበላብዕ፡ ንመት፡
 16 ዘዘ፡ ሱባህ፡ ፈገገ። ጥሌፍን፡ ከመ፡ ያእምር፡ ሰላጥመ፡ ሰእንገህ፡ እምጭቱ፡ ውስተ፡ ምድረ።
 17 ሰፔጥን። ወረከቦመ፡ በምድረ፡ ዶጋእም። ወሐብሳይ፡ ወንብሩ፡ ሳዕሌሁ፡ ምክረ፡ ከመ፡ ይቅ
 18 ጥል፡ ወተመደጠ። ሄጥ፡ ሰነጻጽ። እስማኒላጊዮን፡ ወእውረደ፡ ግብጽ። ወእዘበይ።

1 ሱሉም፡ A; ወሰ B. 2 ግዘ A. 3 B adds ከመ፡ 4 እባገገህ፡ C D.
 5 ወእገብርቲህ፡ B C D. 6 ሰፔጥን፡ A. 7 Lat. *et sederunt*. Is ተገብሎም፡
 a corruption of ነበረመ፡ 8 B omits. 9 A omits. 10 Lat. *pusillanimitis*. Is
 የገዝፍ፡ a corruption for የዐብዝ፡ = *pusillanimitis erat?* 11 Lat. omits. 12 ነበሩ፡ A.
 13 ንብህ፡ B D. 14 ኃፋ፡ A; ኃፍ፡ D. 15 ሰራጋን፡ C; ሴገን D. 16 ገዝ፡ A.
 17 ማእኪሳኪር፡ A. 18 Lat. adds *et*. 19 A D omit. 20 ሱሉ፡ ሰ፡ ወሉዲ፡ B.
 21 ወሐዲ፡ A. 22 ንብህም፡ A. 23 ጸጸ ለ D; ጸጸ C. 24 ወቀተሱም፡ C D.
 25 ዘሰፔጥን፡ A. 26 ወደገዝ፡ A. 27 ወቀተሱ፡ A C; ወቀተሉም፡ D. 28 ኃፋ፡ A.
 29 ወሰሳራጋን፡ A; ወሰሰራጋን፡ C; ወሰሰራጋን፡ D. 30 ወሰሰሱ፡ A. 31 ወሰለማኒሳኪር፡ A.
 32 መራዕይሁ፡ B. 33 Better read እምህም፡ 34 ርጭል፡ ተእምጋራስ፡ ላ. 35 C D
 add ምድረ፡ 36 ወፈገገ፡ B. 37 C D omit. 38 ሰፔጥን፡ A. 39 እፍጥሉም፡ A.
 40 ወተመደጠ፡ ወ B. 41 ሰነጻ፡ A. 42 ግብጽ፡ A B. 43 A omits;
 C D give *ወሄጥ፡*

Et quadragesimo quarto jubelco in anno sexto septimanae¹ hujus XXXIV. misit Jacob filios suos ut pascerent oves suas, et pueros suos cum ipsis (in) campum Sycimae. Et convenerunt *in eos² septem reges Amorreorum et a sederunt³ in lucum, ut interficerent eos et ut praedarentur oves ipsorum. Jacob autem et Leui et Judas et Joseph erant in bari secus Isac patrem 3 suum, quoniam pusillanimis⁴ erat spiritus ejus, et non poterant eum derelinquere: et Benjamin erat junior, (et) propter hoc remanserat cum patre suo. Et advenerunt reges Taffo⁵ et rex Arco et rex Saragan et 4 rex Silo et rex Gaas et rex Betoron⁶ et rex Manesacer et universi qui inhabitant montana [et] qui inhabitant in lucis⁷ in terra Canaan. Et 5 indicatum est Jacob quoniam ecce reges Amor . . .

¹ MS. septimanarum. ² MS. eos. ³ Eth.=occulti; see note 7 on Eth. text.
⁴ MS. pusillanimis. Eth. = contristatus erat; see note 10 on Eth. text. ⁵ MS. saffo. ⁶ MS. boton. ⁷ MS. locis.

ሰፋጥፋሬ፣ ሐፀው፣ ፈርግ፣ ሊቀ፣ ዐቀብት፣ ማወዕ፣ ከሀገረ፣ አሌው፣ ወ-ሱዳ ደዕቶብ፣ 12
 ዘሰሉ፣ ዳሌ፣ ጠሊ፣ ወ*ጸገቆቆ፣ ልብሰ፣ ለገሴ፣ በደም፣ ወፈገገ፣ ገብ፣ ደዕቶብ፣ አሰህሙ፣
 አመ፣ ዐህፋ፣ ለወርገ፣ ሳብዕ፣ ወሰሐው፣ ዙሳ፣ ደላት፣ ሌሊት፣ እስመ፣ ሰርከ፣ አምጽኦ፣ 13
 ሱቱ፣ ኪቶህ፣ ወፈጸ፣ በላህ፣ ጥቱ፣ ወደቤ፣ ከመ፣ አርጭ፣ ጸጥ፣ በልዎ፣ ለገሴ፣ ወላሐው፣
 ምስሌህ፣ ዙሳ፣ ሰብኦ፣ ሴቱ፣ በዛቴ፣ ዕለት፣ ወሀለገ፣ እገዝ፣ የሐምሙ ወደላሕገ፣ ምስሌህ፣
 ዙሳ፣ ደላት፣ ዕለት፣ ወተገሥኦ፣ ወ-ሱዳ፣ ወወሰቱ፣ ከመ፣ ይናዝዝዎ፣ ወኢተናዝዝ፣ በእገት፣ 14
 ወልዳ፣ ወበውለቱ፣ ዕለት፣ ሰምዐት፣ ባላገ፣ ከመ፣ ተሐጉሰ፣ ገሴ፣ ወእገዝ፣ ጎሊሐዎ፣ ጥተት፣ 15
 ወደላት፣ ሀለወት፣ ትብር፣ ወስት፣ ቆፍራቴ፣ ወዳና፣ ወሰቱ፣ ጥተት፣ እምፈገገ፣
 ተሐጉሰ፣ ገሴ፣ ወበጽሐ፣ ለእስራኤል፣ ዝገቱ፣ ሀለስቱ፣ ላህ፣ በወርገ፣ አሐዳ፣ ወቀበርጥ፣ 16
 ለባላገ፣ ጸገዳ፣ መቃብር፣ ራሐል፣ ወዳና፣ ወሰት፣ ቆብ፣ ህዩ፣ ወሀሱ፣ እገዝ፣ ይላሐ፣ 17
 ደገሬህ፣ ለገሴ፣ ገምተ፣ አሐዳ፣ ወእገገል፣ እስመ፣ ደቤ፣ አረድ፣ ወስት፣ መቃብር፣ እገዝ፣

¹ ሰፋጥፋሬገ፣ A; ሰፋጠፋሬገ፣ B. ² ሰገጽ ወገ. ³ Em. with Gen. xxxix. 1
 from መ-በስሰሊህ፣ A; መ-በስሰላገ፣ B. See note 31, p. 144. ⁴ ሰሐዕ፣ A; ማወዕ፣ B.
⁵ አሌህ፣ A. B. ⁶ ጸገቆቆ፣ B. ⁷ በደም፣ B. ⁸ ወሀለገ፣ C; ወሰሐው፣ D.
⁹ ዕለት፣ A. C. D. ¹⁰ እስከ፣ B. C. D. ¹¹ ሰርከ፣ A. C. D. ¹² አምጽኦ፣ C. D.
¹³ B omits. ¹⁴ በላህ፣ A. B. ¹⁵ ጸጥ፣ A. ¹⁶ A omits. ¹⁷ ጎሊሐ፣ A.
¹⁸ B adds እገዝ፣ ¹⁹ ቆፍራቴ፣ A; ቆሬፍቴ፣ C; ቆፍጋሬቴ፣ D. ²⁰ ወበጽሐሙ፣ B.
²¹ ገ. A. ²² መቃብር፣ ሰራሐል፣ A; መቃብረገ፣ ሰራሐል፣ B. ²³ ወገምተ፣ B.

18 እሳሎ፡ በእነ፡ ወልደ፡። በእነ፡ገዝ፡ ተሠርዕ፡ ደበ፡ ው፡ፎ፡ ዳ፡ እስራኤል፡ ከመ፡ ይኸመመ፡
 * በሙራ፤ ወር፣ ስላባ፡። እመ፡ፊት፡ በጽሑ፡ ዘያባኤ፡ ገሰ፡ ፊቶብ፡ እሱ፡ ከመ፡
 ደስተከር፡። ሳ፡ ስሙ፡ ስለ፡ገሰ፡ ጠሊ፡ አመ፡ አሁ፡ ሰወር፣ ሳብዕ፡ ምዕረ፡ ሰገመ፡። በእነ፡፡
 19 ገጠላተመ፡ እስመ፡ እገዝ፡ ምሕረ፡፡ እሱም፡ በእነ፡ ገሰ፡ ወልደ፡፡ ወተሠርዕ፡ ዛ፡
 ዕለ፡፡ ከመ፡ ይኸዝ፡ ሳ፡ በእነ፡ ገጠላተመ፡ ወበእነ፡ ዙ፡። አባላም፡ ወበእነ፡ ዙ፡፡
 20 ስስተተመ፡ ከመ፡ ደገጽ፡። ርእሰመ፡ በዛ፡ ዕለ፡ ምዕረ፡ ሰገመ፡። ወእም፡፡ ፊቶ፡ ተሐገሰ፡
 ገሰ፡፡ ስሙ፡ * ሰርእሰመ፡ ው፡ፎ፡ ፊቶብ፡ እገስ፡፡ ስም፡ ሰብላሲ፡ ርዕሳ፡ እ፡፡ ወስማ፡
 ሰብላሲ፡ ስም፡፡ እ፡፡ ከነደቲ፡ ወስማ፡ ሰብላሲ፡ ሴ፡፡ ማለ፡፡ እም፡፡ እም፡፡ እሱም፡
 እም፡፡ ው፡ፎ፡ ፊቶ፡ ወስማ፡ ሰብላሲ፡ ይሁ፡ ሴተሱል፡፡ ከነደቲ፡ ወስማ፡ ሰብላሲ፡
 ይሳኮር፡፡ ሐዘታ፡፡ ወስማ፡ ሰብላሲ፡ ዛ፡፡ እ፡፡ ወስማ፡ ሰብላሲ፡ ጻ፡፡ እ፡፡ ለ፡፡
 ወስማ፡ ሰብላሲ፡ ገ፡፡ ስሙ፡ ርዕሳ፡፡ እ፡፡ ወስማ፡ ሰብላሲ፡ ገ፡፡ ስም፡፡
 ወስማ፡ ሰብላሲ፡ እሱ፡፡ እ፡፡ ወስማ፡ ሰብላሲ፡ ገሰ፡፡ እስኪ፡፡ ገ፡፡ ገ፡፡ ገ፡፡
 21 ሰብላሲ፡ ሰገም፡፡ እ፡፡ ወተመ፡፡ ስም፡፡ ወ፡፡ ሰብላሲ፡፡ እም፡፡ ማለ፡፡

22 ወበቀ፡፡ ገመ፡፡ ዘሱባ፡፡ ቀ፡፡ በዘ፡፡ እርባ፡፡ ወገም፡፡ እ፡፡ ደውተ፡
 ርባ፡፡ ሰፊቶብ፡፡ ወልደ፡፡ ወእዘተ፡፡ በእነ፡፡ እሱ፡፡ ወበእነ፡፡ እኑ፡፡ ከመ፡፡ ደከብርመ፡፡ ዙ፡፡
 2 መፍዕል፡፡ ሐይቆ፡፡ ሰፊቶብ፡፡ ወይቤ፡፡ ፊቶብ፡፡ ለ፡፡ ዘከመ፡፡ እዘከኤ፡፡ እስመ፡፡
 ክብር፡፡ ወዕባይ፡፡ ለ፡፡ ዘ፡፡ ገር፡፡ ወጽደቅ፡፡ ለ፡፡ በቅድመ፡፡ ለ፡፡ እዘከኤ፡፡ ከመ፡፡ እከብርመ፡፡
 3 ወእነ፡፡ እ፡፡ ገመ፡፡ እምዕለ፡፡ ተወላድ፡፡ እስኪ፡፡ ዛ፡፡ ዕለ፡፡ ዙ፡፡ ም፡፡ ወዘ፡፡
 4 ዘውስ፡፡ ለብ፡፡ ከመ፡፡ ዙ፡፡ መፍዕል፡፡ እሱል፡፡ ሠና፡፡ ለዙ፡፡ ወእ፡፡ ለይ፡፡ ዘ፡፡ ገር፡፡
 5 ዘእዘከኤ፡፡ ከመ፡፡ እከብር፡፡ እባ፡፡ ወእ፡፡ ገር፡፡ እ፡፡ ም፡፡ ገር፡፡ በሳሌ፡፡ ገውተ፡፡
 6 ም፡፡ እ፡፡ ገመ፡፡ ወይከው፡፡ ሳሌ፡፡ ገመ፡፡ ወልደ፡፡ ዙ፡፡ መፍዕል፡፡
 እሱ፡፡ ዘርእኤ፡፡ በሳሌ፡፡ ም፡፡ ገር፡፡ ገመ፡፡ ለ፡፡ ርፍ፡፡ ወበሐ፡፡ ጽድቅ፡፡ እ፡፡ ገር፡፡
 ወልደ፡፡ እ፡፡ በዛ፡፡ ገመ፡፡ እመው፡፡ ወእይ፡፡ ወዘ፡፡ ዙ፡፡ ገመ፡፡ በሐይወ፡፡ እስመ፡፡
 ርእኤ፡፡ በሐልም፡፡ ዕለ፡፡ ም፡፡ ከመ፡፡ እ፡፡ ፊቶ፡፡ እም፡፡ ወገም፡፡ ወገም፡፡
 7 ገመ፡፡ ወሠ፡፡ እ፡፡ ፊቶ፡፡ ዙ፡፡ መፍዕል፡፡ ሐይወ፡፡ ዘሁ፡፡ እስኪ፡፡ ወስከቆ፡፡
 ፊቶብ፡፡ በእነ፡፡ ገር፡፡ እመ፡፡ እስመ፡፡ ተሰ፡፡ እመ፡፡ ከመ፡፡ ተመው፡፡ ወይሐ፡፡ ፊቶብ፡፡
 እ፡፡ ም፡፡ ወገም፡፡ ለሳሌ፡፡ ወእይከመ፡፡ እም፡፡ ገይ፡፡ እስመ፡፡ ተሰው፡፡ ወተ፡፡ ወተ፡፡
 8 ወእን፡፡ ገመ፡፡ ጽዕ፡፡ ወእም፡፡ ሐላም፡፡ እ፡፡ ለሐ፡፡ ዙ፡፡ መፍዕል፡፡ ሐይወ፡፡ ወይቤ፡፡

1 በሙራ፡፡ ወር፣ ስላባ፡፡ B. 2 እም ለ. 3 ደስተከረ፡፡ B C D. 4 ስ፡፡ B C D.
 5 ስሙ፡፡ B. 6 ይኸዝ፡፡ B. 7 B omits. 8 ገጽ፡፡ ለ. 9 ው፡ፎ፡ ፊቶብ፡፡
 ስሙ፡፡ ሰርእሰመ፡፡ እገስ፡፡ B. 10 እ፡፡ ለ. 11 ለርባ፡፡ B; Syr. Frag. ከሐ.
 12 ማለ፡፡ ለ. 13 ሴ፡፡ ስሐል፡፡ B; Syr. Frag. ከሐ. 14 ደስኮር፡፡ B.

‘... usque in diem hunc [et] universa opera mea et omnia quae sunt in XXXV. 3 corde meo, quoniam omnibus diebus ego... bona facio¹ omnibus. Et quo- 4 modo non faciam sermonem hunc, quem² tu mandas mihi ut faciam³ patri meo et fratri meo?’ [Sed rogo], indica mihi mater, quod vidisti in me per- 5 versum ut avertar ab eo et sit super me misericordia [Domini]?’ Et dixit⁶ illi [Rebecca]: ‘Nate, omnibus (diebus) meis non vidi in te omne opus sed rectum. Et tamen [omnem] veritatem indicabo tibi, nate, ego in anno isto moriar⁵ et non transeam annum istum [adhuc] in vita mea, (nam vidi in somnio diem) *mortis meae⁶ et non vivam amplius (quam centum et) quinquaginta annos⁷: (et ecce ego) sum complens (omnes dies) in vita mea (quos mihi vivendum erat).’ Et risit Jacob de sermonibus matris⁷ suae, qu(ia dixit illi se mo)ri(tu)ram: et ipsa sedebat in conspectu ejus et erat valida et non infirmis viribus suis, erat enim exiens et intrans et dentes sui fortes, et infirmitas non contrectavit⁸ eam omnibus diebus suis. Et dixit ad eam Jacob: ‘Beatus sum, si adproximaverint dies⁸

¹ MS. facere. ² MS. quae. ³ Eth. = honorem. ⁴ Emended with Eth. from fratibus meis. ⁵ MS. morior. ⁶ Emended with Eth. from ego moriar. ⁷ MS. annorum. ⁸ Emended with Eth. from contristavit.

¹⁸ ሐዘቃ: A; ሐዘቃ: C; ሐዘቃ: D. ¹⁹ ዘብሉን: A. ²⁰ This is corrupt, as A B omit and Syr. Frag. reads ωγ/. We should read ለደረገ ²¹ ማስጸመዎቹ: B. ²² ለሰር: C D. ²³ ለዮና: B; Syr. Frag. 100. ²⁴ ለደረገ: B. ²⁵ ለዮና: B; ለዮና: C; ለዮና: D; Syr. Frag. 1000. ²⁶ ወተመደብ: B. ²⁷ ስዮን: B. ²⁸ መስጸመዎቹ: A. ²⁹ A omits through homeoteleuton. ³⁰ ያወ A. ³¹ B adds ስ: ³² ለዘዘዘ: A; ለዘዘዘዘ: B. ³³ ወዳሲ: B. ³⁴ ስኩርመ: C D. ³⁵ ለመ: A. ³⁶ Lat. bona facio (MS. faciam). Hence ለሐላ which is weak, seems an addition; we should perhaps read ለዳላ = Lat. ³⁷ A B omit wrongly against Lat. and C D. ³⁸ ለዘዘዘዘ: B. ³⁹ ስኩር: C D; Lat. faciam. Is ስኩር: a corruption of ለገር: = Lat. faciam? ⁴⁰ Before ገር: Lat. adds sed rogo. ⁴¹ ወተገዳ: ወ: B. ⁴² Lat. adds Domini. ⁴³ Lat. adds Rebecca. ⁴⁴ Lat. adds omnem. ⁴⁵ በዘ: B. ⁴⁶ ወላይተዎቹ: A. ⁴⁷ በሐይወት: B. ⁴⁸ Lat. ego in anno isto moriar et. Lat. defective in this and the following line. ⁴⁹ ለዮንወዳዎቹ A. Lat. and C omit ዮንወ: but Lat. leaves an empty line before ዮንወ: ⁵⁰ B trans. ⁵¹ ለሐዮ: A. ⁵² ወስሐቱ: A. ⁵³ ጥመወት: A. ⁵⁴ ወንደሰ: ሳሰሌን: B; Lat. et erat valida. ⁵⁵ Lat. omits. ⁵⁶ A omits. ⁵⁷ ወዮንተሌ: ሐዮመ: A B. ⁵⁸ ለሐር: H A. ⁵⁹ Lat. non contristavit, where we should emend into contrectavit. ⁶⁰ Lat. diebus suis.

ደቆብ፡ ብፁዕ፡ እከ ለጥ፡ ለመ፡ ቀርቦ፡ መጥፀል፡ ለመጥፀል፡ ሕይወትኪ *ወይሂ፡ ገይልህ፡
 ባዕሌክ ከመዝ፡ በከመ፡ ገይልኪ፡ ወእትመውጥ፡ ለከመ፡ በከ፡ በጸወ፡ ጥፋገ፡ ምስሌ፡ በእነጥ
 9 ጥፋጥ፡ ወባለት፡ ንቦ፡ ይስቀፍ፡ ወጥሌ፡ አሐት፡ ስለሐጥ፡ ለስተሰቀ፡ ቦ፡ በገሌኪ ለምስሌ፡
 በሳሳው፡ ከመ፡ ለደሕስጥ፡ ባዕሌ፡ ደቆብ፡ ወሊይስደዶ፡ በጸላሊ፡ ለከመ፡ ለነጥ፡ ጋላምር፡
 ሕሊናህ፡ በሳሳው፡ ከመ፡ ጸጥ፡ ወላጥ፡ ለምገለሱ፡ ወአለዕ፡ ባዕሌህ፡ ጌጉት ለከመ፡ ደፈቅደ፡
 10 ወላጥ፡ ለምደጎረ፡ ጥፋጥ፡ ይቅጥሱ፡ ወእነጥ፡ ጋላምር፡ ክሱ፡ መጠ፡ ገብረ፡ ለምዕለጥ፡
 ሶረ፡ ደቆብ፡ ለጉህ፡ ወስጥ፡ ካራጥ፡ ለከከ፡ ዛጥ፡ ዕለጥ፡ ከመ፡ በክሱ፡ ለጦ፡ ገይጥ፡ ወገብረ፡
 11 ምስሌ፡ ለከብ፡ መሪዕቀክ፡ ለስተጋብሉ፡ ወክሱ፡ ጥፅጥ፡ ሂደ፡ ለምቅደመ፡ ገጽኪ፡ ወእነኪ፡
 ናስተሰቀ፡ ቦ፡ ምገስሉ፡ ዘለምዘእከ፡ ወላጥ፡ ደራሲ፡ ከመ፡ ዘብላሲ፡ ዘይምስረከ፡
 12 ምደመርር፡ ባዕሌክ፡ ለእነጥ፡ ዘባረክ፡ ደቆብ፡ ወሊይክ፡ ፍጻሜ፡ ወራጥ፡ ለከመ፡ ለአዕ፡
 ለክቶ፡ ዘእንበሲ፡ ጌጉት፡ ወለምእመ፡ መጽእ፡ ለምካራጥ፡ ለከከ፡ ዛጥ፡ ዕለጥ፡ ለደሕፀዕ፡ በ፡
 ወለምገጥ፡ ለከመ፡ ክሱ፡ ደመጽእ፡ በ፡ በበጊዜህ፡ ክሱ፡ ዕለጥ፡ ወይጥፈግሕ፡ በክሱ፡ ለጦ፡
 ሰብ፡ ንጉሥእ፡ ለምእደህ፡ ወይባርክ፡ ወእተፈለጠ፡ ለምነ፡ ለምእመ፡ መጽእ፡ ለምካራጥ፡
 ለከከ፡ ዛጥ፡ ዕለጥ፡ ወወላጥ፡ ይክብር፡ ምስሌ፡ ዘላፈ፡ ወስጥ፡ ሴጥ፡ ለከከ፡ ይክብር፡
 13 ወይባሊ፡ ይስጥ፡ እነ፡ ለምር፡ ወእራሊ፡ ገብረ፡ ደቆብ፡ ዘምስሌ፡ ከመ፡ በክሱ፡ ለጦ፡
 ወላጥ፡ ይክብር፡ ወላፍቀርክ፡ በሳሳው፡ ቀደመ፡ ለም፡ ደቆብ፡ ለምዘተወልደ፡ ቀደመ፡
 ወይላይ፡ ለፈቅር፡ ደቆብ፡ ለም፡ ሳሳው፡ ለከመ፡ ለክብጥ፡ ለእክ፡ ምገባሪህ፡
 ወአለዕ፡ ጽደቅ፡ ሱጥ፡ ለከመ፡ ክሱ፡ ፍጥ፡ ዐመ፡ ወገፍዕ፡ ወአለዕ፡ ጽደቅ፡ ሱጥ፡ ለውዶ፡
 14 ወይላይ፡ ለጦ፡ ይጥህወክ፡ በእነጥ፡ ክሱ፡ ምገባራጥ፡ ወ*እ፡ ከ፡ ወላጥ፡ ወዘርኡ፡ ለደገ፡
 ለከመ፡ ለሰ፡ ይጥሐጥ፡ ለመገጥ፡ ለም፡ ምደር፡ ወለሰ፡ ይህገገ፡ ለመገጥ፡ ለምጋሕጥ፡
 ሰማይ፡ ለከመ፡ ለምሳከ፡ ለክብር፡ ገይጥ፡ ወሶረ፡ ደጎረ፡ ለከከ፡ ደህ፡ ወ፡ ደጎረ፡
 15 ርክሱ፡ ወደጎረ፡ ስሕተጥ፡ ወላጥ፡ ወውሱ፡ ወእጥ፡ ተሰል፡ ከመ፡ ለምስሌ፡

ፊግሱ፡ ገሰ፡ A. ፊ B reads በጸወ፡ and trans. after ጥፋገ፡ በ፡ ወ፡ D;
 C omits. Dillmann's Lex. vocalises this word ብ፡ ወ፡ ፊ ለስተሰቀ፡ C D.
 ፊ Lat. adds *fratrem suum*. ፊ Lat. *et non inimicitias exerceat adversus eum*.
 ፊ A trans. ፊ A adds ከመ፡ Lat. of this clause defective. ፊ B trans. after ገብረ፡
 ፊ ለምእመ፡ B. ፊ መሪዕቀክ፡ A; መሪዕቀክ፡ C D. ፊ ጥፅጥ፡ B. ፊ ሂደክ፡ A.
 ፊ ደስተሰቀ፡ ፊ. ፊ A B omit. ፊ ወላጥ፡ A B. ፊ ከመዝ፡ A. ፊ ደመርር፡
 ፊ ባዕሌ፡ A. ፊ ዘባረክ፡ A. ፊ ፍጻሜ፡ A. ፊ እክ፡ B. ፊ ጌጉጥ፡ A.
 ፊ ሊክጽ፡ A. ፊ ለምዕለጥ፡ A. ፊ B omits. ፊ ሴጥ፡ D. ፊ Should probably
 be trans. after ለምዘተወልደ፡ where it is needed, and where I have followed C, probably wrongly. ፊ A B D omit. ፊ ለፈቅር፡ C D. ፊ ሳሳው፡ B. ፊ እክ፡ A.
 ፊ A omits. ፊ ለምሳከ፡ ለክብር፡ A. ፊ ገይጥ፡ A. ፊ ለከከ፡ ይክብር፡ A.
 ፊ ርክሱ፡ B C D. ፊ ጥሌ፡ D.

mel in diebus vitae tuae, (mater, et fuerint sic) in me (vires mea) simil(iter tuis, et non morieris, nam frustra nugas) locuta es mecum de morte tua.' Et introivit ad Isac et dixit illi: 'Petitionem unam peto a te ut adjures 9 Esau ut non affligat Jacob [fratrem suum] et non persequatur eum et non inimicitias exerceat adversus eum: tu enim noscis sensum Esau quia malignus est a pueritia sua et non est cum eo quicquam rectum, *namque ille¹ (vult post morte)m tu²a(m occidere) fratrem suum. (Et 10 tu scis) omnia quaecumque fecit (a) die (illo quo abivit Jacob frater ejus in Charran) u(sque) in diem hunc, quo(niam in toto corde suo dereliquit nos et fecit malum nobiscum: oves tuas ad se collegit et omnem substantiam tuam) rapuit(e conspectu tuo. Et precantes et) 11 petentes eramus (ab) eo (quod) de nostris, (et ille) quasi misericordiam faciebat nobiscum. Et amaricabatur tibi, propter quod benedixeras 12 Jacob filium tuum perfectum et veracem, quia non est cum illo malignitas ...'

¹ Emended with Eth. from nequa et. ² MS. meo.

ከመ፡ ሊዩቅጥል፡ ለገሠሁ፡¹ ደዕቅብገ፤ ለመዲ፡ መሐሰ፡ ሊዩሂሱ፡ በመሐላሁ፡² ወሊደገብር፡ ጌሩት፡ ዘለገበሰ፡ ለከደ። ወለመዲ፡ ፈቀደ፡ ደቅጥል፡ ደዕቅብገ፡ ለገሠሁ፡ ወስተ፡ ለደ፡ 16 ደዕቅብ፡ ደትወሀብ፡ ወሊደመሥጥ፡ ለምእደሁ፡ ለስመ፡ ወስተ፡ ለደሁ፡ ደወርደ። ወለገገገ፡ 17 ለትፍርሂ፡ በለገገ፡ ደዕቅብ፡ ለስመ፡ ዐቃቤሁ፡ ለደዕቅብ፡ ዐቢደ፡ ወገደል፡ ወከቡር፡ ወአኩት፡ ለምዐቃቤሁ፡ ለገላው። ወሰለከት፡ ርብቃ፡ ወጸውዐት፡ ለገላው፡ ወመጽጎ፡ ገቤግ፡ ወትጌሱ፡ 18 በለሰት፡ ብዩ፡ ወልደዩ፡ ለገገ፡ ለስለል፡ ለምገቤክ፡ ወበል፡ ከመ፡ ትገበሪ፡ ወልደዩ፡ ወደቤ፡³ 19 ለ፤ ለገብር፡ ዙሱ፡ ዘትጌል፤ ወሊደሐሰ፡ በለሰትኪ። ወትጌሱ፡ ለ፤ ለስለል፡ ለምገቤክ፡ በሰለት፡⁴ 20 ለመ፡ ጥትክ፡ ከመ፡ ታብላ፤ ወትጌብር፤ ቅሩብ፡ ሳራ፡ ለመ፡ ለቡክ፡ ወከመ፡ ትገጥቅ፡ ለገገ፡ ወደዕቅብ፡ በዐደናገከመ፡ ወሊደገሥሥ፡ ለኩዩ፡ *አሐዱ፡ በለገሥ፡⁵ ዘለገበሰ፡ ተገቅር፡ *ከመ፡ ወ¹¹ትግርሑ፡ ወቡደዩ፡ ወትከበሩ፡⁶ በማለከሰ፡ ምድር፡ ወሊደትፈግሐ፡⁷ *ሳሰሌክመ፡ ጸላሊ፡⁸ ወትከውኑ፡ ለበርከት፡ ወለምሕረት፡ በቅድመ፡ ለዐደገገሆመ፡ ለ*ኩሱመ፡⁹ ለሰ፡ ደፈቅጉከመ።

¹ ለገሠሁ፡ A; ለኩሁ፡ B; C D omit. ² ወለመዲ፡ B. ³ A B C omit.
⁴ የዐቢ፡ A. ⁵ ወደቤላ፡ C D. ⁶ ወሊደሐሰ፡ B. ⁷ በሰለት፡ A B. ⁸ C D add ለኩክ፡
⁹ B omits. ¹⁰ ገምስሰ፡ ከለሉ፡ A. ¹¹ ወከመ፡ A. ¹² ወከመ፡ ትከበሩ፡ A.
¹³ ወሊደትፈግሐ፡ B. ¹⁴ B trans. ¹⁵ A omits.

21 ወይቤ፡ እከ፡ እገብር፡ ዙሉ፡ ዘተገባሉ፡ ወእቀብርኪ፡ እመ፡ ዕለት፡ ጥጉኪ ፆሩ፡ ሳሩ፡ እመ፡ ለእቡና፡
 22 በከመ፡ ለፍቅርኪ፡ ለዕጽምጊ፡ ከመ፡ የሀሱ፡ ፆሩ፡ ለዕጽምጊ፡ ወደቀብግሤ፡ እገጥ፡
 እከ፡ ለፈቅር፡ ለምክሱ፡ ዘሥጋ፡ ወእልቡ፡ *እገ፡ ሲገ፡ *በውስተ፡ ዙሉ፡ ምድር፡ ዘእገባሉ፡
 ወ-እቲ፡ ባሕጊቲ፡ ወእከ፡ ዐቢይ፡ ዝገ፡ ሲገ፡ እመ፡ ለፍቅርኪም፡ እስመ፡ እገ፡ ወ-እቲ፡ ወገብሩ፡
 ተዘራእ፡ በማእከሉ፡ ከርሥኪ፡ ወገብሩ፡ ወገእከ፡ ለምገብርገኪ፡ ወእመ፡ ለፍቅርኪ፡ *እገጥ፡
 23 መ፡ ለፈቅር፡ ወ፡ እከ፡ ከመ፡ *እስተቀቀ፡ ከመ፡ ትገሥጽ፡ ለደቀብ፡ በእገገእ፡ ወበእገገ፡
 ወ-ሱድ፡ እስመ፡ ለእምር፡ ከመ፡ የጊሥ፡ ይገሥ፡ ሳባይ፡ ወገባሉ፡ ወ-ሱድ፡ እስመ፡ እመ፡ ዕለት፡
 24 ባረኮ፡ እቡና፡ ኪሆ፡ ረሰ፡ ለዑሉ፡ ወኪሮ፡ ጎሐተ፡ ወእከ፡ ለምሕል፡ ለከ፡ ከመ፡ ለፈቅር፡
 ወከመ፡ ለይትገሥ፡ ሎቲ፡ እኩ፡ ዙሉ፡ መጥሰ፡ ሕይወት፡ ዘእገባሉ፡ ሠፍይ፡ ከመ፡
 25 ወመሐሰ፡ ሳጊ፡ በእገገከ፡ ዙሉ፡ የገር፡ ወጸው፡ ለደቀብ፡ በቅድመ፡ ለዕይንጊህ፡ ለገላው፡
 26 ወእዘዘተ፡ በከመ፡ የገር፡ ዙተናገረ፡ ምስሉ፡ የሳው፡ ወይቤ፡ እከ፡ እገብር፡ ሥምረትኪ፡ ተሐቦይ፡
 ከመ፡ ለይወፊ፡ ለም፤፡ ወእም-ሱድ፡ እኩይ፡ ሳባሉ፡ የሳው፡ ወእይቀድም፡ ምገገ፡
 27 ዘእገባሉ፡ ተፋቅር፡ ከመ፡ ወበል፡ ወሰት፡ ይእገ፡ ወውሱ፡ *በዛጊ፡ ሌሊት፡ ወምገገ፡
 *ሠለት፡ ለፍጠል፡ ወሰ፡ ወሰ፡ አሕድ፡ ወገመት፡ አሕድ፡ በዛጊ፡ ሌሊት፡ ወቀብር፡
 ክልሌሆመ፡ ወ-ሱድ፡ የሳው፡ ወደቀብ፡ ወ-ስተ፡ ባዕገ፡ እገገ፡ ክልሌ፡ ፆሩ፡ ሳሩ፡ እመ፡
 ለሱሆመ፡

28 ወበሳድስ፡ ገመት፡ ዘኸሰብ፡ ጸውዑ፡ ይስጥ፡ ክልሌሆመ፡ ወ-ሱድ፡ የሳው፡ ወደቀብ፡
 ወመጽእ፡ ገቤህ፡ ወይቤሱመ፡ ይቅቅ፡ እከ፡ ለሐውር፡ ወ-ስተ፡ ፍፍጥ፡ ለሰው፡ ወ-ስተ፡ ሌት፡
 2 ዘሰገሰም፡ ገብ፡ ሀሰ፡ ህፍ፡ ለሰው፡ ወቅብሩ፡ ፆሩ፡ ለብርሃም፡ እቡ፡ ወ-ስተ፡ በዕገ፡
 ዘካዕባት፡ ወ-ስተ፡ ገራህ፡ ለፍርገ፡ ኮጥያዊ፡ ዘለገረ፡ ለብርሃም፡ ለዝገረ፡ መቃብር፡ ህፍ፡
 3 ወ-ስተ፡ መቃብር፡ *ዘከረይኮ፡ ለርእስ፡ ህፍ፡ ቅብሩ፡ ወዘገገ፡ ለእዝከከመ፡ ወ-ሱድ፡ ከመ፡
 ትገባሩ፡ ጽድቅ፡ ወርገ፡ በደብ፡ ምድር፡ ከመ፡ ይምጽእ፡ ለገዝለብር፡ ሳባሉከመ፡ ዙሉ፡
 4 ዘመጠ፡ የገር፡ ለገዝለብር፡ ይገባር፡ ለብርሃም፡ ወሰዘር፡ ወኩ፡ ወ-ሱድ፡ በበይና
 ቲከመ፡ እገገ፡ ገፈቅሩ፡ ለገከመ፡ ከመ፡ ብእሉ፡ ዘፍፈቅር፡ የፍሩ፡ ወእገገ፡ ጥገሥ፡ ብእሉ፡

1 A adds ለዕጽምጊ፡ 2 ለዕጽምጊኪ B. 3 ሂ B. 4 እገ፡ A. 5 B omits.
 6 A trans. 7 ለምክሱ፡ A. 8 እገጥ፡ B. 9 ለምሕረገኪ B C; A omits.
 10 ለፍቅርኪ፡ A. 11 እገ፡ A B. 12 Emended by Dillmann from ከመ፡ of MSS.
 13 እስተቀቀ፡ A. 14 ወኪሮ፡ A. 15 ለይገሥ፡ A. 16 A D omit.
 17 እኩ፡ A B; D adds ትሬሊ 18 A trans. before ይእገ፡ For ዛጊ፡ B reads ይእገ፡
 19 A adds ወሰት፡ 20 ለፍጠል፡ A. 21 ሄ A. 22 ዘእገገ፡ A B D.
 23 ትሬሊ D; C omits. 24 ቅሩ፡ A. 25 B trans. before ይቅቅ፡ 26 እበፍ፡ B.
 27 ባዕገ፡ B. 28 ለፍርገ፡ A. 29 ኮጥያዊ፡ B. 30 መቃብር፡ A B. 31 ይምጽእ፡ A.
 32 A trans. after ለብርሃም፡ 33 ወሰውሱድ፡ A. 34 A omits.

ሰለጉሁ፡ በዘ፡ ይህ፤ ሱቱ፡ ወሰገባር፡ ጎሱ፤ በጸብ፡ ምድር፡ ወይተፋቶ፡ በባይናገሮም፡
 ከመ፡ ገናሎም፡ ወሰለገጥ፡ ስገረ፡ ጣቶ፡ እ፤ እሌዝዘከመ፡ ወረጊሥጸከመ፡ ከመ፡ ጥመንገም፡ 5
 ወትጸርርም፡ ወከመ፡ አጋፍቅርም፡ እስመ፡ በሰተጥ፡ ምሉኅ፤ እመንገቱ፡ ሰለሰ፡ ያመልክ
 ም፡ ወሰለሰ፡ ይሰገዱ፡ ሱም፡ ገዝርም፡ ውሉደቱ፡ ሰለገዝሉባሐር፡ ሰጎም፡ ስ፡ ስርገም፡ 6
 አሰከመ፡ ወእምዝ፡ ስ፤ እ፤ እምሰከም፡ ወተቆይኩ፡ ሱቱ፡ ዘበጽደቅ፡ ወበፍሥሓ፡ 10 ከመ፡
 ያብዝኅከመ፡ ወያለህቅ፡ ዘርእከመ፡ 11 ከመ፡ ከጥኩባጥ፡ ሰማይ፡ ሰብዝ፡ 12 ወይተክልከመ፡
 ውስጥ ምድር፡ ጥከሰ፡ ጽደቅ፡ ዘእይህረው፡ 13 ሰክሱ፡ ጥውልድ፡ ዘሰገሰም፡ ወይእይ፤ እ፤ 7
 እምሕሰከመ፡ በመሐላ፡ ዐቢይ፡ እስመ፡ እል፡ መሐላ፡ ዘእምዛሁ፡ የዐቢ፡ ሰሰም፡ በሱሕ፡
 ወከቡር፡ ወዐቢይ፡ ወስፋሕ፡ 14 መመንከር፡ 15 ወገያል፡ 16 ዘገብረ፡ በመደጥ፡ ወምድረ፡ ወተሱ፡
 ጎሱ፤ ከመ፡ ጥኩኅ፡ እሰ፡ ጥፈርህም፡ ወእሰ፡ ምመልክም፡ ወእገዝ፡ ያፈቅር፡ ጸክሩ፡ አሕድ፡ 8
 እጎህ፡ 17 በምሕረት፡ ወበጽደቅ፡ ወእይፈቅድ፡ 18 ብእሰ፡ እኩ፡ ሰለጉሁ፡ እምይእይ፡ ወእስከ፡
 ሰገሰም፡ ዙሱ፡ መጥዕሰ፡ ሕይወትከመ፡ ከመ፡ ጥሥርሐ፡ 19 በክሱ፡ ምገባሪከመ፡ ወኢትተሐጉሱ፡
 ወእመሶ፡ ዘገህህ፡ እምዛከመ፡ እኩ፡ ሰለጉሁ፡ እእምፋ፡ እምይእይ፡ ከመ፡ ዙሱ፡ ዘገገሥሥ፡ 9
 እኩ፡ ሰለጉሁ፡ ውስጥ፡ እደሁ፡ ይወድቅ፡ ወይህር፡ እምድረ፡ ሕያዥ፡ ወዘርሱ፡ ይተሐጉል፡
 እምጋሕጥ፡ ሰማይ፡ ወእመ፡ ዕለት፡ ሆክክ፡ ወመርገም፡ 20 ወቅጥ፡ ወመጥ፡ ወሰለሳጥ፡ 10
 ዘይ፤ድድ፡ በሳ፡ በከመ፡ አውዐ፡ ሰይም፡ ከማሁ፡ ያው፡ ምድር፡ ወሀገር፡ ወክሱ፡ ዘይከውገ፡
 ዘእሁ፡ ወይይመሰስ፡ እመጽሐፈ፡ ጥገግጸ፡ ውሉደ፡ ሰባእ፡ 21 ወእየርገ፡ 22 ውስጥ፡ መጽሐፈ፡
 ሕይወት፡ 23 እስመ፡ ውስጥ፡ ዘይተሐጉል፡ ወገገልፍ፡ ሰመርገም፡ ዘሰገሰም፡ ከመ፡ በክሱ፡
 መጥዕል፡ ይኩ፡ ይይኖመ፡ እገዝ፡ ጥተሐደስ፡ በጽእለት፡ ወሰመርገም፡ ወበመፀት፡ ወበጻዕር፡
 ወበቅጥ፡ 24 ወበመቅሠፍት፡ ወበደግ፡ ዘሰገሰም፡ እ፤ እገር፡ ወእስም፡ ገሰሰከመ፡ ውሉደቱ፡ 11
 በከመ፡ ዙዝ፡ 25 ዘይመጽእ፡ ጸብ፡ ብእሰ፡ ሰይፈቅድ፡ ይገባር፡ ሕህህ፡ 26 ገሰሰ፡ እጉሁ፡
 ጥከሰ፡ ዙሱ፡ ዘር፡ 27 ጥፈ፡ ሰከልህም፡ በይእጥ፡ ዕለት፡ ወወሀባ፡ ዕባ፡ ሰብእሰ፡ ዘውእጥ፡ 12
 ቅደመ፡ ጥወልቶ፡ ወማጎፈድ፡ ወጥሱ፡ ዘአውጽ፡ ወጥሱ፡ ዘጥረ፡ ስርገም፡ በገባ፡ ዐዘቅጥ፡
 መሐላ፡ ወይሁ፡ ሰገጥ፡ እሁብ፡ ዕባ፡ 28 ሰብእሰ፡ ዘጥረ፡ ቅደመ፡ ጥወልቶ፡ ወይሁ፡ ጎሳው፡ 13, 14

1 በባይናገሮም፡ A. 2 B omits. 3 C D omit. 4 C D add ወጋተክርርም፡
 5 ወትጸርርም፡ C D. 6 ወዝከርም፡ A. 7 A omits. 8 H B. 9 Better emend
 into ወከመ፡=*et quomodo*. 10 ወሰስፋሕ፡ B C; ከመ፡ ሰፍሥሓ፡ D. 11 ዘርእከመ፡ A B.
 12 ብዙ፡ A. 13 ዘእይህር፡ A. 14 A C omit. 15 መንከር፡ D; C omits.
 16 A B add ወዐቢይ፡ C omits ወገያል፡ 17 ጸክሱ፡ A. 18 ወእይፈቅድ፡ A B.
 19 ጥፈርህ፡ A B. 20 C trans. U" and መ". 21 ጥገግጸ፡ A. 22 ወእየርገ፡ A;
 ወእየርገ፡ B. 23 ሰ A. 24 ወ B. 25 ወበቅጥ፡ ወመፀት፡ A. 26 ዙዝ፡ C D.
 27 ዘይገባር፡ እኩ፡ A. 28 ወከሰሉ፡ B. 29 ዙዝ፡ ሰባ፡ A; ሰባ፡ ዕባ፡ ዙዝ፡ B;
 thus ሰባ፡ is emended into እሁብ፡ but I am doubtful.

ግጥሙ ሎቲ ሲያቀርብ፡ *ወመሀብ፡ ለሀጎቹ፡ ሲያቀርብ፡ ወይትሀሀብ፡ ሎቲ፡ ወአለብ፡
 15 ዘአብል፡ በእንቲአን፡ ምንጥ፡ ቃሌ፡ እስመ፡ ገቤህ፡ ሀሰወት፡ ወደቤ፡ ይስጥ፡ ታዕርፍ፡
 ቆይከመ፡ *በረከት፡ አውሉደቱ፡ ወሳዕሌ፡ ዘርእከመ፡ በዛጥ፡ ፀሰን፡ እስመ፡ አዕርፍከመ፡ *ፊ፡
 16 ወአሐዘዘ፡ ልብ፡ በእንጥ፡ ለሀጎቹ፡ ከመ፡ ለትገብር፡ በእንቲአን፡ ፀገ፡ ደባርከ፡ ለገዚሉብሔር፡
 17 ለፀላ፡ ሰብላሴ፡ ዘይገብር፡ ጸድቆ፡ ኪሆ፡ ወዘርሐ፡ እስከ፡ ሰገሊም፡ ወፈጸመ፡ እንዘ፡
 ይሉንዘመ፡ ወ*እንዘ፡ ደባርከመ፡ ወበልፀ፡ ወስጥ፡ በቅድሚያ፡ ገብረ፡ ወትፈሥከ፡ እስመ፡
 18 ከ፡ ፀርፍ፡ በማእከሎ፡ ወፀል፡ እምገቤህ፡ ወአዕረፍ፡ ይላ፡ ፀሰ፡ ወኖመ፡ ወኖመ፡
 ይስጥ፡ ወስጥ፡ ገራቱ፡ *በዛጥ፡ ፀሰን፡ እንዘ፡ ይትፈሃከ፡ ወኖመ፡ ገኖመ፡ ዘሰገሊም፡ ወጥጥ፡
 ወልደ፡ *ገወቅምጥ፡ *ኛወገምስ፡ ሱባ፡ ፈጸመ፡ ወኛምጥ፡ ወቀብርም፡ ከልሆመ፡ ወሱዳ፡
 19 ገሳው፡ ወያዕቆብ፡ ወሶራ፡ ገሳው፡ ወስጥ፡ ምድረ፡ ለያም፡ ወስጥ፡ ደብረ፡ ሲር፡ ወብብረ፡ ህፃ፡
 20 ወያዕቆብ፡ ገደረ፡ ወስጥ፡ ደብረ፡ ኩባር፡ ወስጥ፡ ማገፈድ፡ ዘምድረ፡ ፍልሰት፡ እቡህ፡
 አብርሃም፡ ወአምሰከ፡ ለገዚሉብሔር፡ በዙፍ፡ ልቡ፡ ወበከመ፡ ትእዛዛት፡ ዘይስተርእ፡ *በከመ፡
 21 ፈሰጠ፡ ዘሰመዋዕላ፡ ልደቱ፡ ወጥጥ፡ ልደ፡ ብእሲቱ፡ በገመ፡ ራብዕ፡ ዘሱባ፡ ካልእ፡
 ዘ*አርባ፡ ወኃምስ፡ ለፍገልገል፡ ወቀብራ፡ ወስጥ፡ በጎት፡ ዘእንጥ፡ ክልእ፡ ቅፋብ፡ ርብቃ፡ ከመ፡
 22 *በፀጋመ፡ ለመቃብረ፡ ሳራ፡ እመ፡ እቡህ፡ ወመጽኦ፡ ዙፍመ፡ *ውሉዳ፡ ወውሉዳ፡ ከመ፡
 *ይብክይ፡ ልደ፡ ብእሲት፡ ምስሌህ፡ ወከመ፡ ደናዘዘ፡ በእንቲአን፡ እስመ፡ ሀቡ፡ ይላስ፡
 23 እስመ፡ ደፈቅ፡ ፈፍፈረ፡ ጥቅ፡ እምአመ፡ ጥጥ፡ ራሐል፡ እገ፡ እስመ፡ ፍጽም፡ ወፈት፡
 ደላ፡ *በዙፍ፡ ፍፍይ፡ ወገብር፡ ለያዕቆብ፡ ወበዙፍ፡ መዋዕል፡ ዘሐይወ፡ ምስሌህ፡
 ለሰምዕ፡ እምአፋሃ፡ ቃሌ፡ ራኒከ፡ እስመ፡ የውሀ፡ ወሰላመ፡ ወርጥ፡ ወካብረ፡ ሰጥ፡
 24 ወደቤከር፡ ዙፍ፡ ምገባራጥ፡ ዘገብረ፡ በሐይወ፡ ወይላስ፡ ጥቅ፡ እስመ፡ ደፈቅ፡
 በዙፍ፡ ልቡ፡ ወበዙፍ፡ የፍሰ፡

ህጻ ወበዕለት ጥጥ ይስከቅ፡ እቡህ፡ ለያዕቆብ፡ ወሰገሳው፡ ሰምዕ፡ ወሱዳ፡ ገሳው፡ ከመ፡
 2 መሆ፡ ይስጥ፡ ለሀጎቹ፡ ሲያቀርብ፡ ወልዳ፡ ዘይገእስ፡ ወትም፡ ፈፍፈረ፡ ወገጋዘገጥ
 ምስሌ፡ እቡህመ፡ እንዘ፡ ደብረ፡ በእንጥ፡ ምንጥ፡ *እንዘ፡ ሀሎ፡ እንጥ፡ ዘትላህቅ፡ ወእንዘ፡
 3 ያዕቆብ፡ ይገእስ፡ ለያዕቆብ፡ መሆ፡ እቡህ፡ ለሀጎቹ፡ ወኪደከ፡ ገደገ፡ ወይቤሎ፡ እስመ፡
 እነ ግጥሙ ቅድመ፡ ልደት፡ ለያዕቆብ፡ በጎፍጥ፡ ጸብሐ፡ ብርስን፡ ወበዕለት፡ ፈገገ፡ እቡ፡
 *እንወው፡ ወአስገር፡ ወአምጽእ፡ ሎቲ፡ ከመ፡ ደብሳዕ፡ ወደባርከኒ፡ መጽኦ፡ በተጠብሰት፡

1 A omits through homeoteleuton. 2 ወአለብ፡ A. 3 ሀሎ፡ B. 4 በረከት፡ A B; በረከት፡ D. 5 ወሱዳ፡ B, which it trans. before በረከት፡ 6 A omits. 7 ለሀጎቹ፡ B C; ለሀጎቹ፡ D. 8 ደባርከ፡ A. 9 B omits. 10 ወዘርሐ፡ A B. 11 እምሆ፡ B. 12 ፀረ፡ A. 13 B trans. before ወስጥ፡ 14 የው... ገመጥ፡ A; ምእት፡ ወሰማገዳ፡ ገመጥ፡ B. 15 ኛወገምስ፡ A; ፀስራ ወኃምስ፡ B; ኛወኛ C D. 16 ወኃምስ፡ ገመጥ፡ B. 17 ወያዕቆብ፡ A. 18 ትእዛዛት፡ A. 19 በ B;

... et servivit Deo in toto corde suo [et in tota anima sua] et²⁰ secundum praecepta visibilia *secundum divisionem¹ temporum generationum ejus. Et quadragesimo quinto jubeleo in anno quarto *septimanae²¹ secundae² mortua est Lia uxor Jacob³ et sepelierunt eam in spelunca duplici secus Rebeccam matrem ejus (in sinistra sepulcri Sarae matris patris sui). Et adfuerunt omnes filii ejus et pueri ejus, ut flerent cum²² eo Liam mulierem ejus et ut consolarentur eum de illa, quia erat lugens eam. Quoniam diligebat eam valde ex die, qua mortua est Rachel²³ soror ejus, quia perfecta et recta erat in omnibus viis suis et honorificans Jacob, (et) omnibus diebus, quibus vixit cum eo⁴ non audivit omnem sermonem nequam ex ore ejus, quoniam quieta et pacifica erat et (recta et) hono(rifica erat). Et erat memor omnium operum ejus quae²⁴ fecit in vita sua, et [ideo] (lugebat eam, quia) diligebat eam valde in toto corde suo et in anima sua.

Et in die qua mortuus est Isac pater Jacob et Esau, audierunt filii XXXVII. Esau quoniam dedit Isac *majorem . . . honorif . . . portionem⁵ Jacob filio suo juniore, et indignati sunt valde. Et litigabant cum Esau⁶, dicentes: 'Quare *praepositus est tibi Jacob, cum sit junior⁷, et dedit illi pater tuus majorem portionem et te inferiorem fecit?' Et dixit ad³ illos Esau: 'Quia ego dederam Jacob primitiva propter modicam cocturam lentis, et in die in qua misit me pater meus venare illi venationem ut manducans benediceret me, veniens ille cum dolo intulit patri meo

¹ See note 19 on Eth. text.² MS. septimanarum secundi.³ Eth. = ejus.⁴ MS. ea et.⁵ Eth. = senioris portionem.⁶ Eth. = patre suo.⁷ Eth. = cum

sis tu senior et Jacob sit junior, is superior to Lat.

በከፍ: C; ዘከፍ: ረገጠ; H D; Lat. *secundum divisionem*, this implies በከፍ: ኩፋሌ: (or ፍልጠት):²⁰ Lat. *uxor Jacob*.²¹ ያወኛ A. Lat. omits.²² ወ-ሉ-ረ: A.

²³ ደ-በከ-ደፑ: ሰለደ: ብላሲፑ: A. ²⁴ ወተረፎር: B. ²⁵ ወዘዘሉ: መፑዕሉ: A; Lat. *omnibus diebus*.²⁶ A puts in nom.; Lat. partly defective. ²⁷ ገዘኒ: A.

²⁸ ኩሉ: B. ²⁹ ምግባሪ: A. ³⁰ ለሐፑ: A; Lat. defective. ³¹ D adds ረፍፋፍ: ³² ለሱፑሙ: C D. ³³ ወሀሉ: A. ³⁴ ለህፍ: C D; A omits, see Lat. ³⁵ Lat.

praepositus est tibi Jacob, cum sit junior. A adds H before ደገላስ: ³⁶ Lat. *illi*.

³⁷ ለህፍ: D. ³⁸ ፑረመጥ: B. ³⁹ Lat. *venare illi venationem*. ⁴⁰ Lat. omits.

⁴¹ በተጠባባሪ: A.

4 ወሉብ፤ ለአቡ፤ ሙባል፤ ወመስገ፤ ወባር፤ ለባ፤ ወኪያ፤ ረሰጠ፤ ታሐት፤ ለረሀ፤ ወደእኔ
 ለምሐሰ፤¹ ለሩ፤² ኪያ፤ ወኪያ፤ ከመ፤ ለገጥሁ፤ ለእኩይ፤³ ለሐዲ፤ ሳሌ፤ ለጎህ፤
 5 ወከመ፤ ሀላ፤ በተፋቅር፤ ወበሰላም፤ ብለሲ፤ ምስሌ፤ ለጎህ፤ ወሊ፤ ምስሌ፤ ፍፍገ፤። ወደቤልዎ
 ሊገሰም፤ ለገቢር፤ ምስሌሁ፤ ሰላመ፤ ለስመ፤ ገደሉ፤ ዘሉ፤ ይጸገ፤ ለምገደሉ፤ ወገሐክ
 ገጸገ፤ ለምሁ፤ ገሐውር፤ ሳሌሁ፤ ወገታሉ፤ ወናሐጉሉ፤⁴ ወውሉዶ፤⁵ ወሰለመ፤ ለተሐውር፤
 6 ምስሌ፤ ሰክሂ፤ ፍሐስም፤ ወደእኔ፤⁶ ስም፤ ወገ፤ ወሐት፤ ለራም፤ ወውስጥ፤ ለልስ
 ጥኤም፤⁷ ወውስጥ፤ ጥሐብ፤ ወውስጥ፤ ለጥ፤ ወገ፤ ለርእስ፤ ጥፋ፤። ሰብ፤ ለሰ፤ ይዳገ፤⁸
 ወውስጥ፤ ቀጥል፤⁹ ወገራር፤ ሳሌሁ፤ ወገንታሉ፤ ምስሌሁ፤ ወገሥር፤ ለምድር፤ ለገበሉ፤ የእገ፤¹⁰
 7 ገደሉ፤ ወደቤሱመ፤ ለሰህም፤ ለጎህ፤¹¹ ወሊትገባር፤ ምስሌሁ፤ ፀብ፤ ከመ፤ ለጎደቆ፤
 8 ቅድሚያ፤። ወደቤልዎ፤ ዘሲ፤ ም፤ ግርክ፤። ዘለምውርክ፤ ለስ፤ ዛ፤ ፀላት፤ ወእገ፤
 9 ታቦውሊ፤ ከሳርክ፤ ታሐት፤ ለርዕ፤። ለገሰም፤ ገሐስ፤። ም፤ ገገ፤ ገገ፤። ወረገ፤ ወሐት፤
 ለራም፤¹² ወገብ፤ ለዱራም፤¹³ ገብ፤ ፀርክ፤ ለሰህም፤ ወተዐሰብ፤¹⁴ ምስሌህም፤ ጸ፤¹⁵ መስተሳለሳ፤
 10 ዕደው፤ መስተታጎሳ፤¹⁶ ጥፋ፤። ወመጽሐ፤ ገቤህም፤ ለም፤ ጥሐብ፤ ወእም፤ ገብ፤ ወሉዶ፤
 ለጥ፤ ለሰ፤ ተዐሰብ፤¹⁷ ጸ፤¹⁸ ጥፋ፤። ወእም፤ ፍልስጥኤም፤ ጸ፤¹⁹ ጥፋ፤። መስተታጎሳ፤
 ወእም፤ ለዶም፤ ወእም፤ ከራም፤። ጸ፤²⁰ ጥፋ፤። መስተሳለሳ፤ ወእም፤ ከጤም፤ ዕደው፤²¹
 11 ጽጎ፤። መስተታጎሳ፤። ወደቤልዎ፤ ለሰህም፤ ገብ፤ ምስሌህም፤ ወምርሶም፤ ወእም፤
 12 ለጎ ገታጎሳ፤። ወመልሱ መፀት፤ ወቀ፤ ጥ፤ በጊዜ፤ ርእሱ፤ ወሉዶ፤ ከመ፤ ይጎህገልዎ፤²² ከመ፤
 13 ይራር፤ ቅድመ፤ ይምርሶም፤ ገብ፤ ደዕቅብ፤ ለጎህ፤ ወእም፤። ተዘክረ፤ ዘሱ፤ ለከ፤ ለጎገ፤
 ሀሰው፤። ወሐት፤ ልቡ፤ ጎብለት፤²³ ሳሌ፤ ደዕቅብ፤ ለጎህ፤ ወሊ፤ ተዘክረ፤ መሐሳ፤። ዘመሐሌ፤
 ለሰህም፤ ወሰለመ፤ ከመ፤ ለደጎገሥ፤ ዘሱ፤ ለከ፤ ለሱ፤ መፀዕሲ፤ ሳሌሁ፤። ለደዕቅብ፤
 14 ለጎህ፤። ወበዘ፤ ዘሱ፤ ለደላመረ፤ ደዕቅብ፤ ከመ፤ ለመገ፤። ይመጽሐ፤። ገቤሁ፤ በቀጥል፤
 ወውለ፤። ይላሁ፤ ልዩ፤ ብለሲት፤ ለስ፤ ሰብ፤ ቀርብ፤። ጥቃ፤ ማጎ፤ ለር፤ በፃ፤ ብለሲ፤

1 ወስ፤ D. 2 ዩ፤ A. 3 የ፤ A. 4 በእኩይ፤ B. 5 ገሳሰ፤ ጸ A.
 6 በተፋቅር፤ A. 7 ወ B. 8 Lat. *malitiam exerreamus ad invicem* seems corrupt,
 as this idea is already expressed. 9 ሰላም፤ A. 10 ለምገደሉ፤ ዘሉሁ፤ A.
 11 ወናሐጉል፤ B C D. 12 Emended from ወሉዶ፤ A, ወሉዶ፤ B C D. 13 ጸ፤ A
 over erasure. 14 ልስጥኤም፤ A. 15 A omits. 16 ይደርገ፤ A; ይደሰገ፤ C;
 ይደልገ፤ D. 17 ቀጥሉ፤ A. 18 C D add ሥርዕ፤ ወ. 19 ለጎህ፤ ገብ፤ ገብ፤
 A B C. 20 ከመ፤ ገርክ፤ A D. 21 ለርዕ፤ ገብ፤ ገብ፤ 22 B trans. 23 የገገ፤
 ዘሱ፤ B. 24 B adds ገራም፤ 25 ለዱራም፤ A. 26 ተገሰብ፤ B. 27 ፀሐር፤
 ምስሉ፤ B. 28 መስተታጎሳ፤ C D. 29 ገሥር፤ ምስሉ፤ B. 30 ጥፋ፤ A B.
 31 A puts in acc. 32 ከራውስ፤ A. 33 B C D omit. 34 B repeats. 35 ወ B.
 36 ለጎገ፤ ሀሱ፤ B. 37 ጎብለት፤ B. 38 መሐሳ፤ C D. 39 ዘሱ፤ ሰ A.
 40 ሳሌ፤ C; ሰ D; B omits. 41 ይመጽሐ፤ A. 42 B C add ገቤሁ፤ 43 ለርር፤
 ምስሉ፤ B.

escam et potum, et benedixit eum pater meus et me dedit sub manu ejus. Et nunc adjuravit nos pater noster me et illum, ut non exquiramus 4 nobis mala singuli fratri suo et ut simus in dilectione¹ et in pace, homo cum fratre suo, ut non *malitiam exerceamus ad invicem². Et dixerunt 5 ad eum: 'Non audiemus te ut faciamus cum illo pacem, quoniam virtus nostra potens super virtutem ejus et nos viri fortes super illum: ibimus adversus eum et occidemus eum et perdemus³ illum et filios . . .'

¹ MS. dilectionem.

² Eth. = perdamus vias nostras, is superior to Lat.

³ MS. perdimus.

መስተቃተሳን፤¹ ወ'መስተሳላሳን፤² ጎሩደን፤³ ወለላኩ፤ ገቤሁ፤ ሰብኤ፤ ኩባር፤ ለገዝ፤ ደብሱ፤ 15
ናሁ፤ ለጉክኤ፤ መጽሐኤ፤ ባዕሌክኤ፤ ደትቃተልክኤ፤ በዛ፤ ብሌሲ፤ ቅጥታ፤ ሰደፍ፤ ወደጸውፋ፤
ወልጋ፤ ወገዮ፤ ሐቅል፤ ለስመ፤ ደፈቅርዎ፤ ለደዕቅብ፤ ለምጎሳው፤ ወጎገርዎ፤ ለስመ፤ ደዕቅብ፤
ብሌሲ፤ ጸጋዩ፤ ወመጎል፤ ወልቅ፤ ለም፤ ጎሳው፤ ወእለም፤ ደዕቅብ፤ ለስከ፤ ሰብ፤ ሐርዕ፤ ጥቃ፤ 16
ግጎረደ፤ ወዕጸው፤ ለናቅጸ፤ ግጎረደ፤ ወቅመ፤ ውስተ፤ ጥድባብ፤ ወተናገረ፤ ምስሌ፤ ለጉሁ፤ 17
ጎሳው፤ ወደቤ፤ ሠናደ፤ ነዛክ፤ *ዘመጻለክ፤ ጎናገዘዚ፤ ባለገተ፤ ብሌሲ፤ ለገተ፤ ጥተገ፤ ዝኩ፤
ውልቅ፤ መሐሳ፤ ዘመሐልኩ፤ ለላቡኩ፤ ወእለም፤ ካዕብ፤ ዘለገበሲ፤ ደመቲ፤ ለሰስኩ፤ ለመሐሳ፤⁴
ወበሰዐተ፤⁵ መሐልኩ፤ ለላቡኩ፤⁶ ተኩ፤ ገዝ፤ ወውልተ፤ ጊዜ፤ ለውሥኤ፤ ጎሳው፤ ወደቤ፤ ለጸሎ፤ 18
ሰውሉደ፤ ሰብኤ፤ *ወሰአራዊተ፤⁷ ምድር፤ መሐሳ፤ ጽድቅ፤ ዘመሐሉ፤ ምሒሉመ፤ ለስከ፤ ለጎሳም፤
ወለገተ፤ ጸብሐተ፤ ናገሥሠ፤ ዝገቲ፤ ለዝገቲ፤ ለኩ፤ ወከመ፤ ደቅተል፤ ጸጻላሁ፤⁸ ወፀር፤⁹
ወተጸልኤ፤ ለገተ፤ ኪዩ፤ ወውሉድ፤ ለስከ፤ ለጎሳም፤ ወእልዕ፤ ገቢረ፤ ምስሌኩ፤ ተላጋ፤¹⁰ 19
ስግዕ፤ ዘገተ፤ ጎገር፤ ዘክ፤ ለጎገርከ፤ ለመ፤¹¹ ደዋልጥ፤ ሐራውደ፤¹² ግጎረ፤ ወጸጉርሂ፤ ከመ፤ 20
ፀምር፤¹³ ለድከመ፤¹⁴ ወለመ፤¹⁵ ለወፀኤ፤¹⁶ ደብ፤ ርሊሱ፤ ለቅርገተ፤ ከመ፤ ለቅርገተ፤¹⁷ ሆል፤ ወለባገዕ፤

¹ C adds ጎደሳን፤ ² B omits. ³ A puts in acc. ⁴ ናሁኤ B. ⁵ በሐርባን፤
ምላት B. ⁶ A B omits. ⁷ ቀርብ፤ C D. ⁸ ሠና፤ B D; ሠና፤ C. ⁹ ነዛክ፤
ጎናገዘዚ መጻለክኩ፤ ገቤኩ፤ C; መጻለክ፤ ነዛክ፤ ከመ፤ ጎናገዘዚ D. ¹⁰ ደመቲ፤ A B.
¹¹ ለመሐሳኩ፤ A. ¹² ወበሰዐተ፤ C; ወበሰዐተ፤ D. ¹³ A omits. ¹⁴ ወደቤ፤ A.
¹⁵ ወሰአራዊተ፤ ለሲ፤ ሀሰሠ፤ በ A. ¹⁶ ጸጻላሁ፤ A; ለኩ፤ ለኩ፤ ጸጻላ፤ B; ጸጻላ፤
ሰጻላሁ፤ C; ጸጻላሁ፤ D. ¹⁷ ወጸጉ፤ A; ወፀር፤ B; C omits. ¹⁸ ቃላጋ፤ B;
ቃላጋክ፤ C; ተላጎም፤ D. ¹⁹ ለመ፤ B. ²⁰ ጎረውደ፤ A. ²¹ A adds ሰለመ፤
D ሰለመሂ፤ ²² B C omit. ²³ ሰለመ፤ B; ሰለመሂ፤ C. ²⁴ ወፀኤ፤ B C D.

አጭ፣ እገብር፡ ምስሌክ፡ ተላኃ፡ ወእመላመ፡ ተፈለጠ፡ አጥብ፡ ለምለጥ፡ ለኮከኤ፡
 1 ለገጣ፡ ወእመ፡ ገብሩ፡ ገጥሳ፡ ሰላመ፡ ምስላ፡ መሐስኢ፡ ከመ፡ ለገብላ፡ ወግክመ፡
 ለይተ፡ ማለ፡ ወእመ፡ ከ፡ እለባቢሆ፡ ሰላሳሆ፡ ሰላሳ፡ ለሠገ፡ አጭ፡ ይከውን፡ በውስጥ፡
 2 ልብ፡ ሳላሌክ፡ ሰላመ፡ ወእመ፡ ከ፡ እንበላ፡ ማሳፈር፡ ሰላሳ፡ ወእመ፡ ተፃም፡
 ምስሌሁ፡ ሰ፡ አከዳ፡ አርፀ፡ ውሳረሰ፡ ምስሌሁ፡ ወገብረ፡ ሰላመ፡ ምስሌሁ፡ አጭ፡
 3 እገብር፡ ምስሌክ፡ ሰላመ፡ ወእመ፡ ጳጳሳ፡ ይገጥ፡ ከመ፡ ራዛ፡ አጭ፡ አላምር፡ ከመ፡
 አፍቅርኩክ፡ ወእገብር፡ ምስሌክ፡ ሰላመ፡ ተሠረው፡ እገጥ ወይሠረው፡ ውሱደኑ፡ ወእይኩን፡
 4 ሰክ፡ ሰላመ፡ ወበጊዜ፡ ርእዮ፡ ደዕቅብ፡ ከመ፡ እእክ፡ እምለሱ፡ ሳላሌክ፡ ወእምኩሱ፡ ገፍሱ፡
 ከመ፡ ይቅጥ፡ መጽጻ፡ እገክ፡ ደንፈርዕ፡ ከመ፡ መፍሰስ፡ ዘይመጽእ፡ ውስጥ፡ ረምሐ፡
 5 ዘይረገ፡ ወይቅጥ፡ ወእይሰስል፡ ለምሆ፡ ውላጥ፡ ጊዜ፡ ይቤ፡ ሰላሌሆ፡ ወእለገብር፡
 ከመ፡ ይገድ፡ ወሰኩሱ፡ ካልእሆ፡

፱፻ ወእምክ፡ ተናገር፡ ይሁዳ፡ ለደዕቅብ፡ እሱሁ፡ ወይይቡ፡ ምስክ፡ እባ፡ ቀስተክ፡ ወፊ፡ ለሐሳክ፡
 ወገድ፡ ጸላኤ፡ ወቅጥ፡ ፀረ፡ ወይኩን፡ ሰክ፡ ገይላ፡ እስመ፡ እገቅጥ፡ ለገጥ፡ ወገብክ፡
 2 ጠለቅ፡ መምስልክ፡ ወእቅ፡ ገሆ፡ ሰክብር፡ ይላ፡ ሰቤ፡ ወስቅ፡ ደዕቅብ፡ ቀስተ፡ ወፊ፡
 3 ሐዳ፡ ወገድ፡ ሰላሳ፡ እጥ፡ ጥባ፡ ገገ፡ ወገድ፡ ወገጥ፡ ወገጥ፡ ፊ፡ ሐዳ፡ ወገዳ፡
 4 አዳ፡ አጭ፡ ጥባ፡ ፀጋጭ፡ ወሰደ፡ ወቅጥ፡ ወእምክ፡ ወጽኦ፡ ውሱደ፡ ደዕቅብ፡
 5 አጭ፡ ወእገብር፡ ወገድ፡ ምስሌክ፡ ተናፈቀ፡ ውስጥ፡ መርብ፡ ማሳፈር፡ ወፀክ፡ ይሁዳ፡ ፍጽመ፡
 6 ወቅጥ፡ ኩሱ፡ ዘረከ፡ በቅድሚያ፡ ወእልባ፡ ዘእምሰጠ፡ ለማሳፈር፡ ወእእከዳ፡ ወሌ፡
 7 ወገ፡ ወእሱር፡ ወጽኦ፡ እገጥ፡ ገዳ፡ ጽብሐ፡ ለማሳፈር፡ ወገ፡ ወገ፡ ምስሌክ፡ ወቅጥ፡
 8 መስተቃተላሆ፡ ሰጥሎ፡ ወሰጥ፡ ወፀክ፡ ርቤል፡ ወይሳክር፡ ወከሱ፡ እገጥ፡
 9 ገዳ፡ ሰጭ፡ ለማሳፈር፡ ወገ፡ ምስሌክ፡ ወቅጥ፡ መስተቃተላሆ፡ ሰፍልስጥሎ፡
 10 መፀክ፡ ስም፡ ወብገ፡ ወእክ፡ ወልደ፡ ርቤል፡ እገጥ፡ ገዳ፡ ፀርቢ፡ ለማሳፈር፡ ወገ፡
 ምስሌክ፡ ወቅጥ፡ ለም፡ ለደም፡ ወእምክ፡ ኮራ፡ አርባ፡ ምእት፡ ዕድ፡ ጽጌ፡
 መስተቃተላሆ፡ ወፊድኩ፡ ምእት፡ ጉዮ፡ ወእርባ፡ ደቅ፡ ገላ፡ ጉዮ፡ ምስሌክ፡
 ወገደ፡ እሱሆ፡ ቅጥ፡ በከመ፡ ወይቅ፡ ውስጥ፡ ወገር፡ ዘይላ፡ ውስጥ፡ አዳ፡ ወሰደ
 ድም፡ ውሱደ፡ ደዕቅብ፡ ደገራሆ፡ እስክ፡ ደብር፡ ሲለር፡ ወደዕቅብ፡ ቀበረ፡ ለገጥ፡
 ውስጥ፡ ወገር፡ እገጥ፡ ይላ፡ ውስጥ፡ አዳ፡ ወገብ፡ ውስጥ፡ ጬ፡ ወመገብ፡

1 ገላ፡ B. 2 Emended from ወእመ፡ C D, which A B omit. 3 ተፈለጠ፡ A.
 4 Emended from አጥባጥ፡ A, አጥባጥ፡ B D, አጥባጥ፡ C. 5 Emended from
 ለምለጥ፡ All MSS. add እስመ፡ 6 ለይከውክ፡ D. 7 ለገጥ፡ A. 8 ማሳፈር፡ A.
 9 A omits. 10 ሰላም፡ C D. 11 ማሕደር፡ A. 12 ወእመ፡ A. 13 B omits.
 14 ወገረሰ፡ B; ወከረሰ፡ C; ወተሐርሰ፡ D. 15 C D omit. 16 ወእምክ፡ A. 17 A trans.

‘ . . . ut demus illi gloriam.’ Tunc Jacob extendit arcum suum et trans-¹,² misit sagittam et percussit Esau fratrem suum (contra mammillam dextram ipsius) et dejecit illum. Et emisit sagittam secundam et¹ percussit 3 *Adoram Arameum² juxta mamillam sinistram ipsius et dejecit illum et occidit eum. Et post haec exierunt filii Jacob ipsi et pueri ipsorum 4 divisi in quattuor spiritus bareos. Et exivit Judas primus et Neptalim 5 et Gad cum eo et quinquaginta pueri cum ipso secundum meridianum bari³ et interfecerunt quodquod invenerunt in conspectu suo, et non effugit ex illis neque unus. Et Leui et Dan et Aser exierunt secun- 6 dum orientem bari et quinquaginta cum ipsis et interfecerunt bellatores Moab et Ammon. Exierunt Ruben et Issacar et Zabulon (secundum 7 septentrionem bari) et quinquaginta [ipsorum] cum ipsis, et interfecerunt et ipsi bellatores Filistin. Et exivit Symeon et Benjamin et Enoch 8 filius Ruben secundum occasum bari³ et quinquaginta [ipsorum] cum ipsis, et interfecerunt ex Edom et ex Correo quadringentos viros bella- tores, et sescenti (fugerunt) et quattuor filii Esau fugerunt cum ipsis et dereliquerunt corpus patris sui projectum in excelso quod (est) in Adurin. Et persecuti sunt filii Jacob post eos usque ad montem Seir. Et Jacob 9 seppellivit [Esau] fratrem suum in excelso quod est (in) Adurin, et con- versus est in barin. Et (cir)cumsederunt⁴ filii Jacob filios Esau in monte 10

¹ MS. et per et. ² MS. adoramarommenon. ³ MS. barin. ⁴ See note 58 on Eth. text.

“ ωλσσι; A; ωλλσσι; C. “ ρθρω; A. “ ρλρσ; A; λλρσ; C D.
 “ τωσ; A. “ αβ; A C D. “ ωλρσλλσλ; A. “ ρλρ; αβ; B.
 “ B adds λλλσσι; “ σσθθ; C D. “ ρλλλθ; A. “ ρλρ; A. “ γρσ; A.
 “ ρθρσθ; B C. “ Em. with Lat. *demus illi* from ስገሌ; of MSS. “ ωρλρ; A.
 “ Restored from Lat. *contra mammillam dextram ipsius* and the Midrash *Wajjissau*.
 “ ωρρσ; ω A. “ ሐρ; B C D, but Lat. supports A. “ ሐρρ; A B.
 “ Lat. *et dejecit illum*. “ ρρσ; B. “ ωλλσ; A. “ ωρσθ; B.
 “ ωθρσ; A. “ ስλλሰጥሐ; A. “ ከራ; A. “ ስ A C D; ስርሳፀ; B.
 “ ምላ; B; ሸ C D. “ ፀ; A; ፀ; C D. “ Lat. omits. “ ሸ A.
 “ ረፀ; B. “ ስሸ; C D. “ ስሸ; A. “ ስሸ; A; ስሸ; B;
 ስሸ; D. “ ረፀ; A. “ ስሸ; A. “ Lat. adds *Esau*. “ ስሸ; A.
 “ ስሸ; A. “ Em. with Lat. *(cir)cumsederunt* and the Midrash *Wajjissau* (see Appendix II) from ስሸ; of MSS.

ውሉዲ፣ ደዕቀብ፣ ለደቂቅ፣ ሃሳው፣ በደብረ፣ ሲሊር፣ ወአትሐት፣ ከሳዶም፣ ከመ፣ ደኩነ፣ ለጉባርጥ
 11 ለደቂቅ፣ ደዕቀብ፣ ወሰለኩ፣ ንብ፣ አሱሆም፣ ለመ፣ ደገብ፣ ሰላም፣ ምስሌሆም፣ ወሊመ፣
 12 ደቀትልሆም፣ ወሰለኩ፣ ደዕቀብ፣ ንብ፣ ውሉዲ፣ ከመ፣ ደገብ፣ ሰላም፣ ወገብ፣ ምስሌሆም፣
 ሰላም፣ ወአገብ፣ አርዑት፣ ቅዱስ፣ ሳዕሌሆም፣ ከመ፣ ደጽብሎ፣ ለደዕቀብ፣ ወሰውሉዲ፣ ዙጥ
 13 መጥዕስ፣ ወሰብ፣ አገክ፣ ደጽብሎ፣ ለደዕቀብ፣ ለከክ፣ ለመ፣ ዕለት፣ ወረደ፣ ውስት፣ ገብጽ፣
 14 ወኢትገ፣ ውሉዲ፣ ለዶም፣ ለምአርዑት፣ ቅዱስ፣ ከሠርዕ፣ ሳሠር፣ ወከላላ፣ ውሉዲ፣
 ደዕቀብ፣ ሳዕሌሆም፣ ለከክ፣ ዘ፣ ዕለት።

15 ወሊ፣ ስገሥት፣ ለሰ፣ ስገሥ፣ ስኩዶም፣ ዘአገበሰ፣ ደገገሥ፣ ገገሥ፣ ለውሉዲ፣ ለከራሌል፣
 16 ለከክ፣ ዘ፣ ዕለት፣ በምድረ፣ ለዶም፣ ወገሥ፣ ስኩዶም፣ ሰላቅ፣ ወልደ፣ ሆር፣ ወስመ፣
 17 ሀገ፣ ደናባ፣ ወጥ፣ ሰላቅ፣ ወገሥ፣ ሀገገጥ፣ ገብ፣ ወልደ፣ ዛሬ፣ ዘለም፣ ሰሊር፣
 18, 19 ወጥ፣ ገብ፣ ወገሥ፣ ሀገገጥ፣ አሳም፣ ዘለም፣ ደብረ፣ ጥገ፣ ወጥ፣ አሳም፣
 ወገሥ፣ ሀገገጥ፣ አሳት፣ ወልደ፣ በረደ፣ ዘቀትሰ፣ ምዕድደም፣ በሐቀሰ፣ ጥሉብ፣ ወስመ፣
 20, 21 ሀገ፣ አውሉት፣ ወጥ፣ አሳት፣ ወገሥ፣ ሀገገጥ፣ ስለማገ፣ ዘለም፣ ለማሌቃ፣ ወጥ፣
 22 ስለመገ፣ ወገሥ፣ ሀገገጥ፣ ሳኦል፣ ዘለም፣ ራሎት፣ ፈለገ፣ ወጥ፣ ሳኦል፣ ወገሥ፣
 23 ሀገገጥ፣ ሳኦሉና፣ ወልደ፣ አከሱር፣ ወጥ፣ ሳኦሉና፣ ወልደ፣ አከሱር፣ ወገሥ፣ ሀገገጥ፣
 አሳት፣ ወስመ፣ ብሊሊቲ፣ መደጠሊት፣ ወለት፣ ማጠረገ፣ ወለት፣ ማጠራይላብ።
 24 ለሱ፣ ስገሥት፣ ለሰ፣ ስገሥ፣ በምድረ፣ ለዶም።

¶ 1 ወገደረ፣ ደዕቀብ፣ በምድረ፣ ፍልሰት፣ አሱሆ፣ ምድረ፣ ከፍለገ፣ ለሱ፣ ጉዝምድ፣ ደዕቀብ፣
 ወጥሱ፣ ወልደ፣ ገወጃ፣ ወት፣ አውረድግ፣ ውስት፣ ገብጽ፣ ወትግጥ፣ ፋጠፋሬገ፣ ሳዕጤ፣
 3 ለረርዦገ፣ ሲቀ፣ ዐቀብ፣ ወጃጥ፣ ለጥሱ፣ ደብ፣ ዙሱ፣ ሆ፣ ወኮት፣ በረከት፣ ለገዝሉብሔር፣
 4 ውስት፣ ሆ፣ ገብጻዊ፣ በእገ፣ ጥሱ፣ ወኮት፣ ዘገብ፣ ለገዝሉብሔር፣ ደሴርሶ፣ ወገደገ፣
 ገብጻዊ፣ ዙሱ፣ በላደሆ፣ ለጥሱ፣ ለከመ፣ ርእዮ፣ ከመ፣ ለገዝሉብሔር፣ ምስሌሆ፣ ወኮት፣
 5 ዘገብ፣ ለገዝሉብሔር፣ ደሴርሶ፣ ወጥሱ፣ ሠፍዶ፣ ራላ፣ ለሳህይ፣ ራላ፣ ጥቀ፣
 ወአገሥአት፣ አዕይገጥ፣ ብሊሊት፣ ለገዝሉ፣ ወርእየተ፣ ለጥሱ፣ ወአፍቀረት፣ ወአስተባቀዕት፣
 6 ከመ፣ ደስካብ፣ ምስሌሆ፣ ወአመጠው፣ ገፍሶ፣ ወገዝከር፣ ለገዝሉብሔር፣ ወግላተ፣ ዘያብብ፣
 ደዕቀብ፣ አሱሆ፣ ዘለምውስት፣ ያላተ፣ አብርሃም፣ ከመ፣ አልዕ፣ ማሃ፣ ለምሰብሊ፣ ዘይዘመ፣
 ብብሊሊት፣ ለገገ፣ ጥ፣ ከመ፣ ሰ፣ ዙዩ፣ ጥ፣ ዘተሠርዕ፣ ሱ፣ በሰማደት፣ በቀድመ፣
 ለገዝሉብሔር፣ ለዕል፣ ወገጠላት፣ ጥርገ፣ በእገጥላህ፣ ውስት፣ መጻኅፍት፣ ዘሰሳላም፣ ለከሱ፣

1 ደቂቅ፣ A. 2 ስሊር፣ A. 3 ወሰለመ፣ B. 4 Lat. timoris owing to confusion of δουκίας and δευκίας (Rönsch). 5 ደጽብሎ፣ A; Lat. dent honorem wrongly.
 6 ደጽብሎ፣ A. 7 B C D add ደዕቀብ፣ against A and Lat. 8 A C D omit.
 9 B omits. 10 ገወ C; A D omit. 11 ሰ A. 12 Lat. omits. 13 ሰኩዶም፣ A;
 በሰዶም፣ B; D omits, also Lat. 14 LXX Βίβλακ; Mass. ὕβῃ. 15 ሰሊር፣ A;

Seir et subjugaverunt illos, ut sint servientes filiis Jacob. Et miserunt 11 ad Jacob patrem suum, si faciant¹ pacem cum ipsis (an interficiant eos. Et misit Jacob ad filios suos ut facerent pacem, et fecerunt pacem cum 12 ipsis) et posuerunt jugum timoris² super ipsis, ut *dent honorem³ Jacob et filiis ejus in omnibus diebus. Et erant dantes honorem Jacob usque 13 in diem descensionis⁴ ejus in Aegyptum. Et non cessaverunt filii Edom 14 de jugo timoris², quem imposuerunt illis filii Jacob, usque in diem istum. Et hi⁵ reges qui regnaverunt in Edom, priusquam regnaret rex⁶ in filiis 15 Istrahel, usque in diem hunc in terra Edom. (Et regnavit)⁷ Balac⁸ filius 16 Beor, et nomen civitatis ejus . . .

¹ MS. facient. ² See note 4 on Eth. text. ³ Eth.=pendentes tributum, is better than Lat.; cf. Test. Jud. 9. ⁴ MS. defensionis. ⁵ MS. hii. ⁶ MS. regnum. ⁷ Lat. may be right in omitting this clause; Gen. xxxvi. 32 also omits. ⁸ MS. barad.

ሶራር: B; LXX xxxvi. 32 Βεῶρ; Mass. ገሃጉ. ጸፍሳ: A; ጸፍሳ: C D; LXX Gen. xxxvi. 32 Δουρίθα; Mass. ሞገገገ. ገሳቅ: B. ገሳቅ: A. ስራ: A. ገሳቅ: B; ገሳቅ: C; ገሳቅ: D; LXX Gen. xxxvi. 32 Βοσῶρα; Mass. ሞገገገ. ገሳቅ: A; LXX ጸፍሳ; Mass. ሞገገገ. A omits; LXX ἑμῶν; Mass. ገሳቅ. ገሳቅ: A; LXX Gen. xxxvi. 35 Ἀδὰδ; Mass. ገሳቅ. ገሳቅ: A; LXX xxxvi. 35 Βαράδ; Mass. ገሳቅ. መዕድድም: B. መሃምሀ: A. ለውላድ: B; LXX Gen. xxxvi. 35 Γεθθῆμ; Mass. ሞገገገ. ስላማ: A B; LXX Gen. xxxvi. 36 Σηλαμά; Mass. ሞገገገ; Vulg. Semla. ለማሳቃ: B; LXX Gen. xxxvi. 36 Μασίκα; Mass. ሞገገገ; Vulg. Masreca. ስላል: A. ርሳሳ: A; LXX Gen. xxxvi. 37 ጾጋጋጋ; Mass. ስላሳ; Vulg. Rohoboth. ስላል: A. ስላሳ: A; LXX Gen. xxxvi. 38 Βαλαῶν; Mass. ገሳቅ. A omits. ለጸገ: A; LXX Gen. xxxvi. 39 Ἀράθ υἱε Βαράδ; Mass. ገሳቅ. ማይጥሳ: A; LXX Gen. xxxvi. 39 Μερρεβῆλ; Mass. ስላሳ. B omits; ማጥጥ: C D; LXX Μαρπασῖθ; Mass. ገሳቅ. LXX Gen. xxxvi. 39 ስላሳ; Mass. ገሳቅ. ጸገገ: ስላሳ: A. ስላሳ: A B probably for ስላሳ. ገሳቅ: B. ገሳቅ: ስላሳ: B. ፋጥፋጥ: A. Em. from መሰሰገ: A, መሰሰገ: B. See note 31, p. 144. ገሳቅ: A. Em. with ስላሳ ገሳቅ and ገሳቅ Gen. xxxix. 6 from ፋጥፋጥ: cf. also ver. 13 below. A adds መገገ: ስላሳ. መገገ: A. A adds መገገ: ስላሳ. A adds ስላሳ: ስላሳ. Em. with Gen. xxxix. 6 from ስላሳ: ስላሳ: ስላሳ: ስላሳ: of A B save that A omits ስላሳ: and adds ስላሳ: before ስላሳ. With ስላሳ cf. LXX σφόδρα, not in Heb. ገሳቅ: A. ስላሳ: ስላሳ: ስላሳ: A. ስላሳ: ስላሳ: ስላሳ: A. ገሳቅ: A. ስላሳ: ስላሳ: ስላሳ: A.

7 መኖሪ፤ ቅድመ፤ እገዚአብሔር። ወተዘከረ፤ ጥሴ፤ ዘገተ፤ ንባቡ፤ ወአፈቀደ፤ ደስኩብ።
 8, 9 ምስሌሃ። ወእስተብቀዕተ፤ * ጻመተ፤ አሐደ፤ ወክልኦ፤ ወ'አባሲ ሰሚዐ። ወአጠቀተ፤ ወአንዘተ፤ በሴት፤ ከመ፤ ትተበአሰ። ደስኩብ፤ ምስሌሃ፤ * ወዐጸወተ፤ ፍጥተ። ሴት፤ ወአንዘተ፤
 10 ወንደን፤ ልብሱ፤ ውስተ፤ እደሃ። ወሰበረ፤ ማዕጾ፤ ወጉ፤ አፍኦ፤ እምቅድመ፤ ገዳ። ወርእየተ፤ ደእኑ፤ ብእሲት፤ ከመ፤ * እደሰኩብ፤ ምስሌሃ። ወጠቀሰተ። ቅድመ፤ እገዚአ፤ እነዘ፤ ትብል፤ ኪዳ፤ ፈቀደ፤ ገብርክ፤ ፀብራጭ፤ ዘጉፈቅር። ይተግባህ። ከመ፤ ደስኩብ፤ ምስሌ፤ ወ*ኩ፤ ሶብ፤ አልዐልኩ፤ ቃል፤ ጉ፤ ወንደን፤ ልብሱ፤ ውስተ፤ እደ፤ * በጊዜ፤ እነተ፤ አንዘክም፤ ወሰበረ፤ ማዕጾ።
 11 ወርእየ፤ ገብጻጭ። * ልብሱ ለ። ጥሴ፤ ወማዕጾ፤ ስቡረ፤ ወሰምዐ፤ ስገረ፤ ብእሲቲ፤ ወወደ፣
 12 ሰፍሴ። ሴት፤ ጥቅሕ፤ ውስተ፤ መካን፤ ንብ፤ ይብቲ፤ ሙቀኅን፤ እሱ፤ ጥቅሕ፤ ንጉሥ። ወሀሱ፤ ህዩ፤ ውስተ፤ ጥቅሕ፤ ወወሀሱ፤ እገዚአብሔር፤ ሞገሱ፤ ለፍሴ። * በቅድሚሁ፤ ለላቀ፤ ፀቀብተ፤ ሴት። ጥቅሕ፤ ወምሕረተ፤ በቅድሚሁ፤ እስመ፤ ርእዩ፤ ከመ፤ እገዚአብሔር። ምስሌሁ፤ ወዘሱ፤
 13 ዘገብረ። እገዚአብሔር፤ ደሴርሖ። ወንደን፤ ዘሱ፤ በእደሁ። ወአልዐ፤ ሲቀ፤ ፀቀብተ፤ ጥቅሕ፤ ዘደአምር፤ ምስሌሁ። ምንተህ፤ እስመ፤ ጥሴ፤ ዘሱ፤ ይገብር፤ ወእገዚአብሔር፤ ደፈጽም።
 14 ወሰበረ፤ ህዩ፤ ክልኦ፤ ጻመተ። ወበውለቲ፤ መኖሪ፤ ተምዕ፤ ፈርዖን፤ ንጉሠ፤ ገብጾ፤ ሳባሱ፤ ክልኦቲ፤ ሕፀዋሁ፤ ሳባሱ፤ ሲቀ፤ መዘርተ፤ ወሳባሱ፤ ሲቀ፤ ሐበዘተ፤ ወወደ፣ ሙስተ፤ ጥቅሕ፤ ውስተ፤ ሴቲ፤ ለሊቀ፤ ፀቀብተ። ውስተ። ጥቅሕ፤ ንብ፤ ሀሱ፤ ጥሴ፤ እጉዝ፤ ህዩ።
 15 ወሙርዖ፤ ለፍሴ፤ ላቀ፤ ፀቀብተ፤ ጥቅሕ። ከመ፤ ይተሰእኩመ፤ ወይተሰእኩ። ቅድሚያመ።
 16 ወሐሰመ፤ ክልኦሆመ። ሕልመ፤ ሲቀ፤ መዘርተ። ወሊቀ፤ ሐበዘተ። ወነገርዖ፤ ለፍሴ።

1 መኖሪ፤ ገሳም፤ A. 2 A adds ልዐል፤ 3 ቃሉ፤ ወዘገተ፤ ንባቡ፤ A. 4 A adds በስቀ፤ ከመ፤ 5 A adds ገዳ፤ ጻገመ፤ ወሰበረተ፤ እነዘ፤ ንትብቀቶ፤ 6 አሐተ፤ ጻመተ፤ ፍጽመ፤ ወውለቲሱ፤ A. 7 A adds ዘገተ፤ ስገረ፤ 8 ወአጠቀቀተ፤ A D. 9 B omits.
 10 ንጉብር፤ ወከመ፤ A. 11 ወዐጸወተ፤ እቅጽ፤ A. 12 እደ፣ A. 13 ወካዕብ፤ ሰበረ፤ A፤ see note 3 on Lat. text. 14 Lat. *contempsit eam*; should we emend thus ደሳለቅ ሳባህ፤ 15 ወጠቀሰተ፤ A; Lat. adds *viro suo*. 16 ይተሰእኩ፤ A; B omits.
 17 A omits. 18 ወጉ፤ A. 19 Lat. defective and corrupt; with እንዘክም agrees Vulg. Gen. xxxix. 15 *tenebam* against Mass. ፬፻፲, LXX ἵδοντες. 20 A adds ዘንደን
 21 ልብሱ፤ B. 22 ውስተ፤ A. 23 Lat. omits. 24 በቅድመ፤ A. 25 A B omit.
 26 A adds ሀሱ 27 LXX (Gen. xxxix. 23) adds *ἰν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ* against Heb. and text above. 28 Emended with Lat. *in manus ejus* and Gen. xxxix. 22 from ቅድሚሁ፤ this confirms emendation in ver. 4. 29 Lat. *eorum quae fiebant in carcere* from Gen. xxxix. 22; same confused text found in Eth. Vers. of Gen. xxxix. 23 ዘይተገባር፤ በሴት፤ ጥቅሕ፤ what does this mean? ምስሌሁ፤ (= *pene cum*) seems an equivalent for *de' alevu* of LXX. 30 Better emend with Lat. *dirigebat ea* into ደሴርሖ፤ cf. ver. 12; LXX adds *ἰν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ*. 31 Emended from መብላገ፤ here both Eth. and Lat. (*cocorum*) follow an inappropriate rendering of ፫፻፶፯።

Et adgressa est eum et tenuit eum intra domum ut faceret ei vim, XXXIX.9
 ut¹ dormiret cum ea, et clusit ostia domus et detinuit eum: et dimisit²
 [Joseph] vestimenta sua (in manibus ejus) et frangens³ ostium fugit foris
 a facie ejus. Et vidit mulier quoniam contempsit eam, (et) mentita est⁴ 10
 adversus eum in conspectum domini ejus dicens: 'Servus tuus Hebreus
 iste vim mihi molitus est facere, quem diligebas, ut dormiret mecum, et
 factum est cum exaltassem vocem meam, fugiens foras dereliquit⁵ vesti-
 menta sua in manibus meis, qui(bus tenue)ram [ex imo ei vestimenta
 sua], (et fregit ostium).⁶ Et vidit Aegyptius vestimenta Joseph et ostium 11
 fractum et audivit sermonem mulieris, suae et posuit Joseph in domum
 vinculatorum in locum, in quo divincti regis⁷ detinebantur. Et erat 12
 illic in vincula, et dedit illi Dominus gratiam in conspectu principis
 carceris et misericordiam in conspectu ejus, quia vidit quod Dominus
 erat cum eo et omnia quae faciebat [Joseph], Deus dirigebat. Et [ideo] 13
 dedit universa in manus ejus, et non erat sciens princeps carceris quid-
 quam [eorum quae fiebant in carcere]⁸; quia universa ea faciens erat
 Joseph, et Dominus dirigebat ea. Et erat illic annis duobus. Et in 14
 tempore illo iratus est Faraon rex Aegypti super duos eunuchos suos,
 id est, super (principem) vinifusorum⁹ et super principem pistorum, et
 posuit eos in carcerem in domum principis cocorum⁹ in vinculario, in
 quo et Joseph tenebatur. Et posuit princeps vinculatorum¹⁰ Joseph ut 15
 ministraret eis, et ministrabat in conspectu eorum. Et somniaverunt 16
 viri¹¹ somnia, princeps vinifusorum et princeps pistorum, et indicaverunt

¹ MS. et. ² MS. demisit. ³ Emended with Eth. from aperiens; cf. ver. 11
 ostium fractum. ⁴ MS. adds viro suo. ⁵ MS. dereliquid. ⁶ MS. reges.
⁷ Observe that Lat. in agreement with Eth. Vers. of Gen. xxxix. 23 differs from all
 other versions of Gen. xxxix. 23, as well as from Eth. text of Jubilee. For fiebant
 MS. reads fieban. ⁸ MS. vinifusores. ⁹ An inappropriate rendering; see
 note 31 on Eth. text. ¹⁰ MS. vinculatorum. ¹¹ See note 36 on Eth. text.

Gen. xl. 3; hence my emendation. ¹² B⁷: A C D; Lat. in. ¹³ Lat. princeps
 vinculatorum; this agrees with ἀρχισμύρης of LXX Gen. xl. 4, but it is a bad
 rendering of Heb. phrase (see note 31). ¹⁴ ወይትለከው; D. ¹⁵ ለቀድሚው; B;
 ቅድሚው; C D. ¹⁶ Lat. viri, possibly due to a corruption of ἀμφότεροι into ἄνθρωποι.
¹⁷ መዘርተኝ; A. ¹⁸ ሐሰተኝ; A.

17 ወበከመ፣ ረከረ፣ ስመ፣ ከግሁ፣ ኮግሁ፣ ወሰሊቶ፣ መዘርጉ፣ ለገብሉ ረርፍን፣ ውስጥ ገብሩ፣
 18 ወበሐባዚሱ፣ ቶተሱ በከመ፣ ረከረ፣ ስመ፣ ጽሴ፣ ወረብሶ ሊቶ መዘርጉ፣ ለጽሴ፣ በሴጥ፣
 ጥቅሱ ለመ፣ ለደደግ፣ ዘይከውጥ፣ ወሊተከከረ፣ ከመ፣ ደደደ፣ በረርፍን፣ ዘከመ፣ ነገር፣ ጽሴ፣
 ለከመ፣ ረከረ።
 9 ወበውለቶ፣ መጥዕላ፣ ሐሰመ፣ ረርፍን፣ ሐልመ፣ ክልሉጥ፣ በላሐጥ፣ ሴሊጥ፣ በላጥ፣ ነገረ፣
 ፀባር፣ ዘይከውን፣ ጸባ፣ ድር፣ ወቶሐ፣ ለግግግግ፣ ወጸውግግ፣ ለከሐግ፣ መረከራከ
 ሐልግ፣ ለሰ፣ ውስጥ ገብሩ፣ ወረቆይጥ፣ ወነገርግግ፣ ክልሉግ፣ ሐልግ፣ ወሊክህሉ፣
 ለእግር፣ ወእግር፣ ተከከር፣ ለጽሴ፣ ሊቶ መዘርጉ፣ ወነገር፣ በእጥጥ፣ ግሳ፣ ገገ፣
 3 ወለውፀሉ፣ ለግግግግ፣ ጥቅሱ፣ ወነገር፣ በቆይጥ፣ ክልሉግ፣ ሐሰግ፣ ወይ።
 በቆይጥ፣ ለረርፍን፣ ከመ፣ ክልሉግ፣ ሐሰግ፣ ለከሐግ፣ ለውገ፣ ወይ። ለሰጥ፣
 ግመጥ፣ ደመጽእ፣ ጽጋብ፣ ውስጥ፣ ድር፣ ገብሩ፣ ወእግ፣ ለገር፣ ሰጥ፣ ግመጥ፣
 4 ፀባር፣ ዘላኩ፣ ከግሁ፣ ፀባር፣ ውስጥ፣ ድር፣ ወይ። ወይ። ይከራ፣ ረርፍን፣ ውስጥ፣
 ድር፣ ገብሩ፣ መኩን፣ ወይ። ለሀገር፣ ለሀገር፣ ውስጥ፣ ሀገር፣ ለመጥዕላ፣
 ግመጥ፣ ከግግግ፣ ወይከውን፣ ለሀገር፣ ለሰጥ፣ ግመጥ፣ ፀባር፣ ወሊጥጥ፣
 5 ስምር፣ ለግግግ፣ ገገ፣ ፀባር፣ ለከመ፣ ገገ፣ ይከውን፣ ጥቅ፣ ወመሀር፣ ለገዚሉ፣
 ለጽሴ፣ ግገሱ፣ ወግገሱ፣ በቆይጥ፣ ለረርፍን፣ ወይ። ረርፍን፣ ለላእከሁ፣
 ለገረከሱ፣ በላሉ፣ ለሀገር፣ ወግገሱ፣ ለከመ፣ ለገረከሱ፣ ለገዚሉ፣
 6 ለሀገር፣ ወግገሱ፣ ግገሱ፣ ውስጥ፣ ድር፣ ለሀገር፣ ለሀገር፣ ውስጥ፣ ግገሱ፣ ገብሩ፣
 7 ወእግር፣ ጸባ፣ ለረገሁ፣ ግሰ፣ ለረርፍን፣ ወእግር፣ ለሰጥ፣ ለሰጥ፣ ወላዕቶ፣ ለገገ፣
 ወርቅ፣ ውስጥ፣ ክላ፣ ወሰከ፣ በቆይጥ፣ ለላ፣ ለላ፣ ወእግር፣ ወመሀር፣

1 Lat. adds *Joseph*. 2 Lat. omits. 3 መዘርጉ፣ A. 4 We should read
 ወሰሊቶ፣ ሐሰጥ፣ with Lat. *principem pistorum*. 5 ስፍ፣ B, Lat. *ei*, but Gen. xli. 22
 supports A C D. 6 Emended with Lat. *cum* from ለከመ፣ 7 ገገ፣ በሌሊት A.
 8 ነገር፣ A; Lat. omits. 9 Lat. *de somno*. 10 B omits. 11 Lat. *regno suo*,
 corrupt for *Aegyptio*; cf. Gen. xlii. 8. 12 ረቆይጥ፣ A B. 13 Lat. omits.
 14 A A D. 15 Lat. adds *Faraoni*. 16 ለውገ፣ A B, but Lat. *ejecit* supports C D.
 17 ለግግግ፣ A. 18 ክልሉግ፣ ሐሰግ፣ A. 19 Lat. *interpraetatus est*. 20 ለሰጥ፣ A.
 21 ግመጥ፣ A. 22 Same indefinite construction as in Gen. xlii. 29. 23 Lat. omits
 wrongly; cf. Gen. xlii. 30. 24 ግመጥ፣ B. 25 ዘከግሁ፣ B. 26 Emended from
 ከደደ፣ A, ከደደ፣ B, ምክደደ፣ C D, in accordance with Lat. *speculatores*, LXX Gen.
 xli. 34 *σπαράχας*, Heb. *ד'רפ'פ*; መኩን፣ only can claim to give the right sense.
 Possibly corruption arose early through confusion of *ד'רפ'פ* and *ד'רפ'פ*, or *σπαράχας* and
σπαράχας (Rönsch). 27 A omits. 28 Read ለሰጥ፣ with Lat. 29 ግመጥ፣ A.
 30 ወይኩን፣ A. 31 ግመጥ፣ H A. 32 ወሊጥጥ፣ A. 33 Lat. adds
super omnem terram. 34 ለዕይጥ፣ A. 35 ለላ፣ A. 36 ለላ፣ A B.

ea Joseph. Et quemadmodum interpretatus est illis [Joseph], sic est 17
eis et factum: principem vinifusorum Farao restituit in locum suum et
*principem pistorum¹ suspendit, sicut ei dixit Joseph. Et non fuit memor 18
princeps vinifusorum Joseph in vinculatorio, cum indicasset illi quaecumque
venissent ei, et non fuit memor, ut *internuntiaret Farao ut solvisset²
Joseph, quoniam oblitus est.

Et in illo tempore somniavit Farao somnia duo in nocte una propter XL
famem quae futura erat super (omnem) terram. Et expergefactus de
somno vocavit universos interpretes somniorum, qui erant in *regno suo³,
et praecantatores et indicavit illis (duo) somnia sua, et non potuerunt
illi interpretare somnia ejus. Tunc memoratus est princeps vinifusorum⁴
Joseph et indicavit de illo regi [Faraoni], et ejecit eum de vinculatorio
et narravit in conspectu ejus duo somnia (sua). Et) interpretatus est 3
(coram Faraone quod) duo somnia unum sunt (et dixit ei): 'Septem
[autem] anni [continui] erunt in omnem terram Aegypti ubertatis et
(postea) septem anni famis, *qualis (non) fuit⁵ in omnem terram. Et 4
nunc ordinet Farao speculatores⁶ in omnem terram Aegypti, qui con-
gredient escas per singulas civitates (et reponant eas) annis septem
ubertatis in escam quae futura est septem annis famis, et non periet
terra a facie famis, quoniam vehementer erit valde [super omnem terram].'
Et dedit Deus gratiam Joseph et misericordiam in conspectu Faraonis,⁷
et dixit Farao pueris suis: 'Numquid poterimus invenire hominem
prudentiorem et sapientiorem quam hic est quoniam spiritus Dei cum
ipso est.' Et posuit eum secundum se in omni regno suo et potestatem⁸
habentem in omni [terra] Aegypti, et imposuit eum super currum
secundum qui erat Faraonis. Et induit eum veste⁹ bissina et posuit 7
torquem aurem in colle ejus, et praeconaverunt in conspectu ejus 'Elel'

¹ Eth. = pistorem. ² Emended with Eth. from interveniret rex Farao et solveret.

³ Eth. = Aegypto. ⁴ Emended with Eth. from sic erit. ⁵ See note 26 on Eth.
text. ⁶ MS. beste.

⁷ אֱלֹ: A. ⁸ חָזָק: A; Lat. adds terra. ⁹ אֶלְעֵלֵי: A; אֶלְעֵלֵי: B.
¹⁰ אֶלְעֵלֵי: A. ¹¹ אֶלְעֵלֵי: A. ¹² א B. ¹³ Em. with Lat. praeconaverunt and
Gen. xli. 43 אֶלְעֵלֵי (LXX, with which Syr. agrees, gives ἐκέρυξεν) from אֶלְעֵלֵי: MSS.
add אֶלְעֵלֵי against Lat. and Gen. xli. 43. ¹⁴ אֶלְעֵלֵי: B. ¹⁵ אֶלְעֵלֵי: A;
אֶלְעֵלֵי: C; אֶלְעֵלֵי: D; Lat. Habirel (= אֶלְעֵלֵי אֶלְעֵלֵי); Gen. xli. 43 אֶלְעֵלֵי; LXX ἐκέρυξεν;
Historia Asenath (Fabric. Cod. Pseudepig.) ch. 3 δ δούρατος τοῦ θεοῦ.

et 'Habirel,' et posuit anulum in manu ejus et praeposuit eum super omnem domum suam et magnificavit eum et dixit: 'Non te praecedam ego nisi throno [meo] tantummodo.' Et accepit potestatem Joseph in 8 totam terram Aegypti, et dilexerunt eum omnes principes Faraonis et servi ejus et omnes facientes opera regis, quoniam in veritate ambulabat et non erat in illum superbia et extol . . .

. . . (Ta)mar nurrum suam: 'Sede in domo patris tui vidua, quousque XLI. 6 crescat Selon filius meus, et dabo te illi in uxorem.' Et crevit et non 7 permisit Batsuae uxor Juda Selon filium suum accipere illam. Et mortua *est Bethsua¹ uxor Juda in anno quinto septimanae² hujus. Et in anno 8 sexto hujus ascendit Judas, ut tonderet oves suas, in Tamnatam³, et indicatum est Tamar quia: 'Ecce socer tuus ascendit, ut tondeat oves suas, in Tamnata.' Et abstulit a se vestimenta viduitatis suae et induit 9 se *vestes optimas⁴ et ornavit se et sedit secus portam juxta viam Tamnatae. Et cum advenisset⁵ Judas, invenit eam et aestimavit eam 10

¹ MS. es bethsuae. ² MS. septimanarum. ³ MS. tamnasar. ⁴ Eth. = velum. ⁵ MS. advenissent.

ἡνομήθη. " ፋጠፋራ: A. " ስለፍጹሙ: A; Gen. xli. 45 ἵ; LXX 'ἡλίου πάλως. " Emended from መብላገ: see note 31, p. 144. " B adds ሰለገ: " ቅድመ: A. " ከሌድ: A. " ስልፍ: A. " ስፍ: B. " ሰባተ: ከረፍገ: A. " ጸጋስ: A. " በሌላ: C D. " መስፈርት: A. " ሀርፍ: B. " Emended from ወሰፍገ: A, ወሰፍገ: B, ወሰፍገ: C, ወጃ D. " ምለት: መስፋራ: B. " B omits. " ሠርፍ: A; ስርፍ: B C. " ለፍጹሙ: A. " ከሰ: B. " ከሌ: A. " ለገር: B. " ጋሰግር: A. " ለር: B. " ሰልገ: B; ገሰልገ: C; ፍሰልገ: D. Cf. Gen. xxxviii. 8 ስገገ ስገገ; LXX ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν. " A adds ከመ: " A adds ደካ: " ከመ: A C; ስለገገ: ገለገገ: A; ስ C D. " ስለገ: B C; Lat. Selon; LXX ἡገገገ; Heb. ἡገገ. " ስለገገ: A; Lat. Batsuae; Gen. xxxviii. 12 ሡገገ; LXX ἡገገ; Test. Judae 10 Βηθσοῦ. " ገመገ: B. " Gen. xxxviii. 12 ሡገገ ሡገገ. " ስለገገ: A; Lat. Tamnatam; LXX ἡገገገ. " A C D omit through homeoteleuton; Lat. and Gen. xxxviii. 13 support text. For ገርገ: B gives ፍርገ: " A omits. " ገለገ: A; Lat. vestes optimas wrongly; Gen. xxxviii. 14 ሡገገ. " ገመገ: C; ሡገገ: D; LXX (Gen. xxxviii. 14) ἡገገገገ, Syr., and Onk. support text, but Heb. is ሡገገገ = 'covered herself'; Vulg. multo habitu. " ስለገ: A B, but Lat. supports C D. " ወገገገ: A. " ሡገገ: A. " Lat. dixit.

ሀቤ፤ ደስታ ወይሆነ ለሌላው ወይስ ለእኔ ይህን ስሜት ለማድረግ ለማድረግ፤
 13 ወስጥሮ፤¹ ዘውስት ለእኔ፤ ወተራሉ ሀቤ፤ ኪሮሆሙ፤ ለስጡ፤ ሰባ፤ ተፈጸሞ፤ ደስታ ለተ፤
 ወይሆነ፤ ለክ፤ ለፈጸሞ፤ ሰባ፤ ወወሀቤ፤ ኪሮሆሙ፤ ላቲ፤ *ወራሲ፤ ገሌገ፤ ወሽገሰት፤
 13, 14 ሱቸ፤ ወራሲ ይሁዳ፤ ወስት ለገገግ፤ *ወይላቲ፤ ሶረት፤ ቤት ለሱቸ፤፡ ወፈገ፤ ይሁዳ፤
 ማጎስ፤ ጠላ፤ ሰላይ፤ ፍገሁ፤፡ ለገገግ፤ ወገጥ፤፡ ወተስለሎሙ፤ ሰሰባ፤ ብሔር፤፡ *እገዝ፤
 ደብል፤፡ ለይት ሀሰወት፤፡ ዘማዊት፤ *እገት ዝ፤፡ ወይሆሎ፤ ለሌላ፤ ዝሰ፤፡ ገሌ፤ ዘማዊት፤፡
 15 ወገብ፤ ወላይሮ፤ *ወይሆ፤ ገጣእ፤፡ ወተስለሎ፤፡ ሰባ፤ ብሔር፤ ወይሆሎ፤ ለሌላ፤
 16 ዝሰ፤ ዘማዊት፤ ወይሆ፤፡ ገገግ፤፡ ከመ፤ ለገሌ፤ ለሰላ፤፡ ወእገ፤ ለእከሰት፤፡ ወሰሰት፤
 ለውራ፤ ተገውቶ፤፡ ከመ፤ ፀገሰት፤፡ ደላቲ ወገር፤ ለይሁዳ፤ እገዝ፤ ደብሎ፤ ናሁ፤ ተዕማር፤
 17 መርጎት፤ ፀገሰት ሰዘመት፤፡ ወራሲ ይሁዳ፤ ቤት ለሱ፤ ወይሆሎ፤ *መግ፤ ለሌላ፤፡ ወሰለ፤
 18 ገዊ፤ ለውፅላት፤ ወፍወዕይ፤ ለስመ፤ ገብረት፤ ርዘት፤ በውስት ለስራሌ፤፡ ወኮ፤ ሰባ፤
 ለውፅላት፤ ከመ፤ ፍወዕይ፤ ፈገገ፤ ሰሐመ፤፡ ለሌላ፤፡ ወይሆሎ፤ ወስት፤ ወተራ፤ ለእምር፤
 19 ዘመላ፤ ዝገቸ፤፡ ለስመ፤ ሱቸ፤ ፀገሰት፤፡ ወእከሰት፤ ይሁዳ፤ ወይሆ፤ ደረቆት፤ ተዕማር፤
 20 ለም፤፡ ወላይሮ፤ ለእገ፤፡ ወበእገት፤ ለተውሰሰት፤ ሰሰሎ፤፡ ወላይገ፤፡ እገ፤ ቀሪሮ፤፡
 21 ወእም፤፡ ወላይት፤ ከሌላ፤ ደቆ፤ ፋራስ፤ ወዛራ፤ ሰገመት፤ ሰባ፤ ዝገገ፤ ሱባ፤ ፍገም፤፡
 22, 23 *ወእም፤፡ ተፈጸመ፤፡ ሰባ፤፡ ገመት፤፡ ዘሰምር፤፡ ዘይሆሎ፤ ፍሰ፤ ለፈርገ፤፡ ወእከሰት፤
 ይሁዳ፤ ከመ፤ *እኩይ፤ ገብር፤፡ ዘገብረ፤ ለስመ፤ ሰከ፤ ምስሎ፤ መርጎት፤፡ ወስተሰሰመ፤ በቅድመ፤
 ለዕይንቲሁ፤ ወእከሰት፤ ከመ፤ ለሰሰ፤ ወስሰት፤፡ ለስመ፤ ከሁት፤ ከይተ፤ ወልዳ፤ ወእገ፤፡ *ደላሎ፤
 24 ወይትመሀለ፤፡ ቅድመ፤ ለገዝላብሔር፤ በእገት፤ ለሰላ፤፡ ወገር፤፡ በሕልም፤ ከመ፤
 25 ይሠረደ፤፡ ሱቸ፤ ለስመ፤ ተማሀለ፤ ጥቆ፤ ወእከሰት፤ ሰሐመ፤ ወላገብረ፤ እገ፤፡ ወኮ፤ ሱቸ፤
 ስር፤፡ ለስመ፤ ተመይ፤፡ ለም፤፡ ወእምር፤፡ ወእም፤፡ ለስመ፤ ሰሰ፤፡ ወሰ፤፡ ደውዕይ፤፡ በእሳት፤
 ለም፤፡ ወኮ፤ ዘይገብር፤ ከመ፤፡ ከሱ፤ ዘ፤ ደሰኩ፤ ምስሎ፤ ስማ፤፡ ደውዕይ፤፡ በእሳት፤
 26 ከመ፤ የዐይ፤፡ ሱቸ፤ ለስመ፤ ርዘት፤ ወገር፤፡ ከ፤ ሰሐመ፤ በእሳት፤ ደውዕይ፤፡ ወእገት፤፡
 ለእገ፤፡ በውሳኔ፤፡ ለስራሌ፤ ወላይኩ፤ ርዘት፤፡ በማእከሎ፤ ለስመ፤ ከሱ፤ ዘይሰኩ፤
 ምስሎ፤ መርጎት፤ ወምስሎ፤ ስማ፤፡ ርዘት፤ ገብረ፤፡ በእሳት፤ ደውዕይ፤ ብሌ፤ ዘሰከ፤ ምስሎ፤

¹ ሀቤ፤ A. ² B omits; so also Lat., but Gen. xxxviii. 18 supports text.
³ Lat. omits, but Gen. xxxviii. 18 supports text. ⁴ ኪሮሆ፤ A. ⁵ A trans. before ደስታ፤ Lat. omits. ⁶ Lat. dixit Judas. ⁷ Gen. xxxviii. 18 omits. ⁸ Restored by means of Lat. *et coit cum ea* = *et coniugium abtē*; cf. Test. Judae 12 *συνελθὼν ἀβτῆ* (*συνελθῆν*). ⁹ A B omit. ¹⁰ So Lat. and LXX, i.e. = *ἑστῆ*, but Mass., Sam., Syr. Gen. xxxviii. 20 *ἑστῆ* 'his friend.' ¹¹ *ገገግ*; A B, but Lat. supports C D. ¹² Lat. *loci illius*; Gen. xxxviii. 21 *ἑστῆ*, but LXX τοῦ τόπου agrees with text. ¹³ ወይሆሎ፤ B. ¹⁴ ሱቸ፤ B. ¹⁵ B omits. ¹⁶ MSS. add ዘማዊት፤ ወእሎ፤ against Lat. and Geh. xxxviii. 21. ¹⁷ Trans. and emended with Lat. *dicens non*

fornicariam et dixit ad illam: 'Introibo ad te.' (Et) illa dixit: 'Intra: et introivit ad eam. Et dixit illi: 'Da mihi mercedem meam.' Et dixit ille: 'Non est in manu mea nisi anulus quem habeo in digito meo, et munile et baculus¹ qui est in manu mea.' Et dixit ad illum: 'Da mihi ea quousque transmittas mercedam meam.' Et dixit Judas: 'Transmitto tibi edum.' Et dedit ea illi (et coit² cum ea), et concepit ex eo. Et abiit Judas ad oves (ipsa autem abiit in domum patris sui). Et transmisit³ (Judas) illi hedum de manu pastoris sui Adollam, et non invenit eam. Et interrogavit viros loci (illius)⁴ dicens: 'Ubi est fornicaria illa quae erat hic?' Et dixerunt illi: 'Non est hic fornicaria nobiscum.' Et ille revertens indicavit Judae⁴ dicens: 'Non inveni illam, sed et interrogavi viros loci (illius) et dixerunt non esse in illo loco fornicariam.' Et dixit (Judas): 'Habeat illa, sed ne forte derideat⁵ nos.' Et cum 16 facti fuissent illi menses tres, apparuit quod haberet in utero, et indicaverunt Judae dicentes: 'Ecce Tamar nurus tua in utero habet (fornicatione).' Et advenit Judas in domum patris ejus et dixit patri suo et 17 fratribus ejus: 'Producite illam foras, et conburatur igne, quoniam fecit immunditiam in Istrahel.' Et factum est cum produceretur ut arderet, 18 transmisit socero suo anulum et munilem et virgam et dixit: 'Cognosce cujus sunt haec, ex ipso ego in utero habeo.' Et... 19

¹ MS. baculum. ² Emended from fuit; see note 8 on Eth. text. ³ See note 12 on Eth. text. ⁴ Eth. = ei. ⁵ MS. deridat.

inveni illam and Gen. xxxviii. 22 ጥገሃጥ ሄኔ ጥገሃ from ከመ: ጥገሃ: ወደሰጥ: A B.
¹ Added with Lat. ² Gen. xxxviii. 22 omits. ³ ዘማጥጥ: C D. ⁴ Lat. and Gen. xxxviii. 23 add *Judas*. ⁵ Emended with Lat. *habet* and Gen. xxxviii. 23 ጥገሃ from ጥገሃ: A.
⁶ supports B. ⁷ ጥገሃ: A. ⁸ Lat. omits wrongly; Gen. xxxviii. 24 supports text.
⁹ A omits. ¹⁰ B trans. before ዘመጥጥ: A. ¹¹ A adds ጥገሃ: ወ; B ጥገሃ: A.
¹² ለጥጥ: A. ¹³ ለጥጥ: A. ¹⁴ B trans. before ዘመጥጥ: A. ¹⁵ ለጥጥ: A.
¹⁶ B trans. after ወለጥጥ: A. ¹⁷ ለጥጥ: A B C; D supports text, but trans. ጥ' and ለ'. ¹⁸ ወ C D; B omits. ¹⁹ ጥገሃ: A; ደገገ: B. ²⁰ D adds መጥጥ: A.
²¹ ለጥጥ: B. ²² ጥገሃ: A. ²³ ጥገሃ: A B.

27 ወብሊሲ፤¹ ወገደግ፤ መፀተ፤ ወመቅሠፍ፤ ለምእስራኤል። ወለይሁዳ፤ ፀርፍህ፤ ከመ፤
 ለሰከቡ፤ ምስሌግ፤ ክልሌሆመ፤ ደቂቅ፤ ወሰለገገዝ፤ ቀመ፤ ዘርአ፤ ለካል፤ ፀገደ፤ ወአይሂረው።
 28 እስመ፤ በየውሀተ፤ ሳይገኘሁ፤ ሶረ፤ ወገሠሠ፤ ዘካ፤ እስመ፤ ለምፍጥሕ፤ ለብርግ፤ ዘአዘዘመ፤
 ሰውሱጽ፤ ፈቀደ፤ ይሁዳ፤ ያውዕደ፤ በእሳት።
 29 ወበቀዳሚ፤ ግመት፤ ዘሰብ፤ ግልስ፤ ዘግወጃ፤ ለጥሰላው፤ ለገዝ፤ ፀርፍ፤ ይምጸእ፤ ውስተ፤
 3 ምድር፤ ወለባ፤ ዘርግ፤ ተውሀቡ፤ ለምድር፤ እስመ፤ አለቡ፤ ምገተ፤ ዘይወርድ። ወዐብረት፤
 ምድር፤ ወበምድር፤ ገብጽ፤ ባሕቱ፤ ቦቱ፤ ሲሲት፤ እስመ፤ አስተጋብሎ፤ ጥሰፍ፤ ዘርአ፤ ለምድር፤
 3 በሰብሳግ፤ ግመት፤ ዘሠምር፤ ወዐቀቡ። ወመጽሐ፤ ገብጽ፤ ንቡ፤ ጥሰፍ፤ ከመ፤ የሀሮመ፤ ሲሲት፤
 ወከሠተ፤ መዛገብተ። ግንቡ፤ ሀሱ። ስርፍይ። ዘግወጃሚ፤ ግመት፤ ወሚጦ። ለአሕዛብ።
 ምድር። በወርቅ።
 4 ወዐባይ፤ ኩ፤ ረኃብ፤ ውስተ፤ ምድር፤ ክፍለ፤ ጥቅ። ወሰም፤ ያዕቀብ፤ ከመ፤ ቦቱ፤
 ሲሲት። ውስተ። ገብጽ፤ ወፈገወ፤ ፀሠርተ፤ ደቀ፤ ከመ፤ ይገሠሉ፤ ሱቱ፤ ሲሲት፤ በገብጽ።
 ወብገደምጎስ፤ ለፈገወ፤ ወበጽሑ። ግብጽ፤ ፀሠርተ፤ ደቀ፤ ያዕቀብ። ግምስ፤ ዘየሰውር።
 5 ወአላመርመ፤ ጥሰፍ፤ ወእመገጥሰ፤ ለደላመር፤ ወተናገረ፤ ምስሌሆመ። ፀጸብጸብ።
 ወይሴሱመ። ለካ፤ ሰብሎ፤ ግደ፤ አገተመ፤ ወመጸእከመ፤ ታስተላይዶ፤ አሰረ። ምድር፤
 6 ወጸጸም። ወእምዘ። ግዕዕ፤ ፈተሶመ። ወአቀመ፤ ስምገግ፤ ባሕተተ። ወተስዕተ፤
 7 አገጭ፤ ፈገወ። ወመጸእከ፤ አሕስሊሆመ፤ ስርፍ፤ ወወርቀመሂ። ወደባ፤ ሱመ።
 8 ውስተ፤ አሕስሊሆመ። ወአደለመ። ወአዘዘመ፤ ከመ፤ ይምጽሐ፤ ለገጥሆመ። ዘይ
 9 ገእስ። እስመ፤ ፀርፍ፤ ከመ፤ ሀሱ፤ አቡሆመ፤ ሕደው፤ ወእኑሆመ፤ ዘይገእስ። ወዐርጉ።
 ለምድር፤ ገብጽ፤ ወበጽሑ፤ ምድር፤ ክፍለ፤ ወገጉ፤ ለአቡሆመ፤ ዘሱ፤ ዘዘመ፤ ረከሮመ፤
 ወእረ፤ ተናገረ፤ ምስሌሆመ፤ መኩን፤ ብሔር፤ ፀጸብጸብ፤ ወእሕሳ፤ ለስምገ፤ እስከ፤ ሰብ፤
 10 ደመጸእ። ለብገደም። ወይሴ፤ ያዕቀብ፤ ለምክንከመኩኑ። ጥሰፍ፤ ለሀሱ፤ ወስምገግ፤

¹ A B put in nom. ² ደቂቅ፤ A. ³ A B omit. ⁴ ሰገደ፤ A. ⁵ B adds
 ዘሠብ፤ ⁶ ግዘ A; አርብ፤ አርብዕቱ፤ B. ⁷ B C add ከመ፤ የሀሮመ፤ ሲሲት
 ወአስተጋብሎ፤ ጥሰፍ፤ against A D and Lat. ⁸ ሰ B. ⁹ ምድር፤ ገብጽ፤ A.
¹⁰ H A. ¹¹ መዛገብተ፤ ንቡ፤ ሀሱ፤ ስርፍይ፤ Lat. *horrea in quibus erant frumenta*
 agree with LXX xli. 56 τὸς σιτοβολῶνας and Onk. ሰገግ ገገግ ገገግ፤, and thus
 imply ገገ ገገግ፤ instead of the Mass. ሰገግ ገገግ፤; Vulg. *horrea* and Syr. 𐩦፤፪፣ point in
 the same direction. The ግ፤ is actually found in the Sam. ¹² ወእረ፤ ሀሰው፤ B.
¹³ ስርፍ፤ A. ¹⁴ ሰ D. ¹⁵ ሚጦ፤ A. ¹⁶ ለአሕዛብ፤ A C D. ¹⁷ ምድር፤ C D.
¹⁸ Restored from Lat. and Gen. xli. 57. ¹⁹ So Mass. xlii. 1, against LXX ἰσῶσις,
 and Vulg. *alimenta venderentur*. ²⁰ B C add ምድር፤ with Eth. Vers. of Gen. xlii. 1,
 against A B, Mass., LXX, and Vulg. ²¹ Lat. omits. ²² በጽሑ፤ A. ²³ Restored
 from Lat. *in Aegypto decem filii Jacob*; cf. Gen. xlii. 5. ²⁴ Cf. Gen. xlii. 5 ገገግ

... in terra autem Aegypti erant panes, quoniam congregaverat Joseph XLII. 1
 frumentum terrae septem annorum ubertatis et erat custodiens illud. Et 3
 advenerunt Aegypti ad Joseph, ut daret illis escas, et aperiens horrea,
 in quibus erant frumenta¹ *primi anni², vendebat illis³ (auro). (Convaluit 4
 autem famis in terra Canaan valde), et audivit Jacob quod esset frumen-
 tum in Aegyptum, et misit decem filios suos, ut acciperent sibi escam,
 et Benjamin non transmisit (cum eis). Et advenerunt (in Aegypto
 decem⁴ filii Jacob) (cum eo qui profiscebatur). Et cognovit eos Joseph, 5
 et ipsi non cognoverunt eum, et appellavit eos⁵ dure et dixit eis: 'Explore
 terram⁶ venistis,' et inclusit eos. Et mittens accessivus illos et accipiens 6
 Symeonem ab ipsis ligavit eum, et novem fratres suos dimisit⁷. Et 7
 implevit vasa eorum (frumento) et pecuniam ipsorum reddidit illis (in
 saccis eorum et nescierunt). Et mandavit illis de fratre suo juniore ut 8
 adducerent illum, (nam indicaverant ei quod pater eorum vivus erat et
 frater eorum junior.) Et ascenderunt (filii Jacob) de terra Aegypti 9
 et venerunt in terram Canaan et enarraverunt patri suo quaecumque
 evenerant eis, et quomodo dure locutus est cum eis princeps terrae et
 detinuit⁸ Symeonem, quousque exhibeamus [illi fratrem nostrum] Benjamin.
 Et dixit Jacob: 'Sine filiis me fecistis: Joseph non est et Symeon non 10

¹ MS. adds dedit illis ut manducarent, but corruptly; Gen.
 with Eth. from in primo anno; after anno MS. adds quia.
² Eth. = gentibus terrae; but this suspiciously resembles Eth. Vers. of Gen. xli. 56 ለድረት: ሰብሌ: ግብጽ፡
³ Gen. xlii. 5 omits. ⁴ MS. adds Joseph. ⁵ Eth. = vestigia terrae; see note 27
 on Eth. text. ⁶ MS. demisit. ⁷ MS. detenuit.

⁸ Emended
 Eth. = gentibus
 Gen. xlii. 5 omits.
 MS. adds Joseph.
 Eth. = vestigia terrae; see note 27
 on Eth. text.
 MS. demisit.
 MS. detenuit.

ድንጋጌ. ¹ A omits. ² So I have corrected from Lat. *dure* and Gen. xlii. 7
 ብድረት, LXX σαληρά. MSS. read ወተሰለሉሙ; see ver. 9, where ዐጸብጸብ: is rightly
 given by A B. ³ So LXX Gen. xlii. 9 ἴχνη, here perhaps = *aditus*, a loose
 rendering of "ጸገ ብገሃ, or it supposes "ጸገ ብገሃ; Lat. omits. ⁴ Lat. *mittens*
accessivus; ካዕብ: which B. C omit, may be corrupt for ለእ.ኩ: = *mittens*; *accessivus* is
 better than ፈገገሙ ⁵ Lat. varies greatly, *et accipiens Symeonem ab ipsis ligavit*
eum. What the true text is, I cannot decide. For ለቆሙ: A reads ለቆሙ: and C D ዐቆሙ:
⁶ ወደ.ወ: A. ⁷ Lat. omits, but Gen. xlii. 25 supports text. ⁸ ሰ B.
⁹ ለኩሆሙ: A. ¹⁰ Lat. adds *filiis Jacob*. ¹¹ ወ A B. ¹² Lat. *exhibeamus*
illi fratrem nostrum. ¹³ ለመካከሎቻችን A. ¹⁴ ወጥሰና: B C.

11 ለሀሳት፡ ውብያም፤ ጥሥላም፤ ገባሌኩ፡ ህገ፡ እከደከሙ፡ ወይቤ፡ ለከውር፡ ወልድና
 ምስሌከሙ፡ ለመጣ፡ ከመ፡ ደው፡ ለሰመ፡ ክልሉ፡ ወሰደት፡ ለም፡ ወአኩዳ፡ ተሐጉሳ፡
 ወዘገጉ፡ ጥሥላህ፡ ለመጣ፡ ከመ፡ ፈጸ፡ ሰፍ፡ ወጋወርዳ፡ ሲገ፡ ርሰላይ፡ በሐዘን፡ ውስጥ፡
 12 ም፡ ለሰመ፡ ርሰ፡ ከመ፡ ገብ፡ ወርቆመ፡ ለከሱ፡ በቀፊህ፡ ወ፡ በገ፡ ፈርሀ፡ ፈገ፡
 13 ወባር፤ በዘን፡ ወገሰ፡ በምድር፡ ከፍለገ፡ ወበክሱ፡ ምድር፡ ዘእገበሰ፡ በምድር፡ ገብ፡
 ለሰመ፡ በዘጋገ፡ ለምውሉድ፡ ገብ፡ ዘገቡ፡ ዘርሎ፡ ለሲሲ፡ ለም፡ ርሰደም፡ ለጥሱ፡
 14 ከመ፡ ደስተጋብላ፡ ዘርላ፡ ወይሠደም፡ ውስጥ፡ መዛገብ፡ ወየቆብ፡ ለገመገ፡ ባር፡ ወጥ
 15 ሲሰደም፡ ሰብ፡ ገብ፡ በቀፍሚ፡ ገመገ፡ ዘገባርመ፡ ወሰብ፡ ርሰ፡ ለስራሌ፡ ከመ፡ ገሰ፡
 ጥቁ፡ ገባር፡ ውስጥ፡ ምድር፡ ወአልባ፡ ድገ፡ ደቤ፡ ለውሉ፡ ጥፋ፡ ገብ፡ ወጥሥ፡ ለከ
 16 ሲሲ፡ ለገመገ፡ ወይቤሱ፡ ለከውር፡ ለመጣ፡ ለመጽሐ፡ ለኩ፡ ዘይገለሰ፡ ምስሌ፡ ለከውር፡
 17 ወርሰ፡ ለስራሌ፡ ለመ፡ ለፈገ፡ ምስሌሆመ፡ ደገሐጉሱ፡ ከሱመ፡ ለምቅደመ፡ ባር፡
 18 ወይቤ፡ ርቤ፡ ሀብ፡ ውስጥ፡ ለደ፡ ወለሰመ፡ ለደገባእከም፡ ሰከ፡ ቅጥ፡ ክልሉ፡ ውሉድ፡
 19 ሀፍ፡ ገ፡ ገ፡ ስሌህ፡ ወይቤሱ፡ ለከውር፡ ምስሌኩ፡ ወቀርብ፡ ደህ፡ ወይቤ፡ ፈገ፡
 ምስሌ፡ ወለሰመ፡ ለደገባእከም፡ ሰከ፡ ለሱሰ፡ ለኩ፡ በቅድሚኩ፡ ከሱ፡ መጥባሰ፡ ሕይወጥ፡
 20 ወፈገ፡ ምስሌሆመ፡ በካል፡ ገመገ፡ ዘዘ፡ ሰብ፡ በሥርቆ፡ ወር፡ ወበጽሑ፡ ብሐረ፡ ገብ፡
 ምስሌ፡ ከሱመ፡ ለሰ፡ የከው፡ ወለምጋሆመ፡ ውስጥ፡ ለደደሆመ፡ ማ፡ ለብገ፡ ወከርካብ
 21 ወጠርቤገተስ፡ ወጸቆው፡ መገር፡ ወበጽሑ፡ ወቆመ፡ ቅድመ፡ ጥሱ፡ ወርሰ፡ ብያያም፡
 ለኩ፡ ወአለመር፡ ወይቤሱመ፡ ዘኩ፡ ለኩመ፡ ዘይገለሰ፡ ወይቤልም፡ ወለጥ፡ ወይቤ፡
 22 ለገባሉብሐር፡ ደሃህልከ፡ ወልድ፡ ወፈገ፡ ውስጥ፡ ሰ፡ ወስምገሃ፡ ለውጽኦ፡ ሱመ፡
 23 ወገብ፡ ሱመ፡ ምሳከ፡ ወአቅረሰ፡ ሱ፡ ለምሳሁ፡ ዘለምጽኦ፡ በሊደሆመ፡ ወበልባ፡
 በቅድሚህ፡ ወመሀሰመ፡ ከፍሱ፡ ለከሱመ፡ ወበዘን፡ መከሊተ፡ ብያያም፡ ለመከሊተ፡ ከሱመ፡

1 B omits. 2 ውብያም፤ A. 3 ገባሌኩ፡ A. 4 Lat. et impletis malitiam vestram; Vulg. Gen. xlii. 36 haec omnia mala reciderunt, hence Vulg. and Jubilees presuppose ህገ as originally in Gen. xlii. 36; LXX and Mass. (also Sam. and Onk.) agree ἐπέπεσε ταῦτα πάντα; Mass. ህገጋ ህገ. 5 Gen. xlii. 38 ጥሥላህ. 6 ደው፡ C D. 7 ወዘገጉ፤ A. 8 Should be ደው፡ cf. Lat. et fuerit illi infirmitas aliqua; Gen. xlii. 38 ἰσθῆ ἡገገገ. 9 ርሰላይ፡ B D; ርሰላይ፡ C. So LXX μὴ τὸ ὕψος; Lat. canos meos; either rendering of Gen. xlii. 38 possible. Does this point to influence of Vulg. on Lat.? 10 Lat. dixerunt. 11 Em. from ከሱ፡ A B C; D omits; should we read ለሱ፡ with Lat. illis? 12 በቀፊህመ፡ C D; Lat. cum vasis ipsorum. 13 Lat. omits. 14 Lat. adds Jacob. 15 ለሲሲ፡ A B; Lat. in custodia. 16 ወይሠደም፡ A. 17 ወይቤ፡ A. 18 ለሰመ፡ A. 19 A adds ከመ፡ 20 ሀብ፡ B. 21 ቅጥ፡ A. 22 ምስሌኩ፡ A; Gen. xlii. 38 ሰጋጋጋ. 23 ወይቤሱ፡ C D. 24 ምስሌ፡ A B. 25 ዘ ለ. 26 ወለምሳሆመ፤ A. 27 ጠርቤገተስ፡ A. 28 Possibly a corrupt transliteration of ገሃ፡ Gen. xliii. 11. 29 ለሐጥሁ፡ B. 30 ወፈገም፡ C. 31 ስምገሃ፤ A. 32 ወገብ፡ A. 33 ለምጋ፡ ዘአቅረሰ፡ B. 34 በቅድሚህመ፡ A.

est: Benjamin si acceperitis, *in me et impletis¹ *malitiam vestram². Et ¹¹ dixit: 'Non ibit filius meus vobiscum, ne quando infirmetur in via: quoniam hos duos peperit mater ipsorum: unus periit, et hunc si acceperitis et fuerit illi infirmitas aliqua in via, deducetis canos³ meos cum tristitia in infernum.' Dixerunt⁴ enim ei quod et pecunia ipsorum ¹² reddita esset illis cum vasis ipsorum, et timuit (cum eis) transmittere cum [Jacob]. Famis autem ibat et convalescebat in terra (Canaam et in ¹³ omni terra praeter terram Aegypti), quoniam multi de filiis Aegyptiorum custodierunt semina sua in custodia⁵, ex quo [tamen] viderunt Joseph congregare frumenta et reponere in horrea, ut custodirentur in annis famis. Et manducaverunt ea Aegypt. . . 14

¹ A unique and secondary reading; nearest parallel in Syr. Gen. xlii. 36 **ܘܥܠܘܩܘܫܘܢܝܗܘܢ**.
² See note 4 on Eth. text. ³ See note 9 on Eth. text. ⁴ Eth. = vidit.
⁵ Eth. = cibum.

ጥሰባት፡፡¹ ወበልዑ፡² ወሰጥ፡ ወተንሥኡ፡ ወገደሩ፡ ንቡ፡ እእድ፡ጊሆሙ፡፡ ወሐሰ፡ ፍሴ፡ 24, 25
 ሕሊ፡ በዘ፡ ደለምር፡ ሕሊናሆሙ፡³ *እመ፡ ቦሙ፡ ሕሊ፡ ሰላም፡ በባደና፡ጊሆሙ፡ ወይቡሉ፡
 ሰብእሲ፡ ዘሳባ፡ ቤ፡ ምላእ፡ ሱሙ፡ ክሱ፡ አሕስሊሆሙ፡⁴ እክላ፡ ወ*ወርቆሙ፡ እገብእ፡
 ሱሙ፡ ማእከሰ፡ መዋደተሙ፡⁵ ወኮራ፡⁶ በዘእሰ፡ ደይ፡ ውስተ፡ ሐስሰ፡ ዘይገእስ፡ ኮራ፡
 ዘኖብር፡ ወፈገሆሙ፡፡

*ወገብረ፡ በክመ፡ ደቡሉ፡ ፍሴ፡ ወመልእ፡ ሱሙ፡ አሕስሊሆሙ፡ ክሱ፡ ሲሊተ፡ ወወርቆሙ፡ ፃፂ
 ወደ፡ ውስተ፡ አሕስሊሆሙ፡¹⁰ ወ*ኮራ፡ ወደ፡ ወስተ፡ ሐስሰ፡ ብገደም፡፡ ወገሆ፡ በጽብሕ፡ ፡
 ሶሩ፡ ወክ፡ ሲ፡ ወፅአ፡ እምሆ፡ ደቡሉ፡ ፍሴ፡ ሰብእሲ፡ ቤ፡ ደገምሙ፡ ፋጽ፡ ወ*አገዝሙ፡¹²
 እገዝ፡ ጥብል፡ ሆናገተ፡ ሠናይተ፡ ዐሠይክሙ፡¹³ እኩዩ፡ ሠረቆክሙ፡¹⁴ ጽዋ፡ ብ፡ር፡ በዘይሰ፡
 እገዝእኩ፡ ወእገብእ፡¹⁵ ሲተ፡ ሰለጥሆሙ፡ ዘይገእስ፡ ወፍጥ፡ እምጽእ፡ ዘእገብሲ፡ እሳእ፡¹⁶
 ውስተ፡¹⁷ ምዝናገድ፡ ወርጸ፡ ድጎራሆሙ፡ ወይቡሉሙ፡ በክመ፡ ዝገኙ፡ ነገር፡ ወደብልዎ፡ 3, 4
 ሐሰ፡ ሱሙ፡ ሰለገብር፡ከ፡ ሊደገብሩ፡ *ዝገተሰ፡ ነገር፡¹⁸ ወሊደብርቆ፡ እምቤተ፡ እገዝእኩ፡

¹ Gen. xliii. 34 **ሆጋ**; LXX **πειραπασίως**. ² Gen. xliiii. 34 omits.
³ ሕሊናሆሙ፡ A. ⁴ እመቦ፡ B. ⁵ Gen. xliv. 1 omits. ⁶ አሕሳሊሆሙ፡ A D;
 B omits the rest of this verse. ⁷ Gen. xliv. 1 reads **ከአባባይ ወገን ሆኖ ሆኖ ወገን**.
 For መዋደተሙ፡ A reads መዋደይተሙ፡ ⁸ ወኮራ፡ A. ⁹ A omits. ¹⁰ B omits.
¹¹ ኮራ፡ ደይ፡ B. ¹² Em. with Gen. xliv 4 from **ተገዝሙ**; ¹³ ምደክሙ፡ B;
 C D read corruptly **ሠሠይክሙ**; ¹⁴ ሰሪቆሙ፡ A. ¹⁵ ወእገብሲ፡ A. ¹⁶ እሳእ፡ C D.
¹⁷ ንቡ፡ C. ¹⁸ ዝገተሰ፡ ነገር፡ A.

ወርእክ፡ ጥሴፍ፡ ከመ፡ ልቡ፡ ከሱመ፡ ዕፋይ፡ ብሌሲ፡ ምስቤ፡ ካል፡ ሰግዳይ፡ ወስእ፡¹⁴
 ተዐገግ፡ ወገገርመ፡ ከመ፡ ወ-እ፣ ጥሴፍ፡ ወተናገረ፡ ምስቤሆመ፡ በከመ፡ ልካ፡ ዕብራይስጥ፡¹⁵
 ወሐቀፈ፡ ከሳው-ጊሆመ፡ ወበከከ፡ ወእመ-ገዢ፡ ሊያሎርዎ፡ ወእገዛ፡ ይብከ፣¹⁶ ወይቤሱመ፡¹⁶
 ለትብከ፣¹⁷ ሳቤሲ፡ ወእፍጥ፤ ወእምጽእም፡ ለሌቡ፡ ገቤ፡ ወትሬላይ፡ ዘ፣ ይተብብ፡ እፋ፣¹⁸
 ወአዕይንጥሁ፤ ለእፋ፣ ብንያም፡ ይራሊይ፡¹⁹ እስመ፡ ናሁ፡ ዝገ፣ ካል፡²⁰ ግም፡²¹ ዘዐባር፡²²
 ወግዲ፡ ኃምስ፣ ግመት፡²³ ሆሱ፡ ወአለቡ፡ ማእረር፡ ወአለቡ፡ ፍሬ፡ ዕፁ፡ ወአለቡ፡ ሐፊስ፡²⁴
 ፍጡ፡²⁵ ረዱ፡ ለገትመ፡ ወአብያገጥ፡ ከመ፡²⁶ ለትትሐጉሱ፡²⁷ በዐባር፡ *ወላትተከ፡ በእነት፡²⁸
 ጥፊትከመ፡²⁹ እስመ፡ ሰሠፊ፡ አቅይመ፡ ረገዎ፣ ለገዛሉብሐር፡ ቅድሚከመ፡ ከመ፡ ይሕፈ፡
 ሕዝብ፡ ብዘታገ፡³⁰ ወቤገውዎ፡ ለአቡ፡ ከመ፡ ግዲ፡ ሕይው፡ አ፤ ወእነትመ፡³¹ ናሁ፡ ትሬላይ፡³² ግም፡
 ከመ፡ ሠርዐ፤ ለገዛሉብሐር፡ ከመ፡ እነት፡ አቡህ፡ ለረርዎ፤ ወከመ፡ እመብል፡³³ ወ-ስ፣ ሴ፣
 ወዲባ፡ ክሱ፡ ምድረ፡ ግብጽ፡³⁴ ወቤገውዎ፡³⁵ ለአቡ፡ ክሱ፡ ክብር፤ ወክሱ፡ ዘመጠ፤ ወሀቢ፡³⁶
 ለገዛሉብሐር፡ ብሰ፡ ወክብረ፡³⁷ ወመሀቦመ፡ *በቃሰ፡ አፈ፡ ፈርዎ፤³⁸ ሰረገገ፡ ወስንቀ፡ ለፍፍት፡³⁹
 ወመሀቦመ፡ ለከሱመ፡ አልባስ፡ ተባር፡⁴⁰ ወብፋረ፡⁴¹ ወለሱሆመ፡⁴² ፈገ፡ አልባስ፡ ወብፋረ፡⁴³
 ወዐሠር፡ አእዱ፤ ዘይወስዱ፡ ስርና፤ ወረዳ፡⁴⁴ ወዐር፤ ወቤገው፡ ለአቡሆመ፡ ከመ፡⁴⁵
 ጥሴፍ፡ ሕይው፡ ወከመ፡ ወ-እ፣ ይሰፍር፡⁴⁶ ስርና፤ ለክሱ፡ ለሕዛብ፡⁴⁷ ምድረ፡ ወይሚብል፡
 ዲባ፡ ክሱ፡ ምድረ፡ ግብጽ፡⁴⁸ ወአእም፤ አቡሆመ፡ እስመ፡ *ፈገገ፡ በሕልሆ፡⁴⁹ ወእም፡⁵⁰
 ርእይ፡ ሰረገገ፡ ዘፈገ፡ ጥሴፍ፡ ወተሐይስት፡⁵¹ ሕይው፡⁵² መንፈሱ፡⁵³ ወይቤ፡ *ዐቤረ፡ ወ-እ፣
 ሊት፡⁵⁴ እመ፡⁵⁵ ጥሴፍ፡ ሕይው፡ አረድ፡ ወእርእ፣ ዘእንበሰ፡ እመት፡

ወተገሥእ፡ እስራኤል፡ እምካራ፤ እምቤ፣ በሠርቀ፡ ሣልስ፡ ወርፋ፡ ወሶረ፡ እነት፡ ፍፍት፡ ግም
 ዐዘቀት፡ መሐሳ፡ ወምዕ፡ መሥጥዕት፡ ለእምባከ፡ አቡህ፡ ይሕሳቅ፡ እመ፡ ለሱ፡ ለከ፡ ወርፋ፡
 ወተዘከረ፡ ደዕቀብ፡ ሕልመ፡ ዘርእ፤⁵⁶ በቤቴል፡ ወፈርህ፡ ወፊዲ፡⁵⁷ ውስት፡ ግብጽ፡ ወእገዛ፡ ግም፡
 ይሕሉ፡ ይልእከ፡ ለጥሴፍ፡ ከመ፡ ይምጻእ፡ ገቤህ፡ ወሊይረድ፡⁵⁸ ወ-እ፣ ወነበረ፡ ሆ፤ ለሱ፡

¹ ሰ A. ² ወስእ፡ A. ³ ሰ C D. ⁴ ይብከ፣ B. ⁵ ለትትከ፣ B. ⁶ A B omit. ⁷ B omits. ⁸ ግመት፡ B. ⁹ ይራሊይ፡ A. From ወትሬላይ፡ to ይራሊይ፡ em. from ወእርእ፣ ዘእንበሰ፡ እመት፡ ወአዕይንጥሁ፤ ለእፋ፣ ብንያም፡ እገዛ፡ ይራሊይ፡ with Gen. xlv. 12. ¹⁰ ካዕብ፡ B. ¹¹ ግመት፡ A. ¹² ግመት፡ A B; ግም፡ C D. ¹³ ሐርሰ፡ A. ¹⁴ A omits. ¹⁵ ወ B. ¹⁶ Gen. xlv. 11 ሆግግግ፡ LXX ἵνα μὴ ἐκτροῖσθῃς; Vulg. ne...peritas. ¹⁷ A good rendering of the sense of Gen. xlv. 20 ὁπῶν-ἅν ὁἰῶν-ἅν ὁπῶν-ἅν. ¹⁸ ሂ B. ¹⁹ ትሬላይ፡ A. ²⁰ እሚብል፡ A. ²¹ ቤገው፡ A. ²² So also Syr. Gen. xlv. 21 ~~ገው~~ ~~ገው~~ ~~ገው~~ against all other texts and versions. ²³ ጎብረ፡ B; cf. Gen. xlv. 22 ἵἰጋግ. ²⁴ ወብፋረ፡ A B. ²⁵ ይሰፍር፡ B D. ²⁶ ለሕዛብ፡ A. ²⁷ So LXX Gen. xlv. 26 ἰξίστη ἢ δῖαῖα; Heb. ἰጶግ ገግ; B omits ሆ. ²⁸ ተሐይስት፡ A. ²⁹ ወሕይው፡ B C D. ³⁰ ጥሴ፡ A. ³¹ So LXX Gen. xlv. 28 μέγα μοί ἴσται; Heb. ገ; Mass. and Sam. omit ሊት፡ against LXX, Syr., Vulg., Onk. ³² እስመ፡ B C D, but LXX ἰ supports A. ³³ ለም፡ A. ³⁴ ዘሐሰመ፡ C D. ³⁵ ወረድ፡ B. ³⁶ ወሊረድ፡ B.

4 ዕለት እመቤ ከመጣ ደርዳላ ራላ፤ እመ፤ ይጠር፤ ወሰለመ፤ ይወርድ፤¹ ወገብ፤ በገብ፤ ማእረር፤ ቀጥጥ፤ ፍራ፤ እምሥርናይ፤ ብሉይ፤ እስመ፤ እለቦ፤ ወስተ፤ ዙሉ፤ ምድረ፤ ከፍለ፤ ምልእ፤ እድ፤ ምንተ፤ ሄ፤ ዘርእ፤ ወስተ፤ ምድር፤ እስመ፤ ዐባር፤ ወእቱ፤ ኮ፤ ሰሐሉ፤ አራዊት፤ ሰእንሰሳ፤ ወሰአዐጥ፤ ወሰሰብእ፤

5 ወእመ፤ ፀሁፋ፤ ወሰዱሱ፤ አስተርእ፤ እገዛአብሔር፤ ወይቤሱ፤ ደዕቀብ፤ ደዕቀብ፤ ወይቤ፤ ፤ዩ፤ እ፤ ወይቤሱ፤ እኩ፤ እምላኩ፤ አባዊኩ፤ እምላኩ፤² አብርሃም፤ ወይቤሱ፤ እትፍራህ፤ ወራይ፤

6 ገብጽ፤ እስመ፤ ወስተ፤ ዐቢይ፤ ሕዝብ፤ እራስኩ፤³ በህ፤ እ፤ እወርድ፤ ምስሊኩ፤ ወእ፤ እወስደኩ፤ ወበዛ፤⁴ ምድር፤ ትትቀበር፤ ወየሴ፤ ያጠር፤ እደሁ፤ ደብ፤ አዕይንገገኩ፤ እትፍራህ፤

7 ረድ፤ ወስተ፤ ገብጽ፤ ወገንሥኡ፤⁵ ወሱዱ፤ ወውሱዱ፤ ወሱዱ፤ ወአጽሀ፤ አባሆመ፤ ወገዮሆመ፤

8 ደብ፤ ሰረገላት፤ ወገንሥኡ፤ እስራኤል፤ እምዐዘቅተ፤ መሐላ፤ እመ፤ ፀሁፋ፤ ወሰዱሱ፤ ሰዝ፤

9 ወርግ፤ ሣልስ፤ ወሶሪ፤ ብሔሪ፤ ገብጽ፤ ወሪ፤ እስራኤል፤ ቅድሚሁ፤ ንብ፤ የሴ፤ ወልዱ፤⁶ ይሁዳሃ፤ ከመጣ ደስተሳይጽ፤ ምድር፤ ገሴም፤⁷ እስመ፤ [ህዩ፤] ይይሱመ፤⁸ የሴ፤ ለተገባሁ፤

10 ይሥጥል፤ ከመጣ ይሳር፤ ህዩ፤ ከመጣ ይኩኑ፤ ቅፋብ፤⁹ ዘላኩ፤ ወደእ፤ ሄ፤¹⁰ ሠፋይት፤ በምድር፤

11 ገብጽ፤ ወቅርብ፤ ንቤሁ፤ ለኩሱ፤¹¹ ወሰእንሰሳሂ፤¹² ወከ እስማኒሆመ፤ ሰሁሱዱ፤¹³ ደዕቀብ፤

12 ሰሐ፤ ሶፋ፤ ወስተ፤ ገብጽ፤ ምስሊ፤ ደዕቀብ፤¹⁴ ለሱሆመ፤ ርብል፤ በኩ፤ ሰእስራኤል፤

13 ወከ እስማኒሆመ፤ ሰሁሱዱ፤ ሌፍኩ፤ ወፋሱስ፤ ወአብርሃም፤¹⁵ ወከራሚ፤¹⁶ ሄ፤¹⁷ ስምግ፤ ወሁሱዱ፤ ወከ እስማኒሆመ፤ ሰሁሱዱ፤ ሊያመኤል፤ ወሊየግ፤¹⁸ ወአጭ፤¹⁹ ወሊየኪም፤²⁰

14 ወሰለር፤²¹ ወሰሁል፤²² ወልዳ፤ ሰከናናዊት፤²³ ሄ፤²⁴ ሴዊ፤ ወሁሱዱ፤²⁵ ወከ፤ እስማኒሆመ፤

15 ሰሁሱዱ፤ ገራሶ፤²⁶ ወቀግ፤²⁷ ወሚራል፤²⁸ አርባዕቱ፤²⁹ ይሁድ፤ ወሁሱዱ፤³⁰ ወከ፤ እስማ

16 ኒሆመ፤ ሰሁሱዱ፤ ሴሎም፤³¹ ወቀራሪስ፤³² ወዛራ፤ ህ፤ ይሰኩር፤³³ ወሁሱዱ፤ ወከ፤ እስማኒሆመ፤

¹ ደርዳላ፤ A. ² በዐሰ፤ A B. ³ ማእረር፤ A. ⁴ Em. from ቀጥጥ፤ of MSS.

⁵ B omits; A adds ስርናይ፤ ⁶ ሂ A. ⁷ B omits ኩሱ፤ and trans. ለአራዊት፤ to end of sentence. ⁸ ፀሁፋ፤ ወሰዱሱ፤ B. ⁹ So Gen. xlv. 3, but LXX ἵ ἰσῦν. ¹⁰ CD omit.

¹¹ አሠርዐኩ፤ A B D; but Gen. xlv. 3 (Mass., Sam., LXX) support C. ¹² በዛ፤ A; ወበከ፤ B; ንብ፤ ዛ፤ C. ¹³ ወገንሥኡ፤ C D. C adds ወገንሥኡ፤ D adds ወእቱ፤

¹⁴ ወልዱ፤ A. ¹⁵ ደስተሳይጽ፤ B. This implies ስገጽግ፤ in Gen. xlv. 28; so Onk. ስገጽግ፤ with a different turn; Mass. stands alone in giving ስገጽግ፤; Sam. followed by Sam. Vers., LXX, Syr. gives ስገጽግ፤. ¹⁶ ገሚም፤ A. ¹⁷ ይቤ፤ B. ¹⁸ ቅፋብ፤ B.

¹⁹ ሰ B. ²⁰ C adds እስራኤል፤ ²¹ ወእለሂ፤ እንስሳ፤ A; ወሰነሂ፤ እንስሳ፤ B; ወሰእለሂ፤ እንስሳ፤ C. ²² ደቂቅ፤ B. ²³ B omits through homeoteleuton. ²⁴ አሰርም፤ A.

²⁵ ወከራሚ፤ A. ²⁶ ኃምስቱ፤ B. ²⁷ B omits. ²⁸ Gen. xlv. 10 ገጽ; LXX Ἄωδ.

²⁹ ወሊየግ፤ B. ³⁰ Gen. xlv. 10 ገጽ; LXX Σῆμα. ³¹ Gen. xlv. 10 ገጽ; LXX Σῆμα.

³² ሰብግግ፤ B. ³³ Em. with Gen. xlv. 10 from ፍሰግግ፤ A. ሲፍናግግ፤ B. ሊሰግግ፤ C D.

³⁴ ቃገዳ፤ A; ቃእድ፤ B; Gen. xlv. 11 ገጽ. ³⁵ ገራሶ፤ A; Gen. xlv. 11 ገጽ. ³⁶ ሰሁሱዱ፤ A. ³⁷ ሰሎም፤ B. ³⁸ ፋራስ፤ B. ³⁹ የሰኩር፤ A.

ሰውቴዲ¹ ተሳ።¹ ወፋኤ።¹ ወፊደሱብ።¹ ወሰመርም።¹ ጅ።¹ ዛብሱን።¹ ወውቴዲ።¹ ወዝ።¹ እስማጥጥ 17
 ሆሙ። ሰውቴዲ።¹ ሰለር።¹ ወፊደሱን።¹ ወፊደሉኤል።¹⁰ ይ።¹ ወፊደሱ።¹ ወፊደሱ።¹ ደዕቁብ።¹ ወውቴዲም።¹ 18
 እሊ።¹ ወሰደት።¹ ልደ።¹ ሰደዕቁብ።¹ በመስጸጦምደ።¹ ስደስቱ።¹ ወአሐጥ።¹ ዲና።¹ እተተሙ።¹ ወዘሱ።¹ ነፍሱ።¹
 ዘውቴዲ።¹⁴ ልደ።¹⁵ ወውቴዲም።¹ እሊ።¹ ቦኤ።¹ ምስሊ።¹ ደዕቁብ።¹ እሱሆሙ።¹ ውስተ።¹ 19
 ወተስፃ።¹ ወደዕቁብ።¹ እሱሆሙ።¹ ምስሊሆሙ።¹ ወኮኤ።¹ ሰላግ።¹⁷ ወውቴዲ።¹ ዘሰላ።¹ ሰላኤ።¹⁹ 19
 ሰፊደ።¹² ። ሰላሲቱ።¹ ሰደዕቁብ።¹ ዘ።¹ ወሰደት።¹ ሰደዕቁብ።¹ ጋደ።¹ ወአሲር።¹ ወዝ።¹ እስማጥጥ።²⁰
 ወውቴዲም።²² እሊ።¹ ቦኤ።¹ ምስሊሆሙ።¹ ውስተ።¹ ግብጽ።¹ ወውቴዲ።¹ ጋደ።¹ ሲፍየ።¹ ወፊደሱ።²¹ ወፊደሱ።²¹
 ወፊደሱ።²³ ። ወፊደሱ።²⁴ ወፊደሱ።²⁵ ሰማጥጥ።²⁶ ወውቴዲ።²⁷ እሊር።²⁸ እደምና።²⁹ ወፊደሱ።³⁰ 21
 (ወደሱኤ) ወፊደሱ።³¹ ወሰደት።³² ወሰደት።³³ እተተሙ።³⁴ እሱ።³⁵ ነፍሱ።³⁶ ገወዘ።³⁷ ወኮኤ።³⁸ ወዝ።³⁹ ዘልደ።⁴⁰
 ያወዘ።⁴¹ ወውቴዲ።⁴² ራሐል።⁴³ ዘ።⁴⁴ ሰላሲቱ።⁴⁵ ደዕቁብ።⁴⁶ የሴፍ።⁴⁷ ወብደም።⁴⁸ ወተወልድ።⁴⁹ ሰየሴፍ።⁵⁰ 23, 24
 በግብጽ።⁵¹ ዘአገሰሲ ደሳለ።⁵² እሱሆ።⁵³ ውስተ።⁵⁴ ግብጽ።⁵⁵ ዘወሰደት።⁵⁶ ሱፍ።⁵⁷ እስኤ።⁵⁸ ወሰተ።⁵⁹ ፈጠላ።⁶⁰
 ማውብ።⁶¹ ሰላሲቱ።⁶² ምናሲ።⁶³ ወአፍሬም።⁶⁴ ይ።⁶⁵ ወውቴዲ።⁶⁶ ብደም።⁶⁷ ባላ።⁶⁸ ወፊደሱ።⁶⁹ ወፊደሱ።⁷⁰ 25
 ቢል።⁷¹ ገሊር።⁷² ወፊደሱ።⁷³ ወፊደሱ።⁷⁴ ወፊደሱ።⁷⁵ ወፊደሱ።⁷⁶ ወፊደሱ።⁷⁷ ወፊደሱ።⁷⁸ ወፊደሱ።⁷⁹ 25

¹ B omits. ¹ ተሳ: A. ¹ ፋኤ: A; Gen. xlv. 13 ገዘ።; but Sam. ፳፱፻, LXX
 ἠουδ, and so Syr., Vulg., Onk. Hence read as in 1 Chron. vii. 1 ገዘ።. ¹ እየሱብ: A;
 Mass., Vulg., Onk. Gen. xlv. 13 ጋ።; but Sam. 2፻፶; LXX Ἰασοῦφ. Hence read as
 1 Chron. vii. 1 gives 2፻፶. ¹ ሰመርም: A; Gen. xlv. 13 ገገ።፻፶; LXX Ζουθράμ.
¹ ጋምሱ።: B. ¹ ወዝ: ሱሱን: A. ¹ ሰለር: B. ¹ ፊደሱን: B; Gen. xlv. 14 ገ።፻;
 LXX Ἰασῶν; D¹¹ Ἰαλλῶν. ¹⁰ ፊደሉኤል: A; Gen. xlv. 14 ገ።፻፶፻፶; LXX Ἰαሰጣ.
¹¹ ሰደዕቁ።: B. ¹² ሰደ።: A. ¹³ በመስጸጦምደ: A. ¹⁴ ዘወሰደት: A. ¹⁵ ሰደዕቁ።: B.
¹⁶ ገዘ።: A. ¹⁷ Gen. xlv. 15 gives ገዘ።. ¹⁸ ሰላግ: B. ¹⁹ ሰላኤ: A. ²⁰ ሰላሲቱ: B.
²¹ ወዝ: B. ²² እስማጥጥ: B. ²³ ምስሊሆም: C D. ²⁴ Gen. xlv. 16 ገ።፻፶; LXX
 Ἰαγῆ. ²⁵ ሰኤ: B; Gen. xlv. 16 ገ።፻፶፻፶; LXX Σαυῆ. ²⁶ ሰሊባ።: A; Gen. xlv. 16
 ገ።፻፶፻፶; LXX Ἰασῶβῆ. ²⁷ ሰሊራ።: A; ሰሊር።: B; ሰሊር።: C; Gen. xlv. 16 ገ።፻፶፻፶; LXX
 Ἰαῶβῆ. ²⁸ ሰደ።: A; ሰደ።: B; Gen. xlv. 16 ገ።፻፶፻፶; LXX Ἰαῶβῆ. ²⁹ ፊደሱ።: B.
³⁰ Gen. xlv. 17 ገ።፻፶፻፶; LXX Ἰεμῆ. ³¹ Gen. xlv. 17 ገ።፻፶፻፶; LXX Ἰεσῶ. ³² ወደሱኤ:
 restored from Gen. xlv. 17. ³³ ሰርደ።: B; Gen. xlv. 17 ገ።፻፶፻፶; LXX Βαριά. ³⁴ C D
 omit. ³⁵ ፊደሱ።: A; ጋምሱ።: B; C omits. ³⁶ ሰውር።: ወአሲር።: B. ³⁷ ሰሊር።: ወአሲር
 ሰዕ።: B. ³⁸ A omits. ³⁹ Gen. xlv. 20 implies ሰምደ።: ግብጽ።: ⁴⁰ ፊደሱ።: B.
⁴¹ ሰላሲቱ።: ሰላሲ: A. ⁴² A B add ፶. ⁴³ ወሰደት: B. ⁴⁴ ባኮር: B; Gen. xlv. 21 ገ።፻፶፻፶; LXX
 ጸፊ።. ⁴⁵ ሰላሲቱ: A; Gen. xlv. 21 ገ።፻፶፻፶; LXX Ἰαፊጎል. Here LXX adds, against
 Heb. and Jubilees, ἄγῆοντο δὲ εἰς Βαβλῶν. ⁴⁶ ገሊር።: A; Gen. xlv. 21 ገ።፻፶፻፶; LXX ገገ።፻፶፻፶.
⁴⁷ ገሊር።: B; Gen. xlv. 21 ገ።፻፶፻፶; LXX ገገ።፻፶፻፶. ⁴⁸ ሰላሲቱ: B; Gen. xlv. 21 ገ።፻፶፻፶;
 LXX Ἰαγῆ. ⁴⁹ Gen. xlv. 21 ገ።፻፶፻፶; LXX ገገ።፻፶፻፶. ⁵⁰ ሰየሴፍ: C; ሰየሴፍ: D; Gen.
 xlv. 21 ገ።፻፶፻፶; LXX ገገ።፻፶፻፶. ⁵¹ ሰሊር።: B; Gen. xlv. 21 ገ።፻፶፻፶; LXX ገገ።፻፶፻፶. Here
 LXX adds, against text and Heb., ገገ።፻፶፻፶ δὲ ἄγῆοντο. ⁵² Gen. xlv. 21 ገ።፻፶፻፶; LXX ገገ።፻፶፻፶.

26, 27 ፀሠርቱ፡ ወአካዲ፡ ወኩዙ፡ ሰርቱ፡ ዘራሕል፡ ፀሠርቱ፡ ወአርባዕቱ፡ ወውሉዲ፡ ባላ፡ ላእክታ፡
 28 ለራሕል፡ ብእሲቱ፡ ለደዕቀብ፡ ዘወሲደት፡ ለደዕቀብ፡ ቶገ፡ ወገፍታሌም፡ ወዘ፡ አስማት፡
 ውሉደሙ፡ ለሲ፡ ሶኡ፡ ምስሌሆሙ፡ ውስት፡ ገብጽ፡ ወውሉዲ፡ ቶገ፡ ኩሲም፡ ወሳጥ፡
 29 ወሉሱዲ፡ ወሊደኩ፡ ወሰሉጥ፡ ስድስቱ፡ ወጥቶ፡ በገገገ፡ ሶኡ፡ በገብጽ፡ ወተርደ፡ ለቶገ፡
 30 ኩሲም፡ ባስቲቱ፡ ወዘ፡ አስማቲሆሙ፡ ሰውሉዲ፡ ገፍታሌም፡ ለደሲሌል፡ ወጋገሊ፡
 31 ወ፡አስሰር፡ ወ፡ሰሉጥ፡ ወ፡ሌው፡ ወጥቶ፡ ሌው፡ በገብጽ፡ ዘተወልዲ፡ እምድገሳ፡ ገገገ፡
 32, 33 ፀባር፡ ወኩ፡ ኩሉሙ፡ ሰርቱ፡ ለራሕል፡ ጸዋሕ፡ ወኩሉ፡ መገረብ፡ ዘደዕቀብ፡ ዘሶኡ፡ ውስት፡
 ገብጽ፡ ሰብገ፡ መገረብ፡ ለሱ፡ ለገዝ፡ ውሉዲ፡ ወውሉዲ፡ ውሉዲ፡ ኩሉሙ፡ ሰብገ፡ ወጋምስት፡ ለሲ፡
 34 ጥቶ፡ በገብጽ፡ ዘእገበሱ፡ ጥሴ፡ ወውሉዲ፡ ለእራሙ፡ ወምድሪ፡ ከፍለገ፡ ጥቶ፡ ለይሁዳ፡
 ክልሌቶ፡ ደቆ፡ ገር፡ ወላውፍገ፡ ወአእራሙ፡ ውሉዲ፡ ወቀርባርም፡ ደቂቆ፡ ለስራሌል፡ ለእሲ፡
 ተሰገሱ፡ ወተሠደሙ፡ ውስት፡ ሰብገ፡ ሕዝብ፡
 ፵፮ ወሶኡ፡ ለስራሌል፡ ውስት፡ ብሕሪ፡ ገብጽ፡ ውስት፡ ምድሪ፡ ጊሤም፡ ስሙ፡ ሠርቆ፡ ወርጎ፡
 2 ራብዕ፡ በካልእ፡ ገመት፡ ዘሱባ፡ ሣልስ፡ ዘግጃ፡ ለደብሌው፡ ወመጽአ፡ ጥሴ፡ ደትቀበል፡
 3 አባሁ፡ ደዕቀብ፡ ውስት፡ ምድሪ፡ ጊሤም፡ ወሐቀረ፡ ክሳሪ፡ ስቡህ፡ ወበከክ፡ ወይቡሉ፡
 ለስራሌል፡ ለጥሴ፡ ለሙት፡ ደእከሱ፡ ለምዘ፡ ርኢኩኩ፡ ወደእከኔ፡ ደትባርከ፡ ለገዝሊብሐር፡
 እምሳከ፡ ለስራሌል፡ እምሳከ፡ ለብርሃም፡ ወእምሳከ፡ ደስሓቆ፡ ዘአክልእ፡ ምሕረት፡ ወግሀሱ፡
 4 እምገብ፡ ደዕቀብ፡ ፀባር፡ ለተ፡ ዘርሊኩ፡ ገጸከ፡ ለገዝ፡ ሕደው፡ ለ፡ ለስሙ፡ አማ፡ ህልው፡
 ራእይ፡ ዘግርሊኩ፡ በቤተል፡ ደትባርከ፡ ለገዝሊብሐር፡ እምሳከ፡ በገሰሙ፡ ገሰም፡ ወሱሩከ፡
 5 ስሙ፡ ወበልዕ፡ ጥሴ፡ ወአገደሁ፡ በቅድመ፡ ለሱሆሙ፡ ገብስት፡ ወስት፡ ወይ፡ ወተፈሥሐ፡
 ደዕቀብ፡ ፍሥሐ፡ ፀባር፡ ጥቆ፡ ለስሙ፡ ርእየ፡ ለጥሴ፡ ለገዝ፡ ደበልዕ፡ ምስሰ፡ አገደሁ፡
 ወደሰት፡ በቅድሚሁ፡ ወባርከ፡ ለፈጣሪ፡ ኩሉ፡ ዘዕቀብ፡ ወዕቀብ፡ ሱቶ፡ ፤ወጸ፡ ውሉዲ፡
 6 ወወሀሱ፡ ጥሴ፡ ለእቡህ፡ ወሰለገደሁ፡ ሀብተ፡ ከሙ፡ ደገድሩ፡ ምድሪ፡ ጊሤም፡ ውስት፡

1 A omits through homeoteleuton. 2 ለእክታ፡ B; ለእክታ፡ C D. 3 ቶገ፡ A B.
 4 አስማቲሆሙ፡ A B. 5 ኩሲሙ፡ A; Gen. xlii. 23 ስሣ፡ LXX ለሶሞ.
 7 ወስሙ፡ A; Gen. xlii. 23 omits this and three next names. 8 ወስሎም፡ A.
 9 B trans. before በገገገ፡ 10 ወተርደ፡ A. 11 ለደሲሌል፡ A. 12 ገሊ፡ B;
 Gen. xlii. 24 ገሊ; LXX ገሊ.
 13 ስሉጥ፡ A; ሱሉጥ፡ C D; Gen. xlii. 24 ስሣ; LXX ጊሊሕ፡ but Sam. diገጃ and
 Chron. vii. 13 support text, and Syr. ܡܫܠܐ points in same direction. 14 ሌው፡ B; Gen.
 xlii. 24 omits; C adds ጸ. 15 A B omit. 16 ፀሥራ፡ ወስድስቱ፡ B. 17 ገጃ፡ A.
 18 ዘእገበሱ፡ ደዕቀብ፡ A; ለሲ፡ ለደውሰቡ፡ D. 19 MSS. ጥጥ፡ 20 ክልሌት፡ A.
 21 ወተሰምቶ፡ A. 22 አሕዛብ፡ A. 23 ጊሤም፡ B. 24 አርብገ፡ ወጋምስት፡ B.
 25 ስቡህ፡ A. 26 ደእከ፡ B; Gen. xlii. 30 ስሣ; LXX ἀπὸ τοῦ ὄν. 27 Gen.
 xlii. 30 ስሣ; LXX ἐπεὶ ἰόρακα; Vulg. quia vidi. 28 ለገተ፡ B. 29 እምሳከ፡ B.
 30 ወስት፡ A. 31 ጥርቶ፡ ወክልሌት፡ B. 32 ወሀሱ፡ A.

ራሚሲና፣ ወዘተ፣ አድደሚ፣ ሱሙ፣ ዘይኮነ፣፣ በቅድሚያ፣ ሰፈር፣፣ ወንደረ፣፣ ለስራሌ፣
 ወውሱ፣ ምድረ፣ ጊሜ፣ ምሥናይ፣፣ ለምድረ፣ ገብጽ፣ ወለስራሌ፣ ወልድ፣ ምላት፣
 ወግላ፣ ገመት፣ አመ፣ ቦላ፣ ውስት፣ ገብጽ፣፣ ወሰሰ፣ ሱሙ፣ ፋሌና፣ ለሰሁ፣፣ ወ፣ ለገይሁ፣፣ ገ
 ወ፣ ፕፈተሙ፣ ጊ፣ ገባው፣፣ ሰከመ፣ ፣ ለአኩሙ፣፣ ለሰብዐ፣፣ ገመት፣ ፣ ፀባር፣፣ ወሐመት፣ ምድረ፣ ፣
 ገብጽ፣ ፣ ለምቅድመ፣፣ ገላ፣ ፀባር፣፣ ወለስተጋብላ፣፣ ፋሌና፣፣ ዘሰገገ፣፣ ምድረ፣ ገብጽ፣ ሰፈር፣፣
 ሰላክላ፣፣ ወሰብላ፣፣ ወላጎሰላሆሙ፣፣ ወዘተ፣ አፕረ፣ ለ፣ ፈር፣፣ ወተፈጸመ፣ ገመት፣ ፣
 ፀባር፣ ወወሀብ፣ ፋሌና፣ ለአሕዛብ፣ ዘውስት፣ ምድር፣ ዘርክ፣ ወሲሲ፣ ከመ፣ ይዘርክ፣ ምድረ፣፣
 ሰላም፣፣ ገመት፣ ለስመ፣ መልክ፣ ፈሰገ፣ ደብ፣ ዘሱ፣፣ ምድረ፣ ገብጽ፣፣ ለስመ፣ ሰጌ፣፣ ገመት፣ ፀባር፣፣
 ለመልክ፣፣ ወሊሰቀ፣፣ ዘላገበሌ፣ ወሐዳት፣፣ መካ፣፣ ገብ፣ ድገጋ፣፣ ፈሰገ፣፣ ወይላዘሰ፣
 መልክ፣፣ ወዘርክ፣፣ ገብጽ፣ ምድረ፣ ወ፣ አረ፣፣ ፋሌና፣፣ ምድረ፣፣ ገመት፣፣ ወውላቱ፣፣ 11

(Et labora)vit terra Aegypti a facie famis. Et possedit¹ Joseph totam XLV. 8
 terram Aegypti Faraoni in esca, nam homines et iumenta et universa
 adquisivit Pharaoni. Et consummati sunt [septem] anni famis, et dedit 9
 Joseph populo terrae semina et escas, ut seminarent (terram) anno
 octavo, propter quod fluvius ascenderat in omnem terram Aegypti. In 10
 septem enim annis famis (non) ascenderat et non adaquaverant nisi
 modica loca secus litus fluminis, (nunc autem ascendit) et seminaverunt
 [in anno octavo] Aegyptii terram suam et collegerunt fructus bonos in
 anno illo. Hic annus primus *septimanae quartae² quinto et quadra- 11

¹ Possedit in late Lat.=acquisivit. ² MS. septimanarum quinti.

¹ ራሚሲና፣ B; ራሚሲ፣ C; ራሚሲ፣ D. ² ዘይኮነ፣ B C. ³ ወንደረ፣ A.
⁴ ምሥናይ፣ B. ⁵ ለሰሁ፣ B. ⁶ B omits. ⁷ ወሰ C D. ⁸ As Gen. xlvii. 12
 has ግዎ ግፃ and LXX κατὰ σόμα, the above seems a corruption of ሰከመ፣ ለአኩሙ፣ =
 κατὰ σόμα αἰσῶν. For ፋ፣ B reads ደአኩሙ፣ ⁹ ፀባር፣ B. ¹⁰ So Gen.
 xlvii. 13 ግዎ፣ but LXX ἀσῶ.
¹¹ Gen. xlvii. 20 ግ፣፣ LXX ἀσῶ.
¹² ለስተጋብላ፣ ¹³ ዘሰገገ፣ A. ¹⁴ ወሰላክላ፣ A; B omits; Lat. supports C D.
¹⁵ Em. from ሰብላ፣ ¹⁶ ወላጎሰላሆ፣ B; Lat. et iumenta. ¹⁷ Em. from ወ of B in
 accordance with Lat. Pharaoni. ¹⁸ Restored from Lat. terram and Gen. xlvii. 23.
¹⁹ ዘላ፣ B. ²⁰ ሰሰባ፣ B. ²¹ Emended with Lat. non ascenderat from መልክ፣ D.
 A B C omit abruptly, but A B C D prefix ወ to following verb. ²² ወሊሰቀ፣ A;
 ወሊሰቀ፣ C; ወሊሰቀ፣ D. ²³ A puts in acc. ²⁴ ድገጋ፣ A. ²⁵ Lat. omits.
²⁶ Lat. adds in anno octavo. ²⁷ Em. with Lat. collegerunt from ፈረ፣፣
 We should possibly, with Lat. fructus bonos, read ፍሬ፣ ሠፍ፣ B gives ብዙ፣ ሠፍ፣ A C D
 support text.

12 ገመት፡ ቀዳሚ፡ ዘሱባ፡ ራብ፡ ዘግለርብ፡ መጋምስቲ፡ እጥቤው።¹ ወገሥ፡ ጥሴ፡ ለምክሱ፡ ዘፈርቲ፡ ጋምስት፡ ለንጉሥ፡ ወግራብ፡ እደ፡ ገደገ፡ ጥሱ፡ ለሲሲት፡ ወሰዘርኢ፡
 13 ወፈሰ፡ ጥሴ፡ ሥርዐት፡ ለምድረ፡ ገብጽ፡ እስከ፡ ዛ፡ ዕለት፡ ወሐይው፡ እስራኤል፡ ለምድረ፡ ገብጽ፡ ደግሞ፡ ገመት፡ ወኮ፡ ክሱ፡ መጥዕል፡ እሱ፡ ሐይው፡ ወሰሰቲ፡ እጥቤውስ።² ሥእት፡ ወእርብ፡ ወሰንጥ፡³ ገመት፡ ወጥ፡⁴ ስገመት፡ ራብ፡ ዘሱባ፡ ጋምስ፡ ዘለርብ፡ መጋምስ፡ ወጋምስ፡⁵
 14 እጥቤውስ።⁶ ወባረኮሙ፡ እስራኤል፡ ለውሉዳ፡ ዘእንበሱ፡ ይመት፡ ወገንርሙ፡ ክሱ፡ ዘኮ፡⁷ ደርከሮሙ።⁸ ስግሥድረ፡ ገብጽ፡ ወግራጋ፡⁹ መጥዕል፡ ሃዘመ፡ ይመጽእ፡ ሳዕሌሆሙ፡
 15 እደደሆሙ።¹⁰ ወባረኮሙ፡ ወግራጋ፡ ለጥሴ፡ ክልላት፡ መክፈላት፡ ሰደብ፡ ምድር።¹¹ ወፍሙ፡ ምስሉ፡ እበዌህ፡ ወተቀብረ፡ ወስተ፡ ሰዐት፡ ዘካዕበት፡ ለምድረ፡ ክፍለ፡ ቅርብ፡ ስብርሃም፡ እሱህ፡
 16 ወስተ፡ መቃብር፡ ዘከረ፡ ለርእሱ፡ ወስተ፡ ሰዐት።¹² ዘካዕበት።¹³ ለምድረ፡ ኩባር።¹⁴ ወመሀቤ።¹⁵ ክሱ፡ መጻክፍትህ፡ መጻክፍት፡ እበዌህ።¹⁶ ለሌዌ፡ ወልዳ፡ ከመ፡ ይዕቀቦ።¹⁷ ወከመ፡ ደሐድሶ፡ ሳውሉዳ።¹⁸ እስከ፡ ዛ፡ ዕለት።

፶፯ ወኮ፡ ለምድረ፡ ጥ፡ ደዕቀብ፡ ሰዘ፡ ወሉዳ፡ እስራኤል፡ ለምድረ፡ ገብጽ፡ ወኮ፡ ሕዘብ፡ ሳብ፡ ወኮ፡ ክሱሙ።¹⁹ ዕሩድ፡ ስለሰሙ፡ ከመ፡ ደፍቅር፡ እገሙ፡ እገላሁ።²⁰ ወከመ፡ ይትራዳእ፡ ሳለሱ፡ ምስሉ፡ እገሁ፡ ወሰዘ፡ ፈድፋድ።²¹ ወሰዘ፡ ጥቀ፡ ዐሠር።²² ሱባ፡ ገመት።²³ ክሱ።²⁴ መጥዕል፡ ሕይወ፡ ለጥሴ።²⁵ ወአለቤ፡ ሰይጣን፡ ወአለቤ፡ ምንገ፡ እኩ።²⁶ ክሱ፡ መጥዕል፡ ሕይወ፡ ለጥሴ፡ እሱ፡ ሐይው፡ ለምድረ፡ እሱህ፡ ደዕቀብ፡ እስመ፡ ክሱሙ፡ ገብጽ፡ ደከብ
 3 ርም፡ ለውሉዳ፡ እስራኤል፡ ክሱ፡ መጥዕል፡ ሕይወ፡ ለጥሴ።²⁷ ወጥ፡ ጥሴ፡ ወልዳ፡ ሥእት፡ ወግሥርቲ።²⁸ ገመት፡ ለግሥርቲ፡ ወሰብገት።²⁹ ገመት፡ ሰብረ፡ ምድረ፡ ክፍለ፡ ወግሥርቲ።³⁰ ገመት፡ ሰብረ፡ እገዝ፡ ይትቀይ፡ ወሠሰበት።³¹ ገመት፡ ወስተ፡ ሴት፡ ጥቅስ፡ ወሰግንደ።³² ገመት፡ ለምጋሕት፡ ንጉሥ፡ እገዝ፡ ይኮን፡ ክሱ።³³ ምድረ፡ ገብጽ።³⁴ ወጥ፡ ወጥሱሙ፡ እገላሁ፡
 5 ወቅላ፡ ደኣ፡ ትውልድ፡ ወእዘመ፡ ለውሉዳ፡ እስራኤል፡ ዘእንበሱ፡ ይመት፡ ከመ፡ ደሰዳ።³⁵
 6 እዕምጥህ፡ ለመጥዕል፡ ሕመ፡ ይወፅእ፡ ለምድረ።³⁶ ገብጽ።³⁷ ወእምሱሎ፡ ሰእነት፡ እዕምጥህ፡ እስከ፡ ሕመ፡ ሕመ፡ ለምድረ፡ ገብጽ።³⁸ ለውፅእት፡ ወቀብርት።³⁹ ለምድረ፡ ክፍለ፡ እስመ፡ ግዝግርት።⁴⁰ ንጉሥ፡ ክፍለ፡ እገዝ፡ ጥገድር፡ ምድረ፡ እሱር፡ ተቃተሉ።⁴¹ ሰዳሳ፡ ምስሉ፡ ንጉሥ፡
 7 ገብጽ፡ ወቀተሉ፡ ሰህ፡ ማደገ፡ ድገሪሆሙ።⁴² ለገብጽ፡ እስከ፡ እንቀዳ፡ ኤርግን።⁴³ ወስእከ፡ በዌእ፡ እስመ፡ ነገሥ፡ ክልእ።⁴⁴ ሐደስ።⁴⁵ ንጉሥ።⁴⁶ ለግብጽ፡ ወገደሰ፡ ለምድረ፡ ወገብ፡ ምድረ፡ ክፍለ፡ ወተዓዳው።⁴⁷ እንቀዳ።⁴⁸ ገብጽ፡ ወአለቤ፡ ዘይወፅእ።⁴⁹ ወአለቤ፡ ዘይበውእ፡ ወስተ፡ ገብጽ።

¹ A omits. ² ግመጃ A. ³ እጥቤላው፡ A. ⁴ Emended with Lat. *de omnibus* from ለምእካል፡ ሰፊ፡ MSS. ⁵ Em. with Lat. *quidquid natum est* from ዘዘርኢ፡ which gives a wrong sense; cf. Gen. xlvii. 24. Lat. adds in *terra Aegypti*. ⁶ ጋምስቲ፡ A. ⁷ ራብ፡ ገደገ፡ እደ፡ A. ⁸ B trans. For ለሲሲት፡ MSS. give ለሲሲት፡ ⁹ Lat. adds, against text and Gen. xlvii. 26, *omnibus Aegyptiis*. ¹⁰ ዐሠርቲ፡ ወሰብገት፡ B; A omits. ¹¹ እጥቤላውስ፡ A. ¹² ደግሞ፡ A. ¹³ B omits. ¹⁴ ወገንርሙ፡ A. ¹⁵ እጥቤላውስ፡ A.

gensimo jubeleo. Et accepit Joseph quintam partem de omnibus quid-¹² quid natum est [in terra Aegypti], portionem regalem et quattuor partes dedit illis in esca et in semine, et proposuit Joseph¹ hoc² in praecepto in [tota]³ terra Aegypti usque in diem hunc. Et vixit Istrahel in terra¹³ Aegypti annis decem et septem, et facti sunt omnes anni vitae ejus, quos vixit, *in tres jubeleos⁴ centum quadraginta septem anni⁵, et [deficiens] mortuus est⁶ quadragensimo quinto jubeleo in anno quarto *septimanae quintae⁷. (Et) benedixit Istrahel filios suos, priusquam¹⁴ moreretur, et indicavit quaecumque⁸ ventura essent eis in terra Aegypti (et) in novissimis diebus (quemadmodum ventura essent super eos nuntiavit) et benedixit eos et Joseph benedixit dupliciter in terra. Et dormivit cum¹⁵ patribus suis et sepultus est in spelunca duplici in terra Canaan secus Abraham patrem suum in sepulcro quem fodit sibi in Chebron. Et¹⁶ dedit universos libros suos et libros *patris sui⁹ Lcuui filio suo, ut custodiret eos et ut renovaret¹⁰ eos filiis suis usque in hunc diem.

Et factum est post mortem Jacob multiplicati sunt filii Istrahel in terra XLVI. 1 Aegypti et facti sunt in gentem magnam, et facti sunt unianimes cordibus suis, ut diligere singuli fratres suos, et adjungebat se frater cum proximo suo . . .

¹ MS. adds omnibus Aegyptiis, against Eth. and Gen. xlvii. 26. ² So Eth. and Mass. Gen. xlvii. 26; LXX and Vulg. omit. ³ So Vulg., but Eth. and all versions, as well as Mass. Gen. xlvii. 26, omit. ⁴ MS. in tertio jubeleo. ⁵ MS. annis. ⁶ MS. adds et. ⁷ MS. septimanarum quinti. ⁸ MS. quaecumquae-cumque. ⁹ Eth. = patrum suorum. ¹⁰ MS. renovet.

¹¹ Hhoo; A. ¹² ደባርከመ፡ A. ¹³ A omits. ¹⁴ Lat. omits. ¹⁵ ደገፊ፡ A; ኦከፊ፡ B. ¹⁶ Lat. *benedixit*. ¹⁷ በዐተ፡ A; በገተ፡ B. ¹⁸ ካዕበተ፡ A. ¹⁹ መሀሀር፡ B. ²⁰ Lat. *patris sui*. ²¹ Lat. omits. ²² አገደሁ፡ A. ²³ ወፈደደዳ፡ B C D. ²⁴ መሀሀር፡ A; መሀሀር፡ B; ወገ C D. ²⁵ ገመጋተ፡ A B. ²⁶ ወከሱ፡ A. ²⁷ አኩደ፡ A. ²⁸ ሐደወ፡ የሴፍ፡ A. ²⁹ የወቫ A; የወገ C; የወቫ D. ³⁰ የወጂ A. ³¹ ገ A. ³² ገ A. ³³ ወቫ A. ³⁴ ከሱ፡ A. ³⁵ B omits; ወጥ፡ D. ³⁶ ደስዳ፡ C; ደወስዳ፡ D. ³⁷ ምድረ፡ B. ³⁸ ደደገመ፡ B. ³⁹ አምገባዳ፡ D. ⁴⁰ A adds በዐለገ፡ B C በዐለገ፡ ⁴¹ መከማርገ፡ B; መምከርገ፡ C D. ⁴² ተቀተሎ፡ B. ⁴³ ወደገገሞ፡ በደገገሞመ፡ B. ⁴⁴ አርጥገ፡ C; አሎጥገ፡ D. ⁴⁵ ካል፡ A. ⁴⁶ ሐደሰ፡ A. ⁴⁷ B trans. before ካል፤ ⁴⁸ በ B. ⁴⁹ አምላሞ፡ A. ⁵⁰ ወተዐጽጥ፡ A. ⁵¹ አናቅዳ፡ A. ⁵² B trans. after ዘደበወላ፡ C D omit.

8 ወጥጥ፡ ጥላር፡ በ*አርብ፡ ወስደስቱ፡ እጥባልው፡ በሰብ፡ ሳደስ፡ በካለ፡ ግመት፡ ወቀርጭ
9 ውስት፡ ምድረ፡ ገብጽ፡ ወጥቱ፡ ስሉሙ፡ አንጭ፡ እምድገራሁ፡ ወወፅአ፡ ገንሠ፡ ገብጽ፡ ከሙ
ደትቃቱ፡ ምስሉ፡ ገንሠ፡ ክፍለገ፡ *በዘ፡ *አርብ፡ ወሰብ፡ እጥባል*፡ በጻገም፡ ሰብ፡
በ*ካለ፡ ግመት፡ ወአውፅአ፡ ውሉደ፡ እስራኤል፡ እፅፅም፡ ለውሉደ፡ ደቀብ፡ ስሉ፡
ዘእንበለ፡ እፅፅም፡ ጥላር፡ ወቀርጭ*፡ ውስት፡ ገጻም፡ ውስት፡ በፀት፡* ዘካሳበት፡ ውስት፡
10 ደብር፡ ወገብሉ፡ በዘጋገ፡ ውስት፡ ገብጽ፡ ወገጻጣ፡ ተርፉ፡ እምነሆሙ፡ ውስት፡ ደብር
11 ኩብር፡ ወተረፈ፡ አብራም፡* እስት፡ ምስሌሆሙ፡ ወጥሉ፡ ገንሠ፡ ክፍለገ፡* ለገንሠ፡ ገብጽ
12 ወወጸው፡* እንቀጽ፡* ገብጽ፡* ወሐሰ፡* እኩ፡ ሕለና፡* ሳባ፡ ውሉደ፡ እስራኤል፡ ከሙ
13 ደስምጥ፡* ወደቡሉሙ፡ ሰሰብ፡ ገብጽ፡* ናሁ፡ ሕዝብ፡ ውሉደ፡ እስራኤል፡ ለሀቅ፡ ወበገቱ፡
እምነ፡* ገዐ፡ ገጥብ፡* ሳባሆሙ፡ ዘእንበለ፡* ደብገቱ፡ ወናስምጥ፡* በቅ፡* ዘእንበለ፡
ደምጽ፡* ቀጥል፡ ወእምነቱ፡* ዘእንበለ፡ ደጽብሉ፡* ወእም፡ እኩ፡ እምነቱ፡* ደደመ፡*
ምስሉ፡ ፀር፡* ወደወፅአ፡ እምድር፡ እስመ፡ ለሰሙ፡ ወገጻም፡ ውስት፡ ምድረ፡ ክፍለገ፡*
14 ውህር፡* ሳባሆሙ፡ ሊቃ፡ ገብር፡* ከሙ፡ ደስምምጥ፡ በቅ፡* ወሐጸ፡ ለሀጉረ፡
8፡* ለፈርገ፡ ጲተ፡* ወ*ራምላ፡* ወሐጸ፡ ስሉ፡ ጥቃም፡ ወስተ፡* ፀረ፡* ዘወደቀ፡
15 በሀገረ፡ ገብጽ፡* ወደቀገደም፡ በገፍዕ፡* ወመጣ፡ ደስሰሙ፡* ሳባሆሙ፡ ከግሃ፡
16 ደብገቱ፡ ወከግሃ፡ ደረደፍ፡* ወደስተራስም፡ ሰብ፡ ገብጽ፡ ሰውሉደ፡ እስራኤል፡
9፡ ወበሰብ፡ ሳብ፡ ዘሳብ፡* ግመት፡ በዘ*አርብ፡ ወሰብግቱ፡* እጥባል፡* መጽአ፡ እስት፡
እምድረ፡ ክፍለገ፡* ወተወሰደኩ፡ በረብ፡ ሰብ፡ በሳደስ፡ ግመት፡ በዘ*አርብ፡ ወሰመገቱ፡*
2 እጥባል፡* ዘውላቱ፡ መጥፀሉ፡ ምንጻቡ፡ ሳባ፡ ውሉደ፡ እስራኤል፡* ወእዘዘ፡ ገንሠ፡ ገብጽ
ፈርገ፡ ጥላር፡ ሳባሆሙ፡ ከሙ፡ ደገድ፡ ውሉደሙ፡ ስሉ፡ ርሰ፡ ዘተወላደ፡* ውስት፡ ፈለገ፡
3 ወበፍ፡ እንዘ፡ ደገድ፡ ሰብ፡ ወር፡ እስከ፡ እመ፡ ፀለት፡* ተወሰደኩ፡ ወገብላት፡ እምከ፡*

1 ገዛወጽ A. 2 በዘ፡ A. 3 ግወጽ A. 4 A omits. 5 ወጻገም፡ A.
6 H A. 7 A B omit. 8 በገት፡ B. 9 ተረፉ፡ A. 10 ፀብራም፡ A; እብርገም፡ C;
እንበረም፡ D. 11 ክፍለገ፡ A. 12 ገጻው፡ B. 13 አናቅጽ፡ B. 14 Lat. wrongly
adds *rex Chanani*. 15 B omits. 16 ደስምምጥ፡ A. 17 ወገጥብ፡ A;
ገጥብ፡ C D. Lat. faultily gives *adfigamus*; cf. Vulg. Exod. i. 10 *opprimamus*, but
Heb. *ጠጋጠገ* and LXX *κατασφισώμεθα* support text. 18 Syr. Exod. i. 10 = *ጠጋ* or
Mass. *ገጻ*; LXX *μῖπρε*. 19 Lat. *humilicmus* not so good, though we find the same
twofold rendering of this word *ጠጋ* in Exod. (LXX) i. 11 *κακοῖν* and in i. 12 *ταπεινοῖν*.
20 Lat. *in operibus ipsorum* better; cf. Exod. i. 11 *ጠጋጠገ*. 21 A omits through
hmt. The text is corrupt. Cf. Exod. i. 10. 22 ደደመ፡ A B; Lat. omits, but
Exod. i. 10 supports text. 23 Emended with Lat. *inimicos nostros* and Exod.
i. 10 from ፀር፡ of MSS. 24 So LXX Exod. i. 11 *ἐπισησεν*; Vulg. *praeposuit*;
Mass., Sam., Syr. use plural. 25 Em. from ገብር፡ A, ገብር፡ B C D with Lat. *operum*
and Exod. i. 11 *ጠጋጠገ*. 26 ጸገ፡ A B; Exod. i. 11 gives *ጠጋጠገ* =

Et cogitavit¹ cogitationem pessimam (contra filios Israel) ut adfili-¹² geret eos. Et [in illo tempore] *dixit Aegyptiis²: 'Ecce populus¹³ filiorum Istrahel multiplicatus est [valde] et plurimi facti sunt quam nos. Venite ergo, adfigamus³ eos priusquam multiplicentur, et humiliemus⁴ eos *in operibus ipsorum⁵, ne forte occurrat nobis bellum, et tunc belligrabunt et ipsi nos (et conjungentur) super inimicos (nostros), exeuntes de terra nostra propter quod cor ipsorum et vultus eorum in terra⁶ Canaan est.' Et imposuit super eos rex executores operum, ut adfiliant¹⁴ eos *in operibus ipsorum⁵. Et aedificaverunt civitates munitas Faraoni Phytom⁷ et Rammasse [et Oon]⁸, et aedificaverunt omnem murum qui erat dirutus in civitatibus Aegypti. Et redigerunt eos in servitutem¹⁵ cum vi, et quantum eos humiliabant⁹, multo plus multiplicabantur. Et abominabantur Aegyptii filios Istrahel.

Et quadragesimo septimo jubeleo in *septimana septima anno¹⁰ XLVII. septimo ejus advenit pater tuus¹¹ de terra Canaan, et *genitus es¹² in *septimana quarta¹³ in anno sexto ipsius quadragesimo octavo jubeleo; hoc est tempus tribulationis super filios Istrahel. Et decrevit Fara rex² Aegypti decretum super eos ut proicerent filios ipsorum omnes masculos, qui nascebantur (illis)¹⁴, in flumine. Et erant proicientes¹⁵ mensibus 3

¹ MS. adds rex chanaam. ² Emended with Eth. from dixerunt Aegyptii. From ver. 14 it is clear that it is the king that is speaking. ³ Seems due to Vulg. sapienter opprimamus, whereas Eth. = dolose agamus; and LXX Exod. i. 10 *κατασοφισώμεθα*; so Mass. ⁴ Eth. = adfigamus; see note 19 on Eth. text. ⁵ Eth. = servitute; see note 20 on Eth. text. ⁶ MS. tera. ⁷ MS. phytoni. ⁸ Seems due to LXX Exod. i. 11. ⁹ Sō LXX *ἠραυνούω*; Eth. = malefaciebant. ¹⁰ MS. septimanarum septimi anni. ¹¹ MS. suus. ¹² MS. genuit. ¹³ MS. septimanarum quarto. ¹⁴ Mass., Syr., and Vulg. Exod. i. 22 omit, but Sam., followed by LXX and Onk., reads *מִיָּלֵד* and Arab. = eis. ¹⁵ MS. prospicientes.

granaries, but LXX renders as our text *ὄχυράς*. ²² Lat. *Phytoni*; *ῥῆτῃ*; A; Exod. i. 11 *ῥῆτῃ*; LXX *Πειθῶ*. ²³ *ῥῆτῃ*; A; *ῥῆτῃ*; D; Lat. *Rammasse*; Exod. i. 11 *ῥῆτῃ*; LXX *Ῥαμσσή*. After *Rammasse* Lat. adds *et Oon*, and LXX Exod. i. 11 *καὶ Ὀν*. ²⁴ Lat. omits. ²⁵ *ἠλῆτῃ*; A; Lat. omits. ²⁶ *ἠτῆθ*; A B; *ῆτῆθ*; C. ²⁷ Lat. *humiliabant*; LXX Exod. i. 12 *ἠραυνούω*,—both less good than our text as rendering *ἠτῆθ*. ²⁸ *ἠτῆθ* A. ²⁹ *ἠτῆθ*; B. ³⁰ *ἠτῆθ*; B. ³¹ *ἠτῆθ*; B. ³² *ἠτῆθ*; A.

4 'ሠለስጥ፡ ወርጎ፡ ወገጥ፡ ለእነዚህ፡ ወገብረት፡ ለከ፡ ደፍቶ፡ ወለበጠጥ፡ ጥሳ፡ ወ'አስፋ
 ለጠጥ፡ ወእነበረት፡ ወሰት፡ ሃዕር፡ ጎቤ፡ ድገጋጎ፡ ፈለገ፡ ወእነበረት፡ ወሰት፡ ሰቡ፡
 መጥዕላ፡ ወእምክ፡ *ትመጽእ፡ በሌሊት፡ ወጋጠብወክ፡ ወ'መገልጥ፡ ተዕቅዕክ፡ ማርዶ፡
 5 እጎት፡¹ እም፡ እዕጥ፡ ወበ'ወላትጎ፡ መጥዕላ፡² ወጽላት፡ ታርመት፡³ ወሰት ፈርዖን፡
 ከመ፡ ትጎ'ከፀብ፡⁴ በ'ውስጥ፡ ፈለገ፡ ወሰምዕት፡ ቃላክ፡⁵ እገክ፡ ትባክ፡ ወት፡ ሰብረዊያኑ፡⁶
 6 ፡ ከመ፡ ይምጽእክ፡⁷ ወ'እምጽእክ፡⁸ ገብሃ፡ ወአውፀለትክ፡ እምነፍቅ፡ ወ'መሐረትክ፡⁹ ወት፡
 እጎት፡¹⁰ እሶርጽ፡ ወእጸውዕ፡¹¹ ለክ፡ አሐት፡ እም፡ ፀብረዊያት፡ *እጎት፡ ተሐፀፍ፡¹² ወጋጠብ፡¹³
 8 ለክ፡ ለገዘሐባጎ፡ *ወት፡ ሐይ፡¹⁴ ወሶረት፡¹⁵ ወጸውዕ፡ ለእምክ፡ ለ'እጥክ፡¹⁶ ወመሀበጋ፡
 9 ዕስባ፡ ወሐፀተክ፡ ወእምገ፡ ለሂቀክ፡¹⁷ ወሰዱክ፡ ለወሰት፡¹⁸ ፈርዖን፡ ወኮክ፡ ወሱዳ፡¹⁹ ወመሀረክ፡
 ፀብረ፡ ለኮክ፡ መጽሐፈ፡ ወእምገ፡ ፈጸምክ፡ ሠለስት፡ ሱባ፡ አብሐክ፡²⁰ ወሰት፡ ዕጺ፡²¹
 10 መገገሥት፡²² ወ'ሀሰክ፡²³ ወሰት፡ ዕጺ፡²⁴ ሠለስት፡²⁵ ሱባ፡ ገመት፡²⁶ እስክ፡ መጥዕላ፡²⁷ አመ፡
 ወባለክ፡ እምዕጺ፡ መገገሥት፡ ወርእክ፡ ለገብጻዊ፡ እገክ፡ *ደዘብጠ፡ ለካልእክ፡²⁸ *ከእም፡
 11 ወሱዳ፡ እስራኤል፡²⁹ ወ'ቀተሉክ፡³⁰ ወገባክ፡ ወሰት፡ ፍፋ፡³¹ ወበሳሪ፡ ዕለት፡³² ረከብክ፡
 ደ'እገክ፡ ይትባለሱ፡ እምወሱዳ፡ እስራኤል፡ ወት፡ ለክ፡ ዘይትእገል፡³³ ለምጎት፡ ትዘብጥ፡
 12 እጎት፡³⁴ ወትምዕ፡ ወተቁጥ፡ ወይ፡ መ፡ ህመክ፡ መልእክ፡ መከ፡ ገብሳ፡³⁵ ወማሙ፡³⁶
 ትቅትብ፡³⁷ ትፈቅድ፡ በከመ፡ ቀተሉክ፡ ትማልም፡³⁸ ለገብጻዊ፡ ወፈረሀክ፡ ወት፡ እምቅድመ፡
 ዘነቱ፡ ገር።
 ፶፭ ወበሳሪ፡ ገመት፡ ዘሱባ፡ ሃልስ፡ ዘ'አርብ፡ ወተስገቱ፡³⁹ ለጥብረት፡⁴⁰ ጥርክ፡ ወበርክ፡
 *ወሰት፡ ምድረ፡ ምድያም፡⁴¹ ን'ሱባ፡ ወገመት፡ አሐድ፡⁴² ወገባክ፡ ወሰት፡ ገብጻ፡ በሱባ፡

¹ ደአውራካ፡ A. ² Em. from ወለበጠጥ፡ A B ; C D read ወገልበጠጥ ³ ጥሳ፡ B.
⁴ አስፍልጠ፡ A. ⁵ Lat. omits, but Exod. ii. 3 supports text. ⁶ ድገጋጎ፡ A.
⁷ ወእምክ፡ A. ⁸ B trans. ⁹ ማዕልጥ፡ A B. ¹⁰ እጎት፡ A. ¹¹ ወላት፡ መጥዕላ፡ B.
¹² ተርመት፡ A. ¹³ ትጎ'ከፀብ፡ B. ¹⁴ A omits. ¹⁵ ቃላክ፡ A. ¹⁶ A mistranslation of
ἄβραμ; so Syr. Exod. ii. 5; but Mass., Sam., LXX, and Lat. imply *ἄβραμ*. ¹⁷ ይምጽእክ፡
 A ; ደውፀለክ፡ B. ¹⁸ እምጽእክ፡ A ; እምጽእክ፡ B. ¹⁹ መሐረትክ፡ B. ²⁰ Lat. adds
si vis; so LXX *θέλει* and Vulg. *vis*, against Heb. Exod. ii. 7. ²¹ Lat. owing to Vulg.
 omits, but Exod. ii. 7 Mass. *ἔβραμ*, Sam., LXX, Syr. support text. ²² ወጋጠብ፡ A.
²³ A B C omit, but Lat. and Exod. ii. 8 support D. For ት፡ of D, I have read
 ት፡ with Lat. and Exod. ii. 8. ²⁴ Lat. omits, but Exod. ii. 8 supports text.
²⁵ እጥክ፡ A. ²⁶ ለገብጻዊ፡ A. ²⁷ Emended with Exod. ii. 10 from ቤት፡ the
 Greek translator read ገገገግ instead of ገገጋጋ, which the context requires. ²⁸ ወልድ፡ C ;
 ወልድ፡ D. ²⁹ አሰስክ፡ B. ³⁰ A adds ቤት፡ ³¹ ሀሰክ፡ B. ³² ገመት፡ B.
³³ ሠለስ፡ A ; ለሰስት፡ B ; F C D. ³⁴ ገመት፡ A B. ³⁵ መጥዕላ፡ A. ³⁶ ደዘብጥ፡
 ካልእ፡ A. ³⁷ Lat. omits, but Exod. ii. 11 supports text. ³⁸ ጸለይክ፡ A. ³⁹ ፍፋ፡ B.
⁴⁰ B omits. ⁴¹ ከልድገ፡ B. ⁴² ለዘይትእገል፡ B ; Lat. *percutiebat proximum suum*,

septem usque in tempus quo tu natus es. Et celavit te mater tua mensibus tribus, et indicaverunt de ea. Et illa [timens] fecit tibi¹ et linivit eam bitumine² et pice et posuit eam (in gramine) secus litus fluminis et posuit te in eam septem dies, et mater tua veniebat per noctem et porrigebat tibi lactem, per diem soror tua Maria custodiebat te ab avibus. Et in tempore illo exivit Termot filia Faraonis, lavari in flumine, et audivit vocem tuam fientis et dixit puellae suae ut adferret sibi [infantem], et adtulerunt te. Et tollens te de tibi pepercit super⁶ te. Et dixit illi soror tua: 'Ibo et vocabo³ tibi [si vis]⁴ mulierem⁷ Hebream quae nutriat illum tibi.' Et dixit ei: 'Vade.' Et illa (abiit⁸ et) vocavit matrem [suam⁵ et] tuam Jocabet, et dedit illi mulieri mercedem (educ)ar(e) te. Et postquam adolevisti abduxerunt te in filiam⁹ Faraonis, et factus es filius ejus, et docuit (te Ebran pater tuus litteras): et quando comple(visti tres) septimana(s, introdux)erunt te in atrium regale. Et eras ex ... trium septimanarum annorum usque in tempus¹⁰ quo existi de atrio regali et vidisti Aegyptium ferientem fratrem tuum (qui est e filiis Istrahel), et percussisti eum et fodisti in terram et cooperuisti eum in harenam. Et secunda die invenisti duos litigantes ex filiis Istrahel¹¹ et dixisti ad eum qui *percutiebat proximum suum⁷: 'Quare percutis fratrem tuum?' Et iratus est in indignatione ... dixit: 'Quis te constituit principem aut judicem super nos? numquid occidere me vis, quemadmodum occidisti hesternam die Aegyptium?' (Et timuisti et fugisti propter sermonem hunc)⁸.

Et quadragensimo nono jubeleo in anno sexto *septimanae tertiae⁹ XLVIII. abisti et inhabitasti in terram Mad(iam) septimanas¹⁰ quinque et annum

¹ Mass. Exod. ii. 3 adds מִבְּטֵן , while the LXX seems to have found $\text{ἐκ τῆς μητρὸς αὐτοῦ}$. ² MS. vitumine. ³ MS. vocavo. ⁴ As Eth. and Mass. omit si vis, it seems due to LXX Exod. ii. 7 θέλεις καλίσω , or rather to Vulg. vis ut vadam et vocem. ⁵ So Vulg. Exod. ii. 8, Mass. and LXX $\text{ἠγάπησεν, τὴν μητέρα τοῦ παιδίου}$. ⁶ Emended from domum; see note 27 on Eth. text. ⁷ Corrupt. Eth.=faciebat injuriam; so Exod. ii. 13. ⁸ MS. u...tia propter...o...huiu. ⁹ MS. septimanarum tertii. ¹⁰ MS. septimanarum.

but Exod. ii. 13 supports text. ¹¹ A trans. after σάλλῃ : B trans. before it. ¹² A B omit. ¹³ ἰῆφρα : B. ¹⁴ ἡσῆ A. ¹⁵ ἀρεβλαῖτ : ω A. ¹⁶ Restored from Lat. in terram Mad(iam) and Exod. ii. 15; A reads ουε : B C D ου : ¹⁷ ἡσῆ : B; Lat. quinque. ¹⁸ ἡ A.

2 ጸገም፡ በገመት፡ ካል፤ በውስት፡ ፍለጥቤልው።፡፡ ወእነ፡ ታእምር፡፡ ዘተናገረ፡፡ ለክ፡
 በደብረ፡ ሲና፡ ወምገት፡ ፈቀደ፡ ይገባር፡ ምስሌክ፡ መኩን፡ መስተማ፡ እመ፡ ትገባእ፡ ገብጸ፡
 3 በፍጥ፡ ፡ትገብሉ፡ በምጽላል።፡፡ እኩህ፡ በክሱ፡ ገይሱ፡ ፈቀደ፡ ይቅጥልክ፡ ወ፡ ደደገ፡ ገጽ።፡፡
 ለገብጸ፡ ይገ፡ እምእደክ፡ እመ፡ ርእ፡፡ ከመ፡ ተረፈውክ።፡፡ ትገባር፡ ዘክ፡ ወበቀሱ፡ ገባሱ፡
 4 ገብጸ፡ ይገ፡ ወበላሕኩክ፡ እምእደክ፡ ወገባርክ፡ ተእምረ፡ ወመገክረ፡ ለክ።፡፡ ተረፈውክ፡ ትገባር፡
 ለገብጸ፡ ገባሱ፡ ፈርዖን፡ ወገባሱ፡ ክሱ፡፡ ሴ፣፡ ወገባሱ፡ እገብር፣፡ ወገባሱ፡ ሕዝቡ።፡፡
 5 ወገብረ፡ እገባሉብራር፡ ገባሉሆመ፡ በቀሱ፡ ዐቢ፡ በእነ፡ እስራኤል፡ ወመሐጸመ።፡፡ በደም፡
 ወበ፡ ቁርጫ፡፡፡ ወበ፡ ትገ፡፡፡ ወበጸገጸ፡፡ ክልብ፡ ወበ፡ እኩዳ፡፡፡ ቀስል፡ ዘውእ፣፡ ይፈልሕ፡
 ማጸገጸ፡፡፡ ወእንስሳሆመ፡ በጥ፡፡፡ ወበ፡ እብ፡፡፡ በረደ፡ በዝገባ፡፡፡ እጥፍ፡፡፡ ክሱ፡ ዘይሠር፡
 ሱመ፡ ወበእገባ፡ እነ፡፡፡ በልዑ፡፡፡ ተረፈ፡ ዘተረፈመ፡ እምበረደ፡ ወበጸልመት፡፡፡ ወ፡፡፡
 ጥ፡፡፡ በዘርመ፡ ዘሰብል፡ ወዘእንስሳ፡ ወበ፡ ክሱ፡ እማልክ፡፡፡ ገብረ፡ እገባሉብራር፡ በቀሱ፡
 6 ወእውዑ፡፡፡ በእሳት፡፡፡ ወክሱ፡ ተረፈ፡፡፡ በእደክ፡ ከመ፡ ትገባር፡ ዘእገባሱ፡ ይገባር፡ ወሀሰወክ፡
 7 ትገ፡፡፡ ለገ፡፡፡ ገብጸ፡ በቅርመ፡፡፡ ክሱመ፡ ላእካህ፡ ወበቅርመ፡ ሕዝቡ፡ ወክሱ፡ ኮከ፡
 በቃልክ፡ ዐሥ፡፡፡ ዘክ፡ ዐቢደት፡፡፡ ወጸጥጋት፡፡፡ መጽክ፡ ውስት፡ ምድረ፡ ገብጸ፡ ከመ፡ ትገባር፡
 8 ሶ፣፡፡ በቀሱ፡ ለ፡ እስራኤል፡፡፡ ወክሱ፡ ገብረ፡ እገባሉብራር፡ በእነ፡ እስራኤል፡ ወበ፡ ከመ፡
 ሥርዐ፣፡፡ ዘ፡ ትካዳ፡ ምስሉ፡ እብርሃም፡ ከመ፡ ይገባቀል፡ ገባሉሆመ፡ በከመ፡ ቀይሆመ፡ በገፍ፡፡፡
 9 ወመኩን፡፡፡ መስተማ፡፡፡ ይገቃወመክ፡፡፡ ቅደጋክ፡ ወደፈቅደ፡ ደውደቅ፡፡፡ ውስት፡ እደ፡

1 በውእ፣፡ A B. 2 ዘጋምሱ፡ A; ጋምሱ፡ B; Lat. *quinguesimo*. 3 እፍቤልው፡ A.
 4 ተእምር፡ A. 5 ዘተናገረክ፡ A; ዘተገረ፡ B. 6 B omits. 7 ፍጥ፡ B C D.
 8 Emended provisionally from hopelessly corrupt text በእሴት፡ A, በእሳት፡ B, በገባ፡ C,
 በዐል፣፡ D; Lat. *in qua praeteristi eum*. The incident is built on Exod. iv. 24 ገሃ
 ነሃ፡፡፡ ገሃ፡፡፡ ገሃ፡፡፡ hence my emendation. 9 መጽላል፡ A. 10 ደደገ፡ ገጽ፡ A.
 11 ርእክ፡ A. 12 A omits. 13 ለክ፡ A; B omits. 14 Lat. omits,
 but Exod. viii. 11, 21 support text. 15 MSS. add ወቀተሱመ፡ which I have
 omitted as a gloss with Lat. 16 ቁርጫ፡፡፡ A. 17 ትገ፡፡፡ B; ትገ፡፡፡ C D;
 Heb. ስጋ፡፡፡ LXX *σκιφες*. 18 Exod. ix. 9 omits. 19 ማጸገጸ፡፡፡ B; with
 ቀስል፡ ዘ፡ ይፈ፡፡፡ ማ፡፡፡ = Exod. ix. 9 *ነሃ፡፡፡ ገሃ፡፡፡ ገሃ፡፡፡* cf. the less good LXX *ἄκῃ*
φλυαρίδης ἀναγίσσασαι. 20 Lat. *in morte animalium ipsorum*. 21 እሳት፡ B. 22 Lat.
 omits. 23 Lat. *lucusta*. 24 በልዑ፡፡፡ A. 25 ወበጸልመት፡፡፡ A. 26 A B and
 Lat. omit. 27 I have added በጥ፡፡፡ partly because of sense, and partly because
 Lat., though it omits *in morte*, yet reads the genitive *primitivorum*, which implies
 a governing noun. Possibly, however, for በጥ፡፡፡ it would be enough to read ለ.
 28 ወሉ A. 29 ወበቅርመ፡፡፡ B C D. 30 ገባሱ፡ B. 31 ዐቢደት፡ A; ዐቢደት፡ B.
 32 ወጸጥጋት፡፡፡ A B. 33 በዝገባ፡፡፡ A. 34 በእነ፡፡፡ D. 35 ወ B. 36 መኩን፡፡፡ A B.
 37 ማስተማ፡፡፡ A. 38 ይገቃወመክ፡፡፡ B. 39 ደውደቅ፡፡፡ A; ደውደቅ፡፡፡ B.

unum. Et quinquagensimo jubeo in *septimana secunda¹ in anno secundo ipsius conversus es in Aegyptum. Et tu scis ipse quid² locutus³ est tecum sub monte Sina et quid voluit facere tecum princeps Mastima, cum revertereris in Aegyptum, in via in qua praeteristi eum in refectioe. Nonne in omni virtute sua quaesivit interficere te, ut erueret⁴ Aegyptios⁵ de manu tua, quia vidit quoniam missus es facere iudicium et vindicare vindictam in Aegyptis? Et erui te de manu ejus et fecisti signa et⁶ prodigia quaecumque missus es facere in Aegyptum et in Faraonem et in omnem domum ejus (et in servos ejus) et in omni populo ejus. Et⁷ fecit Deus in eos⁸ defensionem magnam super Istrahel et percus(sit) eos in sanguine⁹ et in ranis et scynifis et *muacis caninis¹⁰ et in vulnere pessimo quod erant *(vesicae efflorescentes)¹¹ et in morte animalium ipsorum, et lapidibus grandinis perdidit universa nascentia eorum, et lucusta comedit quae derelicta erant de grandine, et in tenebris (et in morte)¹² primitivorum ipsorum hominum et animalium, et in omnibus diis Aegyptiorum fecit Dominus vindictam . . .

¹ MS. septimanarum secundo. ² MS. qui. ³ MS. eruerent. ⁴ MS. pa . . .
⁵ MS. sanguinem. ⁶ MS. muscas caninas. ⁷ MS. . . . a . . . fe . . . vento.
⁸ Context seems to require this addition; see note 27 on Eth. text.

ፈርዖን፣ ወይረደላ፣ ሥረደተሆሙ፣¹ ለጉብጽ፣ ወይትቃወሙ፣² ወይጉብሩ፣ በቅድሚኑ። እኩናሰኩ፣³ 10
 ገደግናሆሙ፣ ይገብሩ፣ ወ፣ ፈውሳሱ፣ እናበውሶሙ፣ ከሙ፣⁴ ይትገብር፣ በእደቂሆሙ። ወ፣ መሐ 11
 ጾሙ፣ እገዛኩብሐር፣ በቀ፣ ስል፣ እኩይ፣ ወስእኩ፣⁵ ተቃወሞ፣ እስሙ፣ አስጉልናሆሙ፣ እምገብር፣⁶
 ምንተኒ፣⁷ እሐይ፣ ተእምርተ፣ ወበኩሉ፣ ተእምር፣⁸ ወመንክር፣⁹ ገፈረ፣¹⁰ መኩንን፣¹¹ መስኩማ፣¹² 12
 እስከ፣ ሰባ፣ ገሰ፣¹³ ወጸርሐ፣ ሱሙ፣ ለጉብጽ፣ ከሙ፣ ይደግኑ፣ ድገሪክ፣ በኩሉ፣ ገደሉሙ፣
 ለጉብጽ፣ በሰረገላተሆሙ፣ ወ፣ ሰ፣ አፍራሲሆሙ፣ ወበኩሉ፣ በዝናሙ፣ ለአሕዛብ፣ ጉብጽ።
 ወቆምኩ፣¹⁴ ማእከሉሙ፣ ለጉብጽ፣ ወማእከሉሙ፣ ለእስራኤል፣ ወባላከናሆሙ፣ ለእስራኤል፣ 13

¹ ሥረደተሆሙ፣ B. ² ወይትቃወሞሙ፣ B. ³ እኩናሰኩ፣ A; እኩሰ፣ B.
⁴ ፈውሳሱ፣ A. ⁵ B omits. ⁶ ከሙ፣ አክሀሉ፣ B. ⁷ እምገብር፣ A. ⁸ ምንተኒ፣ B.
⁹ እሐይ፣ A; B adds ጉብሩ፣ ¹⁰ A puts in acc. ¹¹ ኢገፍሩ፣ A; ኢገፈረ፣ B C D.
 I have omitted the negative as it conflicts with the sense. ¹² A B put in acc.
¹³ ገሰ፣ A. ¹⁴ ገደሉ፣ B. ¹⁵ A omits. ¹⁶ A B add ማእከሉኩ፣ but C D add it,
 with ወ prefixed, after ለጉብጽ፣

እምእደሆ፡ ወእምእደ፡ ሕዝቡ፡ ወአውፀሎም፡ እገዚሉብሔር፡ እነገገ፡ ማእከሉ፡ ባሕር፡ ከመ፤
 14 እነገገ፡ የብሰ። ወከሱም፡ ሕዝቡ፡ ዘአውፀሉ፡ ደደገ፡ ድጎራሆም፡ ለእስራኤል፡ ወረዎም፡
 እገዚሉብሔር፡ እምሳክ፡ ማእከሉ፡ ባሕር፡ ውሰገ፡ መገምታጥ፤ ለቀላይ፡ ቦታሕገሆም፡
 ለውሱር፡ እስራኤል፡ በከመ፡ ወረጧ፡ ውሱርም፡ ሰብሐ፡ ግብጽ፡ ውሰገ፡ ፈለገ፡ ግምእገ፡ እልፈ፡
 ተብቆሎም፡ ውፊር፡ ይገለገ፡ ፀደቡ፡ ነደላገ፡ ወእሳሂ፡ ይዳላገ፡ ጠፍሎ፡ በእነገገ፡ ለሐዳ፤
 15 ጠባቂት፡ ዘነደፍ፡ ማእከሉ፡ ፈለገ፡ እምውሱር፡ ሕዝብከ። ወአመ፡ ፀሁር፡ ወረሰብ፡ ዕለት፡
 ወአመ፡ ፀሁር፡ ወገሙስ፡ ወአመ፡ ፀሁር፡ ወሰዳስ፡ ወአመ፡ ፀሁር፡ ወሰሱብ፡ ወአመ፡ ፀሁር፡
 ወሰሙን፡ ሀሱ፡ መኩን፡ ማስጥ፡ እሱር፡ ውፀዕ፡ እምድጎራሆም፡ ለውሱር፡
 16 እስራኤል፡ ከመ፡ ለደስተዋደዎም፡ ወአመ፡ ዕለት፡ ፀሁር፡ ወተሰብ፡ ድታሕናሆም፡ ከመ፡
 17 ደርደላም፡ ሰገብ፡ ወከመ፡ ደደገ፡ ድጎራሆም፡ ለውሱር፡ እስራኤል፡ ውለጽገ፡
 እልባቢሆም፡ ወአገደሎም፡ ውተገለ፡ እምገብ፡ እገዚሉብሔር፡ እምሳክ፡ ከመ፡ ይምሐጸም፡
 18 ሰገብ፡ ውደወርዎም፡ ማእከሉ፡ ባሕር፡ ወአመ፡ ፀሁር፡ ውሰሱብ፡ ዕለት፡ እስርናሁ፡
 ከመ፡ ለገስተዋደዎም፡ ለደቂቀ፡ እስራኤል፡ በዕለት፡ ለመ፡ ሀሰ፡ ደስለሱ፡ ነዋ፡ ወአልባሰ፡
 እምገብ፡ ሰብሐ፡ ግብጽ፡ ነዋ፡ ብሩር፡ ወንዋ፡ ወርቅ፡ ወንዋ፡ ብርት፡ ወከመ፡ ይማሀርካም፡
 19 ሰገብ፡ ሀየገ፡ ተቀን፡ እነገገ፡ ቀይዎም፡ በገፍቦ፡ ወአደውባላናሆም፡ ለውሱር፡ እስራኤል፡
 እምግብ፡ ዕረቆም፡

ዘ ተከከር፡ ጎሳዘ፡ ዘአዘከ፡ እገዚሉብሔር፡ በእነገገ፡ ፋሲካ፡ ከመ፡ ትግባር፡ በጊዜህ፡ ለመ፡
 ፀሁር፡ ወረሰብ፡ ለወር፡ ቀዳማ፡ ከመ፡ ትጥብ፡ ዘእንበለ፡ ይምሰይ፡ ወከመ፡ ደብልፀ፡
 2 በሌሊት፡ ለመ፡ ምስገና፡ ዘውሱር፡ ወሐሙስ፡ እምጊዜ፡ ዕርባ፡ ፀላይ፡ እስመ፡ ሰዓት፡
 ሌሊት፡ ቀዳሚ፡ በገል፡ ይለገ፡ ወቀዳሚ፡ ፍሥሐ፡ ይለገ፡ እነገሱ፡ ትብላ፡ ገብል፡
 ጳስካ፡ በገብ፡ ወከሱ፡ ነደላገ፡ ለመስጠ፡ ተፈነወ፡ ከመ፡ ደቅጥ፡ ዙሱ፡ በከር፡

1 እምእደሆም፡ B C D. ሕዝቡ፡ B D; ግብጽ፡ C. ሕዝቡ፡ B.
 4 ወረዎም፡ A. መምታጥ፡ A. ሰብሐ፡ B. ፈለገ፡ A; ፈለገ፡ B.
 5 ምእገ፡ እልፈ፡ B; ግምእገ፡ IX A; IX-X C D. IX A. ለሁ፡ A; B adds
 ወሰገገ፡ ይዳላገ፡ A. ንጠባቂት፡ A. ዘገደ፡ B. ዕለት፡ A.
 10 መኩን፡ A B. መስጥ፡ B. እሱር፡ B. ፀጸዎ፡ A; ዕው፡ B.
 11 ሰ A. ለደስተዋደዎም፡ C D. A omits. ፈተሕናሆም፡ A.
 12 ደደገገም፡ A. ጸገ፡ B. ተሐሰ፡ B. ደውርዎም፡ C.
 13 ረሰብ፡ B; ገሙስ፡ C. ለደስተዋደዎም፡ A B; ደስተዋደዎም፡ D. በዕለት፡ A B.
 14 B omits. ዘተቀን፡ ወሀየገ፡ B. ወአውባላናሆም፡ A B D. ተከከር፡ A.
 15 ፋሲካ፡ B; ጳሲካ፡ C D. ትግባር፡ B C D. ፀሁር፡ ወረሰብ፡ B.
 16 ትጥብ፡ A. ይምሰይ፡ A; ይምሰይ፡ B. እምሰይ፡ B. ዛገ፡ ዕለት፡ C.
 17 ቀዳሚ፡ C D. ፍሥሐ፡ B; ፍሥሐ፡ C. ወአነገሱም፡ C D. ትብላ፡ B.
 18 ጳሲካ፡ A; ፋሲካ፡ C D. ኃይላገ፡ B. ተፈነወ፡ A.

በምድረ፡ ገብጽ፡ እምበዙ፡ ለረርዥ፡ እስከ፡ *በዙረ፡ ለአካት፡ ጭጭት፡ ለገት፡ ውስት፡ ማረጸ፡
 ወባፀላ፡ እንስሳ፡ ሂ።¹ ወዛገ፡ ትእምርት፡ ዘመሀ።² እገዚአብሔር፡ ስሙ፡ ውስት፡ ዙሱ፡ ሴት፡ ሴት፡ ስርገብ፡
 ወስት፡ እንቅጹ፡ ልም፡ ስገ፡ ዘገመት፡ ሊደባሉ።³ ውስት፡ ሴት፡ ለቀገል፡ ላላ።⁴
 ይትዐደዉ።⁵ ከሙ፡ ይድገ፡ ዙሱ፡ እሳ፡ ውስት፡ ሴት፡ ለገምርት፡ ልም፡ ውስት፡
 እንቅጹ። ወገብ፡ ሃይላገህ፡ ለገዚአብሔር፡ ዙሱ፡ ዘመጠነ።⁶ ለዘመጠነ፡ እገዚአብሔር፡
 ወትዐደዉ፡ እምክሱ፡ ደቂቅ፡ እስራኤል፡ ወሊቦሊ፡ ገዕሊሆሙ፡ መቅሠፍት፡ ለለማሰፍ፡ እምሆሙ፡
 *ክሱ፡ ነፍሱ።⁷ እምእነሱ፡ እስከ፡ ለብላ፡ ወእስከ፡ ከልብ። ወኮ፡ መቅሠፍት፡ ለገብጽ፡ ጥቅ፡ ስ
 ፀባዩ።⁸ ወእልቦ፡ ሴት፡ በገብጽ፡ ዘእልቦ፡ ቢርከ፡ ውስት፡ ገ።⁹ *ወብዛካ፡ ወፀሎርኩ፡¹⁰ ወከሱ፡ ስ
 እስራኤል፡ ይብርከ፡ እንከ፡ ደብላፀ፡ ሥጋ፡ ጳስከ።¹¹ ወእነከ፡ ይሰጉ፡ ወይ፡ ወይሁብከ፡ ወይባርከ፡
 ወያሕከ፡ እገዚአብሔር፡ እምላከ፡ እባህ፡ ወድልወ፡ ይከውን፡ ለወይላ፡ እምእርዑ፡ ገብጽ፡
 ወእምቅ፡ እካት፡ ወእንተ፡ ተዘከር፡ *ዛገ፡ ፀላት።¹² ዙሱ፡ መዋዕላ፡ ሕይወትከ፡ ወገብ፡ ገ።¹³
 *እምግም፡ ለግም።¹⁴ ዙሱ።¹⁵ *መዋዕላ፡ ሕይወትከ።¹⁶ ምዕረ፡ ለግመት፡ በዕላ።¹⁷ በከም፡ *ክሱ፡
 ሕገ።¹⁸ ወሊ፡ ታስተሐልፍ።¹⁹ *ዕላት፡ እምዕላት።²⁰ ወእምወር፡ ለወር፡ እስከ፡ ሥርዕት፡ ስ
 ዘላግሎም፡ ወእፍ፡ ወቅጥ፡ ውስት፡ ጽላት፡ ለማይ፡ ለክሱ።²¹ ውሱይ፡ እስራኤል፡ ከም፡ ይገባር።
 በክሱ፡ ግመት፡ ወግመት፡ በዕላ።²² ምዕረ፡ ለግመት፡ ውስት፡ ዙሱ።²³ ትውልደሙ፡ ወእልቦ፡

XLIX.

... diebus vitae tuae, ut facias per singulos annos semel in anno in 7
 diebus suis secundum (omnem) legem ipsius, et non *erit ut prae-
 tereat¹ *illud a diebus suis² et de mense in mensem. Quoniam prae-
 ceptum aeternum est et scriptum in tabulis caeli super omnes filios
 Istrahel, ut faciant ea per singulos annos in die ejus semel in anno in
 generationibus ipsorum, et non est illi finis temporum, quoniam in

¹ MS. praeteribit et erit; Eth.=commutabis. ² Eth.=diem cum die.

¹ በክር፡ ለእካት፡ ጭጭት፡ B. ² A B C omit; Exod. xi. 5 ግጭ፡ LXX ሠጦ።
³ ማረጸ፡ A. ⁴ We should, with Exod. xi. 5, emend into ወክሱ፡ በዙረ፡ ፤ E A.
⁵ ትእምርት፡ B; A D omit. ⁶ B omits. ⁷ ዘእረ፡ C; ዘወይ፡ D.
⁸ እንቅጹ፡ B. ⁹ ሊደባሉ፡ A. ¹⁰ እሳ፡ C D. ¹¹ ይትዐደዉ፡ B,
 cf. Exod. xii. 23; ይትዐደዉ፡ C. ¹² ዘመጠነ፡ B. ¹³ ዙሱ፡ ነፍሱ፡ B.
¹⁴ መቅሠፍት፡ A. ¹⁵ ፀባዩ፡ B. ¹⁶ በውስት፡ A. ¹⁷ A puts in nom.
¹⁸ ጳስከ፡ A; ፋሊ፡ C D. ¹⁹ C D omit; Lat. ut facias. ²⁰ እምግም፡ ለግም፡ A;
 C D omit; Lat. per singulos annos. ²¹ ወክሱ፡ B; Lat. and C D omit. ²² Lat.
 and C D omit. ²³ በእላገት፡ A. ²⁴ ክሱ፡ ሕገ፡ A. ²⁵ ታስተሐልፍ፡ A;
 Lat. praeteribit et erit, which I have emended as above. ²⁶ Lat. illud a diebus suis.
²⁷ Em. with Lat. super omnes. ²⁸ በዕላት፡ A; Lat. in die ejus. ²⁹ Lat. omits.

9 ወሰኑ ሙጥዕል፣ እስመ፣ በዓለም፣ ወላቱ፣ ሥፋዕ፣ ወብእሲ፣ እገዛ፣ ገደሕ፣ ወላቱ፣ ወሊመጽአ፣
 ደገብር፣ በጊዜ፣ ፀሎቱ፣ ለሌላ፣ ቀርቦ፣ ዘይሠምር፣ ቅድመ፣ እገዛለብሐር፣ ወለበሊዕ፣ ወለሰ
 ጊደ፣ ቅድመ፣ እገዛለብሐር፣ በዕለት፣ በዓሉ፣ ወይሠረው፣ ወላቱ፣ ብእሲ፣ ዘገደሕ፣ ወቅቱ፣
 እስመ፣ ቀርቦ፣ እገዛለብሐር፣ ጸያብሕ፣ በጊዜህ፣ ገጠላት፣ ይሥእ፣ ወላቱ፣ ብእሲ፣ ሰርእሱ፣
 10 ከመ፣ ይኩኑ፣ ወሰቶ፣ እስራኤል፣ እሴ፣ ደመጽኦ፣ ወይገብኑ፣ ጳሰኩ፣ በዕለት፣ ጊዜህ፣ እመ፣ ፀሐፋ፣
 ወረቡዕ፣ በወር፣ ቀዳማዊ፣ በማእከሉ፣ ምስደታት፣ እም፣ ግልሕታ፣ በዕለት፣ እስከ፣ ግልሕታ፣
 ሰፊሌት፣ እስመ፣ ክልለ፣ መክራላት፣ በዕለት፣ ተውሀቡ፣ ሰብር፣ ወሃልሕታ፣ ለምሴት፣
 11, 12 ዝውላቱ፣ ዘለዘዘኩ፣ እገዛለብሐር፣ ከመ፣ ትገብር፣ በማእከሉ፣ ምሴት፣ ወይላይከውን፣ ጠሊ
 ሑት፣ በዙ፣ ጊዜ፣ በር፣ ዘእገብላ፣ በጊዜ፣ ወሰኑ፣ ምሴት፣ ወይላይከውን፣ በጊዜ፣ ምስደት፣
 እስከ፣ ግልሕት፣ ሌሊት፣ ወዘተርፈ፣ እምዙሉ፣ ሥጋህ፣ እምግልሕት፣ ሌሊት፣ ወኩኑ፣
 13 በእሳት፣ ደውይዎ፣ ወእደከውን፣ ደብስልዎ፣ በማይ፣ ወእደብልዎ፣ ጥረ፣ ላላ፣ ጥብሉ፣
 በእሳት፣ ደብልዎ፣ በእስተሐም፣ ርእሱ፣ ምስሉ፣ ገዩ፣ ወስጠ፣ ምዘሰ፣ እገሬህ፣
 ደጥብስዎ፣ በእሳት፣ ወእለር፣ ሰብረ፣ ፀጽዎ፣ እምውስተ፣ ምንተ፣ እስመ፣ ለይትቀጠቀጥ፣
 14 እም፣ ሌሎ፣ እስራኤል፣ ምንተ፣ ፀጽዎ፣ በእገነዝ፣ ለዘዘመ፣ እገዛለብሐር፣ ሰውሎ
 እስራኤል፣ ከሰ፣ ደገብር፣ ጳሰኩ፣ በዕለት፣ ጊዜህ፣ ወእደከውን፣ ሰብረ፣ ፀጽዎ፣ ምንተ፣ እምዜህ፣
 እስመ፣ ፀሎት፣ በዓል፣ ደላ፣ ወፀሎት፣ አዘዘት፣ ደላ፣ ወእለር፣ ተራደዎ፣ እምውስተ፣ ፀሎት፣
 15 እምፀሎት፣ ወእምወር፣ ወር፣ እስመ፣ በፀሎት፣ በዓሉ፣ ደትገብር፣ ወእነተ፣ ለዘዘመ፣
 ሰውሎ፣ እስራኤል፣ ከመ፣ ደገብር፣ ጳሰኩ፣ በመጥሰህመ፣ በዙ፣ ንመት፣ ምፅረ፣
 በዓመት፣ በዕለት፣ ጊዜህ፣ ወይመጽእ፣ ተዝካረ፣ እምቅድመ፣ እገዛለብሐር፣ ዘገደሠምር፣

1 ዝተ፣ A; Lat. omits. 2 B omits. 3 ወእምጽአ፣ B; Lat. et non sciet.
 4 በቅድመ፣ B. 5 ስፆ Syr. Num. ix. 13 against Mass., Sam., LXX, Vulg., Onk., which
 would require ገጠላት. 6 A. 7 ፈሊኩ፣ A; ጳሰኩ፣ C. D. 8 ምሴት፣ A. በማእከሉ፣
 መስደታት፣ = Exod. xii. 6 ስፆ፣ ገ፣ LXX ἠὲς ἰσῑῖῃῃ; and Lat. ad vesperam less good.
 9 እመ፣ A. 10 ግልሕ፣ B. 11 እስከ፣ B. 12 ወሃልሕት፣ B. 13 ምስደት፣ B; ምሴት፣ D.
 14 ጠሊሑት፣ A. B. 15 ምስደት፣ B; ምስደታት፣ D. 16 ምሴት፣ A. 17 Em. from ግልሕት፣
 B C D, ሠላስቱ፣ ላ. 18 ተረፈ፣ A. 19 ግልሕት፣ A. 20 ወኩኑ፣ B D; ካዕሰ፣ C.
 21 ወእደብልዎ፣ B. 22 ለጥረ፣ B; ጥረ፣ C. 23 ጥብሉ፣ A; ጥብሉ፣ C; ጥብሉ፣ D.
 24 Emended with Lat. comedis illud from ብሎ፣ A. B. A C D add ለእሳት፣ against B
 and Lat.; cf. Exod. xii. 11: Lat. diligenter from Exod. xii. 11 ἰῃῃῃ; LXX
 μετὰ σπουδῆς, see ver. 23. 25 ርእሱ፣ B. 26 So LXX Exod. xii. 9 ποοῖ and Vulg.
 pedibus, but Mass. ሄ፣፣ would require እገዳህ፣ 27 ደጠሰዎ፣ A; ወደጠሰዎ፣ B;
 Lat. assibilit. 28 ፀጽዎ፣ A. 29 ሂ A. 30 To be rendered as in Lat. non
 erit tribulatio, for which the Greek probably was οὐ γὰρ ἔστιν σνῃῃῃῃ. 31 Lat. in.
 32 Seems to be an early Eth. corruption, and we should probably read በደላት፣ ፀሎት፣
 as in Lat. in die hac. If we retain text, ምንተ፣ should be taken adverbially = ullo

saecula est decretum. Et homo qui fuerit mundus et non ierit¹ facere² illud in die temporis ejus ut adferat oblationem acceptabilem in conspectu Domini, ut manducet et ut bibat in conspectu Domini in die festo ejus, *exterminabitur ille³ homo (qui) mundus³ et qui proximus est: quoniam oblationem Domino⁴ non optulit in tempore ipsius, peccatum suum sumet homo ille. Et erunt venientes filii Istrahel et⁵ facientes pascha in tempore suo, in quartadecima die mensis primi ad vespertas⁵, a tertia autem ejus usque in tertiam noctis, quoniam duae⁶ partes diei (datae sunt) in lumine et *tertia pars⁷ in vespere. Hoc est¹¹ quod mandavit Dominus tibi ut facias illud in vespertino. Et non est¹² ut quis sacrificet in omni hora luminis nisi in vespertina, et ut manducet⁸ illud horis vespertinis tertia noctis, et quod derelictum fuerit ex omnibus carnibus a tertia noctis, hoc in igne comburetur. Et non coquetur⁹ in¹³ aqua aut manducabitur¹⁰ crudum, sed in igne assum: comedetis illud diligenter: caput ipsius cum interancis et cum pedibus¹¹ ipsius assabit¹² igne, et non erit quod frangatur ex omnibus ossibus ejus: et non erit tribulatio in filiis Istrahel in die hac. Propter quod mandavit Dominus¹⁴ filiis Istrahel facere pascha in die temporis ejus, et non erit confringere in eo¹³ omne os illius, quoniam dies festus est et dies praeccepti: non est ut praetereatur de die in diem, de mense et mense, sed in tempore suo (perficiatur). Et tu manda filiis Istrahel ut faciant pascha in genera-¹⁵ tionibus suis per singulos annos semel in anno in die temporis sui, et erit in testimonium in conspectu Dei acceptabile, et non *eveniet ab illo¹⁴

¹ Emended with Eth. from sciet. ² MS. exterminavitur et. ³ MS. inmundus. ⁴ Eth.=Domini, and so Num. ix. 13. Text due to Vulg., and likewise suum in next line. ⁵ Emended with Eth. from vesperam. ⁶ MS. duas. ⁷ MS. tiam partem. ⁸ MS. manducet. ⁹ MS. coquitur. ¹⁰ MS. manducavitur. ¹¹ See note 27 on Eth. text. ¹² MS. assavitis. ¹³ MS. ea. ¹⁴ Eth.=super-veniet illis.

modo, or else emended ምንትኒ; *nullum*. Has ገንገ ሰገገ ድህህ anything to do with the explanation? ²⁸ ፋሊክ: A. ²⁹ Emended from ምንትኒ: A B. ³⁰ ተወርድ: B. ³¹ ዕለት: A. ³² ለወርት: A. ³³ B omits; ለመ: C D. ³⁴ Lat. *tempore suo*. For ሰገገ: A reads ሰገል: ³⁵ ለወሱሮክ: A. ³⁶ ፋሊክ: A. ³⁷ Lat. *in generationibus suis*. ³⁸ ገመት: A. ³⁹ ወይምጽላ: A. ⁴⁰ ተከካር: A B C; Lat. *in testimonium* supports D. ⁴¹ A omits.

ወእ. ይመጽሉሙ መቆሠፍት፤ ለቀጥላ፤ ወሰ፡ ምሕፀን፤ ሰውእቱ፤ ገመት፤ አመ፤ ገብሩ፤ ጳስካ፤
 16 በጊዜህ፤ ሰዘሱ፤ በከመ፤ ተእዛዙ፤ ወእ. ይከውን፤ ለበለጾቹ፤ በ፡እፍኑ፤ እምቤት፤ መቆደሱ
 ለእገዚአብሔር፤ ወበእገዳረ፤ ቤት፤ መቆደሱ፤ ለእገዚአብሔር፤። ወዘሱ፤ ሕዝቡ፤ ማኅብ
 17 ርመ፤። ለእስራኤል፤ ይገባርዎ፤። በጊዜህ። ወ፡ዘሱ፤ ሰብሊ፤ ፡ዘመጽኦ፤ በዕለቱ፤። ይብሉ፤።
 በቤት፤ መቆደሱ፤ ለእምሳክከመ፤ በቅድመ፤ እገዚአብሔር፤። ፡ዘእም፡፤ ገመት፤ ወገዕለ፤ እስመ፤
 18 ከመዘ፤ ተጽሕፈ፤ ወተሠርዕ፤ ከመ፤ ይብሉ፤ በቤት፤ መቆደሱ፤ ለእገዚአብሔር፤። ወ፡እም፡፤
 ሰኡ፤ ውሱሮ፤ እስራኤል፤ ውስጥ፤ ምድር፤ እገጥ፤። ይእገዙ፤ ውስጥ፤ ምድር፤ ከፍለጎ፤ ወ፡ይተ
 ክሱ፤። ይብተራ፤ እገዚአብሔር፤ ማእከሉ፤ ምድር፤ ውስጥ፤ ለከዱ፤ እም፤ ሠራዊተመ፤ እስከ፤
 አመ፤ ይ፡፡ዘገ፤ መቆደሱ፤ ለእገዚአብሔር፤ በደቡ፤ ምድር፤ ወ፡ይኩኑ፤ እገዘ፤። ይመጽኦ
 ወይ፡ገብሩ፤ ጳስካ፤ ሰማእከሉ፤ ይብተራሁ፤ ለእገዚአብሔር፤ ፡ወይጠብጥ፤ በቅድመ፤ እገዚአብ
 19 ሔር፤። እምገመት፤ በገመት፤ ወበመዋዕል፤ አመ፤ ተከገደ፤ ቤት፤። በስመ፤ እገዚአብሔር
 በምድር፤። ርስተመ፤ ህዩ፤ የሱሩ፤። ወይጥብሔ፤ ጳስካ፤ ምሴት፤። እገዘ፤ የዐርብ፤። ፀሐይ፤።
 20 በማልሱ፤። ለዕለት፤ ወደዐርጉ፤ ይጥ፤። ውስጥ፤ ምክደዱ፤። ለምጥዕ፤ ወሥብሔ፤ ደገብሩ፤
 ደቡ፤ ለሳት፤ ዘገዕለ፤ ምጥዕ፤ ፡ወይብልዑ፤ ሥጋሁ፤። ጥቡሱ፤ በላሳት፤ በውስጥ፤ ዐጻይ፤ ቤት፤
 21 ዘተቀደሱ፤። በስመ፤ እገዚአብሔር፤ ወእ. ይከሱ፤ ገብረ፤ ጳስካ፤ በእህጉ፤ ም፡፡በዘሱ፤ በጎው
 ርት፤። ዘእገባለ፤ በቅድመ፤ ይብተራ፤ እገዚአብሔር፤። ወእመ፤ ለከ፤ በቅድመ፤ ቤት፤። ገብ፤ ገደረ፤
 22 ስመ፤ ዘእሁ፤ ውስጥ፤ ወ፡እ. ይከሱ፤ ደኅረ፤ እገዚአብሔር፤። ወእገጥ፤ ሙሴ፤ ለዘመ፤
 ለውሱሮ፤ እስራኤል፤ ይዕቀቡ፤። ሥርዐት፤ ጳስካ፤። በከመ፤ ተለዘዘ፤ ለከ፤ ተገንገረ፤። ገመት፤።
 ለሰገመት፤ ወዕለት፤ ለዕለት፤ ወበገብ፤ ርእት፤ ከመ፤ ይብሉ፤ ርእት፤ ለቡዕ፤ ዕለት፤ ከመ፤ ይገቡሩ
 በገሱ፤ ወከመ፤ ደብሉ፤ ቱርባ፤ ዕለት፤ እምዕለት፤ በላላ፤። ለቡዕ፤። መዋዕለ፤። ፍሥላ፤።
 23 ቅድመ፤ እገዚአብሔር፤ ደቡ፤ ምጥዕ፤ እምሳክከመ፤። እስመ፤ ፡ዘተ፤ በገብ፤። በውልጥሌ፤
 ገበርክም፤ አመ፤ ተወፀኦ፤ እምገብ፤ ፡እስከ፤ አመ፤ ተበውኦ፤። ውስጥ፤ ገጽመ፤ ሱር፤ እስመ፤
 በገብ፤ ድገጋ፤ በሕር፤ ለሰጥክም፤።

፤ መቆሠፍት፤ A. ፤ ማኅብት፤ B; Lat. adds *cos.* ፤ አመ፤ A. ፤ ጳስካ፤ A.
 ፤ Better read በከመ፤ ዘሱ፤ with Lat. *secundum universa.* ፤ ተእዛዙ፤ A; ተለዘዘ፤ B.
 ፤ A B D add እገዘ፤ ፤ B omits. ፤ ወበእገቆ፤ A; ወበእገዳረ፤ ቅድመ፤ ቤት፤ B;
 ፤ C D omit; Lat. *sed secus.* ፤ C D omit. ፤ ወዘሱ፤ A. ፤ ሕዝቡ፤ B. ፤። Lat.
fitiorum. ፤ ይገባርዎ፤ B. ፤ A omits. ፤ Cf. 2 Chron. xxxv. 17. Lat.
quicumque praekermisril in visitatione corrupt. ፤ ብልዑ፤ A; ይብሉ፤ B.
 ፤ እገዘሉ፤ B. ፤ ዕሥራ፤ B. ፤ Lat. *quemadmodum.* ፤ A adds ይብውኦ፤ ወ.
 ፤ Lat. *inhabitabant in* is corrupt; possibly owing to confusing *σῆσῶσι* and *οἰκῆσῶσι*.
 ፤ Lat. omits. ፤ ቤት፤ A B. ፤ ለምድር፤ B. ፤ Lat. *offerent.*
 ፤ ምስራት፤ B; ለምሴት፤ C D. ፤ ደዐርብ፤ A; ደገርብ፤ B. ፤ ፀሐይ፤ A.
 ፤ በተሥልሱ፤ A; ለስልሱ፤ B; ለተሥልሱ፤ C. ፤ ይጥ፤ A. ፤ መካፍ፤ B.

plaga ut perdat et ut exterminet [eos] in anno illo, in quo facient pascha in tempore suo *secundum universa¹ praecepta ejus. Et non mandu-¹⁶ cabitur² foris a sanctificatione Domini sed secus tabernaculum Domini, et omnis multitudo filiorum³ Istrahel facient illud in tempore suo. Et ¹⁷ omnis homo quicumque *praetermiserit in visitatione manducare⁴ illud in sanctificatione Dei nostri in conspectu Domini a vicensimo anno et supra, quoniam sic praeceptum est et scriptum ut manducetur in sanctifi-¹⁸ catione ejus. Et quando⁵ venient filii Istrahel in terra possessionis ¹⁹ ipsorum, in terra Chanaam, et *inhabitabunt in tabernaculo⁶ Dei in medio terrae in una tribu ipsorum usque in diem qua aedificabitur sanctificatio Dei in terra⁷ erunt venientes et facientes pascha in conspectu⁸ tabernaculi Dei (et mactantes illud coram Domino) per singulos annos. Et in tempore ²⁰ quo aedificabitur domus in nomine Domini in terra possessionis ipsorum, illic offerent⁹ et mactabunt pascha ad vespera circa occasum solis in tertia diei¹⁰. Et offerent sanguinem ejus super basem altaris, et adipem offerent ²¹ super ignem altaris, et carnes manducabunt assas igne in atrium domus sanctificatae in nomine Domini. Et non poterunt facere pascha in civi-²² tatibus ipsorum in omni loco nisi in conspectum tabernaculi Domini et in conspectu domus, ubi habitabit¹¹ nomen ejus super ipsam, et non exerrabunt de post Dominum. Et tu Monse manda filiis Istrahel ut ²³ custodiant praeceptum paschae, [et] quemadmodum mandatum est tibi indica illis, per singulos [enim] annos in tempore dierum suorum et per diem festum azymorum, ut manducent azyma septem dies [et] ut faciant diem festum ejus et ut offerant oblationem per singulos dies in septem diebus laetitiae in cons . . .

¹ Eth.=in omnibus secundum. ² MS. manducavitur. ³ Eth. = congrega-
tionis. ⁴ Corrupt; Eth.=venerit in die ejus manducet. ⁵ MS. quemadmodum.
⁶ Corrupt; see note 22 on Eth. text. ⁷ MS. adds et. ⁸ Eth.=medio.
⁹ MS. offerentes; Eth.=ibunt. Is offerent due to confusion of ἀνίστοι and ἀνοίστοι σι 1
¹⁰ MS. die. ¹¹ MS. habitavit.

²² መጽሐፍ: ደ-ባለዎ፡ A. ²³ መቅደስ: B. ²⁴ Lat. omits. ²⁵ በሐውርት: A;
በሐውርት: B. ²⁶ ቤተ: እገዚአብሔር: A; ቤተ: B. ²⁷ Cf. Zeph. i. 6 ገጠሙ ይጠገኑ
ጠገኑ. ²⁸ ወደዕቀቡ: A B. ²⁹ ጳሌክ: A; Lat. adds et. ³⁰ ክመ: ትገበር: A;
ክመ: ትገበሩ: C; ትገበር: D; but Lat. indica illis supports B. ³¹ ገመተ: D.
³² ሶሊስ: B. ³³ ሰብዐ: A. ³⁴ መቀዕል: B. ³⁵ ፍስሐ: A B. ³⁶ ዛጉ: ባዕል: A.
³⁷ ወሐሩ: A; እስከ: ክመ: ተዐደዉ: ባሕረ: C D.

፳ ወእም ድጋሪገክ ሐገ፡ ለደጻዕኩክ መጥዕሳ፡ ሰገሰጋት፡፣ ሰገጻመ፡ ሲና እነጥ ይእኑ ምእከሲ
 1 ለሉም፣ ወሲና፤ ወሰገሰጋት ምድር፤ ስገርኩክ በድብረ ሲና ወገመጋት ለገሌሌም፤
 ፡ ስገርኩክ፣ ወስጥ ሰገሰጋት፣ ገመጋት፣ ወገመጥሰ፤ ለገርኩክ፣ ለስክ፣ ለመ፡ ጥበውሉ፣ ወስጥ
 3 ምድር፤ እነጥ ጥላገኩ፤ ወጥሰብጥ፤ ምድር፤፣ ሰገሰጋት፣ ሰገሰጋት፣፣ ጸላገ፣ ወገመጥ
 4 ሰለገሌል፤። ያለም፡፡ በእገገ፡፡ ሠራዕጥ፡ ለክ፡ ሱባ፤ ገመጋት፣። ወገመጋት፣። ወለገሌ
 ለምጋት፡። ለርብ፡ ወጥሰጥ፡ ለገሌሌምጋት፡። *እም፡ መጥዕሊ፡ ሰለጻም፤። ለስክ፡ ዛጥ፡ ዕለት፡
 ወሱባ፤ ለሐዳ፡ ወክልሉ፤። ገመጋት፡። ወጻ፤ ለርብ፡ ገመጋት፡። ርሐቅ፤። ለእም፡ ጥላካጥ፡
 ለገሌሌብሐር፡ ለስክ፡ ለመ፡ የዐደጠ፤። ማዕደጥ፡ ምድር፡ ከሩሕ፤። ዐደም፡። ገርጻቸ፡ ገጻ፡
 5 ዐረቢ፡። ወ*ለገሌሌምጋት፡። ጥገል፣ ለስክ፡ ለመ፡ ይጻጸ፡ ለስራሌል፡ ለምክሉ፡ ለሰባ፡
 ገመጋት፡። ወርክሰ፡ ወገማ፤ ወገጠሐት፡ ወገጋይ፡፣ ወጥገድር፡። ወስጥ፡ ዙሉ፡ ምድር፡ እነክ፡
 ይትአመ። ወአለ፡ እነክ፡ ሱጥ፡ መሃ፤። ሰይጣ፡ ወአለ፡ መሃ፤ ለኩ፡ ወጥጻጥ፡ ምድር፡
 ለምወለጥ፡ ጊቤ፡ ለስክ፡ ዙሉ፡ መጥዕል፡።
 6.7 ወሆ፡ ጥላካ፡ ሰገሰጋት፤። ጸሐቅኩ፡ ለክ፡ ወክሉ፡ ፍትላጥ፤። ሐገገሁ፡ ሰዳሲ፡ ዕለት፡
 ጥገብር፡ ገብር፡ ወላመ፡ ሳብዕት፡ ዕለት፡። ሰገሰጥ፡። ዘ*ለገሌሌብሐር፡ ለምክሌ፡ ለት
 ገብር፡ ሳጥ፡ ዙሉ፡ ገብር፡ ለገገ፡ ወውሉደክመ፡ ወአገብርጥክመ፡ ወአለማጥክመ፡ ወክሉ፡።
 8 ለገሰሰክመ፡ ወክር፤ ዘገብሰክመ፡። ወሰብላ፡ ዘደገብር፡ ምገጥ፤ ገብር፡ ሳጥ፡። ደመጥ፡ ዙሉ፡።
 ብሊሲ፡ ዘደገም፡ ሳጥ፡ ዕለት፡ ዘደሰክብ፡ ምስሲ፡ ብሊሲ፡ ወዘ፤ ይትናገር፡ ስገር፡። ደገብር፡።
 ሳጥ፡ ካመ፡ ደገብር፡ ሳጥ፡። ገደሰ፡። በእገጥ፡። ዙሉ፡። ሠይጥ፡። ወጥጻይጣ፡። ወዘ፤። ማጥ
 9 ደቀርክ፡ ሳጥ፡ ዘለደስጥሳሰው፡። ሱጥ፡። ሰፊሰት፡። ሳጥ፡። ወዘ፡። ለገሥላ፡። ዘደጻውር፡
 ጥጥ፡ ካመ፡ ደውፅላ፡ ለምደብጥራሁ፡ ወላመ፤ ለምጠ፡ ደመጥ፡። ለትገብር፡ ሰዕሲ፡ ሰገሰጥ፡
 ምገጥ፡።። ገብር፡ ዘለገሰሲ፡። ዘለስጥሳሰውክም፡። ለክመ፡። ሰፊሰት፡። ሳጥ፡። ሰገሰጥ፡።

1 A puts in acc. 2 አለም፡ B. 3 ለገሌሌው፤ A. 4 B C D omit.
 5 ሰገሰጥ፡ A. 6 ገመጋት፡ A ; ገመጋት፤ ገመጥ፡ C ; ገመጋት፤ D. 7 ለገርክ፡
 B C D. 8 ጥበውሉ፡ B C D. 9 B omits. 10 ሰብርመ፡ C ;
 መስርመ፡ D. 11 ሰለገሌሌው፡ A. 12 A B put in acc. 13 A C D omit.
 14 ወለገሌሌውጋት፡ A ; ወለገሌሌውሳጥ፡ C D. 15 ገማ፤ ለገሌሌጋት፡ A.
 16 ሰገጻም፡ B. 17 ወክልሉ፡ B. 18 ደዐደጠ፡ A B ; B adds ዕለት፡። ከሩሕ፡ C D,
 and so generally. 19 ጻጻም፡ B. 20 ለገሌሌውጋት፡ A. 21 ገመጋት፡ ወአለሳ፡ C D.
 22 ደጋደር፡ A ; ደሐድር፡ B. 23 መሃ፡ A. 24 ሰገሰጋት፡ A B. 25 ፍትሐ፡ B.
 26 ሰገሰጥ፡ A ; ሰገሰጥ፡ B. 27 A omits. 28 ወክሉ፡ B. 29 ዘገብክ፡ A C.
 30 A C omit. 31 ወክሉ፡ D. 32 A D omit. 33 ምገብር፡ B. 34 A C omit.
 35 ገደሰ፡ B ; ገደሰ፡ C ; A omits. 36 ወበእጥ፡ A B C D. 37 ሰዳጤ፡ A B.
 38 ጥላጻጥ፡ A ; ጥጻጥ፡ B. 39 ወላሂ፡ B. 40 ዘለስጥሳሰው፡ B. 41 ሰዳሲ፡ A.
 42 ሂ፡ B. 43 B adds ዙሉ፡ 44 B C D omit. 45 ዘለደስጥሳሰውም፡ A.

ወሰሰትዶ፡ ወሰለዕር፤ ወሰለሰንብት፡ ለምድሉ፡ ገብር፡ በዛቲ፡ ዕለት፡ ወሰሰርግ፡ ለገዢሉብር፡ ለምላክክመ፡ ዘመሀክመ፡ ዕለት፡ በዓል፡ ወ፡ ዕለት፡ ቅርስት፡ ወዕለት፡ መገገሥት፡ ቅርስት፡ ሰዙሉ፡ ለስራሌል፡ ዛቲ፡ ዕለት፡ በመቐዕሊሆሙ፡ በዙሉ፡ መቐዕሊ፡ ለስመ፡ ዐባይ፡ ኩብር፡ 10 ለንት፡ ወሀቡ፡ ለገዢሉብር፡ ለስራሌል፡ ለበሊዕ፡ ወሰሰትዶ፡ ወሰጸጊብ፡ በዛቲ፡ ዕለት፡ በዓል፡ ወ፡ ለ፡ ለዕር፤ ባቲ፡ ለምድሉ፡ ገብር፡ ዘለምገብረ፡ ለገሳ፡ ለመከፈው፡ ዘላንበሊ፡ ዐቢ፡ ፀጣ፤ ፡ ወሰሉብ፡ ቍርባ፡ 11 መምቐፀት፡ ቅድመ፡ ለገዢሉብር፡ ለመቐዕሊ፡ ወሰሰንባታት፡ ፡ ለምድሉ፡ ባሕተቱ፡ ዶጎገብር፡ 12 በመቐዕሊ፡ ሰንባታት፡ በቤት፡ መቐደሱ፡ ለገዢሉብር፡ 11 ለምላክክመ፡ ክመ፡ 13 ዶስተሰር፤ ጸቢ፡ ለስራሌል፡ መባ፤ ወትረ፡ ዕለት፡ ለምዕለት፡ ለ፡ ገዢ፡ ለክመ፡ ዘይሠጠው፡ ቅድመ፡ ለገዢሉብር፡ ወይትወክራመ፡ ለዓለም፡ ዕለት፡ ለምዕለት፡ በክመ፡ ተለዘዘ፡ 14 ወዙሉ፡ ሰብ፡ ዘይገብር፡ ባቲ፡ 15 ገብር፡ ወዘጊ፡ የሐውር፡ መገገድ፡ ወዘጊ፡ ዶትቅይ፡ 12 ወፍር፡ ወለመጊ፡ በቤቱ፡ ወለመጊ፡ በዙሉ፡ መካከ ወዘጊ፡ ዶ፤ ዶ፤ ለጎት፡ ወዘጊ፡ ዶጸጸ፤ 13 ጸቢ፡ ዙሉ፡ ለንስሳ፡ ወዘጊ፡ ዶ፤ ገብር፡ በሐመር፡ ባሕር፡ ወዙሉ፡ ሰብ፡ ዘይዘብጥ፡ ወ፡ ዶቐተል፡ 14 ምትጊ፡ ወዘጊ፡ የሐር፤ 15 ለንስሳ፡ ወ፤ 16 ወዘጊ፡ ለስገረ፡ ለመጊ፡ ለር፤ ወ፤ ወለመጊ፡ 17 ወዘጊ፡ ዶጸውም፡ ወይገብር፡ ጸብ፡ በዕለት፡ ሰንባት፡ ወሰብ፡ ዘይገብር፡ ዙሉ፡ ዘለም፡ 18 በዕለት፡ ሰንባት፡ ዶመት፡ ክመ፡ ዶኩ፡ ወሱዶ፡ ለስራሌል፡ ለን፡ ዶስብ፡ በክመ፡ ተለዛዛት፡ ሰንባት፡ ምድር፡ በክመ፡ ተጽሕፈ፡ 19 ለምውስት፡ ጽላት፡ 20 ዘመሀቢ፡ ወስት፡ ለዶ፤ ክመ፡ ለጽሐፍ፡ 21 ለክ፡ ሕገ፡ ጊቤ፡ ወጊቤ፡ በቤ፡ ኩፋሌ፡ 22 መቐዕሊሆ፡

ተፈጸመ፡ በዝቤ ፡ 17ር፡ 17 ከኩፋሌ፡ መቐዕሊ፡

1 ወሰሰትዶ፡ B. 2 ምገብር፡ B. 3 በዓል፡ A. 4 ዕለት፡ C D. 5 ቅርስት፡ B C D. 6 A puts in acc. 7 በመቐዕሊክመ፡ A. 8 ወሀቡ፡ A. 9 ዕለት፡ B. 10 B omits. 11 A omits. 12 ቍርባ፡ B. 13 ዘገብር፡ A. 14 በመቐዕሊ፡ A. 15 ክመ፡ A. 16 ዕለት፡ A. 17 ተለዘዘ፡ A; ተለዛዘ፡ B; ለዘዘኩኩ D. 18 A B omit. 19 ዶጸገ፡ A B. 20 ዶቐተል፡ A. 21 ዶሐር፡ A. 22 ወ፤ ፤ A. 23 ተጽሐፍ፡ B. 24 ጽላት፡ ሰማይ፡ C. 25 ለጽሐፍ፡ B. 26 ኩፋሌ፡ B. 27 Emended from 17C: This ending is not in B; C D give በዝቤ፡ ተፈጸመ፡ መጽሐፈ፡ ኩፋሌ፡ መቐዕሊ፡ ለኩት፡ ዶጸሱ፡ ለገዢሉ፡ ዙሉ፡ ፍጥረት፡ ለገን፡ ለገሥት፡ ለዓለም፡ ወሰንሰመ፡ ገሰም፡ ለጽ፤ ወለጽ፤

APPENDIX I.

THE Hebrew Book of Noah, published in Jellinek's *Bat ha-Midrash* iii. pp. 155-156, is based partly on the Book of Jubilees. The verbal coincidences and parallels are frequent—I have drawn attention to these in the margin—and in one instance (x. 1) I have by its means been able to restore the original text. Of this Hebrew Book of Noah, I have reproduced only half, as the remaining half has no connection with the Book of Jubilees. I should perhaps remark that the writer has been influenced by the Book of Enoch: this is clear from his references to Raphael's functions in regard to the evil spirits, as well as from the phrase רחוק הממרים, which is not intelligible save from a knowledge of Enoch vi-x.

ספר נח

זו ספר הרפאות אשר העתיקו חכמים הראשונים מספר שם בן נח אשר נסמר לנה בלורח Jubilees
 הרר סהררי אררט אחרי המבול. כי בימים החמה ובעת החילוי החלו רחוק הממרים להתנרות x. 14.
 בביני נח להשמות ולהטעות ולחבל ולחכות בחלאים ובמכאובים ובכל מיני מדוח הממיתים vii. 1.
 ומשחיתים את בני אדם. אז בא כל בני נח ובניהם יחדו ויספרו את ננעיהם לנה אביהם ויגידו לו x. 1.
 על אודות המכאובים הנראים בבניהם. ויבעת נח וירע כי מען האדם ומדרך משעיהם יתענו בכל
 מיני תחלואים ומדיים. אז קידש נח את בניו ואת בני ביתו וביתו יחדו ויש אל המזבח ויעל
 עולות ותפלל אל האלהים ויעתר לו. וישלח סלאך אחד סמלאכי הפנים סן הקדושים ושמו
 רפאל לכלה את רוחות הממורים סתחת השמים לבלתי השחית עוד בבני האדם. ויעש סמלאך
 כן ויכלאם אל בית המשפט אד אחד מעשרה הניח להתהלך בארץ לפני שר המשטמה לרדות בס
 במרשעים לננע ולענות בהם בכל מיני סדוח ותחלואים ולננע סכאובים. ואת רפאות ננעי בני
 אדם וכל מיני רפאות הניד סמלאך לרפא בעצי הארץ וצמחי הארמה ועיקריה. וישלח את שרי
 הרחות הנותרים סהם להראות לנה ולהניד לו את עצי הרפאות עם כל רשאייהם וירקיהם x. 10, 12.
 ועסבייהם ועיקרייהם וירועיהם למה נבראו וללמדו כל דברי רפואתם לסרפא ולחיים. ויכתב
 נח את הרברים האלה על ספר ויתנו לו שם בנו הגדול וסן הספר הזה העתיקו חכמי הראשונים
 ויכתבו ספרים הרבה איש ואיש כלסונו. . . . וחכמי סקדון החלו ראשונה לרפא בארץ וחכמי סצרים
 החלו לחבר ולנעש במזרח ובכבים ללמד את ספר סדרש הכשרים אשר העתיק קנר בן אורן בן
 כסד לכל מעשה החרטומים.

APPENDIX II.

THE following Midrash, which I have reprinted from Jellinek's *Bet ha-Midrash* iii. pp. 3-5, and which constitutes the latter half of the Midrash *Wajjissau*, deals with the war between Jacob and Esau, of which an account is given in the Book of Jubilees xxxvii-xxxviii. The Midrash follows the text of the latter in its main outlines, and frequently reproduces it word for word in the order in which it is found in the Ethiopic text. Its writer, however, has in some respects dealt freely with his materials, and imparted a far darker colouring to the character of Esau than is to be found in Jubilees. He was, moreover, acquainted with other forms of the tradition than that which he found in Jubilees, his main authority. To this latter fact he calls attention in three instances.

As in the former Midrash, I have added in the margin the parallels in Jubilees.

This Midrash is valuable, both as testifying to the Hebraic original of Jubilees, and as a help towards the criticism and emendation of the Ethiopic text; cf. for instance xxxviii. 2. Again, in xxxviii. 10 it confirms an emendation which I had already made on the strength of the Latin, i.e. **መገናኖሪ** by means of Lat. (*cir)cumsederunt*, from **አመገናኖሪ** of MSS.; while in xxxviii. 12 it shows that the Latin Version has failed, while the Ethiopic Version has succeeded in giving the right rendering.

מדרש יעקב

כתוב וילך אל ארץ סמני יעקב אחיו סמני שמר חוב יש אומרים סמני תבועה שאמרו רבותינו שבדראי לפי שפנה עשו כליו סמני יעקב והלך. לא שהסיר הקנאה מלבו אלא ויסרף לעד אמו ועברתו שטרה נצח. אף על פי שחלך לו באותו זמן לאחר זמן בא עליו למלחמה. היא חטנה שמתה לאה והיו יעקב ובניו יושבין באבילו וקצת בניו היו מתנחמין להם. בא עליהם בחיל גדול עורכי מלחמה לובש שריון של ברזל ונחשת והיו מוויינין בולן סנינים וקשתות וכידונים והיו ארבע אלף גבורי' והקיפו לבירה אחת שהיו חוגים שם יעקב ובניו הם ועבדיהם ובניהם וכל אשר להם. כי נתקבצו כולם לשם לנחם יעקב על אבילות לאה והם יושבים בשלוח ולא עלה על לבם שיבא עליהם אדם לחלחם עמם. ולא ידעו עד שדבקו כל החיל לאותה בירה לבד יעקב ובניו היו שם וטאחים עבדים שלהם. כיון שראה יעקב לאטו שהחזיף פניו לבא עליהם למלחמה להרג אותם

Jubilees

xxxviii. 15.

xxxvii. 14.

- ^{Jubilees}
xxxvii. 17. בתוך הבירה, וזיה מורה עליהם חצים, באותה שעה עמד יעקב על חומת הבירה וזיה מרבר עם עיני אחיו דברי שלום ריעות ואחוז ולא קבל ממנו עשו, מיד ענה יהודה ליעקב אביו עד פחי אתה מאריך עמו דברי שלומים ואחבה וחוא בא עלינו כארבי לבושי שריונים לחורנו, כיון ששמעו xxxviii. 3. יעקב בן משך בקטתו וחרני לאדורים האדומי ועוד משך קטתו וחכה לעשו בכסא יסנית ואו זיא xxxviii. 5. נהלה מן חחין נשאוהו בניו והרכיבוהו על עיר והלך וסת שם באריוין, ויא לא מת שם, ואו זיא xxxviii. 6. יהודה ראשון ונפתלי ונד עמו לדרום הבירה וחמשי עברי עמם מעברי יעקב אביהם, ולוי ורן xxxviii. 7. ואר יצאו למרח הבירה ונ עבדים עמם, ויצאו ראובן ויששכר וחבלן לצפון הבירה ונ עבדים xxxviii. 8. עמם, ויצאו שמעון ובנימין וחנך בן ראובן למערב הבירה ונ עבדים עמם, ויוסף לא היה שם כי כבר היה נמכר, באותה שעה החזיק יהודה למלחם, נכנס החיל הוא ונפתלי ונד ולכדוהו לאותו מנדל של בחל וקבלו במנינם חלוקי אבנים שהיו מקלעים עליהם והשמש חשך עליהם מפני קלית אבנים וזירת חצים ובלספריאות שהיו משליכים עליהם, ויהודה נכנס ראשון לתוך החיל והרג מן ששה נבורים ונפתלי ונד הלכו עמו אחר מיטין ואחר משמאל והם היו משמרים אותו שלא ידעוהו החיל, וגם הם הרע בחיל ד נבורים כל אחד חרג ב ו גם נ עבדים שהיו עמם עזרום וקרכו עמם להלחם במ והרגו איש את אישו נ הנבורים, ובכל זאת לא יכלו יהודה ונפתלי ונד לטרוד החיל מדרום הבירה ולא הסיעום ממקום, ואו נתחזקו למלחמה ויאספו כולם ילחמו במ ויהרג מהם איש אישו, ובכל זאת לא הבריחום ממקום אלא עמדו החיל לקראתם ערוכים למלחמה ברנליהם, ואו נתחזקו יהודה ואחיו ועבדיהם ונאספו יחדיו ונלחמו במ והרג מהם כל איש שנים מן החיל, וכיון שראה יהודה שחין אומרים החיל על עמדם לא יכלו להסיעם אורו חיל ועצת נבורה לבשתו יהודה ונפתלי ונד נתחברו יחד ונכנסו תוך אנשי המלחמה והרג בהם נבורים ונפתלי ונד הרע בהם ח נבורים, נכיון שראו עבדיהם ענתחזקו יהודה ואחיו ונכנסו לתוך עמק המלחמה נתחזקו גם הם לעמוד עמם להלחם במ וזיה יהודה מכה בחיל מן ימית ומן שסאלו מאה נבורים ונפתלי ונד היו הורגן אותם אחריו עד שטרדו כל החיל מדרום הבירה מדת ריס, כיון שראו החיל שהיו לקראת יהודה שנשבתו לפני יהודה ואחיו או חרדו ונאספו כולם למלחמה וערכו מלחמה עם יהודה ואחיו ועמדו על עמדם להלחם במ בורע חל וכן לוי ואותם שהיו עמו וכן ראובן ואותם שהיו עמו ושמעון ואותם שהיו עמו וכן עמדו שכנגדם למלחמה ומסרו נפשם להלחם במ בחוקה, כיון שראה יהודה שנתחזקו ונתקבצו כל החיל למלחמה תצו בדרך אחד להלחם עמם ועמדו על עמדם לערוך עמם מלחמה, חלה עיניו להקב"ה לעזור להם לפי שיענים היו מכובד המלחמה ולא היו יכולים להלחם במ, באותה שעה קבל הב"ה חפתלם וראה בצרתם ועזרם והוציא רוח סערה סאוצרותיו ונשבת ננד פניהם ומלאה כל עיניהם חשך ואפילה לא ראו להלחם, ועיני יהודה ואחיו היו מנחירות כי הרחז באתה להם סאצרהים והתחילו יהודה ואחיו לחרוג בהם ופילו ההרונים ארצה כאשר יפיל הקוצר קצירו ועומרי אלומותיו, ועשה אותם נדישים שהרג כל החיל שבא לפניהם לדרום הבירה, וראובן שמעון ולוי עמם עמדו למלחמה לקראת החיל שהיו לפניהם, ואחר שהרגו יהודה ואחיו כל אנשי החיל שהיו לקראתם הלכו אצל אחיהם לעזור להם ורוח סערה ממלאה עיני שונאיהם חרשך וראובן ושמעון ולוי כל

Tibbles

xxxviii. 8.

xcviii. 9.

8.

שעמחם נפלו בתם חרצו בתם חפילים ארצה נרישים נרישים עד שחרצו כל החיילי שהיו לקראת
 יהודה. וראובן ולוי שהיו נגד שמעון נפלו ארבע מאות נבורים עושים מלחמה וברחו שש מאות
 הנותרים נבורים חם וד' בני עשו רעואל יעוש יעלם קרח. ואליפו לא רצה לילך עמחם כי היה
 יעקב אבינו רבו. ורדפו בני יעקב אחריהם עד ארוד"ן העיר והגידו לאביהם עשו מת מוטל
 בארוד"ן והם ברחו להר שעיר למעלה עקרבים. ובני יעקב נכנסו ונחו שם בלילה ההוא ומצאו
 לעשו מת מוטל וקברוהו מפני כבוד אביהם. ויש אומרים לא מת שם אלא יצא מארוד"ן חלח
 וברח עם בניו להר שעיר. למחר הלצו עצמם בני יעקב ורדפו אחריהם וחלכו וצרו אותם בהר
 שעיר במעלה עקרבים. יצאו בני עשו וכל אותם אנשים שברחו ונפלו לפני בני יעקב ושחטו.
 xxxviii. 10. וצאו בני עשו וכל אותם אנשים שברחו ונפלו לפני בני יעקב ושחטו.
 xxxviii. 12, 13.

תם מדרש ויסע

ADDENDA ET CORRIGENDA.

- On page v, line 9, for 'Fürst' read 'Treuenfels in Fürst's Literaturblatt des Orients'
 After 'Here' in note 15, p. 9, add 'Sam.'
- After note 15, p. 11, add 'Sam., LXX, and Onk. support the text in reading
 אֲשֶׁר-לֹא-לָזַק; and thus imply אֲשֶׁר-לָזַק in Gen. ii. 23.'
- In note 21, p. 11, for 'So LXX, Syr., and Vulg.' read 'Mass. and Onk. support text
 by omitting (?) שְׁנֵיהֶם after וְיָחַד against Sam. (שְׁנֵיהֶם), LXX, Vulg., Ps.-Jon.'
- To note 8, p. 13, add 'This implies אֲשֶׁר-לָזַק. So LXX ἡ ἀποστολή σου; Itala
conversio tua; Syr. اَلْمَاغِيبِ against Mass. and Sam. אֲשֶׁר-לָזַק; Symm. ἡ ὁρμή σου.
 Aq. reads ἡ συμμαχία σου, which implies אֲשֶׁר-לָזַק.'
- On p. 22, line 12, emend אֲשֶׁר-לָזַק into אֲשֶׁר-לָזַק and change אֲשֶׁר-לָזַק
 with א into אֲשֶׁר-לָזַק
- To note 41, p. 26, add 'Text may be due to Eth. Vers.'
- In notes 17-19, p. 35, for אֲשֶׁר-לָזַק read אֲשֶׁר-לָזַק
- To note 36, p. 42, add 'Sam., Syr., Vulg.' after 'Mass.'
- In note 7, p. 50, for 'Mass. omits' read 'other authorities omit: text possibly due
 to Eth. Vers., which follows LXX.'
- In note 19, p. 52, for 'and Sam. make' read 'makes,' and add at end, 'Sam. supports
 text save that for אֲשֶׁר-לָזַק; it would require אֲשֶׁר-לָזַק; and אֲשֶׁר-לָזַק; for אֲשֶׁר-לָזַק'
- In note 2, p. 62, add 'and Eth. Vers.' after 'LXX,' 'Syr.' after 'Sam.,' and 'Onk. and
 Arab.' after 'Vulg.' Text is probably due to Eth. Vers.
- In note 6, p. 62, for 'omits' read 'Syr., Vulg. omit.'
- In note 9, p. 64, expunge 'Onk.' and add at end, 'Onk. combines both readings.'
- In note 13, p. 72, for אֲשֶׁר-לָזַק read אֲשֶׁר-לָזַק
- To note 12, p. 86, add 'The two next words agree with LXX and Eth. Vers. Gen.
 xxv. 11 against Mass., Sam., Syr., Vulg. This is probably due to Eth. Vers.'
- In note 5, p. 87, add 'Eth. Vers.' after 'LXX,' and at end, 'This is prob. due to Eth. Vers.'
- In note 10, p. 88, after 'Mass.' add 'Sam. and Syr.'; for 'supports' read 'Eth. Vers.
 support'; and at end of note add 'This is probably due to Eth. Vers.'
- On p. 95 add note 40^a on אֲשֶׁר-לָזַק; 'Text = *nudas cervices*; so LXX and Vulg., which
 presuppose אֲשֶׁר-לָזַק; instead of אֲשֶׁר-לָזַק.' In line 9, p. 95, for 'branchia' read 'brachia'
- To notes 20 and 39, p. 97, add 'This is probably due to Eth. Vers.'
- On p. 97 add on אֲשֶׁר-לָזַק; in xxvi. 34, note 47^a, 'So A D with Mass. xxvii. 40 אֲשֶׁר-לָזַק;
 but B gives אֲשֶׁר-לָזַק; for אֲשֶׁר-לָזַק; = Sam. אֲשֶׁר-לָזַק; but B is most probably corrupt, for א
 and א are constantly confounded in the MSS.; D corruptly reads אֲשֶׁר-לָזַק; Syr.
 strangely gives אֲשֶׁר-לָזַק = *penitentiam egeris*; LXX καθήλις = אֲשֶׁר-לָזַק; Vulg. *excitias*.'
- In note 30, p. 105, for 'omit אֲשֶׁר-לָזַק;' read 'omit אֲשֶׁר-לָזַק;' and for 'supports'
 read 'and Eth. Vers. support'
- To note 42, p. 156, add 'Syr. supports אֲשֶׁר-לָזַק; but Mass. and Onk. give אֲשֶׁר-לָזַק, Sam. אֲשֶׁר-לָזַק;
 LXX omits.'
- On p. 159 add note 23^a on אֲשֶׁר-לָזַק; 'So Mass., Syr., Vulg., Onk.; but Sam., followed
 by LXX, gives אֲשֶׁר-לָזַק, and so Num. xxvi. 15.'
- On p. 166 add note 22^a on אֲשֶׁר-לָזַק; 'Syr. only supports the א against Mass., Sam.,
 LXX, Vulg., Onk.'

THE BURKE LIBRARY
UNION THEOLOGICAL SEMINARY

50051305

